

အထွေထွေအကျဉ်းချုပ်

အထွေထွေအကျဉ်းချုပ်

၁၅၄၅၄

ကျေးဇူးရှင် မဟာဝဏ္ဏ ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏

တပည့်

ကပ္ပဋ္ဌာနာဝရိယ မဟာနာယက နယ်လှည့်

ဝပ္ပကထိက

ဆရာတော် ဦးသံဝရ

ရေးသားတပ်သော

ဒေသနာတော် ပေါင်းချုပ်

သဒ္ဓါသနဇေသိရိပဝရ ဝပ္ပဝရိယ ဦးဘုန်းဝေ
တည်းဖြတ်သည်။

(ကလေးအကြောင်း)

အုပ်ချုပ်သူ ၂၀၁၁

၁၉၇၁-ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ

ပျက်စီးခြင်းနှင့် ကာလာလေစက်

ဝပုဒ်ဂါန

ဘုရားသားရေးဆိုင်ရာ ခွင့်ပြုချက်အမှတ် (၁၈၂)

ပျက်စီးခြင်းခွင့်ပြုချက် (၁၂၈)

ပုံနှိပ် - ဆုတ်ခေ

ယောဂီဦးသိန်းဟန် (ကင်းလွတ်ခွင့်-၇၃)။

၁၆။ ဟာမစ်တစ်လမ်း၊ သာသနာ့ရိပ်သာ ရန်ကုန်မြို့မှထုတ်ဝေ၍။

ဦးထွန်းရှိန် (မြ-၀၂၁၃၈) ဇွဲ စာပုံနှိပ်တိုက်

အမှတ် ၁၇၂၊ ၃၃-လမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့က ရိုက်နှိပ်သည်။

ဒါနုဒါနု အမှာစာ

မဟာစည်ဓမ္မကထိက ကမ္ဘာ့သာသနာပြု ကျေးဇူးရှင် မဟာ
 ဆရာတော်ဦးသံဝရ စည် ဆရာတော် ဘုရားကြီး၏ လက်ရုံး
 တဆူ ဖြစ်တော်မူသော သာသနာ့ဇေ
 သီရိပဝရဓမ္မာစရိယ၊ မဟာစည် နယ် ၌ ဓမ္မကထိက ကမ္ဘာ
 ဌာနာစရိယ နာယက ဆရာတော် ဦးသံဝရ ပထေရ်ဩတ်သည်
 ငယ်ရွယ်စဉ် သာမဓဏဘဝမှစ၍ ဝါသနာအလျောက် ယနေ့
 ကာလသို့ထိုင်ရောက်အောင် ရေးသားခြင်း၊ ဟောပြောခြင်းဖြင့်
 စုဆောင်းလာခဲ့ရာ ဂါထာပေါင်း သုံးဆုန်းပါးမျှ ရရှိခဲ့လေ
 သည်။

ဆရာတော် ရေးသားတင်ပြသော “ဒေသနာတော် ပေါင်း
 ချုပ်” ကျမ်းစာတွင် ပါရှိသော ဂါထာ ဒေသနာများမှာ
 ဘုရားပင့်မှု စ၍ တရားတောင်း တရားချီးနှင့် ဒါနကဿ၊
 သီလဏကဿ၊ နိက္ခမ္ဘာနိသံသကထာ၊ ဒေသနာတော်ဂါထာများ
 သည်၊ သံဝေဂမြှုပ်ဖွယ် ဝိပဿနာ ဉာဏ်စဉ်များ ပေါ်ပေါက်
 နိုင်သည်အထိ တွေ့ရှိရပေသည်။ ဘုရားပင့် ဆိုလျှင်လည်း ဗုဒ္ဓ
 ရှင်တော်မြတ်ဘုရားအား လွန်ခဲ့သော သာသနာတော် ၂၅၂၄-
 နှစ် ကျော် အထက်ဆီက သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန် ကျောင်း
 တိုက်တော်ကြီး အတွင်းသို့ ဆိုက်ရောက်ပြီး ဖူးမြင်နေရတိသည့်
 အလား ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ်ဘုရား၏ ကျက်သရေတော် အဖုံဖုံ
 တန်ခိုးဂုဏ်အန္တတို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူပုံကို တွေးကြည့်လိုက်လျှင်

(၈)

နိဒါန်း - အပွား

ပြေးမြင်လိုက်ရသည့်အလား ထင်ထင်ရှားရှား အာရုံတွင် ထင်လာပေသည်။ သံဝေဂဖြစ်ဖွယ်များသို့လျှင်လည်း “အရညဂတောဝါ၊ ရုက္ခမူလဂတောဝါ၊ သုညာဂါရဂတောဝါ” ဟု ဆိုအပ်သော အရပ်များသို့လည်းကောင်း၊ ဓမ္မသာလ ဓမ္မာရုံ-ဧမ္မဋ္ဌာန်းအိမ်သို့ ယခု ပင်ဝင်ရောက် ချင်လောက်အောင်လည်းကောင်း၊ ဓမ္မရတီ- တရားတော်၌ မွေ့လျော်ပြီးလျှင် ဓမ္မရသ-တရားအရသာများကို လိုလိုချင်ချင် နှစ်နှစ်ခြိုက်ခြိုက် ခံစားချင်လာပေသည်။ ခံစားချင်စိတ်များ တဖွားဖွား ဖြစ်ပေါ်လာပေသည်။

ဝေပုလ္လတောင်
ပမာဆောင်

လောကူ ပမာအားဖြင့် တင်ပြရလျှင်
ဓမ္မကထိကများနှင့် စာပေသုတေသီတို့
အတွက် “ဒေသနစတော်ပေါင်းချုပ်”

ဤ ကျမ်းစာသည် ဝေပုလ္လ တောင်ကြီးနှင့် ပမာ တူပေပြီ။ ဝေပုလ္လတောင် ဆိုသည်မှာ ရွှေငွေစိန်ကျောက် စသော ရတနာတို့ဖြင့် ထိန်ထိန်တောက်လျက် အနုဏ္ဏမျိုးမှန် အဖိုးတန်ရတနာများ အပြည့်အနှက်သို့မှီးထားရာ ဘဏ္ဍာဂါရ = ဘဏ္ဍာတိုက်ကြီး ဖြစ်ပေသည်။ ထိုဝေပုလ္လတောင်ကြီးသို့ ရောက်ရှိကြသူ ပုဂ္ဂိုလ်အဆူဆူတို့သည်။ မိမိတို့အာသာဆန္ဒရှိရာ ကြိုက်နှစ်သက်ရာကို ရွေးကောက်၍ ယူနိုင်ကြပေသည်။ ရွှေကြိုက်သူက ရွှေကိုယူ၊ ငွေကြိုက်သူက ငွေကိုထမ်း၊ စိန်ကြိုက်သူက စိန်ကိုသယ်၍ မိမိတို့လိုရာလိုရာ အရာဝတ္ထုများကို ကြိုက်သလို သုံးစွဲနိုင်တိသည် အလား၊ တရားဟောသူ ဓမ္မကထိက ပုဂ္ဂိုလ်အဆူဆူနှင့် စာပေသုတေသီတို့လည်း ဝေပုလ္လတောင်ကြီးနှင့် ပမာတူသော ဤ

“ဒေသနာတော်ပေါင်းချုပ်” ကျမ်းစာထဲမှ မိမိတို့ အလိုရှိရာ နှစ်သက်ရာ ကြိုက်ရာတို့ကို ရွေးချယ်စီစစ်ပြီး ထုတ်နုတ်သုံးစွဲ ဟောပြောနိုင်ခြင်းနှင့် စာပေသုတေသီတို့အတွက်လည်း စာပေ ဗဟုသုတတို့ တိုးပွားစာနိုင်သဖြင့် မိမိတို့အတွက် အထူးပင် ကံကောင်းသည်ဟု ဆိုရပေမည်။

ထုတ်ဝေပြန်၍ ပုံနှိပ်သည် ဤ “ဒေသနာတော် ပေါင်းချုပ်” တရား ဟင်းလေးအိုး ကျမ်းစာကြီးကို ဟောသု ရှာမိုးသူ၊ လေ့လာသူ ဂိုဏ်း အဆူဆူတို့သည် ကြည်ကြည်ဖြူဖြူ ဇန့်ကုစွာ အဆုံးပြုနိုင်ရန် အတွက်၊ ရန်ကုန်၌ ၃၃-လမ်း၊ အမှတ် ၁၇၂၊ ဦးပုံနှိပ်တိုက်မှ အကုရာပုဒ်ဗျည်း သိပ်သိပ် စည်းစည်းဖြင့် ရိုက်နှိပ် အပ်ပါ သတည်း။

သာသနာဓဇသိရိပဝ ရဝေပုာစရိယ
ဦးဘုန်းကျော်

မာတိကာ

အမှတ်စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁။	အလှရံသီဘုရားပင့်	၁
၂။	သာသနစိးပွား အကျိုးများ တရားတော်—	၃
၃။	သံဝေဂတရားတော်	၅
၄။	မြင်မြင်သမျှ သင်္ခါရ	၆
၅။	သောတာပန် လက်ပန်းပေါက်ခတိ ဂါထာတော်	၉
၆။	ဆယ့်နှစ်ရာသီ တရားတော်	၈
၇။	သီတင်းကျွတ်တရားတော်	၉
၈။	အလောင်းတော်ကြီးထုံး နှလုံးမှု၍ ညည်းညူသောဂါထာ	၁၀
၉။	အလောင်းတော်ကြီး ညည်းညူသော ဂါထာ	၁၂
၁၀။	သီပေါ ပါတော်မူဂါထာ	၁၃
၁၁။	မိန်းမနွယ်ပတိ အညွန့်ပြုတ်ဂါထာ	၁၇
၁၂။	စိဉ္ဇမာန မိန်းမယုတ်က ကိန်းလုပ်၍ ပြောသောဂါထာ	၁၈
၁၃။	ကိုယ်ဝန်ဆောင်ပုံမှီး၍ ဂုဏ်ကြီးရှင် မြတ်ဘုရားကို စွပ်စွဲသောဂါထာ	၁၉
၁၄။	စတိုင်အပြိုင်ဂါထာ	၂၀

(ည)

မာတိကာ

အမှတ်စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁၅။	စိတ်ကြောင့် ရုပ်ဖြစ်ဂါထာ	— ၂၂
၁၆။	သဗ္ဗဇယမင်္ဂလာဂါထာ	— ၂၃
၁၇။	ရွှေဘိုက ရေချိုတရားတော် ၂၄
၁၈။	ချစ်တီးဝရမ်းနှင့် ပစ္စည်းဖမ်း တရားတော်ကြီး ၂၅
၁၉။	ကလိယုဂ် တရားတော်ကြီး ၂၇
၂၀။	တောင်မင်း၊ မြောက်မင်း မကယ်နိုင် တရားတော်ကြီး ၂၉
၂၁။	မဟာဝဂါ အဋ္ဌဏထာမ္ပ ၃၀
၂၂။	ကုသိုလ်ကောင်းမှု မြန်မြန်ပြု တရားတော်ကြီး ၃၂
၂၃။	ဓမ္မ-အဓမ္မ ကျိုးနှစ်ဝ တရားတော်ကြီး ၃၃
၂၄။	ကြာလေဝေးလေ တရားတော်ကြီး ၃၃
၂၅။	နှစ်ကမ္ဘာဒိဋ္ဌိ မေတ္တာစိတ္တံ တရားတော်ကြီး ၃၅
၂၆။	မိန်းမမြတ်ကလေးများ ကျူးရင့် သီဆိုသော ဥဒါန်းတရားတော်ကြီး ၃၆
၂၇။	နှစ်ကိုယ်တစိတ်တရားတော် ၃၈
၂၈။	ဝိနယ စာပြန်ပွဲ ဖတ်ကြားရန် ၄၀
၂၉။	ဓမ္မရံသီမြရောင်ခြည်ဖွင့်ဘုရားပင့်ဂါထာ ၄၁
၃၀။	ရောင်ခြည်တော်ဖွင့် ဘုရားပင့် ၄၄
၃၁။	သံသရာထောင်တွင်း မလွတ်ကင်းပုံ ဂါထာ ၄၆

:ထမှတ်စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၃၂။	အောင်တော်မူ ဘုရားပင့်	၄၇
၃၃။	ဖြစ်ပေါ်သမျှ ချုပ်ပျက်ကြတရားတော်	၄၉
၃၄။	သင်္ခါရကင်းရာ နိဗ္ဗာန်သာချမ်းသာစစ် တရားတော်	၅၀
၃၅။	ခန္ဓာငါးပါး ဒုက္ခတရားတော်	၅၁
၃၆။	ခန္ဓာငါးပါး အနတ္တတရားတော်	၅၃
၃၇။	ဆုပေးဂါထာ	၅၄
၃၈။	ခန္ဓာကိုယ်တို့က ဒုစရိုက်မပက်ရန် တရားတော်	၅၅
၃၉။	ကုသိုလ်ကိုသာ ပြုသင့်တာ	၅၆
၄၀။	ဘုရားပင့်ဂါထာ	၅၇
၄၁။	ကောက်ရိုးပုံပမာ သတ္တဝါ	၅၉
၄၂။	ရှေးနှင့်ခုခါ သာသနာ	၆၀
၄၃။	ပယ်လှန်တော်မူဘွဲ့ ဂါထာ	၆၁
၄၄။	ရေတွင်းကောင်း ဆရာတော်ထံမှ	၆၂
၄၅။	အုတ်ကျောင်းတော်ဘွဲ့	၆၆
၄၆။	စိပဲရင်းဆရာတော် ဂါထာ	၆၇
၄၇။	ငွေလောက၏ ငွေသတ္တိဂုဏ်ထူးဘွဲ့	၆၉
၄၈။	လူ၏ဘဝ အရခက်ခဲကြောင်းဂါထာ	၇၀
၄၉။	သာသနာ့အလင်းဆောင်ဂါထာ	၇၁
၅၀။	ကြာပန်းပမာ တို့ဗုဒ္ဓါ	၇၂
၅၁။	အစိန္တေယျလေးပါး	၇၄
၅၂။	အထောင်တော်	၇၄

(၄)

မာတိကာ

အမှတ်စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၅၃။	ဘုရားဂုဏ်	၇၆
၅၄။	လှိုဏ်ရ တရားတော်	၇၈
၅၅။	သမဝါယမ တရားတော်	၈၁
၅၆။	တပ်ကြီးဆယ်ဘန်အကျဉ်းသင်္ကာ	၈၈
၅၇။	အသောက မင်္ဂလာ	၉၃
၅၈။	မင်္ဂပန်း၊ ဖိုလ်ပန်း ပွင့်လန်းပါစေ	၉၄
၅၉။	ဝိပဿနာ အကျင့်လမ်းစဉ်	၉၆
၆၀။	ဉာဏ်စဉ် ၁၆-ပါး	၁၀၂
၆၁။	နတ်ပင့်ဂါထာ	၁၁၂
၆၂။	မဟာပတနသုတ်	၁၁၆
၆၃။	ကြိမ်းဝါးပုံဂါထာ	၁၁၇
၆၄။	ရန်ကြီးအောင် ဘုရားပင့်	၁၂၀
၆၅။	အောင်ခြင်းရှစ်ပါး ဂါထာ	၁၂၃
၆၆။	ဝန်ချသောဂါထာ	၁၂၆
၆၇။	ဆိုးကောင်းနှစ်တန်ကံစီမံ	၁၃၇
၆၈။	စိတ်ဆွဲဆောင်ရာ ကိုယ်ကပါ	၁၃၇
၆၉။	သည်းခံမှ နိဗ္ဗာန်ရ တရားတော်	၁၃၈
၇၀။	သင်္ခါရစက်ကွင်း မလွတ်ကင်း	၁၃၉
၇၁။	ကွယ်ယင်မေ့ တွေ့ယင်လွမ်း	၁၄၀
၇၂။	ကထိန်အတွက်	၁၄၄
၇၃။	ကုသိုလ်ရှင်ကို သိကြားမင်းရှိခိုး	၁၄၉
၇၄။	ဆုပေးလက်မဲ့	၁၅၃
၇၅။	ဥယျောဇဉ်ဂါထာ	၁၅၆

စာမျက်နှာ	အကြောင်းအရာ	ဘက်စာမျက်နှာ
၇၆။	မေတ္တာပို့ဂါထာ	... ၁၅၉
၇၇။	တရားပွင့်	... ၁၆၈
၇၈။	ပါရမီတော် ဘုရားရှိခိုး	... ၁၇၀
၇၉။	သက္ကဋ္ဌသံရောင်တော်ပွင့်	... ၁၇၇
၈၀။	ဓမ္မကထိက လက္ခဏာ (၇)ပါး	... ၁၇၉
၈၁။	သင်္ကေတ နိဗ္ဗာန်ဂါထာ	... ၁၇၉
၈၂။	တရားသိမ်း ဂါထာ	... ၁၈၅
၈၃။	တရားသိမ်း	... ၁၉၂
၈၄။	တရားသိမ်း	... ၁၉၉
၈၅။	ညောင်ရေသွန်းရာ ပူဇော်ဂါထာ	... ၂၁၁
၈၆။	သီလတရားတော် အချိုး	... ၂၁၉
၈၇။	သဒ္ဓါသနာပြု ထုတိဂါထာ	... ၂၂၀
၈၈။	သံသရာ တရားတော်	... ၂၃၀
၈၉။	သောတုသ္မိ ဆုတောင်း	... ၂၄၃
၉၀။	တရားသိမ်း	... ၂၄၄
၉၁။	တရားချိုး	... ၂၄၅
၉၂။	အောင်ခြင်း ဂါထာတော်	... ၂၄၆
၉၃။	မဟာစည်ထေရ်အာစရိယ ဝန္တနာ	... ၂၅၁
၉၄။	နိဗ္ဗာန် လိုလားလျှင်	... ၂၅၆
၉၅။	ညဉ့်ရုံတော် ဂါထာမုန့်	... ၂၅၆
၉၆။	ဇယမင်္ဂလာဂါထာ	... ၂၅၈
၉၇။	မဟာစည်ထေရ်ဝန္တနာ	... ၂၅၉
၉၈။	သစ္စာလေးပါး	... ၂၆၀

(၁)

မာတို့ကာ

အမှတ်စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၉၉။	တရားသိမ်း	၂၆၁
၁၀၀။	အရိပ်	၂၆၄
၁၀၁။	အနှစ်သာရ တရားတော်	၂၆၄
၁၀၂။	အဆင်မှားကာ သေကြေရှာသော ကြက်တူရွေးနှင့် ပျားပိတုန်း ဥပမာ	၂၇၁
၁၀၃။	ပေါက်ပွင့်ခွေးမျှော်၊ ထင်လွဲချော် ထုတ်ဖော်ပုံညွှန်း တရားခွန်း	၂၇၂
၁၀၄။	ဥပုသ်သည့်များ သတိထား၊ သနားကြင်နာ ဆုံးမစာ	၂၇၆
၁၀၅။	တရားတောင်း	၂၈၁
၁၀၆။	တရားတောင်းရန်	၂၈၃
၁၀၇။	တရားတောင်းရန်	၂၈၄
၁၀၈။	ဆရာတော် ဦးဝိစိတ္တသာရာဘိဝံသ၏ ဘုရားရှိခိုး	၂၈၆
၁၀၉။	ထောမနာ ဂါထာတော်	၂၈၉
၁၁၀။	အာစရိယ ဝန္တနာ ဂါထာ	၂၉၂
၁၁၁။	ဘုန်းတော်ဘွဲ့ဂါထာ	၂၉၃
၁၁၂။	ပဋိသန္ဓာရ သမ္မောဒနိယ ဝန္တနာ	၂၉၆
၁၁၃။	မဟာစည်ထေရထောမနိယ ဥယျောဇံဉ် ဂါထာ	၂၉၈
၁၁၄။	ထောမနာ ဂါထာ	၃၀၁
၁၁၅။	အစိန္တေယျဘုရားရှိခိုး	၃၀၃

အမှတ်စဉ်	အကြောင်းအရာ	ပေအုပ်စာ
၁၁၆။	မာန်လည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏	
	(၁) နီလရောင်ခြည်တော်	... ၃၀၇
၁၁၇။	(၂) ပိတရောင်ခြည်တော်	... ၃၀၈
၁၀၈။	(၃) လေဟိတ ရောင်ခြည်တော်	... ၃၀၈
၁၁၉။	(၄) သြဂါတရောင်ခြည်တော်	... ၃၁၄
၁၂၀။	(၅) မခွေငွေရောင်ခြည်တော်	... ၃၁၀
၁၂၁။	(၆) ပဘဿရရောင်ခြည်တော်	... ၃၁၀
၁၂၂။	(၇) ရှိခိုးခြင်း ပဏာမဂါထာ	... ၃၁၁
၁၂၃။	မဟာစည်ဗိမာန်တော် ရတနာကျွန်းပြင်ချ	
	ဇေယျမင်္ဂလာ မော်ကွန်း	... ၃၁၂
၁၂၄။	ယမကပါဠိဟာရိယ ဝဏ္ဏနာဘုရားရှိခိုး	... ၃၁၅

ဒေသနာတော် ပေါင်းချုပ်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော ဗုဒ္ဓာသပ္ပဒ္ဓဿ။

အလှရံသီ ဘုရားပင့်

၁။ ကေသက္ခိနံဝ ကဏ္ဍတ္တံ၊ ဘမ္မနံယေဝ ဝက်တာ။
ပါဏိပါဒါ ဓရာနံဝ၊ မုနိန္ဒဿာ ဘိရုတ္တတာ။

မုနိန္ဒဿ၊ ကိုယ်ဘော်လှ စိတ်တော်လှ အလုံးစုံလှတော်မူ၍။
မုနိန္ဒဿ၊ ကိုယ်ဘော်ကလည်းလှ စိတ်တော်ကလည်းလှ အလုံးစုံ
ကလည်း လှလည်းလှဘော်မူ၍ သုံးဘုံဘဝတို့၌ သုံးလောက
ထွက်ထား ရူပအစိန္တေယျ မြတ်စွာဘုရား၏။ ကေသက္ခိနံဝ၊
ဆံတော် မျက်လုံးတော်တို့၏သာလျှင်။ ကဏ္ဍတ္တံ၊ မဟူရာ မင်္ဂလည်
တွေလောင်း သကဲ့သို့ ညိုမောင်း မည်းနက်တော်မူလှပါပေ၏။
မနသိ၊ ကာယ မန ရှင်ပြုံး စိတ်နှလုံးဒဏ်ထက်၌။ နကဏ္ဍတ္တံ၊
အမည်း အနက် ဆိုတာတွေ အလွန်ဝေးပါရဲ့ တဖွေးဖွေး

ယောက်ထိန်တော်မူလှပါပေ၏။ ဘမ္မနံယေဝ၊ မျက်လုံးတော်
 အထက်ဆီက မျက်ခုံးတော် နှစ်ခုတို့၏သာလျှင်။ ဝက်စာ၊ ယဉ်ရုံ
 ကလေးကော့ညွတ် အလွန်ပင် ဟန်ရတော်မူလှပါပေ၏။ အဇ္ဈာ
 သယေ၊ အလိုဆန္ဒ အာသယဇေဟု နာမဓာတ်ကျော မြတ်
 သဘောတော်၌။ ဝက်စာ၊ စိပ်ဆိုး စိတ်ပေါက် စိတ်ကောက်
 တော်မူခြင်းဆိုတဲ့ အဖြစ်သနစ်များသည်။ နတ္ထိ၊ မယုံမှားကြလေ
 နဲ့တော့ မှန်မှန် မှားမှား ကလေးမျှ မရှိရိုး မှန်လှပါပေ၏။
 ပါဏိ ပါဒါ ဓရာနံဝ၊ ခြေဖဝါးတော် လက်ဖဝါးတော်
 နှုတ်ခမ်းတော်တို့၏ သာလျှင်။ အဘိရတ္တတာ၊ ပတ္တမြားသွင်
 နှင်းဆီသွေးကဲ့သို့ အဆင်းနီနီကလေးနဲ့ တင့်ဝယ်၍ ငနပါပေ
 သတည်း။ စိတ္တေ၊ စိတ်တော်၌။ အဘိရတ္တတာ၊ ခြောက်အခွံ
 မှုတို့လျက် နီရဲတော်မူခြင်းဆိုတဲ့ အဖြစ်သနစ်များသည်။ နတ္ထိ၊
 ဗလာ အရှင်းပီပဲ ကွာကင်း ပြောင့်မတ်တော် မူလှပါပေ၏။
 သော ဗုဒ္ဓေါ၊ ဝ ကမ္ဘာလုံးပတ်၌ အလှအသံသံဆုံး အလှရတနာ
 ကုံးကြီး ဖြစ်ပေါ်မှုတို့ ထိုဘဝရှင် အလှသခင် ကိုယ်တော်မြတ်
 ကြီးသည်။ ဝါ- မေတ္တာပါရမီ အခါခါညီလှစွာသဖြင့် ကမ္ဘာ
 အလီလီဖြည့်ဆည်းလျက် အပြည့်ကြီး ပြည့်တော်မူတဲ့ ထိုဘဝရှင်
 အလှသခင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးသည်။ မေ၊ အကျွန်ုပ်၏။
 သီသကေ၊ တရားဦးပြင် နဖူးပလ္လင်၌။ ဌာတု၊ ကြွချီ တန်ခိုး
 တော်မူပါ မြတ်စွာဘုရား။ ဌာတု၊ အလိုလိုထုံကာ မွေးကြူလှစွာ
 ဖြစ် ပြဟူစိုရ်အဟုန် အေးလူလို့ မျှရလေအောင် ဖေးကူ မဖို့
 ကြုံရောက်တော်မူပါ မြတ်စွာဘုရား။

သာသနစီးပွား၊ အကျိုးများ၊
တရားတော်

၂။ သာသနယျာနုကေ ရမ္မေ၊ နာနာဂ သကျသုနုဇေါ၊
သုပါလေန္တာဝ ဝစုန္တိ၊ န ဝစုန္တိ အပါလနာ။

ရမ္မေ၊ စိတ်အာရုံရွှင်ပြုံး၍ ပီတိလုံး တပိမ့်ပိမ့်နှင့် နှင်သိမ့်
မ္မေ့လျော် ပျော်ဖွယ်ရာ အလွန်ကောင်းပေသော။ သာသန
ယျာနုကေ၊ မြေကောင်း မြေဓာတ် မြေမြတ်ပမာ သာသနာ
တော် တည်းဟူသော ဥယျာဉ်ကြီး၌။ ဝါ-သိုက်ဝင်ဓာတ်ဝင်
မြတ်ရှင်ဘည်ခင်း သာသနာဘေဇံ တည်းဟူသော ဥယျာဉ်ကြီး
အတွင်း၌။ နာနာဂသကျသုနုဇေါ၊ သင်္ကန်းရောင်တင်ဝင်နှင့်
မင်္ဂလာဆင့် ဖိုလ်အဆင့်ကို ကိုယ်ကျင့်ဖြင့် အရင်းတည်ကြတံ့
အသွယ်သွယ် အစားစား ဘုရားသားတော်တည်း ဟူသော
သစ်ပင်များတို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိတော်မူကြပေကုန်၏။ တေ၊
ထိုသစ်ပင်အလား ဘုရားသားကျော် မထေရ်မော်တို့ကို။ သုပါ
လေန္တာဝ၊ ဥယျာဉ်မှူးပမာ သဒ္ဓါရင့်ညောင်း ဒကာ ဒကာမ
အပေါင်းတို့က ရေလောင်း မြောင်းသွယ် မြက်ပေါင်းပယ်ရှင်း
မြေဩဇာသွင်းသလိုးပျင်းနေညလေးပစ္စယပြင့်မ၊ စချိုးမြှောက်
ထောက်ပံ့အားပေး ကူညီကာ မွေးကြကုန်မှသာလျှင်။ ဝစုန္တိ၊
တနေ့တဖုံ တလတမျိုး အားတိုးမြင့်မောက် အဘက်တန်း
ရောက်ခါ ကြီးပွားလို့ လာကြရကုန်၏။ အပါလနာ၊ မျက်နှာ
လွဲဖယ် မခင်တွယ်ပဲ ပြုဖွယ်ရှောင်ရှား စွန့်ပစ်၍ အားကြပါကုန်
မှုကား။ တေ၊ သစ်ပင်ကြီးငယ် သွယ်သွယ်မခြား ဘုရား
သားတော် မထေရ်မော်တို့သည်။ န ဝစုန္တိ၊ ပရိယတ် ပဋိပတ်

အသိဓာတ် အညွန့်အဖူးတို့သည် ကွန့်မြူးကာ အားမတက်နိုင်ပဲ
အပျက်ကြီး ပျက်စီးတော်မူကြရလေကုန်တော့ သတည်း။

၃။ သဒ္ဓါရမ္မဏံ သောတဝိညာဏဓာတုယာ
တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ
အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော။

သဒ္ဓါရမ္မဏံ၊ အမေရိကန်နှင့် ဂျပန် အင်္ဂလိပ် ပိုက်စိပ်တိုက်ချုံး
ဂရာမာဖုံး သီချင်းသွားနဲ့ မင်းသားကံတော့လဲဖိုးစိန် ကောလိပ်
စိန်နှင့် အောင်စိန် ဘသော် စိန်ကတုံး ဖေသက် ခေါ်သော်
အပျော် ဇာတ်ပေါင်း ကျော်မြသောင်း ပလိုတီယာ လေပါတီ
စီးလုံးခြားကြသည့် တီးလုံးသွားတည်း ဟူသော သဒ္ဓါရုံကို။
သောတဝိညာဏဓာတုယာ၊ မောဟအားကြီး ချိန်းချက်ပြီးလျှင်
သမီးရိုးစား လင်မယား အချောင်ကြောင့် ပြန်ပေါင်းထုတ်ဖို့
ဝတ်ကောင်း စားလှ ငွေကျကြေးဖြုန်း ပိုက်ဆံဖြုန်း လူလုံး
ဖွတ်ဖွတ်ကျေနှင်းကြလို့ ရှန်းရှန်းဝေရင်ဖြင့်။ တံသမ္ပယုတ္တကာ
နဉ္စ ဓမ္မာနံ၊ မျက်တွင်းတနက် အအိပ်ပျက်လျက် အစား
ဖက်တော့ပျော် တရားဖက်တော့မပျော် မကောင်းတာတော့
တော် အညောင်းအညာတော့ပေါ် အပေါင်းသဟာအဖော်
တွေနဲ့ အာရမ္မဏပစ္စယေန၊ ကျေးဇူးပြုခြင်း တည်းဟူသော
အကြောင်းကြောင့်။ ဥပကာရကော၊ ကျေးဇူးပြုခြင်းသည်။
ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဟောတိ၊ ဒုက္ခသယ် တို့ဗမာတို့ရဲ့ကံ
ထူးထူးဆန်းဆန်းစီမံ သမုဒယ မကင်းပဲမို့ ဆင်းရဲဇုတ်အတင်းခံ
ဘုရားရှင်ဟောတဲ့ လောကဓံ သြော်...ဖြစ်ရိုးတွေ မှန်လှပါပေ
တော့သကည်း။

သံဝေဂတရားတော်

၄။ သာယ မေကေ န ဒိဿန္တိ၊ ပါတော ဒိဋ္ဌာ ဗဟူ ဇနာ။
ပါတော ဧကေ န ဒိဿန္တိ၊ သာယံ ဒိဋ္ဌာ ဗဟူ ဇနာ။

ဘောန္တော၊ သံသရာအပုံပုံ ကြောက်စရာအရေးတွေကြောင့်
နောက်ဘဝအေးအောင် တရားနာ လာကြကုန်သော အို...လူ
များတို့။ ပါတော၊ ဥတုပွဲညီ နံနက်ဆီ၌။ ဗဟူ၊ ဂဏန်း ချဉ်
မှန်းဆမရအောင် များပြားလှကုန်သော။ ဇနာ၊ ကြီးကြီး
ငယ်ငယ် သွယ်သွယ်ပုထွား လူအစားစားတို့ကို။ အမေဟိ၊ သတိ
ပြု၍ ကြည့်ရှုကြကုန်သော အကျွန်ုပ်တို့သည်။ ဒိဋ္ဌာ၊ မျက်
မှောက်ရှေ့တွင် တွေ့မြင်ရပါကုန်လျက်။ သာယံ၊ ပူအေးမျှညီ
ညနေဆီ၌။ ဧကေ၊ နံနက်ကပင် တွေ့မြင်အစို့စို့ လူအချို့
တို့ကို။ န ဒိဿန္တိ၊ မတွေ့မမြင်ရကုန်တကား။ န ဒိဿန္တိ၊ ဘိဇ္ဇန
သဘာဝ အရိပ်ပြပမာသို့ အနိစ္စဓမ္မတာ အတိုင်းမို့ ငြော်—
တဆိတ်မျှ ရှာမတွေ့ရလေကုန်တကား။ သာယံ၊ ညနေဆည်းဆာ
ချိန်အခါ၌။ ဗဟူ၊ ရေးရန်ခဲစွဲ များပြားလှကုန်သော။ ဇနာ၊
အနံ့မြေပြင် ခြေလျင်တသီး ရထားစီးလျက် မှုကြီးငယ်သေး
အရေးရှိသလောက် လျှောက်သွားတည်နေ အထွေထွေသေခ
လူတို့ကို။ အမေဟိ၊ ဘတိပြု၍ ကြည့်ရှုကြသော အကျွန်ုပ်
တို့သည်။ ဒိဋ္ဌာ ဧကေ၊ မိမိရှေ့တွင် တွေ့မြင်ခဲ့ပြီး အသီးသီး
အစို့စို့ လူအချို့တို့ကို။ န ဒိဿန္တိ၊ ဘိဇ္ဇနနစ် အနိစ္စဖြစ်ပေ
သမို့ လစ်ဘွေဝန်းကျင် မတွေ့မမြင်ရပါကုန်တကား။

နေ့ပျောက်ညမြင်၊ ပြိုကွဲအင်၊ ထင်ထင်ရှုကြပါ။
ညဉ့်ပျောက်နေ့မြင်၊ ထိုနံ့ယှဉ်၊ ဆင်ခြင်လို့ဘဝါ

မြင်မြင်သမျှ သင်္ခါရ

၅။ ဟန္တ ဒါနိ တိက္ခဝေ အာမန္တယာမိ ဝေဝါ
ဝယဓမ္မာ သင်္ခါရာ အပ္ပမာဒေန သမ္မာဒေထ။

တိက္ခဝေ၊ ဖြစ်ပြန်ပျက်ပြန် လောကဓံကို အမှန်တွေ့ငြား
အို...ချစ်သားတို့။ ဟန္တ၊ သံနုအသည်းနှလုံး စွဲယူလို့သုံးလောက်
အောင် နှလုံးကြည်သာ မှတ်ယူပါလော။ ဒါနိ၊ ပြည်ဘော်
အမတ ဝင်စံကြမည်ဟု အကြင် အနန္တ များလှတဲ့ သတ္တပါတွေ
ကို ဆုံးမဒေသနာ မိန့်မှာကာထားအံ့သော ယခုအခါ၌။ ဝေဝါ၊
အနီးစေား သင်ချစ်သားတို့ကို။ အာမန္တယာမိ၊ အချုပ်စကား
နောက်ဆုံးအားဖြင့် မှာကြားခဲ့တော့အံ့။ သင်္ခါရာ၊ ခန္ဓာငါးပါး
သင်္ခါရတရားတို့သည်။ ဝယဓမ္မာ၊ ပျက်စီးတတ်သော သဘော
ရှိချေကုန်၏။ ဝယဓမ္မာ၊ ကမ်းနားသစ်ပင်ကဲ့သို့ သင်ဖြစ်လျှင်
တနေ့မှာ ပျက်မည်ဟု အချက်ကိုသာကြည့်လျက် နေ့ရက်တွေ
အချိန်စေ့တော့ ပြိုအိယိမ်းယိုင် အမြစ်ပါမခိုင်ပဲ တိမ်းယိုင်ကာ
လဲသကဲ့သို့ ပြိုကွဲတတ်ချေကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အပ္ပမာဒေန၊
မပေါ့မတန် အဖန်ဖန်အောက်မေ့သော သတိဘရားနှင့်။ သမ္မာ
ဒေထ၊ ယနေ့ကစ၍ ပြည့်စုံကြစေကုန်တော့လော။ သမ္မာဒေထ၊
နေ့ရှိသမျှ ရက်တွေအချိန်မဖြုန်းကြန့်တော့ သံသရာခန္ဓာအညွန့်
တုံးတဲ့အလုပ်တို့ကို အားထုတ်၍ ပြည့်စုံကြစေကုန်တော့လော့။

သောတာပန် လက်ပန်းပေါက်ခတ်

ဂါထာတော်

၆။ ပထဗျာ ကေရဇ္ဇေန၊ သဂ္ဂဿ ဂမနေန ဝါ။
သဗ္ဗ လောကာဓိပစ္စေန၊ သောတာပတ္တိဖလံ ဝရံ။

ပထဗျ၊ လေးကျွန်းဟောင်းခိုရ် ရေညှိရင်္ဂလန်း ခင်္ဃာဝဋ္ဌာ
နှုတ်ခမ်းအထိ ထူးဆန်းပြား ပြား တောတောင်းရပြေထွေထွေ
စုရုံး ခြေပြင်အားပုံး၌။ ကေသုဒ္ဓေနဝါ၊ မင်းအပေါင်းတို့၏
မကိုဋ်ဖြင့် ဦးဘိုက်၌။ သာဏာကန်ခိုး လွှမ်းမိုးပိုင်နင်း ကေ
ထုဇ ကြောမင်းကြီး ဖြစ်ရခြင်းထက် လည်းကောင်း။ သဂ္ဂထာ၊
သောကီအာရုံ ကာမဂုဏ် စုပုံများပြား ခံစားချင်သမျှ ခံစား
နိုင်သော နတ်ပြည်ခြောက်ထပ်သို့။ ဂမနေနဝါ၊ နတ်ရထားကို
စီးပြီးသော နတ်သမီးတွေကလည်း ခြံရံ အောင်လံတွေကလည်း
တဝင့်ဝင့် သီချင်းသံ ယူရင့်လျက် အထူးသဖြင့် သာဏာသည့်
နှင့် ခရာ စည်းပေ့တို့ကို အငြိုးပြေဆက်သွင်း ထိပ်ဖြူတော်အပြိုင်
ကျင်း၍ တထိုင်ချင်းမရွေ့ရပဲ ချမ်းမြေ့စွာ နောက်ရခြင်းထက်
လည်းကောင်း။ သဗ္ဗပေ ဟကာဓိပစ္စေနဝါ၊ ဗြဟ္မာပြည်ရှိသမျှ
နှင့် အောက်သောကနယ်ဘဝကို ဘယ်ဘုရင် ဘယ်သိကြား
ပြိုင်တူသူချန် ထားပဲ တပါးတည်းအုပ်၍ မင်းလုပ်ချခြင်းထက်
လည်းကောင်း။ သောဘာပတ္တိဖလံ၊ ဒိဋ္ဌိ ဝိစိကိစ္ဆာဆိုတဲ့ အပါယ်
မျိုးကို အမြင်ပါဖျက်ချိုးလျက် အရုပ်ဆိုးသည့် သံသရာတွင်
အကြာဆုံး ခုနစ်ဘဝသာ ဖြစ်ပေါ်လာ၍ ဝဋ္ဌဇာတာ ဝဋ္ဌကြွေး
အပုံကြီးငြိမ်းအေးသည့် အထွေးဆုံးအရိယာတို့ ပိုင်ဆိုင်ဆုစင်စစ်
ကော်ပြစ်သော သောဘာပတ္တိဖိုလ်သည်။ ဝရံ၊ ပုထုဇဉ်နယ်
တရိုးတွင် အပါယ်မျိုးပြတ်ပြီမို့ နတ်သမီး နတ်သား ဘယ်သိ
ကြား ဘယ်ဗြဟ္မာ ဘယ်စကြာမင်းမှ ပခုချင်း မယှဉ်ဝံ့အောင်
အလွန်အလွန် ကွာခြား၍ ပြာသာဒ်ဖျား စိန့်ဖူးတပ်သကဲ့သို့
ဪ...ကောင်းမွန် မြင့်မြတ်လှပါပေသည် တကား။

ဆယ်နှစ်ရာသီ တရားတော်

၇။ ကော နုဟာဂော ကိဗာနန္ဒော၊ နိစ္စံ ပဇ္ဇလိတေ သတိ။
အန္ဓကာရေန သြနဒ္ဓါ၊ ပဒိပံ န ဝေသထ။

ဘောန္တော၊ ပျော်ပွဲတွေအဖုံဖုံကို အလုံးစုံ လိုက်စား၍
ပျော်ပါးကာ နေကြကုန်သော အို...လူအပေါင်းတို့။ နိစ္စံ၊
နေ့ရောညပါ ဘယ်ခါမပြတ် အထပ်ထပ်သာလျှင်။ ပဇ္ဇလိတေ
သတိ၊ သင်တို့ရဲ့ သန္တာန်မှာ ကိလေသာဆိုတဲ့ အပူမီးတွေ
တထိန်ထိန် တပြောင်ပြောင် တောက်လောင်၍ နေသည် ဖြစ်ပါ
လျက်။ ကော၊ ဘယ်လိုအစား ဘယ်လူများသည်။ ဟာသော နု၊
ပျော်ကာ ရှင်ကာ မေ့မောစွာနှင့် တချို့မှာတော့ ရုပ်ရှင်
ကြည့်သူကကြည့် ဟန်ပန်ထိအောင် အစားထိုး ဝတ်သူကဝတ်
သံယောဇဉ် ဝဋ်တွင်းက မလွတ်ကင်းတဲ့ပြင် ပျော်ပွဲတွေ
ဝင်သူကဝင် ဟန်ခူးလမှာတော့ ရေပွဲသဘင် ကဆုန်လ
ညောင်ရေသဘင် နယုန်လစာပွဲရှင် ဝါဆိုလမှာတော့ အက
အခုန်နဲ့ ကန်တော့ပွဲဆင် ဝါခေင် တော်သလင်း နတ်ပွဲတွေက
ပျော်ပျော်ရှင်ရှင် သီဘင်းကျွတ်လမှာတော့ မီးပွဲဆင် တန်
ဆောင်မုန်းလ ကထိန်ပွဲသဘင် နတ်တော်လ စကြတဲ့ ဘုရားပွဲ
သဘင် ပြာသို့ တပို့တဲ့ သမန်ပွဲတွေက စုံစုံလင်လင် ပုံတင်ကာ
အကြောင်းကို ရုံးရမှာဖြင့် တပေါင်းကို ဆုံးစေအုံးတော့
မြန်မာတို့မှာ ပွဲသုံးလို့မကုန် ပျော်ပွဲတွေအဖုံဖုံ အလုံးစုံ ပျော်ကာ
မော်ကာ ပြုံးကာ ရှာကာ မေ့မောကာနှင့် ရှာမောကာဘာပြုလို့
နေနိုင်ကြပါသလဲ။ ကိံ၊ ဘယ်လိုအစား ဘယ်အချက်ကြောင့်။
သြနဒ္ဓါ၊ ရူပါရုံ၊ သဒ္ဓါရုံ၊ ဂန္ဓာရုံ၊ ရသာရုံ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ မစင်တွင်းသို့

ဝင်ဆင်းပျော်ကာ မရွံ့ရှာပဲနှင့် လိုက်စားခံမင်ကာ နေနိုင်ကြပါ
 သလဲ။ အန္တကာရေ၊ ရှေ့ရေးနောက်ရေး ပစ္စုပ္ပန်သံသရာရေး
 ကိုလည်းမသိ ပုံးပိတ်ကာ အဝိဇ္ဇာဆိုတဲ့ အမှောင်တရားကြီး
 သည်၊ သြနဒ္ဒါ၊ သင်တို့သန္တာန်မှာ ပမြင်နိုင် မထင်နိုင် ပပေါက်
 နိုင် ပရောက်နိုင်အောင် တားဆီးပြေးကွယ်၍ နေကြသည်ဖြစ်
 ပါလျက်။ ပဒီပံ၊ တရားတည်းဟူသော အထောင်အလင်း အမှောင်
 တွေ ခွင်းစေတတ်တဲ့ ဆီမီးတည်းဟူသော အထောင်အလင်း
 ကြီးကို။ န ဂဝေသထ၊ အဘယ်ကြောင့် မရှာမှီးပဲ နေကြပါ
 ကုန်သလဲ။ န ဂဝေသထ၊ အချိန်တွေ ပြုန်းပြီးဘော့ မကျွန်း
 မကြံ့ မလိုက်မနာ မစောင့်မရှား ဘာပြုလို့ မရှာမှီးပဲ နေနိုင်
 ကြပါတော့သလဲ။

သီတင်းကျွတ် တရားတော်

ဂ။ ဝသံဝုဠာ ဝယောဝုဇ္ဈာ၊ ဇိဏ္ဏာ မရဏသန္တိကာ။
 နာဂတေ ဇီဝိတံ ရဿာ၊ ဘင်္ဂေါနတာ ဒိနေဒိနေ။

ဘောန္တာ၊ သီတင်းကျွတ် ဥပုသ်ပွဲကို အားခဲ၍ ဆောက်လာ
 ကြကုန်သော အို... ငရိသတ်အပေါင်း သူတော်ကောင်းတို့။
 ဝသံဝုဠာ၊ နေ့ရက်တွေပြုတ် လနှင့်နုတ်၍ နှစ်ချုပ်စာရင်း
 တင်ကာသွင်းသော် ချက်ချင်းမကြာ တဝါကျွတ်လို့ တနှစ်လဲ
 ကုန်ခဲ့ကြကုန်ပြီ။ ဝယောဝုဇ္ဈာ၊ နေ့နှင့်လရက် အချိန်တွက်သော်
 အသက်တွေကသာ ကုန်ဆုံး၍ ငယ်တုံးကနှင့်မတူ ခုတမူအရွယ်
 ယွင်းသဖြင့် သြော်... ကြီးပြင်း၍ လာခဲ့ကြလေကုန်ပြီ။ ဇိဏ္ဏာ
 မရဏသန္တိကာ၊ ခရီးသမား မီးချထားနှင့် စီးသွားသည့်ပုံ အလုံးစုံ

ဘူတာတွေပင် အကုန်ဆိုက်ခဲ့၍ တပြုံတသိုက် ဆင်းသူတွေက ဆင်း ပြောရင်းဆိုရင်းပင် ပြင်သူတွေကပြင် စက်ကုန်တင်ကာ တလူလူနှင့် တဘူဘူအမြန်ခုတ်တဲ့ မီးရထားလို ခရီးသွားသဖွယ် အသယ်သွယ်အဝဝ အရှယ်ကထိုင်းသဖြင့် သေမင်းနယ်ပိုင်းသို့ ခုန်တိုင်းပြေးဝင် ခဲ့ရပြန်လေကုန်ပြီ။ ဘောဇ္ဇော၊ မီးရထားပမာ ခရီးသွားလာကြတဲ့ အို...သူခဘက်ကောင်းတို့၊ ဒီနေ ဒီနေ၊ နေ့တိုင်း နေ့တိုင်း။ ဘင်္ဂေါနတာ၊ ခရီးမဆိုင်း အနီးသင်္ချိုင်းမှာမှ အခြေမဆက် သေပျက်ရမည့်အပိုင်းသို့ တလှိုင်းလှိုင်းညွှတ်ကြ ကုန်သည်ဖြစ်၍။ နားဟော၊ ရှေ့သို့မျှော်တွေး နားတံရေး၍။ ဇီဝိတုံ၊ ပျော်ကာ မော်ကာ အတော်ကြာအောင် အဖော် သဟာတွေနှင့် အသက်ရှင်၍ နေခြင်းငှာ။ ရသယ၊ နဖူးကိုလှက် တင်ပြီး အကွက်ထင်အောင် ဆင်ခြင်စဉ်းစားကြပါလျှင် ပျော် ပိုရန် စခန်းမနီးသဖြင့် သြော်... ဝမ်းနည်းစရာ အကြောင်း တို့ဘောင်းလှလေကုန်စွဟကား။

အလောင်းတော်ကြီးထုံး နှလုံးမှု၍
ညည်းညူဆောဂါထာ

၉။ သြဟာယ ဂိဟိနံ ဟိနံ၊ သမ္မာဓံ အကုတော သမံ။
ကာသာယ မောဒဟေ သေယျံ၊ သိဝဉ္စ သုဇုသဉ္စယံ။

ဟိနံ၊ သုံးလူ့ပရမေ မြတ်စိန္တေနှင့် ပစ္စေရှင်ပင် သူဘော် စင်တို့ မခင်စက်ဆုတ် ပစ်ပယ်ထုတ်သဖြင့် ဆိုးယုတ်လှစွာသော။ သမ္မာဓံ၊ ယူဇနာတရာ ကျယ်ဝန်းစွာသော တိုက်တာ ဘုံဖျား

နေရငြားသော်လည်း အားခွင့်ဟူသည် တဆခြည်မျှ စိတ်ကြည်
လက်အေး ကုသိုလ်ရေးကို တွေးရွှ်ဆင်ခြင် တဆားဝင်ပို့ ငြိမ်ငြင်
ခဲကပ် ဗျာပါညှပ်သဖြင့် အလွန် ကျဉ်းကျပ်လှစွာသော။

အကုတောသမံ၊ ကိုယ်ကြောင့် သူ့ကြောင့် ဘယ်သူ့ကြောင့်ဟု
စိုးနှောင့်ပွယ်ထေ့ အသင်္ချေနှင့် နင်ရေမေ့လှ သေနေကြ
အောင် ချမ်းမြကြည်လင် ဘယ်ချိန်တွင်မှ အင်ငြိမ်းအေး

လွတ်လပ်ရန်အရေး မရှိထသော။ ဂိဟိနံ၊ ကာမဂုဏ်ဖြူ ညှပ်
ကြေးထူ၍ ပူဆူထွေးရှုပ် လွန်ညင်ယုတ်သည့် ဒုက္ခတူယ်မြှောင်
လူတို့ အောင်ကို။ သြဟာယ၊ ဥပ္ပလ ကံ တသွန်ခေမာ

ယသော်ဓရာတို့ ကြင်ဆုရှေးထုံး မှားနှုန်းကို လက်ရုံးဘဆက်
အားကိုးလျက်မှ ဘယ်သူဘယ်ဝါ မင်းညှာသဲ ဖွန်ခွာဂုဏ်ခက်
ထွက်ကြီးထွက်၍။ သေယျ၊ လေးကိလောကုတ္တရာ ချမ်းသာပို့

အကြောင်း အလွန်ကောင်းထသော။ ဝါ ဟိယံရှေးငရဲ
မီးပုံထဲသို့ ဆွဲချလေအောင် အခွင့်ဆောင်သည့် မြားမြောင်
သင်္ချေ စိန်ကုဋေထက် ဂုဏ်ရည် မြင့်မှူး အလွန် ထူးမြတ်လှ

စွာသော။ သိဝဉ္စ သုဇုသဉ္စယံ၊ ပုပ္ဖိ ဟူသည် တဆခြည်မျှ
မသိငြိမ်းချမ်း နိဗ္ဗာန်နန်းသို့ တန်းတန်းမတ်မတ် ဖြတ်လမ်း
ဖြတ်၍ ဆိုက်ကပ် လွယ်ကြောင်း အလွန် ကောင်းထသော။

ကာသယံ၊ ဥတုသုံးထေ့ ညီမျှပေသည့် ဖန်ရည် ဆွတ်ဖြန်း
မြတ်သင်္ကန်းကို။ သြဒဟေ၊ ထိုထိုဤဤ အလီလီ အလာလာကို
ကြံစည်မျှော်တေး စိတ်မသေးပဲ အေးအေးမြမြ စိတ်ကိုချ၍

ဗုဒ္ဓသာသနာ ပွင့်လင်းရာတွင် ဖန်ဝါရောင်လျှမ်း မြတ်သင်္ကန်း
မြင့် ဆင်မြန်း၍သာ နေရပေဦးတော့အံ့သတည်း။

၂၉၀

အလောင်းတော်ကြီး

ညည်းညူသော ဂါထာ

၁၀။ ဝေလာနိလာ လုလိတ ပလ္လဝ ကေလိလီလာ၊
 ဒေါလာသု သောလာဟိ ကုဗာဇဟိ ကေလိရမ္မေ။
 ဖုလ္လာ ဝလမ္မ ကုသုမာ ကုလသာလမာလေ၊
 နေရဉ္စရာ ယုဝနမိ ကဒါ ရမာမိ နေက္ခမဇ္ဈာယ။

ဝေလာနိလာ လုလိတ ပလ္လဝ ကေလိလီလာ ဒေါလာသု
 သောလာဟိ ကုဗာဇဟိ ကေလိရမ္မေ၊ မြန်ကမ်းယံတွင် လေ
 ပြန်ဆော်သွင်း တညှင်းညှင်းနှင့် ခိုင်ခြင်းယှက်ရုံ ပန်းရင်္ဂဝယ်
 ဖော်စုံယှဉ်မှီး ဒန်းသေးစီးလျက် ပျော်ကြီးပျော်ကာ သံစာစာ
 ဖြင့် ညီညာစုရုံး ပျားပိတုန်းတို့ အုံးအုံးခြိမ့်ညာ ပျော်ဖွယ်ရာ
 အလွန်ကောင်းပေထသော။ ဖုလ္လာဝလမ္မ ကုသုမာ ကုလသာလ
 မာလေ၊ ဥတုနိယံ အကြောင်းခံ၍ ဖူးတံင့်ရင့် စုံညီ ပွင့်လျက်
 ဆင့်ဆင့်ဖြိုင်ဖြိုင် အခိုင်ခိုင်လျှင် ကြိုင်လှိုင်ပျံ့သင်း ရန် သွင်း
 သည့် အင်ကြင်းပင်စည်လည်း ရှိထသော။ နေရဉ္စရာယ၊ နည်း
 ခရာ တူရိယာသို့ သာယာခြေငံ ရေစီးသံရှိသော။ နဒိယာ၊
 မြရောင်ခဲသို့ စိမ်းလဲ ကြည်လင် တသွင်သွင်နှင့် ရေယဉ်ဝိုက်စီး
 နေရဉ္စရာမြစ်ကြီး၏၊ ဥာဝနမိ၊ ကမ်းခြေတလျောက် ရောက်
 ပေါက်စည်ပင် တဝင်ကြည်နူး မြင်သူမှူးမျှ တင့်ထူးဝေဆာ
 ညီအညာဟျင် သာယာသန့်ရှင်း မြေတလင်းနှင့် ကြိုင်သင်း
 မွှေးထုံ ဝန်းပေါင်းစုံညီ ရင်္ဂုသာမော ဥရုဝေလတောကြီး၌။
 ကဒါ၊ ဘယ်လောက်ကြာ၍ ဘယ်ခါကာလ သမယ၌။ အဟံ၊
 သိဒ္ဓတ္ထဟု နာမရွန်းစို့ ငါမင်းပျိုသည်။ ရမာမိ၊ မွေ့လျော်

စဝသနာစတင်ပေါင်းချုပ်

ပျော်နိုင်ပါတော့အံ့နည်း။ ရမာမိ၊ ဖော်ရွေကင်းကွာ ကေစာ
ဖြင့် ဖမ်းဝါဆင်မြန်း ကာသာလွမ်းရဲ့ ချမ်းချမ်းမြေ့မြေ့
ပူမငွေပဲ ညဉ့်နေ့မကွာ ဘာဝနာကို မြေစွ-ကျင့်သုံး သက်ထက်
ဆုံးအောင် နှလုံးမွေ့လျော် ပျော်ပျော်ကြီး နေပေါ့တော့အံ့
သတည်း။"

ရှစ်လုံးအွဲ့။ ။ ဥဒေဝဋ္ဌ-တောဝမြိုင်ခွင်၊
ခြောက်ဆယ်ပတ်သုံး-ကောင်သုံးအရပ်၊
အားကုန်ခန်းလှ-ညှိုးနွမ်းပြုခြင်း၊
ဒုက္ကရ-ကုန်ရ တို့အရှင်။"

'သီပေါပါတော်မူ ဂါထာ

၁၁။ သီသံ ဥဋ္ဌာယ နောရာဇာ၊ ပဂ္ဂဟန္တောဝ သာသနံ။
မြေမှာရဋ္ဌံ တဒါ ဟိတွာ၊ နိက္ခာမိ ဥပကာရိကာ။

တဒါ တသ္မိ' ကာသေ၊ ဤမြို့လုံးတုန်လှုပ်အောင် အုတ်အုတ်
ကျက်ကျက် ရုတ်တရက် စစ်သည်တွေ ချီတက်၍လာရာ ထို
အခါကာလ သမယများဆီ၌။ ဝါ- ဘာသာ သာသနာ
အစဉ်မနှုမ်းစေဖို့နှင့် မဟာရာဇာ မြန်မာဘုရင်ကို ဖမ်းကြ
ဆီးကြတဲ့ ထိုအခါသမယများဆီ၌။ ဝါ- တွေးလိုက်တိုင်း
အလွမ်းပေါ် နန်းတော်မှာ တပ်တွေဝိုင်းကာဖြင့် မဆိုင်းမကြာ
လိုက်ပါးတတ်မှုရတဲ့ ထိုအခါကာလ သမယများဆီ၌။ ဝါ-
သာသနာမှာ ဒါယကာ ကင်းအောင်လို့ထင် မညှာမတာ
တဘာသာမင်းတွေ အတွင်းတံတိုင်း မှာဖြင့် အတင်းခိုင်းကာ
သိမ်းယူကြသော ထိုအခါသမယများဆီ၌။ သာသနံ၊ နေဝါ

လပန်း တင့်ရှန်းထွက်ပေါ် ဘုရားရှင် သာသနာတော်မြတ်ကြီး
ကို။ ပဂ္ဂဟန္တောဝ၊ ပစ္စည်းလေးဖြာ လူဒါန်းကာဖြင့် မြန်မကြာ
ခရီးဆောက်အောင် ချီးမြောက်တုံး ချီးမြောက်ဆဲ သးလျှင်
ဖြင့်၍နေသော။ နေထုစာ၊ ငါတို့ရဲ့ မြန်မာတိုင်းရှင် သီပေါ
ဘုရင်မင်းမြတ်သည်။ သီသံ၊ မနှေးမကြာ ဆေးလျှင်စွာ။ ဥဋ္ဌာယ၊
စခန်းမလှပြန်တော့ နန်းမ မဟာ သီဟာသနပလ္လင်မှ မရှင်ပျ
သော မျက်နှာနှင့် မသက်မသာ ထတော်မူ၍။ မြေဗျာရဋ္ဌ၊
ကိုယ့်ထီးကိုယ့်နန်း ကိုယ့်ကြွင်းနှင့် စံမြန်းစိုးစံတော်မူဆဲဖြစ်တဲ့
မြန်မာနိုင်ငံတော်ကြီးကို။ ဝါ - အတိုင်းတိုင်း အပြည်ပြည်တို့
ထက် ရတနာရွှေငွေ အထွထွေ ဘုန်းဟုန်ကြောင့် သုံးမကုန်
အောင် ပေါများလှတဲ့ မြန်မာတိုင်းတော် ပြည်တော်ကြီးကို။
ဟိတော၊ စိတ်မသာစရာ မလွဲသာလွဲသာနှင့် အသည်းနာအောင်
ခဲခွာစွန့်ပစ်တော်မူခဲ့၍။ ဥပကာရိကာ၊ ကျုံးသုံးတန် ပြအိုးနှင့်
မြို့ရိုးတွေပတ်လည်ဝိုင်းလျက် ရှုတိုင်း တင့်တယ်လှပါပေသော
စံနန်းတော်ကြီးဆီမှ။ ဝါ - ကျုံးသုံးတန် ပတ်လည်ဝိုင်းသဖြင့်
နတ်ပြည်တိုင်း ကြွင်းကဲ့သို့ ခမ်းနား တင့်တယ်လှစွာသော
ရွှေနန်းတော်ကြီးမှ။ နိက္ခာမိ၊ မသက်မသာ မျက်နှာနှင့်
ထွက်ခွာတော်မူရလေ၏။ နိက္ခာမိ၊ ထီးနန်းကိုခွာ သာသနာကို
ပယ်ရှား တိုင်းပြည်ကိုလွှတ်ထားခဲ့၍ ကြွသွားထွက်ခွာတော်မူရ
လေသတည်း။

၁၂၄၇-ခု-ဥတုဟေမန်၊
တန်ဆောင်မုန်းဆုတ်-မယုတ်အမှန်၊
တပ်တွေဝိုင်းလို့-မြို့ကြီးကိုရန်၊
သူ့လက်တွင်း-သက်ဆင်းလိုက်ရပြန်။

၁၂။ ပဏ္ဍိ ဌတောနု ပဿန္တံ၊ သိပေါဏ္ဍာ သုကာရိတံ။
ဒတော မြတောင်တံအာရာမံ၊ ပရဒေသံ ဂဘော အရံ။

သိပေါဏ္ဍာ၊ သာသနာ့ဒါယကာ ပြုစုရာတိုင်းရှင် သိပေါ
ဘုရင် မင်းမြတ်သည်။ ဝါ - သာသနာ စခန်းလှချင်ရေးထင့်
ဒါယကာ နန်းချပိုး ဖမ်းကြမ်းကြက် ကျွဲတို့ သက်ဆင်း
လှိုက်ပါပေါ်မှရတဲ့ မြန်မာ့ထိပ်တင် သိပေါဘုရင် မင်းမြတ်
သည်။ သုကာရိတံ၊ ခြူးပန်းခြူးနွယ် အသွယ်သွယ်ခြယ်လှယ်၍
တင့်တယ်စွာ ဇာတ်စုံခင်းပြီး နတ်ဘုံသနင်းနှင့် ခြပ်ဂုဏ်ချင်း
ပြိုင်ယှဉ်လျက် အနိုင်ပင် အရမုန်း၍ ပထမတန်း ဆောက်လုပ်ခဲ့
ပေသော။ မြတောင်တံ အာရာမံ၊ မြတောင် တည်းဟူသော
တိုက်တော်ကြီးကို။ ဝါ - ရွှေတွေငင်းပြောင် တိုက်မြေတောင်ဟု
ဂုဏ်ထောင် ပျံ့သင်း ကမ္ဘာကို လင်းခဲ့၍ ဖြင့် ပြိုင်ဘက်ကင်း
လောက်တဲ့ ကျောင်းတိုက်တော်ကြီးကို။ ပဏ္ဍိ၊ ဂေါ်ဝန်သို့
မြန်းကြွတဲ့ လမ်းမတော်ကြီးဆီ၌။ ဌတော၊ လူလိုတဲ့ သဒ္ဓါ
အစလ တို့ကြောင့် မကြာခဏ ရပ်တော်မူပြီး၍။ ပဿန္တံ -
ပဿန္တော၊ မျက်စိ တဆုံးဖြင့် အကုန်လုံး ကြည့်ရှုတော်
မူလျက်။ ဝါ - နောက်ဆုံး အကြိမ် ဖူးမြင်ရခြင်းရယ်လို့
အထူးမရှင်ပျတဲ့ သဒ္ဓါဓာတ်ဖြင့် အထပ်ထပ် ကြည့်ရှုတော်
မူလျက်။ ဒတော၊ မမေ့မလျော့ ကန်တော့ဦးတင် ကြည်လင်
ညွတ်တွား သဒ္ဓါတရားတို့နှင့် ဆရာဘုရားကို လှူဒါန်းတော်မူ
ပြီးမှသာလျှင်။ ဝါ - ဘုရင်မဟေသီ ဆွေနှစ်လီတို့ ရေကြည်
သွန်းချ လှူဒါန်းတော်မူပြီးမှသာလျှင်။ ပရဒေသံ၊ ရေပတ်လည်
ဝန်းတဲ့ ရတနာဂီရိကျွန်းဟု ခေါ်အပ်သော နိုင်ငံရပ်ခြား

တိုင်းတပါးသို့။ အရံ၊ မနှေးမကြာ ဆောလျှင်စွာ။ ဂတေခ၊
ထီးနန်းကိုခွာ သာသနာကိုပယ်ရှား တိုင်းပြည်ကို စွန့်ထား၍
လွမ်းအားနှင့်သာ ကြံသွားတော်မူရရှားလေသတည်း။

၁၃။ သီသံ ဥဋ္ဌာယ နောရာဇာ၊ ပဂ္ဂဟန္တော သာသနံ။
မြေမှာရင့် တဒါ ဟိတွာ၊ နိက္ခာမိ ဥပဏာရိကာ။

တဒါ တသ္မိံ ကာလေ၊ မြကြာရံ ရှေ့နန်းပြာသာဒ်ကို
သေခန်းပြတ် ခွဲခွာရက် စေ့သဖြင့် ဝဲယာ နှစ်ဘက်အပြည့်
ပန်ချာပီတေ့ဝိုင်းပြီးတော့ စံရာပြည်တိုင်းအလီလီ ငိုအော်ကြ
သော်လည်း ဗီရိပေင် မောင်နှံတင်၍ ဆောင်ပြန်အရှင် ကမ္ဘာ
အလီလီ တအားယုတ်စေဖို့ အာဠဝိတံခါးကထုတ်ရာ ထိုအခါ၌။
ဝါ - မြတောင်တိုက် အနီးတွင် ရပ်တော့ မီးကင်လတ်တဲ့
ဖယောင်းတိုင်ပမာလို နှစ်လောင်းပြိုင်ကာ သောဘက်သို့ မြန်း
ချင်ကြသော်လည်း အကြောင်းဆိုင်လာတာ အခြေပျက်ယိုနှမ်း
ကြသဖြင့် တကောင်းကိုင်ကာ ရေစက်သွန်ပြီး နေစက်ခန်း
တမင်ကွယ်သလို အရှင်နှစ်သွယ် အပူမချိုလှလို့ အတွင်းက
မောပြီး သူရိယသင်္ဘောဖြင့် ဆောင်ယူရာ ထိုအခါ၌။ သာသနံ၊
နေရောင် လရောင် မကဆောင်သည့် ထွန်းပြောင် ထိန်ညီး
သာသနာတော် မြတ်ကြီးကို။ ပဂ္ဂဟန္တော၊ သာသနာမှာ
ဒါယကာနှင့်ယှဉ်ဘုပြီး အစဉ်အမြဲ ကြည်စိတ်သန်လျက် ရည်
ဓိဋ္ဌာန်ခရီးပေါက်ဖို့ ချီးမြှောက်လှူဒါန်းတုံး လှူဒါန်းဆဲသာလျှင်
ဖြစ်သော။ နော၊ ဂြိုဟ်ဆိုးကြမ္မာ တကယ်ဝင်လာရော့ထင်
ခိုကိုးရာဘယ်မမြင်တဲ့ပြင် နှစ်သွယ်အရှင် ရှောင်တိမ်း၍ အမေ့ောင်
ကိန်းကြီးဆိုက်၍ နေကြကုန်သော အကျွန်ုပ်တို့၏။ ရာဇာ၊

ကုန်းဘောင်ခေတ် နွယ်အစဉ်တွင် တကယ်ပင် ဝံ့နှိုင်းခတ်
 အမှန်အတိုင်းပေါ်ထင် တို့ဘုရင်သည်။ သိသံ၊ နေနှင့်မှန်
 ဓာတ်သဘော ကဲ့သို့ လတ်တလော ဖြစ်လာ ဆောလျင်စွာ။
 ဥဋ္ဌာယ၊ ရှေးနန်းမြို့ ပလ္လင်ပေါ်မှာ ဘဝင်တော် ချည် ဝံ့
 အူသည်ပြတ်မျှ မရွှင်ပျသော မျက်နှာဖြင့် ထတော်ပူပြီး၍။
 မြေမှရဋ္ဌ၊ ကံ့ကို ဗြဟ္မာကစပြီးဘော မဟာသမ္မတ အသိဋ္ဌ
 နာမကျော်ဟည်း မြန်မာနိုင်ငံထော်ကြီးကို။ ဟိတွာ၊ မခွဲသာ
 မခွာရက်သော်လည်း အသည်းမှာ ကမ္ဘာပျက်သလို မသွဲသာ
 မညာမကွက် ရက်ရက်စက်စက် စွန့်တော်ပူပြီး၍ ဥ ကာရိကာ၊
 နန်းအယုဋ္ဌ ဥတ္တမနှင့် မုချစံနှိုင်း ကျုံးသုံးတန် ပတ်ဝိုင်း၍
 ရှုတိုင်းမငြီး ရှေးနန်းတော်ကြီးမှ။ နိက္ခာမိ၊ မင်းစည်းစိမ်
 အရှည်မက်သော်လည်း ရေပွက်ပမာ အမှန်မသွေ မမြဲပါကလာ၊
 ရယ်လို့ သံဝေစွဲစရာ အချက်ရှာပြီး ငြော်... ထွက်ခွာတော်မူရ
 ရှာလေပြီ။

မိန်းမနွယ်ပတ် အညွန့်ပြတ်ဂါထာ

၁၄။ နိဿယေ သန္တိယော နာရိ၊ လဘာသန္ဓေ ယုဝေ ဒုမေ။
 ဝလ္လန္တိ ဝလ္လိတာ တေပိ၊ ပပတန္တိ နိရက်္ခရာ။

နိဿယေ သန္တိယော၊ ပေါင်းသင်းဆက်ဆံ ရာသက်ပနီ
 ခိုလင့်မည်ဟု ကိုယ်နှင့်တန်ရာ အမှီရှာ၍ နေကြကုန်သော။
 နာရိလတာ၊ အဝယ်တော်ကို တမ်းတလျက် ဗန်းပြုဖို့ရန် ဘီးမှန်
 မသိမ်း ဖီးလိမ်းပြင်ဆင် မိန်းမတည်း ဟူသော နွယ်ပန်းပင်
 တို့သည်။ အာသန္ဓေ၊ အခြေခိုင်ရာ ဆိုင်ရာကြီးပွား မိမိတို့၏

အနိုးအပါး၌ ဖြစ်ကုန်သော။ ယုဝေ ဒုမေ၊ ရုပ်ဆင်းကြည်သာ
 ဟိုနုခေါ်ဆို ရဟန်းပျိုတည်း ဟူသော သစ်ပင်ပျိုတို့ကို။
 ဝလ္လန္တိ၊ ရူပါရုံစစ်ဆင်လျက် အလစ်တွင် အသားချောင်းမည်ဟု
 နှာမောင်းရစ်ခါ အဘင်း နွယ်ရှာကြလေကုန်၏။ ဝဠိကာ၊
 ဘယ်လိုမှ ယိမ်းမရအောင် မိန်းမတည်းဟူသော နွယ်ပန်းပင်
 ဆိုဖြင့် တကယ်တန်း အရစ်အနွယ် ခံကြရကုန်သော။ တေပိ၊
 ဇာတ်ခံမြေကောင်း ရေလောင်း ပေါင်းသင် ထိုရဟန်းပျို
 တည်းဟူသော သစ်ပင်တို့သည်လည်း။ နိရက္ခရာ၊ ပညာဂုဏ်ရည်
 စံညီလွန်တက် အညွန့်မထွက်နိုင်ကြကုန်ပဲ။ ပပတန္တိ၊ တသက်တွင်
 ထူမရအောင် လူစတုံးပြီး သြော်....ဗုန်းဗုန်းကြီး လဲရှာကြလေ
 ကုန်သတည်း။

ဝိဇ္ဇမာန မိန်းမယုတ်က

'ကိန်းလုပ်၍ ပြောသောဂါထာ

၁၅။ ဂေါတမေယံ မမ သာမိ၊ တဿာဟံ ဘရိယာ ဝတ။
 ဂန္ဓကုဋေ ဝသာမဟံ၊ ကာမဂုဏေဟိ သံယုတံ။

ဘောန္တေ ၊ သိလိုတဲ့ စိတ်ထာနှင့် မေးကြလေငြား ဒို့...
 ပရိသတ်များတို့။ အယံဂေါတမော၊ ဂေါတမဟု နာမထွတ်ထား
 ဤမောင်တော်ဘုရားသည်။ မမ၊ အလှသိင်္ဂီ စိန်ရတီသို့ ရိုနှံညီ
 သူ့ကြွယ်ဝိဇ္ဇမာနမည်သော ဝါဒေဝီမယ်၏။ ကာမိ၊ မောင်တော်
 သခင် အချစ်ဖုန်း ဝိကြီးပါတည်း။ အဟံ၊ ဝိဇ္ဇမာနမည်
 ဝါဒေဝီသည်။ ဝတ၊ အဟုတ်ကောန် အမှန်စင်စစ်။ တဿ၊
 ထိုသုံးလောက ခရိုင်နယ်တွင် ပြိုင်ဖွယ်ကင်းလတ် ရဟန်းမြတ်

ဂေါတမ၏။ ဘရိယာ၊ အုံးခက်ထုယှဉ်တံ၏ ခြံအမြဲခင်း
 သူ့မယားပေါ်တည်း။ အမေဟိ၊ နေ့ရှိတိုင်း အချစ်ပွား၍
 သစ်အားနှင့် ပျော်ပါး ငါတို့လင်မယားသည်။ ကာမဂုဏ်ဟိ၊
 ကာမဂုဏ် တရားတို့ဖြင့်။ သံယုတ်၊ နေ့မှာသဲ တပျော်ပျော်
 ညမှာလည်း တပြုံးပြုံး အစဉ်မကွာ ပျော်ရွှင်စွာ။ ဂန္ဓကုဋေ၊
 လူတကာများ သဒ္ဓါပွား၍ ထားထားဆောက်နှင့် ဂန္ဓကုဋေ
 ကျောင်းတော်အတွင်း၌။ အဟံ၊ စိဉ္စမာနမည် ငါဒေဝီသည်။
 ဝသမိ၊ ဘောဇဉ်အများ ကောင်းစွာစား၍ မော်ကြား
 လျက်သာ နေထိုင်ပါ၏။

ကိုယ်ဝန်ထောင်ပုံပိုး၍ ဂုဏ်ကြီးရှင်ပြတ်ဘုရားကို
 စွပ်စွဲသော ဂါထာ

၁၆။ ပုတ္တံ ဝိဇာယိတုံ ကာလော၊ သိသံ ကထေဟိ အယျ တံ။
 နာလံ ဓမ္မံ ကထေတုံ ဟိ၊ ဂဗ္ဘံ ပဋိစ္စံ တေ အဟံ။
 ဂေါတမ၊ မော်တော် ဂေါတမ။ ဂေါတမ၊ ဗရိသတ်အလယ်
 ခေါင်တွင် ကျယ်လောင်လောင် အာဖျားဖြင့် သတ္တဝါများကို
 ဓမ္မတရား ဟောကြားကာ နေပေသော မောင်တော်ဂေါတမ။
 အဟံ၊ မောင်ချစ်ပန်းကိုး ဆင်သရုံးသည့် ဂမိုးမျက်ဖျော်
 စိဉ္စမာနမည်သော အကျွန်ုပ် နှမတော်သည်။ တေ-တံ၊ မောင်
 တော်အလှ သင်ဂေါတမကို။ ပဋိစ္စံ၊ အကြောင်းစုံစု အမှီပြု၍။
 ဂဗ္ဘံ၊ လူတကာသမုတ် ပုတ္တခေါ်တဲ့ ဟောဒီ ကိုယ်ဝန်ထုပ်
 ကြီးကို။ လဘာမိ၊ ဖုံးဖိခြင်းငှာ မစွမ်းပါသဖြင့် ပရမ်းမတာ
 ထွက်ပေါ် ရရှိခဲ့ပါပြီ။ အယျ၊ ချစ်ပင်အလှ ဂေါတမဟု

နှမသက်ထား အို...မောင်တော်မြတ်ဘုရား။ တံ၊ နှမသက်ထား
 မောင်တော် ဘုရားသည်။ သိသံ၊ အချိန်ခါပေါင်း မကြာ
 ညောင်းခင် ယခုပင်လျှင်။ သိသံ၊ တရားနောက်ထပ် မဟေခ
 ဇတ်ခင် ယခုပင်လျှင်။ ကမ္မံ၊ သားမွေးဖွဲ့ရာ ကိရိယာဟု ဖြာဖြာ
 ရှုလျှဉ်း မှုအခင်းကို။ ကရောဟံ၊ ခပ်မြန်မြန် ပလ္လင်က
 ဆင်း၍ လက်ငင်းမေးယူ ပြုတော်မူပါ။ ဒါနိ-ဣဒါနိ၊ ကိုယ်
 ဝန်ဆောင်အထုပ်ကြီးနှင့် သုတ်သီးသုတ်ပျာ ပျာကယာပြောရ
 ယခုလို အခါကာလ၌။ ဓမ္မံ ကထေဘုံ၊ တရားမွှောရေကို
 အများတွေ့အား ပြော၍နေခြင်းငှာ။ နာလံ၊ မသင့်မတော်
 မလျော်တော့ပါ။ အဟံ၊ နမ်းသော်မဝ ပန်းသော်ကသို့
 အလှလိမ္မာ စိဉ္စမာတွင်ခေါ် နှမတော်သည်။ ပုတ္တံ၊ အဖေတူ
 သွေး သားကလေးကို။ ပုတ္တံ၊ အဖေလို အညာကောင်းမည့်
 အပေါင်းမျက်ဖော် သားမောင်တော်ကို။ ဝိဇာယိတုံ၊ ဓမ္မတာ
 သဘောအားဖြင့် ဖွားမြင်အံ့သောငှာ။ ကာလော၊ အချိန်သင့်၍
 အခွင့်ကို ရောက်ခဲ့ပါပြီ။ ကာလော၊ မျက်တောင်တော်
 အသာပင့် ဣန္ဒြေကြီး တကယ် မဝင့်လိုက်ပါနှင့် အခွင့်အခါ
 ဆိုက်ရောက်၍ လာပါပြီဘုရား။

• တိုင် အပြိုင် ဂါထာ

၁၇။ အပြိုင် အပြိုင် အပြိုင် လမ်းကို၊ ကရောန္တိ ရဋ္ဌဝါသိကာ။
 စတိုင် စတိုင် စတိုင်ဖမ်းလို့၊ သာယံ လောကဿ ဓမ္မတာ။
 လောကေ၊ လူချင်း နတ်ချင်း ဗြဟ္မာချင်းတို့ ပါဝင်တူပြိုင်
 အပြိုင်အဘက် ပြိုင်ဘက်ပြုလိုသော လောကကြီး၌။ ရဋ္ဌ-
 ဝါသိကာ၊ အမှုများစွာ အနှုကြိုက်သူတို့ ဂရုထားကာ

အတုလိုက်ပြီး ပြုလိုက်တိုင်း အနိုင်ယူဖို့ ပြိုင်လိုသူ ကမ္ဘာသူ
 ကမ္ဘာသားတို့သည်။ အပြိုင် အပြိုင် အပြိုင်လမ်းကို၊ နေရေး
 ထိုင်ရေး စားရေး သောက်ရေးမှလဲ ပြိုင်၊ သွားရေး လာရေး
 နှင့် ပယားရေး သားရေး သမီးရေးမှလဲ ပြိုင်၊ အလွန်
 ကြားချင်လို့ အဝတ်အစား ဆင်ပွဲမှလည်း ပြိုင်၊ တလှိုင်လှိုင်
 ဓမ္မာတရားပြသော်လည်း အဆိုင်ဆိုင် တဏှာမပါကြပေတော့
 မဟာဘုရားဟော ဓမ္မကထိကတွေကလည်း ပြိုင်၊ မနောဝသီ
 လှစေဖို့ တောစမှီလို့ မကြာနိုင်တဲ့ ယောဂီမလေးတွေကလဲ ပြိုင်၊
 ခြပ်ကြီးစေဖို့ ဆံပတ်ဘီးတွေနှင့် အရပ်ကြီးသူတို့ကလဲ ပြိုင်၊
 နှလုံးလှစေဖို့ ကတုံးဘဝနှင့် နေကြတဲ့ ဘုန်းသမဏတွေကလဲ
 ပြိုင်၊ အသက်အရွယ်ကြီး ရှက်ပွယ်အပြီး တဏှာအမယ်ကြီး
 တွေကလည်း ပြိုင်၊ အရိုးပုတီးနှင့် တမျိုးမိုးပြီးတော့ အဘိုးကြီး
 တွေကလည်း ပြိုင်၊ ရှင်ပျလို့ ရိုစရာ အလီလီ ကသိဆိုကြတဲ့
 သဘင်သည်မကလေးတွေကလည်း ပြိုင်၊ ဝေရီကံကြမ်းပြီး အမိုက်
 လမ်းဖွင့်ချင်ကြတဲ့ စခန်းပိုမို လမ်းထိုထိုကို။ ကရောန္တိ၊ အနိုင်
 မခံ အရှုံးမပေးပဲ နှလုံးအေးအေး ပြိုင်ကြလေကုန်၏။

စတိုင် စတိုင် စတိုင်ဖမ်းလို့၊ အမေရိကန် ဂျပန် အင်္ဂလန်
 နိုင်ငံသားတို့က ကိုက်ထွားထွား ဟန်ယူသူတို့ အမှန်မူခေါ်ဆို
 ထားကြတဲ့ စကားစတိုင်၊ အပြီးလျှံဖြိုးစေဖို့ ဘီးမှန်စတိုး စိန် ရွှေ
 ငွေနှင့် ထိန်ထိန်ဝေ အကြားတက်ပြီးတော့ တရားမဖက်နိုင်ပဲ
 နေကြတဲ့စတိုင်၊ ထုံးအခြေမထောက် ဆံထိုးတေ့ပျောက်ပြီးတော့
 သုံးပေလောက် ကြီးတဲ့ ဆံပတ်ကြီးတွေနှင့် အရပ်ကြီးသူရဲ
 စတိုင်၊ တုတ်ကောက်နှင့် ဗိုလ်ကေ ဘီအေလောင်း ပေါင်းစ

၁၅၄၅၄ သာသနာရေးဦးစီးဌာန
 စာကြည့်တိုက်

ထားပါလို့ ကျောင်းကန်ဘုရားမှ မသွားနိုင်ကြတဲ့ စတိုင်၊ အသက်
 ကြီးတဲ့ ကိုအဝှါတို့ကလည်း တကယ့်အပျိုကညာတို့ကို ချိုသာစွာ
 အင်္ဂါပြုပြီပေးဘော့ အတွင်းစကား သချင်ကြတဲ့ ဘုရားဒကာ
 ကြီးတို့ရဲ့ စတိုင်။ သာယံ၊ အပြိုင်နှင့်စတိုင် အပြိုင်ပြိုင် ပြုလုပ်
 ငြားတဲ့ အမှုရုပ်အမှာ ဟူသမျှသည်။ လောကဿ၊ ကံလေသာ
 စရိုက်ကြမ်းပြုံး အမိုက်လမ်း ဖွင့်ချင်ကြတဲ့ လောကကြီး၏။
 ဓမ္မတာ၊ ပုပ္ဖရေ နုလှတဲ့ မျောတို့မှ သမုဒယ မခွာနိုင်ကြလို့
 ဩော်...ပြုကြတဲ့ ဓမ္မတာတရားကြီးပါပေတည်း။

စိတ်ကြောင့် ရုပ်ဖြစ် ဝါထာ

၁၁။ စိတ္တနာနတ္တ မာဂမ္မ၊ နာနတ္တံ ဟောတိ ဝါယုနော။
 ဝါယုနာနတ္တတော နာနာ၊ ဟောတိ ကာယဿ ဣဉ္ဇနာ။

စိတ္တနာနတ္တံ၊ သွားခြင်း လာခြင်း ထိုင်ရပ်ခြင်းမှ စ၍ထိုထို
 အလိုထူးဆန်း စိတ်အစွမ်းကို။ အာဂမ္မ၊ အတွင်းသန္တာန်
 အရင်းခံ၍။ ဝါယုနော၊ သွား၊ လာ၊ ထိုင်၊ ရပ် ဖြစ်စေတတ်
 သည့် ရုပ်ကလာပ်တွေ ဝါယောလေ၏။ နာနတ္တံ၊ သွားလေ
 လာလေ ထိုင်ရပ်လေဟု အနေကွဲပြား ထူးခြားသည်၏ အဖြစ်
 သည်။ ဟောတိ၊ စိတ်အစဉ်နှင့် အဆင်သင့်အောင် မလင့်
 ပုံသေ ဖြစ်ရပေ၏။ ဝါယုနာနတ္တတော၊ သွားစေ လာစေ
 ဝါယောလေက အနေကွဲပြား ထူးခြားသည်အတွက်ကြောင့်။
 ကာယဿ၊ ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါ ငါ သူတပါး ယောက်ျား မိန်းမ
 မဟုတ်ကြတောင်း ရုပ်အပေါင်း၏။ ဣဉ္ဇနာ၊ ရုပ်သေးစင်တွင်
 အရုပ်သွင်သို့ အထင်ကွဲပြား လှုပ်ရှားမှုသည်။ နာနာ ဟောတိ၊

သွားဟန် လာဟန် ထိုင်ရပ်ဟန်နှင့် သဏ္ဍာန်ထူးထွေ ဖြစ်သည်။
ဖြစ်ရပေသတည်း။

(သုတ္တန်ပိုဒ် အဋ္ဌကထာ)

သဗ္ဗဇယ မင်္ဂလာ ဂါထာ

၁၉။ ဒိဝါ တပတိ အာဒိစ္စော၊ ရတ္တိမာ ဘာတိ စန္ဒိမာ။
သန္ဓုဒ္ဓေါ ခတ္တိယော တပတိ၊ ဈာယိ တပတိ ဗြာဟ္မဏော။
အထ သဗ္ဗ မဟောရတ္တိံ၊ ဗုဒ္ဓေါ တပတိ တေဓသာ။

အာဒိစ္စော၊ အဒိတိမည်သိး နတ်သမီး၏ သားကြီးပြောင်ဝင်း ရှင်နေမင်းသည်။ ဒိဝါ၊ အမှောင်နှင့်ကင်း အလင်းရောက်လာ နေ့အခါ၌သာလျှင်။ တပတိ၊ မိမိအရှင် ခြည်တထောင်ဖြင့် ပြောင်တဝင်းဝင်း ထွန်းလင်းနိုင်ပါပေ၏။ စန္ဒိမာ၊ ကမ္ဘာ ဦးသား လူအများတို့ ပြည့်ငြားဆန္ဒ ရှုတိုင်းလှသည့် ကမ္ဘာ တန်းဆာ လစန်းရတနာသည်။ ရတ္တိံ၊ နေဆောင် ကင်းကွာ ညချမ်းအခါ၌သာလျှင်။ ဘာဘာတိ၊ အမှောင်ကိုဖျက် အလင်း ထွက်သဖြင့် နှစ်သက်စရာ ထွန်းလင်း တောက်ပနိုင်ပါပေ၏။ ခတ္တိယော၊ လယ်မြေပိုင်သ စိုးရသေဌ်နင်း ပြည့်ရှင်မင်းသည်။ သန္ဓုဒ္ဓေါ၊ မင်း၏တန်ဆာ ဆင်ယင်ပါမှသာလျှင်။ တပတိ၊ ကျက်သရေဆောင် တန်းဆာရောင်ဖြင့် ထွန်းပြောင် ထိန်ဝင်း ကိုယ်ရောင် လင်းနိုင်ပါပေ၏။ ဗြာဟ္မဏော၊ အာသဝေါ ကင်းကွာ ရဟန္တာသည်။ ဈာယိ၊ သမာပတ်ရှုပါး မြတ်တရားကို မခြားနေ့ည ဝင်စားနိုင်မှသာလျှင်။ တပတိ၊ သမာပတ်ဆောင် တရားရောင်ဖြင့် ထွန်းပြောင်ဝင်းပ တင့်တယ်လှပါပေ၏။ အထ၊

ဆိုခဲ့သည့်နည်း အသီးသီးဖြင့် ရှုမငြီးမျှ ထွန်းလင်းကြပါ
 သော်လည်း။ ဗုဒ္ဓေါ၊ ဗုဒ္ဓဂိုဏ်းဝင် တူနှိုင်းမမြင် ဘုရားရှင်သည်။
 သဗ္ဗမဟောရတ္တိ၊ လုံးစုံကာသ သမယဟု နေ့ညပတ်လုံးသလျှင်။
 တေဇသာ၊ သရီရနှင့် ဉာဏဝင်းပြောင် တန်ခိုးရောင်ဖြင့်။
 တပတိ၊ နေ့လနှင့်မင်း စျာန်ရောင်ဝင်းတို့ မချဉ်းနိုင်အောင်
 ထွန်းပြောင် ထိန်ဝေ တောက်ပတော် မူနိုင်ပါပေသတည်း။
 (အနီးစခန်း၏အနက်)

ရွှေဘိုက ရေချိုတရားတော်

၂၀။ ယေကေစိ သြသဓာ လောကေ၊ ဝိဇ္ဇန္တိ ဝိဝိဓာ ဗဟုံ။
 ဓမ္မောသဓသမံ နတ္ထိ၊ တေ ပိဝေထ ဘိက္ခဝေ။

သောကေ၊ လူတို့နေရပ် လောကဓာတ်၌။ ယေကေစိ၊
 ကြွင်းမဲ့ညသုံ အလုံးစုံကုန်သော။ ဝိဝိဓာ၊ လေးညှင်း ဇာဒိပ္ပိလ်
 နွယ်ချို သိန္ဓော ပဒဲကော စသည်တို့ဖြင့် အထူးထူး အပြားပြား
 အမည်အားဖြင့် များပြားလှပေကုန်သော။ သြသဓာ၊ ဆေးဝါး
 အပေါင်းတို့သည်။ ဗဟုံ၊ အလွန်တရာ များပြားလှစွာ။ ဝိဇ္ဇန္တိ၊
 လူ့လောက၌ မျက်မြင်ဒိဋ္ဌ ထင်ရှားပင် ရှိကြလေကုန်၏။
 တေသမ္ပိ၊ ထိုဆေးဝါးအပေါင်းတို့တွင်လည်း။ ဓမ္မောသဓသမံ၊
 တရားတော်နှင့် တူသော ဆေးတော်ကြီးသည်။ ဝါ - ရွှေဘိုက
 ရေချိုနှင့်တူတဲ့ တရားတော်ကြီးသည်။ နတ္ထိ၊ နတ်ဘုံလူ့ရောက်
 အကုန်ပေါက်အောင် မြေနှောက်ရှာဖွေ မရှိနိုင်ချေ။ ဘိက္ခဝေ၊
 ဒုက္ခတွေ့ ဗလပေနှင့် ပူးလုံးနားမထွင်း နေခြင်းဖြင့် နေချင်သလို
 နေကြကုန်သော အို - လူ သား အပေါင်းတို့၊ တေ ဓမ္မောသဓံ၊

သံသရာဝဋ်ဘေး ကျွတ်လွတ်ရေးပို့ ချိုအေးအပျော် ထို
ဆေးတော်ကြီးကို။ ပိဝေထ၊ နှစ်နှစ်ခြိုက်ခြိုက်ကြီး သောက်မျှ
လိုက်ကြပါကုန်သော။ ပိဝေထ၊ လောကဓာတ် တိုက်ခိုင်းမှာ
ဘယ်သူပဲပြိုင်ပြိုင် မနိုင်ရိုးအမှန် ကိလေသာရန် သူ့ပုန် ခပ်
တို့ကို အကုန်ခွင်းနိုင်သဖြင့် တဆင့်ထက်တဆင့် မြင့်သည်ထက်
မြင့်၍ အထက်တန်းကျကျ မျက်နှာပန်း လှကြရလေအောင်
ဪ... ဒီပြည်ဗဟိုမှာ ကြည်အသရေစိုတဲ့ ပြည်ရွှေဘိုရဲ့ ရေချို
ဆိုတဲ့ တရားတော်ကြီးကို တို့ညီအစ်ကို ပောင်နှမတွေမှာ ရည်
စိဋ္ဌာန်တဲ့ ပြည်နိဗ္ဗာန် ပျော်ပျော်သွားရအောင် တော်တော်
များများကြီး သောက်မျှနိုင်ကြပါစေကုန်သတည်း။

ချစ်တီးဝရမ်းနှင့် ပစ္စည်းပမ်း

တရားတော်ကြီး

၂၁။ ဣဏေ ဥန္တတ မိစ္ဆန္တ၊ ဂဏ္ဍန္တိ ဓနုသာမိဏာ။
အဒေန္တိန် သဝဇေန၊ ကာလေ တေ သဗ္ဗသန္တကေ။

ဥန္တတံ၊ တကယ်အထက်တန်းကျ၍ မျက်နှာပန်းလှလှသော
အဖြစ်သနစ်များကို။ ဥန္တတံ၊ ကားပိုင်ကြီးတွေနဲ့ တပေပေ၊
အခြေအရံများစွာနှင့် တပျော်ပျော်၊ မယားဇနီး သားသမီးတွေ
နှင့်တကွ အခြားနည်းတွေဖြင့် တမော်မော်၊ အတော်ပင်မောက်
ကြား၍ ယောက်ျားဟဲ့ဆိုတဲ့ အဖြစ်သနစ်များကို။ ဣစ္ဆန္တ၊
တကယ်တန်း အလိုရှိကြကုန်သော သူတို့သည်။ ဣစ္ဆန္တ၊
မဖြစ်လျှင် မနေပေါင် ခါချဉ်ကောင် ဗမာနည်းဖြင့် သာလျှင်
ဒကာကြီးဆိုတဲ့ ဒကာကြီးတို့သည်။ ဝါ. မယားဇနီးကလည်း

ပူဆာ, သားသမီးကလည်း ပူဆာ, နားငြီးတဲ့ သူ့မေ့မှာမှာ အမှု
 ပါသုတေကို အလွန်သနားသည့်အတွက် လက်စွပ်ကြီးတွေက
 လည်း စိန်ရတီ, လက်ကောက်ပုတီးတွေကလည်း ထိန်ထိန်ကြည်,
 ပိုးညှို့နဲ့ ဖဲထီး အလီလီ များရုံမက အစစ ခြပ်ကြီးအောင်လို့
 ဆံပတ်ကြီး နားကပ်ကြီး တလျှပ်လျှပ်ပြီးတဲ့ပြင် ဘီးဆိုတာက
 လည်း အတော်စုံတုံတုံ ခေါင်းလည်ညိတ်ပြီး ဖိန့်ဖိန့်အိမ့်အိမ့်
 စကားတွေ မပြတ်ပြီဘု သွားရွှေတပ်ပုံ ယဉ်သကဲ့ပဲသာဖြင့်
 ထင်သလို ကြဲချင်ကြဲတဲ့ အကြားစုံတုံတို့သည်။ ဓနသမိကာ၊
 ပစ္စည်းနဲ့စားကြဲတဲ့ ချစ်တီးကုလားတို့ထံမှ။ ဝါ-ကုလားနံပိုင်းကို
 ခါးတောင်းချီကျိုက် စာရင်းစာအုပ်ကြီးကို လက်မှာပိုက်၍
 အကွက်သာခိုက်တွင် ပစ္စည်းနဲ့ ဆွဲတတ်တဲ့ ချစ်တီးငနဲတည်း
 ဟူသော ငွေရှင်သဋ္ဌေးတို့ထံမှ။ ဣဏော၊ တထောင်တန်တာ
 ငါးရာနှင့် ပေးပါတော့ဟု ပေါင်နံ့ကာ ငှားရှာတဲ့ကြေးတို့ကို။
 ဂဏန္တိ၊ အရေးမထားဘူးရယ်လို့ အကြေးသမားတွေမှာဖြင့်
 ချေးငှားဆဲ့ယူကြလေကုန်တော့၏။ ဂဏန္တိ၊ သစ်စီးဘနဲကဲ့သို့
 ချစ်တီးအမဲတောင်မှ ပစ္စည်းနဲ့ ဆွဲပြန်တော့ စိတ်ထဲတွင် ဖြူဖြူ
 ကလေးမှတ်မှတ်ပြီး ယူငင်တတ်ကြလေကုန်တော့၏။ ကာလေ၊
 စာချုပ်ကြီးဖက်ပွေ့ပြီး ရက်စုပြီးဆိုတဲ့ အခါကာလ သမယ
 များဆီ၌။ သဝဓနော၊ မှတ်မြဲအချိုးကျသဖြင့် တလလျှင်
 တကျပ်ခွဲတိုးနှင့်တကွ။ အဒေန္တာနံ၊ မပေးမဆပ်နိုင်ကြကုန်သော
 သူတို့၏။ ဝါ- စိန်ရတနာတွေကတော့ ငွေမပွား သနားစရာ
 အလှတို့က ဆင်ရုံသာဆင် ငွေအငင်အလွန်ကျပ်သဖြင့် ပါးစပ်
 ဟ၍ ဗြုန်းကနဲ လဲလောက်ပါရဲ့ တလုံးတခဲတည်း မပေးဆပ်
 နိုင်ကြကုန်သော သူတို့၏။ သဗ္ဗသန္တကေ၊ ရှိသမျှဥသို့ အလုံးစုံ

သောပစ္စည်းတို့ကို။ သဗ္ဗသန္တက။ ကားပိုင်ကြီးတွေနဲ့ မိန့်
 ရတနာ အိမ်ဆုပါလက်ကိုင်ပြုတ်ရှာကြ စက်ဝိုင်းလုပ်ခဲ့တဲ့စည်းစိမ်
 တွေကို။ ဂဏုန္တိ၊ ငွေမောင်းကို ပကြာ မကြာထုထုပြီး တရာ
 နှစ်ဆုစုဟု အကြိမ်ကြိမ်အော် အိမ်ပေါ်က သူ့ပျော့တို့မှာပြင့်
 စိန်မော်တာ ယခုအခါ သနားလောက်ပါရဲ့ ကရုဏာထားပုံ
 ဝမ်းစာကြပ်ကြပေလိမ့် ချင်တီးမောင် ဟန်းကလေးချာဆင်တော့က
 ဝရမ်းစာကပ်၍ ဖမ်းယူကြလေကုန်သတည်း။

ကလိယုဂ်တရားတော်ကြီး

၂၂။ ဣဏောပဇီဝိနော စေဝ၊ ဘဝိဿန္တိ ကလိယုဂေ။
 ထိဇိတာ ပုရိသာ သဗ္ဗေ၊ ထိယော ပျဇ္ဇန္တိ စဉ္ဇလာ။

ကလိယုဂေ၊ မပြောရဲပါဘူးဟောဒီကျောထဲကချမ်းချမ်းပြီး
 ကြောက်ခမန်း လန့်ခမန်းရှိတဲ့ ကလိယုဂ် ဆုတ်ကပ်ကာလကြီး
 ထဲ၌။ ဣဏောပဇီဝိနော စေဝ၊ ခေါင်းပေါင်းက တထောင်
 ထောင်နှင့် ခေါင်ဆိုတဲ့ ယောက်ျားဟဲ့လို့ အခြောက်ကြား
 ကြားချင် မော်ချင် မောက်ချင်ကြတဲ့အတွက် သဌေးလက်မှာ
 လယ်ကိုဆောင်း အိမ်ကိုပေါင် လူတကောင်လုံး ကြေးတွေက
 ဖုံးလို့မို့ အတိုးအရင်း နှစ်မျိုးစလုံး မရှင်းနိုင်တဲ့ ကြေးမင်း
 ကြေးမောင် သဌေးရောင်တို့သည်။ ဘဝိဿန္တိ၊ အဝတ်အစား
 ပြောင်တိုင်း အမောင်သဌေး မမှတ်ကြလေနှင့် ရင်ကြီး မြို့ကြီး
 များမှာ သာ၍ပေါများကြကုန်လတံ့။ ဝါ၊ စိန်နု ကပ်ကြီး
 တဲ့တဲ့နှင့် နားရွက်ကြီးပဲ့ တော့မသောက် အလွန်ပင် ကြားချင်
 မော်ချင် မောက်ချင်ကြသည့် သဌေးလက်မှာ ကြေးယူကြ၍

မအေးပူရတဲ့ ကြေးထူသပြေးကတော်တွေလည်း အတော်ကလေး
ပေါ်များကြကုန်လှတံ့။ ။ ၀၂-အစားအသောက် အသုံးအဆောင်
တွေကလည်း မဆုံးအောင် အနေကြပ်လှသဖြင့် ငွေရတတ်ဖို့
အခြေကင်းပြီး ငွေတွင်းက အလွန်နက်လှချည့် နေရင်းပင် မရွံ့
မရှက်နိုင်ဘဲ အသက်ကလေးမရှင့်တရှင် မွေးရလို့ တင်လိုက်တဲ့
ကြေးတူ တပုံအခေါင်းရယ်နဲ့ မကြုံတောင်းကြုံရခေတ်ကာလ
ကြီးပဲရယ်လို့ အခါခါတတပြီး ဒကာဒကာမတွေ ညည်းကြကုန်
လှတံ့။ ။ သဗ္ဗေ ပုရိသံ၊ လောက်လောက်လားလား အခြောက်
ကြား ကြားချင်ကြတဲ့ ယောက်ျားဟူသမျှတို့သည်။ ထိဇိတာ၊
မိန်းမကိုကြောက်ရ၍ ငါးခြောက်တမျှ ပြား၍နေကြကုန်သည်။ ။
တဝိဿန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်လှတံ့။ ။ ၀၂-မိန်းမတွေလုပ်ချင်တိုင်း ကိုင်ချင်
တိုင်း ကြံချင်တိုင်း စည်ချင်တိုင်း သွားချင်တိုင်း လာချင်တိုင်း
ဒေါင်စိုင်းအောင် ဖောက်ပြား၍ နေသည်ကို ယေဘျားတွေ
ကြည့်ကြည့်ပြီး ကုပ်ကုပ်နေကြရတဲ့ ကလိယုဂ်ဆိုတာ သိုက်သမိုင်း
ကိန်းအရမို့ မိန်းမပေတဲ့ သိန်မနုတ်ပါဘူး မောင်ရယ်လို့ ကလိန်
ချုံတို့ကလဲ ထမိန်ဂုဏ်ပြုကြကုန်လှတံ့။ ။ ထိယောပိ၊ တဖိန်းဖိန်း
တသသနှင့် တကိန်းပြချင်ကြတဲ့ မိန်းမများဘို့သည်လည်း။ ။
အစ္စန္တစ္ဆလော၊ အမှန်လုပ်ရှား၍ မဟုတ်တရားပြုကျင့်ကြကုန်
သည်။ တဝိဿန္တိ၊ ဖြစ်ကြကုန်လှတံ့။ ။ ၀၂-လည်ဟိုက်ဇာဘော်လီ
လက်ပတ်နာရီ နောက်စိုက်ဘီး ရွှေမျက်မှန် ခင်လေးကြီးတို့စီးတဲ့
ဖိနပ်ကတော့ လေဒီရှူး အရူးရူးအနောက်နောက် စုံတဲ့၍လမ်း
ကိုလျှောက် ဗလာကင်းတဲ့အရှက်အကြောက် ပဲ့တိုင်းကိုလည်း
ရောက် ဆိုင်ကယ်နှင့် စက်ဘီး ဘိန်း အရက်ဖိန်းရမှာလည်း
မကြောက် ပေါက်လွှတ်ပဲစား သင်းတို့ကို မြင်ရတာ ငရဲများ

လွန်းလို့ အသဲယားစရာ ကြည့်လို့ပြင် မကောင်းတော့ချည်ဘူး
မိကောင်းပင် သားသမီးတစု မဟုတ်ကြရော့ထင် လုပ်ကြပုံ
အမြင်ရိုင်းလိုက်ပါဘိ ထင်တိုင်းကျင့်ပုံတွေ အဟုတ်ကြပုံက
စုပ်သပ်စရာ ယိမ်းကတဲဟန်ကဲ့သို့ ဆုပ်ကပ်မှုာ ကိန်းကျင့်မဟန်
ကြချည်ဘူး ငြော်...မိန်းမပျံကလေးတွေ ဝေါမည့်ခေတ် ငြိုးပါ
တကား။

တောင်မင်း ပြောက်မင်း ပကယ်နိုင်

တရားတော်ကြီး

၂၃။ စတုသမ္ပဒါ အဓမ္မဗလိနာ၊ ဒုပန္နိ ဟံ အဗျေကော။
ဇနာ ခါဒန္တိ ရဋ္ဌသ္မိံ၊ အရက္ခိတာ န ဓာယရေ။

စတုသမ္ပဒါ၊ စောင့်ရှောက်လုံ့လ မျှန်သုံးစား မိတ်ကောင်း
များမှို ဤလေးလီသော သမ္ပဒါတရားတို့ကို။ အရက္ခိတာ၊
မစောင့်မရှောက် မထိန်းမသိမ်း ကြလေသောကြောင့်။ ဒုပန္နိ၊
အထိန်းမရှိသောချည်ခင် အရှင်မရှိသောအရပ် အကွပ်မရှိသော
ကြမ်းပြင်ကဲ့သို့ ပရမ်းပတာ ဖြစ်ချင်တိုင်းဖြစ်၍ နေကြလေကုန်ပြီ။
အဓမ္မဗလိနာ၊ ပေးစရာလည်း ငွေမရှိ ပြေးစရာလည်း မြေမရှိ
အစားခွန် အကြားခွန် ဆိုဘိစကားအရဟာမို့ အများသဟာယ
ဒကာ ဒကာမတို့က အစားခွန် အကြားခွန် အရိုတဲ အမျိုးမျိုး
သော အခွန်တို့ဖြင့် ကိုယ့်ကိုယ်ကို မတရားတဲ့အခွန်တွေ ခွဲကြ
လွန်းလို့ မွဲကြ ဆင်းရဲကြလေကုန်ပြီ။ အဓမ္မဗလိနာ၊ ပြေးပြန်
လျှင်လည်း ငွေမရ ပေးပြန်လျှင်လည်း အကြေမရ အထွေထွေ
အဝဝ အခြေမလှသဖြင့် ကလေးကဝ ဖြစ်ချင်တိုင်း ဖြစ်၍နေကြ

လေကုန်ပြီ။ အဓမ္မဗလိနာ၊ အကျိခွန် ပဝါခွန် ပုဆိုးခွန် ၎င်းမိခွန်
 ဘီးခွန် ဆံစုခွန် ဆံပတ်ခွန် ဘိုင်ကုပ်ခွန် ရံပဲခွန် ဇာတ်ပုံခွန်
 ဓမ္မတ်ပြားခွန် သနပ်ခါးခွန် ရေမွှေးခွန် အပိုမကြောက် ဗိုလ်ဆံ
 တောက်ခွန် အလွန်အကြွယ် ကိုယ့်ကိုယ်မတဆားတဲ့ အခွန်တွေ
 ခွဲကြလွန်းလို့ မဲ့ကြ ဆင်းရဲကြလေကုန်ပြီ။ ရဋ္ဌသို့၊ စတိုင်အတု
 အပြိုင်ပြုကြတဲ့ တို့မြန်မာ တိုင်းပြည်ကြီးအတွင်း၌။ အဓမ္မိကာ၊
 အမျိုးဘာသာ သာသနာနှင့် ပညာဘုရားကို မစောင့် ထင်ရာ
 အမှားတွေ မှောင်ကြကုန်သော။ ဇနာ၊ တယောက်မကပါဘု
 ပေါက်ကရအစား လူအများတို့သည်။ ခါဒန္တိ၊ ဥစ္စာကိုယူ လူကို
 စွတ်လှည့်ပါဟု အမျိုးဖျက်လို့မို့ ခိုးဝှက်ကြလေကုန်ပြီ။ တံ-
 စော၊ ရူပ၊ သဒ္ဒ၊ ဂန္ဓ၊ ရသ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗဟု ငါးခုအာရုံ ကာမဂုဏ်
 တံစိုးလက်ဆောင်တို့ကြောင့် အမျိုးဖျက် မိဘမောင်တို့ကြောင့်
 (နိမသေောင်) တို့လူမျိုးတို့ကို။ န ဓာယရေ၊ နိဗ္ဗာန်သေောင်ကျေး
 ဘေးကင်းဝေးအောင် ဘယ်သူကိုဘယ်သူကမှ မကယ်နိုင်ကြပါ
 ကုန်တော့တကား။ န ဓာယရေ၊ လူ့ပြည်လူ့ရွာ လူ့ဌာနာတွင်
 ဒုလ္လဘကြုံရခေတ်အခါမှာ ဤကဲ့သို့ အနေမျိုးသာဖြင့် တို့မြန်မာ
 တတွေ အခေါင်ချင်းနိုင်ပါ့မလား၊ ဪ...တောင်မင်း မြောက်
 မင်း မကယ်နိုင် ဖြစ်ကြရလေကုန်တော့သတည်း။

မဟာဝါ အဋ္ဌကထာမှ

၂၄။ ဥတ္တိဋ္ဌေ နပုမဇ္ဇေယျ၊ ဓမ္မံ သုစရိတံ စဒေ။
 ဓမ္မစာရီ သုခံ သေတိ၊ အသ္မိ' လောကေ ပရမိ စ။

ဥတ္တိဋ္ဌေ၊ ထကြလုံ့လ ဝီရိယရှိသင့်သောအရာ၌။ ဥတ္တိဋ္ဌေ၊
 ချီးမြှောက်ရန် ချီးမြှောက်ထိုက် ပူဇော်ရန် ပူဇော်သင့်သော

အရာဌာန ကျင့်ဝတ်တရား၌၊ နပုမဇ္ဇေယျ၊ ပျော်လို့က် ပါးလို့က်
 မော်လို့က် ကြားလို့က် ကာမလှော် မှိုင်းတိုက်မိကြလေသဖြင့်
 ရိုင်းမိုက်စွာ မေ့လျော့၍ မနေသင့်ရာ၊ မေ့လျော့၍ မနေကြပါ
 လေနှင့်။ သူ့စရိတ်၊ တကယ်မသွေ ကောင်းမြတ် ပြုစင်လှပါပေ
 သော စိတ်ကောင်းစိတ်မြတ်တို့နှင့် တို့ကတွေ ကျင့်အပ်လှပေ
 သော။ ဓမ္မံ၊ ဒါန သီလ ဘာဝနာ အစပြုသော အထက်တန်း
 ကျ၍ မျက်နှာပန်းလှတဲ့ ကုသိုလ်တရားမျိုးကို။ စရေ၊ ကျင့်ကြံ
 ကြိုးကုတ်အားထုတ်ကြရ၏။ စရေ၊ တဆင့်တက်တဆင့် မြင့်သည်
 ထက်မြင့်၍ ပါရမီဉာဏ် ရင့်သန်တိုးပွားလျက် အကျိုးများတဲ့
 အသိအလိမ္မာ ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ် ဆင်ခြင်တုံတရား ရှိကြလေအောင်
 မနေ့လျင်စွာ မြန်မြန်ကြိုး ကျင့်ကြလေရ၏။ ဓမ္မစာရီ၊
 အထက်တန်းကျ၍ မျက်နှာပန်းလှတဲ့ ကုသိုလ်မျိုးကို ပွားများ
 ကာ အားထုတ်လေ့ရှိကြပေသော။ အသ္မိံ လောကေစ၊ ယခု
 ဒိဋ္ဌ ကြံ၍နေကြတဲ့ ပစ္စုပ္ပန်လောက မျက်မှောက်ဘဝ၌၎င်း။
 ပရမိစ၊ နောင်တဖန် ဘဝပြောင်းပြန်တော့ အကောင်းပဌမ
 ဟိုတမလွန်ဘဝ၌၎င်း။ သုခံ၊ အပူဟူ၍ မြူမခဏ္ဍပဲ ချမ်းမြေ့အား
 ကြည် အလီလီ အလာလာ ဆီထိသော ဂွမ်းဂမ္ဘာကဲ့သို့ ရှင်ပျ
 ငမ်းမြောက်လှစွာသော ပီတိတရားနှင့်သာ။ သေတိ၊ စိတ်ချ
 လက်ချ အိပ်ရတော့၏။ သေတိ၊ သံသရာ ကမ်းတဘက်တက်ရန်
 ဖို့ မှန်းမကွာ လှမ်းချဲ့တဲ့တဏှာခွာ၍ နန်းအမတာ ဟိနိဗ္ဗာန်
 ထောက်မှာကြောင့် ဪ...စိတ်ကြံမြောက်ခါ အိပ်ကြရလေ
 တော့သတည်း။

ကုသိုလ်ကောင်းမှု ပြန်ပြန်ပြု
တရားတော်ကြီး

၅၅။ အဘိတ္တုရေထ ကလျာဏေ၊ ပါပါ စိတ္တံ နိဝါရယေ။
ဒန္တံ ဟိ ကရေတော ပုညံ၊ ပါပသ္မိံ ရမတိ မနော။

ဘောဇ္ဇော သပ္ပုရိသာ၊ စိတ်နေစိတ်ဓာတ် မြင့်မြတ်ကြသဖြင့်
အသိအလိမ္မာ ပညာဉာဏ်ရှိကြပေကုန်သော ဒုန္တ-အမျိုးကောင်း
သာ အမျိုးကောင်းသမီးတို့။ ကလျာဏေ၊ ကောင်းမြတ်သော
ကုသိုလ်တရားတို့ကို။ အဘိတ္တုရေထ၊ ဝီရိယဆွံ့ နောက်တုန့်ကံာ
မနေပဲ မြန်မြန်ကြီး ပြုလုပ်ကြရ၏။ ပြုလုပ်ကြလေတော့။ စိတ္တံ၊
နတ်ပြည်နှင့် အပါယ်ငရဲ တကယ်ဆွဲတတ်တဲ့ စိတ်ကို။ ပါပါ၊
ယုတ်မာညစ်ကျ မကောင်းမှုမှာ။ နိဝါရယေ၊ ယခုဘဝမှာ
မပြုကြစေဖို့ ကုသလာဓမ္မာ တရားအသစ်တွေနဲ့ တားမြစ်ကြ
ရ၏။ တားမြစ်ကြလေတော့။ ဟိ - သစ္စံ၊ ထိုစကားသည်
စင်စစ်မသွေ မှန်လှပေ၏။ ပုညံ၊ ကောင်းမြတ်သော ကုသိုလ်
တရားကို။ ပုညံ၊ တက်နေတန်ဆောင်ကဲ့သို့ ကျက်သရေဆောင်
တရားတော်မြတ်ကြီးကို။ ဒန္တံ၊ နောက်ဆံတင်ငင်နှင့် အချိန်ကို
ဆွဲငင်ကာ မဆုတ်တေးဖြည်းဖြည်းနှေးနှေးကြီး။ ကရေတေား၊
ပြုလုပ်တတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ဟူသမျှ၏။ မနော၊ စိတ်ဆိုးစိတ်ကြမ်း
စိတ်သရမ်းသည်။ ပါပသ္မိံ၊ ယုတ်မာညစ်ကျ မကောင်းမှု၌။
ရမတိ၊ မွေ့လျော်ပျော်ပါးတတ်လေတော့၏။ ရမတိ၊ ဝတ်ရ
ပြန်တော့လည်း အစုတ်စုတ် နေရပြန်တော့လည်း အနှုပ်နှုပ်
ယခုဘဝမှာလည်း အဟုတ်မဟုတ် နောင်သံသရာ ကျတော့
လည်း စုပ်စုပ်မြုပ် မြစ်ကြရလေသောကြောင့် ဩဝါ -

လူမိုက်မှာ ဆေးမရှိတမို့ တို့တတွေ တွေး၍ ကြည့်ပါက
ပြေးကြည့်သည်ထက် သာ၍ပင် မှန်လှလေတော့သတည်း။

ဓမ္မ၊ အဓမ္မ ကျိုးနှစ်ဝ

တရားတော်ကြီး

၂၆။ နဟိ ဓမ္မော အဓမ္မော စ၊ ဥဘော သမဝိပါကိနော။
အဓမ္မော နိရယံ နေတိ၊ ဓမ္မော ပါပေတိ သုဂ္ဂတိံ။

ဓမ္မော စ၊ တက်နေတန်ဆောင်ကဲ့သို့ ကျက်သရေဆောင်
ဖြစ်တဲ့ ကုသိုလ်တရားသည်၎င်း။ အဓမ္မော စ၊ အသရေကင်းပ
အောက်တန်း ကျတဲ့ အကုသိုလ် တရားသည်၎င်း။ ဥဘော၊
နှစ်မျိုးနှစ်စား နှစ်ပါးသော တရားတို့မှာမူကား။ သမဝိပါကိ-
နော၊ တူမျှသော အကျိုးပေးခြင်း လက္ခဏာရှိကြကုန်သည်။
နဟိ ဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကြပါကုန်တော့ တကား။ အဓမ္မော၊
ဘယ်ဘဝမှ အဟုတ်မဟုတ်တဲ့ သူပုန်ရန်သူ အကုသိုလ်ဓမ္မကြီး
သည်။ နိရယံ၊ ကြောက်မက်ဖွယ်ရာ အောက် နရက်နယ်မှာ
တသက်အပါယ်ရွာ စခန်းဆီသို့။ ပါပေတိ၊ ရောက်စေတော့၏။
ဓမ္မော၊ သုခထိုထို ပေးပေတတ်ငြား ကုသိုလ်တရားသည်။
သုဂ္ဂတိံ၊ ကောင်းမြတ်သော သုဂတိဘဝသို့။ ပါပေတိ၊
တက်ရောက်စေတော့၏။ ပါပေတိ၊ တဆင့်ထက်တဆင့် မြင့်
သည်ထက် မြင့်အောင် တက်ရောက်စေလေတော့သတည်း။

ကြာလေဝေးလေ တရားတော်ကြီး

၂၇။ နာသဝါ အဋ္ဌမဂ္ဂေန၊ သင်္ဂမာ နော သိဝင်္ဂတာ။
န ဒိဋ္ဌာ တေ အနေကေပိ၊ သံသာရေ ဒုက္ခိတောဟိနာ။

ဘောဇဏ္ဍာကနိဋ္ဌာ၊ အဂ္ဂိယာရှင် သူတော်စင်တို့ ဝင်စံလိုမှိုး
 ပြုကြီးသော နန်းအပတာသို့ မချမ်းသာသော ဝဋ်အတွင်းမှာ
 လွတ်ကင်းရေး မျှော်ကာတွေးလျှင် ဤလောဝေးလေ တွေးလေ
 ဆွေးလေ ဖြစ်ကြကုန်သော အို...ညီအစ်ကိုမောင်နှမ အပေါင်း
 တို့။ နေဝ၊ တရားဖွဲ့နဲ့ အချက်မသိကြသဖြင့် မျက်စိလည်
 သင်္ခါများ၍ ဝမ်းတဝါးဝါးဖြစ်၍ နေကြကုန်သော သင်တို့
 ဝါးတို့နှင့်။ သင်္ဂမာ၊ သံသရာမြေ လမ်းတရှည်ဝမ်း မကျေမကွာ
 သာသာဆက်ကူး ပေါင်းဆုံတူးကြပေကုန်သော။ နာသဝါ၊
 အာသဝဓာတ် မကပ်စင်ကြယ် နှယ်တော်ထင်ရှား မြတ်တုဆူး
 ရဟန္တာဆိုတဲ့ ဖိတ်ကလျာအများတို့သည်။ အဋ္ဌမဂ္ဂေန၊ အောင်လံ
 စွင့်စွာ စိုက်ထူနှင့်၍ လူနှင့်မနီး နတ်ထီးမဝင် မဂွင်ရှင်ပါးဆိုတဲ့
 သာဠိရထားဖြင့်။ သိဝံ၊ အေးမြထူးလည် ဂုဏ်ရည်တင့်ဆန်း
 နိဗ္ဗာန်နန်းသိသို့။ သိဝံ၊ ချင်ရလို့ပူ မုန်းရလို့ပူနှင့် သူတကိုယ်တာ
 လောဘိစာတွေဝေး အေးမြိဋ္ဌာနီ နိဗ္ဗာန်ပြည်ကြီးသို့။ ဂတာ၊
 အောင်သည်အောင်မောင်း ငြိမ်ငြောင်းရိုက်ဆော် ရှင်ပျော်ပျော်
 အပြန်မထားပဲ ဝံဘေး မွေ့လျော်ကြလေကုန်ပြီ။ အနေကေပိ၊
 ဤ၍ ဤမျှ ဂဏန်း ချလည်း မုန်းဆ မမြင် မထင်နိုင်ရှာ
 အလွန်ပင် များပြားလှပေကုန်သော။ တေ အနာသဓဝ၊ တွေ့ရှိ
 သာတွေ သံသာကျေ၍ လိုက်၍မမီ လှမ်းအလျှင် စံဝင်ကြသွား
 ထိုအရှင်မြတ်တုဆူးကြီးတို့ကို။ န ဒိဋ္ဌာ၊ သတင်းနာင့် ဆောင်ကဲ့
 တံလည်း သဲသဲအသံ ဟန်ပန်မူရာ သူငါထင်စွဲ ယခင်က တွဲခဲ့
 ကြသော်လည်း ယခုအခါမှာ မမြင်ပဲ မမြင်ကြရလေကုန်တော့
 တကား။ သံသာရေ၊ တဝနှစ်ခု ဆက်သွယ်မှုဖြင့် ကြံထုနိုင်ခိုင်
 မျှော်နိုင်ပန်း သံသရာဆိုတဲ့ ခရီးခဲကြီးထဲ၌။ ဩဟိနာ၊

ရှေးရှေးအခါ သံသရာ၌ မကွာကြည်ဖြူ စိတ်တူကိုယ်မျှ နေဘူး
ကြသည့် မိတ္တူဗန္ဓဝေ ချစ်ဆွေကလျာ ပေါင်း များစွာကို
မျှော်ကာကြံတွေး နှေးနှေးဖင့်ဖင့် အခွင့်မသာ များစွာပေါက်လွဲ
အောက်ဆွဲ နောက်ကျလျက် ရှိကြလေသောကြောင့်။ ဒုက္ခိတာ၊
ဆင်းရဲကြရလေကုန်တော့၏။ ဒုက္ခိတာ၊ မီးခိုးမဆုံး မိုးမဆုံး
အောင် ပူပန် ဆင်းရဲကြရလေကုန်တော့သတည်း။

နှစ်ကမ္ဘာဒိဋ္ဌိ မေတ္တာစိတ္တံ

တရားတော်ကြီး

၂၇။ အတိဒုရောပိ အာသန္နံ၊ ဒုဘသန္နံ အပဓာနံ။
အတိသန္ဓောပိ ဒုရောဝ၊ မေတ္တစိတ္တဉ္စ ပဓာနံ။

အတိဒုရောပိ၊ ဟေ-မန္တလေးနှင့်ရန်ကုန် ဘယ်လိုပင် ဝေးကြ
သော်လည်း။ အာသန္နံ၊ တယောက်နှင့်တယောက် အချစ်သဒ္ဓါ
ပေါက်၍ မေတ္တာရောက်ကြပြီ ဆိုမှပြင်။ ဝါ- ဒကာကြီး
တွေကလည်း ဒကာမကြီးတွေ ချစ်တဲ့မေတ္တာ ဒကာမကြီးတွေ
ကလည်း ဒကာကြီးတွေ ချစ်တဲ့မေတ္တာ ဒကာမလေးတွေက
လည်း ဒကာလေးတွေ ချစ်တဲ့မေတ္တာ မေတ္တာစိတ္တံ နှစ်ကမ္ဘာ
ဒိဋ္ဌိ ပစ်မကွာစိတ်ကြံ မေတ္တာစိတ္တံ ဪ- အပြစ်ဘယာတွေ
ရစ်ခါမမှီပဲ အချစ်သဒ္ဓါတည်းဟူသော မေတ္တာဓာတ်ကြီးကြပြီ
ဆိုမှပြင် လွန်စွာပင် နီးလှပါပေ၏။ အတိသန္ဓောပိ၊ တမြို့ထဲမှာ
တရွာထဲမှာ တရပ်ထဲမှာ တအိမ်ထဲမှာ မျက်နှာချင်းဆိုင်
ခေါင်းချင်း ပြိုင်၍ တိုင်ပင်ရငြား သော်လည်း။ ဒုရောဝ၊
တယောက်နှင့် တယောက် အချစ်သဒ္ဓါ မပေါက်၍ မေတ္တာ

မရောက်ကြပြီလို့ ဆိုမှဖြင့်။ ဝါ-နင်ပြောတာက ဘယ်ပုံ ဝါ
 ပြောတာက ဘယ်ကဲ့သို့ အဲသို့ကလို့ ခိုက်ရန်ကဲ့ပြား ငြင်းခုံခြင်း
 များကြပြီဆိုမှဖြင့် လွန်စွာ ဝင် ဝေးကွာလှပါပေ၏။ ဒုရာသနံ၊
 နိုးသည် ဝေးသည် ဤနှစ်လီသည်။ အပခာနံ၊ အကြောင်းရင်း
 မူလ ပခာနမဟုတ်ချေ။ မေတ္တစိတ္တဉ္စ၊ အပြစ်ဘယာတွေ့ ရစ်ခါ
 မမှီပဲ အချစ်သဒ္ဓါတည်း ဟူသော မေတ္တာဓာတ်ကြီးသည်သာ
 လျှင်။ ပခာနံ၊ တသောင်းဇမ္ဗူခေတ်အတွင်းမှာဖြင့် အပေါင်း
 ဘယ်သူမငြင်းနိုင်တဲ့ အကြောင်းရင်းမူလ ပခာန အချက်ကြီး
 ပါပေတည်း။

မိန်းမမြတ်ကလေးများ ကျူးရင့်သိဆိုသော

ညွှန်းတမ်းတရားတော်ကြီး

၂၉။ ဓမ္မံ စရာမိ မောဒန္တိ၊ အဟံ စိဝရဝါသိနီ။
 သာယံ ပါတံ စက္ခမန္တိ၊ ဘဝိဿံ ဗြဟ္မစာရိနီ။

အဟံ၊ သူကြောင့် တဖြာ ကိုယ်မှာ ဘယ်သို့ ပုလ္လိမဆုံး
 ယူကြုံးမနိုင် ဆယ်ပြိုင်ပိတ်ဆီး ကိလေမီးတို့ တည်းညီးရှိုန်
 တထိန်ထိန်နှင့် ချိန်မှန်မှန် ချုပ် ဟန်ပန်လုပ်ကြတဲ့ နာမ်ရုပ်
 နာမ်ရုပ်ဟု ခေါ်ကြသော တပည့်တော်မသည်။ စိဝရဝါသိနီ၊
 ပိုးဖဲကတ္တိ ဝယ်စိန်ထည်မှ မသိမနား အရှဲ့သားမို့ စွန့်ထား
 သေ့ခွါ ဟေမဝါတွင် ကေသာရိပ်လှီး ဖန်ဝတ်ဆီးလျက်။
 ဝါ- စိန်ဘီးမတင် ခုံမင်မသ ဟန်မပြပဲ အလှပယ်ရှား
 တကယ်ထားခဲ့၍ အထည်ပါးအထည်ဝါကလေးကို ကြည်သာ
 ရှင်လန်း ဝတ်ဆင်မြန်းလျက်။ ဝါ- သူ့ကိုယ်ဖခင် မြင်ပါ

လျှင်လည်း မမြင်လိုငြား ခေါ်ကြငြားလည်း မကြားသို့ယောင်
 တောတောင်သေလာ ဟေမဝါ၌ ကေစာငြမ်း စိတ်ရည်မှန်း၍
 မကြမ်းမနု ဥတုသုံးထွေ လျှောက်ပတ်ပေသည့် ဖန်ရည်ဖျော့
 ဖျော့ သိုင်းကာကျော့လျက် သူတော် တံထွာ ဓမ္မတာဖြင့်
 မကြာဆင်မြန်း အသွင်မှန်းသည်ဖြစ်၍။ မောဒန္တိ၊ သမီးနှင့်ပြုံး
 သားနှင့် ပြုံးသည့် ပြုံးကြလောကီ အလီလီကို မသိရှားလပ်
 တအားဖြတ်၍ တရားဓာတ်စန်း အမြတ်လမ်း၌ တတ်စွမ်း
 သလောက် ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာနေပြီးလျှင်။ ဓမ္မံ၊ အကုသိုလ်
 ပယ် ကုသိုလ်နယ်မှာ ခြယ်လှယ်ဉာဏ်ပွား စျာန်တရားကို။
 ၀၂- သီလဒသီ အဋ္ဌင်္ဂီနှင့် ရှင်ကြည်ဆက်စပ် ရက်မပြတ်ပဲ
 သတ်သတ်ရှောင်ကြဉ် တပင်ရိပ်ထီး စိတ်ပုတီးနှင့် မနိုးအဖော်
 မခေါ်အားထုတ် ရောချုပ်လျက် တရားအလုပ် တည်းဟူသော
 သမထဝိပဿနာလမ်း အကျင့်ကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ ၀၂- သိက္ခာတင်
 ပထမ သမထ တဆင့်လှမ်း၍ အကျင့်စခန်းမှာ အမြင့်တန်း
 ခေါ်ရတဲ့ ဝိပဿနာတရားမြတ်ကို။ စရာမိ၊ မောင်ကြောင့်
 မယ်ကြောင့် ဘယ်သူ့ ကြောင့်ဟု စိုးနှောင့်ဖွယ်ရေး ကင်းစင်
 ဝေးလျက် အေးအေးမြမြ စိတ်လက်ချ၍ မှန်းဆတိုင်းသာ
 ကျင့်ကြံအားထုတ်ရပါတော့မည်တည်း။ အဟံ၊ ကြံမိတဲ့အကြံ
 အား သမထစျာန်ပွား၍ ဉာဏ်ကစားချင်သော တပည့်တော်မ
 သည်ကား။ သာယံ စ၊ နေရောင်စွဲထိန် တိမ်တွေပြန်ပြူး
 မင်းလွင်မြူးလျက် ပြန်ပြူးသာကြည် ရာသီလေဖြန်း ညနေ
 ချမ်း၌၎င်း။ ပါတံစ၊ ပန်းမျိုးစုံထွေ မြိုင်တောခြေဝယ် လေ
 ပြေချီသွင်း နံနက်ခင်း၌၎င်း။ စကံမန္တိ၊ တောစတောင်ခြေ
 စမ်းကျရေနှင့် ဘော်ငွေအဆင်း ဖြူဖြူဝင်း၍ သန့်ရှင်းမြေပြင်

ငွေသင်ဖြန်း သဲသောင်ကမ်း၌ ချမ်းချမ်းသာသာ မကွာတရား
 စကြံသွားလျက်။ ဗြဟ္မစာရိနိ၊ နန်းသူခေမာ အနော်ဇာနှင့်
 ယသော်ဓရာတနှုန်း သူတို့ထုံးကို လုံးလုံးစိတ်ဝင် ဆင်ခြင်
 မှတ်သား မြတ်တရား၌ တတ်အားသမျှ ကျင့်နိုင်ရသော
 အမျိုးသမီးကလေးသည်။ ဘဝိဿံ၊ အလှပယ်ရှား အစား
 ခြိုးခြံ ဟန်ပန်ဈေးလျော့ တပေါ့ပေါ့ဟု အပျော့အာရုံ ချော့
 ဇာတုံလည်း အကုန်ပယ်ဖြတ် မတုယ်ကပ်ပဲ အနွယ်မြတ်
 ကလေး ဖြစ်ရပါတော့အံ့သတည်း။

နှစ်ကိုယ် တစိတ် တရားစတင်

၃၀။ အညမညံ အဇာနမ္ပိ၊ ပဿံ ဇာနန္တိ ဒိစိတ္တာ။
 အညမညံ အပဿမ္ပိ၊ ဇာနံ ပဿန္တိ ဒိစိတ္တာ။

ဒိစိတ္တာ၊ ပိတ်လို့မလုံ ဆို လို့မလုံ ဆင်ရိုင်းပုံသို့ အာရုံရှိရာ
 ပြေးရောက်ခါဖြင့် တဏှာဘီလူး ရာဂပူး၍နေကြတဲ့ မမာတ်
 ဖိုဓာတ် နှစ်ဦးသေစိတ်ဓာတ်တို့သည်။ အညမညံ၊ အချင်းချင်း။
 ဝါ- တဦးနှင့်တဦး။ ဝါ- တယောက်နှင့်တယောက်။ အဇာ
 နမ္ပိ၊ ဘယ်သူပဲ ဘယ်ဝါပဲ အမှန်အတည် သူ့နာမည်ကို
 ကြံစည်မှတ်သား ဪ...ဘယ်တုံးအခါကမှ မသိရငြားသော်
 လည်း။ ပဿံ-ပဿန္တော၊ တားလို့မနိုင် ဆီးလို့မနိုင် လောဘ
 စိတ်က တဆိတ်ကမှ မနေနိုင် စက္ခုဓာတ်ဂုဏ်ကို ယူနိုင်ရာ
 အတွင်းခတ်ဆီက သူပိုင်ရာ အဆင်းဓာတ်ကို ဖြတ်ကနဲ ဖြတ်
 ကနဲ မြင်လိုက်ရသည်ရှိသော်။ ဇာနန္တိ၊ သူရော ကိုယ်ရော အလို
 ဇော ချိုပြောသာယာ တွေ့မြင်ရာဝယ် မာယာယုက်ဖုံး

ကြာမျက်လုံးတွေက ချစ်လျက်နှင့်မုန်းဟန်ပို ပြုံးပြန်သလို အမှန်
မယှင်းကြစေဖို့ ထုံးစံအတိုင်း မပြက်မယှဉ်နိုင်ကြ လေသော
ကြောင့် ဪ... ဓာတ်ချင်းကတော့ သိကြလေကုန်၏။ ဒို့ဝိတ္တာ၊
ကမ်းမမြင် လမ်းမပြင် သံယောဇဉ်က ဆွဲငင်သေရာ မနေသာ
အောင် ထွေရာလည်ပတ် ငြိကပ်ပျော်မြူး၍နေကြတဲ့ မဓာတ်
ဖိုဓာတ် နှစ်ဦးသောစိတ်တို့သည်။ အညမညံ၊ အချင်းချင်း။
ဝါ- တဦးနှင့် တဦး။ ဝါ- တယောက်နှင့် တယောက်။
အပဿမ္ပိ၊ ထင်လာတိုင်း မြင်လာတိုင်း ပေါ်လာတိုင်း မက်စရာ
သူ့မျက်နှာကို ရှေ့မှာထင်ရှား ဪ... စက္ခုပသာဒကလေး
နှင့် မျက်မှောက်တွင် မမြင်ရငြားသော်လည်း။ ဇာနိ-ဇာနိန္ဒော၊
စွဲလောက်စရာ မက်လောက်စရာ လွမ်းသမျှ ဆွေးသမျှ
အဝေးက အာသာ စိတ်ဓာတ်ချင်းတူခွာ ပူဗျာပါ မလွတ်
သေးကြသဖြင့် မြူကာမာ အညစ်အကြေးတွေကြောင့် ချစ်
သွေးဝင်မိ အထူးပင် သိရှိကြကုန်လျက်။ ပဿန္တိ၊ နေ့တိုင်း
တရှင်ရှင် ဉာတိုင်းတရှင်ရှင် လတိုင်း တရှင်ရှင်နှင့် နင်လား
ငါလား တကယ်လား ခင်မင် စိတ်ထဲမှာ အကြိတ်အခဲကြီးလို့
ထင် အနိစ္စကို တဆိတ်ကမှ မဆင်ခြင် ဒုက္ခကို မုချ မထင်မမြင်
အနတ္တကိုတော့ ပါးစပ်ကတောင်မှ မဆိုချင် သောင်းထိုက်
ယူဇနာ ခရီး ဝေးကွာကြသော်လည်း အနီးကလေးပါပဲလို့
စိတ်ဓာတ်ထဲမှာထင် စိတ်တွင် စိတ်ထင် စိတ်မြင် စိတ်သက်
စွဲတော့ အိပ်မက်ထဲတောင်မြင် အဲတာလို နာမ်မနေဘဲဝိညာဉ်
စိတ်ဖန်ဆင်းကြတာကြောင့် သံယောဇဉ်စိတ်ထန်ပြင်းလိုက်ပုံက
မာန်သွင်းကာ ညို့မလိုဟိတ်တွေနဲ့ ကြံရင်းကသာ အလို့အလို့
ထိတ်စရာပ ကိုယ့်ကိုယ်ကို သို့ကလိုစိတ်တို့က မြို့သိပ်ကာမ

ဆို မပိတ်နိုင်ကြလေသောကြောင့် မြေပြင်—ငါတို့တတွေမှာနေရ
နှစ်ကိုယ့်တစ်စိတ်သာဖြစ်၍ နေကြရလေကုန်သတည်း။

ဝိနယစာပြန်ပွဲ ဖတ်ကြားရန်

၃၁။ အဗျာသေက သဘာနန္ဒာ၊
ယစ္စောဃာ သာရ ကုဇရေ။
မဟာမေဃ ဝနနန္ဒာ၊
ဂိစ္စောဃာဟ နိကုဉ္ဇရေ။

ဣဟ၊ သာသနာရောင် ထွန်းပြောင်ထိန်ဝင်း တက်နေ
လင်းသို့ မယွင်းတိုးပွား ဤခေတ် ဤကာလများ၌။ မဟာ-
မေဃဝနနန္ဒာ၊ ဖြာဖြာစိမ်းလဲ ယိမ်းနွဲ့နွဲ့နှင့် တိမ်းငဲ့ဟန်ပြင်
ရှုတိုင်းယဉ်လျက် ဖူးဝင်ငုံနှော မြင်သူမောမျှ လောက
ကျက်သရေ မဟာမေဃဝနခေါ် ဥယျာဉ်တော်ကြီးကို နှစ်သက်
စွဲလန်း၍ နေကြကုန်သော။ ဂိစ္စောဃာ-ဂိတိဩဃာ၊ သံမျိုး
စုံနှော သံပြိုင်တောလျက် သဘောရွှင်မွေ့ တောခင်ကျေ့မှာ
ပေါင်း၍ကခုန် ဒန်းယဉ်ဟုန်စီး ရွှေလည်ဆီးလျက် မငြီးစဖွယ်
ပန်းစုံခြယ်သား နတ်နွယ်ဖြစ်သော ကိန္နရာမောင်မယ်တို့သည်။
ကုဇရေ-ကုဇန္တိ ဣဝ၊ သောကနှောင်မွေ့ အပူငွေ့တို့ တစေ့
မထင် သန့်ရှင်းစင်လျက် ကြည်လင်ဥသ့် မြူးပျော်သီဆို
ကျူးရင့်ကြကုန်သကဲ့သို့။ ဣဟ နိကုဉ္ဇရေ၊ ဤတောဟေမဝါ
သေသေလာဝယ် ခေမာသောင်ကမ်း နိဗ္ဗာန်နန်းသို့ မျှော်မှန်း
ကြသူ များဗိုလ်လူတို့ ကြည်ဖြူ ပြုံးပျော် တောင်ညွန့်
တောင်ဝှမ်းပေါ်၌။ အဗျာသေက သဘာနန္ဒာ၊ အရှင်မဟာ

ကဿပ ထေရ်ဘုရားတို့ ကျင်းပတော်မူ သောင်းလုံးဆူသည်
 သင်္ဂါယနာပွဲကြီး အတူသာလျှင် တွေ့မြင်ရသူတို့ ကြည်ရွှေ၍
 မရောင့်ရဲနိုင်သော စာပြန်ပွဲကြီးကို နှစ်သက် လိုလားတော်မူကြ
 ကုန်သော။ ယစွောဃာ-ယတ်ဩဃာ၊ ကြောင်းကျိုး အကန့်
 ပေါင်းရှစ်သန့်ကို စန့်စန့်ယူမည် သန့်သည်မနော ဝင့်ဝါမနှောပဲ
 သဘောနှစ်ခြိုက် စတုပရိသုဒ္ဓိလေးဆူ အောင်လံစိုက်တော်
 မူကြကုန်သော ရဟန်းတော်အပါင်းတို့သည်။ သာရံ၊ ပိဋက
 သုံးတန် အောင်တပ်သံကို အပြန်အလှန် ကြိမ်းမောင်းလျက်
 အကောင်း ဟူသမျှ အဆီညှစ်၍ စုပ်ယူထားသော ဝိနည်း
 ဒေသနာတော် အဝဝတွေ့ကို။ ကုဇရေ-ကုဇန္တိ၊ အားရပါးရ
 မနားကြပဲ အသားကျကြည်ညို တေးချင်းဆိုလို့ အေးချို ရှန်းအိ
 ခွန်းချင်းညှိလျက် အလှည့်ကျစီ ကျူးရင့် သီဆို ပြန်ရတ်
 သရဇ္ဈာယ်တော်မူကြလေကုန်သတည်း။

(ဘဒ္ဒန္တဝိသုဒ္ဓိရစိတာယံ ဂါထာ)

နိုင်ငံကျော်ဓမ္မကထိက
 ရွှေဘိုဦးစန္ဒိမာ ဟောကြားတော်မူသော
 ဓမ္မရံသီ မြရောင်ခြည်ဖွင့်
 ဘုရားပင့် ဂါထာ

၃၂။ ဥဒေတိ ဒါနိ လောကည၊ စန္ဒိမာ ဓမ္မသီတဂူ။
 ပဘာသေတိ ဣမေ ဇန္တု။ ဓမ္မရံသီဟိ ဓာတုဇူ။

ဒါနိ-ဣဒါနိ၊ ဘုရားတည်း ဟူသော ရတနာ စန်းယုန်
 ကြောင့် သဒ္ဓါပန်း အင်္ဂုတို့ အပြာပြာဆန်းစုံတင်၍ အစွမ်းကုန်

ပွင့်ရမည့် ဤယခုအခါ၌။ ဓမ္မသိတဂူ၊ ရွှေမြ အရောင် နေလ
 အရောင် အထွေထွေအလှရောင်တို့ထက် အကုဋေမကအောင်
 ဝင်းကြည်ပ၍ အလင်းသီတလ အဖြာဖြာပွားနိုင်သဖြင့် ကမ္ဘာ
 တလွှားမှာ ရတနာဘုရားတည်းဟူသော အရောင်တဝါလည်း
 ရှိတော် မူပေထသော။ လောကည၊ လူ့ အကြောင်းတွေ
 နတ်အကြောင်းတွေ မြဟွာအကြောင်းတွေနှင့် တကွ ကမ္ဘာ
 အကြောင်းတွေ ရှိရှိသမျှကို မိမိ ရရ အခက် မထင်အောင်
 မျက်ရှင်ပတ္တမြား လက်တွင် ထားသကဲ့သို့ ပိုင်းခြား ဝေဖန်
 သဗ္ဗညုရွှေဉာဏ်ဖြင့် ကေနံသိမြင်တော်မူထသော။ ဝါ - ဘယ်
 အချိန်အခါမှာတော့ အအေးကိုကြိုက်၍ အဆူးဆိုတဲ့စရိုက်
 တွေနှင့် ပူပါသည် သူတကာရယ်လျှင် အလိုက်ဘာသာပြုံးကြ
 သူတို့နှင့်တကွ တတိုက်တကမ္ဘာလုံး၏ စရိုက်ဓမ္မာအသုံးတို့ကို
 တရုံး တစည်းတည်း သိမ်းဆည်း သိမြင်တော် မူပေထသော။
 စန္ဒိမာ၊ တကမ္ဘာလုံးမှာ အသာဆုံး အထိန်ဆုံးဖြစ်၍ စိန်
 တနှုန်း လှသော်တာလို တခဏ မပေါ်လာလျှင် တမျှော်ကာ
 မှန်းနေလင့်ရသည့် စန်းငွေပွင့် ဘုရားရှင်သည်။ ဝါ - ပူတဲ့သူ
 တွေကို အအေးဓာတ်ရိုက်၍ အဆူးဇာတ်လိုက်တွေကို အကုန်
 နှင် အစုံ အလင် ချမ်းကြည် အံကြ လျက် ဂွမ်းဆီ ထိသလို
 မခြားအောင် တတ်နိုင်သဖြင့် တရားအရောင် ဓာတ်သခင်
 ဖြစ်တော်မူသည့် ဘုရားတည်းဟူသော မြနန်းရတနာ လစကြာ
 ကြီးသည်။ ဥဒေတိ၊ အမှိုက်ကို ပယ်ခွာရှောင် အမှောင်ကို
 ဖြတ်ခွင်း၍ အလင်းဓာတ် တကြည်ကြည် ဟိုဥဒိတောင်တော်
 ထိပ်ဆီမှ မြရောင်ခြည် တဖိတ်ဖိတ်နှင့် တရိပ်ရိပ် ထွက်ပေါ်
 လာလေ၏။ ဝါ - အကြည်ရောင်တွေကိုဖြန်း အချမ်းဓာတ်

တွေ့ကိုဝေ နှစ်သက်စေ ဖူးမြင်ရသတို့၌ အထူးပင် ဦးတင်၍ချရ
အောင် တမြူးမြူး တရွှင်ရွှင်ကြလျက် လှပပေါ်ထွန်းတော်
မူလေ၏။

စန္ဒိမာ၊ လေးကျန်းကိုလှည့်တတ်၍ လေးရပ်ကိုမြန်းတော်မူ
သီတဂူမြန်းနှင့် လစန်းရတနာ ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာ
ဘုရား။ တံ၊ အတွင်းပူ အပြင်ပူ အစဉ်ပူကာ အပူကပ်ကြလျက်
အပူဓာတ်ရှိသတို့အား အပူဇာတ်ချုပ်ငြိမ်းအောင် ရုပ်သိမ်း
အေးမြစေနိုင်သည့် အေးဘဝပိုင်ရှင် ဖြစ်တော်မူသော အရှင်
မြတ်ဘုရားသည်။ ဓာတုဇူ၊ ရှေးရှေးပါရမီ သမ္ဘာညီဓာတ်
စော၍ အမြတ်သဘော ဝါသနာခိုင်းကြသဖြင့် ဓမ္မတာအတိုင်း
ဖြောင့်မန်၍ နေကြကုန်သော။ ဣမေ ဇန္တူ၊ ရှေးဘဝစရိုက်
တို့ကြောင့် အအေး အမြကိုသာ ကြိုက်ကြကုန်သော တိုက်
လောကပုဂ္ဂိုလ် ထိုထိုများစွာ သတ္တဝါအပေါင်းတို့ကို။ ဓမ္မ
ရံသီဟိ၊ ဂုဏ်တော်ညွန့် ခြောက်စုံ ကြည်ပုံတော် ခြောက်နန်း
တရားတည်းဟူသော မြရောင်ခြည်ပန်းတို့ဖြင့်။ ဝါ-အတွင်းက
အေး၍ အပြင်ကကြည် ဘဝင်မနသီ အညီအမျှ ဖြန်းပေး
သဖြင့် သီတလစန်းတည်းဟူသော မြရောင်ခြည်အလင်းတို့ဖြင့်။
ပဘာသေတိ၊ ပါရမီအဓိဋ္ဌာန်မချို့ တုံကြသည်အတိုင်း နိဗ္ဗာန်မြို့
နန်းအမတာမြေမှာ ချမ်းသာစေ မှောင်ချေ မသန်းရအောင်
ရောင်ငွေစန်း တကြည်ကြည် ထိန်ထိန်လည် ပပဝင်း၍ ထွန်း
လင်းတော်မူလှည့်ပါ ကမ္ဘာ့မှောင်မသီ မြရောင်ခြည် အကုန်
အမြူးတို့ဖြင့် အညွန့်အဖူးအသရေမဆုံးနိုင်သည့် ရွှေဘုန်းတော်
သခင် အရှင်မြတ်ဘုရား။

ရောင်ခြည်တော်ဖွင့်

ဘုရားပင့်

၃၃။ စတုက္ကရံသိ နိက္ခန္ဓာ၊ မေရုရာဇံ ဂိရုတ္တမော။
 သောဘတေဝ သကဘာယ၊ ဩဘာသယံ သမန္တတော။
 တထာစ သောဘဏော ဗုဒ္ဓေါ၊ ဆဗ္ဗဏ္ဍ ရုစိယာ ဘဝံ။
 အနန္တဇုတိမာ ဘန္တေ၊ ဂန္ဓာ ဌာတု သိရမ္ပိ မေ။

ဂိရုတ္တမော၊ ကမ္ဘာပေါ်တွင် ထင်ရှားရှိသမျှ တောင်
 တကာထွတ်မှုး တောင်ဦး တောင်မြတ်ကြီးလည်း ဖြစ်တော်မူ
 ပေထသော။ စတုက္ကရံသိ နိက္ခန္ဓာ၊ ရွှေ ငွေ-မြ-ဖန် လေးတန်း
 ရောင်ခြည် ထွက်လည်ကွန်မြူး တင့်ထူးလျှံပြိုင် မဏ္ဍိုင် ချက်
 ဘေ နေစက် လစက် နက္ခတ်တာရာ ကြယ်တကာတို့ ဝဲယာ
 ပတ်ဝိုက် ဦးခိုက်ကြရာ မဟာမြင်းမိုရ် တောင်မင်းကြီးသည်။
 သကဘာယ၊ ဝါဝင်းရောင် ဖြူဝင်းရောင် စိမ်းလဲ ဝင်းရောင်
 ဖန်မှန်ရောင် တည်းဟူသော မိမိအရောင်အဝါဖြင့်။ သမန္တတော၊
 နှစ်ထောင် ကျန်းငယ် လေးသွယ် ကျန်းကြီး သီးသီးမြွာမြွာ
 အဏ္ဏဝါလေးသွယ် မြစ်ငယ်ငါးရာ ငါးဖြာမြစ်မ ရှိသမျှအကုန်
 လုံးစုံရပ်ဒီ ပတ်ပတ်လည်၍။ ဩဘာသယံ- ဩဘာသယန္တော၊
 ထွန်းလင်း တေဇကပြောင် မြင်းမိုရ်တောင် သာစေလျက်၊
 သောဘတိ ဣဝ၊ လေးကျန်း အလယ် ထွန်းတင့်တယ်သကဲ့သို့။

တဘာစ၊ ထို မြင်းမိုရ်တောင်ကြီး ပုံမှီး စံယူ အလားတူ
 သာသျှင်။ ဆဗ္ဗဏ္ဍရုစိယာ၊ ကြာညိုရောင် ဖဲညိုရောင် ပုလဲ
 ညိုရောင် မြစိမ်းညိုရောင် အဆင်းကဲ့သို့ ညိုဝင်းသော ရောင်

ခြည်တော်၊ နေမင်းအဝါရောင် ရွှေဆင်းအဝါရောင် ငယ်မင်း
 အဝါရောင် စလင်းအဝါရောင် ဖဲအဝါရောင် ရွဲအဝါရောင်
 ပုလဲအဝါရောင် အဆင်းကဲ့သို့ ဝါဝင်းသော ရောင်ခြည်တော်၊
 တိမ်နီရောင် စိန်နီရောင် ကြာနီရောင် သာကီရောင် သန္တာနီ
 ရောင် ကမ္မလာနီရောင် ပတ္တမြားနီရောင် အဆင်းကဲ့သို့ နီဝင်း
 သော ရောင်ခြည်ဟော်၊ ဘော်သာခွာရောင် သော်တာလရောင်
 မကန်းအဖြူရောင် ဂွမ်းအဖြူရောင် စပယ်အဖြူရောင် ကြယ်
 အဖြူရောင် ချယားအဖြူရောင် စကားအဖြူရောင် ရတီစိန်
 အဖြူရောင် ဝရဇိန် အဖြူရောင် ပုတ်သစ်စ ခရုသင်း ကဲ့သို့
 ဖြူဝင်းသော ရောင်ခြည်တော်၊ နီရောင် မည်ရောင် ညိုရောင်
 ထည့်လောင်းကူးယုက် ပေါင်းသဖြင့် မဲမှောင် မှိုင်းအံ့မှိုရီသော
 အဆင်းရှိသော မဉ္ဇူရောင်ခြည်တော်၊ မင်းလွင်မြူးစုံ ကဆုန်
 မာသ ခါသမယ၌ မိုးဝပြင်ကျယ် ကောင်းကင်လယ်က လျှပ်
 ပန်းနှယ်ယုက်ကူး ပိုးစုန်းကြူး သဏ္ဍာန် မီးပန်းတွေ ပျံသလို
 အလှံတလက်လက် တက်တဲ့ချည် သက်တဲ့ချည် ငဲတဲ့ချည်
 ပျံတဲ့ချည် ထိုမှ ဤမှ ဤမှ ထိုမှ တခဲနက် အဆင်းရှိသော
 ပဘဿရ ရောင်ခြည်တော် တည်းဟူသော ခြောက်သွယ်သော
 ရောင်ခြည်တော် အပေါင်းဖြင့်။ သောဘဏော၊ မြင်ရသူအများ
 ရှုမအားအောင် ကြားကြားဆင့်ဆင့် ကားကားပွင့်၍ တင့်တယ်
 တော်မူပေထသော။ ဗုဒ္ဓေါ၊ ဒုက္ခ၊ သမုဒယ၊ နိရောဓနှင့် မဂ္ဂ
 တဖြာ လေးသစ္စာကို ပြဟွာ နတ်လူ သုံးဘုံ သူတို့အား
 ဟောကြားမြက်ဖော် ဆုံးမတော်မူပေထသော။ ဘုဒ္ဓေါ၊ ရှေ့
 ဘုန်းတော်သခင် အရှင်ဘုရား။ အနန္တဇုတိမာ၊ မြေအဆုံး
 မိုးအဆုံး စကြဝဠာဆုံးအောင် အုပ်ဖုံးဖြန့်မိုးခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်

ရာသောကြောင့် မိုင်တာ ကောသ ဂါဝုတ ယူဇံနာ သင်္ချာ
 ပမာဏ ဂဏန်းပြု၍ မရနိုင်ချေ အပ္ပမေယျ အနန္တ ဆုံးစမထင်
 ရောင်ရှင်တော် အပေါင်းနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော။ ဘဝံ၊
 ရှင်တော်မြတ် ဘုရားကြီးသည်။ အာဂန္ဓာ၊ တရားရှစ်ကွက်
 ရွှေစက်အစုံ ကြာပဒုံကို ညွတ်ရုံဖြန့်မြန်း ကြွလှမ်းတော်မူ၍။
 မေ၊ တပည့်တော်၏။ သိရမို့၊ နှစ်ကုဋေငါးသန်း၊ မြန်း
 ဟန်သွင် ဆံပင်အပေါင်းတို့၏တည်ရာ ဦးခေါင်းတည်းဟူသော
 နေရာတော်၌။ ဌာတု၊ မယိမ်းမယိုင် ကျောက်စာတိုင်ကြီးကဲ့သို့
 ရပ်တန့် တည်နေတော်မူလှည့်ပါ မြရောင်ခြည် နေတနန်းကဲ့သို့
 ရွှေဘုန်းတော်သခင် အရှင်မြတ်ကြီးဘုရား။

သံသရာထောင်တွင်း

မလွတ်ကင်းပုံ ဂါထာ

၃၄။ သံယောဇနိယ ထမ္ဘမ္ဘိ၊ သံယောဇနေဟိ ဗန္ဓိတာ။
 သတ္တာ ဒုက္ခာ န မုစ္ဆန္တိ၊ သံသာရဒ္ဒါ ဃရေ သဒါ။

သံယောဇနိယထမ္ဘမ္ဘိ၊ ဇနီးမယားနှင့် သမီးသားတုက်တာ
 လယ်ယာ စိန် ကျောက် အရှိန်တောက်လျက် မြားမြောက်အာရုံ
 အဖုံဖုံဖြင့် ကာမဂုဏ်မီး သံတိုင်ကြီး၌။ သံယောဇနေဟိ၊
 မပစ်ရက်စွာ မခွာရက်ပဲ ရစ်ခါဆွဲ၍ ခိုင်မြဲစေတော့ ဆယ်ပြန်
 ကျော့လည်း မလျော့ကြပ်တင်း သံယောဇန့်တည်း ဟူသော
 ကြိုးဆယ်စင်းတို့ဖြင့်။ သဒါ၊ နာရီမလပ် မိနစ်မတန့် စက္ကန့်
 တဖြာ မခွာမဆိုင်း အခါတိုင်း၌။ ဗန္ဓိတာ၊ သည်မြို့ သည်ပြေ
 သည်ဌာနေမှာ သည်ဆွေလင်သား သည်မယားနှင့် မခြား
 စေကြောင်း ဆုတေ့ တောင်းလျက် ကောင်းရာ ဆိုးပါ

သာမသာနှင့် မကွာရေစက် ဂဟေဆက်၌ မပြတ်မပြီ တုန်နှောင်
 ဖွဲ့ချည်အပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ သတ္တာ၊ အရိယာစက် တမင်ဘယိုလ်
 မခိုဝေးလှ လိုသေးကြသည် သုံးဝဘုံသား ပုဂ္ဂိုလ်အများတို့
 သည်။ သံသာရဒ္ဒုဗ္ဗရေ၊ ရှင်ကဲ့ သေကဲ့ ချစ်ကြည် ကဲ့နှင့်
 မုန်းကဲ့တဖြာ အိုနာဇာတိ မကင်းရှိ၍ လောကီဘုံသား သုံးပါး
 နှောင်ကျဉ်း ထောင်အတွင်း၌။ ဝါ-သစ္စာလေးလီ နှုတ်ရောင်
 ခြည်ကို မျှော်ရည်တမ်းဘ မမြင်ရပဲ မောဟတဏှာ မိစ္ဆာ
 တံတိုင်း ပိတ်ခါဆိုင်းသည့် မှိုင်းမှိုင်း ညိုညို ငါတို့နေရာ
 တဏှာဝတ်ရုံ အလုံတော်ကြီးအတွင်း၌။ ဒုက္ခာ၊ ဖြစ်ဟဲ့ ပျက်ဟဲ့
 ပူအုံးဟဲ့ နှင့် မဲ့ချည်ရှုံချည် ရိတ်ချည်နှင့် မကြည်ဇာတ်လမ်း
 ပူပုံတော် စခန်းတွေ့မှ။ န မုစ္ဆန္တိ၊ ဂင်္ဂါဝါဠု ပမာပြုသား
 ကယ်မှုယောကျ်ား မြတ်ဘုရားသည် တရားဓာတ်မီး လင်းစေ
 ပြီး၍ ခရီးလမ်းမှန် ကော်မလဲ့ အားထုတ်ဆွဲလည်း လွတ်ပဲ
 မလွတ်မြောက်နိုင်ကြလေကုန်တကား။

အောင်တော်မူ ဘုရားပင့်

၃၅။ ဗောဓိမူလေ ပလ္လင်္ကမ္ပိ၊ မာရံ သသေနအာဝုဓံ။
 ဂဟေတွာ ပါရမိံ ခဂ္ဂံ၊ ယော ဇိနာတိ ဇယုဿဝေ။
 သဗ္ဗေ ဝေရီ ပဟန္တာန၊ သော မေ ဒေတု ဇယံ ဝရံ။

ဇယုဿဝေ။ လောကဓာတ်တိုက်ခရိုင်မှာ ဘယ်သူပဲပြိုင်ပြိုင်
 အောင်နိုင်စွာ ပဲ့ဖွင့်၍ ရဲရင့်တဲ့ သတ္တိထူးဖြင့် အောင်ပဲ့မှူး
 ဥက္ကဋ္ဌလည်း ဖြစ်တော်မူပေထသော။ ယော ဇိနော၊ အောင်ပဲ့
 သခင် အကြင်သို့သော ဘုရားရှင် ကိုယ်တော် မြတ်ကြီးသည်။

ဗောဓိမူလေ၊ မြေများဦးကိုင် မဏ္ဍိုင်သိရိ ဗောဓိသစ်မင်း
 ပင်ခခြရင်း၌။ ပလ္လင်မို့၊ နဝရက်ကိုးသွယ်ဖြိုးကြယ်ရောင်လျှမ်း
 လောင်ခမန်းလင်းထိန်၍ နဝင်းအိမ်စက်ပန်းဖြင့် တက်လှမ်းစံနေ
 တော်မူရာ ရတနာအမြုတေ ကျက်သရေညွတ်ရုံး အထွတ်ဆုံး
 မှန်လှပေသော ပလ္လင်ဘေဠာန၌။ နိသိန္ဒော၊ လေးသစ္စာဖူးခိုင်ကို
 ခူးနိုင်အောင်ခူးမည်ဟု ရည်စူးချက် အဓိဋ္ဌာန်ဖြင့် စိတ်သန်သန်
 ဝံနေတော်မူလျက်။ သသေနအာဝုဓံ၊ ဝဲယာ ရှေ့နောက်
 တောင်ကြီးတွေပေါက်သလို ဘယ်ကလောက်အင်အား ကုဋေ
 ပေါင်း ဘယ်မျှများသည်ဟု တွက်ဆားမရနိုင်စဖွယ် ကြီးကြယ်
 ငြိမ့်ငြောင်း စစ်သည်ပေါင်းဖြင့် အစောင်းထက်မြက် လက်နက်
 အစုံအစုံ မီးကုန်ယမ်းကုန် စွမ်းဟုန်နှင့်တကွ ချီတက်၍လာသော။
 မာရုံ၊ လောကဓာတ် တခွင်လုံးကို သိမ်းကျုံးကစ စိုးပိုင်၍
 ငါလက်ကိုလှုပ်မည်ဟု ယုတ်မာတဲ့အကြံအားဖြင့် မာန်ပွား
 ထောင်လောင် မာရ်နတ်မိုက် အယုတ်ကောင်ကို။ ပါရမီ ခင်္ဂါ
 တသိန်းနှင့် လေးအသင်္ချေ ဘဝတိုင်းပျက်မသေအောင် အထွေ
 ထွေရည်စူး၍ ဖြည့်ဘူးခဲ့တဲ့ မဟာဝသီ ပါရမီတော်ထက်မြက်
 လက်သုံးကော်စိန်သန်လျက်ကို။ ဂဟေတွာ၊ ရန်မူဖို့ပြိုင်လာလျှင်
 အနိုင်သာခွင်းမည်ဟု ရဲတင်းစွာ စွဲကိုင်တော်မူပြီးသော်။ သဗ္ဗေ
 ဝေရီ၊ အတွင်းရန် အပြင်ရန် ရှိသမျှ ရန်သူတွေကို။ ပဟန္တာန၊
 ကိုယ်တော် တန်ခိုး စွမ်းဟုန်နိုး၍ ဖျက်ချိုးပယ်လှန် နယ်ကန်
 တော်မူပြီးသော်။ ဇိနာတိ၊ ခုတ်ထွင်ဖြတ်ပိုင်း၍ အလှိုရှိတိုင်း
 အောင်မြင်တော် မူခဲ့ပါပေ၏။ သော ဇိနော၊ ဗောဓိပင်ခြေ
 ပလ္လင်ဘေဠဝယ် အသင်္ချေမာရ်ဂိုဏ်းကို မြန်မဆိုင်း ဖျက်ချိုး၍
 စက်တန်ခိုး ဖွင့်တော်မူပြီးသော ထိုမြတ်စွာဘုရား ကိုယ်တော်

မြတ်ကြီးသည်။ ဝရံ၊ တွေ့ခဲကြုံခဲ ရခဲဘိတောင်း အကောင်းဆုံး ထူးချွန်၍ အမှန်မြတ်ဆုံးလည်း ဖြစ်တော်မူပေထသော။ ဇယံ၊ တွင်းပနှစ်တန် ဘေးရန်ဟူသမျှတို့ကို ပစ္စုပ္ပန်မှလည်းအောင် နောင်သံသရာဘဝမှလည်း အနိုင်ရ ဖြစ်လေရာရာ ကြုံလေရာရာ ဆိုလေရာရာ ရောက်လေရာရာ သွားလေရာရာ ဘဝါဘဝမှာ မဟာဇယဆိုတဲ့ အောင်ပွဲကို။ ဒေတု၊ ဒုက္ခကင်းဝေး ရန်ဘေး မဆိုက် အခေါင်ခိုက်၍ ချမ်းသာသိုက်အရတူးရအောင် အထူး သဖြင့် ပေးသနားတော် မူလှည့်ပါ အောင်တော်မူ အရှင် မြတ်ကြီးဘုရား။

ဖြစ်ပေါ်သမျှ ချုပ်ပျက်ကြ

တရားတော်

၃၃။ အဒဿနတော အာယန္တိ၊ ဘင်္ဂါ ဂစ္ဆန္တိ၊ ဒဿနံ။
ဝိဇ္ဇုပ္ပါဒေါ အာကာယေ၊ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ ဝယန္တိ စ။

အဒဿနတော၊ နဂိုကလည်း မရှိ ပကတိကလည်း မထင် မမြင်ရ ဟိုအတိတ်ဘဝဆီက။ အာယန္တိ၊ အဖြစ်ကလည်း မစဲ အသစ်အသစ် အာရုံတွေနဲ့ လဲလဲပြီး တဖွဲဖွဲဖြစ်ပေါ်၍ လာကြ လေကုန်၏။ ဘင်္ဂါ၊ ဘင်္ဂိက္ခဏသို့ ကျ၍ ချုပ်ကြ ပျောက်ကြ ပျက်စီးကြတဲ့ ရုပ်နာမ်ခမ္မ သင်္ခါရဇာတ်အာရုံ ပရမတ်ပုံကြီး တို့သည်။ ဒဿနံ၊ တားလို့လည်း မရ ဆီးလို့လည်း မရ အတ္တလည်း မဟုတ် ဆုပ်လို့လည်း မပြုနိုင် ကိုင်လို့လည်း မရ ကင်းကြတလည်း မဟုတ် ဒုက္ခသာကြွင်းကျန် ကော်မထင် မမြင်ရရာ အဘာဝစစ် အတိတ်အဖြစ်သို့။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ပျက်ခါ

ပျောက်ခါ ရောက်သွားကြလေကုန်၏။ အာကာသေ၊ ရေးလို့
 ယည်းမဖြစ် ခြစ်လို့လည်းမထင် မိုးကောင်းကင်၌။ ဝိဇ္ဇာပွါဒေါ၊
 တံမိလ္လံ တံမိထပံ နှစ်ခုစပ်မိရာ၌ ဖြတ်ကနဲ ပေါ်လာသောလျှပ်
 စစ်ခတ်ကဲ့သို့။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ အာရုံတွေစ ထိုကာ၌ ဆွဆွလှိုက်ခနဲ
 ဖြစ်လည်း ဖြစ်ပေါ်၍လာကြလေကုန်၏။ ဝယန္တိစ၊ တားလို့
 သည်းမနေ တာရှည်လည်းမဟုတ် တသုတ်သုတ်နဲ့မို့၊ ဪ...
 ပျက်ချိုးလည်း ပျက်ချုပ်၍ လာခဲ့ကြလေပြီတကား။

သင်္ခါရကင်းရာ နိဗ္ဗာန်သာ ချမ်းသာစစ်
 တရားတော်

၉၇။ အနိစ္စာ ဝတ သင်္ခါရာ၊ ဥပ္ပါဒဝယဓမ္မိနော။
 ဥပ္ပဇ္ဇိတာ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ တေသံ ဂူပသမော သုခေ။။
 သင်္ခါရာ၊ ကောင်းမှု ဆိုးမှု ဝိညာဉ်စုနှင့် ဥတု ပူအေး
 ကျေးမွေးအစာ လေးခြာကြောင်းအင်စုံသင်ပါမှပြုပြင်အပ်သမျှ
 သင်္ခါရတရားတို့သည်။ အနိစ္စာ ဝတ၊ ဖြစ်ပြီးသည်နောက် တည်
 ထောင်ခိုင်စွဲ မရှိပဲကြောင့် မမြဲလုံးလုံး အသုံးမကျ အနိစ္စတို့
 ပါတကား။ ဝ၊ ပျက်ပြားချုပ်ဆုံး ပြုန်းပြုန်းပြိုကွဲ ကုန်သည်
 နဲကြောင့် မမြဲလုံးလုံး အသုံးမကျ အနိစ္စတို့ပါတကား။ ဥပ္ပါဒ
 ဝယ-ဓမ္မိနော၊ ဖြစ်ဖို့အကြောင်း ပျက်ဖို့အကြောင်း စုပေါင်း
 မိကာ သူ့သူ့ကို မညှာမင့် အရှုံး အစောင်း မကောင်းဆိုးညစ်
 ဖြစ်ချင်တတ်တိုင်းဖြစ် ပျက်ချင်တတ်တိုင်းပျက် ဒီလိုင်းခပ်သို့
 ဖြစ်တတ် ပျက်တတ်သော သဘောရှိကုန်၏။ ဥပ္ပဇ္ဇိတာ၊
 အကြောင်းလေးအင် ပြုစီရင်သော် သင်နေပါဦး ဆိုင်းပါဦးဟု

ညွတ်နှူးသွယ်သွယ် ဘယ်ဘယ်သူမှ တားမရပဲ အဓမ္မအတင်း
 မငြင်းဆန်သာ ဗြုန်းကနဲ ဖြစ်ပေါ်လာကြကုန်ပြီး၍။ နိရုဇ္ဈန္တိ၊
 ဘည်တံ့မြဲခိုင် မပြတ်နိုင်အောင် စိုးပိုင်မရ ပျက်စီးချိန်ကာလ၌
 ချုပ်ဆုံးကွယ်ပျောက် ပျက်စီးကြလေကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုသို့
 အလိုသို့မလိုက် စရိုက်သို့မပါ ဖြစ်ချင်ရာရာဖြစ် ပျက်ချင်ရာရာ
 ပျက်ကြကုန်သော တေဘုမ္မက သင်္ခါရတရား ဟူသမျှတို့၏။
 ဝူပသမော၊ ကြွင်းမဲ့ချုပ်သိမ်း အကုန်ငြိမ်းရာ ခေမာ အမတ
 အဘယပူရီ နိဗ္ဗာန်ဆိုတဲ့ ဘေးမဲ့ပြည်ကြီးသည်သာ။ သုခေါ၊
 နှိပ်စက်ပူဆာ ဖောက်ပြန်ပျက်စီး ကြောက်လန့်ပွယ်စနက်မီးတွေ
 နှံ့အပြီးထက်ချုပ် စွဲကပ်ယှဉ်မှီ ခြောက်လီဖသ ကြိတ်နယ်မှသာ
 ဖြစ်ပေါ် လာသည့် ဝေဒနာသုခ ဟူသမျှထက် အဆသချေ
 ရေတွက်မဆုံး ဆင်းရဲတွေ လမ်းစဆုံး၍ အချမ်းမြဲဆုံး အအေး
 မြဲဆုံးကြီးပင်ပေတည်း။

ခန္ဓာငါးပါး ဒုက္ခတရားတော်

၃၈။ ဒုက္ခာ ဟဝေ ပဉ္စက္ခန္ဓာ၊ သုလ္လာဝုတောဝ အာတုရာ။
 သမ္မဓာ အဒ္ဓုဗန္ဓောဝ၊ ဒိတ္တာ ဒီပေဝ ပါဏကာ။

ပဉ္စက္ခန္ဓာ၊ ခန္ဓာငါးပါး ရုပ်နာမ်တရားတို့သည်။ ဟဝေ၊
 စင်စစ်ကောန် အမှန်မှချအားဖြင့်။ ဒုက္ခာ၊ ကိလေသာအိုးကြမ္မာ
 ဆိုးနှင့် အကျိုးဆက်ဆက် ဝဋ်သုံးချက်ကို တိုးတက်စိမ့်ငှာ
 ကမ္ဘာဘာဝယ် ပူဆာရှုပ်ထွေး ဘယ်မအေးအောင် ဘေးသင့်
 စေခြင်း အကြောင်းရင်းကြောင့် ပူခင်းပင်လယ် မကကျယ်၍
 ကြောက်ဖွယ်မှချ ဒုက္ခတရားတို့သာတည်း။ သုလ္လာဝုတောဝ၊
 အသက်ဝိညာဉ် အရှင်သားလျက် ကားစင်ထက်ဝယ် ခြေလက်

နဖူး အင်ငါးဦး၌ သံဆူးမြေ ပန္နက်ချ၍ ရင်ဝအပြင် ကြက်ခြေ
 သွင်သို့ တံကျင်လျှိုသွင်း ကွပ်မျက်ခြင်းကို မငြင်းဆန်သာ
 ခံရရှာသည့် ကြမ္မာဆိုးရွား ရာဇဝတ်သားကဲ့သို့။ အာတုရာ၊
 ကိုးဆယ့်ရှစ်ဖြာ ရုပ်အနာနဲ့ စိတ်မှာစွဲရောက် အမြဲပေါက်သည့်
 မြားမြောက်ရောဂါ ထောင့်ငါးရာတို့ ဘယ်ခါမကင်း တံကျင်
 သွင်းသို့ ထန်ပြင်းလှိုက်လှဲ ခံရနဲ့ကြောင့် အနာခဲ အနာအိုကြီး
 တို့သာလျှင်တည်း။ အဒ္ဓုဗန္ဓောဝ၊ ဦးခေါင်းလောက်သာ
 ပေါ်စေကာဖြင့် တွင်းမှာမြှုပ်လတ် ခြေထိပ်ပေ၍ တင်းကြပ်
 စွာလှ လှုပ်မရပဲ သေဝပါးနိုး ဒုက္ခကြီးကို ညည်းညူအော်
 ဟစ် စုံးစုံးနစ်အောင် အပြစ်ကြီးမား ဒဏ်သင့်သောအကျဉ်း
 သားကဲ့သို့။ သမ္မဓာ၊ ခန္ဓာအတွက် ရက်ဆက်မအား ဝတ်စား
 မှုတော့ ဗလဗေဒနှင့် နေ့ရက်မပြတ် ပူဆာစာတံသည့် အငတ်
 ကမ်းဆုံး မြေထိပ်တုံးကြောင့် နှလုံးအေးမြ ဘယ်တော့မှလျှင်
 ထွက်လမ်းတာ မသွားသာအောင် လကျာကညှပ် လက်စဲ
 ပတ်သဖြင့် အလွန်ကျဉ်းကျပ်သော တရားတို့သာတည်း။ ဒီပေ၊
 အပူခတ်နှင့် ထက်ချပ်မကွာ လင်းရောင်သာသည့် တေဇာ
 ရှိန်ညီး မီးလျှိုကြီး၌။ ပါဏကာဏှဝ၊ အပြင်ဗန်းလှ အတွင်းက
 ပူပင် ဖြစ်ပုံအင်ကို မမြင်နိုင်အား အထင်မှားသဖြင့် ထံပါး
 ချဉ်းကာ မှူးပျော်ရာတွင် ခန္ဓာပြတ်စဲ တသဲသဲနှင့် သေပဲ့သို့ဝင်
 အမြင်မသန် ပိုးဖလံကဲ့သို့။ ဒိတ္တာ၊ နံ့သာတရူ၊ ချက်တပြုမြုပ်
 ကောင်းဟုတ်လေရောင် ပုံဟန်ဆောင်လျက် ပြောင်ပြောင်
 ထိန်ညီး ဆယ့်တမီး၌ တားဆီးမရ ပြေးဝင်ကြ၍ မှုမကြေကဲ့
 ပြာလိုက်အောင် ခြေ... လောင်စွဲတတ်သော တရားတို့ပါ
 ပေတည်း။

ခန္ဓာငါးပါး အနတ္တတရားတော်

၃၉။ အနတ္တာမေ ပဉ္စက္ခန္ဓာ၊ ကသမ္မုရိဝ ရိတ္တကာ။
တုစ္ဆာ ဒပ္ပန ဆာယာဝ၊ သုညာ ပက္ခိပထော ယထာ။

ဣမေ ပဉ္စက္ခန္ဓာ၊ ဤခန္ဓာငါးပါး ရုပ်နာမ်တရားတို့သည်။ အနတ္တာ၊ မရင့်စေလို မအိုချင်ပါ မနာပါစေ မသေပါကြောင်း ဆုမုန်တောင်းလည်း တောင်းတိုင်းမရ တ၊ တိုင်းမမြင် ထင်တိုင်းမပေါက် အလျောက်ဘာသာ အာဏာဘုရင် ကြောင်း လေးအင်တို့ စီရင်သမျှ ဖြစ်ပေါ်ရသော အနတ္တတရားတို့ ပါတည်း။ ကသမ္မုရိဝ၊ လုံးဝန်းသဏ္ဍာန် တကယ်ဟန်ဖြင့် ပေါ်ရန်ပြည့်တင်း ပြုရောင်ဝင်းလည်း အတွင်းပတ်လည် အဆီ သွေးသား လွန်ခေါင်းပါးသည့် ယောက်သွား ခရုကဲ့သို့။ ရိတ္တကာ၊ ပြင်ဗန်း၌သာတည်း။ ဝါ-ကြီးမား အနေထွား လျက် တွင်းသားဓာတ်စစ် ဖွေရှာလှစ်သော် မြူစမယှဉ် အစဉ် ဆိတ်ကင်းသော တရားတို့သာတည်း။ ဒပ္ပနဆာယာဝ၊ သွား ဟန်လာဟန် ပြုံးရယ်ဟန်နှင့် သဏ္ဍာန်တူစွာ မြင်ရပါလည်း စမ်းကာမတွေ့ ခေါ်၍မထူး ဦးလည်မညိတ် ဓာတ်ရုပ်ပုံ မှန် ထင်ရိပ်ကဲ့သို့။ တုစ္ဆာ၊ ငါယောင် သူယောင် ဟန်ဆောင်သည့် နှယ် ပြင်ကထယ်လည်း တကယ်ဆတ်ဆတ် အတွင်းဓာတ်၌ ကောင်းမြတ် ချမ်းသာ မင်္ဂလာသုခ ဟူသမျှနှင့် မြူစမနီး အချည်းနှီးသော တရားတို့သာတည်း။ ပက္ခိပထော ယထာ၊ ဘေးဒဏ်ရန်မာန် အန္တရာယ်ခပင်း တွေ့ကြုံလျှင်းက မှီတင်းဖို့ငှာ မကွယ်ကာပဲ ခိုရာမဲ့တည်း ကောင်းကင်ကြီးကဲ့သို့။ သုညာ၊

ကိုးဆူကွယ်ရာ အားထားယူ မျိုး တစိုးတစိ မရှိလုံးလုံး အစွမ်း
တိုးလျက် ဩော်...အသုံးမကျသောတရားတို့ပါပေတည်း။

ဆုပေးဂါထာ

၄၀။ ဣစ္ဆိတံ ပတ္တိတံ တုယံ၊ ခိပ္ပမေဝ သမိဇ္ဈတု။
သဗ္ဗေ ပူရေန္တု သင်္ကပ္ပါ၊ စန္ဒော ပန္နရသော ယထာ။

တုယံ၊ ချီးမြှောက်ပေးကမ်း ကျေးဇူး လှူဒါန်းမှုနေရာ၌
ပထမတန်း၊ ခေါ်ဆိုရသော အလှူ ဒါယကာ () အလှူ
အမ () သင်လှူကြီးမင်းအား။ ဣစ္ဆိတံ၊ လိုအပ်သမျှ
ဣဋ္ဌထေထေ ကျက်သရေမင်္ဂလာ ရတနာစည်းစိမ် ဂုဏ်သိင်္ဂါ
အမျိုးမျိုးသည်၎င်း။ ပတ္တိတံ၊ မျှော်လင့်သမျှ တောင့်တရာရာ
အာသာအာရုံ အလုံးစုံသည်၎င်း။ ခိပ္ပမေဝ၊ မဆိုင်မင်
မကြန့်မကြာ ဆောလျင်စွာသာလျှင်။ သမိဇ္ဈတု၊ ဇောတိကနှင့်
ဇဋ္ဌိလသွင် စုံလင်ပြည့်ဖြိုး ရှာသည်မိုးသို့ တက်တိုးကုံလုံ ပြည့်စုံ
ပါစေသတည်း။ ပန္နရသော၊ ပန္နရသီ ဤသည်ခါချိန် ပြက္ခဒိန်
ရက် ထွန်းလာတက်၍ ဝန်းစက်ပြည့်ဖြိုးသော။ စန္ဒော ယထာ၊
သော်တာယုန်စန်း တုံနန်းရတနာ လာယာဉ်သာကဲ့သို့။ သဗ္ဗေ၊
ခပ်သိမ်းညှည့် အလုံးစုံကုန်သော။ သင်္ကပ္ပါ၊ စီးပွားချမ်းသာ
မင်္ဂလာနှင့် ရတနာရွှေငွေ ကျက်သရေတန်ခိုး တိုးကြောင်း
တက်ကြောင်း ကြံကောင်းဟူသမျှတို့သည်။ ခိပ္ပမေဝ၊ မကြာ
မဘင် ဆောလျင်စွာသာလျှင်။ ပူရေန္တု၊ ကြံတိုင်းဖန်တိုင်း
ဆုတ်ဆိုင်းမရှိ သိဒ္ဓိပြီးမြောက် ရှယ်တိုင်းပေါက်၍ ဝမ်းမြောက်
ဝမ်းသာနှင့် လှယ်ကူစွာ ပြည့်စုံကြပါစေသတည်း။

ခန္ဓာကိုယ်တုတ် ဒုစရိုက်မပက်ရန်

တရားတော်

၄၁။ ပုဋ္ဌောပုဋ္ဌောပိယံ ကာယော၊ ဘုဝိ ရောဂါသယိ သယိ။
ကတံ ကတံ မုခာတော န၊ တဒတ္ထံ ဒုစရေ စရေ။

အယံ ကာယော၊ ခန္ဓာကိုယ်ရုပ် မသာလောင်း အစစ်
ဖြစ်သော ဤအကောင်ပုပ်ကြီးသည်။ ပုဋ္ဌော ပုဋ္ဌောပိ၊ နေ့စဉ်
စားပွဲပြင်ဝယ် ချိုချဉ်ဆိမ့်အေး ရသာပေး၍ ကျွေးမွေး သုတ်
သင် ဘယ့်လောက်ပင် ပြုပြင်ပါငြား သော်လည်း။ ရောဂါ
သယိ၊ ကျင်နာညစ်ဆိုး ရောဂါမျိုးတို့ အုပ်စိုးတည်ရာ အနာ
ရုံကြီးအစစ် ကေန့်ဖြစ်ချေ၏။ ဘုဝိ၊ တခါရောက်က တခေါက်
မပြန် သုသာန်သင်္ချိုင်း မြေလုပ်တိုင်း၌။ သယိ၊ ဥစ္စာစည်းစိမ်
ဂုဏ်တသိန်နှင့် ထိန်ထိန်ဝတ်စား မော်ကြားဝင်္ဂါ မောက်မာ
ခဲသမျှ ဗိုင်းဗိုင်းကျ၍ ဖွဲ့လောက်မျှမတန် ညှိန်သိုးပုပ် စက်ဆုတ်
ရုံရှာ ဉာတကာအားလုံး ရှိမုန်းမသတိ တထိုထိုနှင့် ပြည်ရွာကို
ကွင်း ခြောက်ပေတိုင်းဝယ် စင်းစင်းကြီး အိပ်လေတော့၏။
ကတံ ကတံ၊ စည်းစိမ် ရှိသလောက် အိပ်သန် မှောက်၍
အမြောက် အမြား စားရန် ဝတ်ရန် ဆေးတန်ပဲ ဆယ်ပြန်
ထပ်လောင်း ကောင်းထက် ကောင်းအောင် သောင်းကုန်
သိန်းကုန် အားလုံးပုံ၍ စုံစုံနွဲ့စပ် ပြုအပ်သမျှ အရေးအရာ တွေ
သည်။ မုခာ၊ စုတေသောခါ ဘာတခုမျှ စမ်းမရပဲ ကွယ်ပြန်တီး
အလုံးစုံ ပျက်စီးရလေသောကြောင့် အချည်းနှီး သာလျှင်
တည်း။ အတော - တသွံ၊ ထိုသို့ သက်စွန့် ကြီးပမ်း နေ့စဉ်
ထမ်း၍ ပင်ပန်းကြီးစွာ ဖွယ်ဖွယ် ရာနှင့် တွယ်ဘာ ယုယ

ပြုသမျှသန့်တက်ကျ ရေယဉ် ကဲ့အသွင်သို့ လိုအင် မပြီး
 အချည်းနှီးသာ ကြီးရား ဟသောကြောင့်။ တဒတ္တံ၊ ထိုအခပ်
 ကင်းသုဉ်း ထမ်းပုံးလက်ပန် ရုပ်နှင့်နာမ်ကို ပြုပြင်ရန်အလို့ငှာ။
 ဒုစ္စရေ၊ မကောင်း ညစ်သိုး မီးပင်ကျိုးသည့် ပြင်မျိုး မှိုက်
 ဒုစရိုက်တို့ကို။ န စရေ - န စရေယျ၊ တနပ်စာမျိုး တပွဲတိုး
 ဉာဏ် စိတ်အကြံဖြင့် ဖောက်ပြန်ဖောက်လွဲ နောင်ဆင်းရဲအောင်
 ဘယ်နည်းနှင့်မျှ မကျင့်ကြလေနှင့်တကား။

ကုသိုလ်ကိုသာ ပြုသင့်တာ

၄၂။ ဒုက္ခက္ခန္ဓာဝ သံသရာ၊ သောစိကာ ဘယဘေရဝါ။
 ဣမမ္မာ မောစနံ သုခံ၊ ကာရိတံ ကုသလံ အလံ။

သောစိကာ၊ သူ့ကြောင့် ကိုယ့်ကြောင့် စိုးရိမ် နှောင့်၍
 ကြောင့်ကြစရာ အချက်တွေ မကင်း သဖြင့် အသက်လေ
 ပြင်းပြင်းမှ မရှူသာအောင် ပူစရာတွေ များလှပေထသော။
 ဘယဘေရဝါ၊ တွေးလိုက်တိုင်း တုန်စရာ ဘုံသတ္တဝါ လူနတ်
 တသင်းတို့မှာ အပူဓာတ်မကင်းနိုင်အောင် ပူလောင်မှိုင်းမိ၍
 အတိုင်းမသိ ဘေးသင့်၍နေရာလည်း ဖြစ်ပေထသော။ ဒုက္ခ
 က္ခန္ဓာဝ၊ သုခဟူ၍ မြူငွေ့မဖက် သက်သက်ဆင်းရဲမှုကြောင့်
 ဒုက္ခအစုကြီးဖြစ်၍ နေပေထသော။ ဣမမ္မာ၊ သံသရာအဖြစ်
 လည်းမရပ် အမြစ်လည်းမပြတ် ရဟတ်ပမာ ချာချာလည်၍
 ခနသော ဤသံသရာနယ်တွင်းမှ။ မောစနံ၊ လွတ်လပ်ရေး
 လမ်းရှာ၍ က-ဠာန်းဘဝနာ စက်ခိုင်ခိုင်နှင့် ထွက်နိုင်မှ
 သာလျှင်။ သုခံ ဘဝစည်းဝိမ်နှင့် နှိုင်းချိုမှမရ အလွန်အလွန်

အေးမြ၍ စိတ်ချလက်ချ ချမ်းသာရမှသာပါကလား။ တော၊
 ထိုသံသရာ နယ်လမ်းက တကယ်တန်း ထွက်မြောက်လျှင်
 ချမ်းသာဂေါက် တိုး၍ ဘယ် ချမ်းသာမျိုးနှင့်မှ မတူနိုင်
 ကိုယ်ပိုင်ဖြစ်တဲ့ ချမ်းသာစစ်ကို ရရှိမှာ ဖြစ်လေသောကြောင့်။
 ကုသလံ၊ ဒုက္ခလွတ်ရေး မျှော်တွေး ပန်ငြောင်း တောင်းသူ
 ဆိုကာ ကောင်းမှုကိုသာလျှင်။ ကာရိတုံ၊ ပြုတဲ့လျှင်အမြတ်
 တဆုံးပေမို့ ထပ်မံကြိုးကုပ် လုံ့လပြုလုပ် အားထုတ်ခြင်းငှာ။
 အလံ၊ သင့်လျော် လှပေသတည်း။ အယံ၊ အခါကောင်း
 ကြုံကြိုက်၍ သြော် အခွင့်ကောင်းဆိုက်ခါ သင့်လျော်
 လှပေသတည်း။

ဘုရာပင့်ဂါထာ

၄၃။ ဘဂ္ဂရာဂေါ ဘဂ္ဂဒေါသော၊
 ဘဂ္ဂမောဟော အနာသဝေါ။
 ဘဂ္ဂဝါ မေ နုကမ္ပေန၊
 ဘဂ္ဂဝါ ဌာတု သီသကေ။

ဘဂ္ဂရာဂေါ၊ တဏှာအစစ် တရာရှစ်ကို အမြစ်မကျန်
 ဘုန်းလှန် ပယ်ဖျက်တော် မူပြီးထသော။ ဘဂ္ဂဒေါသော၊
 ဆိုးရွားကြမ်းတမ်း အရမ်းချုပ်ချယ် ဒေါသတည်း ဟူသော
 မှိုက်စွယ်ကိုလည်း တိုက်ပယ်ဖို့ဖျက်တော်မူပြီးထသော။ ဘဂ္ဂ-
 မောဟော၊ ထိတ်စရာ နောင်ပြောမပြနိုင်ဘု အနိဋ္ဌာအဆောင်
 တောချတတ်တဲ့ အဝိဇ္ဇာမှောင်မောဟုကိုလည်း လျှောချပယ်
 ဖျက်တော် မူပြီးထသော။ အနာသဝေါ၊ ဘုံအားဖြင့် နေဝ
 သညာ နာသညာယတန၊ ဓမ္မအားဖြင့် ဂေါတြဘူတိုင်အောင်

ယိုစီးတတ် ဖြစ်တတ် ကုန်သော အမာဝ ကဲ့သို့သော အာသဝ
 ကိုလည်း ခွာချပယ်ဖျက်တော်မူပြီးထသော။ ဘဂ္ဂဝါ၊ နာမ်-
 နိ - လက်ကိုခံ ကိသန္တာန်နှင့် မြောက်သဖြင့် မြောက်မြားစွာ
 ညှိပေကာ တံစိုးချူနိုင်တဲ့ ထောင့်ငါးရာ ကိလေသာ မျိုး
 အယုတ်ကို ထိုးခုတ် ပယ်သတ် တော် မူပြီးထသော။ ဘဂ္ဂဝါ။
 ဣဿရိယ၊ ဓမ္မ၊ ယသ၊ သိရီ၊ ကာမ၊ ပယတ္တ - ဟု ခြောက်ဝ
 သော ရှေ့ဘုန်းဖြင့် မြေအလုံးသိမ့်သိမ့်တုန်အောင် တန်ခိုးဂုဏ်
 ထင် ကျော်ကြားပေသည့် ရှင်တော် မြတ်ဘုရားသည်။ မေ၊
 ရတနာ သုံးပါး နေ့စဉ် အားဖြင့် ဝပ်ဘွား ကော်ရော်
 တပည့်တော် အား။ မေ၊ သဘောဉာဏ် ပေလီ ဆန်းပါဘိ
 လောကဓံလေနီကြမ်းတွေ့ကြောင့် သံသရာမှာ ဖန်ခါခါပန်းခွဲ
 ရပါသော တပည့်တော် အား။ အနုကမ္ပေန၊ ငါဘုရား
 သာသနာကို ရောင်ဝါပွားစီးဖို့ အများကြီး ဥဿဟ တို့နှင့်
 ဓမ္မုဿဝသဘင် ဆင်ယင်ကျင်းပပေသည်တကား ဟု သနား
 စောင့်ရှောက်တော်မူပါသဖြင့်။ မေ-မမ၊ မှန်မကွာငဉ့်တွင်းက
 ဖောက်သွားနိုင်တဲ့ သံသရာ ကရုတ်ကင်း လျှောက်သမားဖြစ်၍
 နေရပါသော တပည့်တော်၏။ သီသကေ၊ ရှင်တော်ဂုဏ်ကို
 ရည်စူး၍ ကြည်နူး ညွတ်ပြောင်း ခညောင်း ဗန်းယုက် တပည့်
 တော်၏ ဦးခေါင်းထက်၌။ ဌာတု ကြွချီတန်ရပ်တော်မူလှည့်ပါ
 တုရား။ ဌာတု၊ ဘေးအပေါင်း ရန်အခပေါင်းတွေနဲ့ သံသရာမှာ
 ဖန်ခါခါမအောင်းကြပဲ အမတ်ဓမ္မာ မြန်စွာပြောင်းစေဖို့
 အရဟံဘဝါ နှစ်တန်ပါဒါလျောင်း၍မို့ အကြောင်း ညွှန်ပြ
 ချီခိုးပူဇော်ကြပါရန် ကြွချီ ရပ်တန် တော်မူလှည့်ပါ ကရုဏာ
 တော် သခင် ရှေ့ဘုန်းတော် အရှင်မြတ်ဘုရား။

ကောက်ရိုးပုံပမာ သတ္တဝါ

၄၄။ သတ္တေ သံသာရမဂ္ဂမ္ပိ၊ နာနာဒုက္ခာနိ မဒ္ဒရေ။
ဒုက္ခေဟိ မဒ္ဒိတာ ခိန္နာ၊ ပလာလာဝ ဝိစုဏ္ဏိတာ။

သံသာရမဂ္ဂမ္ပိ၊ ဒုက္ခအဖုံဖုံတို့၏ ပေါင်းဆုံစုဝေးရာ လွန်စွာ
ကြောက်ဖွယ် ကြီးကျယ်ရှည်လျား သွား၍မဆုံးနိုင်တဲ့ သံသာ
လမ်းမတော်ကြီး၌။ သတ္တေ၊ မောဟမိုင်း တဝေဝေ အညစ်
အကြေးတွေ တပေပေနှင့် အခြေမခိုင် တွေ့မိုင် မှောက်မှား
လမ်းလျှောက်သွား၍ နေကြကုန်သော သတ္တဝါ မှန်သမျှတွေ
ကို။ နာနာဒုက္ခာနိ၊ ဖန်တလဲလဲ ဆုံးနိုင်ပဲနှင့် ငရဲ ပြိတ္တာ
လူ့ဘောင်မှလည်း လူဆူမဝင် ပူပင်နှမ်းလျှ အောက်တန်း
ကျတဲ့ ဒုက္ခမျိုးစုံ အဖုံဖုံတို့သည်။ မဒ္ဒရေ မဒ္ဒန္တိ၊ အညွန့်အတက်
မထွက်နိုင်အောင် အပူကောင် ဖြစ်ပစေဟု အထွေထွေ တက်
နင်း၍ နေကြလေကုန်၏။ ဒုက္ခေဟိ၊ ဆူဆူသောင်းသောင်း
ဆင်းရဲခြင်းဆိုတဲ့ ဒုက္ခအပေါင်းတို့သည်။ မဒ္ဒိတာ၊ အညွန့်
အတက် မထွက်နိုင်အောင် အပူကောင်ဖြစ်ပစေဟု ကြိတ်ခြေ
နင်းနယ်ခြင်းကို ခံနေရကုန်သော သတ္တဝါ ဟူသမျှတို့သည်။
ခိန္နာ-ခေဒိတာ၊ မထနိုင် မထူနိုင် ရိနှမ်းအောင် အပင်ပန်းကြီး
ပင်ပန်းကြကုန်လျက်။ ပလာလာဝ၊ တလင်းမြေမှာ နင်းပစေ
ဖြန့်ခင်းတော့ ကျွဲနှားတွေ အကုန်ဝိုင်း၍ နင်းချင်တိုင်း အနင်း
ခံရသော ကောက်ရိုးတွေကဲ့သို့။ ဝိစုဏ္ဏိတာ၊ အခက်အရှက်
အကုန်ပျက်၍မို့၊ ဩော်...ညက်ညက်သာ ကြေရလေကုန်တော့
သတည်း။

ရှေးနှင့်ခုခါ သာသနာ

၄၅။ သဒ္ဓါယ ထမ္ဘိတာ ရညာ၊ ပစုရာ စေတိယာဒယော။
ဧတေ ဒါနိ ဝိနယန္တိ၊ အဟော ဝေ ဇိနသာသနော။

ဇိနသာသနော၊ မာရ်စစ်သည် ရန်ဂိုဏ်းကို မြန်မာဆိုင်း ချိုးဖြတ်
၍ ကိုးနဝရတ် အောင်ပလ္လင်မှာ ရောင်ရှင်တော် တမားမား
သုံးလူ့ ရှင်မြတ်ဘုရား မိန့်ကြားတည်ခင်း ဤသာသနာတော်ကြီး
အတွင်း၌။ ဝေ-ကေန္တေန၊ စင်စစ် ကေန အမှန်အားဖြင့်။
ရညာ၊ သမ္မာအယူ သဒ္ဓါဖြူဖြင့် ကြည်ဖြူဖြောင့်စင်း ဘုရင်
မင်းသည်။ သဒ္ဓါယ၊ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ သာသနာကို လွန်စွာကိုးစား
အားထားယုံကြည် မနသိပျော့ပျောင်း သဒ္ဓါတည်းဟူသော
စိတ်ကောင်းဖြင့်။ ထမ္ဘိတာ-ထမ္ဘိတာဝေ၊ ဓနုဉ္စော အာဏာ
ရောစွက် နှစ်သက်မြတ်လေး အားပေး ကူညီကုန်မှုသာလျှင်။
စေတိယာဒယော၊ ဘုရား တန်ဆောင်း ဂူကျောင်း ပြာသာဒ်
အရပ်ရပ် အဖုံဖုံ သာသနာ့ကျက်သရေ ဂုဏ်တို့သည်။ ပစုရာ၊
ပုဂံပြည်ကြီး ကောင်းစားစဉ်က အလောင်းတရား ဘုရင်တွေ
ကျောင်းဘုရားအသင်္ချေကို ပလ္လင်တွေ အခန်းခန်းနှင့် သဒ္ဓါပန်း
တလှိုင်လှိုင် မြိုင်မြိုင်ဆိုင်ဆိုင် တည်ထား၍ စည်ကား ပြည့်စုံ
ပေါများကြလေကုန်၏။ ဒါနိ-ဣဒါနိ၊ သဒ္ဓါ၊ ဗလနှင့် ရာဇာ
သာသနာ့ဒါယကာ ရှောင်တိမ်း၍ အမှောင်ကိန်း ဆိုက်လာ
ယခုလိုအခါ၌။ ဧတေ၊ ထိုရှေးကစည်ကား တန်ဆောင်းများနှင့်
ကျောင်းဘုရား ဝေတိ တွေမဟီတွင် ကေရီများ ပြုစုလှူထားခဲ့
ကြတဲ့ အစစ်စစ် အမှန်မှန် သာသနာ့ အောင်လံ တံခွန်ကြီး
တို့သည်။ ဝိနယန္တိ၊ တချို့မှာလည်း ပျောက်ပျက် တချို့

မှာလည်း ပြိုဆဲခို ဖရိုဖရဲဖြစ်၍ နေကြကုန်၏။ အဟော၊
သာသနာတော်ကြီး နောက်ဆွယ်မှာ ကြောက်စပွယ် လန့်စပွယ်
မြန်တနယ် ဤတိုက်တွင်ဖြင့် အကြည်ဆိုက်ခါ မအိပ်စက်
နိုင်အောင် ငြော်...စိတ်ပျက်စရာ ကောင်းလှလေစွ တကာ။

မာရ်နတ်ရန် စစ်တပ်ကို အပြစ်ပြတ်
ပယ်လှန်တော်မူဘွဲ့ ဂါထာ

၄၆။ ယော မာရသေန မာသန္ဓ၊ မာသန္ဓ ဝိဇယုဿဝေါ။
တိဏာယပိ န မညိတ္ထ၊ သော မေ ဒေတု ဇယံ ဇိနော။

အာသန္ဓဝိဇယုဿဝေါ၊ မာရ်နတ်ယုတ် သူပုန်လာလျှင်
ဂဠုန်ဟာ နဂါးဖမ်းသလို အားအစွမ်းတမင်ပြမည်ဟု ပလ္လင်မ
ရွှေညောင် အောက်ဆီက တယောက်ထည်း စောင့်ဆိုင်း၍
နေသော။ ယော ဇိနော၊ ညောင်အပင် နေစက်ရောင် အောင်
ပလ္လင်ဘွေထက်ခေါင်က ရွှေမျက်တောင်တခါ ခပ်ရုံနှင့် မာရ်နတ်
ရန်အပြောင်နှင့်၍ အောင်ပလ္လင် ကနက္ကဒဏ်ရိပ်မှာ အောင်ဘိ
သိက်ယင် အကြင်သို့သော ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးသည်။
အာသန္ဓံ၊ နတ်ယုတ်မာ သွင်စရိုက်ကယ်နှင့် သတ်ပုတ်ခါ
ပလ္လင်တိုက်မည်ဟု ရှင်မကိုဋ်ပရမေ ဘဂဝါ၏ ကေစာထံတော်
နီးသို့ တဟုန်တည်း ချီတက်၍သာသော။ မာရသေနံ၊ ကမ္ဘာ
မြေပိုင် ဝေဟင်သစ်ချိန်း စစ်ဒရိန်းအောင်လံနီနှင့် အောင်စည်
ဆော် ငြိမ့်ခငြောင်း ကြောက်ဖို့ရာ အလွန်ကောင်းပေသည့်
ထောင်သောင်းပိုလ်ခြေ မာရ်နတ်စစ်သည်တွေကို။ တိဏာယပိ၊
ကြောက်လန့်စိတ် မှန်မသိဘူး ဆံတခြည် မြက်တချောင်းမျှ

သော်လည်း။ န မညိတ္ထ၊ ပါရမီစက်ဘုန်းကို လက်သုံးတော်
 တမင်ပြုသမ္ပိ၊ ပလ္လင်လူ အခြောက်ကြားလာသည့် မြောက်
 မြားစွာ မာရ်တသင်းတို့ကို ခွင်လုံးပိုင် အခေါင် နှင်း၍မို့၊
 အောင်ခြင်းကြီး အောင်တော်မူခဲ့ပါပေပြီဘုရား။ သော ဇိနော၊
 ညောင်အပင် နေ့စက်ရောင် အောင်ပလ္လင် ဘောထက်ခေါင်က
 ရှေ့မျက်တောင် တခါပေါ်နှင့် မာရ်နတ်ရန် အပြောင်နှင့်၍
 အောင်ပလ္လင် ကနက္ကဒဏ်ရုပ်မှာ အောင်ဘိသိက်ယင် ထိုသို့သော
 ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးသည်။ မေ၊ ရုပ်မာတ် နာမ်မာတ်
 ပရမတ်ကို ပညတ်တင်ထား ဘုရားတပည့်တော်အား။ ဇယံ၊
 အောင်ရန်ရည်ရော် အောင်ဆုတော်ကို။ ဇယံ၊ ဘေးကပ်ပေါင်း
 ထိတ်စရာနှင့် အနိဋ္ဌာ ရှောင်သွေခွါလျက် အောင်ဇေယျာ
 အောင်ကြောင်းဟု အောင်စေပေါင်း အောင်ဆုတော်ကို။
 ဒေတု၊ ပေးသနားတော်မူပါ မြတ်စွာဘုရား။ ဒေတု၊ ဤ
 နေ့မြတ် ဤနေရာက ပြည်ခေမာ နိဗ္ဗာန်ထိအောင် ဝိတ်ရှိသိုင်း
 ဘုန်းတွေပေါ်လို့မို့ ဘုန်းတေဇော် ထောင်ရောင် မီးကဲ့သို့
 အောင်ဆုကြီး ပေးတော်မူလှည့်ပါ ရှေ့ဘုန်းတော် သင်
 အောင်တော်မူ အရှင်မြတ်ကြီးဘုရား။

ရေတွင်းကောင်းဆရာတော်ထံမှ

၄၇။ စက္ကကိတဿ စက္ကမ္ပာ၊ ပါဒဒန္ဒမ္ပိ သဉ္ဇတာ။
 နာနာဒီပါဝ သောဘန္တိ၊ နိက္ခန္တိယော ပဘဿရာ။

စက္ကကိတဿ၊ လောကဓာတ်ပုံ စက်မြတ်အစုံနှင့် ပြည့်စုံတော်
 မူလတ် ဘုရားမြတ်၏။ ပါဒဒန္ဒမ္ပိ၊ အသရေစုံစွာ လေအဟုန်

အလာတွင် တောရဂုံဝနာ ရနံ့ သင်းပေသည့် ပန်းများမင်း၊ ဒုမ္မာ
 ကြာအသွင် လွန်တောက်သည့် ပတ္တမြားရှင်ကဲ့သို့ နိလွင်ရောင်
 ဟုန် အသာရေလှံသည့် ခြေဖဝါးတော်မြတ်အစုံ၌။ သဉ္ဇာတာ၊
 လောကဓာတ်သုံးထွေ မြတ်ဆုံးပေဟု သက်သေပြုထား ပါရဇီ
 ဘော်များကြောင့် ထင်ရှားစွာသာ ဖြစ်ပေါ်တော်မူလာသေး။
 စက္ကမ္ဘာ၊ ပုံကောင်မြရောင် ရွှေကနိတဘောင်နှင့် ကွပ်နှောင်
 သန္တာ ရောင်လှံဖြူလျက် ရတနာခုနစ်သွယ် စုတ်ရောင်
 ခြယ်သည့် ဆင်စွယ်ဝန်းယှက် ရာဇဂုဏ်ကွက်ဟု ပြုံးပြက်ရောင်ဟုန်
 စက်လက္ခဏာတော်မြတ် အစုံမှ။ နိက္ခန္တိယော၊ မီးပန်းနှင့်
 သဏ္ဍာန်သဖွယ် လျှပ်ပန်းရောင်စုံခြယ်သလို အလွန်အလွန်ဆန်း
 သဖြင့် ကွန်မြန်းရောင်ဟုန် ပျံသန်းတော် မူကြကုန်သော။
 ပဘဿန၊ စက်မြတ်ရောင်ဟုန် ယှက်ပင်ဆုံသဖြင့် အရောင်စုံ
 အမျိုးမျိုးသွက်သည့် ပြုံးပြုံးပြက်သော ရောင်ခြည်ဘော်မြတ်
 တို့သည်။ နာနာဒီပါ၊ မရမ်းရောင်ခိုဆီ စိမ်းညိုရည်နှင့် ဖြူနီ
 ပြာဝ၊ ရောင်စုံဖြာသည့်အလွန်ပင်ဆန်းကြယ် ကောင်းကင်လယ်
 ဟိုဝိမ်ဝက ငွေစန္ဒလအိမ်နွယ် သူရိယရောင်စုံခြယ် မီးစကြာပုံ
 သဖွယ် မီးပန်းထွေ အသွယ်သွယ်ကဲ့သို့။ သောဘန္တိ၊ တင့်တယ်
 တော် မူကြလေကုန်သတည်း။ သောဘန္တိ၊ ရောင်စုံပြက်သန်း
 ရှုမခန်းအောင် ထူးဆန်းစွာပေ တင့်တယ်တော် မူကြပေကုန်
 သတည်း။

၄၈။ လုဒ္ဓါ လောဘေန လောကေပိ၊
 ကုဒ္ဓါ ဒေါသေန အာဃာတံ။
 ရုဒ္ဓါ မောဟေန ဗန္ဓန္တိ၊
 ဒုက္ခာ သောကေန တေ သတ္တာ။

လောကေ၊ ရန်စန္ဒင်ကြစို့၊ ရန်ခွဲနှင့်ပျော် ရန်သူတော်မိတ်
 လုပ်ဖို့ စိတ်ရှုပ်စရာကောင်းလှသော သောကကြီးထံ၌။ ယေ
 သတ္တာ၊ အကြင် သတ္တဝါတို့သည်။ မောဟေန၊ ကြင်နာဆဲမို့
 အပြစ်ဘယာကွယ် ထင်ရာတွဲလို့ အပြစ်တဏှာပယ် အပြစ်
 ဘယာအချစ်တဏှာ မေတ္တာအငွေ့ ပြယ်စေလျက် ဝေလယ်လယ်
 နှင့် မေ့လွယ်အောင် လုပ်တတ်သော မောဟသည်။ ရုဒ္ဓါ၊
 လောဘနှင့်ပြုံးစိ ဒေါသနှင့် နှလုံးမချီစေရအောင် ဖုံးဖိပိတ်
 ဆို့ အပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ လောဘေန၊ အဟောင်းအာရုံကိုလည်း
 မပစ်မခွါနိုင် အသစ်အာရုံကိုတော့လည်း အချစ်တဏှာလှိုင်
 သစ္စာနှစ်ခိုင် ခွန်တွဲလို့ အလွန်အကဲရစ်သိလျက် ချစ်ကြည်လေး
 မြတ် နှစ်သက်တတ်သော လောဘဖြင့်။ လုဒ္ဓါပိ၊ ပြုံးစိပြုံးစိ
 နှင့် နှလုံးထိ တွေးမိအောင် ရက်စောလို့မက်မောကြကုန်သော်
 လည်း။ ဒေါသေန၊ ချိုချိုပြုံးကြတော့ ပျားသကာ နှစ်ကိုယ်
 မုန်းကြတော့ ခါးတမာ နှစ်ယောက်မျှကြလို့ ပြုံးကြတော့
 ကြံသကာ ဘောက်ကျလို့မုန်းကြတော့ သံပရာ ချစ်ခင်လို့နှံ့ကြ
 တော့ ပျားသကာ အပြစ်မြင်လို့ကဲ့ကြတော့ ခါးတမာ ကြင်နာဆဲ
 မှာတော့ ကြံသကာ ထင်ရာကဲ့ကြတော့ သံပရာ ဖန်ခါခါ
 အသည်းမီးဖိုလျက် ကျွဲမြီးတိုကာ မရှင်မပြုံးနိုင်ကြပဲ အချဉ်ဆုံး
 ချဉ်ရှာသော ဒေါသဖြင့်။ ကုဒ္ဓါ၊ နှလုံးမချီသမို့ အသည်းနာ
 မလုံးမိကြလို့ ခွဲခွာ ဆဲကာဆိုကာ အလွန်ငြိုးလျက် စိတ်ဆိုးကြီး
 ဆိုးကြကုန်သည်ဖြစ်၍။ အာဃာတံ၊ ရန်ငြိုးကို။ ဗန္ဓန္တိ၊ အကုန်
 အထိသို့ မထင်မမြင် အမှန်မသိလို့ မဆင်မခြင် မခင်မမင်အကြံ
 ဆိုးရယ်လို့ ရန်ငြိုးဖွဲ့ကြကုန်၏။ ဝါ-မောဟကဖုံးဖိ ဒေါသက
 နှလုံးမချီ လောဘက ပြုံးစိပြုံးစိနှင့် အဆွေးထိတော့နူးချီအောင်

အကြံဆိုးရယ်လို့ ရန်ငြိုး ဖွဲ့ကြကုန်၏။ တေ သတ္တာ၊ ထို
 သတ္တဝါ အပေါင်းတို့သည်။ သောကေန၊ နဖူးလက်တင်လို့
 အကွက်ထင်အောင် အကုန်လုံးတွေးလျက် အံ့ပုံးဆွေး ဆွေး
 တတ်သော သောကဖြင့်။ ဝါ-မချီတဲ့နှလုံး ရှင်ပျိုးလို့မဖြစ်နိုင်
 အချစ်မဏ္ဍိုင်ပြိုပြုန်းလို့ နှစ်ကိုယ်မုန်းရတဲ့ ဟိုတုံးကအကြောင်း
 အရာတွေကို စောင်းကာ လှိုမ့်ကာ တလိန်လိန် တလွန်လွန်နှင့်
 တထွန်ထွန်သီးမိန် စိုးရိမ်ပူဆွေး စိတ်မအေးရတဲ့ သောကဖြင့်။
 ဒုက္ခာ၊ ဒီအတွက်လည်းမသက်သာ ထိုအတွက်လည်းမသက်သာ
 ရတက်ဖြာ တသက်လျာ ဒွန်တဲ့လို့ လွန်ဆဲသလို ရုန်းကန်
 ရုန်းကန်နှင့် ပြုန်းဆန်အောင် ဆင်းရဲကြပေကုန်တော့သတည်း။

၄၉။ သာသနိကာ စ လောကီယာ၊ ဒုဝိဓာ ပုတ္တသမ္မတာ။
 သာသနိကာ သုခံ ဒေန္တိ၊ ဒုက္ခဒုက္ခံ ဟိ လောကီယာ။

ဒါနိ-ဣဒါနိ၊ ဘုရားရှင်၏ သာသနာ တဝါဝါထိန်ရှုန်းပ
 ယခုလို ခေတ်ကောင်း သမယ၌။ ပုတ္တသမ္မတာ၊ ကိုယ့်သား
 ကိုယ့်သားဟု နှုတ်ဖျားမှာ ထုတ်ဖော်၍ ခေါ်ဆို သမုတိအပ်
 ကုန်သော သားတို့သည်။ သာသနိကာ စ၊ သာသနာတော်
 ထမ်း လောကုတ္တရာအထက်တန်းက မပင်မပန်း မွေးမြူအပ်သည့်
 သားမြတ်အကျော် ရဟန်းသာမဏေ ကိုယ်တော်တို့သည်၎င်း။
 လောကီယာ၊ ကိုးလ ဆယ်လ မှီခိုပိုက်ထွေး ရင်သွေးရင်နှစ်
 အချစ်ကြီးမား လောကီသားသမီးတို့သည်၎င်း။ ဣတိ၊ လောကီ
 နှင့် လောကုတ် ဤသို့သောသရုပ်အားဖြင့်။ ဒုဝိဓာ၊ သာသနာ
 ဝန်ထမ်းနှင့် လောကီလမ်းတသွယ် တကယ်ပင်ခြားနား သား
 မြတ်နှစ်ထွေ ရှိကြလေကုန်၏။ ဟိ၊ လောကီနှင့် လောကုတ္တရာ

နှစ်ဖြာသောသားတို့၏ ခြားနားပုံသဘောသွားကို ပြောကြား
 လိုက်ပါတော့အံ့။ သာသနိကာ၊ သီလကိုထိန်းချုပ် သမာဓိ
 ကိုလည်း ထိန်းအုပ်၍ လောကုတ္တရာအလုပ်နှင့်ပျော် သာသနာ
 ဘောင်အကျိုးကို အလွန်ကြိုးစားကြကုန်သော သားရဟန်းတော်
 သာမဏေတော်တို့သည်။ သုခံ၊ လောကီဂုဏ်ရောင် တပြောင်
 ပြောင်နှင့် နောင်ခါ နောင်ကျိုး နိဗ္ဗာန်တိုင်အောင်သောချမ်း
 သာမျိုးကို။ ဒေန္တိ၊ မွေးကျေးဇူးအလွန်နပ်ပေသဖြင့် မှန်မြတ်စွာ
 ပေးကြလေကုန်၏။ လောကီယာ၊ ကိုးလ ဆယ်လ လွန်ဒုက္ခဖြင့်
 ယုယပိုက်ထွေး နို့ချိုကျေး၍ ရင်သွေးရင်နှစ် အချစ်သည်းချာ
 လောကီသားသမီး ရတနာတို့သည်။ ဒုက္ခဒုက္ခံ၊ ဘေးလေ
 ဝေးလေ ဆွေးမပြေနှင့် ဘေးတော့ဝိုင်းအံ့ အမျိုးမျိုးသော ဒုက္ခ
 အဖုံဖုံကို။ ဒေန္တိ၊ မွေးဖေမေကို အကျိုးဆပ်သလို အဖိုးမဖြတ်
 နိုင်အောင် ပေးကြလေကုန်၏။ ဒေန္တိ၊ နေ့မစဲ ညမစဲ အပူပူနှင့်
 အသည်းထဲက ဆတ်ဆတ်တုန် ကြပ်လှပုံ အဆက်မဆုံးနိုင်ပဲ
 တသက်လုံး အနေမအေးရလေအောင် အမေ့ပေးခဲ့ကြလေကုန်
 သတည်း။

သိရီနိဝါသ ဇမ္ဗူမော် မင်္ဂလာ
အုတ်ကျောင်းတော် ဘွဲ့

၅၀။ ဇမ္ဗူယာ ယော ပမောဟေတိ၊
 နေလာယ သင်္ကယာဘာယ။
 ဇမ္ဗူမော် သမ္မတော တေန၊
 နိဝါသော သိရီယာ သိယာ။

ယော နိဝါသော၊ အကြင် မင်္ဂလာ အုတ်ကျောင်းတော်
 ကလေးသည်။ နေလာယ၊ အပြစ်အနာ ဆံဖွယ်ဆူမရှိသော။
 နေလာယ၊ နိသာကျောက်ရောင် တောက်ပြောင်လှပသော။
 အကိယာဘာယ၊ မပြုမပြင် နဂိုယဉ် အရောင်အသွေးဖြင့်။
 ဇမ္ဗုယာ၊ ဇမ္ဗုနေသု ရှင်လူအပေါင်းကို။ ပမောဟေတိ၊
 တောဝေဇေးဝိက် အမေ့တိုက်တတ်၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။
 အာသိယာ၊ လူတိုင်းခုံမင် လိုချင်တောင့်တသော။ သီရိယာ၊
 မင်္ဂလာ ကျက်သရေ အထွေထွေ၏။ နိဝါသော၊ တည်နေ
 ကိန်းဝပ်ရာဖြစ်သော။ သော နိဝါသော၊ ထိုအုတ်ကျောင်းတော်
 ကလေးကို။ ဇမ္ဗု၊ မော်၊ ဇမ္ဗု၊ မော်ခေါ် မင်္ဂလာအုတ်ကျောင်း
 တော် ဟူ၍။ သမ္မတော၊ ကမ္မည်းသံမိုက် မော်ကုန်းစိုက်အပ်
 ပေသတည်း။

တတိံ ရွှေကျင် ဒုတိယဝိသုဒ္ဓါရုံ
 ဘုန်းဟန်ပျံ့သင်း

ဒီဗရင်းဆရာတော် ဂါထာ

၅၁။ ကမလံ ဒကမဇ္ဈေဝ၊ ပုပ္ဖံ ပုပ္ဖရုက္ခေဝ။
 အန္ဓကာရေ ပဒီပေါဝ၊ ဗုဒ္ဓေါ လောကမ္ပိ ဇာယတိ။
 ဒကမဇ္ဈေ၊ ရေ၏အလယ်၌။ ကမလံ၊ ကြာပင် ကြာပန်း
 သည်။ ဇာယတိဣဝ၊ ရေနှင့်မလူးမလဲ ရေ၏အတင့်အတယ်
 သတ္တဝါအပေါင်း၏ နှစ်သက်စဖွယ် ဖြစ်ပေါ်၍ လာသကဲ့သို့။
 လောကမ္ပိ၊ လောကကြီးထဲ၌။ ဗုဒ္ဓေါ၊ လောကထွတ်စင်
 ဘုရားသခင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးသည်။ ဇာယတိ၊ လောကကြီးလဲ

မလူးမလဲ လောကကြီး၏ အတင်အတယ် သတ္တဝါအသွယ်သွယ်
 တို့၏ နှစ်သက်ဖွယ်ကြီးဖြစ်၍ ပွင့်ပေါ် ဖြစ်ထွန်းတော်မူလာ
 ပေ၏။ ပုပ္ဖရုက္ခေဝ၊ ပန်းပင်၌လျှင်။ ပုပ္ဖံ ပန်းပွင့်သည်။ ဇာယတိ
 ဣဝ၊ ပန်းပင်၏ အတင်အတယ် သတ္တဝါတို့၏ နှစ်သက်ဖွယ်ဖြစ်၍
 ပွင့်လာလေ သကဲ့သို့။ ဗုဒ္ဓေါပိ၊ သုံးဘုံသခင် ဘုရားရှင်
 ရှေ့ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးသည်လည်း။ လောကမ္ပိ၊ လောကကြီး
 ထဲ၌။ ဇာယတိ၊ လောကကြီး၏ အတင်အတယ် သတ္တဝါ
 တို့၏ နှစ်သက်ဖွယ် အမှန်တကယ် ဖြစ်၍ ပွင့်ပေါ်တော်မူခဲ့
 ပါပေ၏။ အန္ဓကာရေ၊ အမှိုက်မွှောင်ကြီးထဲ၌။ ပဒီပေါ၊
 ဆီမီး အရောင်သည်။ ဇာယတိဣဝ၊ ဝင်းဝင်းထိန်တောက်
 အမှိုက်မွှောင်ကို ပယ်ဖျောက်၍ နှစ်သက်ဖွယ် ပေါ်ပေါက်လာ
 သကဲ့သို့။ ဗုဒ္ဓေါ၊ ဂုဏ်တော်ကိုးအင် စုံပြည့်လင့်သည့် လူတူင်
 ထင်ရှား မြတ်ဘုရားသည်။ လောကမ္ပိ၊ နှိုင်းဖွယ်ရာ ပြောမရ
 လောက်အောင် တိုင်းနယ်ကမ္ဘာ လောကကြီး၏ အတွင်း၌။
 ဇာယတိ၊ ကိုယ်တော်ရောင် ဉာဏ်တော်ရောင် သမ္ဘာတော်
 အရောင် ပါရမီ အလင်းတော်ရောင်တို့ဖြင့် ဝင်းဝင်း ပြောင်
 ပြောင် ရှိန်ရောင်ထွန်းတောက် ကိလေသာ မှောင်တိုက်ကို
 ပယ်ဖျောက်လျက် သတ္တဝါတို့၏ နှစ်သက်ဖွယ်ကြီး ဖြစ်၍
 ပွင့်ပေါ် လာခဲ့ပါပေသတည်း။

၅၂။ သဗ္ဗယန္တိ ဝရံ ပုညံ၊ မဂ္ဂင်္ဂေဟိ ပယုတ္တကာ။
 နိရောဓံ တေ မဂ္ဂင်္ဂေဟိ၊ ဂစ္ဆိယန္တိ အနာဂတေ။

ယေ ဇနာ၊ နိဗ္ဗာန်ကို ငါသွားမည်ဟု သဒ္ဓါတရား ပွင့်ကာ
 လန်းကြဲတဲ့ ရဟန်းရှင်လူ အကြင်သူအပေါင်းတို့သည်။ မဂ္ဂင်္ဂေဟိ၊

သမ္မာဒိဋ္ဌိရှေ့သွား လောကီယ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးတို့နှင့်။ ပယုတ္တကာ၊
 ဘယ်တော့မှ ကံမကွာအောင် တုံကာ မြဲကာ ပေါင်းသင်းမှု
 ဆက်ဆံကြလျက်။ ဝရံ၊ မတုသာ မယှဉ်သာ ယဉ်ရတနာ
 အမှတ်သုံးရမည့် အမြတ်ဆုံး ဖြစ်ပါသော။ ပုညံ၊ ဝါနနှင့်သီလာ
 ဘာဝနာညီမျှလျက် ပထမလက်ဟောင်း ကုသိုလ်ကောင်းကို။
 သဗ္ဗယန္တိ၊ ယခုဘဝ သတိရ၍ အစစတန်ခိုး မနဲ့အောင် အမျိုး
 မျိုး အစုံစုံ အဖုံဖုံ စုဆောင်း၍ ဆည်းပူးကြကုန်၏။ တေ ဇနာ၊
 လောကီမဂ္ဂင် စက်မောင်းဆင်၍ ကောင်းမှုကို ပြုပြင်ကြတဲ့
 ထိုကုသိုလ်ရှင်ကြီးတို့သည်။ အနာဂတေ၊ ကုသိုလ်ရှိန် တန်ခိုး
 မြင်၍ စန်းပွင့်ဖို့ကြုံလာ အနာဂတ် နောင်အခါ၌။ မဂ္ဂဂေဟိ၊
 အစစဖေးစင်သည့် လောကုတ္တရာ မဂ္ဂင်တည်းဟူသော ရထား
 ယာဉ်ကြီးတို့ဖြင့်။ နိရောဓံ၊ ဒုက္ခဆိုလျှင် ရှာမရ မုချကိုပင်
 ခဝါချသလို ဘာကမ မြူမတင် ထာဝရ ဖြူစင်လျက် ပူပင်
 ပြတ်ငြိမ်း ပူဇာတ်သိမ်းသည့် အောင်ကိန်းစံရန် အေးမြတဲ့
 နန်းနိဗ္ဗာန်သို့။ ဂစ္ဆိဿန္တိ၊ မဂ္ဂင်ဂုဏ်ထူး အောင်သံ ကျူး၍
 ရှင်မြူးကြည်ရုံ သွားရောက်ကြရ ပေကုန်လိမ့်သတည်း။

ငွေလောက၏ ငွေသတ္တိဂုဏ်ထူး ဘွဲ့

၅၃။ ဗာသာပိ ပဏ္ဍိတာယန္တိ၊ ဒုဗ္ဗဏ္ဍာပိ သုဝဏ္ဏိနော။
 သတ္တိမံ ရူပိယံ လောကေ၊ ဇိဏ္ဍာပိ တရုဏာယရေ။

ယေန ရူပိယေန၊ သကတ်မညှိုး ဒြပ်တိုးလျက် မြတ်နိုးချင်စေ
 အကြင် ငွေကြောင့်။ ဗာသာပိ၊ လူဖျင်း လူအ လူန လူထိုင်း
 လူအရိုင်းကြီးတို့ သော်မှလည်း။ ပဏ္ဍိတာယန္တိ၊ ပြောနိုင် ဆိုနိုင်

ဆုံးမနိုင်သဖြင့် မဏ္ဍိုင်တဆူ ပညာရှိကြီး ဖြစ်တော်မူကြလေကုန်၏။ ဒုဗ္ဗဏ္ဍာပိ၊ အချင်းမက အဆင်းမလှသဖြင့် တွင်းပပုပ်သိုး အရုပ်ဆိုးသူတို့သည်လည်း။ သုဝဏ္ဏီနော၊ ပင်ဂိုရင်းထက် အဆင်း ထွက်၍ ဝင်းစက်ကြည်ဖြူ လှပတော်မူကြလေကုန်၏။ ဇိဏ္ဍာပိ၊ ရွတ်တု ယိုယွင်း အိုမင်းလေပြီး အဘိုးအို အမယ်ကြီးတို့ သည်လည်း။ တရုဏာယရေ၊ သက်နှစ်ဆယ်ဟန် သူငယ်ပြန်လျက် ရှယ်တန် ရှယ်တူ နှုနယ်တော် မူကြလေကုန်၏။ လောကေ၊ မပိုစေ့စုံ ကိုယ်တွေ့ကြုံသည့် လူ့ဘုံဌာန ဤလောက၌။ ရူပိယံ၊ ဘုရင်အပေါင်း ဦးခေါင်းစုံနှိပ် ပုံတံဆိပ်ဖြင့် ဂုဏ်ဟိတ်တွေတိုး ထိုငွေမျိုးသည်။ သတ္တိမံ ငတ၊ ရမ္မက်မပြေ ကျက်သရေဖြင့် တက်ခနလျှမ်းပြိုင် စခန်းပိုင်အောင် လှမ်းနိုင်မသွေ ဪ... စွမ်းနိုင်ပေစွတကား။

ပဋိရူပဒေသဝါသ မင်္ဂလာ

လူ၏ဘဝ အရခက်ခဲကြောင်း ဂါထာ

၅၄။ ဒုလ္လဘံ အပ္ပပုညေတိ၊ မနုဿတ္တံ န သုကရံ။
 လဒ္ဓေ ပဋိရူပဒေသေ၊ ဝသိတုံ အတိ သာဓဝေ။
 သာဓဝေ၊ သူတော်တရား မြဲမှတ်သားမည်ဟု မမှားမကွာ ပွားသဒ္ဓါ ကြားနာဘိတောင်း သူတော်ကောင်းတို့။ မနုဿတ္တံ၊ ဗြဟ္မာ့ပြည်က အပ်ကိုချဲ့မူ မြေက အပ်တစင်း အပ်သွားချင်းသာ ထိဖွယ်ရာဟု ပုံပြုသေချာ ကောင်းစွာ ကျစ်လစ် ယခုလို လူအဖြစ်ကို။ အပ္ပပုညေတိ၊ ရှေးကဘုန်းကံ အမှန်နည်းပါး အောက်တန်းစား သတ္တဝါတို့သည်။ န သုကရံ၊ စနစ်ကျကျ

ဖြစ်ဘဝကို မုချမယွင်း ရရှိခြင်းမူ မလွယ်ကူ။ လဒ္ဓေပိ၊ စနစ်
 ကျကျ ဖြစ်ဘဝကို သစ်လှတော့ကြုံ ကုသိုလ်ဟုန်ကြောင့် ခိုလှုံ
 မကွာ ရရှိအပ်ပါသော်လည်း။ ပဋိရူပဒေသေ၊ မိကောင်းဖခင်
 ဘုရားရှင်တို့ တည်ရွှင်ကိန်းဝပ် သင့်လျော် တော်တန်သော
 ရပ်ငှာနဉ့်။ ဝသိတုံ၊ အဆုံးအမ သြဝါဒကို နေ့ညမယွင်း
 နာယူ၍ နေထိုင်ရခြင်းငှာ။ အတိဒုလ္လဘံ၊ တကယ်အရေး
 အလွယ်လေးဟု မယ်ကတော့ မောင်ကတော့ ရောင်လို့မှ မစော့
 ကြလေနှင့် အေးမြရန် အချွန်သမတဟာမို့၊ ဪ...ဝေးစွာ
 အမှန် အင်မတန် အလွန်ရခဲလှပေသတည်း။

သာသနာ့အလင်းရောင် ဂါထာ

၅၅။ စတုရင်္ဂန္ဓကာရမို့၊ ယထာ ဝိဇ္ဇေ၊ ဝိဇ္ဇောတတိ။
 တထာ လောကန္ဓကာရမို့၊ တခဏညေဝ သာသနံ။

စတုရင်္ဂန္ဓကာရမို့၊ လဆုတ် ဆယ့်လေး တောအရေးနှင့်
 တိမ်မြေးတိမ်လွှာ သန်းခေါင်ခါဟု အင်္ဂါလေးလီ စုံညီပိုက်
 လှောင် အမှိုက်မှောင်ကြီးထဲ၌။ ဝိဇ္ဇေ၊ ကောင်းကင် စခန်း
 အထက်နန်းမှ ပြက်သန်းထွက်ပြောင် လျှပ်စစ်အရောင်သည်။
 ဝိဇ္ဇောတတိ ယထာ၊ တခဏလောက် အမှောင်ပျောက်လျက်
 ထွန်းတောက်လင်းလျက် ကင်းပျက် ချုပ်ငြိမ်း ရုပ်သိမ်းလေဘိ
 သကဲ့သို့။ တထာ၊ ဆိုပြီးမမှား ထိုနည်းအားဖြင့် မခြားနမူ
 အလားတူ။ လောကန္ဓကာရမို့၊ အဝိဇ္ဇာမှောင် ပိတ်ခါလှောင်
 သဖြင့် ဉာဏ်ရောင်မလင်း ကမ္ဘာလောကတည်းဟူသော မှောင်
 အတွင်း၌။ သာသနံ၊ ဘုရားသာသနာ ရံခါ ပြောင်ဝင်း

အရောင်အလင်းသည်။ တင်ကညေဝ၊ ငါးတောင်သာသနာ
 တည်လုပ်ပါလည်း မြင်ကြကဲ့သို့မဟုတ် ကမ္ဘာထောက်ကတဏ
 လေးကံသာလျှင်။ ဝိဇ္ဇောတတိ၊ အဝိဇ္ဇာမှောင်ဖျက် အရောင်
 လက်၍ နောင်တွက်သာသနာ မဆက်သပဲ ပျက်ကွာချုပ်ငြိမ်း
 ၍ ရုပ်သိမ်းလိမ့်သတည်း။

ကြာပန်းပမာ တို့ပုဒ္ဒါ

၅၆။ ကမလံ ဒကမဇ္ဈေဝ၊ ပုပ္ဖံ ပုပ္ဖရုက္ခေဝ။
 အန္ဓကာရေ ပဒီပေါ၊ သမ္ပုဒ္ဓေါ လောကမတ္ထကေ။

ကမလံ၊ ဖြူ-နီ-ပုဏ္ဏရိုက် တံဆိပ်ခေါင်းလောင်း ကြာငါးပါး
 အပေါင်းသည်။ ဝါ-ကမလံ၊ ရေ၏တန်ဆာ ဆိုရာမမှား
 ဖြစ်လာငြားသည့် ငါးပါးဖြူတွေ ကင်းစင်ချေသည့် ဂုဏ်
 သရေဖြိုး ကြာငါးမျိုးသည်။ ဒကမုဇ္ဈေဝ၊ မကောင်း
 ညစ်ကြေး ကင်းဝေးရှောင်ကြဉ် ရေ၏ အပြင်၌သာလျှင်။
 သောဘတိ၊ မြင်သူအပေါင်း ရှုမညောင်းအောင် ကောင်းမြတ်
 သဖွယ် တင့်လှပါပေ၏။ ပုပ္ဖံ၊ မွှေးရနံ ကျင်း လှိုင်ပြန့်သင်းသည့်
 ရောင်ဆင်း တင့်တယ် ပန်း သွယ်သွယ်သည်။ ပုပ္ဖရုက္ခေဝ၊
 ကျက်သရေပြန့် တသန့်သန့်နှင့် ရနံ မွှေးပြု ပန်းတစုတို့ ယခု
 မသွေ ဖြစ်ပွင့်စေကြ ပန်းပင်ဟူသမျှ၌သာလျှင်။ သောဘတိ၊
 ကျက်သရေဆင့် ဂုဏ်နေမြင့်၍ အသင့်မသွေ တင့်တယ်လှပါ
 ပေ၏။ ပဒီပေါ၊ အရောင်အဆင်းဖြင့် ပြောင်လင်းတင့်တယ်
 မိုက်ကွယ် ပယ်ရှောင်း ဆီမီးပေါင်းသည်။ အန္ဓကာရေဝ၊
 တောအုပ်သုံးခေါင် မိုက်မှောင်လကွယ် အစသွယ်၍ ခေါ်ဖွယ်

မျှားစွာ မိုက်သောအခါ၌သလှည်း။ သောဘတိ၊ မိုက်မှောင်
 ကိုနှိမ် ရောင်အရှိန်ကြောင့် သိန်သရေထပ် ဂုဏ်နေပြတ်၍
 လျောက်ပတ် ဆန်းကြယ် တင့်တယ်လှပပေ၏။ သမ္မုဒ္ဓေါ၊
 လေးဝသစွာ ငါးဖြာညေယျ မြတ်ဗွေကို ဆရာမယှဉ် ဉာဏ်
 သဗ္ဗင်ဖြင့် သိမြင် တင့်မျှော် မြတ်ရှင်တော်သည်။ လောက
 မတ္တကေ၊ သတ္တ၊ သင်္ခါ၊ ဩကာသာဟု ဘုန်းတုဘဝဂ် ယင်း
 အထက်၌။ သောဘတိ၊ သုံးဆယ့်တပြင် ဘုံအစဉ်၌ စံပင်
 ကင်းကွာ ဂုဏ်တေဇာကြောင့် သာလွန်၍ တင့်တယ်တော်
 မူပါပေသတည်း။

၅၇။ ဧဝံ အစိန္တိယာ ဗုဒ္ဓေါ၊ ဗုဒ္ဓဂုဏာ အစိန္တိယာ။
 အစိန္တိယေ ပသန္နာနံ၊ ဝိပါကော ဟောတိ စိန္တိယော။

ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဗုဒ္ဓေါ၊ သစ္စာ လေးဆင့် ကားကား စွင့်၍
 ပွင့်ပြီးပွင့်တော်မူကြကုန်သော ဘုရားရှင်တို့သည်။ အစိန္တိယာ၊
 နှိုင်းယှဉ်တွေးဆ ကြံစည်၍ မရနိုင်ကြကုန်။ ဗုဒ္ဓဂုဏာ၊ သစ္စာ
 လေးတန် ညေယျခံအကျော် ဘုရားရှင် ဂုဏ်တော်တို့သည်။
 အစိန္တိယာ၊ နှိုင်းယှဉ်တွေးဆ ကြံစည်၍ မရနိုင်ကြကုန်။ အစိန္တိ-
 ယေ၊ နှိုင်းယှဉ်တွေးဆ ကြံစည်မရနိုင်သောဘုရားရှင်နှင့်ဂုဏ်တော်
 တို့ကို။ ပသန္နာနံ၊ ကြည်ညိုလေးမြတ် နှစ်သက်တတ်ကုန်သော
 အမျိုးကောင်းသား အမျိုးကောင်းသမီးတို့အား။ အစိန္တိယော၊
 လူ့ရာနတ်ပါ ဗြဟ္မာကစ ကြံစည်၍မရနိုင်သော။ ဝိပါကော၊
 ကောင်းကျိုးချမ်းသာ မဂ်သားသည်။ ဟောတိ၊ တနေ့တခြား
 ဒီရေလားသို့ ထင်ရှားမသွေ ဖြစ်ပေါ်၍ လာရပေသတည်း။

အစိန္တေယျ လေးပါး

ရူပရူပ ဝိလာသဂ္ဂ၊ ရူပါစိန္တေယျ သံယုတ္တံ၊
 ဝါစာ ဝါစာ ဝိလာသဂ္ဂ၊ ဝါစာစိန္တေယျ သံယုတ္တံ၊
 ဉာဏဉာဏ ဝိလာသဂ္ဂ၊ ဉာဏာစိန္တေယျ သံယုတ္တံ၊
 ဣဒ္ဓိဣဒ္ဓိ ဝိလာသဂ္ဂ၊ ဣဒ္ဓိစိန္တေယျ သံယုတ္တံ၊
 အစိန္တိယေ ပသန္နာနံ၊ ဝိပကော ဟောတိ စိန္တိယော။

အရောင်တော်

၅၈။ ဒိဝါ တပတိ အာဒိစ္စော၊
 ရတ္တိမာ ဘာတိ စန္ဒိမာ။
 သန္နဒ္ဓေါ ခတ္တိယော တပတိ၊
 စျာယိ တပတိ ဗြာဟ္မဏော။
 အထ သဗ္ဗမဟောရတ္တိံ၊
 ဗုဒ္ဓေါ တပတိ တေဇသာ။

အာဒိစ္စော၊ ရောင်ခြည် တထောင် အလင်း ဆောင်သည့်
 ထွန်းပြောင် ထိန်လင်း ဘာဏုရာဇာမည်သော ရှင်နေမင်းသည်။
 ဒိဝါ၊ ဒေါင်းဖန်ရိပ်နံ သူရိန်နေမင်း ထွန်းလင်းလှစွာ နေ
 အခါ၌သာလျှင်။ တပတိ၊ ထွန်းလင်း တောက်ပနိုင်ပါပေ၏။
 စန္ဒိမာ၊ လေးကျွန်းကို လှည့်ပတ်၍ လေးရပ်ကို မြန်းတော်မူ
 သီတဂူမြန်းနှင့် ညချမ်းအခါ လစန်းရတနာကြီးသည်။ ဝါ-
 လစကြာကြီးသည်။ ရတ္တိံ၊ လမင်းစန္ဒာ တာရာနက္ခတ် ဝန်းရံ
 ပတ်လျက် အေးဓာတ် ကြည်သာ ညဉ့်အခါ၌ သာလျှင်။
 အာဘာတိ၊ ကျွန်းလုံးချဉ်းအောင် ထွန်းလင်း တောက်ပနိုင်

ပါပေ၏။ ခတ္တိယော၊ လောကသမ္မုတိနတ် ခေါ်ဆိုအပ်တဲ့ ရေမြေသနင်း ပြည့်ရှင်မင်းသည်။ သန္နုဒ္ဓေါ၊ ချပ်ဝတ်တန်ဆာ ဆင်ယင်ခါမှသာလျှင်။ တပတိ၊ ထွန်းလင်း တောက်ပ နိုင်ပါ ပေ၏။ မြာဟ္မဏော၊ အာသဝေါကုန် ကိလေမြုကို ကုန်စင် ချွေတတ် ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်သည်။ စျာယိ၊ အဘိညာဉ် တန်ခိုး မြေလျှိုး မိုးပျံ တန်ခိုး ထန်မှသာလျှင်။ တပတိ၊ ထွန်းလင်း တောက်ပတော် မူနိုင်ပါပေ၏။ အထ၊ အဟုတ်အမှန် ဧကန် စင်စစ် အားဖြင့်သော်ကား။ ဗုဒ္ဓေါ၊ သတ္တ၊ လောက၊ သင်္ခါရတွင် လောကထိပ်တင် ဘုရားရှင်သည်။ သဗ္ဗမဟော ရတ္တိံ၊ စက်ဆယ့်နှစ်လီ ဒွါဒသိဝယ် ရာသီမပြတ် နေ့ညဉ့်တို့ ကာလပတ်လုံး။ တေဇသာ၊ တန်ခိုးတေဇော် အာနုဘော်ဖြင့်။ ဝါ-ဘုန်းတော်ရောင် ဉာဏ်တော်ရောင် ကံတော်ရောင် သမ္ဘာ တော်ရောင် ဆဗ္ဗဏ္ဍရံသိယ ခေါ် ခြောက်ရောင်တော်ဖြင့်။ တပတိ၊ ထွန်းလင်းတောက်ပတော်မူပါပေ၏။ တပတိ၊ နေမင်း လမင်း မြဟ္မာမင်းတို့ ရောင်ချင်းမယှဉ် ကင်းပြောင်စင်အောင် ခြောက်သွယ်ရောင်ဝါ ထွန်းလင်း တောက်ပတော်မူပါပေသည် ဘုရား။

၅၉။ သာသနေ ကုလပုတ္တာနံ၊ ပတိဋ္ဌာ နတ္ထိ ယံ ဝိနာ။
 အာနိသံသ ပရိစ္ဆေဒံ၊ တဿ သီလဿ ကော ဝဒေ။

သာသနေ၊ မြတ်စွာဘုရား သာသနာ၌။ ကုလပုတ္တာနံ၊ အမျိုးကောင်း သား အမျိုးကောင်း သမီး ဖြစ်ကြ ကုန်သော သူတို့၏။ ယံ သီလံ၊ အကြင် စောင့်ရှောက်အပ်တဲ့ သီလကို။ ဝိနာ၊ ကြဉ်ဖယ်ရှောင်ရှား စွန့်ပစ်ထား၍။ ပတိဋ္ဌာ၊ တည်ရာ

တန့်စား ကိုယ်ကျင့်တရားသည်။ နတ္ထိ၊ ပရိပါပေ။ သီလမေဝ၊
 မိမိတို့ ယခုကျင့်သုံး ဆောက်တည် ခံယူပြီးသော ကိုယ်ကျင့်
 သီလသည်သာလျှင်။ ပတိဋ္ဌာ၊ တည်ရာမှီရာ အားကိုးရာသည်။
 ဟောတိ၊ စင်စစ်မသွေ ဖြစ်ပါပေ၏။ တဿ သီလဿ၊ မိမိ
 စောင့်သုံးတဲ့ ကိုးကွယ်ရာဖြစ်သော ထိုသီလ၏။ အာနိသံသ
 ပရိစ္ဆေဒံ၊ ဘဝအဆက်ဆက် ချမ်းသာကွက် အကျိုးဆက်
 အပိုင်းအခြားကိုကား။ ကော၊ ဘုရားမှတစ်ပါး အခြားသော
 ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဝဒေ၊ အကျိုး ဘယ်လောက် ကြီးတယ် ဟူ၍
 ပိုင်းခြားကာ ဟောပြော နိုင်ပါအံ့နည်း။ န ဝဒေ၊ အသက်
 တကမ္ဘာ ရှည်ပြဟွာ၏ တနည်းခေါင်း ဖန်ဆင်းလောင်း၍
 ပြန်ပြောင်းဘယ်ခါ မဟော မပြောနိုင်ပေတကား။

ဘုရားဂုဏ်

၆၀။ ယောကောစိ သကဝဏ္ဏေန၊ သမ္မုဒ္ဓံ နာတိရောစတိ။
 သဗ္ဗေ ဒေဇေ အတိက္ကမ္မ၊ သမ္မုဒ္ဓေါဝ ဝိရောစတိ။

ယောကောစိ၊ ကမ္ဘာဘုံ အနန္တမှာ သတ္တဝါအစုံမှန်သမျှဟု
 ဆိုအပ်သော အကြင်တဦး တယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။
 သကဝဏ္ဏေန၊ ဘဝပါရမီ ပြည့်စုံညီ၍ ဂုဏ်ဆီပြည့်ဝင်း မိမိ
 ရုပ်အဆင်းဖြင့်။ သမ္မုဒ္ဓံ၊ လောကမကိုဋ် သုံးဘုံတိုက်၌ အလှ
 သိုက် အဝင် အပါ အရှင် ဆရာတဆူ ဖြစ်တော် မူသော
 ဘုရားရှင်ကို။ နာတိရောစတိ၊ ကျော်လွန် ခုန်လွှား ဝင်ထည်
 ကြား၍ အများ သတ္တဝါတွေ အဆင်းအားဖြင့် မတင့်တယ်
 နိုင်ကြပါပေ။ သဗ္ဗေ ဒေဇေ၊ ပြဟွာနှစ်ဆယ်နှင့် နတ်ခြောက်ဘုံ

အလုံးစုံ ဘဝတန်ခိုးတွေကြောင့် အလှတိုးသူ နတ်ဗြဟ္မာသေ့ကို။
အတိက္ကမ္မ၊ ပါရမီတော်အဟုန် အလှဂုဏ် အဆင်းခတ်တွေက
အရှင်းဖြတ် ကျော်လွန်တော်မူ၍။ သုဗ္ဗဒွေ၊ လောကတစ်ခု
ပြောစရာမမြင် ဪ... ဂေါတမ အရှင်သည် သာလျှင်။
ဝိရာစတိ၊ တင့်တယ် လှပတော်မူလှပါပေ၏။ ဝိရာစတိဥဒည်
တောင်စွန်း လပြည့်ဝန်းသို့ ပေါ်ထွန်းမသွေ တင့်တယ်တော်
မူလှပါပေသတည်း။

၆၁။ အဿယုဇပုဏ္ဏမာယေ၊ ဒေဝ လောကမှီခာဂတော။
မဏိသောပါနေန ဗုဒ္ဓေါ၊ ပူဇေန္တိယ ဗဟူ ဇနာ။

အဿယုဇပုဏ္ဏမာယေ၊ ပွင့်ဖူးငုံလွှာ ပန်းရွှေကြောနှင့် ပဝါ
ရဏာပွဲ ဆင်နွဲ့ပျော်မေ့ သီတင်းကျွတ် လပြည့်နေ့၌။ ဗုဒ္ဓေါ၊
ညေယျငါးတန် တရားမှန်ကို ဖောက်ပြန်မရှိ ဟုတ်တိုင်းသိသည့်
အဓိပတိထွတ်ထွား ရှင်တော်မြတ်ဘုရားသည်။ မဏိသောပါ
နေန၊ ရွှေစောင်းတန်း၊ ငွေစောင်းတန် ရောင်သန်း ယှက်ဖြူ
ဝဲယာယှဉ်ထား နတ်သိကြားဖန်တီး ပတ္တမြားစောင်းတန်းတော်
ကြီးဖြင့်။ ဒေဝလောကမှာ၊ အာလိင်္ဂါးဆင့် ရှုတိုင်းတင့်သည့်
နန်းမြင့်ဇေယန် ကိုးတန်နဝရတ် ရောင်စုံဟပ်သည့် နတ်ပြည်
လောက ဘုံဌာနမှ။ ဣခ၊ သုံးရပ်သာသနာ စည်ပင်သာသည့်
လူ့ရွာဌာန သက်သေခေါ် ရွှေမြို့တော်သို့။ အာဂတော၊
နတ်သား နတ်သမီး ဒြပ်မငြီးစေဖို့ ဗြဟ္မာကြီးတွေ ခြံရံလျက်
ရောင်လှံကွန်မြူး၍ ကြည်နူးဖွယ် ကြွဆင်းတော် မူခဲ့လေပြီ။
အဿ၊ ရောင်ခြည်တော်ခြောက်ဆိုင်တို့ကို ခပ်မြိုင်မြိုင် ဆင်မြန်း
၍ ကြွလှမ်းတော်မူခဲ့တဲ့ ထိုဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးအား။

ဗဟုဇနာ၊ မြေပြင်ပြည့်မျှ စည်ကားလှတဲ့ များလှသောပြောင်း
 လူနတ်အပေါင်းတို့သည်။ ဝါ - လူရော နတ်ရော ဗြဟ္မာတေ့
 နှော့တဲ့ သဒ္ဓါအခြေစောကာ မင်္ဂလာတခန်းပေမို့ သင်္ဘောရဟန်း
 တေ့ တဝါဝါဝင်းကာပ အမတာစာရင်းဝင် ယူမျှော်ညောင်း
 ကြတဲ့ သူတော်ကောင်း သူမြတ်ကောင်း ဟူသမျှ တို့သည်။
 ပူဇော်နှိုင်းစုံဆယ်ဖြာလက် ထိပ်တွင်ယှက်၍ နှစ်သက်မြတ်နိုး ရှိခိုး
 ပူဇော်ကြလေကုန်သတည်း။ ပူဇော်နှိုင်း ဖယောင်းတိုင် ကလေး
 တေ့က ဝေဖြာစီ စေတနာကြည်တဲ့သဒ္ဓါတရား အစိန္တေယျာ
 ထုတ်ထားမှာ ညွတ်တူးပူဇော်ကြလေကုန်သတည်း။

လိုရာရ တရားတော်

၆၂။ တိခေတ္တေ သုဗီဇံ ရောပံ၊ လဗ္ဘတေ သုဖလံ ဗဟံ။
 ဒါနဗီဇံ သာသနမ္ပိ၊ နာနာသုခံ ဖလံ ဝရံ။

တိခေတ္တေ၊ ရေသွား ရေလစ ဩဇာတက်ပြီး လယ်ကောင်း
 ကြီး၌။ သုဗီဇံ၊ ရှေးချယ်သန့်စင် အောင်မြင်ပေတောင်း မျိုးစေ့
 ကောင်းကို။ ရောပံ - ရောပန္နော၊ ခေတ်ကောင်းကြုံကြိုက်
 စိုက်ပျိုးလိုက်ရသည် ရှိသော်။ ဗဟံ၊ အတိုင်းထက်သာ များပြား
 လှစွာသော။ သုဖလံ၊ အနှစ်ပြည့်စွာ ဩဇာတက်ပြီး သစ်သီး
 သစ်နှံ အတန်တန်ကို။ လဗ္ဘတေ၊ စိုက်ပျိုးသူ အားတက်အောင်
 နှစ်သက်စွာ ရနိုင်လေတော့၏။ တထာ၊ ထိုလယ်ကောင်းတွင်
 သန့်စင်မျိုးချ စိုက်ပျိုးရသော် များလှတန်တန် သီးအနှံကို
 အမှန်ရဘိသကဲ့သို့။ သာသနမ္ပိ၊ ရှင်တော်မြတ်ဖျား တည်ထား
 မိန့်မှာ သာသနာတော်တည်း ဟူသော လယ်ယာမြေကောင်း

ကြီး၌။ ဒါနဗိဇာ၊ ပေးလေ့လှလေ့ ဒါနတည်းဟူသော မျိုးစေ့ကို။
 ရောပံ-ရောပန္နော၊ ခေတ်ကောင်းကြုံကြိုက် စိုက်ပျိုးလိုက်ရသည်
 ရှိသော်။ ဝရံ၊ အသီးအနှံ တကာတို့ထက် အလွန်တဆ မြင့်မြတ်
 လှပေသော။ ဖလံ၊ လူနတ်နိဗ္ဗာန် သုံးတန်သုခ ကျိုးဖလတည်း
 ဟူသော။ နာနာသုခံ၊ လူ့ပြည်မှာလည်း သူ့ထက်သာ နတ်ပြည်
 မှာလည်း သူ့ထက်သာမိုး မြဟွာဘုံနယ်တရိုးမှာ အဘိဉာဏ်
 စွာနတ်နိဗ္ဗာန်ဖြင့် ဟိုးဟိုးကျော် ခံစား၍ နိဗ္ဗာန်တိုင် အမြန်
 သွားနိုင်တဲ့ များပြားစွာသော ချမ်းသာစုကို။ လဗ္ဘတေ၊ မယံယင်
 စမ်းကြပေတော့ အလုံးစုံရနိုင်လေတော့သတည်း။ လဗ္ဘတေ၊
 သည်ခေတ်နဲ့ သည်အခါမှာ မညစ်တဲ့သဒ္ဓါ ဖြူဖွေးဖွေးနဲ့ အလှ
 များပေးသူမှာ ဟိုအမတာကြွနိုင်သဖြင့် သြော်-လိုရာရနိုင်ကြ
 လေတော့သတည်း။

၆၃။ အပ္ပံ ဒိန္နံ ဗဟု ဟောတိ၊ ဗဟုဒိန္နံ ဗဟုတရံ။
 တသ္မာ ဟိ တဒိဒံ ဒါနံ၊ အပ္ပံ ဝါ ယဒိ ဝါ ဗဟု။

ဘိက္ခုဝေ၊ သံသရာမှ မြန်စွာလွတ်မှု ကုသိုလ်စုကို ပေးပြု
 တတ်စွာ ဖာယကာဟု သဒ္ဓါဆင့်လောင်း သူတော်ကောင်းတို့။
 ယဒိဒံ-ယံ ဣဒံ ဒါနံ၊ အကြင်အလှူသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တဒိဒံ-
 တံ ဣဒံ ဒါနံ၊ ထိုအလှူသည်။ အပ္ပံ၊ အနည်းငယ်ဖြစ်သော။
 ဒိန္နမ္ပိ၊ ပေးလှူအပ်သော အလှူသည်လည်း။ ဗဟု၊ ကြီးကျယ်ပွား
 တိုး များသောအကျိုးသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဗဟုဒိန္နံ၊ ဝတ္ထု
 စေတနာ နှစ်ဖြာပွားလတ် များမြတ်သော အလှူသည်။ ဗဟု
 တရံ၊ များထက်များစွာ သဒ္ဓါထက်သာသော အကျိုးသည်။
 ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တသ္မာဟိ-တသ္မာဝေ၊ ထိုကြောင့်သာလျှင်။

အပွဲ ဝါ၊ နည်းသော ဝတ္ထုကို၎င်း။ ယဒိ၊ ထိုမှို့။ ဗဟု ဝါ၊
 ကြီးကျယ်ပြန့်ပွား များသောဝတ္ထုကို၎င်း။ ပဏ္ဍိတေန၊ အလှူ
 ပေးရာ သဒ္ဓါထက်သန် ဝေဖန်ထောက်ညှိ ပညာရှိသည်။
 ဒါတဗ္ဗံ၊ ပေးလှူအပ်၏။ ဝါ-ပေးလှူရာ၏။

၆၄။ ပုဗ္ဗေဝ ဒါနံ သုမနော၊ ဒဒံ စိတ္တံ ပသာဒယေ။
 ဒတ္တာ စတ္တမနော ဟောတိ၊ သော ပုညဿ သမ္ပဒါ။

ဘိက္ခဝေ၊ သံသရာဘေးဟု မျှော်တွေးရှုလျက် ဝေးမှု
 ကြဉ်ညောင်း သူတော်ကောင်းတို့။ ဒါနံ၊ ဝတ္ထုဒါနကို။
 ပုဗ္ဗေဝ၊ နှစ်သရက်မှီ နာရီဗီဇနာ ခရာဖွဲ့စစ် တမိနစ်မျှ ရှေးဦး
 ကပင်လျှင်။ သုမနော၊ အသင်္ခါရိက ဉာဏသမ္ပယုတ် စိတ္တုပ္ပါဒ်
 ပေါင်း ဇောထပ်လောင်း၍ ကောင်းသော စိတ်ရှိသည်။
 သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဒဒံ၊ အလှူခံလတ် ဆက်ကပ်အမြဲ လှူဆဲ
 ဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ ပသာဒယေ၊ ဣဿာမစ္ဆေရ လောဘ
 မနှောင့် ဖြောင့်မတ် ကြည်လင် စေရာ၏။ ဒတ္တာ၊ ကိုယ်နှုတ်
 ဝိတ်ပါ သဒ္ဓါပင်ချိုး လှူဒါန်းပြီး၍။ စတ္တမနော၊ ထိုအလှူ၌
 ကြည်ပြုရှင်မော အစဉ်ဇောဖြင့် စွန့်သောစိတ်ရှိသည်။ ဟောတိ၊
 ဖြစ်ရာ၏။ သော၊ ဤသို့ သုံးဖြာ သမယ ကာလသုံးတန်
 ထက်သန်သောစိတ်သည်။ ပုညဿ၊ ဝတ္ထုစေတနာ နှစ်ဖြာဒါန
 ဖြစ်ပူည၏။ သမ္ပဒါ၊ ပြည့်စုံ လုံလောက်ခြင်း ပါဝေ
 သတည်း။

၆၅။ စရဏံ ပါဒပက္ခံ၊ ဝိဇ္ဇာ တုဏှသမံ သမံ။
 ပူရယိတ္တာန ပက္ခေယျံ၊ ဘုဉ်တုံ အမတံ ရသံ။

ပါဒဗက္ခံဝ၊ တောတောင်အတွင်း သက်ဆင်း ပျံသွား
 သားငှက်များ၏ ပျော်ပါးဝဲပျံ အတောင်ပံ ခြေထောက်နှင့်
 တူလှစွာသော။ စရဏံ၊ ဘုရားသာသနာ တွေ့ကြုံခါဝယ်
 သဒ္ဓါဦးတည် သာကြည်ရှင်မြူး ထူးထူးတင့်တိုး စရဏ တရား
 မျိုးကို၎င်း။ တုဏ္ဏသမံ၊ တောတောင် အတွင်း သက်ဆင်း
 စားသောက် ဆိတ်ဖောက်ရှာမှီး နှုတ်သီးပါးစပ်နှင့် တူလှ
 စွာသော။ ဝိဇ္ဇာစ၊ ဘုရားသာသနာ တွေ့ကြုံခါဝယ် ပညာ
 ဦးတည် မဂ်ဆီဖိုလ်ပွား နိဗ္ဗာန်လားမည့် ဝိပဿနာဉာဏ်
 ဝိဇ္ဇာတရားမျိုးကို၎င်း။ သမံ၊ ဝိဇ္ဇာနှင့်စရဏ နှစ်ဝနှစ်ဖြာ
 ညီညွတ်စွာ။ ပုရယိတောန၊ လောကံငကံလုံ ပြည့်စုံကြစေကုန်
 ပြီး၍။ အမတံ ရသံ၊ အမြိုက်ရေအေး မသေဆေးဟု ရှေ့ရေး
 စိတ်ချ တံဆိပ်ရဖို့ ဒိဋ္ဌနေောင်ခါ အောင်မဟုတ်ဟု အောင်စွာ
 ထပ်ထပ် ရသာဓာတ်ကို။ ဘုဒ္ဓိတုံ၊ မခအပူ အရယူ၍ လွယ်ကူ
 ရှင်ပြုံး စားသုံးမှီဝဲ အံ့သောငှါ။ ပက္ခေယျံ၊ ကူးမြောက်
 ပျံသန်းကြ ကုန်ရာ သတည်း။ ပက္ခေယျံ၊ သံသရာစခန်း
 ဤဘက်ကမ်းမှ မျှော်မှန်းထုတ်ချောက် နိဗ္ဗာန်ရောက်အောင်
 ကူးမြောက်ပျံသန်းကြကုန်ရာသတည်း။

သမဝါယမတရားတော်

၆၆။ ဧကတော ကမ္မိ ကတောန၊ ပုညခေတ္တေ အနုတ္တရေ။
 ဧကတော သံသရိတောန၊ ဧကတော ဝိနိဝတ္တေယျံ။

အနုတ္တရေ၊ လောကသုံးခွင် ဘုံအပြင်ဝယ် ပြိုင်ယှဉ်ဖွယ်ဘိ
 အတုမရှိသော။ ပုညခေတ္တေ၊ ကြံချအားကိုး ကုသိုလ်မျိုးတို့၏

စိုက်ပျိုးရာအစစ် သာသနာတော် တည်းဟူသော ဝေတ်ကြီး
 အတွင်း၌။ ဧကတော၊ စေတနာတူ လဒ္ဓါတူဖြင့် ကြည်ဖြူမန
 သဟပုညကာရီ တူညီမပြောင်း တပေ င်းတည်းသာလျှင်။
 ကမ္မံ၊ အလ္လုဒါန သီလအာဒိ အစရှိသည့် သုစရိုက်ဆယ်ရပ်
 တရားမြတ်ကို။ ကတောန၊ သူဇောကိုယ်ပ။ ညီညာနှစ်သက်
 မတွက်မကပ် လေးမြတ်သမှု ပြည်ခေမာ အာရုံပြုခါ
 ပျော်ပျော်ကြီး ပြုလုပ်ကြရလေကုန်သောကြောင့်။ ဧကတော၊
 သုဂတိဘုံတစ်ဝယ် စုံအလင်အတူတူလိမ္မိ ဥမက္ခံ သိုက်မပျက်
 အဆက်ဆက် တပေ င်းတည်းသာလျှင်။ သံသရိတောန၊ ယခု
 ဘဝမှာလည်း မျက်နှာပန်းလှလှ ဟို နောင်သံသရာ ဘဝမှာ
 လည်း အထက်တန်းကျကျနဲ့ တကယ်တန်း ပျော်ပျော်ကြီး
 ကျင်လည်ကြကုန်၍။ ဧကတော၊ အဆုံးဘဝ အန္တိမအခိုက်မှာ
 လည်း တသိုက်တဝန်း အတူဆို၍ လူ့ဘုံတွင်အတူတူလိမ္မိ ဥမက္ခံ
 သိုက်မပျက်ကြပဲ။ ဝိနိဝတ္ထေယျံ၊ ကျွတ်တန်း ဝင်နိုင်ကြလေ
 ကုန်ရာသတည်း။ ဝိနိဝတ္ထေယျံ၊ ရှာမစလမှာ မာဃဒကာ
 သမဝါယမ အသင်းကဲ့သို့ ကမ္ဘာဝါဒသွင်းကာ စည်းကမ်း
 မပျက်ကြစေပဲ ထီးနန်းကနက် နိဗ္ဗူတာ အောင်ကြငှန်းသို့
 အတူတူတက်လှမ်း၍ အထက်တန်းကျကျနဲ့ အကျွတ်တန်းဝင်နိုင်
 ကြကုန်ရာသတည်း။

၆၇။ အတ္တဒတ္တံ ပရတ္ထေန၊ ဗဟုနာပိ န ဟာပယေ။
 အတ္တဒတ္တံ မဘိညာယ၊ သဒတ္တပသုတော သိယာ။

ဘိက္ခုဝေ၊ ကိုယ့်ကျိုးစီးပွားကို လိုလားနှစ်သက် သံသရာမှ
 ထွက်လို့ကြကုန်သော အို...လူများ အပေါင်းတို့။ ဗဟုနာပိ၊

ရေတွက်မရ များပြားလှသည်ဖြစ်သော။ ပရတ္တေန၊ ဆွေမျိုး
 သားမယား မိတ်ဆွေများတို့ကြီးပွားချမ်းသာဖွယ်ရာ သူတပါး
 တို့၏ အတွက်တာကြောင့်။ အတ္တဒတ္တံ၊ နိဗ္ဗာန်တိုင်ထိ အကျိုး
 ရှိမည့် မိမိလိုလားသော ကိုယ့်အကျိုး ကိုယ့်စီးပွားကို။ န
 ဟာပယေ၊ နေ့ကုန်ရက်ရှုပ် လတွေ့ပုပ်လျက် မဆုတ်မယုတ်သင့်
 စေရာ။ ဝါ-သူတပါးအတွက်ကြောင့် မိမိအကျိုး မယုတ်သင့်
 စေရာ။ အတ္တဒတ္တံ၊ နိဗ္ဗာန်တိုင်ထိ အကျိုးရှိမည့် မိမိလိုလား
 သော ကိုယ်ကျိုးစီးပွားကို။ အဘိညာယ၊ အရေးကြီးကြောင်း
 ကောင်းစွာထင်ထင် ဉာဏ်ဖြင့် ဆင်ခြင်လျက် သိမြင်ကြကုန်
 ပြီး၍။ သဒတ္တပသုဘော၊ နိဗ္ဗာန်တိုင်ထိ ကောင်းကျိုးရှိမည့်
 မိမိလိုလား ကိုယ့်အကျိုးကိုယ့်စီးပွားကို လိုလားလျက် မပျက်
 မကွက်အောင် ရက်ဆက်မှန်စွာ ပွားများ လေ့ကျင့်ရာသည်။
 သိယာ၊ မုချကေန် အမှန်ပဲ ဖြစ်လေရာတော့သတည်း။

၆၈။ အာဒိတ္တသ္မိံ အဂါရသ္မိံ ၊ ယံ နိဟရတိ ဘာဇနံ။
 နော နိဟရတိ တဒတ္တာယ၊ တဿ တတ္ထ စ ဒယတိ။
 ဝေမေဝံ ဇနော သဗ္ဗော၊ အာဒိတ္တောဝ တဏှာဂ္ဂိနော။
 နိဟရေ ကုသလံ ဓီရော၊ ပုညံ ဟောတိ သုနိဟိတံ။

အာဒိတ္တသ္မိံ ၊ အလျှံတပြောင်ပြောင်မီး စွဲလောင်၍နေသော။
 အဂါရသ္မိံ ၊ ငတ်စားတန်ဆာ ရတနာအသွယ်သွယ် များကြွယ်
 အသုံးအဆောင် သိုလှောင်ပြည့်တင်း တိုက်အိမ်ကြီးအတွင်း၌။
 ယံ ဘာဇနံ၊ အကြင် အိုးခွက်စသော အသုံးအဆောင်ကို။
 နိဟရတိ၊ အရကုတ်၍ ဆွဲထုတ် သယ်ယူလိုက်မိ၏။ တံ၊ ထို
 ကြောင့်ကြစိုက်ထုတ် အရကုတ်လျက် ဆွဲထုတ် သယ်ယူလိုက်

သမ္ပယော ဥစ္စာသည်။ တဿ၊ ထိုကြောင့်ကြစိုက်၍ သယ်
ယူလိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ အတ္ထာယ၊ နောင်ခါအသင့် လွယ်
လင့်တကူ သုံးစွဲရန် အလို့ငှာ။ ဟောတိ၊ မုချမသွေ ဖြစ်ရ
လေ၏။ ယံ၊ အကြင် အိုးခွက်စသော အသုံးအဆောင်ကို။
နော နိဟရတိ၊ အကယ်၍ကား ပျင်းရိဖင့်တုံ့ မထုတ်ဆွဲ မသယ်
ယူလိုက်မိချေအံ့။ တံ၊ ထို မသယ်ယူလိုက်သော ဥစ္စာသည်။
တတ္ထ၊ ထိုမီးလောင်သောအိမ်ကြီးထဲ၌။ ဒယုတိ၊ မသုံးစွဲရပဲ
မီးထဲပါ၍ ပြာကျရလေတော့သတည်း။ ဝေမေဝံ၊ တဟုန်းဟုန်း
တပြောင်ပြောင် မီးစွဲလောင်သည့် အိမ်ကြီး အတူသာလျှင်။
သဗ္ဗော ဇနော၊ အလုံးစုံသော ကြီးကြီးငယ်ငယ် အရွယ်ရွယ်
အစားစား လူအများကို။ တဏှာဂ္ဂိနာ၊ တဏှာလောဘစသည်
တသီး ဆယ့်တမီးသည်။ အာဒိတ္တောဝ၊ တဟုန်းဟုန်းတပြောင်
ပြောင် တောက်လောင်အပ်သည် သာလျှင်တည်း။ ဓီရော၊
ရှေ့ရေးနောက်ရေး တွေးတောမျှော်ဘိပညာရှိသည်။ ကုသလံ၊
ဒါန သီလ သမထ ဘာဝနာ များစွာပေါင်းစု ကုသိုလ်မှုကို။
နိဟရေ၊ မီးလောင်ရဲရဲ ခန္ဓာကိုယ်အိမ်ကြီးထဲမှ ထုတ်ဆွဲ သယ်ယူ
လိုက်ရာသတည်း။ ပုညံ၊ ဒါန သီလ သမထဘာဝနာ များစွာ
ပေါင်းစု ကုသိုလ်မှုသည်။ သုနိဟိတံ၊ တဏှာလောဘစသည်
တသီး ဆယ့်တမီးတို့ ညီးညီးပြောင်ပြောင် တောက်လောင်
ရဲရဲ ခန္ဓာကိုယ်အိမ်ကြီးထဲမှ ဆွဲထုတ် သယ်ယူ၍ ရလိုက်သော
ဥစ္စာသည်။ ဟောတိ၊ စင်စစ်မသွေ ဖြစ်ရလေတော့သတည်း။

၆၉။ ဇီဝိတံ ဗျာဓိ ကာလော စ၊ ဒေဟနိက္ခေပနံ ဂတိ။
ပဉ္စေတေ ဇီဝလောကသ္မိံ၊ အနိမိတ္တာ န နာယရေ။

ဇီဝိတဉ္စ၊ နှစ်၊ လ၊ နေ့ရက် ကုန်ဆုံးပျက်မည့် အသက်၏ အပိုင်းအခြားကို၎င်း။ ဗျာဓိစ၊ ဘယ်လိုရောဂါ ဘယ်အနာနှင့် အော်ကာဟစ်ကြွေး သေရမည့်အရေးကို၎င်း။ ကာလော စ၊ နာရီအတွက် နံနက်နေ့ည ကုန်ဆုံးပျက်ပျက် ရမည့် အချိန်အခါ ကို၎င်း။ ဒေဟနိက္ခေပနဉ္စ၊ တောတောင် ကုန်း ရေ ထွေထွေ များလတ် ခန္ဓာကိုယ်၏ စွန့်စစ်ရာ အရပ်ကို၎င်း။ ဂတိ စ၊ ဒေဝ၊ မနုဿ၊ နိရယနှင့်၊ ပေတ၊ တိရစ္ဆာန် လားရန်တို့ ကို၎င်း။ ဧတေ ပဉ္စ၊ အသက်၊ အနာ၊ ချိန်အခါနှင့်၊ စွန့်ရာ၊ အလား ဤငါးပါးတို့ကို။ ဇီဝလောကသ္မိံ၊ ရာဂ၊ ဒေါသ၊ မောဟပိုတ်ဖိုး အသက်ရှင်တုန်း အချိန်အခါ၌။ အနိမိတ္တာ၊ တွက်ချက် ဝေဖန် ဘယ်လိုပင် ကြံဆသော်လည်း သိရန် အကြောင်းဟိတ် အမှန်နိမိတ် မရှိကြကုန်သည် ဖြစ်၍။ န နာယရေ၊ ဘယ်တော့ဘယ်ခါ ဘယ်အနာနှင့် ဘယ်မှပတ်သား ဘယ်သို့သွားရမည်ဟု ပိုင်းခြားဝေဖန် အမှန်မသိနိုင်ကြလေ ကုန်သတည်း။

၇၀။ မာ ဝေါ ခဏံ ဝိရာဇေထ၊ ခဏတီတာ ဟိ သောစရေ။
 သဒတ္ထေ ဝါယမေယျာထ၊ ခဏော ဝေါ ပဋိပါဒိဘော။

ဘိက္ခုပေ၊ သံသရာ ဝဋ်စခန်းမှ ကျွတ်တန်းလိုလား ငါ၏ ချစ်သား ချစ်သမီးများကို။ ဝေါ၊ ဘေးသံသရာ အေးရန် ရှာကြကုန်သော သင်ချစ်သား ချစ်သမီး တို့သည်။ ခဏံ၊ မနုဿတ္တ ဒုလ္လဘနှင့် ကြုံရခါလျှင် ဆယ်ဖြာပုည ဒေသသုံးလီ ပါရမီကို မြှိုက်ဆီတောင့်တ ပြုခွင့်ရသည့် များလှဘိတောင်း

ခဏကောင်းကြီးကို။ မာ ဝိရောဓေထ၊ ကြောင်းကျိုးမမျှော်
 ပျော်ကြီးပျော်လျက် ချွတ်ချော် တိမ်းပါး အချည်းနှီး ကုန်
 လွန်၍ မသွားကြစေကုန်နှင့်။ ဟိ၊ ဘယ်အရေး ဘယ်သင်း
 အကြောင်းကို လင်းရပါမူကား။ ခဏာတိတာ၊ မနုဿတ္တ
 ဒုလ္လဘနှင့် ကြုံရခါလျှင် ဆယ်ဖြာပုည ဒေသသုံးလီ ပါရမီကို
 မြှိုက်ဆီတောင့်တ ပြုခွင့်ရသည့် များလှဘိတောင်း ခဏကောင်း
 ကြီးကို ကြောင်းကျိုး မမျှော် ပျော်ကြီးပျော်လျက် ချွတ်ချော်
 တိမ်းပါး အချည်းနှီးကုန်လွန်၍ သွားကြကုန်သောသူတို့သည်။
 သောစရေ၊ ပစ္စည်းကုန်ပျောက် အိုနာဖောက်၍ သေပေါက်
 သေဝ ရောက်ကာလ၌ နောင်တညှိုးမှီန် စိုးရိမ်ပူဆွေးကြရလေ
 ကုန်၏။ သဒတ္ထေ၊ နိဗ္ဗာန်တိုင်ထိ ကောင်းကျိုးရှိမည့် မိမိ
 အကျိုးစီးပွား၌။ ဝါယမေယျာထ၊ မအိုမီ မနာမီ ပစ္စည်းမကုန်
 မိက သတိရ၍ လုံ့လကြိုးကုတ်အားထုတ်လိုက်ကြပါကုန်လော့။
 ဝေါ-တုမှာကံ၊ သင်ချစ်သော သူချစ်သမီးတို့အား။ ဒါနိ-ဣဒါနိ၊
 ဘုရားသာသာနာ ဇွေကြိုခိုက်မှာ ယခုအခါ၌။ ခဏာ၊
 မနုဿတ္တ ဒုလ္လဘ နှင့် ကြုံရခါလျှင် ဆယ်ဖြာပုည ဒေသသုံးလီ
 ပါရမီကို မြှိုက်ဆီတောင့်တ ပြုခွင့်ရသည့် များလှဘိတောင်း
 ခဏကောင်းကြီးသည်။ ဝါ-ကုသိုလ်ပုည ပြုခွင့်ရသည့် ဗုဒ္ဓပုဂ္ဂို
 နဝမခဏ ကောင်းကြီးသည်။ ဝေါ၊ ခကြောင်းကျိုး မမျှော်
 ပျော်ကြီးပျော်၍ ချွတ်ချော် တိမ်းပါး အချည်းနှီး နေကြ
 ကုန်သောသူတို့အား။ ပဋိပါဒိတော၊ သင်တို့ရဲ့မျက်မှောက်သို့
 ယခုပင်ရောက်၍ နေချေပြီတကား။ ပဋိပါဒိတော၊ မင်းလောင်း
 ရှေ့၌ ရထားဆိုက်သို့ ကြုံကြိုက်သေချာ ဆိုက်ရောက်၍ နေလာ
 သတည်း။

၇၁။ ဒုလ္လဘံ စိဝရံ သေဠံ၊ အနန္တံ သာသနဒ္ဓဇံ။
တံ ပါရုပ္ပါ ဝိမုစ္ဆန္တိ၊ တိဝဋ္ဋတော အနာသဝါ။

စိဝရံ၊ သာသနာ ခေတ်အကြံမှာ လူ့ဘုံတွင် ပေါ်ထွန်း
လာတဲ့ ဖန်ဝါနီမြန်း ဝတ်သင်္ကန်းသည်။ ဒုလ္လဘံ၊ ကမ္ဘာသင်္ချေ
လွန်ပါလေသည်။ တောကြုံကြုံကံခြင်း လွန်ခဲယဉ်း၏။ အနန္တံ၊
မည်သည့် ရတနာနှင့် နှိုင်းနှိုင်း အတိုင်းမသိအောင် အဖိုးထိုက်
တန်လှ၏။ သေဠံ၊ လူ့ပြည် နတ်ပြည် မြဟွာပြည်ဝယ်
အဝတ်အစည်း မှန်သမျှထိုထက် နှိုင်းဆမရ ထွတ်မြတ်လှစွာ၏။
သာသနဒ္ဓဇံ၊ တွေ့ခဲလှစွာ သာသနာ တံဆိပ် အောင်ဟိတ်
အောင်လံ အမှန်ကြီးလည်း မှန်လှပါပေ၏။ တံ၊ ထိုအဖိုးတန်၍
မျိုးမှန်လက်ဟောင်း အလွန်အလွန်ကောင်းတဲ့ သင်္ကန်းတော်
မြတ်ထွေကို။ ပါရုပ္ပါ-ပါရုပိတုာန၊ ဝတ်ရုံဆင်မြန်းတော်
မူကြ၍။ တိဝဋ္ဋတော၊ သုံးပါးဝဋ္ဋဘေ ကရုတ်ခွေကြီးထဲက။
အနာသဝါ၊ အာသဝေါကုန်ခန်း ရဟန္တာအရှင်မြတ်တို့သည်။
ဝိမုစ္ဆန္တိ၊ လွတ်ခြင်းကြီး လွတ်မြောက်တော် မူကြကုန်သဟည်း။

၇၂။ ဒိဋ္ဌိဗန္ဓန ဗန္ဓာ ယေ၊ တဏှာသောတေန ဝုယျရေ။
တဏှာသောတေန ဝုယျန္တာ၊ န တေ ဒုက္ခာ ပမုစ္ဆရေ။

တောန္တော၊ သောတခတ်အာရုံစိုက်၍ ကြုံကြိုက်ခဲတဲ့ မြတ်
တရားကို မှတ်သား နာယူလေ့ ရှိကြတဲ့ တရားနာ ဝရိသတ်
အပေါင်း သူတော်ကောင်းတို့။ ဒိဋ္ဌိဗန္ဓနဗန္ဓာ၊ အမြင်တွေ
အမြင်တွေ ဖောက်ပြားလျက် မှောက်မှားတတ်တဲ့ ဒိဋ္ဌိနယ်ဖြင့်
ငြိတယ်ရစ်ပတ်လျက် အမြစ်မပြတ်ပဲရှိကြကုန်သော။ ယေ သတ္တာ၊

အရိယာမဂ်စခန်းသို့ တက်လှမ်းဖို့စွမ်းနိုင်ကြသဖြင့် အပန်းယိုင်
ယိုင်၍ နေကြကုန်သော အကြင်သတ္တဝါ အပေါင်းတို့သည်။
တဏှာသောတေန၊ စီးဆင်းသုန်သုန် အဟုန်မဆိုင်း လေမုန်
တိုင်းနှင့် လှိုင်းတသောသော တဏှာဆိုတဲ့ ရေယဉ်ကြောဖြင့်။
ဝုယုရေ-ဝုယုန္တိ၊ ဆင်းရဲနှင့်တွေ့ကြုံအောင် လှိုင်းလေဟုန်တသိမ့်
သိမ့်နှင့် ဒလိမ့်ဒလိမ့် မျောကြရလေကုန်၏။ တဏှာသောတေန၊
အစမဆုံး ဘဝမတုံး တအုံးအုံးထကြွကာ တဏှာဆိုတဲ့ ရေဟုန်
စက်ဖြင့်။ ဝုယုန္တိ၊ ပေါ်လိုပေါ် လုပ်လိုလုပ် တခါတရံ ဝဲစုပ်ခါ
နစ်မြုပ်မျောပါ၍ နေကြကုန်သော။ တေ သတ္တဝါ ကိုယ်ကိုယ်
သူသူ အပူမကင်း လူခပင်း နတ်ဗြဟ္မာ သတ္တဝါခေါ်ဆိုတဲ့
ထိုထိုပေါများ အမောသမား အပေါင်းတို့သည်။ ဒုက္ခာ၊
သေလို့လဲ လက်စမသိမ်း ရှင်လို့လဲ လက်စမသိမ်း ပျက်ကိန်းနှင့်
ဖြစ်ကိန်း မငြိမ်းနိုင်ဆက်ဆက်လည်တဲ့ ဒုက္ခဆိုတဲ့ဝဋ်တိုင်းမှာ။
န ပမုစ္စရေ-န ပမုစ္စန္တိ၊ ခေါင်းငုံ့ လို့ခံပေတော့ လွတ်မြောက်ရန်
ခက်ခဲ၍ မထွက်ပဲ နေကြကုန်မည်သာလျှင်တည်း။

တပ်ကြီးဆယ်တန် အကျဉ်းလင်္ကာ

ကာမာရတိ၊ ခုပ္ပိပါသာ၊ တဏှာထိန၊ မိဒ္ဓဘိဇ္ဈ၊ မှတ်ယူဝိစိ၊ ကိစ္ဆာ
သိလော၊ ထိုပြီတဝ၊ မက္ခထမ္ဘာ၊ သိလောကာနှင့်၊ မိစ္ဆာလဒ္ဓ၊ ဟာသ
ဘသုတ်၊ အတ္တုက်ပရံ၊ ဤဆယ်တန်သည်၊ မှတ်ရန်မာရ်နတ် တပ်ခူတည်း။

ဂါထာ

၅။ ကာမာ ဖော ပထမာ သေနာ၊ ဒုတိယာ အရတိ ဝုစ္စတိ။
တတိယာ ခုပ္ပိပါသာ တေ၊ စတုတ္ထိ တဏှာ ဝုစ္စတိ။

ပဉ္စမိ ထိန မိဒ္ဓံ တေ၊ ဆဋ္ဌာ ဘီရ ပဝုစ္စတိ။
သတ္တမိ ဝိစိကိစ္ဆာ တေ၊ မက္ခော ထမ္ဘော စ အဋ္ဌမာ။
လာဘော သိလောက သက္ကာရော၊ မိစ္ဆာဇာဒ္ဓေါစ
ယော ယသော။

ယော စတ္တာနံ သမုက္ကံသော၊ ပရေ စ အဝဇာနာမိ။
ပါမိမ၊ ဟယ်...မာရ်ယုတ်။ ကာမာ၊ ဝတ္ထုကိလေ နှစ်ယေ
ကာမ ခေါ်သောတရားသည်။ ဝါ- ရူပ,သဒ္ဓ စသည်အာရုံ
ကာမဂုဏ်နှင့် ရှေ့တုံ့ရှေ့နန်း တိုင်းခန်းမြို့ရွာ လယ်ယာမိုးမြေ
ရှေ့ငွေမြစိန် အိုးအိမ်တိုက်တာ အဖြာဖြာနှင့် ကြင်လျာဇနီး
သားသမီးက ပွားစီးဆက်နွယ် အသယ်သယ်သော ဝတ္ထုကာမ
ထိုထိုဝတ္ထုကာမ ဟူသမျှကို နေ့ညဉ့်စိတ်စွဲ မျက်နှာလှေ့ မခွဲနိုင်
မခွဲနိုင် အသည်းဆိုင်မှာ မြဲခိုင်ရစ်ပတ် အချစ်ဓာတ် အခင်ဓာတ်
ဟူသော ကိလေသာ ကာမတရားစုသည်။ တေ၊ သင်မာရ်နတ်၏။
ပထမာသေနာ၊ ရှေးဦးမဆွ ရင်ဆိုင်ရမည့် ပထမတပ်ဝုကြီး
ပင်တည်း။

ပါပိမ၊ ဟယ် ...မာရ်နတ်။ အရတိ၊ ကာမဓာတ်ကို ပင်ခတ်
ချိုးနှိမ် ကမ္မဋ္ဌာန်းအိမ်နှင့် ဆိတ်ငြိမ်ရာရပ် ဝင်အောင်းလတ်
သော် နှစ်ရပ်လုပ်ငန်း ကမ္မဋ္ဌာန်းနှင့် ကျင့်ခန်းသီလ တေကံဉ္စ
စိတ်ကမပျော် စိတ်ကပ်ပေါ်လျက် တွေးခေါ်သောင်းပြောင်း
သခမ်းကျောင်းဝယ် ဗယ်ပြောင်းညာပြန် မှောက်လှန်လှူးလှန်
လိမ်တုန်ထိုင်သ လက်ပြင်းချ၍ လုံ့လခန့်ခိုင် မစွမ်းနိုင်ပဲ ကြံ့မိုင်
ငြီးငွေ့ မပျော်မွေ့ခြင်းဟူသော အရတိတရားစုကို။ တေ၊ သင်
မာရ်နတ်၏။ ဒုတိယာသေနာ၊ နှစ်ခုမြောက်ကျ ဒုတိယတပ်ကြီး
ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ခေါ်ဆိုပညတ် သမုတ်အပ်လေ၏။

ပါပီမ၊ ဟယ်....မာရ်နတ်။ ခုပွဲပါသာ၊ သုညာဂါရ ဂူလို့ဏ်ဝဉ်
 သီလခုခင် ကန်ဆာဆင်၍ ကျင့်စဉ်ဖြောင့်တန်း ကမ္မဋ္ဌာန်း၍
 စွဲလန်းလက်ဝင် စိတ်ပျော်ရွှင်လည်း ဆင်ခြင်မျှတ စားသောက်
 ရသဖြင့် ဝမ်းဝပြသ့်တင်း မရှိလျှင် ဤ ဝမ်းတွင်းမီးဘောက်
 ရင်ကိုဟပ်သော် အမြတ်တရား လုပ်ငန်းများကို မပွားနိုင်အောင်
 ဆာသောင်မှတ်သိပ်ခြင်းဟူသော ခုပွဲပါသဘာဝစုကို။ တေ၊
 သင်မာရ်နတ်၏။ တတိယာသေနာ၊ သုံးခုမြောက်ကျ တတိယ
 တပ်စုကြီးဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ခေါ်ဆိုပညတ် သမုတ်အပ်လေ၏။

ပါပီမ၊ ဟယ် . မာရ်နတ်။ တဏှာ သမင်းကသာ မမ်းက
 ဟာသေဝိ မျက်နှာညှိုးနွမ်း မရွှင်လန်းပဲ လုပ်ငန်းမတွင် ဝိတက်
 ဝင်၍ ချို့ချဉ်ရသာ အဖြာဖြာကို တဏှာရှေးရှု အာရုံပြုလျက်
 လောဝိအပြင်းစွာ ယင်းတဏှာမှ ဆင့်ကာပေါက်ပွား ခြောက်
 မျိုးသော တဏှာတ နှစ်ကို။ တေ၊ သင်မာရ်နတ်၏။ စတုတ္ထ
 သေနာ၊ လေးခုမြောက်ကျ စတုတ္ထ တပ်စုကြီးဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊
 ခေါ်ဆိုပညတ် သမုတ်အပ်လေ၏။

ပါပီမ၊ ဟယ်....မာရ်နတ်။ ထိနမိဒ္ဓံ၊ ဇမ်းတွင်းပြည့်စ စားပြီး
 မှလျှင် ခမ္မအလုပ် အားထုတ်ပါသော် မဟုတ်မမှန် သမာဓိဟန်
 ဖြင့် ပန်ပန်လှည့်ပတ် ပူးဝင်ကပ်၍ နှစ်ရပ်စိတ်စေ မခန့်စေပဲ
 ညှိုးချေရုံနွမ်း တသန်းသန်းနှင့် လုပ်ငန်းသဘော စိတ်မစော
 အောင် မက်ကြောလေးလေး မျက်ကြေးမေးလျက် ကင်းခင်း
 အထိ မှိုင်းရိုးမိသို့ သတိလွတ်ကင်း ငိုက်မျဉ်းခြင်းဟူသော ထိန
 မိဒ္ဓဘာဝစုကို။ တေ၊ သင်မာရ်နတ်၏။ ပဉ္စမိ သေနာ၊ ငါးခု
 မြောက်ကျ ပဉ္စမ တပ်စုကြီးဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ခေါ်ဆိုပညတ် သမုတ်
 အပ်လေ၏။

ပါပိမ၊ ဟယ်... မာရ်နတ်။ ဘီရ၊ မငိုက်မမျဉ်း တကိုယ်ထီးဖြင့် ထန်သည်းလုံ့လ ကျင့်ပြန်ကလည်း တောဝရိုမြောင် သခမ်း ချောင်ဝယ် တောကောင်တောသား ဆင်သစ်ကျားနှင့် လူသား စားကြူး ဘီလူးသဘက် သူကောင်ပျက်တို့ ညဉ့်နက်သန်းခေါင် လာမယောင်လျှင် တောင်တောင်မြောက်မြောက် ရောက်တတ် ရာရာ တွေးတောကာဖြင့် ရှုံရှာတုန်လှုပ် တောချုပ်ပုတ်နှင့် သစ်ငုတ်ကိုပင် မြဲမြဲမြင်က လူဆင်သစ်ကျား အထင်မှား၍ စိတ်ထားမလန့် ကြက်သီးပြန်လျက် ထိတ်လန့်ကြောက်ရွံ့ခြင်း ဟူသော ဘီရတရားစုကို။ တေ၊ သင်မာရ်နတ်၏။ ဆဋ္ဌာ သေနာ၊ ခြောက်ခုမြောက်ကျ ဆဋ္ဌတပ်စုကြီးဟူ၍။ ပဝုစတိ၊ ခေါ်ဆိုပညတ် သမုတ်အပ်လေ၏။

ပါပိမ၊ ဟယ်...မာရ်နတ်။ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ ကြောက်ရွံ့ကင်းကွာ ကျင့်ပြန်ပါလည်း ဤခါဤခေတ် မဖြစ်နိုင်လား ဖြစ်နိုင်သားနှင့် ပွားများအားထုတ် ကိုယ့်အလုပ်လည်း လမ်းဟုတ်သလော မဟုတ်လောဟု တွေးတောဒွိဟ ရှိကုန်ကြလျက် ဟိုကဟုတ်နိုး မီဟုတ်နိုးနှင့် သွေးတိုးစမ်းကာ ကျင့်ရပါလည်း ပညာကင်း ဆိတ် ဉာဏ်ကိလိင်္ဂဖြင့် ဒွိဟိတ်လေ လော တိဟိတ်လောဟု ယုံမှားသကာ အဖြာဖြာကို ပယ်ခွါတည့်မတ် မဆုံးဖြတ်နိုင်ခြင်း ဟူသော ဝိစိကိစ္ဆာတရားစုကို။ တေ၊ သင်မာရ်နတ်၏။ သတ္တမိ သေနာ၊ ခုနစ်ခုမြောက်ကျ သတ္တမ တပ်စုကြီးဟူ၍။ ဝုစတိ၊ ခေါ်ဆိုပညတ် သမုတ်အပ်လေ၏။

ပါပိမ၊ ဟယ်...မာရ်နတ်။ မက္ခော ထမ္ဘောစ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ ကင်းစင်ကွာလျက် ယထာဘူတ ကျင့်မှန်ရ၍ အထိုက်အလျောက်

ဉာဏ်မြင်ပေါက်သော် မြင့်မောက်တောင်နီး အထင်ကြီးလျက်
 ကျောက်ထီးပုံလား ဆခု များနှင့် ကြီးမားကျေးဇူး ရှိပေဘူး
 သည့် ဂုဏ်ထူးပေါများ သူတို့အားလည်း ပြစ်မှားသွန်ကျူး
 ဂုဏ်ကျေးဇူးကို တိမ်မြူးချေဖျက် မန်စောင်တက်၍ ကိုယ်ထက်
 သီလ သက်ရွယ်စသား ဂုဏ်ကြီးမားသည့် တရားစင်ဖြူ များရှင်
 လူကို မတူမတန် အယူသန်လျက် ခက်ထန်နှလုံး စကားသုံးဖြင့်
 တုံးကိုမျိုထား မြေအလားသို့ ညွတ်ဘွားခပ်ခြင်း ဝပ်မစင်းပဲ
 တောင်တင်းဖောင်းပွ စွယ်ရောင်ပြလျက် တက်ကြွစောင်မာန်
 ခက်ထန်မောက်မာခြင်းဟူသော မက္ခထမ္ဘတရားစုကို။ တေ၊
 သင်မာရ်နတ်၏။ အဋ္ဌမိ သေနာ၊ ရှစ်ခုမြောက်ကျ အဋ္ဌမ
 တံစုကြီးဟူ၍။ စုစုတိ၊ ခေါ်ဆိုပညတ် သမုတ်အပ်ပေ၏။

ပါပိုမ၊ ဟယ်...မာရ်နတ်။ လာဘော သိလောကသက္ကာ
 ရောစ၊ မက္ခထမ္ဘ ကင်းစင်ပ၍ လောကလူဗိုလ် လွန်ကြည်ညို
 သော် ထိုထိုလင်ရှား မျိုးလေးပါးတို့ ဝပ်ဘွားထံမှောက်
 ကြိမ်ကြိမ်ရောက်၍ ဝမ်းမြောက်ကြည်ဖြူ ဆက်ကပ်ဥပသည့်
 လေးဆူပစ္စည်း ဖြစ်ပည်းများလှ လာဘ်လာဘနှင့် လောက
 လူ့ရှာ နယ်ဘကာတွင် ကြေငြာဖောက်ဆွင်း ဂုဏ်သတင်းသည်း
 ပျံသင်းထင်ပေါ် ပွဲတိုင်း ကျော်လျက် အုတ်အော် သောင်း
 သောင်း ဗိုလ်လူပေါင်းတို့ ခညောင်းရုံးစု ရှိသေမှုဖြင့် ထုတိ
 ကြဘာ သောသောညာအောင် မင်္ဂလာပွဲ ချီးဝှဲကျင်းာ
 သက္ကာသမ္ဘ ပြုကြမပြတ် အထပ်ထပ်လျှင် လေးမြတ်ကော်ရော်
 ဥဇော်ခြင်းဟူသော လာဘ သိလောက သက္ကာရ တရားစုကို
 ငင်း။ မိစ္ဆာလဒ္ဓေါ စ ယော ယသော၊ တရားလမ်းမှန်
 သင့်တော်တန်သည့် ဘုန်းကံကိုမျှ အားမရပဲ လောကလူ့ရှာ

နယ်တကာတွင် ငါသာငါနှင့် နှိုင်းတန်သင့်အောင် ကြီးမြင့်
 ရှိန်ဝါ ဖြစ်လိမ့်ငါလျှင် မိစ္ဆာဇီဝ ခေါ်ဆိုကြသည့် ကုဟနုစု
 အံ့ဖွယ်မှုကြောင့် ရှင်စုလူသင်း တည့်ရင်းနှင့် စိုးမင်းမှူးမတ်
 ပရိသတ်တို့ ဆည်းကပ်ဝပ်စင်း ကပ်ဝင်ချဉ်းသော် သတင်း
 ဂုဏ်သိန် အရှိန်အဝါ လွန်စွာပြန့်ပြော အခြေအရံ ပေါ်ခြင်း
 ဟူသော မိစ္ဆာလဒ္ဓ ယသသမုတ် အကြင်တရားယုတ်ကို၎င်း။
 တေ၊ သင်မာရ်နတ်၏။ နဝမိ သေနာ၊ ကိုးခုမြောက်ကျ
 နဝမတပ်စုကြီး ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ခေါ်ဆိုပညတ် သမုတ်အပ်
 လေ၏။

ပါပိမ၊ ဟယ်....မာရ်နတ်။ အတ္တာနံ၊ မိမိကိုယ်ကို။ ယော စ
 သမုက္ကံသော၊ အကြင် ချီးမြင့် မြောက်စား မောက်ကြား
 ပြောဆိုခြင်းကို၎င်း။ ပရေမ အဝဇာနာမိ၊ သူဘကာကို လူရာ
 မသွင်း မထေမဲ့မြင် ပြုခြင်းကို၎င်း။ တေ၊ သင် မာရ်နတ်၏။
 ဒသမိ သေနာ၊ ဆယ်ခုမြောက်ကျ ဒသမ တပ်စုကြီး ဟူ၍။
 ပဝုစ္စတိ၊ ခေါ်ဆိုပညတ် သမုတ်အပ်လေ၏။

အသောကမင်္ဂလာ

၇၄။ ဖုဋ္ဌဿ လောကဓမ္မေဟိ၊ စိတ္တံ ယဿ န ကမ္မတိ။
 အသောကံ ဝိရဇံ ခေမံ၊ တေ မင်္ဂလ မုတ္တမံ။

ယဿ၊ လောကဆုံးရာ ခေမာသောင်ကျန်း ကမ္ဘာ့ ဝင်ရိုး
 စွန်းခေါ်တဲ့ အကြင်နိဗ္ဗာန်သို့ အဓိဋ္ဌာန်မင်္ဂလထားဖြင့် အထက်
 ဖျားမှာ ထီးတင်သကဲ့သို့ အပြီးပင် ဆိုက်ကြသော ဘုရား
 ရဟန္တာ အရိယာ ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်အား။ လောကဓမ္မေဟိ၊

လက်တွေ့ဒိဋ္ဌ အနိစ္စသဘောမှန် လောကခံရှစ်လီ ရန်စစ်သည်
 တို့နှင့်။ ဖုဋ္ဌဿ၊ နင်လား ငါလား ယှဉ်ပြိုင်လျက် ရင်ဆိုင်
 ပက်ပင်း လက်ငင်းကြုံကာ တွေ့မြင်အပ် ဝါသော်လည်း။ စိတ္တံ၊
 အကွင်းသန္တာန် စိတ်ဓာတ်ခံသည်။ န ကမ္မတိ၊ လေအဟုန်ဖြင့်
 လှုပ်ပမ်း ကဲ့သို့ မြင်လား နိမ့်လား လှုပ်ရှားယိမ်းယိုင်ခြင်း
 မရှိတော့ပေ။ တဿ၊ ထို ယိမ်းမယိုင် မာတ်ခိုင်ခိုင် ဣန္ဒြေ
 ဖြင့် ငြိမ်စေ ချုပ်တီး၍ အဟုတ်သည်းခံနိုင်သော ဘုရား
 ရဟန္တာအရှင်မြတ်အား။ အသောကံ၊ အာရုံညှိုးသိမ် တန်ခိုး
 မှိန်၍ စိုးရိမ်ခြင်းဆိုတဲ့ အပူလုံးဖြင့် ယူကြုံးမရ ဖြစ်ရခြင်း
 သဘောလည်း မရှိပေ။ ဝိရဇံ၊ တဏှာရမ္မက် ငမ်းငမ်း
 တ ခံခြင်းမှလည်း ကင်းပေ၏။ ခေမံ၊ ဘဝဇာတ်မျိုး ကင်းလျက်
 အကျိုးရင်းဆိုတဲ့ ဗရာမရုဏတို့သည် ခဝါချသလို ဖြူပွေးသဖြင့်
 အပူအအေး ဟူသမျှလည်း မရှိတော့ပေ။ ဧတံ၊ သောကဘဏှာ
 ဘယာကင်းရှင်း ဤလိုရင်း တရား သုံးချက်သည်။ ဥက္ခမံ၊
 ဟို ဒ ထက်မှာ တက်စရာအဆင့်ဆုံးသဖြင့် အမြင့်ဆုံး အမြတ်
 ဆုံး ဖြစ်ပေသော။ မင်္ဂလံ၊ လောကုတ္တရာ ဟိုမှာဘက်ကမ်း
 သွက်သမ်းအစစ် မင်္ဂလာဘုရားတော်ကြီး ဖြစ်ပါပေသတည်း။

မဂ်ပန်း ဖိုလ်ပန်း ပွင့်လန်းပါစေ

၇၅။ ဥဒယာ ယဿ ဧကဿ၊ သဒ္ဓမ္မရုံသိဇာလိနော။
 ပဗုဇ္ဈိံသု ဇနမ္မုဇာ၊ ဇာတိခေတ္တေ မဟာသရေ။
 သဒ္ဓမ္မရုံသိဇာလိနော၊ သူတော်ကောင်း တို့၏ လက်ကိုင်
 ခရောင်ဆိုင်ငှါးငှါး အထွတ်အမြတ်ဖြစ်သော တရားဟု များစွာ

ပြောင်လည် ရောင်ခြည်ကွန်ယက် တလက်လက်ဖြင့် ပြုံးပြက်
 တင့်လျှမ်း လောင်ကမန်း ထွန်းတောက်ဘော် မှုပပေထ
 သော။ ဧကဿ၊ လူသော နတ်သော မြဟွာသော၊ ဟု လောက
 ခာတ် ဘုံတခွင်ဝယ် ပြိုင်ယှဉ်ဖွယ် ပမာလွှာ၍ အမြတ်ဆုံး
 အမြတ်ဆုံး ဖြစ်ပါပေထသော။ ယဿ မဟာသုဂုဏာ သာမည
 နေကလေးတို့လို မှေးတေးတေး မှောင်တောင်တောင်
 အရောင် မလှက်တလှက် မဟုတ်ပဲ နေအချုပ် နေအချာ မဟာ
 မဏ္ဍိုင် ရောင်ဆိုင်မှန်ကင်း တကယ့် ရှင်နေမင်ကြီး ဖြစ်တော်
 မူသော မြတ်စွာဘုရား၏။ ဥဒယာ၊ စကြဝဠာ ကမ္ဘာလုံးစုံ
 သိမ့်သိမ့်တုန်မျှ ကိုးဂုဏ်ရောင်စက် အမှောင်ဖျက်၍ပြောင်လက်
 စွာ ထွက်တော်မူသာခြင်းတည်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။
 ဇာတိခေတ္တ၊ စကြဝဠာအပေါင်း ရေတွက်ရှောင်းသော်
 တသောင်းစင်စစ် ဇာဘိခေတ်ဟု ဆိုအပ်သော။ မဟာသရေ၊
 ကြာနီနှင့်ကြာဖြူ သူတရုံ ငါတရုံ အပုံပုံ အဖြာဖြာယှက်လျက်
 ငါးချက်သော ကြာမျိုးတို့ဖြင့် တဖြိုးဖြိုး ဖူးငုံ၍ အလုံးစုံ
 ပွင့်လန်းရာ မဟာဂနိုဏ် ညှာဆိုင်ဆိုင်လျှင် ကြာမြိုင်သနင်း
 ကြာအိုင်ကြီးအတွင်း၌။ ဇနမ္ပဇာ၊ နေရောင်လင့်က သူပွင့်မည်
 ငါပွင့်မည်ဟု ရည်ရွယ်ငန့်စား ကြာပန်းများအသွင် အကြင်
 ကျွတ်ထိုက်သူ အပေါင်းတို့သည်။ ပဗုဇ္ဈိံသု၊ မဂ်လေးတန်
 ဖိုလ်လေးတန် ချပ်ရံထွားထွား ကြာဝတ်ဆံ အများတို့ဖြင့်
 ကားကားစွင့်စွင့် နေရောင်ရှိန်ကြုံလင့်က အဆင်သင့် ပွင့်နိုင်
 ကြလေကုန်ပြီတကား။

ဝိပဿနာအကျင့်လမ်းစဉ်

၇၃။ သတ္တာနံ နာမရူပံ။ ခုဒ္ဒကံ ဟောတိ သန္ဓိယံ။
ပဝတ္ထေ ဝုစ္ဆိပတ္တံ တံ၊ န ဇာနန္တိ ယထာဘူတံ။

သန္ဓိယံ၊ ဘဝသစ်ဟောင်း စုတိနှောင်းဝယ် အကြောင်း
မပြတ် ဆက်စပ်ဖြစ်လာ ပဋိသန္ဓေအခါ၌။ သတ္တာနံ၊ အမိဝမ်း
ခေါင်း ကိန်းအောင်းမွှေးပွား ပစ္စယေယျကသတ္တဝါတို့အား။
ခုဒ္ဒကံ၊ မကြီးမကျယ် အနည်းငယ်မျှ သေးသိမ်လှစွာသော။
နာမရူပံ၊ နာမ်တရား ရုပ်တရားသည်သာလျှင်။ ဝါ၊ ရေကြည်
ကလေး ဝိညာဏဟု ငါးဝခန့် ဓာတ်ခြောက်ဖြောင့် လွန်စွာ
သေးနုပိ အခိုင်အမာ မဟုတ်သည့် ရုပ်နာမ်နှစ်ပါး အမှုအမှား
ကလေးသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ယထာရဟ ကံပစ်ချ၍ မဆွ
ဦးစွာ ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ ပဝတ္ထေ၊ ပဋိသန္ဓေ တည်နေပြီးနောက်
ပဝတ္ထိ ရောက်သော အခါ၌။ ပစ္စယေဟိ၊ ကံစိတ်ဥဟာ
ကြောင်းလေးဖြာတို့ မကွာပေါင်းစု ထောက်ပံ့မှုကြောင့်။
ဝုစ္ဆိပတ္တံ၊ သတ္တာဟရက် စဉ်ကာဆက်၍ တိုးထွက်ဖွားမြောက်
ကြီးပွားခြင်းသို့ ရောက်သော။ တံ၊ နာမ်ရုပ်နှစ်ပါး ထိုတရား
သည်။ ဟောတိ၊ မုချမသွေ ဖြစ်ရချေ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။
ပုထုဇ္ဇနာ၊ ပညာမျက်စိ မရှိစမ်းစမ်း အသိအမြင် ကန်းကြ
ကုန်သော အန္တပုထုဇဉ်ဟူသည်။ ယထာဘူတံ၊ မဖောက်မပြန်
ဟုတ်မှန်သည့်တိုင်း။ န ဇာနန္တိ၊ မေးဟဖိ၍ မသိကြလေကုန်။
န ဇာနန္တိ၊ ပရမတ်ပျောက်ကွယ် ပညတ်နယ်မှာ တည်လည်
လိုက်စား၍ မိုက်မှားတွေဝေ နစ်မှမ်းကြလေကုန်သတည်း။

၇၇။ မာရာရိ ဗလဝိဿဋ္ဌာ၊ ကုဏ္ဍာ နာနာ ဝိဓာယုဓာ။
လဇ္ဇမာနာည ဝေသေန၊ ဇိနပါဒါ နတာ တဝ။

ဇိန၊ မြတ်စွာဘုရား။ မာရာရိဗလဝိဿဋ္ဌာ၊ မာရ်မင်းတည်း ဟူသော ရန်သူသည် မိမိအား အစွမ်းဟန်ဖြင့် စွန့်လွှတ် ပစ်ခတ် အပ်ကုန်သော။ နာနာဝိဓာ၊ အထူးထူး အပြားပြား များကုန် သော။ အာယုဓာ၊ လက်နက်တို့သည်။ ကုဏ္ဍာ၊ ကဲ့ခြင်း ပေါက်ခြင်း အလျဉ်းမရှိကုန်ပဲ။ လဇ္ဇမာနာ၊ ရှက်နိုးကြောက်နိုး ကြကုန်သောကြောင့်။ အညဝေသေန၊ လက်နက်တည်းဟူသော အသွင်အပြင်မှ တပါးသော ပန်း ပေါက်ပေါက် ကန်တော့ပန်း အသွင်အားဖြင့်။ တဝ၊ ရှင်တော်မြတ်ဘုရား၏။ ပါဒါနတာ၊ ခြေတော်စုံ၏ အနီး၌ စုပုံလျက် ငြိမ်ငြိမ်သက်သက် ကလေး နေကြလေကုန်ပြီတကား။

အဘိသင်္ခါရ၊ ကိလေသနှင့်၊ ခန္ဓမစ္စ၊ မာရ်လေးခုကို၊
အောင်လု နိုးသူ၊ ဘုန်းညွန့် လူသည်၊ ရှက်၍ လုံးလုံး၊
အစွမ်းတိုးလျက်၊ ဖက်နှုန်း မတန်၊ ပေါက်ပေါက်ဟန်ဖြင့်၊
ကြီးဝှန် ဂုဏ်တော်၊ မြတ်ဘုန်းမော်၏၊ ခြေတော် အဝုံ၊
ဦးခိုက်လှူသည်။ ကုဋေရာထောင် မကစုံသတည်း။

၇၈။ ကိံသုခ ဝိတ္တံ ပုရိသဿ သေဋ္ဌံ၊
ကိံသု သုစိဏ္ဏော သုခမာဟံဝတိ။
ကိံသု ဟဝေ သာဓုတာရံ ရသာနံ၊
ကထံ ဇီဝိံ ဇီဝိတ မာဟု သေဋ္ဌံ။

ဘော သမဏ၊ ငါ့ဗိမာန် ဖလ်ရဝေမှာ စံနေစေ အမိန့်
မပေးပဲနှင့် စိတ်အေး လက်အေး ရန်ဘေးမသန်း စံမြန်းမငြိမ်း

အို....ရဟန်းကြီး။ ဣစ္စ၊ ဤ ငါတို့နေရာ ဤလူ့ရွာ၌။ ပုရိသဿ၊
 လောကတလွှား အမြတ်ထားသည့် ယောက်ျားဆိုတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်
 အား။ သေဌ်၊ နည်းလမ်းအရ စည်းကမ်းကျ၍ ချီးမွမ်း
 ထိုက်အပ် ကောင်းမြတ်လှစွာသော။ ဝိတ္တံ၊ စည်းစိမ်ဥစ္စာ ရတနာ
 ဟူသည်ကား။ ကိံ သု၊ အဘယ်ဥစ္စာ အဘယ်ရတနာ များပါ
 နည်း။ သုစိဏ္ဏော၊ ကျင့်ဖြည့်လေ့လာ အပေါင်းသတ္တဝါတို့
 ကောင်းစွာ အားထုတ်အပ်သော။ ကိံ သု၊ အဘယ်တရားသည်။
 သုခံ၊ လောကုတ် လောကီ နှစ်လီသောသုခကို။ အာဝဟတိ၊
 မပျက်မကွက် ဆက်လက်စေ့က်အောင် ရွက်ဆောင်နိုင်ပါ
 သနည်း ရဟန်းကြီး။ ဟဝေ - ဧကန္တေန၊ အမြဲကေန အမှန်စင်စစ်
 အားဖြင့်သာလျှင်။ ရသာနံ၊ အရသာအမျိုးမျိုးတို့တွင်။ ကိံ သု၊
 အဘယ်အရသာသည်။ သာဓုသာရံ၊ ကောင်းမွန်မြတ်စွာ အရသာ
 မည်ပါသနည်း။ ကထံ၊ အဘယ်သို့ သဘောရှိသော။ ဇီဝိံ၊
 အသက်မွေးခြင်းကို။ သေဌ်၊ အလိုရှိအပ် ကောင်းမြတ်သော။
 ဇီဝိတံ၊ အသက်မွေးခြင်းဟူ၍။ အာဟု၊ အကြင် အကြင် အရာ
 အရာ မြင်မမြင်နှစ်ဖြာကို ဆင်ခြင်ကာဖြင့် ထင်မြင်စွာသိနိုင်တဲ့
 ပညာရှိ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ဆိုအပ်ပါကုန်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။
 အာဠာဝကော၊ အာဠာဝက မာနလွန်ကျူး ထိုဘီလူးသည်။
 အာဠာဝကော၊ ဘဂဝါ ဘုရားကို သော်မှ ငါ အာဠာဝက
 ရယ်လို့ မာနလွန်းကျူး ဒေါသမှူးတဲ့ ထိုဘီလူးမိုက်ကြီးသည်။
 ပုစ္ဆိ၊ သိရင်ဖြင့် အသာနေ မသိရင်ဖြင့် တခါသေရောလို့
 ဘဂဝါ ပရမေကို အပြေးတိုက်မဟဲ့လို့ အရေးမစိုက်သဖြင့်
 အတုံးမိုက်မိုက်ပြီးတော့ မေးလိုက်လေတော့သတည်း။

၇၉။ သဒ္ဓိဓ ဝိတ္တံ ပုရိသဿ သေဋ္ဌံ၊
 ဓမ္မော သုစိဏ္ဏော သုခမာဟဝတိ။
 သစ္စံ ဟဝေ သာဓုတရံ ရသာနံ၊
 ပညာဇီဝိ ဇီဝိတံ မာဟု သေဋ္ဌံ။

အာဝုသော ယက္ခ၊ အာဠာဝကရယ်လို့ မာနလွန်ကျူး
 အို...ဘီလူး။ ဣဓ၊ ဤသင်တို့နေရာ ဤလူ့ရှာ၌။ ပုရိသဿ၊
 လောကတလား အမြတ်သားရတဲ့ ယောက်ျားဆိုတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်
 အား။ သဒ္ဓါ၊ သန့်ရှင်းကြည်စွာ လက္ခဏာရှိသော သဒ္ဓါတရား
 သည်။ သေဋ္ဌံ၊ နည်းလမ်းအရ စည်းကမ်းကျ၍ ကောင်းမြတ်
 လှစွာသော။ ဝိတ္တံ၊ လောကုတ်လောကီ နှစ်လီအကျိုး တိုးပွား
 ကြောင်းဖြစ်၍ နှစ်သက်အပ်သော ဥစ္စာမည်၏။ သုစိဏ္ဏော၊
 ဖြည့်ကျင့်လေ့လာ အပေါင်းသတ္တဝါတို့ ကောင်းစွာ အားထုတ်
 အပ်သော။ ဓမ္မော၊ ပညာကိရိယ ဓမ္မဆယ်ပါး မြတ်တရားသည်။
 သုခံ၊ လောကုတ်လောကီ နှစ်လီသော သုခကို။ အာဝဟတိ၊
 မပျက်မကွက် ဆက်ဆက် ရောက်အောင် ရှက်ဆောင်နိုင်၏။
 ဟဝေ ကေန္တေန၊ အမြဲကေန အမှန်စင်စစ်အားဖြင့် သာလျှင်။
 ရသာနံ၊ အရသာအမျိုးမျိုးတို့တွင်။ သစ္စံ၊ ဝိရတိသစ္စာ အဘွင်း
 ပါသော ဝါစာသစ္စာသည် သာလျှင်။ သာဓုတရံ၊ ဝိမုတ္တိဖဿ
 ရသတိုင်အောင် ရှက်ဆောင်နိုင်သောကြောင့် ကောင်းမွန်
 မြတ်စွာ အရသာမည်၏။ ပညာဇီဝိ၊ ပညာယှဉ်၍ စင်ကြယ်
 သော အသက်မွေးခြင်းကို။ သေဋ္ဌံ၊ ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်တိုင် ရောက်စေ
 နိုင်၍ မြဲခိုင်လိုအပ် ကောင်းမြတ်သော။ ဇီဝိတံ၊ အသက်မွေး
 ခြင်းဟူ၍။ အာဟု၊ အကြင်အကြင် အဆု အရာ မြင်မမြင်

နှစ်ဖြာကို ဆင်ခြင်ကာဖြင့် ထင်မြင်စွာ သိနိုင်တဲ့ ပညာရှိ
 ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ဟောဆိုအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဘဂဝါ၊
 ဗုဒ္ဓဝင်ဇာတ်လမ်းမှာ မှတ်တမ်းနှင့်ကျော် မဟာကရုဏာတော်
 သခင် ရှင်တော်မြတ်ဘုရားသည်။ ဗျာကာသိ၊ ကဿပဘုရား
 ဟောကြားတိုင်းပင် မဆိုင်းလျင်စွာ ဖြေကြားတော်မူလိုက်
 ပါပေသတည်း။

၈၀။ ကထံသု တရတိ ဩဃံ၊
 ကထံသု တရတိ အဏ္ဏဝံ။
 ကထံသု ဒုက္ခံ အစ္စ္စတိ၊
 ကထံသု ပရိသုဇ္ဈတိ။

ဘော သမဏ၊ ငါ့ဗိမာန် ဖန်ရဝေမှာ စံနေစေအမိန့်မပေး
 ပဲနှင့် စိတ်အေးလက်အေး ရန်ဘေးမသန်း စံမြန်းမငြီး အို—
 ရဟန်းကြီး။ ကထံသု၊ အဘယ်သို့လျှင်။ ဩဃံ၊ ဩဃလေးသွယ်
 ဤပင်လယ်ကို။ တရတိ၊ ထွက်မြောက် လွန်ကျူး ကူးတက်
 နိုင်ပါသနည်း။ ကထံသု၊ အဘယ်သို့လျှင်။ အဏ္ဏဝံ၊ အပြော
 နက်စွာ ဤသမုဒ္ဒရာကို။ တရတိ၊ ဘေးဘျမ်းမဖတ် ကူးတက်
 နိုင်ပါသနည်း။ ကထံသု၊ အဘယ်သို့လျှင်။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်ရဲရစ်မှေး
 သံသာဘေးကို။ အစ္စ္စတိ၊ ပြေပျောက်လွတ်အောင် ထွက်ရှောင်
 နိုင်ပါသနည်း။ ကထံသု၊ အဘယ်သို့လျှင်။ ပရိသုဇ္ဈတိ၊ ကိလေ
 သာဘေး ညစ်ကြေးမတင် သန့်ရှင်းစင်ကြယ် နိုင်ပါသနည်း။
 ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဠာဝကော၊ ဘဂဝါ ဘုရားကိုသော်မှ
 ငါ အာဠာဝကရယ်လို့ မာနလွန်ကျူး ဒေါသမှူးတဲ့ ထိုဘီလူး
 မိုက်ကို အပြေးတိုက်မဟဲ့လို့ အရေးမစိုက်သဖြင့် အတွေးမိုက်မိုက်
 ပြီးတော့ မေးလိုက်လေတော့သတည်း။

၈၁။ သဒ္ဓါယ တရတိ ဩဃံ၊

အပ္ပမာဒေန အဏ္ဏဝံ။

ဝီရိယေန ဒုက္ခံ အစ္စေတိ၊

ပညာယ ပရိသုဇ္ဈတိ။

အာရုံသော ယက္ခ၊ အာဠာဝကရယ်လို့ မာနလွန်ကျူး
 အို...ဘီလူး။ ဣဓ၊ ဤသင်တို့နေရာ ဤလူ့ရွာ၌။ သဒ္ဓါယ၊
 လောကီသဒ္ဓါ အခြေပါသော လောကုတ္တရာ ကြည်သဒ္ဓါဖြင့်။
 ဩဃံ၊ အဟုန်ပြင်းစွာ ရေဩဃကို။ တရတိ၊ ထွက်မြောက်
 လွန်ကျူး ကူးတက်နိုင်ပါ၏။ အပ္ပမာဒေန၊ မမေ့မလျော့သော
 သတိဖြင့်။ အပ္ပမာဒေန၊ သွားလည်းသတိ စားလည်းသတိ
 အရာရာ ဘာမဆို သိရမည့် ဝါသနာအလို တဏှာဆိုတာ မသိ
 စေပဲ သံသရာတစ်ခုမှာ ကြာခို၍ ဝိချင်တဲ့ အပ္ပမာဒ သတိ
 တရားဖြင့်။ အဏ္ဏဝံ၊ အပြောနက်စွာ ဤသမုဒ္ဒရာကို။ တရတိ၊
 ဘေးဘျမ်းမဖက် ကူးတက်နိုင်ပါ၏။ ဝီရိယေန၊ လောကီဝီရိယ
 အခြေရသော သမ္ပပ္ပဓာန် သည်းထန်သော လုံ့လဝီရိယဖြင့်။
 ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲရစ်မွေး သံသခဘေးကို။ အစ္စေတိ၊ ပြေပျောက်
 လွတ်အောင် ထွက်ရှောင်နိုင်ပါ၏။ ပညာယ၊ လောကီပညာ
 သမ္ဘာရဂုဏ် အစွမ်းကုန်ထက်မြက် ကဲ မိုးတက်သော မဂ်ပညာ
 ဖြင့်။ ပရိသုဇ္ဈတိ၊ ဝဋ်အမြစ်ကို ပယ်ဖြတ်ခုတ်ထွင် ဘေးမယှဉ်၍
 လေးအင်သောမဂ် ဉာဏ်လက်နက်ဖြင့် စင်ကြယ်နိုင်ပါပေ၏။
 ဣတိ၊ ဤသို့။ ဘဂဝါ၊ ဗုဒ္ဓဝင်ဇာတ်လမ်းမှာ မှတ်တမ်းနှင့်
 ကျော် မဟာကရုဏာတော်သခင် ရှင်တော် မြတ်ဘုရားသည်။
 ဗျာကာသိ၊ ဘီလူးအမိုက်ကြီးဟာဖြင့် ဦးတိုက်ခါ တရားရရော့
 ဟဲ့လို့ ဘုရားက ဖြေကြားလိုက်တော်မူလေ၏။

ဉာဏ်စဉ် ၁၆.ပါး

၈၂။ နာမရူပ ပရိစ္ဆေဒံ၊ တပစ္စယ ပရိဂ္ဂဟံ။
 တံသမ္မသနံ သမုဒယ၊ ဘယဉာဏဉ္စ ဘင်္ဂင်္ဂံ။
 ဘယဉာဏံ အာဒိနဝ၊ ဉာဏဉ္စ နိဗ္ဗိဒံ အထ။
 မုဉ္ဇိတုကမ္ပတံ ပဋိ၊ သင်္ခံ သင်္ခါရု ပေက္ခကံ။
 အနုလောမဉ္စ ဂေါတြဘုံ၊ မဂ္ဂဉာဏံ ဖလံ တထာ။
 ပစ္စဝေက္ခဏာ ဉာဏန္တိ၊ တိလောကမ္ပိပိ ကေနစိ။
 အဒေသိယေ သာသနိကေ၊ ဉာဏိမေ သောဠသုတ္တရေ။
 ဒေသေတာရံ ပဝတ္တာရံ၊ ဗုဒ္ဓံ တိဟာဒရံ နမေ။

နာမရူပပရိစ္ဆေဒံ၊ နာမ်ရုပ်တရားတို့ကို ပိုင်းခြား၍သိသော နာမရူပပရိစ္ဆေဒဉာဏ်၎င်း။ တပစ္စယပရိဂ္ဂဟံ၊ ထိုနာမ်ရုပ်တို့၏ အကြောင်းတရားတို့ကို ပိုင်းခြား၍သိသော ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာဏ် ၎င်း။ တံသမ္မသနံ၊ ထိုရုပ်နာမ်တို့ကို အနိစ္စ ဒုက္ခ၊ အနတ္တအားဖြင့် သုံးသပ်ဆင်ခြင်၍ သိမြင်သော သမ္မသနဉာဏ်၎င်း။ ဥဒယဗ္ဗယ ဉာဏဉ္စ၊ ရုပ်နာမ် ရုပ်နာမ်တို့၏ အသစ်အသစ် ဖြစ်ပေါ်လာခြင်း ဖြစ်ပေါ်ပြီးလျှင် တခဏချင်း ပျက်စီးခြင်းကိုသာ ရှုမှတ် ထင်ထင်သိမြင်သော ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်၎င်း။ ဘင်္ဂင်္ဂံ၊ နာမ်ရုပ်တို့၏ ပျက်စီးခြင်းကိုသာ ရှုမှတ်ထင်ထင် သိမြင်သော ဘင်္ဂဉာဏ်၎င်း။ ဘယဉာဏဉ္စ၊ နာမ်ရုပ်တို့၏ ပျက်စီးခြင်းကို သိမြင်ရသဖြင့် ကြောက်လန့်ဖွယ်သော ဘေးကြီးအဖြစ်ဖြင့် ထင်မြင်သော ဘယဉာဏ်၎င်း။ အာဒိနဝဉာဏဉ္စ၊ နာမ်ရုပ်သင်္ခါရုတို့၌ ကိုးကွယ် ရာမုထင် အပြစ်မြင်သော အာဒိနဝဉာဏ်၎င်း။ နိဗ္ဗိဒံ၊ ရုပ်နာမ်

သင်္ခါရတို့၌ မပျော်မမွေ့ ငြီးငွေ့သော နိဗ္ဗိဒဉာဏ်၎င်း။ အထ၊
 အနက်သဘောတူသော ရှေ့ဉာဏ်သုံးခုမှတစ်ပါး အနက်သဘော
 တူသော နောက်ဉာဏ်သုံးခုကား။ မုဉ္ဇိတုကမ္ပတံ၊ နာမ်ရုပ်
 သင်္ခါရတို့မှ အလွန်အမင်း ထွက်မြောက်လိုသော မုဉ္ဇိတုက
 မျတာဉာဏ်၎င်း။ ပဋိသင်္ခါ၊ အလွန်အမင်း လွတ်ကင်းထွက်
 မြောက်လိုသဖြင့် ထိုနာမ်ရုပ်နှစ်ပါးတို့ကိုပင် အနိစ္စအစရှိသော
 လေးဆယ်သော အခြင်းအရာတို့ဖြင့် တွင်တွင်အားထုတ်၍
 အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ အနေအားဖြင့် ကောင်းကောင်းကြီး
 ထင်မြင်သော ပဋိသင်္ခါဉာဏ်၎င်း။ သင်္ခါရပေက္ခာ၊ အနိစ္စ၊
 ဒုက္ခ၊ အနတ္တ၊ အနေအားဖြင့် ကောင်းကောင်း ထင်မြင်၍
 လွတ်မြောက်ရာ လွတ်မြောက်ကြောင်းကို ရသဖြင့် အလွန်
 ပြင်းထန်သော လုံ့လကိုလည်း မပြု ထိုရုပ်နာမ်သင်္ခါရတို့၌
 ကြောက်လန့်ခြင်း နှစ်သက်ခြင်း နှစ်ပါးကိုလည်း ပယ်စွန့်၍
 အညီအမျှရှိသော သင်္ခါရပေက္ခာဉာဏ်၎င်း။

အနုလောမဉ္ဇ၊ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တတို့တွင် တပါးပါးကို
 အာရုံပြု၍ ဥဒယဗ္ဗယစသော ရှေ့ဉာဏ်ရှစ်ပါး နောက်မဂ္ဂသဗ္ဗာ
 အားလျော်သော ဂေါတြဘူ၏ ရှေ့အခြားမဲ့၌ နှစ်ကြိမ်
 သုံးကြိမ်ဖြစ်သော အနုလောမဉာဏ်၎င်း။ ဂေါတြဘုံ၊ ကာမ
 အနွယ် ပုထုဇဉ်အနွယ်ကိုဖြတ်၍ လောကုတ္တရာအနွယ် အရိယာ
 ဇာတ်သို့ရောက်စေလျက် နိဗ္ဗာန်ကိုအာရုံပြု၍ မဂ်၏ရှေ့အဖို့၌
 တကြိမ်မျှသာဖြစ်သော ဂေါတြဘူဉာဏ်၎င်း။ မဂ္ဂဉာဏ်၊ နိဗ္ဗာန်ကို
 မျက်မှောက်ပြုလျက် သစ္စာလေးပါးကို တပြိုင်နက်သိသော
 မဂ်ဉာဏ်၎င်း။ ဖလံ၊ မဂ်ဉာဏ်ကဲ့သို့ပင် နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြုလျက်
 ဖြစ်သော ဖိုလ်ဉာဏ်၎င်း။ တထာ၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏ်၊

မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်နှင့် ပယ်ပြီးသော ကိလေသာ၊ မပယ်ရသေးသော ကိလေသာအားဖြင့် ဤငါပါးသော တရားအစုတို့ကို ပြန်လည် ရှိ ဆင်ခြင်သော ဗစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ တိလောကမှ၊ ကာမ၊ ရူပ၊ အရူပဟု လောကသုံးဖြာ စကြဝဠာ ရှိသမျှ အနန္တဆုံး သောကကြီးတခုလုံး၌။ ကေနစိပိ၊ နတ်လူ ဗြဟ္မာ သတ္တဝါတဦးတယောက်မျှလည်း။ အဒေသိယေ၊ မကြား မနာ ကြံစည်ကာဖြင့် ယထာဘူတ အမှန်အကန် ကျနအောင် ဟောပြခြင်းငှါ မစွမ်းကုန်နိုင်ရာသော။ သာသနိကေ၊ ဗုဒ္ဓမြတ် စွာ သာသနာတော်ကြီးအတွင်း၌သာလျှင် ပေါ်လင်းဖြစ်ထွန်း နိုင်ကောင်းကုန်သော။ ဥတ္တရေ၊ လောကီပညာ အရပ်ရပ် တို့ထက် ထူးကဲမြင့်မြတ် ကုန်သော။ ဣမေ သောဠသညာဏေ၊ ဤ(၁၆)ပါးသော ဉာဏ်တို့ကို။ ဒေသေတာရံ၊ မိမိကိုယ်တော် တိုင် ပိုင်ပိုင်လှလှ အမှန်အကန်သိရ၍ လှစ်ဟထုတ်ဖော် ဟော ကြားတော်မူပေတတ်ထသော။ ပဝတ္တာရံ၊ မိမိကိုယ်တော်တိုင် ပိုင်နိုင်ပြီးစီး ဖြစ်စေပြီးမှ ခိုမှီးကပ်လာ ဗြဟ္မာနတ်လူ ကျွတ် ထိုက်သူ မှန်သမျှ ကလျာဏပုထုဇဉ် အရိယာ သခင်တို့၏ ကြည်လင်သော စိတ်သန္တာန်ဝယ် အဖန်ဖန်အားဖြင့် ဖြစ်ပွား စေတော် မူတတ် ပေထသော။ ဗုဒ္ဓံ၊ သဗ္ဗညုဉာဏ်တော်ရှင် ဘုရားသခင်ကို။ အဟံ၊ ဘုရားတပည့်တော်သည်။ တိဟံ၊ ကာယ ညွတ်ချီ ငစီ၊ မန သုံးဒွါရတို့ဖြင့်။ နမေ-နမာမိ၊ ကြည်ညို မြတ်နိုး လက်အုပ်မိုး၍ ရှိခိုးပါ၏ မြတ်စွာဘုရား။

၈၃။ ဥဘောပါဒါနိ ဘိန္ဒိတွာ၊ သညာပေသာမိ ဝေါ အဟံ။
 အဋ္ဌိယာမိ ဟရယာမိ၊ သရာဂ မရဏံ အဟံ။

ဘော၊ ငါသမဏာကို မညာမတာ တရားပျက်ကြသမို့ အသားထက်လှတဲ့ ဓားလက်နက်တို့ဖြင့် သတ်ဖြတ် ညှဉ်ဆဲရန် လာကြတဲ့ အို... ခိုးသားအပေါင်းတို့။ ဥဘောပါဒါနို သွယ် နှစ်ဖြာချောဉာဏ် အလယ်ဥနာတောနက်သို့ သဘောသက်ရာ ပြေးနိုင်တဲ့ ဗယ်ညာရောယှက် ပေါင်နှစ်ဘက်တို့ကို။ ဘိန္ဒူတို့ မကြောက်ပေါင် နှလုံးသွေးရယ်နဲ့ သလောက်တောင်ခိုးမဝေး လှပါဘုပုန်းမပြေးနိုင်အောင် ဟောဒီကျောက်ခဲကြီးနဲ့တအား ကုန်ထုချိုး၍။ အဟံ၊ ဒီဘဝ ဒီအခါ ဒီသာသနာမှာ မသဒီစရာ ကိလေသာသူပုန် သူခိုးဒဗြေတွေကိုဖြင့် တိချွေကာ တန်ခိုးပြမယ် ဟဲ့လို့အချိုးကျကျအားထုတ်လျက်ရှိသောငါသည်။ ဝေ၊ ဗလ နှင့် ပဏ္ဍိတအမှန်မသိကြသဖြင့် ကြံမိသမျှကိုတော့ နောက်မဆုတ် သတ်ပုတ်မည် ငြိုးထားတဲ့ သင်ခိုးသားတို့အား။ သညာပေ သာမိ၊ ဟောဒီလို အကျိုးဘဝမှာဖြင့် တောဆီကို တမျိုး ထလို့ မပြေးနိုင်ပါဘူးကဲ့လို့ ယုံကြည်စေရန် ဝန်ခံ လိုက်ပါ တော့အံ့။ အဟံ၊ ခယ်မ၏ သဘော မမှန်မှု တွေကြောင့် လေကမံအစုမှ မလွတ်ကင်းသဖြင့် ဇုတ်အညှဉ်း ခံနေရသော ငါသည်။ သရာဂ-မရဏံ၊ ဆယ်ကိလေသာ အရှုံးပေးလို့မို့ နှလုံးသွေးနောက်နောက်နှင့် သေရခြင်းကို။ အဒ္ဓိယာမိ၊ မဂ် လေးတန် စက်ခလုတ်ကို တချက်မှ မဖြုတ်နိုင်၍ စက်လည်း စက်ဆုတ်လှ ပါပေ၏။ ထိတ်လန့်လည်း ထိတ်လန့် လှပါ၏။ ဟရယာမိ၊ ရှက်ကြောက်လည်း ရှက် ကြောက် လှပါ၏။ ဟရယာမိ၊ ခန္ဓာကိုယ် ကိလေသာ မကင်းပဲနှင့် ဓမ္မခန္ဓာအလို ဂတိတွေယွင်းမှာကြောင် ငါ့မှာကွယ် သေခြင်းကို ကြောက်လှ ပါတော့သတည်း။

၈၄။ ဧဝံ မေ စိန္တယိတံ၊ သမ္ပသိတံ၊ ယောနိသော။
ဥဂ္ဂတေ အရုဏဂ္ဂမ္ပိ၊ အရဟတ္တ မပါပုဏီ။

မေ မယာ၊ ငါရဟန်းသည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ စိန္တယိတံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်း အလုပ် အားထုတ်နိုင်မှု ကျောက်နှင့် ထုမည်ဟု ကြံစည်ပြုလုပ်ပြီး၍။ ယောနိသော၊ မနှေးမဖင့် အသင့်အမှန် အားဖြင့်။ သမ္ပသိတံ၊ ခြောက်ဒွါရတွင် ထင်သောအတိုင်း မဆိုင်မရပ် တရစပ်ဖြင့် မနာပဲလျှင် အမြဲစေ့စပ် မလစ်လပ် အောင် ရှုမှတ် အားထုတ် ခဲ့လေသောကြောင့်။ အရုဏဂ္ဂမ္ပိ၊ ပုဗ္ဗဒိသာ ရှေ့မျက်နှာမှ ရောင်ဝါ ဝိုင်းအုံ နေအရုဏ်သည်။ ဥဂ္ဂတေ၊ မျက်မြင်အားဖြင့် ထင်ရှား ထွက်ပေါ် လာသည် ရှိသော်။ အရဟတ္တံ၊ လောဘ၊ ဒေါသ စသည်များစွာ ထောင်ငါးရာဟု ကိလေသာကင်းပြု အရဟတ္တဖိုလ်သို့။ အပါပုဏီ၊ စိတ်ထင်သလောက် လျင်စွာ ပေါက်သဖြင့် ဝမ်းမြောက် ချမ်းသာရပေပြီတကား။

၈၅။ ပါတိမောက္ခံ ဝိသောဓေန္တော၊ အပ္ပေဝ ဇီဝိတံ ဇဟေ။
ပညတ္တံ လောကနာထေန၊ န ဘိန္ဒေ သီလသံဝရံ။

ပါတိမောက္ခံ၊ ပါတိမောက္ခ မြတ်သီလကို။ ဝိသောဓေန္တော၊ သုတ်သင် လိုသော ရဟန်းသည်။ ဇီဝိတံ၊ အဘယ် တည်နေ ဇီဝိတိန္ဒြေကို။ အပ္ပေဝ ဇဟေ၊ စွန့်သော်လည်း စွန့်လိုက်ရာ၏။ လောကနာထေန၊ လူတို့ ထွတ်စား မြတ်စွာ ဘုရားသည်။ ပညတ္တံ၊ မိန့်မှားသတ်မှတ် ပညတ်တော်မူအပ်သော။ သီလသံဝရံ၊ စောင့်ရှောက် နိစ္စ မြတ် သီလကို။ န ဘိန္ဒေ၊ မချိုးမဖျက်ရာ သတည်း။

၈၆။ ဗန္ဓနာဂါရ ကာမမှို၊ သံယောဇနေန ရဇ္ဈယာ။
ဂီဝါယာ ဗန္ဓိတာ သတ္တာ၊ န သက္ကောန္တိ စလေတဝေ။

ဗန္ဓနာဂါရကာမမှို၊ ကာမဂုဏ် ခေါ်သမုတ်သည့် အချုပ်
ထောင်တော်ကြီးအတွင်း၌။ သံယောဇနေန၊ မရုန်းနိုင်အောင်
ချည်နှောင်လေဘိ သံယောဇဉ်အမည်ရှိသော။ ရဇ္ဈယာ၊ ခိုင်မာ
ထန်ပြင်း ကြီး ဆယ်စင်းဖြင့်။ ဂီဝါယာ၊ တင်း သည်ထက်
တင်းအောင် လည်ပင်းရေမျိုထက်၌။ ဗန္ဓိတာ၊ ရုန်းနိုင်လျှင်
ရုန်း ဖြတ်နိုင်လျှင် ဖြတ် နတ်တကယ် ပြတ်ကရောဟဲ့လို့ ဓာတ်
သောကြီးခိုင်ခိုင်ဖြင့် ချည်တိုင်တွင် တုပ်နှောင်၍ ထားအပ်
ကုန်သော။ သတ္တာ၊ နှောင်ကြိုးတန်းလန်းနှင့် ထောင်တန်း
ကျ၍ နေကြကုန်သော သတ္တဝါအပေါင်း တို့သည်။ စလေ
တဝေ၊ ငါအစွမ်း ကောင်းသားကပဲ ယောကျ်ား ဘသားဟု
ကြိမ်းဝါး၍ ကြိတ်သော်လည်း တဆိတ်ကလေးမျှ လှုပ်နိုင်
ခြင်းငှာ။ န သက္ကောန္တိ၊ တတ်နိုင်ဖို့ဝေးပါရဲ့ အငေးသားမိုင်၍
နေကြရလေကုန်သတည်း။

၈၇။ အစရိတာန ပြဟ္မစရိယံ၊ အလဒ္ဓါ ယောဗ္ဗနေ ဓနံ။
ဇိဏ္ဏကောဉ္ဇာဝ ဓျာယန္တိ၊ ခိဏမစ္ဆေဝ ပလ္လလေ။

ယောဗ္ဗနေ၊ အသက်အရွယ်ကလည်း ငယ် စည်းစိမ်ကလည်း
ကြွယ် ရှုစဖွယ် သူ့အရွယ် နှုနယ်နယ်ရှိတုန်းက။ ပြဟ္မစရိယံ၊
အပ္ပမာဒကို လက်ကိုင်၍ သံသရာ့စက်ခ ရိုင်မှ ထွက် နိုင် တဲ့
ကောင်းမြတ်သော အကျင့်တရားကို။ အစရိတာ၊ မေ့မေ့မှားမှား
ကာမဂုဏ်အပျော်ကြူးကာ အမှားတွေဖို့သဖြင့် တရားအခြေ

သိရန် အခွင့်ရသော်လည်း အကျင့်ကမပါခဲ့မူ၍။ ခန့်၊ အချစ်
 ကြီးခဲ့တဲ့ ပစ္စည်းဥစ္စာ အထုပ်အသပြာကို။ အလဒ္ဒါ၊ မိမိ
 လက်ကိုင် နည်းနည်း ကလေးမှ မပိုင်ဆိုင်လိုက်ရသည်ဖြစ်၍။
 စျာယန္တိ၊ ပစ္စည်းကုန်ပျောက် အိုနာဖောက်၍ သေပေါက်
 သေဝ ရောက်ကာလ၌ သောကဆူလှိုင် ကြံ့မိုင်၍ နေကြ
 ရလေကုန်၏။ ဟိ၊ ဥပမာဆော်ဝင် ပုံထင်အောင် ပြပါဦးအံ့။
 ခိဏမစ္ဆေဝ၊ စားစရာ ငါးသတ္တဝါ ကုန်ပြုန်းသဖြင့် အကြွင်း
 မဲ့သုဉ်း လုံးလုံးကြီးဘာမျှမရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ ပလ္လုလေ၊
 ငါးကလည်းပျောက် ရေကလည်း နောက်လှသဖြင့် ကြောက်
 စရာလွန်ကဲ ကောက်မရတဲ့ ညှန်ဗွန် ညှန်အိုင်ထဲ၌။ ဇိဏ္ဏ
 ကောဉ္ဇော၊ အတောင်ကလည်း ကျွတ် အစားကလည်း လွတ်
 ခက်စဖွယ်အပြီး အသက်အရွယ်က ကြီးကြ၍ ဘယ်နည်း
 နဲ့မှ မပျံ့မတက်နိုင်သော ကြိုးကြာအိုကြီးတို့သည်။ စျာယန္တိ-
 ဣဝ၊ သောကပေလှိုင် ကြံ့မိုင်၍ နေကြရ ကုန်သကဲ့သို့။
 စျာယန္တိ၊ ငယ်ကအားမာန် ကြီးသော်ဟန်ဖြင့် အထီးကျန်
 အနေကလည်း ကြပ်သမို့၊ သြေ... သေမတတ် ကြံ့ မိုင် ကာ
 နေကြရလေကုန်သတည်း။

၈ ။ ဥသုနာ လုဒ္ဒကော ဝိဇ္ဇိ၊ နိလီယိတွာဝ သေတိဘံ။
 ဧဝံ ပဏ္ဍိတော ပုညေန၊ ပတ္တေယျ သုသုခံ ပဒံ။

လုဒ္ဒကော၊ မုဆိုးလုပ်ငန်း အခန်းခန်း၌ တတ်ကျွမ်း
 လေပြီး မုဆိုးကြီးသည်။ ဂေါစရေ၊ အခြေလေးချောင်း
 သားအပေါင်းတို့ ခိုအောင်းပျော်ရွှင် ဝိမ့်စမ်း ယှဉ် သည့်
 သစ်ပင်မြက်ခင်း စားကျက်တွင်း၌။ နိလီယိတွာ၊ အကြီး အငယ်

အရှယ်အလတ် ခြပ်ကဲ့ပြား သားသုံးစာ တို့ မျက်ဝင်း
ထင်ထင် မမြင်ဝေးခကြောင်း ပုန်းကွယ်အောင်း၍။ ဥသုနာ၊
ရင်းဖျား ဖြောင့်ဖြူး အဆိပ် လူးသည့် အထူး ထက် မြက်
မြားလက်နက်ဖြင့်။ သေတိဘံ၊ အခြေလေးချောင်း သား
အပေါင်းတွင် နှာမောင်းအစွယ် ခန့်ထယ်ကြီးမား အင်အား
ခိုင်မြီး ဆင်ပြောင်ကြီးကို။ ဝိဇ္ဇိက္ကဝ၊ မျက်စိနှစ်လုံး စုံမသုံးပဲ
ဗယ်လုံးမဖွင့် ညာလုံးဖွင့်လျက် မြားနှင့်ဆင်ပြောင် တည့်
အောင်သေချာ ချိန်ပြီးခါလျှင် လိုရာပုံတွင်း ပစ်ခတ်
ခွင်းသကဲ့သို့။ ဧဝံ-တထာ၊ မျက်စိနှစ်လုံး စုံမသုံးပဲ ဗယ်လုံးမဖွင့်
ညာလုံးဖွင့်လျက် မြားနှင့်ဆင်ပြောင် တည့်အောင်ချိန်ပြီး
ဖြစ်နည်းတူစွာ ဥပမာ။ ပဏ္ဍိတော၊ ကုသိုလ်လုပ်ငန်း အခန်း-
ခန်း၌ တတ်ကျွမ်းသိမြင် ပညာရှင်သည်။ မင်္ဂလဌာနေ၊
အလှပေးမည် စိတ်ကရည်၍ ထိုဤဒါတပ် လှခမ်းမြတ်နှင့်
လှတတ်သည့် များရှင်လူတို့ ညီမကြရာ အရေးပါသား
သုံးဖြာသို့ တောင်းတိုင်းရသည့် ဌာနအမြတ် အလှပေးရာ
မင်္ဂလာမဏ္ဍပ်ကြီး၌။ နိသီဒိတော၊ ပကာသနစု ကျော်စော
မှုကို ဂရုမထား လေးစားရုံသေ ထိုင်နေပြီး၍။ ပုညေန၊
သံဃာ့မျက်မှောက် ရှေ့စက်တော်ငယ် ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ
ဉာဏ်ယှဉ်ကာလျှင် စေတနာသုံးတန် လွန်ထက်သန်လျက်
ဟိတ်ဟန်မပြု နိဝါတနှင့် နှိမ့် ချ ရုံ သေ ကိုယ် နေ မပို
ဂုဏ်မလိုသည့် ထိုထိုပေါင်းစု ကောင်းမှုခေါ်ရိုး ကုသိုလ်မျိုး
ဖြင့်။ သုသုခံ၊ ဘယ်ချမ်းသာတို့နှင့်မှ တုစရာ ယှဉ်ရာ မမြင်ပါ
သဖြင့် အလွန်တရာ ချမ်းသာ လှစွာသော။ ပဒိ၊ သန္တိသုခ
အမတခေမံ နေရမန်မြို့ထီး အချမ်းသာဆုံး ဖြစ်သော ချမ်းသာ

ဤကို။ ပတ္တေယျ၊ အပေါင်းအဝဝတို့ရယ် အကောင်း ပထမ
 ပေမို့ တောင့်တရာတော့သည် သာလျှင်တည်း။ ပတ္တေယျ၊
 ဝဋ္ဋခေါ်နှုန်း ဗဟ်မျက်လုံးကို မသုံးပယ်ခွာ ဝိဝဋ္ဌာဖြင့် သဒ္ဓါ
 ရှင်လန်း ဝဋ္ဋကုန်ခန်းအောင် ရည်မှန်းသေချာ တောင့်တ
 ညှိဒါန်းရာတော့သည်သာတည်း။

၈၉။ သင်္ဂါမော ဟိ အယံ ကာယော၊
 မဟာဘူတာ ဗြဟာ ဗလာ။
 နိစ္စံ ယုဇ္ဈန္တိ သင်္ဂါမေ၊
 တိက္ခာဝုဓေဟိ တေ ဗလာ။

ဟိ၊ ဤကိုယ်ကြီးဖြစ်ပုံ ဥဒါဟရုဏ်ပုံခင်း၍ ထင်လင်းစွာ
 ပြဆိုဦးအံ့။ အယံ ကာယော၊ ခန္ဓာငါးဝ ပေါင်းစပ်ထူထောင်
 ဤကိုယ်ကောင်ကြီးသည်။ သင်္ဂါမော၊ စိန်ဗုံး အမြောက်
 ပစ်ဖောက်သွန်ကြဲ အားခဲ၍ တိုက်ခိုက်ကြရာ မြို့ရွာ စစ်တလင်း
 ကြီးပေတည်း။ မဟာဘူတာ၊ ရေ၊ မြေ၊ လေ၊ မီး ခေတ်ကြီး
 သမုတ် မဟာဘုတ်တို့သည်။ ဗြဟာ၊ ကြောက်ဖွယ် သန့်ခွယ်
 ကြီးကျယ်ခမ်းနား စွမ်းအား သတ္တိ အထူး ရှိကြကုန်သော။
 ဗလာ၊ စစ်ဗိုလ်ကြီးတို့ပါပေတည်း။ သင်္ဂါမေ၊ ဤကိုယ်ကောင်
 တည်း ဟူသော စစ်မြေပြင်တလင်း၌။ တေ ဗလာ၊ ထို
 စစ်ဗိုလ်ကြီး လေးဦးတို့သည်။ တိက္ခာဝုဓေဟိ၊ ခက်မာ၊ ဖွဲ့စေး၊
 ပူအေး၊ လှုပ်ရှား လေးပါး ထက်မြက် လက်နက် စက်ချိန်
 ဝရခိန်ကြီး လေးစင်းတို့ဖြင့်။ နိစ္စံ၊ နေ့တိုင်း ညတိုင်း မဆိုင်း
 မညှာ အမြဲသာလျှင်။ ယုဇ္ဈန္တိ၊ သွန်ကြဲပစ်ခင်း၍ အတင်း
 တိုက်ခိုက်ခါ နေကြလေကုန်၏။ ယုဇ္ဈန္တိ၊ နင်လိုဟာ ပမာ

မထား ငါလိုလူ ဇမ္ဗူတလွှားမှာ မ-တထောင် တကောင်ဖွား
ပေဟု ယောက်ျား ဘသား ဒေါမာန်တွေ ပွား၍မို့ တဖက်
သားနှင့် အပြိုင်အဆိုင် မနိုင် နိုင်အောင် တအားခဲခဲပြီးတော့
မနာပဲ တိုက်ခိုက် ညှဉ်းဆဲ၍ နေကြလေကုန်သတည်း။

၉၀။ ဟန္ဒ ဒါနိ ဘိက္ခဝေ အာမန္တယာမိ ဝေါ
ဝယဓမ္မာ သင်္ခါရာ အပ္ပမာဒေန သမ္မာဒေထ။

ဘိက္ခဝေ၊ ငါတုရားနှင့် တွေ့ပေမဲ့ တဏှာ အကြားတွေ
ဘမ္မေ မ္မေ ဃရာသမား အထွေထွေ တွေ့တွေ့ပြီး ဖွတ်မေ့ပဒတ်
မေ့ မေ့ကြကုန်သော ချစ်သား ချစ်သမီး အပေါင်းတို့။ ဒါနိ၊
ရှစ်သောင်း လေးထောင် မြားမြောင် ဓမ္မက္ခန္ဓာ မြှိုက်သုဒ္ဓါကို
သတ္တဝါများ မှတ်ခါသားစေဖို့ မိန့်ကြားပြီးရာ ယခုအခါ၌။
ဟန္ဒ၊ နောက်ဆုံးစကား မြဲမှတ်သားဖို့ ငါတုရား တိုက်တွန်း
ဆုံးမတော်မူ၏။ ဝေါ၊ အနုမတင် သံသရာစက်မှ ယခုထက်
တိုင်တိုင် ဒုက္ခတွေ ပေ့ပျာလှိုင်၍ ဒီရေဆိုင် သံသရာကြော့မှာ
တမျောတည်း မျော၍ နေကြကုန်သော သင်ချစ်သား ချစ်
သမီးတို့အား။ အာမန္တယာမိ၊ ရာဟုလာ လား ရင်ဝယ်သားသို့
မခြားထပ်တူ သနားတော်မူသဖြင့် ယခုခေါ်၍ သိစေတော်
မူ၏။ သင်္ခါရာ၊ နာမ်တေပညာသ ကြံတွေးလျှင် သင်္ခါရဟု
အစဉ်ထာဝရ တအား ရှုရမည့် တရားစု ဟူသမျှတို့သည်။
ဝယဓမ္မာ၊ သစ်သီးတွေ ကြေကျသလို ဖြစ်ပြီးလျှင် မနေရပဲ
သေကြ ကြေကြ ရသော သဘော ရှိကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤပုံ
ဤနည်း ဤနိဿယဉ်းအတိုင်းပင်လျှင်။ အပ္ပမာဒေန၊ နောင်
ရော ခုရော ဘယ်ကာလမှ မမေ့မလျော့သော အပ္ပမာဒဆိုတဲ့

သတိတရားနှင့်။ သမ္မာဒေထ၊ နေ့ညမပြတ် တရားပုံဖြင့် ထပ်ထပ်
 မသွေ ပြည့်စုံကြစေကုန်တော့လော့။ သမ္မာဒေထ၊ သွားလည်း
 သတိ စားလည်းသတိ အရာရာ ဘာမဆို သိကြ၍ ဝါသနာ
 တဏှာအလို မသိကြစေပဲ ကမ္ဘာမှာ ကြာခို၍ မပိကြနဲ့တော့
 လောကီသဘော သတိမကွာ ပြုကြပြီး ယောနိသောမနသိကာရ
 ရှုကြရာတော့သတည်း။

နတ်ပင့် ဂါထာ

၉၁။ သမန္တာ စက္ကဝါဠေသု၊ အတြာဂစ္ဆန္တု ဒေဝတာ။
 သဒ္ဓမ္မံ မုနိရာဇဿ၊ သုဏန္တု သဂ္ဂမောက္ခဒံ။

သမန္တာ၊ ဇာတိခေတ် ခေါ်ကြတဲ့ ဆယ်မျက်နှာမဏ္ဍလ
 ဤစကြဝဠာ ဌာနမှာ။ စက္ကဝါဠေသု၊ မဟာမြေပြင် ဝေဟင်
 အာကာ တသောင်းသော စကြဝဠာတို့၌။ ဝသန္တာ မိမိတို့
 ကံစွမ်းအလိုက်ဖြင့် စံမြန်း ပျော်ပိုက်၍ နေကြ ပေကုန်သော။
 ဒေဝတာ၊ ဓတရဋ္ဌ၊ ကုဇေရနှင့် ဝိရူပေက္ခ၊ ဝိရူဠက အာဒိစ၍
 သုံးပသော ခေတ်အတွင်းဝယ် မိမိကံနှစ်မင်းတို့ ဖန်ဆင်းသည့်
 အတိုင်း မဆုတ်မဆိုင်းရ ဥပပတ္တိဘဝအားဖြင့် ထင်ရှားဖြစ်၍
 နေကြကုန်သော နတ် အပေါင်းတို့သည်။ အတြ၊ ပရိတ်
 တရားတော် မြတ်ကို ရွတ်ဖတ်ကြရာ ဤအရပ် ဤဌာနသို့။
 အာဂစ္ဆန္တု၊ တရားတော် ဓမ္မစက်ကို ဦးထိပ်သက် ပန်ဆီးဖို့
 အလျင်အမြန် ကြွလာတော် မူကြပါကုန်လော့။ ဘဒ္ဒန္တာ၊ ဘူမိ
 မြေခုံ အာကာဘုံဝယ် ဖုံဖုံတည်ငြား အို... နတ်များတို့။ အယံ၊
 ဒုဋ္ဌဘမ္ဘိ ကြုံရလေရာ ဤအခါသည်ကား။ ဓမ္မသဝနကာလော၊
 ရှင်တော် ဘုရား ဟောတရားကို နာကြားရ သောအခါ

ပေတည်း။ မုနိရာဇဿ၊ မုနိငါပါးကို များများကြီးနိုင်နင်း၍
မင်းထက်မင်းဖြစ် မြတ်ရှင်ချစ်၏။ သဂ္ဂမောက္ခဒံ၊ နတ်ရွာနိဗ္ဗာန်
တရားမှန်ကို ကော်ပေးတော်မူတတ်ထသော။ သဒ္ဓမ္မံ၊ ဘုရား
ရဟန္တာ အရိယာသာဝက သူတော်ကောင်းဟူသမျှတို့၏ နိစ္စဂရု
အာရုံပြုအပ်တဲ့ ပရိတ်တော်မြတ်ကို။ သုဏန္တု၊ နောင်အရှည်
သံသရာစခန်း လှပြီးတော့ အောင်ပြည်နဂရာ အတော
နန်းဆီသို့ မရှောင်ကြိုကမ္ဘာ မြန်းကာကြွရအောင် တန်းဆာဓမ္မ
ဖန်ဆင်းတော်မူလှည့်ပါစေကုန်သတည်း။

၉၂။ ဇယန္တော ဗောဓိယာ မူလေ၊
သကျာနံ နန္ဒိဝစုနော။
ဝေမေဝ ဇယော ဟောတု၊
ဇယဿု ဇယမင်္ဂလေ။

သကျာနံ၊ သမ္ဘိန်နွယ်လာ မဟာနွယ်မျိုး တန်ခိုးထင်ပေ
ဆွေတော် ရှစ်သောင်း သာကီဝင် မင်းအပေါင်း တို့၏။
နန္ဒိဝစုနော၊ နှစ်သွယ် စိတ်ဝမ်း သော်တာစန်းသို့ ရှင်လန်း
ထက်ကြ အားရဝမ်းသာ ဖရဏာပီတိ လှိုင်းကြီးကို အတိုင်းမသိ
တိုးတက်စေတော်မူပေသော။ ဗုဒ္ဓေါ၊ သုံးလ ထုတ်ဖူး မြွက်မူး
ဥသျှောင် ဘုန်းခေါင်စောထီး မြတ်စွာဘုရားသခင် ကိုယ်တော်
မြတ်ကြီးသည်။ ဗောဓိယာ၊ ကမ္ဘာဦးခိုင် မဏ္ဍိုင်သီရိ ဗောဓိ
ညောင်ရွှေ မြရောင်စေသည့် ဗုဒ္ဓဟေပင်ကြီး၏။ မူလေ၊ အနီး
ထံရင်း မြေသေဌ်နင်းဟု ဘက်ကင်းတုလွတ် အထုတ်အောင်ချာ
ဇေယျာပဝရ ဝိဇယအကျော် အပဏ္ဍိတ ရှေ့ပလ္လင်တော်ကြီး၌။
ဇယန္တော ယထာ၊ ငါးပါးမာရ်ဟုန် ရန်သူပုန်ကို ဘုန်းဂုဏ်

ခြောက်ဆင့် အောင်လံ ဝင့်လျက် လွယ်လင့်တကူ အောင်
 မြီးကြီး အောင်မြင်တော် မှသာကဲ့သို့။ ဧဝမေဝ၊ ထိုးတွင်း
 မကျန် ရန်မာန်အားလုံး အဆုံးကျန်စင် အောင်မြင်တော် မှ
 မြတ်ဘုန်းလှူ၍ နိုးယူစံမှီး တထပ်တည်းညီညာ အတူသာလျှင်။
 ဧဝမေဝ၊ ဧဝမေဝလေ။ အောင်မြင်ကြီး တူစွာ သူတကာထက်
 ရာဉ္စန် ဆင့်ဆင့် နေလို့ ပွင့်လျက် အောင်ခွင့် အောင်လမ်း
 အောင်ပန်း အောင်ရေ အောင်စေမင်္ဂလာ အရာရာ အောင်
 ကြောင်း အောင်ဆုမြတ်အပေါင်းတို့ကို။ ဧယော၊ ထိပ်တင်
 ပရမေ မြတ်စိန္တေ၏ အသင်္ချေအနန္တ ကြီးလှနေနှန်း ရှေ့ဘုန်း
 တေဇာ စက်ရှိုန်ဝါဖြင့် ဘယ်ခါမဆိုင်း ကြံတိုင်းအောင်မြင်
 အောင်ပွဲကြီးဆင်ယင်နိုင်သည်။ ဟေ တု၊ ဆံလွှာမြူမျှ မပူ
 မပင် မငြိုငြင်ပဲ ဘောင်ငြိမ်းချမ်း သော်တာစန်းသို့ ရှင်လန်း
 ကြည်သာ ဖြစ်မြောက်ပါစောတည်း။

၉၃။ အပရာဇိတပလ္လဒကံ၊
 သီသေ ပုထုဝိပုက္ခလေ။
 အဘိသေကေ သဗ္ဗဗုဒ္ဓါနံ၊
 အဂ္ဂပတ္တော ပမောဒတိ။

ဇိနော၊ ငါးမာရ်အမှောင့် ရန်ဆူးငြောင့်ကို မကြောင့်
 မကြ ဘုန်းကံစဖြင့် ဧကလွယ်ကူ အောင်ခြင်းကြီးအောင်တော်
 မှသော မြတ်စွာဘုရားသခင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးသည်။ သီသေ၊
 စကြဝဠာ ကမ္ဘာအပေါင်း တသောင်းဘေ့ခွင် မြေအပြင်ဝယ်
 ယဂင်စုလစ် သင်းကျစ်ထိပ်ဆောင်း မြေဦးခေါင်းကြီးသဖွယ်
 ဖြစ်တော် မှပေထသော။ ပုထုဝိပုက္ခလေ၊ ဘဒ္ဒကမ္ဘာ ပေါ်ဦး
 စွာက ရှေ့ကြာငါးခိုင် အတူပြိုင်၍ ကြိုင်လိုင်ပျံ့သင်း ရန်။

သွင်းလျက် အကင်းငုံရင်း ဆင့်ဆင့်စေဆာ ပေါ်ထွန်းရာဟု
လှိုင်စွာအံ့ဖွယ် တင့်တယ်ပြန့်ပြူး မြေဘူးမြေမြတ်ကြီး ဖြစ်တော်
မူပေဆသော။ သဗ္ဗဗုဒ္ဓါနံ၊ ပွင့်ကုန်ကြသား ပေဘာသရဖူ
အဆူဆူသော မြတ်စွာ ဘုရားကြီးတို့၏။ အဘိသေကေ၊
မကုဋကုဋအတုလပုန်ကူ ယယမ္ဘူတံဆိပ်ရွှေဆွဲသိပ်ဖြင့်အဘိသိက်
ခံယူရာဖြစ်သော။ အပရာဇိတပလ္လင်္ကေ၊ နေရဉာဏ ဝဉ်းထူး
သာသည့် နိလာ ရောင်လျှမ်း ရေယဉ်စမ်းနှင့် မြစ်ကမ်း
သောင်စွယ် သာမောဖွယ်လျှင် ဘုန်းကြွယ်ဆူဆူ ဗုဒ္ဓကံတို့
ရိပ်ဖြူရှစ်ဆင့် ကအဏ်ဖွင့်၍ အမြင့်ခေါင်ထီး ဉာဏ်တော်ကြီးကို
အပြီးပိုင်သ ရတော်မူရာ မဟာဝသို ဇေယျာဓိဟု ရှေ့ဘုံဥကင်
အပရာဇိတ ရှေ့ပလ္လင်တော်ကြီး၌။ အဂ္ဂပတ္တော၊ အထူးဆုံး
အချွန်ဆုံး အလွန်ဆုံး အကဲဆုံး အမြင့်ဆုံး အမြတ်ဆုံး
အထွတ်ဆုံးသို့ ရောက်တော်မူသည်ဖြစ်၍။ ပမောဒတိ ယသာ၊
ဇာတိ အာဏာ ဝိသယာဟု သုံးဖြာခေတ်လုံး ဘက်မဲ့ကြုံးလျက်
စံနှုန်းမမီ ငါဖြစ်ပြီဟု ပီတိတော်ခေတ်ခိုက်၍ နှစ်ခြိုက်ရှင်ပွား
နှလုံးကြည်ဖြူ ဝမ်းမြောက်တော်မူသကဲ့သို့။ ဧဝမေဝ၊ ထိုနရ
မူန်ပု ထိပ်စုသကီ ဝသီစိုးပိုင် စောဘုန်းလှိုင်နှင့် နှုန်းပြိုင်
ညီညာ အလားတူသာလျှင်။ သဗ္ဗသတ္တာ၊ တယောက်မကြွင်း
ခပင်းဥသို အလုံးစုံသော သတ္တဝါ အပေါင်းတို့သည်။
အဂ္ဂပတ္တော၊ အမြင့်ထက်အမြင့် ဆင့်ဆင့်တက်လှမ်း အထက်
တန်းသို့ ရှယ်မှန်းသလောက် ဆိုက်ရောက် ရရှိကြကုန်သည်
ဖြစ်၍။ ပမောဒန္တု၊ ကိုယ်စိတ် နှလုံး စွင့်စွင့်ပွား၍ အုံးအုံး
တက်ကြ အားရဝမ်းသာ အပျော်ကြီး ပျော်နိုင်ကြပါစေကုန်
သတည်း။

မဟာပတနသုတ်

၉၄။ သမန္တာ ဓဇိနိံ ဒိသ္မာ၊ ယုတ္တံ မာရံ သဝါဟနံ။
 ယုဒ္ဓါယ ပဇ္ဇဂစ္ဆာမိ၊ မာ မံ ဌာနာ အစာဝယိ။
 ယံ တေ တံ နပ္ပသဟတေ၊
 သေနံ သဗ္ဗော လောကော သဒေဝကော။
 တံ တေ ပညာယ ဘဇ္ဇာမိ၊
 အာမံ ပက္ကံဝ အသ္မိနာ။

ဓဇိနိံ ၊ သိန်းသန်းကုဋေ မိုးလုံးဝေလျက် အထွေထွေသော အဆင်းရှိသော အောင်လံ တံခွန်တို့နှင့် ပြည့်စုံသော စစ်သည် ဗိုလ်ထုရဲမက်စုကို၎င်း။ သဝါဟနံ၊ ဂီရိမေခလာ ဆင်မဟာနှင့် တကွသော။ မာရံ၊ စစ်ဗိုလ်ပြုလုပ် မာရ်နတ် ယုတ်ကို ၎င်း။ သမန္တာ၊ မြေမိုးအပြင် ထက်ဝန်းအကျယ်မှ။ ယုတ္တံ၊ တညီတညာ ထွေလာခြောက်ခြမ်း တပ်ကြီးဟိန်းလျက် ထိန်းထိန်းကြော်ငြာ ချီတက်လာသည်ကို။ ဒိသ္မာ၊ ဗလ္လင်ပေါ်မှ မြင်တော်မူလိုက် သော်။ ဟရေ မခရ၊ အယုတ်တမာ ဆိုးဝါးစွာသည့် မိစ္ဆာလူသတ် ဟဲ့....မာရ်နတ်။ ဥပဂစ္ဆ၊ ရဲလျှင်အတင်း ငါ့ထံရင်းသို့ သင်ချဉ်း ခဲ့လော့။ တယာ၊ သင်နှင့်။ ယုဒ္ဓါယ၊ ဘုန်းစွမ်းလူစ အလင်းပြ၍ ပုံရရုံးနိုင်စစ်ရေးပြိုင်ခြင်းငှါ။ ပဇ္ဇဂစ္ဆာမိ၊ နေမုဇ္ဇရာ မြစ်ကခွာ၍ ရတနာပေခမိ သီရိရုန်းဝေ ဗလ္လင်ဘေထက် အောင်မြေနှင်းကာ မျှော်ဘင်းအသင့် ငါနေလင့်၏။ မံ၊ လွတ်မြောက်ရေး တပ်ဦး ဗိုလ်မှူးကြီးဖြစ်သော ငါ့ကို။ ဌာနာ၊ ထက်ဝယ်ဖွဲ့ရာ အပရာဇိတ ဌာနပလ္လင် သမိုင်းပြင်မှ။ မာ အစာဝယိ၊ ပြောင်းရွှေ့စေလျက် အနေပျက်အောင် နှောင့်ယှက်ခြင်းငှါ သင်မတတ်နိုင်။ မာ အစာ

ဝယ်၊ သိဒ္ဓတ်မင်း ဗောဓိလျာသည် ဟောဒီတာဝါ ပလ္လင်က ဆင်းရောဟဲ့လို့ သင်းက တိုက်ပေမဲ့ ဘယ်နည်းနှင့်မှ မဇာတ် နိုင်ရာတကား။

ဟုရေပာရ၊ အယုတ်တမာ ဆိုးညစ်စွာသည် မိစ္ဆာလူသတ် ဟဲ့... မာရ်နတ်၊ သဒေဝကော၊ နတ်ဗြဟ္မာနှင့် တကုသော။ သဗ္ဗော လောကော၊ လူအားလုံးသည်။ တေ၊ သင်မာရ်နတ်၏။ ယံ ဟံ သေနံ၊ အကြင် ကာမစသော စစ်သည်ဆယ်ပါး ယခု ချီဟက်၍လာသော မာရ်စစ်သည်စုကို၊ နပ္ပသာဟတေ၊ အနိဂား ကြံ့ခိုင် မခံနိုင်၍ မပြိုင်စစ်ရေး အရှုံးပေးကာနေကြ၏။ အဟံ ပန၊ လွတ်မြောက်ရေးတပ်ဦး ဗိုလ်မှူးကြီးဖြစ်သော ငါသည် တမူကား။ ဗလဝါ၊ ကိုယ်အား စိတ်အား လွန်ကြီးမားသော။ ပုရိသော၊ ယောက်ျားသည်။ အသ္မုနာ၊ ကြီးစွာသော ကျောက်တုံးဖြင့်။ အာမံ၊ မကျက်သေးသော အိုးအစုကို၎င်း။ ပက္ကံ၊ ကျက်ပြီးသော အိုးစုကို၎င်း။ ဘိန္ဒုတိ ဣဝ၊ ဒေါသအမျက် ဝိတ်မာန်ထွက်၍ ညက်ညက်ကြေထွား ထူသောလားသို့။ တေ၊ သင်မာရ်နတ်၏။ ဟံ သေနံ၊ ထိုစစ်သည် နှစ်ရပ်ကို။ ပညာယ၊ ပါရမီညဏ်၊ ဝိပဿနာညဏ်၊ မဂ်ညဏ်၊ ဗိုလ်ညဏ်တည်းဟူသော ဝရဇိန်ကျောက်တုံး ပညာဘုန်းဖြင့်။ ဘဇ္ဇာမိ၊ ဖရိုဖရဲ တပြန် ကြဲလျှင် ပစ်ခွဲထူချေ လွှဲပစေအံ့သတည်း။

ပလ္လင်ပေါ်မှနေ၍ မာရ်နတ်ကို
ကြိမ်းဝါးပုံဂါထာ

၉၅။ ဝသိကရိတ္တာန သင်္ကပုံ၊ သတိဉ္စ သုပတိဋ္ဌိတံ။
ရဋ္ဌာ ရဋ္ဌံ ဝိစရိယံ၊ သာဝကေဟိ ဝိနယံပုထု။

ဘေ အပ္ပမတ္တာ ပဟိတတ္တာ၊ မမ သာသနကာရကာ၊
အကာမာ တေ ဂမိဿန္တိ၊ ယတ္ထ ဂန္ဓာန သောစရေ။

ဟရေ မာရ၊ တဲ့... မာရ်နတ်။ အဟံ၊ ငါသည်။ သင်္ကပ္ပံ၊
ဘုရားဖြစ်၍ ခေတ်ဇာတိရပ် လောကဓာတ်ဝယ် လူနတ်အများ
သောင်းထိုက်သားကို တရားမဂ္ဂင် ဖောင်ရေယဉ်ဖြင့် တင်အံ့
ရည်သန် ငါ့အကြံကို။ ဝသီကရိတွာ၊ လေ့လာနိုင်နင်း ပြီးစီး
ခြင်းကိုပြု၍။ သတိဉ္စ၊ ကိစ္စဟူသမျှကို တစမကြွင်း အောက်မေ့
ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သော သတိတရားကိုလည်း။ သုပတိဋ္ဌိတံ၊
ကောင်းစွာတည်သည်ကို။ ကရိတွာ၊ ပြု၍။ ပုထု၊ နှစ်ဆယ့်ပေး
သင်္ချေ ကုဋေခြောက်ဆယ် စွန်းကယ်တသိန်း တွက်ကိန်းသင်္ချာ
များလှစွာ ကုန်သော သာဝက တပည့်တပမ်း ရဟန်းလူနတ်
ပရိသတ်တို့ကို။ ဝိနယံ-ဝိနယန္တော၊ အကျွတ်ရအောင် ဆုံးမ
ဟောပြောလျက်။ ရဋ္ဌာ၊ တိုင်းပြည်ခရိုင် နိုင်ငံတပါးမှ။ ရဋ္ဌံ၊
တိုင်းပြည်ခရိုင် နိုင်ငံတပါးသို့။ ဝိဝရိဿံ၊ ဒေသစာရီ လှည့်သည်
ဖြန့်ဖြူးပေးအံ့။ အပ္ပမတ္တာ၊ မမေ့မလျော့ မပေါ့မဆ ကြကုန်
မူ၍။ ပဟိတတ္တာ၊ ကိုယ်အသက်ကို ငဲ့ကွက်ညှာတာခြင်း မရှိ
ကြကုန်မူ၍။ မမ၊ ငါဘုရား၏။ သာသနကာရကာ၊ အဆုံးအမ
ဩဝါဒကို လိုက်နာအားကျ ပြုလုပ်ကြကုန်သော။ တေ၊
ထိုတပည့်တပန်း ရဟန်းလူနတ် ပရိသတ်တို့သည်။ အကာမာ၊
တေဘုမ္မက ဘဝသုံးတန် သင့်နိုင်ငံကို ပြန်လှန်တစ် မကြည့်လို
ကြကုန်မူ၍။ ယတ္ထ၊ အကြင်နိဗ္ဗာန်သို့။ ဂန္ဓာ၊ ရောက်ကြကုန်သည်
ရှိသော်။ န သောစရေ၊ စိုးရိမ်ကြောင့်ကြ မရှိကြကုန်။ တတ္ထံ၊
ထိုနိဗ္ဗာန်သို့။ ဂမိဿန္တိ၊ သွားရောက်ကြကုန်လတ် သတည်း။

၉၆။ ဧကတော ကမ္မံ ကဘ္ဘာန၊ ပုညဓေတ္ထေ အနုတ္တရေ။
ဧကတော သံသရိတာန၊ ဧကတော ဝိနိဝဇ္ဇယျံ။

အနုတ္တရေ၊ ဘယ်ကပ်ဘယ်ခါ ဘယ်ကမ္မာတွင်မှ ပြိုင်လာလျှင် အရှုံးပေး၍ အခေးကရှောင်ရသဖြင့် မြတ်ခေါင်အချုပ်အထုတ်ဆုံးခေါ်သမုတ်အပ်သော။ ပုညဓေတ္ထေ၊ တကြိမ်ဝိုက်ပျိုးက ကောင်းကျိုးကွေ့အံ့ ချေပေးနိုင်၍ မြေကောင်းရေကောင်းချောင်းဝင်မြောင်းဝင် တီထွင်ခိုင်မြဲ လယ်ကောင်းကြီး ပမာမလာပုည ကျချအားကိုး ကုသိုလ်မျိုးကို စိုက်ပျိုးရာအစစ်သာသနာတော်တည်းဟူသော ခေတ်ကြီးအတွင်း၌။ ဧကတော၊ ဧကတောတူ သဒ္ဓါတူကြီး ကြည့်ကြည့်လျှင် တပေါင်းထဲလျှင် မကွဲအောင်အသင်းဖွဲ့ကြကုန်လျက်။ ကမ္မံ အလှူဒါန သီလအာဒိ အစရှိသည့် သုစရိတ်အစားရပ် ကောင်းမှုမြတ်ကို။ ကဘ္ဘာန၊ သူ့ဆုကိုယ်ပါ ညီညာနှစ်သက် မတူကပ်ကပ် လေးမြတ်သမ္ပုပျော်ပျော်ကြီးပြုလုပ်ကြကုန်သောကြောင့်။ ဧကတော၊ သုဂတိတုံတစ်ဝယ် စုံအသင်မကွဲ တပေါင်းထဲသာလျှင်။ သံသရိတာန၊ နတ်ပြည်မှာလည်း အတူဘု လှူဖြစ်လျှင်လည်း တသိုက်တရုံး အုံးအုံးကျက်ကျက် ကုသိုလ်ဘက်အသင်းဝင်မှု ပျော်ရွှင်စွာ ကျင်လည်ကြကုန်လျက်။ ဧကတော၊ အဆုံးဘဝ အန္တိမအခိုက်မှာလည်း တသိုက်တဝန်း အဘူဆုံ၍ လူ့ဘုံဘုင် မကွဲကြရကုန်ပဲ။ ဝိနိဝဇ္ဇယျံ၊ မဂ္ဂင်ဖောင်တော် နန်းယာဉ်ပေါ်မှာ ပျော်ပျော်ကြီး အတူစီးလျက် အမြိုက်ထီးဖြန့်မိုးရာ နိဗ္ဗူတာအောင်ကြငှန်းသို့ အဘူတူစံမြန်းလျက် အကျတ်တမ်း ဝင်ကြလေကုန်ရာသတည်း။

ရန်ကြီးအောင်ဘုရားပင့်

၉၇။ မာရ်ယက္ခံ ဂဇံ စောရံ၊ စိဉ္စမာနုဉ္စ သစ္စကံ။
နာဂံ ဗြဟ္မံ ဇယံ ဇီနော၊ သော မေ ဒေတု ဇယမဂံလံ။

မာရ်၊ ပရမေသဝင်ကို ရှေ့ပလ္လင်က တွန်းချမဟဲ့လို့ အစွမ်း
ပြခါ လက်ရုံးတထောင်နှင့် အလက်ဆုံးအောင် ပစ်သတ်ပို့
စစ်တပ်ကိုချီ တဝီဝီလက်နက်ဆင်းတို့ဖြင့် ပွက်ပွက်ကြမ်း ပစ်ခတ်
လျက် စစ်တပ်ရဲ့ထိပ်သီး မာရ်နတ်ဆိုတဲ့ ဂျင်နရယ် ဗိုလ်ချုပ်
ကြီးကို။ ဇီနော ဇယံ၊ ဟိုဘဝါဘဝက ပါလာကြတဲ့ ဒါနပါရမီ
တည်းဟူသော တရားဓမ္မဖြင့် ဘုရားကနိုင့်ပြီ ဘုရားကပိုင်ပြီ
ဘုရားကအောင်ပြီ။ ဇီနောဇယံ၊ ဘုရားကအောင်ပြီ။

ယက္ခံ၊ ငါ့မိမာန်၊ ဖန်ရဝေငယ် စံနေရမလားဟု ပရမေ
ဘဂဝါ၏ ခြေနှစ်ကြာစက်ပန်းတို့ကို ဟိုပေဇလော တဘက်ကမ်း
ဆီသို့ သေအချာထွက်ရမ်းပင်မည်ဟု ဆန်းသစ်တဲ့ သဘော
ညက်ဖြင့် ဒေါသမာန်သွင်း အာဠာဝကဆိုတဲ့ ဘီလူးမင်းကို။
ဇီနော ဇယံ၊ ဘဝအတန်တန် အလီလီခိုခဲ့ရတဲ့ ခန္တိပါရမီတည်း
ဟူသော တရားဓမ္မဖြင့် ဘုရားကိုနိုင့်ပြီ ဘုရားကပိုင်ပြီ ဘုရားက
အောင်ပြီ။ ဇီနော ဇယံ၊ ဘုရားကအောင်ပြီ။

ဂဇံ၊ တောင်ငါးလုံး ကာခိုတဲ့ ရာဇဂြိုဟ်လမ်းမသို့ ဆွမ်း
ရဖို့ မြန်းကြတော်မူစဉ် သုံးလူ့ရှင် အသေသတ်မည်ဟု ဒေဝဒတ်
ဆရာနှင့် အဇာတသတ်ကာတို့က မာရ်နတ်ပမာ အဆိုးစရိုက်
တွေဖြင့် ထိုးလိုက် ထိုးလိုက်ဟဲ့လို့ ချွန်းစိုက်ခါသွင်း နာဠာ
ဂီရိဆိုတဲ့ ဆင်မင်းကို။ ဇီနော ဇယံ၊ အထက်ကမ္ဘာ အလီလီက
အစဉ်မကွာ မှီခဲ့ရပါတဲ့ မေတ္တာပါရမီ တည်းဟူသော တရား

ဓမ္မဖြင့် ဘုရားကနိုင်ပြီ ဘုရားကပိုင်ပြီ ဘုရားကအောင်ပြီ။
ဇီနော ဇယံ၊ ဘုရားကအောင်ပြီ။

စောရုံ၊ သုံးဆယ့်ကိုးမိုင် အဝေးဝရီးကို အပြေးကြီးကအာ
လှမ်းနိုင်တဲ့ အားအစွမ်းဖြင့် ပနားတမ်း လက်ညှိုးဖြတ်မည်ဟု
ရမ္မက်ဆိုးကပ်ခါ မြတ်မာတာ အမောပါးသေခံမှ ဓမ္မတရား
နော် အမှန်မဖက်ပဲ သန်လျက်ကိုဆွေးပိုက်လျက် တရကြမ်း
လိုက်နေတဲ့ အမိုက်ရဲ့ထိပ်သီး အင်္ဂုလိမာလဆိုတဲ့ ခိုးသူကြီးကို။
ဇီနော ဇယံ၊ အဲဒီလို အမှားနည်းတွေကို တားဆီးကာတမ်း
နော်ကြံဆပြီး တန်ခိုးတော် အနန္တတည်းဟူသော တရားဓမ္မဖြင့်
ဘုရားကနိုင်ပြီ ဘုရားကပိုင်ပြီ ဘုရားကအောင်ပြီ။ ဇီနော ဇယံ၊
ဘုရားကအောင်ပြီ။

စိဉ္စမာနဉ္စ၊ သန္ဓေသု လူမိန်းမရယ်လို့ အပူကိန်း ပြခါ
လူပြုန်းလူအတွေ့ကို အထင်မှားရအောင် သခင်ဘုရားရဲ့အနား
ပရိတ်စာတ်အကြားက သဘာဝကို ပြုပြင်၍ သူ့ဗိုက်တွင် သန္ဓေ
ခ၊ သလို ပြခါဝင်နဲ့ ငါ့လင်ပဲဟု အထင်လွဲစရာ ဇွတ်ကဲပြီးတော့
စုပ်စွဲသမုတ် စိဉ္စမာနဆိုတဲ့ မိန်းမယုတ်ကို။ ဇီနော ဇယံ၊ ဘုရား
မြတ် စိန္တေယျာ ဣန္ဒြေမှာမပျက် ရှေ့နှုတ်တော်ကျူးမမြက်ပဲ
ငြိမ်သက်လှတဲ့ တရားဓမ္မဖြင့် ဘုရားကနိုင်ပြီ ဘုရားကပိုင်ပြီ
ဘုရားကအောင်ပြီ။ ဇီနော ဇယံ၊ ဘုရားကအောင်ပြီ။

သစ္စကံ၊ အနိစ္စကိုအမြဲ အလွဲကိုအမှန် နိဗ္ဗာန်ကိုငရဲ ငါ့
စကားသာ အမှန်ပဲရယ်လို့ စကားရည်စစ်ပွဲမှာ တစ်စွဲအောင်
အနိုင်ငြင်းမည်ဟု စတိုင်တင်းခါ ဝါဒတထောင်ဖြင့် မာန
ထောင်၍ တမျိုးမိုက် အဆိုးစရိုက်ထိပ်သီး ကုဋ္ဌဒဏ္ဍဆိုတဲ့ သစ္စက

ပရမိုဇ်ကြီးကို။ ဇီနော ဇယံ၊ အဝိဇ္ဇာမှောင်တွေ ယှဉ်ကာမသိ
ရတဲ့ ပညာပါရမီတည်းဟူသော တရားဓမ္မဖြင့် ဘုရားကနိုင်ပြီ
ဘုရားကပိုင်ပြီ ဘုရားက အောင်ပြီ။ ဇီနော ဇယံ၊ သူရားက
အောင်ပြီ။

နာဂံ၊ ရှင်မောဂ္ဂလ္လာန် ကိုယ်တော်မြတ်ကလည်း တန်ခိုး
ဈေးနိမ့်နတ် တအားချဉ်းသည့် နဂါးမင်းကလည်း အခိုးအလှုံ
အမျိုးမျိုးအဖန်ဖန် သုဝဏ္ဏ ရှေ့တောင်တိုက်မှာ တိုက်ခိုက်ခါ
ရင်ဆိုင်၍ ယှဉ်ပြိုင်ကာ မာန်ဇောအတန်တန်ကြံနေတဲ့ နန္ဒော
ပနန္ဒဆိုတဲ့ နဂါးမင်းကို။ ဇီနော ဇယံ၊ သြဘာသ ရောင်လှုံ
ဘော်ကို အောင်လံတော် တံခွန်စိုက်ဖေဟဲ့ဟု ညှန်းလိုက်တဲ့
တရားဓမ္မဖြင့် ဘုရားကနိုင်ပြီ ဘုရားကပိုင်ပြီ ဘုရားကအောင်ပြီ။
ဇီနော ဇယံ၊ ဘုရားကအောင်ပြီ။

ဗြဟ္မံ၊ အဝိဇ္ဇာဝိတ်ခိ၍ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ အယူဝါဒနှင့် သူလာ
စပြီး ဓမ္မနည်းမဟုတ်တာကို ပုစ္ဆာထုတ်ခါငြင်းလျက် အဘွား
စက် အဆိုးဉာဏ်ဖြင့် မိုးနတ် ဝဋ္ဋာတွင်းမှာ တန်ခိုးလှုံ သဘာ
လင်းနေတဲ့ ဗကဆိုပြဟွာမင်းကြီးကို။ ဇီနော ဇယံ၊ လယ်ပြင်မှာ
ဆင်သွားသလို ထင်ရှားစွာ အဖြေမှန်ပေါ်တဲ ရှေ့ဉာဏ်တော်
တည်းဟူသော တရားဓမ္မဖြင့် ဘုရားကနိုင်ပြီ ဘုရားကပိုင်ပြီ
ဘုရားကအောင်ပြီ။ ဇီနော ဇယံ၊ ဘုရားကအောင်ပြီ။

သော၊ ထိုရှစ်ယောက်သော အမှိုက်ကောင် တသင်းတို့ကို
စရိုက်မှောင်ခွင်းလို့မို့ အောင်ခြင်းသို့ ရောက်တော်မူငြား ရှင်
တော်မြတ်ဘုရားသည်။ မေ၊ တပည့်တော်အား။ ဇယမဂ်လံ၊
ရန်ဘယာကိုလည်း အောင် မာန်တဏှာကိုလည်း အောင်

သံသရာကိုလည်းအောင် ထောင် ရောင် နေအလင်းဖြာသကဲ့သို့
အမှောင် အမှောင်တွေ ခွင်းရာသည့် အောင် စေ ခြင်း ဆိုတဲ့
မင်္ဂလာကို။ ဒေတု၊ ဒါလီရာဟု ပမာပြုခါ ကရုဏာပိုင်း
အောင်ပဲ့ချိုး၍ ရှင်ပိုးကြည်သာ ပေး သနား တော် မူပါ
ရန်ကြီးအောင် အရှင်မြတ်ကြီးဘုရား။ ဇိနော ဇယံ၊ ဘုန်းတော်
ရောင် ကံတော်ရောင် ဉာဏ်တော်ရောင်တည်းဟူသော တရား
ဓမ္မဖြင့် ဘုရားကနိုင်ပြီ ဘုရားကပိုင်ပြီ ' ဘုရားကအောင်ပြီ။

အောင် ခြင်းရှစ်ပါး ဂါထာ

၉၀။ မာရံ ယက္ခံ ဂဗ္ဘံ ဇောရံ၊ ဝိညမာနည ဝေဒ္ဓကံ။
နာဂံ ဗြဟ္မံ ဇိနော ဇိနိ၊ ဟောဟု ပေ ဇယမေဝံ။

ဇိနော၊ အောင်သူတကာတို့၏အတွက် တမ္မတ်ညီညွတ်
ဘုန်းခေါင်ဘုန်းဖျား ရှင်တော်မြတ် ဘုရား နေည့်။ မာရည၊
ဂီရိမေခလာ ဆင်မဟာကို လျှင်စွာတက်ဝီး ပညွှင်နိုးဝယ်
ဝေးကြီးမိုးကြီး ပြာပူဇီးနှင်း ချောင်းကြီးတစ်ခု အားလုံးယှပ်
ပစ်ခတ်ခွင်းလျက် အချင်းသိဒ္ဓတ် ပလ္လင်မြတ်မှ အမြန်ထလေ့
စိမ်းမြည့်လွင် ဗောဓိပင်နှင့် ပလ္လင်တော်ကား ထင်အရှားပင်
သင်ကားမပိုင် ငါသာဆိုင်ဟု စွဲကိုင်လက်နက် ရဲမက်စစ်နှင့်
ထက်အောက်ဝန်းရံ သောင်းသောင်းညံ့အောင် အသံဟင်ကြွေး
မယဉ်ကျေးသည် ရန်ဘေးတသင်း မာရ်နတ်မင်းကိုဂုဏ်။

ယက္ခည၊ ငါ့မိမာန် ဖန်ရဝေဝယ် စံနေရမလားဟု ပရမေ
အဂဝါ ခြေနှစ်ဖြာစက်ပန်းတို့ကို ဟိုရေဇလာ တဘက်ကမ်း

ဆီသို့ သေအချောထွက်ရမ်းပစ်မည်ဟု ဆန်းလစ်တဲ့သဘောဉာဏ်ဖြင့် ဒေါသမာန်သွင်း အာဠာဝကဆိုတဲ့ ဘီလူးမင်းကို၎င်း။

၈၉၉။ အစွယ်ထက်ချွန် အရက်မှုန်လျက် အလွန်ဆိုးညစ် အမုန်ယဇ်ကို ရှင်ချစ်သနင်း သုံးလူ့မင်းကို အတင်းအကြပ် ဝိညာဉ်ဖြတ်အောင် ထိုးသတ်အံ့ငှါ ရှေ့ရှုလာသည့် နာဠာဝီရိ သောဝင်ရိုးနိုးနိုး ဆင်ပြောဝိကြီးကို၎င်း။

၉၀၀။ တဟန်တည်းဖြင့် ခရီးဝေးကွာ သုံးယူအနာကိ ချင်ခွာ ပြေးစွမ်း တောမြိုင် တန်းက လှုပ်နိုး လက်ဖြတ် လေအောင် သတ်၍ နန်းရပ် အကျော် မွေး မယ်တော်ကို မြင်သော် စိုက်စိုက် ခားဖြင့်လိုက်သည့် မကိုဋ်ထွတ်တင် သုံးလူ့ ချင်ကို အပင်ရွှေဝင်ခေး ဘယ်ကြောင့်ပြေးဟု ခားရေးပြေ သတ်မည်သာသား လွန်စွာဆိုးဘိ အင်္ဂုလိမာလခေါ် ခိုးသူကို ၎င်း။

၉၀၁။ ဝိဇ္ဇမာနဉ္စ၊ အလွန်ကောက်ကျစ် တိတ္ထိညစ်တို့ အပြစ်ရှာကြံ မကောင်းညစ်ဖြင့် စိမ့်ဆိုးပြုတ် စေလွှတ်လတ်၍ ပရိသတ်ထံ အရှက်ကွဲအောင် စွပ်စွဲတတ်စွာ ဝိဇ္ဇမာဟု သညာခေါ်ထုတ် ခိန်းမယုတ်ကို၎င်း။

၉၀၂။ သစ္စကဉ္စ၊ မစင်မပြု ဒိဋ္ဌိယူဖြင့် မည်သူကိုမျှ မာန်မချင် မာန်ချမ်းဖြင့် သူကနိုင်အောင် အပိုင်းလှမ်းမိုး အယူဆိုးသည့် ဒိဋ္ဌိမျိုးမိုက် သစ္စကပရေဗိုဇ်ကို၎င်း။

၉၀၃။ ဒေါသလှမ်းမိုး မျက်စောင်းထိုးက အရိုးကျေမှု ဖွဲ့ပြာကျအောင် စွမ်းဆောင်နိုင်သည့် တေဇထန်ပြင်း နန္ဒောပနန္ဒ နဂါးမင်းကို၎င်း။

ဗကဉ္စ၊ ဉာဏ်မြင်ကင်းကွာ အတ္တသာဟု မိစ္ဆာလွမ်းမိုး
အယူဆိုးသည့် ဟန်ခိုးအရာ ထိန်ပြောင်ညီးညီး ဗကအမည်
ရှိသော ဗြဟ္မာကြီးကို၎င်း။

အဇိနိ၊ ဒိဋ္ဌိကိုချ ဝေါသကိုပယ် ရန်စွယ်ကိုချိုး သဒ္ဓါ
ဖြိုးလျက် ရှိခိုး တုပ်ကွ ပြားပြား ကျအောင် ဆုံးမသွန်သင်
အောင်ပဲ့ဝင်လေပြီ။ ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန၊ ဤသို့ ဘုရားရှင်၏
များဖြင့် ဘုန်းဟုန် ကျေးဇူးဂုဏ်ကို ကြည်ယုံမယွင်း နှလုံး
သွင်း၍ အောင်ခြင်းရှစ်ချက် ဂုဏ်တော်နက်ကို မိန့်မြှောက်ဖော်
ကြား သစ္စာစကားကြောင့်။ မေ၊ အပြင်အတွင်း ရန်ဘေး
ရှင်း၍ အောင်ခြင်းအောင်ကို တောင်းဆုဆိုမြှောက် နှစ်သက်
ကော်ရော် တပည့်တော်အား။ ဇယမင်္ဂလံ၊ နှစ်ဖြာတွင်းပြင်
ဘေးရန်ဝင်လျက် လိုအင်ဆန္ဒ ဟူသမျှကို ကြည့်ရသည်သာ
စန်းသော်တာသို့ အောင်ရာ အောင်မှ အောင်ကြောင်းပြု၍
အောင်ဆုရတနာ အောင်မြင်ခြင်း မင်္ဂလာသည်။ ဟောတု၊
ရွာသွန်းမိုးရေ တက်ဖြိုးဝေသို့ မသွေ ဆောစွာ ဖြစ်ပါစေ
သတည်း။

၉၉။ အဋ္ဌိနံ နဂရံ ကတံ၊ မံသလောဟိတ လေပနံ။
ယတ္ထ ဇရာ စ မစ္စု စ၊ မာနော မက္ခော စ သြဟိတော။

အဋ္ဌိနံ၊ သုံးရာသော အရိုးတည်းဟူသော သည်တိုင်တို့ကို။
အနုဗန္ဓိတော၊ ကိုးရာသော အကြောဟုဆိုအပ်သော နွယ်ကြိမ်
တို့ဖြင့် ယှက်လိမ်ဖွဲ့စည်း ချုပ်တီးချည်နှောင် အပ်ကုန်သည်
ဖြစ်၍။ မံသလောဟိတလေပနံ၊ ကိုးရာသောအသား အနှံ့
အပြားတည်သော သွေးဟုဆိုအပ်သော မြေဆိုင် သရုတ်တို့ဖြင့်

ပွတ်သတ်အုံ့မံ လိမ်းကျံအပ်သည်ဖြစ်၍။ တစပရိစ္ဆန္ဒ၊ ကိုယ်
 အလိုကို အုပ်စိုးပိုင်၍ လွှမ်းချုပ်တည်သည့် အရေမည်သော
 စိုးသွမ်းစရာဘို့ဖြင့် ထိုးတမ်းအလာ ခိုးကာအပ်သည် ဖြစ်၍။
 နဂရ၊ အတ္တဇောတည်းဟူသော ခန္ဓာအိမ်ယုတ် တဲအိုကုပ်ကို။
 ကင်၊ ဘဏ္ဍာယောကျိာ်၊ လက်သမားသည် သားနားစီရင်
 တီသွင် အပ်ပေ၏။ ယတ္ထ၊ အကြင် ခန္ဓာအိမ်တည်း ဟူသော
 တဲကုပ်၌။ ဇရာ စ၊ တနေ့တခြား သွားကျိုးဆံဖြူ အရေမှုတုန်
 ကြောက်ရွံ့စရာ ပမာမျောက်အို ပိုဆိုမက အိုမင်းရခြင်းတည်း
 ဟူသော ဇရာတရားသည်၎င်း။ မစ္စ၊ ဗြဟ္မာနတ်လူ အဘယ်
 သူမှ အာဏာပြု၍ မရအချဉ်း ထွင်းထွင်း ဖောက်ဖောက်
 တယောက်မကျန် အမှန်မသွေ ကေန်သေရမည်ဟူသော မစ္စ၊
 တရားသည်၎င်း။ မာနေ၊ ဝါဘကားဟုထေဝံင်လွှားတက်ကြ
 မာန်မာနတရားသည်၎င်း။ မက္ခောစ၊ သူတပါးတို့၏ ကျေးဇူး
 ဂုဏ်ရှိန်ကို မထိန်မထောက် သိမ်ပျောက်ပျက်ကြေအောင်ခြေပွတ်
 တတ်သော မက္ခသမုတ် တရားယုတ်သည်၎င်း။ ဩဟိတော၊
 အမြဲမပြတ် တရစပ်ဖြင့် စွဲကပ်တည်နေလေတော့သတည်း။

၁၀၁။ သစေ ဣမဿ ကာယဿ၊ အန္တော ဗာဟိရကော သိယာ။
 ဒဏ္ဍာဒီနိ ဂဟေတွာန၊ ကာကေ သောဇဏ နိဝါရယေ။

ဣမဿ ကာယဿ၊ ခန္ဓာကိုယ်ရုပ် ဤအကောင်ပုပ်ကို။
 ဝါ- အပုပ်တွေလှောင် ဤကိုယ်ကောင်ကြီးကို။ အန္တော
 ဗာဟိရကော၊ တွင်းပြင်ပြောင်း၍ ဗလောင်းဗလဲ ဖြန့်ကြဲ
 ပစ်လွှင့်၍ ထားအပ်သည်။ စေ သိယာ၊ အကယ်၍ကား
 ဖြစ်ပါငြားအံ့။ ဒဏ္ဍာဒီနိ၊ တုတ်ကောက်တောင်ဌေး စသည်

တို့ကို။ ဂဟေတောန၊ နိုင်နိုင်မြဲမြဲ ကိုင်ကာဝဲဗျိုး၍။ ကာကောစ၊
များစွာ သေခင်းသေခင်း ကျီးအပေါင်းတို့ကို၎င်း။ သောသောစ၊
ခွေးအပေါင်းတို့ကို၎င်း။ နိဝါရယေ - နိဝါရယေ၊ အုတ်အောင်
သောင်းခဲ၊ မောင်းမဲတားမြစ်၍ နေရမည်သာလျှင်တည်း။

၁၁၁။ အက္ခေယျ သညိနော သတ္တာ အက္ခေယျသ္မိ ပတိဋ္ဌိတ။
အက္ခေယျံ အပရိညာယ၊ ယောဂ မာယန္တိ မစ္စုနော။

အက္ခေယျသညိနော၊ အကောင်မဟုတ် နာမ်နှင့်ရုပ်ကို
အဟုတ်အကောင်ကြီးဟု မှတ်ထင်ကြကုန်သော။ အက္ခေယျသ္မိ၊
အကောင်ပင် မဟုတ်သော်လည်း အကောင်ဟု ခေါ်ဝေါ်
ရုံသာ ခေါ်ဝေါ်ရသော ရုပ်နာမ်နှစ်ပါး၌။ ပတိဋ္ဌိတ၊
အဟုတ်အကောင်ကြီးဟု စွဲလန်း၍ တည်ကုန်သော။ သတ္တာ၊
ဘူတရုပ်ကို လူအဟုတ်ကြီး ထင်နေကြကုန်သော သတ္တဝါ
တို့သည်။ အက္ခေယျံ၊ အဟုတ်အမှန် နာမ်နှင့်ရုပ်ကို။ အပရိ
ညာယ၊ အပိုင်အနိုင် အဟုတ်သိ တကယ်သိ မသိကြခြင်း
ကြောင့်။ မစ္စုနော၊ သေမင်း အိုမင်း နာမင်း အပယ်
မင်းကြီး၏။ ယောဂံ၊ အလိုပိုင်ခံ သူ့နိုင်ငံသို့။ အာယန္တိ၊
ရောက်ခါရောက်ခါ နေကြရကုန်တော့သတည်း။

သိမြင်ဆုံးဖြတ်၊ ပယ်ခွာအပ်၊ သုံးရပ်ပရိညာ။
(သင်္ဂါထာဝဂ္ဂ သံယုတ်ပါဠိတော် ပရမတ္ထစက္ခု-၂၇၁)

ဘုရားအဖြစ်ရောက်ပြီး တဝါအရမှာ မာရ်နတ်လာ၍
ဝန်ချသော ဂါထာ

၁၀၂။ သတ္တဝဿာနိ ဘဝန္တံ၊ အနုဗန္တိ ပရာပရံ။
ဩတစရံ နာဓိဂစ္ဆိဿံ၊ သမ္ပုဒ္ဓဿ သတိမတော။

မေဒဝဏ္ဏံဝ ပါသာဏံ၊ ဝါယသော အနုပရိယဂါ။
 အပေတ္ထ မုဒုံ ဝိန္ဒေမိ၊ အပိ အဿာဒနာ သိယာ။
 အလဒ္ဓါ တတ္ထ အဿာဒံ၊ ဝါယသေတ္တာ အပက္ကမိ။
 ကာကော တံ သေလ မာသဇ္ဇ၊ နိဗ္ဗိဇ္ဇပေမ ဂေါတမ။

ဂေါတမ၊ ဂေါတမ အမည်ရှိသော မဟာသမ္မတမင်း၏ အနွယ်ဖြစ်တော် မူပါပေသော အရှင်ဘုရား။ ဘဝန္တံ၊ အရှင် မြတ်ဘုရားကို။ သြတာရာ ပေက္ခော၊ မူပေါက် ရှာကြံခြင်း ကိစ္စကို ငဲ့၍။ သတ္တဝဿာနိ၊ တောထွက်သည်မှ စ၍ ထွက်စစ် ခုနစ်နှစ်တို့ ကာလပက်လုံး။ ပရာပရံ၊ မအိပ်မနေ စိတ်ရှေ့ရှေ့ဖြင့် မပျက်မကွက် အဆက်ဆက်။ အနုပဗ္ဗိ၊ မူပေါက်ရှာကြံ ဖျက်ဆီး ဉာဏ်ဖြင့် နှောက်ရန်တုယ်တာ စုံထောက်ကြီးလုပ်ခါ လိုက်မိ ပါ၏။ သတိမတော၊ လွန်ကဲသော သတိနှင့် ပြည့်စုံ တော် မူသော။ သမ္မုဒ္ဓဿ၊ လေးသစ္စာဉာဏ်အလင်းဖြင့် လောကမှ ဖောက်ထွင်း၍ ထွက်တော်မူသော အရှင်မြတ်စွာ ဘုရား၏။ သြတာရံ၊ အပြစ်ယူဖို့ အမှုယှင်းဖောက် ရန်ပြုပေ ကိစ္စကို။ နာခိ ဂစ္ဆိဿံ၊ စုံထောက်ဉာဏ် ပြုမှုရသော်လည်း အနုမြူသောက်မျှ အပြစ်ရှာ၍ မရပေ ဘုရား။

ဧတံ၊ ဤအိအိ၍ သားဆီခဲကြီး၍။ မုဒုံ၊ မမရရ နူးညံ့ လှစွာသော။ မေဿံ၊ မံသဆိမ္မံအိ အသားဆီကို။ အပိ ဝိန္ဒေမိ၊ ကြီးစားအားထူထိ ခြေနှင့်ကုတ်၍ နှုတ်နှုတ်ဖျက်ဆီး ရငြား အံ့လည်း မသိ။ ဝါ-ရမည်စင်စစ်တည်း။ အဿာဒနာ၊ ကြော ချဉ်စိမ့်စိမ့် ကိုယ်လုံးအိမ်မျှ ချိုဆိမ့်သုစွာ အရသာဖြင့် သာယာ မူးမေ့ လျှာအတော့သည်။ အပိ သိယာ၊ တကယ်စင်စစ် အမှန် ဖြစ်မည်လည်း မသိ။ ဣတိ၊ ဤသို့ အကြံ ဥပါဒါန် ဖြင့်။

ဝါယသော၊ သူတကာမုန်း တတိုယ်လုံး နက်ကြုတ် ကျီးမိုက် ယုတ်သည်။ မေဒ ဝဏ္ဏံဝ၊ အဆီခဲ အသေး အဆင်း ရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ ပါသာဏံ၊ ထုမရ ခြေမရ မကြေ မှုနိုင်တဲ့ ကျောက်ခဲ ကျောက်လုံး ကျောက်တုံးကြီးကို။ အနု ပရိယဂါ၊ အဋ္ဌဒိသာ၌ ချာချာလည်ပတ် ဝန်းဝိုင်းလတ်၍ အဝတ်အားကြီး နှုတ်သီးအားကို ဆိတ်ဆုထိုးလေ၏။

သော ဝါယသော၊ သူတကာမုန်း တတိုယ်လုံး နက်ကြုတ် ထိုကျီးမိုက်ယုတ်သည်။ တတ္ထ၊ ထုမရ ခြေမရ မကြေမှုနိုင်တဲ့ ထိုကျောက်လုံး ကျောက်ခဲကြီး၌။ အဿာဒံ၊ သာယာကောင်း မြေ လျှာအတွေ့ကို။ အလဒ္ဓါ၊ စိတ်ထဲတွင် အထင်ကြီးသော် လည်း ဘယ်နည်းနှင့်မှ မရသည်ဖြစ်၍။ ဧတော၊ အဆီလိုလို လျှာယိုရသည့် ဤကျောက်တုံးကြီးမှ။ အပက္ကမိ၊ ဆိတ်မရ ဆွမရ တအအနှင့် အတောင်ခါကာ ရှောင်ခွာရလေ၏။ သော ကာကော၊ အထက်မော့မော့ပြီး လက်လျှော့ရသော ထိုကျီးမိုက် သည်။ တံ သေလံ၊ အဆီခဲလို ရှန်းရှန်းစိုသော ထိုကျောက် လုံးကို။ အာသဇ္ဇ၊ ထိုးဆိတ်ထိပါး၍။ နိဗ္ဗိဇ္ဇာတိဣဝ၊ အရသာ အငွေ မြူတစေ့မျှ မတွေ့လေပဲ အပမ်းသဲ၍ ပယ်လှဲရလေဘိသို့။ မယမ္ဗိ၊ အရှင်ထံနောက် တကောက်ကောက်နှင့် စုံထောက်ကြီး လုပ်ခါ လိုက်ခဲ့ပါသော အကျွန်ုပ်တို့ သည်လည်း။ ဘဝန္တံ၊ အရှင်မြတ်ဘုရားကို။ အာသဇ္ဇ၊ နှောင့်ယှက်ထိပါး စောင့်စား ချုပ်ချယ်၍။ နိဗ္ဗိဇ္ဇာပေမ၊ ရှင်နောက်တော် အပြီးလိုက်သော် လည်း ကျီးမိုက်ကြီး အထက်မော့၍ လက်လျှော့သလို လက် လျှော့လိုက်ရပါပြီဘုရား။ နိဗ္ဗိဇ္ဇာပေမ၊ အလိုပါမူ ဘာတခုမျှ

မပြုနိုင်ပဲ နှလုံးကဲ့မျှ အသဲနာကျင် ပူပင်ညှိုးချိုး စိတ်ကုန် ဆုံး၍ ဒုံးဒုံးချရပါတော့သည်ဘုရား။

၁၀၃။ ဒေသော နမုစိ တေ သေ နာ၊ ကဏ္ဍဿာဘိပ္ပဟာဂိနိ။
န နံ အဿူရော ဇိနာတိ၊ ဇေတွာ စ လဘတေ သုခံ။

နမုစိ၊ လူနတ်ဗြဟ္မာ သတ္တဝါကို သံသရာညွတ် ဒုက္ခဝဋ်မှ မထွက်စေဖို့ အတင်းပြုသည့် ဗိုလ်ထုကြီးလတ် ဟဲ့...မာရ်နတ်။
ဒေသော၊ ဤ ကာမရတိ အစရှိသော တရားဆယ်ခုသည်။ တေ၊
သင်မာရ်နတ်၏။ သေနာ၊ စစ်သည်ဗိုလ်ထု ရဲမက်စုသည်။
ဟောတိ၊ စင်စင်မသွေ ဖြစ်ပါပေ၏။ ကဏ္ဍဿ၊ နှလုံးအမှု
အဖြူမဖက် ထည်လုံးနက်သား ရမ္မက်ကြီးလတ် သင်မာရ်နတ်၏။
အဘိပ္ပဟာဂိနိ၊ ရဟန်းရသေ့ ဟူသရွေ့ကို တွေ့တိုင်းပင်ခတ်
အသေသတ်တတ်သော သေနတ်မီးပေါက် အမြောက်စိန်ဗုံး
တွေလည်း မည်ပါပေ၏။ အဿူရော၊ သဒ္ဓါ ဆန္ဒ ဝီရိယဇာန်
မစွမ်းသန်သော ပုထုဇဉ်မဲ လူမရဲများသည်။ နံ၊ ထိုအပိုကြီး
ဆယ်တန် သင်၏ရန်ကို။ န ဇိနာတိ၊ တွန်းလှန် တိုက်ဖျက်
အလွတ်ထွက်ခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်ရှာကြလေ။ သူရောစ၊ သူ၏
ဆန္ဒ ဝီရိယဇာန် ထက်သန်ကြီးမား လွန်စွန့်ဝားသော များပြင်
ခပင်း အာဇာနည်တသင်းသည်သာလျှင်။ ဇိနာတိ၊ မြက်နွယ်
ဘပင် ထိမထင်ပဲ အသွင်အမြန် တွန်းလှန်တိုက်ဖျက် အလွတ်
ထွက်ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်ကြပေ၏။ ဇေတွာစ၊ တွန်းလှန်တိုက်ဖျက်
အလွတ်ထွက်နိုင်မှသာလျှင်။ သုခံ၊ ဗိုလ်လူအများ သင့်တော်သား
တို့၏ ဓားဘေး လှံဘေး လက်နက်ဘေးမှ ကင်းဝေးလှစွာ
မြတ်ချမ်းသာကို။ လဘတေ၊ မုချပိုင်ပိုင် ရနိုင်တော့ရာသည်။

၁၀၀၄။ သေ မှု မှု ပရိဟရေ၊ မိရတ္တု ဣဓ ဇီဝိတံ။
သင်္ဂါမေ မေ မတံ သေယျော၊ ယဉ္ဇ ဇီဝေ ပရာဇီတော။

သေ-သော၊ ဤသိဒ္ဓတ်မင်းသည်။ မှု၊ စစ်မြေရောက်ကာ
နောက်သို့တလှမ်း မဆုတ်တမ်းဟု ရံစွမ်းအောင်လံ တံခွန်
မှန်သား ဖြူဆံမြက်ထိပ် ပန်းနိမိတ်ကို။ ပရိဟရေဣဝ၊
ခေါင်းဝယ်စိုက်ထောင် ရဲပန်းဆောင်သော ကြက်တောင်စိုက်
ဗိုလ်မှူးကြီးဟူ၍။ မံ၊ နောက်မဆုတ်တမ်း အဟုတ်တမ်း အလုပ်
လုပ်သောငါ့ကို။ ဓာရေဟိ၊ သင်မှတ်လိုက် ပါတော့လော့။
မမ၊ စစ်မြေပဲ့ဝယ် အကဲမလှ ဆုတ်ပြီးမှလျှင် သင်၏
လက်အောက် ပြန်၍ရောက်ရသော ငါ၏။ ဣဓ၊ ဤသံသရာ
တုံလောကကြီး၌။ ဇီဝိတံ၊ အသက်ရှင်ကာ နေရခြင်းသည်။
မိရတ္တု၊ အရှက်ကြီးကဲ့ အကျိုးနည်း၍ အကဲစုပ်နှုပ် သတင်း
ပုပ်လျက် စက်ဆုပ်ဖွယ်ကြီး ဖြစ်ပေစွ တကား။ သင်္ဂါမေ၊
ယဉ်တာတွေ အရှုံးပဲဟဲ့လို့ ဗုန်းဗုန်းလဲ တိုက်ထုတ်ရာဖြစ်သော
စစ်မြေစစ်ပဲ့၌။ မတံ၊ သူ့လက်နက်မှ စစ်ပဲ့၌ကျ၍ သေရခြင်း
သည်သာလျှင်။ မေ၊ ဝါအား။ သေယျော၊ ကောင်းမြတ်လှ
သေးပေ၏။ အဟံ၊ ငါသည်။ ပရာဇီတော၊ မလှစစ်ရေး အရှုံး
ပေးလျက်။ ဇီဝေ၊ အသက်ရှင်ရခြင်းသည်။ ယဉ္ဇ သေယျော၊
မမြတ်သည်သာလျှင်တည်း။

(ဤအလုပ်နှင့် ဤခန္ဓာကိုယ်ကြီး အပြီးစွန့်လိုက်သော ပဟိတတ္ထတည်း)

၁၀၀၅။ ပဂါဠေတ္ထ န ဒိဿန္တိ၊ ဧကေ သမဏဗြာဟ္မဏာ။
တဉ္စ မဂ္ဂံ န ဇာနန္တိ၊ ယေန ဂစ္ဆန္တိ သုဗ္ဗတာ။

ကော၊ မစို့၊ မပို့နှင့် အချို၊ အချို၊ ကုန်သော။ သမဏ်ဗြဟ္မဏာ၊
 သဒ္ဓါဝီရိယ ဗလစွမ်းရေ မရှိလေပဲ စစ်မြေဦးဝယ် စစ်မှူး
 ကိရိယာ သင်္ကန်းဝါနှင့် ငရိက္ခရာအစုံ ဝတ်ရုံဖွဲ့ယှက် ရောင်ထွက်
 ထွက်ကြကုန်သော ရဟန်းပုဏ္ဏားတို့သည်။ ဧတ္ထ၊ ဤတပ်ကြီး
 ဆယ်ခု ဗိုလ်ထုများအင် စစ်မြေပြင်၌။ ပဂါဠာ၊ စကားပြန်မျှ
 မကျန်စုတ်စုတ် အကုန်မြုပ်ကြရလေကုန်၏။ တပ်လုံးမြုပ်ကြရ
 လေကုန်၏။ န ဒိဿန္တိ၊ ဤသုတယောက် လွတ်မြောက်ခြင်း
 စသေကြံဟု ရှာကျန်မရ မမြင်ကြရကုန်။ ကသ္မာ၊ အဘယ်
 ကြောင့်နည်းဟူမကား။ သုဗ္ဗတ၊ ကောင်းသောအကျင့် ရှိကြ
 ကုန်သော အရိယာ သူတော်ကောင်းတို့သည်။ ယေန မဂ္ဂေန၊
 အကြင်ဗောဇ္ဈင်ခုနစ်ပါး တရားစကြာ ရတနာလမ်းခရီးဖြင့်၊
 နိဗ္ဗာန်၊ ကောင်းသောသူတို့၏လားရာ ခေမာနဂရ ပြည်ရွှေမသို့။
 ဂစ္ဆန္တိ၊ ဆိုက်ရောက်ကြရလေကုန်၏။ တဉ္စ မဂ္ဂံ၊ ထိုဗောဇ္ဈင်
 ခုနစ်ပါး တရားစကြာကြီး လမ်းခရီးကို။ န ဇာနန္တိ၊ ကိုယ်တွေ့
 မျက်မှောက် ဝိဇ္ဇာဉာဏ်အသိမြောက်အောင် မပေါက်မရောက်
 နိုင်ကြလေကုန်တကား။

၁၀၆။ ကတီဟံ စရေယျ သာမညံ၊ စိတ္တံ စေန နိဝါရယေ။
 ပဒေပဒေ ဝိသီဒေယျ၊ သင်္ကပ္ပါနံ ဝသာနုဂေါ။

စိတ္တံ၊ ဣဋ္ဌအနိဋ္ဌ အာရုံတွေ့ရှိသမျှတို့၌ ကျတတ် ရောက်တတ်
 သည်ဖြစ်၍ တော့မျောက်နှင့် တူပျော် လျှပ်ပေါ်လော်လီ
 မတည်ကြည်သေးစိတ်ကို။ စေန နိဝါရယေ၊ စည်းခြံခုန်လွှား
 ကောက်ပင်ကိုစားတတ်သော နွားရိုင်းကြီးဥပမာ သတိ၊ ပညာဟူ
 သော နှင်တံတပြာဖြင့် သိမ်းရုပ်၍ မထိန်းမအုပ် မစောင့်ရှောက်

ခွဲသည် ဖြစ်ပါပြားအံ့။ ကတိဟံ၊ အဘယ်နှစ်-ရက် အဘယ်
 ကာလ အဘယ်သမယမှ။ သာမညံ့၊ ကိလေသာကို ငြိမ်းစေတတ်
 သော သူမြတ်တို့၏ အကျင့်ဖြစ်သော သီလ၊ သမာဓိ၊ ဝိပဿနာ
 တရားကို။ စရေယျ၊ အားထုတ်ကျင့်သုံး နှလုံးသွင်းနိုင်ပါအံ့
 နည်း။ ဧကောဟမ္ပိ၊ တနေ့တရက် တမနက်မျှလည်း။ န စရေယျ၊
 အားထုတ်ကျင့်သုံး နှလုံးမသွင်းနိုင်ရာ။ သင်္ကပ္ပါနံ၊ မိစ္ဆာဝိတက်
 စိတ်ပျက်စိတ်ပျင်းတို့၏။ ဝသာနုဂေါ၊ လှပျင်းလှပေါသည်။
 ပဒေပဒေ၊ မြင်တိုင်း ကြားတိုင်း နံတိုင်း လျက်တိုင်း တွေ့တိုင်း
 သိတိုင်းသော အာရုံ၌။ ဝါ၊ ခြေလှမ်းတိုင်း ခြေလှမ်းတိုင်း၌။
 ဝိသိဒေယျ၊ သံသရာဝဲ ဆင်းရဲအပေါင်း ရှံညွှန်ပျောင်းမှုဦးခေါင်း
 မမော် မပေါ်စုပ်စုပ် တကတဲ မြုပ်လေရာသတည်း။

၁၀၇။ ဒုရင်္ဂမံ ဧကစာရံ၊ အသရီရံ ဂုဟာသယံ။
 ယေ စိတ္တံ သံယမေဿန္တိ၊ မောက္ခန္တိ မာရဗန္ဓနာ။

ဒုရင်္ဂမံ၊ ဝေးလှသောအာရုံကိုလည်း လှမ်းခုန်ခံယူတတ်သည်
 ဖြစ်၍ ဝေးလှသောအရပ်သို့လည်း သွားရောက်ခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်
 ထသော။ ဧကစာရံ၊ တခုချုပ်မှ တခုဖြစ်ပေါ်ရသည်ဖြစ်၍
 အဖော်မမှီး တခုတည်းသော ဧကစာရမ္ပိ၊ အားမကိုးလောက်
 ထသော။ အသရီရံ၊ လုံးလုံးလျောင်းလျောင်း ပေါင်း၍တည်
 ဟန် သဏ္ဍာန်အရေးအဆင်း အထည်ကိုယ် ကင်းသည်ဖြစ်၍
 ပျက်စီးခြင်းငှာလည်း ခဲယဉ်းထသော။ ဂုဟာသယံ၊ ဟဒယ
 ဝတ္ထုရုပ်တွင် မှီကုတ်လျက် မဟာဘုတ်လေးပါးတည်းဟူသော
 လိုဏ်ဂူ၌ အောင်းသည်ဖြစ်၍ ဖမ်းယူနိုင်ကောင်းသော သဘော
 မရှိထသော။ စိတ္တံ၊ တောမျောက်ရိုင်းကဲ့သို့ ထင်တိုင်းကိုကြိုက်

ထင်ရာကိုလိုက်တတ်သော စိတ်မိုက်စိတ်ကြမ်း စိတ်သရမ်းကို။
ယေ၊ အကြင် ယောက်ျားမိန်းမမဟု ရဟန်းရှင်လူ ခပ်သိမ်းကုန်
သောသူတို့သည်။ မာရဗန္ဓနာ၊ မာရ်မင်း၏ အနှောင်အဖွဲ့တည်းဟူ
သော တေဘူမက ဝဋ်ဒုက္ခအတွင်းမှ။ မောက္ခန္တိ၊ မိမိကိုယ်တွင်း
ကိုသေသာ အနှောင်အဖွဲ့ကင်းသဖြင့် ရှင်းလင်းထွက်မြောက်နိုင်
ကုန်လတံ့သတည်း။

၁၀၈။ အဝေတိ အတ္တနော ဝေရီ၊
သဒ္ဓေန မဏ္ဍုကောအဟိံ။
ယထာ ကာယေန ခန္ဓေန၊
ပဇာ ဝေရီ မရက်ရံ။

မဏ္ဍုကော၊ မိုးဦးကျတွင် ကမ်းစပြင်ဝယ် အံ့အင်အော်
လျက် အဖေမိမိထုန်း မျက်လုံးကြောင့်တောင် ရေဖား
ကောင်သည်။ သဒ္ဓေန၊ ကျယ်လောင်ကျယ်လောင် ခေါင်း
ထောင်ကြွကြွ မြက်ဟူညံ့ ကိုယ်အသံဖြင့်။ အတ္တနော ဝေရီ၊
တွေ့လျှင်တွေ့ခြင်း မာန်ဟုန်သွင်း၍ အတင်းအကြပ် ရစ်ပတ်
မျိုဝါး စားမည်စင်စစ် ကိုယ်ရန်သူ အမှန်ဖြစ်သော။ အဟိံ၊
ကမ်းပါးစောင်းက ခြောင်းမြောင်းစောင့်နေ ဆိပ်ထန်မြေကို။
အဝေတိ ယထာ၊ စားလိုလျှင် အမြန်လာ သင့်အစာ ငါပဲ
နယ်လို့ အတင်းဆွဲကာ ပင့်ခေါ်လေဘိ သကဲ့တို့။ တထာ၊ ထိုမြေ
နေသူတော် ဖခင်မိုက်အော်၍၊ ခေါ်သည့်နမူ အလားတူသာ
လျှင်။ ပဇာ၊ လူကောင် နတ်ကောင် ခန္ဓာတည်းဟူသော
ကိုယ်ကောင်ဖြင့် ဗြဟ္မိကောင်တွေဖြစ်၍ နေကြကုန်သော များစွာ
သောင်းသောင်းသတ္တဝါအပေါင်းတို့သည်။ ခန္ဓေန ကာယေန၊
အဆင်းကလည်း အဖန်ဖန် အသံတွေကလည်းတသန်သန် အနံ့

တွေ့ကလည်း တငွေငွေ အတွေ့တွေ့ကလည်း တရှိန်ရှိန် တဖိန်ဖိန်
 တတုန်တုန် အစုံအစုံပွားရာ ငါးခန္ဓာ တည်းဟူသော ကိုယ်
 ကောင်ကြီးဖြင့်။ မရက်ရုံ၊ နာရေးတွေ့ကလည်း အတန်တန်
 သေရေးတွေ့ကလည်း အဖန်ဖန် ဘဝဇာတ်တွေ့ကလည်း အပြန်
 အလှန် မခံနိုင်ခံ ခံနိုင်ခံ သေဒဏ်တွေ့ပွားစီးအောင် အမျှစားကြီး
 ဖန်တီးပြုလုပ်၍ နေပေထသော။ ဝေရုံ၊ နေ့မစဲ ညမစဲ အမြဲ
 မပြတ် သတ်ဖြတ်နေတဲ့ စက်ရဟတ်အဏ္ဏဝါ သံသရာဆိုတဲ့
 ရန်သူတော်ကြီးကို။ အဝှေ့တံ၊ ပင့်ခေါ်ဖိတ်ကြားခါ နေကြ
 လေကုန်သတည်း။ အဝှေ့တံ၊ သတ်လှည့်ပါ ဖြတ်လှည့်ပါ လေး
 အပါယ်ဇာတ် အတွင်းမှာ ညှပ်သွင်းခါ နှိပ်စက်လှည့်ပါဟု
 စိတ်လက်ပါပါနှင့် အခွင့်လျော်အောင် ဩော်....ပင့်ခေါ် ဖိတ်
 ကြားခါ နေကြလေကုန်သတည်း။

၁၀၉။ ဘာဝနာ သီလဒါနေဟိ၊
 မဟောလူပံ နိဗန္ဓထ။
 ဘေနောသ မုတ္တရေယျာထ၊
 ဝိတိဏ္ဏောဟံ ဘဝဏ္ဏဝေ။

ဘဝန္ဓော သပ္ပုရိသာ၊ သံသရာပြင်ကျယ် မြစ်ပင်လယ်ကို
 လွယ်လွယ်နှင့် ကူးတတ်၍ နိဗ္ဗာန်သောင် တဘက်ကမ်းသို့ တက်
 လှမ်းဖို့ရည်ညောင်း အို....သူတော်ကောင်းတို့။ ဘာဝနာ သီလ
 ဒါနေဟိ၊ ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာ သုံးဖြာဝေဖန် ပရိကမ်
 အဆောက်အဦတို့ဖြင့်။ မဟောလူပံ၊ ဗြဟ္မဃာဉ်တော် မဂ္ဂင်
 ခေါ်တဲ့ ဖောင်တော်ကြီးကို။ နိဗန္ဓထ၊ ဖွဲ့စည်း ချည်နှောင်၍
 မပြီအောင် တည်ထောင်လိုက်ကြပါကုန်လော့။ တေန၊ ထိုဗြဟ္မ

ယာဉ် ဓမ္မစက် ခေါ်မြက်မိန့်ဟော မဂ်သဘောဖြင့်။ သြဃံ၊
 သြဃလေးဖြာ သမုဒ္ဒရာကို။ ဝါ-သြဃံ၊ ဘဝခန္ဓာ သံသရာ
 ပြင်ကျယ် မြစ်ပင်လယ်ကြီးကို။ ဥတ္တရေယျာထ၊ အောင်သံရင့်
 ကျူး၍ ကူးတက်လိုက်ကြ ပါကုန်တော့လော့။ ဟိ၊ ကူးကြ
 တက်ကြ ကူးတက်ကြရာ မြက်ဟထပ်လဲ သံအစွဲအောင် တိုက်
 တုန်းရခြင်း၏ အကြောင်းသော်ကား။ ဘဝဏ္ဏဝေ၊ ဘဝခန္ဓာ
 သံသရာပြင်ကျယ် မြစ်ပင်လယ်ကြီးသည်။ ဝိတိဏ္ဏော၊ ဘုရား
 သော်မှ အစမဟော ရှည်ပြောကျယ်ဝန်းလှပါပေ၏။ ဝိတိဏ္ဏော၊
 စန္ဒာဘိရတ သံသာရခါဏု ဖြစ်သည့်လူတို့ အငူနောက်စွန်း
 မဖော်ညွှန်း မဖော်ပြသဖြင့် အစမှအဆုံး ဘယ်လိုနှင့် ရုန်းရပါ
 အလုံးစုံကျယ်ဝန်းလှပါပေစတည်း။

+ သဘော ဒါန၊ စက်သီလ၊ တက်မ ဘာဝနာ။
 ငြိမ်မြုပ်လှုပ်မော့၊ မဂ်သဘော၊ ရေကြောကူးနိုင်သည်။

ဆို၊ ကောင်း၊ နှစ်တန် ကံစီမံ

၁၁၀။ ကတတ္တာ နာနာကမ္မာနံ၊
 ဣဋ္ဌ နိဋ္ဌေပိ အာဂတေ။
 ယောနိသော တိဋ္ဌံ သန္ဓာယ၊
 တရေယျ နာဝိကော ယထာ။

နာနာကမ္မာနံ၊ ကံကောင်းကံဆိုး အမျိုးမျိုးတို့ကို။ ကတတ္တာ၊
 ဘဝများစွာ၊ သံသရာက မကွာထက်ချ ပြုပြင်အပ်ခဲ့လေသော
 ကြောင့်။ ဣဋ္ဌ နိဋ္ဌေ၊ အကောင်းအဆိုး အာရုံမျိုး တို့သည်။
 အာဂတေပိ၊ ရောက်လာကုန်သော်လည်း။ နာဝိကော ယထာ၊

ပင်လယ်ကိုကူး မာလိန်မှူးကဲ့သို့။ ယောနိသော၊ သင့်တင့်လျော်
ကန် တော်မှန်ထုံးရ အသုံးကျမည့် လုံ့လပညာ အလိမ္မာဖြင့်။
တိတ္ထံ၊ ဒုက္ခမီးစက် ဆူဆူပွက်သည့် ဤဘက်ကမ္ဘာမှ စခန်းထု
နေရဗာန်နန်း ဟိုဘက်ကမ်းကို။ သန္ဓာယ၊ စိတ်စဉ်ဖြောင့်တန်း
ကောင်းစွာမှန်း၍၊ တရုယျ၊ လောကဓံလှိုင်း လေမှန်တိုင်းတို့
ကြောင့် မဆိုင်းမဆုတ် ဉာဏ်အားထုတ်လျက် သုတ်သုတ်လျှင်စွာ
ကူးခတ်ရာသတည်း။

စိတ်ဆွဲဆောင်ရာ ကိုယ်ကပါ

၁၁၁။ စိတ္တေန နိယျဘေ လောကော၊ စိတ္တေန ပရိကဿတိ။
စိတ္တဿ ဧကေဓမ္မဿ၊ သဗ္ဗေဝ ဝသမန္တဂူ။

လောကော၊ လောကကြီးကို။ လောကော၊ ဝဖြူ၊ ငမဲ ဘယ်
သုပဲပါ လှူခဲ၍ မမှတ်သား သတ္တဝါမှန်သမျှ အနန္တဝေနေ
များဗိုလ်ခြေကို။ စိတ္တေန၊ စိတ်သည်။ နိယျဘေ၊ သုခနှင့်ဒုက္ခ
နှစ်ဝလမ်းကြောင်း နေ့ရှိတိုင်း ပြောင်းလို့မို့ ကောင်းကောင်းကြီး
ဆောင်အပ်လေတော့၏။ စိတ္တေန၊ စိတ်သည်။ လောကော၊
လောကကြီးကို။ ပရိကဿတိ၊ သူထင်တိုင်း ချယ်လှယ်၍
အသွယ်သွယ်သော သတ္တဝါတစုတို့ကို သူအမှုတို့စွဲ ပြီးအောင်
အနည်းနည်းဆွဲဆောင်အပ်လေတော့၏။ စိတ္တဿ၊ စိတ်ဟုဆိုအပ်
သော။ ဧကေဓမ္မဿ၊ တခုသော တရား၏။ စိတ္တဿ ဧကေဓမ္မဿ၊
ကမ္ဘာသို့ ကမ္ဘာသားတို့ ဘာမဟူ ပမာမထားတော့ပဲ ငါတကား
တံခွန်ထူ၍ ဗာလုလုဟိတ်မာန်နှင့် ကြားနိုင်တဲ့ တခုသော စိတ်
နာမ်တရား၏။ ဝသံ၊ အလို့နိုင်ငံသို့။ ဝသံ၊ သတ္တဝါဝေနေ

များမှိုလ်ခြေကို ထုံးလိုချေ ရေလိုနှောက်လို့မိ မြောက်လိုမြောက်
 ချိုလိုချ သူ့ဆန္ဒဆိုထို သူ့အကြိုက် သူ့အလိုသို့။ သဗ္ဗေဝ၊
 ငါငါ့သူ့သူ ခပ်အိမ်းသော လူတို့သည်သာ။ အနုဂု၊ အစဉ်တစိုက်
 ခေါင်းကိုငိုက်၍ လိုက်ကြရလေကုန်၏။ အနုဂု၊ တောတော့
 တောင်တောင် ဘယ်သင်းမှ မရှောင်နိုင်ဘူး မှောင်လိုမှောင်
 လင်းလိုလင်း မောင်မင်းကြီး စိတ်ခေါ်ရာသို့ မညှင်းသာ
 မရှောင်လှဲနိုင်ပဲ ဘခါထဲလိုက်ပါ၍ နေကြရ လေကုန်တော့
 သတည်း။

သည်းခံမှ နိဗ္ဗာန်ရ တရားဆော်

၁၁၂။ သံဂဏှထ ခန္ဓျာဝုဓံ၊ ပသဠံ သန္တသေဝိတံ။
 ပူရေတံသက္ကေပါရမီ၊ ဘိန္ဒိတံ ကိလိသံမလံ။

ဘောန္တော၊ ဘေးသံသရာ အေးရန်တာကို ရှာကြံဘိတောင်း
 အို...လူအပေါင်းတို့။ တုမေ၊ အေးချင်တာ တကယ်မဟုတ်
 သဖြင့် ဘေးမြင်ရာ ဘယ်အလုပ်ကိုမှ ပယ်ထုတ်လေ့မရှိကြကုန်
 သော သင်တို့သည်။ ပသဠံ၊ စည်းကမ်းနှင့်တကွ နည်းလမ်းကို
 ဖွင့်၍ပြုခဲ့သဖြင့် ချီးမွမ်းသင့်သမျှသောသူတို့ထက် အထူးသဖြင့်
 ချီးမွမ်းအပ်သော။ သန္တသေဝိတံ၊ ဘုရားရဟန္တာ အရိယာငင်
 သူဘော်စင်တို့၏ နေ့ညဉ့်မပြတ် မှီဝဲအပ်သော။ ခန္ဓျာဝုဓံ၊
 ကုလားဘုရင်တွေ အဆက်ဆက်သုံးကြတဲ့ စက်ဗုံးအမြောက်မက
 တသက်လုံး အောက်မကျပဲ အထက်ဆုံး ရောက်ရမဲ့ အမောက်
 တကဲ့ယ့်ပဲသီး ခန္ဓိဆိုတဲ့ လက်နက်ကြီးကို။ သံဂဏှထ၊ တကထဲ
 ပိုင်ပိုင် အမြဲနိုင်အောင် ဆွဲကိုင်ကြကုန်လော့။ တံ၊ ကိုအမောက်

တကာထိပ်သီး ခန္တိဆိုတဲ့လက်နက်ကြီးကို။ ပါရမီ၊ တတက်ကမ်း
 ရောက် ပစ်ဖောက်နိုင်ငြား လွန်ကြီးမားသည့် အပြားသုံးဆယ်
 သော ပါရမီတွေကို။ ပူရေတုံ၊ ပြည့်စုံလုံလောက်ခြင်းငှါ။
 သက္ကေ၊ စွမ်းနိုင်သည်သာလျှင်တည်း။ ကိလိသံမလံ၊ ပရိယေ
 သနာ စနစ်မအေးသတို့ ညှိဖွေကာ အပြစ်ပေးတတ်တဲ့ ကိလေ
 သာ အညစ်အကြေးတွေကို။ ဘိန္ဒုတုံ၊ အဆိုးအရှုံးတွေကိုဖြင့်
 တန်ခိုးမဲ့လို့ ချိုးဖဲ့ဖျက်ဆီးခြင်းငှါ။ သက္ကေ၊ စွမ်းနိုင်သည်သာ
 လျှင်တည်း။ သက္ကေ၊ အတယ် နတယ်ဆိုတာ အကောင်း
 မမှတ်ကြနှင့်တော့ အကြောင်းအရပ်ရပ် မှီးရန်ဓမ္မပေမို့ နည်းမှန်
 ကန် အဓိဋ္ဌာန်မြောက်ပြီး သည်းခံမှ နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြရလေ
 ကုန်တော့သတည်း။

ဆန်၊ ရံစက်ကွင်း၊ မလွတ်ကင်း

၁၁၃။ အနိစ္စာ မေ ပဉ္စက္ခန္ဓာ၊ အနိစ္စာယ မရိဿန္တိ။
 မရဏန္တိ ဂမိတုာန၊ ဣမံ ကာယံ ခိပိဿန္တိ။

မေ ငါ၏။ ပဉ္စက္ခန္ဓာ၊ ကလလမည် ရေကြည်က စ၍
 ချင့်တက် ခုနစ်ရက်စီ ဆယ်လေးလီတွင် စွန်းသည်မှန်လှ နှစ်
 သက္ကယာ၌ ကမ္မဇလေ နှင်ထုတ်ပေ၍ လူ့ပြေသို့ရောက် လူ
 ခေါ်လောက်ရှာ ငါးခန္ဓာ တို့သည်။ အနိစ္စာ၊ ကြီးတယ်
 ဝယ်တယ် အသွယ်သွယ်ဖြင့် ဘယ်ဝယ်ပကတိ အမြဲမရှိပါကုန်
 တကာ။ အနိစ္စာယ၊ ကျောက်တိုင် ကျောက်ခဲ ပမာနဲလို အမြဲ
 မရှိလေသောကြောင့်။ မရိဿန္တိ၊ သားလင်မယား ဆွေမျိုးများ
 နှင့် စီးပွားဥစ္စာ စွန့်ပစ်ခါဖြင့် စောစွာမသွေ သေရကုန်လတ္တံ့။

မရဏန္တံ၊ သားလင်မယား ဆွေမျိုးများနှင့် စီးပွားဥစ္စာ အခြေ
 ယှဉ်းတဲ သေမင်းရွာသို့။ ဂမိတုာန၊ မခွဲနိုင် မခွာရက်မအောင်
 ရာသက်ပန် အထင်ကြီးနှင့် အမင်ကြီးမင်ကာ မနေသဘဲ
 သေအချာ စွန့်ပစ်ရသော အဖြစ်သို့ ရောက်၍။ ဣမံ ကာယံ၊
 ဤခန္ဓာကိုယ်ယုတ် အကောင်ပုပ်ကြီးကို။ ဣမံ ကာယံ၊ ရှေ့ငွေ
 စိန်ကျောက် ထိန်ထိန်တောက်မျှ မြင့်မောက်ခါမုမ်းမံ၍ကျွမ်းပြန်
 အောင် အထင်ကြီးနှင့် အဆင်ကြီးဆင်ခဲ့ရသော ဤခန္ဓာကိုယ်
 ယုတ် အကောင်ပုပ်ကြီးကို။ ခိပိဿန္တိ၊ လူသေတွေရုန်းတက်တဲ့
 ကုန်းပျက်ကြီး သာလာယံမှာ စာစာညံ ညာသံဟစ်ပြီးတော့
 စွန့်ပစ်ခါသွားရ ပေကုန်လတ် သတည်း။

ကွယ်ရင်မေ့ တွေ့ရင်လွမ်း

၁၁၄။ အတိတာ မာတာပိတရော၊ ပုတ္တဒါရေ စ ဉာဘယော။
 အသရိတုာန ဗစ္စက္ခေ၊ သံဂမေန္တိ ရမာရမာ။

ဘောဇ္ဇော၊ သံယောဇဉ်ကြီး အမျိုးမျိုးကို ဖျက်ချိုးခိုင်
 ရန် စိတ်အကြံနှင့် နိဗ္ဗာန်ဆုတောင်း အို...လူပေါင်းတို့။ ဟုမေ့
 ဖြစ်ကြောင်းပျက်မှု အစုစုကို ကြည့်ရှုမတွေး သိမှုဝေးသဖြင့်
 အငေးကြီး ငေးလေ့ရှိကြကုန်သော သင်တို့သည်။ ဒါနိ၊ ဖြစ်ပုံ
 ပျက်ပုံ အလုံးစုံကို အကုန်ကြည့်ရှု သတ်ပြုဖို့ သိမှုကြုံလာ ယခု
 အခါ၌။ ပဿထ၊ ဘရားမျက်မှန် ပညာဉာဏ်ဖြင့် လျင်မြန်သိမှု
 သတိပြု၍ ကြည့်ရှုကြပါကုန်လော့။ အတိတာ၊ ထိုထိုဘဝ
 ဖြစ်ခဲ့ရသဖြင့် ခေါ်ကြသီးသီး လွန်လေပြီးကုန်သော။ ဝါ-
 လွန်ခဲ့ပြီးတဲ့ ဘဝဟောင်းက ဖြစ်ကုန်သော။ မာတာပိတရော စ။

နှိုင်းပြုစရာ ပမာမရှိ မွေးသမိနှင့် ကြီးဘိဂုဏ်အင် မွေးပခင်
 တို့ကို၎င်း။ ပုတ္တဒါရေစ၊ ဇနီးခင်ပွန်း ချစ်ကျမ်း င်ငြား သမီး
 သားတို့ကို၎င်း။ ဉာတယောစ၊ ဆွေမျိုးပေါက်ဖော် တော်စင်-
 သမျှ အဝဝတို့ကို၎င်း။ အသရိတွာန၊ မိခင်ပဖွား သမီးသားပါ
 မယားနှင့်လင် ချစ်ခင်လေပြီး ဆွေမျိုးတည်းဟု အသီးသီး
 အဝဝ အကြောင်းပြုကတေ့ အဟောင်းခလေ့တွေကို မအောက်
 မေ့ကြပါပဲ။ အသရိတွာန၊ ဘဝဟောင်းက စုပေါင်းရှိကြ
 အမိအဘတွေကို သတိမရကြပါပဲ။ ပစ္စက္ခေ-ပစ္စက္ခေဟိ၊ ယခုဘဝ
 တွေ့ကြုံရသည့် မိဘလင်သား ဆွေမျိုးများနှင့်။ ရမာရမာ၊
 မျက်စိအောက်က မပျောက်စေလို တောင်းဆုဆိုလျက် ကြည်ညို
 ချစ်ခင် အလွန်ကြီး ပျော်ရွှင်ကြကုန်သည် ဖြစ်၍။ သံဂမေန္တိ၊
 ပေါင်းဖော်ယှဉ်ဘွဲ့ အစဉ်မြဲတော့မလို ပျော်ပွဲကြီးခံ၍ နေကြ
 လေကုန်၏။ သံဂမေန္တိ၊ တဏှာဗိုလ် ကြီးမှူးလို့ နည်းထူးမှ
 ကြုံချင်ရှာ ဘုံသခံ နယ်ခလေ့ပေမို့ မယုံချင်စရာ တကယ်စတု
 ချေပေါ့ သြော်...ကွယ်မေ့တွေ့လွမ်း ဖြစ်ရလေကုန်သတည်း။

၁၁၅။ ဒုက္ခာဒိသု အညာဏေန၊ အာရဘေ ဒုက္ခဟေတဝေါ။
 နိရောဓာဒိ အညာဏေန၊ ယညာယ မတပါဒိကေ။

ဒုက္ခာဒိသု၊ ဒုက္ခ၊ သမုဒယ သစ္စာနှစ်ပါးတို့၌။ အညာဏေန၊
 မသိခြင်းကြောင့်။ ဒုက္ခဟေတဝေါ၊ ဒုက္ခ၏အကြောင်း ဇနက
 သခံ ရတို့ကို။ အာရဘေ-အာရဘိ၊ အားထုတ် မိုက်မှား၏။
 နိရောဓာဒိအညာဏေန၊ နိရောဓ၊ ဓဂ္ဂ သစ္စာ နှစ်ပါးကို မသိခြင်း
 ကြောင့်။ ယညာယ မတပါဒိကေ နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း လမ်း
 ကောင်းဟုမှတ် များစွာသတ်၍ ယဇ်ပူဇော်ခြင်းဖြင့် ခုရော

နောင်ပါ ကောင်းအောင်သာဟု ပြုခြင်းစသည်တို့ကို။ အာရ
ဘေ-အာရသိ၊ အားထုတ်မှိုက်မှား၏။

၁၁၆။ မရူပပဂါတံ စ ဒီပစ္စိံ၊ မဇုလိတ္တဿ လေဟနံ။
ဂူထကီဠိ ဝိသံ ခါဒံ၊ ပိသာစ နဂရံ ယထာ။

မရူပပဂါတံ၊ နတ်သမီးကို အလိုရှိ၍ ချောက်ကမ္ဘားသို့ ခုန်ချ
ခြင်းကို။ အာရဘိ ယထာ၊ အားထုတ်မှိုက်မှား သကဲ့သို့၎င်း။
ဒီပစ္စိံ၊ ဆီမီးလျှံသို့ ပိုးဖလံဝင်ခြင်းကို။ အာရဘိ ယထာ၊ အား
ထုတ်မှိုက်မှား သကဲ့သို့၎င်း။ မဇုလိတ္တဿ လေဟနံ၊ ပျားရည်
လူးထား သန်လျက်သွားကို လျင်လျားစုံမက် လျှာဖြင့်လျက်
ခြင်းကို။ အာရဘိ ယထာ၊ အားထုတ်မှိုက်မှား သကဲ့သို့၎င်း။
ဂူထကီဠိ၊ သူငယ်ညာဏ်မော့ မစင်ပေါ့ကို ကိုင်ဆော့ကစားခြင်း
ကို။ ဝိသံ ခါဒံ၊ စိတ်ပျက်ငြိုငြင် သေချင်လို၍ အဆိပ်ကိုစား
ခြင်းကို။ အာရဘိ ယထာ၊ အားထုတ်မှိုက်မှား သကဲ့သို့၎င်း။
ပိသာစ နဂရံ၊ မျက်စိလှည့်ရှုပ် မြေဘုတ်မြို့လမ်းသို့ သွားခြင်း
ကို။ အာရဘိယထာ၊ အားထုတ်မှိုက်မှားသကဲ့သို့၎င်း။

ဗာလော ကရောတိ သင်္ခါရေ၊ တိဝိဓေ ဒုက္ခဟေတုကေ။
တသ္မာ သတိ အဝိဇ္ဇာယ၊ ဘာဝတော ပစ္စယော မတော။

ဗာလော၊ မှိုက်မှားသည်းထန် ပုထုဇဉ်သည်။ ဒုက္ခဟေတုကေ
ဒုက္ခ၏ အကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော။ တိဝိဓေ၊ သုံးပါးအပြား
ရှိကုန်သော။ သင်္ခါရေ၊ အကုသလ ကမ္မပထဆယ်ပါး၊ ပုည
ကြိယာဆယ်ပါး၊ မဟဂ္ဂုတ် ကုသိုလ် ကိုးပါး၊ ဤနှစ်ဆယ်
ကိုးပါးသော သင်္ခါရတရားတို့ကို။ ကရောတိ၊ ပြုမှားတော့၏။

ဟသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ အဝိဇ္ဇာယ၊ အဝိဇ္ဇာ မှောင်လုံး မှောင်ခဲ
ကြီးသည်းသတိ၊ လေးမဂ်ဉာဏ်ဖြင့် မပယ်မသွန် သန္တာန်ဝယ်
ရှုံသေးလတ်သော်။ဘာဝတော။ အကုသလကမ္မပထဆယ်ပါး၊
ပုညကြိယာ ဆယ်ပါး၊ မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်ကိုးပါး၊ ဖြစ်ပွားခြင်း
ကြောင့်။ ဗစ္စယော၊ ကျေးဇူးပြုဟန်ကို။ မတေ၊ သိအပ်၏။

၁၁၇။ ကမ္မဿ ကာရကော နတ္ထိ၊ ဝိပါကဿ စ ဝေဒကော။
သုဒ္ဓဓမ္မာ ပဝတ္တန္တိ၊ ဧဝံ တံ ဓမ္မဒဿနံ။

ကမ္မဿ၊ ကုသိုလ် အကုလ်ကံကို။ ကာရကော၊ ပြုလုပ်
ဘတ်သော သတ္တဝါသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဝိပါကဿ၊ ကုသိုလ်
အကုသိုလ်ကံ၏ အကျိုးတရားကို။ ဝေဒကော စ၊ ခံစားတတ်
သော သတ္တဝါသည်လည်း။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ သုဒ္ဓဓမ္မာ၊ ပုဂ္ဂိုလ်
သတ္တာနှင့် မဆောမယှက် ဖြစ်ပျက်မှန်လှ ရုပ်နာမ်သင်္ခါရ ပရ
မတ္ထ ဝဋ်ဒုက္ခတရား သက်သက်တို့သည်။ ပဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။
ဧဝံ၊ ဤဆိုခဲ့ပြီးသည်အတိုင်း တံ ဒဿနံ၊ ဤမြင်ခြင်းသည်လျှင်။
ဓမ္မဒဿနံ၊ မဘောက်မပြန် ဝိပဿနာဉာဏ်ဖြင့် မချွန်မချွင်း
ဝရဇိန်မင်း မိုးကြိုးခွင်းသို့ သင်္ခါရခပင်းကို မကျန်ကြွင်းအောင်
လင်းလင်းချင်းချင်း ထင်းထင်းကြီး မြင်ခြင်းမည်၏။

၁၁၈။ သလာဘံ နာတိမညေယျ၊ နညေသံ ပိဟယံ စရေ။
အညေသံ ပိဟယံ ဘိက္ခု၊ သမာဓိံ နာဓိဂစ္ဆတိ။

သလာဘံ၊ မိမိရသောလာဘ်ကို။ နာတိမညေယျ၊ မထေ
ခဲ့မြင်မပြုရာ။ အညေသံ၊ တပါးသော သူတို့၏။ လာဘံ၊
လာဘ်ကို။ ပိဟယံ၊ ချစ်ခြင်းကို။ န စရေ၊ မပြုကျင့်ရာ။

အညေသံ၊ တပါးသောသူတို့၏။ လာဘ်၊ လာဘ်ကို။ ပိဟယံ -
ပိဟယန္တော၊ ချစ်သော။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်။ သမာဓိံ၊
သမာဓိကို။ နာဓိဂစ္ဆတိ၊ မရရာ။

(ဓမ္မပဒ)

ကထိန်အတွက်

၁၁၉။ အာနိသံသာနိ နိဿာယ၊ ဂစ္ဆန္တိ နိဗ္ဗာနံ သုခံ။
ယထာဘူတံ မဟာဘူတံ၊ ပညာယ သုကတံ ဝရံ။

သပ္ပုရိသာ၊ ခန္ဓာဝါးသွယ် ဒုက္ခနယ်မှ လွတ်ဖွယ် မျှော်
ကြောင်း အတိတ်က သူတော်ကောင်းတို့သည်။ သပ္ပုရိသာ၊
ခန္ဓာဝါးစုံ ရန်သူပုန်ကိုလုံးစုံနှိမ်နင်း အောင်ပွဲကျင်း၍ လွတ်ကင်း
သာကြည် အတိတ်က အာဇာနည်တို့သည်။ အာနိသံသာနိ၊
ငါ အင်ဖွင့်ဖြိုး ကထိန်အကျိုးတို့ကို။ ဝါ-မတိုင်မကြား လိုရာ
သွားနှင့် ပေါများရွှေငွေ ဂဏန်းကြေ၏ လုံစေစိုးနှောင့် မထိန်း
စောင့်ရ စားကောင်းသောက်ဖွယ် လိုတိုင်းကြွယ်၏။ ကိုယ့်နယ်
အတွင်း ဘုရင်မင်းသော် ချင်းချင်းမပိုင် ဤငါးဆိုင်သည်
ကြီးခိုင်ကထိန်အကျိုးတည်း-ဟူသော များလှတန်တန် ကထိန်၏
အာနိသံတို့ကို။ နိဿာယ၊ ဘဝသစ်မှာ ပြည်ဘော်သာဖို့
ရည်မျှော်ကားစုံမှန်းပြီး ပုံငြမ်းရည်တု အမှီပြု၍။ မဟာဘူတံ၊
ရေး-မြေ-လေ မီး ဓါတ်ကြီး လေးခု မာခံပြုသည် ဓါတ်စု
ဓါတ်ရုပ် မဟာဘူတံကို။ ယထာဘူတံ၊ သုခမဟုတ် မျက်လှည့်
စုပ်သို့ သရုပ်ဖော်ကြား အမှန်အားဖြင့်။ ပညာယံ၊ သတိ
ဉာဏ်ယှဉ် သမ္မုဒဉ်ဖြင့် မှန်ပြင်အလား ဉာဏ် မြင် ထွား၍။

သုကတံ၊ အင်္ဂေတန်းခြင်း သင်တန်းဆင်းတို့ ရှင်းရှင်းဖြာဖြာ
 ကောင်းစွာ ပြုလုပ်အပ်ပါသော။ ငရံ၊ ချမ်းသာကြည်ကြည်
 အေးမြစည်၍ ဂုဏ်ရည်ထပ်ထပ် မြတ်ထက်မြတ်သေ။ သုခံ၊
 ဘုရားပစ္စေ အရိယေတို့ စိတ်နေအာရုံ သုခဘုံကြီးဖြစ်သော။
 နိဗ္ဗာနံ၊ တဝင်းထဲဝင်း တလင်းထဲလင်း တကြည်ထဲကြည်
 နိဗ္ဗာန်ဆိုတဲ့ မြို့ရွာပြည်သို့။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ဇာတိအာဒိ စရိဖန်ဖန်
 မြောက်မြားသည့်ဒုက္ခရန်ကို အတန်တန်ချေမှုန်း၍ အရှေ့ဆုံး
 သတ်ခါ ဝင်သွားတော်မူကြလေ့ကုန်သတည်း။

၁၂၀။ သဒ္ဓံ တိက္ခေယျ ဗုဒ္ဓေန၊ ရာဂံ အသုဘ စိန္တယာ။
 မရဏေန ဇဇံ မာနံ၊ ဒေါသံ မေတ္တာယ ဝါရယေ။

ဗုဒ္ဓေန၊ ဘုရားဂုဏ်တော်ဖြင့်။ ဝါ-ဘုရား ဂုဏ်တော်ကို
 အောက်မေ့ခြင်းဖြင့်။ သဒ္ဓံ၊ မိမိသဒ္ဓါတရားကို။ တိက္ခေယျ၊
 ထက်သန်စေရာ၏။ ဝါ-ထက်မြက်အောင် သွေးရာ၏။ အသုဘ
 စိန္တယာ၊ အသုဘဟု မပြတ်ကြံခြင်းဖြင့်။ ရာဂံ၊ ရာဂကို။
 ဝါရယေ၊ တားမြစ်ရာ၏။ မရဏေန၊ သေခြင်းကို အောက်
 မေ့ခြင်းဖြင့်။ ဇဇံ မာနံ၊ တံခွန်ကဲ့သို့ ထောင်လွှားသော မာန်
 မာန်ကို။ မေတ္တာယ၊ မေတ္တာပွားခြင်းဖြင့်။ ဒေါသံ၊ အမျက်
 ဒေါသကို။ ဝါရယေ၊ တားမြစ်ရာ၏။

၁၂၁။ ဗဟုသုတောပိဗာလောဝ၊ အသုဘေ သုဘမာမကော။
 အသုဘောတိဝိပဿန္တော၊ အပ္ပသုတောပိ ဗဏ္ဍိတော။

အသုဘေ၊ သုံးဆယ့်နှစ်ခု ရှိဖွယ်စု၍ အသုဘ ဖြစ်သော
 နွေ့ကိုယ်၌။ သုဘမာမကော၊ တင့်တယ်လှပ ကောင်းလေစွဟု

သုဘထင်မှတ် မြတ်နိုးတတ်သော သူသည်။ ဗဟုသုတောပီ၊
 ပိဋုတ်ဗေဒင် လုံးစုံသင်၍ အကြားအမြင် များပြားသော်လည်း။
 ဗာလောဝ၊ ဗာလဟူထိုက် လူမှိုက်စစ်စစ် ဖြစ်သည်သာလျှင်
 တည်း။ အသုဘော၊ သုံးဆယ်နှစ်၌ ရှိပွယ်၌ အသုဘဖြစ်သော
 ကိုယ်၌။ အသုဘောတိ၊ စက်ဆုတ်ရှုံ့ပွယ် မတင့်တယ်ဟူ၍။
 ဝိပဿန္တော၊ ဝိပဿနာ ပညာစက္ခု အထူးရှုသောသူသည်။
 အပ္ပသုတောပီ၊ အနည်းငယ်မျှ ရှုနည်းကျအောင် ကြားမြင်
 ရခြင်း ရှိသော် လည်း။ ပဏ္ဍိတော၊ ပဏ္ဍိတတဆူ ဟူထိုက်ပေ၏။

၁၂၂။ သုပ္ပဗုဒ္ဓံ ပဗုဇ္ဈန္တိ၊ သဒါ ဂေါတမ သာဝကော။
 ယေသံ ဒိဝါ စ ရတ္တော စ၊ နိစ္စံ ဗုဒ္ဓဂတာသတိ။

ယေသံ၊ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဟုတ်လှပါ၍ ဓမ္မအလော အဆိုး
 အကောင်းတွေနှင့် အရာရာ အကျိုးအကြောင်းကို သိတတ်တဲ့
 အကြင် အမျိုးကောင်း သားသွီးတို့အား။ ဒိဝါ၊ ဥဒိတောင်
 ထက် ဒေါင်းဖန်စက်၏ ပေါ်ထွက်ထွန်းလာ နေ့အခါ၌၎င်း။
 ရတ္တောစ၊ မသာလည်း၊ တ သာလည်း တ၊ ရတဲ့ စန္ဒဇေယျန်
 ဥဒိတုံက ရောင်စုံကုန်လာ ညဉ့်အခါ၌၎င်း။ နိစ္စံ၊ နေ့ရော
 ညဉ့်ပါ ဘယ်အခါမပြတ် အထပ်ထပ်။ ဗုဒ္ဓဂတာသတိ၊ မြတ်
 စွာ ဘုရား၏ များများ စုံညောင်း ဂုဏ်တော် ပေါင်းကို
 အောက်မေ့ခင်မင် ဆင်ခြင်ယုံကြည် သက်ဝင်၍ တည်သော
 ဗုဒ္ဓနုဿတိ တရားသည်။ အတ္တိ၊ အမြင်မမှား အစဉ်အားဖြင့်
 ထင်ရှားရှိပေ၏။ ဂေါတမသာဝကော၊ အဟောဝတ တလော
 ကတွင် ဂေါတမ ရှင်တော် ဘုရား၏ အစဉ် ကျော်ကြားမည့်
 တပည့်သားမြေး ဖြစ်ကုန်သော။ ဘေ၊ ထိုတန်ခိုး အပေါင်း

မညှိုးကြောင်းဖြင့် အမျိုးကောင်း သား သမီးတို့သည်။ သဒါ၊
အခါခပ်သိမ်း။ သုပ္ပဗဒ္ဓံ၊ ပေါင်းအဖြာဖြာ အမျိုးသားတွေကို
အကြောင်းသာသာ တန်ခိုးထွားပြီး ကောင်းစွာ နှိုးကြားခြင်း
ကို။ ပဗုဇ္ဈန္တိ၊ ဝဋ်တဏှာ ညွတ်လာတုန်းဆီက ဇွတ်ခွာကာ
လွတ်ရာရုန်းပါလို့ အဆုံးတိုင် တန်ခိုးထွားပါလိမ့် မမုန်းနိုင်
အမျိုးသားငယ်တို့ နှိုးကြားခြင်း နှိုးကြား ကြလေကုန်သတည်း။

၁၂၃။ ဂိဇ္ဈာ ကာကာ ဟံသာယန္တိ၊ နေရုမ္မိ အစလေ ဌိဘာ။
သောဝဏ္ဏာ အဘိရူပါဝ၊ ဒဿနိယာ ပါသာဒိကာ။

ဘန္တေ၊ သကျသာကိန် နွယ်သ မွှန်ဟု မုနိန်တို့၏ထွတ်သား
ရှင်တော်ဘုရား။ နေရုမ္မိ အစလေ၊ နေရုမည်ခေါ် ရွှေတောင်
ထွတ်အပေါ်၌။ ဌိဘာ၊ လှည့်လည်ရစ်ဝဲ ပျံသန်းဆဲနှင့် တည်မြဲ၍
နေထိုင်သော ငှက်အပေါင်းတို့သည်။ သောဝဏ္ဏာဝ၊ ဇမ္ဗူရာဇ်
သီရိ နာရဏီမယုင်း ရွှေအဆင်းကဲ့သို့ ထွန်းလင်းသောအရောင်
အဝါ ရှိကြကုန်သည် ဖြစ်၍သာလျှင်။ ဒဿနိယာ၊ နုနပ်နယ်
ကြည့်သမျှ သူ့ အရွယ်မသိကြပေဘူး ရှုချင်ဖွယ် ရှိကြကုန်လျက်။
ပါသာဒိကာ၊ ကြည့်လို့လည်း မပြီး ရှုလို့လည်း မငြီး နှလုံး
အိမ် အကြည်ဓာတ်မှာ တလျှပ်လျှပ် ကြည်ညိုဖွယ် ရှိကြကုန်
လျက်။ ဂိဇ္ဈာပိ၊ အသင်းအဝဝတွေက အဆင်းမလှစတုကားဟု
ဆိုရတဲ့ လင်းတ အများတို့သည်၎င်း။ ကာကာပိ၊ နက်မည်း
မှောင်ကျ ရုပ်ဆိုးလှတဲ့ ငှက်ကျိုးကောင် ဟူသမျှတို့သည်၎င်း။
ဟံသာယန္တိ၊ ရွှေဟင်္သာရောင် ပြေးနိုင်ကြလေကုန်၏။ ဟံသာ
ယန္တိ၊ အခြေမပြောင်တဲ့ အဆိုးငှက်သော်လည်း ရွှေတောင်၏
တန်ခိုးအတွက်နှင့် အသရေရောင်တိုးတက်ခါ ရွှေအဆင်းပမာဏ

ပါပဲ နေရင်းဌာန အခေါင်ပဂေး ရယ်ကြောင့် ရှေ့ဟသံာတမျှ
အရောင်ပြေး နိုင်ကြလေကုန်သတည်း။

(ဝိစိတြဝန္ဒနာကျမ်းမှ)

၁၂၄။ သန္တာသန္တာ ရိယာယန္တိ၊ ဘဝတံ သာသနေ ရတာ။
ဥတ္တမာ ရဟတ္တဇော၊ နုရာ နရေဟိ ပူဇိတာ။

ဘန္တေ၊ သကျသကာန် နွယ်သမ္ဘိန်ဟု မုနိန်တို့၏ ထွတ်ထား
ရှင်တော်ဘုရား။ ဘဝတံ၊ ကျေးဇူးတော်ရှင် သခင်ဘုရား
တို့၏။ သာသနေ၊ ကမ္ဘာတွေ ကမ္ဘာတွေ ရာကုဋေ အခါခါ
ကျေသော်လည်း တခါတလေမျှ တွေ့ကြုံဆုံတိုက် ကြုံကြိုက်
ခြင်းငှာ ခဲယဉ်းလှစွာသော သာသနာတော်၌။ ရတာ၊ ပါရမီ
အလိုက် စာဂီကြိုက်သဖြင့် အထိုက်အလျောက် မွေ့လျော်
ကြကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဥတ္တမာရဟတ္တဇော၊ အရဟတ္တ
ဖိုလ်တံခွန် အလွန်ထူးဆန်း ဖန်ရည်စွန်းသော အဝတ်သင်္ကန်း
ရှိကြကုန်သည်ဖြစ်၍။ နုရာနရေဟိ လူကြီးလူငယ်တို့သည် ဆင်းရဲ
သူကစ စကြာမင်းသို့ ကျအောင် များလှ သောင်းသောင်း
ဒါယကာ ဒါယိကာမ အပေါင်းတို့သည်။ ပူဇိတာ၊ ဘုရားပါ
ဘုရား ခြေတော်စုံငုပ်စား၍ အသနားခံတောင်းပန်ပူဇော်ကြ
ကုန်သည်ဖြစ်၍။ သန္တာသန္တာပိ၊ သူတော် မသူတော် နှစ်ရပ်
တို့သည်ပင်လျှင် ပညာရှိမရှိ ကဝိမည်-မမည် အလဇ္ဇီ ဒုဿီလ
စောလေကျပိုး ရဟန်းဆိုးတို့သည်ပင်လျှင်။ အရိယာယန္တိ၊ အရိယာ
ယောင် ပြေးနိုင်ကြလေကုန်၏။ အရိယာယန္တိ၊ သာသနာ
သုံးရပ် တန်ခိုးတွေကြောင့် ပါဝါဂုဏ်ဘုန်းဒြပ် တိုးသည့်ပြင်
ဝါသနာအထံ၌ နှလုံးဓာတ်ဆိုးလှတဲ့ ဗာလချော ကတုံးဇာတ်မျိုး

သော်လည်း သာသနာသုံးရပ်တွေ့ကြောင့် တန်ခိုးတင့်ဖြိုးကာ
ဗလာအမှောင်ရောက်ပေမဲ့ သာသနာရောင် တောက်နိုင်ကြလေ
ကုန်သတည်း။

(ဝိစိတြဝန္ဓနာကျမ်းမှ)

ကုသိုလ်ရှင်ကို သိကြားမင်းရှိခိုး

၁၂၅။ ယေ ဂဟဋ္ဌာ ပုညကရာ၊ သီလဝန္ဓော ဥပါသကာ။
ဓမ္မေန ဒါရံ ပေါသေန္တိ၊ တေ နမဿာမိ မာတလိ။

မာတလိ၊ မြတ်ကုသိုလ်လက်ကိုင်ကြောင့် ထက်ခိုင်နတ်နန်း
သို့ စံမြန်းပျော်ရွှင် မောင်လှသင်။ ယေ ဂဟဋ္ဌာ၊ ကာမဂုဏ်
ခုံမင်၍ စုံအလင်ဒွန်တံလျက် ညွှန်ဝဲမှာ ရှင်ကြည်စွာနှင့် ကျင်
လည်ကာ ပျော်ညောင်းတဲ့ အကြင်သူအပေါင်းတို့သည်။ ပုည
ကာရာ၊ စေတနာဖြူဖြူဖွေးဖွေးနှင့် အလှပေးခြင်းစသော အမှု
မျိုးကို ပြုတတ်ကြကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ တကယ်စင်စစ် ဖြစ်ကြ
ပေကုန်၏။ သီလဝန္ဓော၊ ငါးပါးနိစ္စ ရှစ်ဝအဋ္ဌဂီ ဒသသီ
မလပ် စောင့်ထိန်းအပ်သော အကျင့်မြတ်တို့နှင့် မပြတ်ကုလုံ
ပြည့်စုံကြကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ တကယ်စင်စစ် ဖြစ်ကြပေကုန်၏။
ဥပါသကာ၊ ရတနာမြတ် သုံးပါးနတ်ကို ဆည်းကပ်တတ်ငြား
သိဘင်းသည် ဒါယကာတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ တကယ်စင်စစ် ဖြစ်
ကြပေကုန်၏။ ဓမ္မေန၊ ကောင်းရောင်းကောင်းဝမ်း ချယ်လှယ်
ရမှု ပစ္စည်းစုဖြင့်။ ဒါရံ၊ သံသရာထက်နယ်က ကံနှစ်ဖြာဆက်သွယ်
ကြတဲ့ သက်လယ်မျှထား သားမယားကို။ ပေါသေန္တိ၊ ဘုံသော
ကိမှာ လူတို့၏ ဓမ္မတာမို့ ကြည်လင်စွာ ကျွေးမွေးတတ်ကြပေ

ကုန်၏။ တေ ဂဟဋ္ဌာ၊ အိမ်ရာထောင်ကြ လူဘဝ၌ ထိုလေးဝ
 သော တရားအပေါင်းတို့နှင့် ကောင်းကောင်းကြီး ပြည့်စုံသူ
 လူအပေါင်းတို့ကို။ အဟံ၊ သင်တို့ဆရာ ငါသိကြားမင်းသည်။
 နမဿာမိ၊ ခြေလက်နဖူး တတောင်ဒူးဖြင့် ငါးဦးထံမျိုး ဦးထိပ်
 မှာ လက်အုပ်မိုး၍ ရှိခိုးကန်တော့ပါ၏ မာတလိ နတ်သား။

၁၂၆။ ပရတော သုညတော စေဝ၊
 ပဿေဒ ဝသဝတ္တတော။
 အသာရတော ဝိဒ္ဓါ ခန္ဓေ၊
 အတ္တဒိဋ္ဌိ ပဟာတဝေ။

ဝိဒ္ဓါ၊ ဒိဋ္ဌိခွာခန်း စခန်းသိမြင် ပညာရှင်သည် အမှားကို
 အလိုမရှိ အမှန်ကို အမြန် သိလိုသော ပညာရှိ အပေါင်း
 သူတော်ကောင်းသည်။ အတ္တဒိဋ္ဌိ၊ ကမ္ဘာ့ကမ္ဘာ သံသရာက
 မကွာမကွဲ စွဲကြီးစွဲ၍ အမြဲကိန်းဝပ်လာသော အတ္တဒိဋ္ဌိဆိုး
 ကြီးကို။ ပဟာတဝေ၊ နင်ပဲ ငါပဲ အားအံ့ခဲ၍ ခွာရှဲနှင့်ထုတ်
 ခြင်းငှါ။ ခန္ဓေ၊ ခန္ဓာငါးပါး ရုပ်နာမ်တရားတို့ကို။ ပရတော
 စေဝ၊ ငါနှင့်မဆိုင် ငါပိုင်မထား တခြား ပင်ပအားဖြင့်၎င်း။
 သုညတောစေဝ၊ ငါသူတပါး ယောက်ျား မိန်းမ ပုဂ္ဂလနှင့်
 ဒေဝဗြဟ္မာ သတ္တဝါအထင်အမြင်မှ စင်စင်ကြီး ဆိတ်သုဉ်း
 သော အားဖြင့်၎င်း။ အဝသဝတ္တတောစ၊ အလိုသို့ မလိုက်
 အကြိုက်သို့မပါ ဖြစ်ချင်ရာဖြစ်တတ်သော သဘောအားဖြင့်
 ၎င်း။ အသာရတောစ၊ အနှစ်ဟူ၍ မြူမငွေ့ပဲ ပြုကတေ့
 အကာ အတံ့သဘောအားဖြင့်။ ပဿေ-ပဿေယျ၊ ဝိပဿနာ
 လျှံဝါထွန်းညှိ ဉာဏ် မျက်စိဖြင့် သိအောင် မြင်အောင်

ထင်အောင် ရှုစားကြ ရာသတည်း။ ပ သေ - ပသေယျ၊ ကာ
လေန ခမ္မသာကစ္ဆာ မင်္ဂလာမရှိကြလို့ တာရှေ့သမျှ ဘဝ
အသစ်မှာ အစဉ်မကွာမိနဲ့ပေါ့ ပညာသတိတရားကို မပျက်
ကြလေပဲ အလိုလိုက်မိလို့ အပိုစော်ကားကြလေတော့သတည်း။

၁၂၇။ ဗုဒ္ဓါဒိနာ နုဘာဝေန၊ ဒုန္နိမိတ္တာ ဒုမင်္ဂလာ။
ဒုသဒ္ဓါ ပါပဂြဟာစ၊ ဝိနယန္တု ဒုဿုပိနာ။

ဣမ ဌာနေ၊ ခမ္မသဘင် ဆင်ယင်ကျင်းပ ဤဌာန၌ (သို့)။
အာဂဏာနံ၊ မနောပုဗ္ဗင် ဇောအစဉ်ဖြင့် ကြည်ရှင်ဟဒယ
ရောက်လာကြကုန်သော သင်တရားနာပရိသတ်အပေါင်းတို့၏။
အဇ္ဈတ္တိကဗာဟိရေသု၊ တွင်းပြင်ဝန်းပတ် ထိုထိုသို့သော အရပ်
တို့၌။ ဒုန္နိမိတ္တာ၊ စနည်းတပေါင် စို့သက်ရောင်နှင့် ခြတောင်
ပျားဝပ် ဖွတ်လင်းတချိုး ဆိုးသမျှငှက် တောနက်တိရစ္ဆာန်
ဝင်ပျံ့ခိုအိပ် မကောင်းသော အတိတ် နိမိတ် တို့သည်၎င်း။
ဒုမင်္ဂလာစ၊ ကျက်သရေဖျင်းသိမ် တန်ခိုးမှိန်၍ ဂုဏ်ရှိန်မလင်း
အဆင်းဆိုးပုပ် ယုတ်ယုတ်ညှိုးညှိုး အမျိုးအမည် အရည်အသွင်
မကြည်လင်အောင် ကြားမြင်တွေ့လာ မကောင်းသောအင်္ဂါသာ
တို့သည်၎င်း။ ဒုသဒ္ဓါစ၊ လန့်စိုးရွံ့ထိပ် စိတ်မသန့်ဖွယ်
ကျယ်ကျယ်လောင်လောင် ထက်ခေါင်အိမ်မိုး ဝင်တိုးကျော်
သန်း ငှက် သရမ်း၏ ဆိုးသွမ်းသော အသံသည် ၎င်း။
ပါပဂြဟာစ၊ ဂြိုဟ်နိမ့်ဂြိုဟ်ဖမ်း စန်းလက်ကြမ်းနှင့် ညှိုးနှမ်း
ဆိုးယုတ် စုန်းဖုတ်ကဝေ တစ္ဆေ မှင်စာ မာတြာ ရက္ခိသ်
အတိုက်အမြှုပ် အနှုပ်အဖွဲ့ အစွဲအလမ်း အကြမ်းအနု ပြုပြုသမျှ
မကောင်းသော လုံ့လပယောဂ တို့သည်၎င်း။ ဒုဿုပိနာ၊

ကြောက်မက်လန့်ဖွယ် အသွယ်သွယ်ဖြင့် နှိပ်နယ် ညှဉ်းပမ်း
 အကြမ်းအယုတ် ဖမ်းကုတ်ဆုတ်ဆွဲ အသည်းအနှုတ် ရိုက်ပုတ်
 ချည်နှောင် ကယောင်ကတမ်း ယောင်ယမ်းငိုကြွေး ပူဆွေး
 ဆူပူက် မနှစ်သက်ဖွယ်သော အိမ်မက်ဘို့သည်၎င်း။ ဗုဒ္ဓါဇီနံ၊
 ဘုရားအစ ဓမ္မအလယ် သံဃာဝယ်အဆုံးသား ရတနာမြတ်
 သုံးပါးတို့၏။ အခန္ဓဘာဝေန၊ တန်ခိုးတေဇော် မေတ္တာတော်
 အာနုဘော်တော်ကြောင့်။ ဝိနယန္တု၊ မမှီးမစပ် အနီးရပ်သို့
 မကပ်မချဉ်း ဝေးအောင်ကွင်း၍ ကင်းစင်လွင့်ပျောက်ကြပါစေ
 ကုန်သတည်း။

၁၅၂။ ဝဿသတသဟဿာနိ၊ အာယု ဝိဇ္ဇတိ ယာဝဒေ။
 တာဝဒေ သရဏဂမနံ၊ ပရိပုဏ္ဏံ သုဘာသယိ။

အဟံ၊ သရဏဂုံကိုရ၍ ဘုံဘဝသံသရာမှ နာမ်ခန္ဓာ မရ
 တော့ပဲ တဆူ ဘုရားထံတော်၌ ကျွတ်လွတ်ရသော ငါသည်။
 ယာဝဒေ၊ အကြင်မျှလောက် အနှစ်တသိန်း ကာလပတ်လုံး။
 အာယု၊ ရုပ်နာမ်ခန္ဓာ ထိုနှစ်ဖြာကို မကွာမကွဲ တသားတည်း
 တည်နေအောင် စောင့်ရှောက်တတ်သော အသက်သည်။
 ဝိဇ္ဇတိ၊ အကယ်တိတိ ထင်ရှားရှိခဲ့ရပါ၏။ တာဝဒေ၊ ထိုမျှ
 လောက်သော အနှစ်တသိန်း ကာလပတ်လုံး။ သရဏဂမနံ၊
 ကိုးကွယ်ရာအစစ် တကယ်ဖြစ်တဲ့ သရဏဂုံကို။ ပရိပုဏ္ဏံ၊
 ဒုတိယမို့ တတိယမို့ သုံးကြိမ်ထိလျက် ကြည်ညိုယုံယုံ အပြည့်
 အစုံ။ သုဘာသယိ၊ သံသရာမှာ နာမ်ခန္ဓာ အထူးမပွားရအောင်
 လူးလားဖြစ်မြောက် သိမှတ်လောက်တဲ့အခါ ကစပြီး ကောင်းစွာ
 မသွေ ရှုတ်ဆိုခဲ့ရပါပေတော့သတည်း။

၁၂၉။ တေန ကမ္မေန သုဂတေန၊ စေတနာ ပဏိဓိဟိစ။
မနုဿဒေဟံ ဇဟိတုာန၊ တာဝတိံသံ အဂစ္ဆိဟံ။

သုဂတေန၊ သဒ္ဓါမနသိ စုံညီစုပေါင်း ကောင်းစွာ ပြုအပ်သော။ တေန ကမ္မေနစ၊ ထိုသရဏကို အထုံဝသီနှင့် ယုံကြည်စွာ ရွတ်ဆိုခဲ့ရသော ကုသိုလ်ကံကြောင့်၎င်း။ စေတနာ ပဏိဓိဟိစ၊ ကုသိုလ်ဖြစ်ရန် မိမိ စိတ်ဓာတ်က လက်သန်ခဲ့ သောကြောင့်၎င်း။ မနုဿဒေဟံ၊ ကံကုသိုလ်မှေးမှိန် သေးသိမ် အောက်ကျသော လူ၏ကိုယ်ကို။ ဇဟိတုာ၊ ကြောက်လန့် ထိတ်ရွံ့ စွန့်ခဲ့ရပြီး၍။ အဟံ၊ သရဏဂမနဟု နာမတင့်ဆန်း ကျွတ်တန်းကိုမြန်း ငါရဟန်းသည်။ တာဝတိံသံ၊ သူဇာ သက်ထား သိကြားစံရာ ဝတိံသာသို့။ အဂစ္ဆိ၊ ကောင်းစွာ မသွေ လာရောက်ခဲ့ရပါပေသတည်း။

ဆုပေး လင်္ကာမှ

၁၃၀။ ကိံ စိတ္တေဇ သမုဋ္ဌာတ၊ မပတ္တောသ္မိတိ ခိဇ္ဇေသေ။
ပဏာမော နနု သောယေဝ၊ သကိမ္ပိ သုဂတေ ကတော။

စိတ္တ၊ အိုစိတ်။ တံ၊ သင်စိတ်သည်။ အဟံ၊ ငါကား။ ဇေသမုဋ္ဌာတံ၊ အပါယ်မျိုးစစ် တဏှာညင်ကို သတ်ညွှတ် တော် လှန် သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ်သို့။ မပတ္တော၊ မဆိုက်မရောက် နိဗ္ဗာန်သို့ မျက်မှောက်မပြုရသေးသည်။ အသ္မိ၊ ဖြစ်ချေ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ကိံ ခိဇ္ဇေသေ၊ အဘယ်ကြောင့် ကြံကြံဖန်ဖန် ပူပန်၍ နေဘိသနည်း။ သုဂတေ၊ ကောင်းကျိုးချမ်းသာ မဂ် လာကို လျင်စွာပေးတတ် ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်၌။ သကိမ္ပိ၊

တကြိမ်ဘခါမျှသော်လည်း။ ကတော၊ ပြုအပ်သော။ ပဏာ
 မော၊ ဝှုပ်ရိုကျိုး ရှိခိုးဦးညွတ်လိုက်ရခြင်းသည်။ သောယော
 နနု၊ ထိုတဏှာကို ပယ်လှန်တုန်းသတ် မဂ်ဉာဏ်မြတ်သို့ ဆိုက်
 ရောက်ရခြင်းပင် မဟုတ်ပါ။ တုံလောဟူ၍ ဥပရိပဏ္ဏာသ ဒက္ခိဏ
 ဝိဘင်္ဂသုတ္တန်ဒေသနာနှင့်ညီစွာ အရှင်မဟာသံဃာရက္ခိတပေးအပ်
 သော အားအဆင့်ဖြင့် ဘုရားရှင်နှင့်တကွ ဓမ္မသံဃာ ရတနာ
 သုံးပါးတို့အား ဝပ်တွားရိုကျိုး လက်စုံမိုး၍ ရှိခိုးရခြင်း
 တည်းဟူသော သောတာပတ္တိဖလ သစ္စိကိရိယာယ ပဋိပဒါ
 မဂ္ဂသစ္စာ ပါရမီကုသိုလ်ကြောင့် ဒုက္ခသစ္စာ ခန္ဓာ အိမ် ကို
 အကြိမ်ကြိမ် တည်ထောင်ဖန်ဆင်းတတ်သော 'သမုဒယသစ္စာ
 ဇာဏှာလောဘတို့ကို တဘဝထက် တဘဝ တစထက်တစပယ်
 ရှား၍ နိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာမြတ်ကို လျင်မြန်စွာ
 မျက်မှောက်ပြုနိုင် လွယ်ကြစေကုန်သတည်း။

၁၃၁။ အနာထာနဉ္စ သော နာထော၊
 ဘယာနံ အဘယံ ကရော။
 ကင်္ခဉ္စ ဗဟူနံ ဆေဒေါ၊
 သုခေတော စက္ကဝတ္တကော။

စက္ကဝတ္တကော၊ ဘယ်လူ ဘယ်နတ် ဘယ်ဗြဟ္မာ ဘယ်
 သတ္တဝါ တစုံတဦး တယောက်မျှ ထွန်းထွန်း ပေါက်ပေါက်
 မှန်မှန်ကန်ကန် ဟန်ဟန်ပန်ပန် တိတိကျကျ ဟောပြုခြင်းငှါ
 မစမ်းနိုင်တဲ့ သစ္စာလေးဖြာ တရားစကြာ ဒေသနာတော်
 ကြီးကို ကိုယ်တော်တိုင် သဘောကျအောင် ဟောပြုလှည့်တော်
 မူနိုင်ထသော။ သော နာထော၊ သုံးလူသခင် ကျေးဇူးရှင်စစ်

ဖြစ်ကြီးဖြစ်တော်မူ၍ ကမ်းကုန် လမ်းကုန် အစွမ်းကုန် လှိုမို
 လှမ်းချုပ်အုပ်မိအောင် အဟုတ်သိ တကယ်သိ အသိကြီး သိ
 တော်မူတဲ့ ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးသည်။ အနာထာနံ၊
 ညှိုးငယ်စွာနှင့် ကိုးကွယ်ရာမဲ့၍ နေကြကုန်သော လူနတ်ဗြဟ္မာ
 သတ္တဝါတို့၏။ နာထောစ၊ ကိုးကွယ်ရာလည်း ဖြစ်တော်မူပါ
 ပေ၏။ အနာထာနံ၊ ညှိုးငယ်စွာနှင့် ကိုးကွယ်ရာမဲ့၍ နေကြ
 ကုန်သော လူနတ်ဗြဟ္မာ သတ္တဝါတို့အား။ နာထောစ၊ မညှိုး
 ငယ်ပါနဲ့ဟယ် ဒီမှာငါရှိတယ် ငါဒီမှာရှိတယ် ကိုးကွယ်ပါလို့ လို့
 အဟုတ်ကို တကယ်ကို အာမခံရှိတော်မူတဲ့ မြတ်စွာဘုရား။
 ဘယာနံ၊ ထိုထိုအရေး ထိုထိုဘေး တွေကြောင့် ဟိုဟိုဒီဒီ
 ပြေးပြေးပြီးတော့ ဟိုဘုံဒီဘုံ ပြေးပြေးပြီးတော့ အမျိုးမျိုး
 ဘေးတွေနေကြတဲ့ လူနတ်ဗြဟ္မာ သတ္တဝါတို့အား။ အဘယံ
 ကရော၊ ထိုထိုအရေး ထိုထိုဘေးတွေဟာ သင်တို့ရဲ့သန္တာန်မှာ
 မပေါ်လာရပဲ တော်ရာကပြေးပြီး ဝေးစေရမယ့်လို့ တကယ်ကို
 အဟုတ်ကို အာမခံရှိတော်မူတဲ့ မြတ်စွာဘုရား။ ဗဟူနံ၊ များ
 စွာသောင်းသောင်း လူနတ်ဗြဟ္မာ သတ္တဝါ အပေါင်း တို့၏။
 ကင်္ခဉ္စ၊ ဒီဟာလုပ်ရင် ဟုတ်မှဟုတ်ပါမလား ဒီဟာကြံရင် မှန်မှ
 မှန်ပါမလားလို့ သို့လောသို့လော တွေးတောဒွိဟ၊ ယုံမှား
 သံသယတွေကိုလည်း။ ဆေဒေါ၊ ဒီဟာလုပ်ရင် ဟုတ်တယ်
 ဒီဟာကြံရင်မှန်တယ်လို့ တကယ်တန်းနှုန်းသတ်ပြီးတော့ အဆုံး
 အဖြတ်ကိုလဲ ပေးတော်မူနိုင်တဲ့ မြတ်စွာဘုရား။ သုဒေတော၊
 ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးက အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် သဗ္ဗညုတဉာဏ်တွေကို
 ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင် ထိထိမိမိ လက်ဆုပ်လက်ကိုင်ရရှိသည်ဖြစ်လေသော
 ကြောင့် လူနတ်ဗြဟ္မာ သတ္တဝါ တို့အားလည်း ဟယ်....ငါသိ

သလို သိကြစမ်းပါ ငါမြင်သလိုမြင်ကြစမ်းပါ ငါကြားသလို
ကြားကြစမ်းပါ ငါရသလို ရကြစမ်းပါဟု နန်းအမတာအောင်
မြေ နင်းရအောင်လို့ ခေါင်ပရမေသနင်း အဖေဘဂဝါက
သေသေချာချာကြီး ပေးအပ်တော် မူခဲ့လေသတည်း။

ဥယျောဇဉ်ဂါထာ

၁၃၂။ အက္ခာတော ဝေဂါ မယာ မဂ္ဂေါ၊
အညာယ သလ္လကန္တနံ။
တုမေဟိ ကိစ္စ မာတပုံ၊
အက္ခာတာရော တထာဂတော။
ပဋိပညာ ပမောက္ခန္တိ၊
ဈာယိနော မာရဗန္ဓနာ။

ဘိက္ခုဝေ၊ ယောဂီအပေါင်း သူတော်ကောင်းတို့။ သလ္လ
ကန္တနံ၊ ကာမရာဂ စသည်တသင်း ငြောင့်ခပင်းတို့ကို ပယ်ရှင်း
နုတ်သိမ်း၍ ချုပ်ငြိမ်းအေးမြရာဖြစ်တဲ့ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာမြတ်ကို။
အညာယ၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်ဖြင့် ဟုတ်မှန်ထင်လင်း ထိုးထွင်းစွာ
သိမြင်တော်မူပြီး၍။ မဂ္ဂေါ၊ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်မြတ်တို့ မပြတ်သွား
လာရာဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်လမ်းမကြီးကို။ ဝေ၊ သင်ချစ်သား
ချစ်သမီးတို့အား။ မယာ၊ သင်တို့ဆရာ ငါဘုရားသည်။ အက္ခာ
တော၊ ညွှန်ပြသောအားဖြင့် ဟောကြားတော် မူအပ်လေပြီ။
တထာဂတော၊ တထာဂတ နာမဘွဲ့တွင် ဘုရားရှင်သည်။
အက္ခာတာရော၊ ခရီးလမ်းမှန် ကျင့်တတ်ရန်ကို မထိန်မချန်
ကျကျနန ဟောပြုရုံသာ ဟောပြုခြင်းငှါ စင်စစ်စွမ်းနိုင်တော်

မူကြလေပြီ။ ဟုမေဟိ၊ မဂ်ဖိုလ်လိလား အကျိုးများဖို့ တိုးပွား
 စေရာ သင်ယောဂီများစွာတို့သည်။ အတပ့်၊ မဟာ၊ တိပဋ္ဌာန်
 အလာ ကိယ်အမူအရာ နှုတ်အမူအရာတို့၌ ပေါ်လာခိုက်ကို
 သိအောင်လိုက်မည်လို့ဆိုတဲ့ လုံ့လဝိနိယကိ။ ကိစ္စ၊ မနားမနေ
 ပြုသင့်ပါပေ၏။ ပဋိပန္နာ၊ မဂ်အဆင့် ဖိုလ်အဆင့်ကို ကိယ်ကျင့်
 ဖြင့် အရင်းတည်၍ ကျင့်ကြံကြကုန်သော။ (ဝါ မြင်တိုင်း
 ကြားထိုင်း နံ့စားထိ-သိတိုင်း စသော အာရုံတို့၌ မိအောင်
 လိုက်၍ မှတ်ကြကုန်သော၊ ဈာယိနော၊ နာမရူပ ပရိစ္ဆေဒဉာဏ်
 အစ ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်သို့ ကျအောင် ရှုနိုင် မှတ်နိုင်ကြကုန်
 သော သင်ယောဂီအပေါင်းတို့သည်။ မာရဗန္ဓနာ၊ တထေဝာ
 ငါးရာ ကီလေသာမာရ်မင်း နှော့ဖွဲ့ခြင်းမှ။ မောက္ခန္တိ၊ သတိ
 ပဋ္ဌာန် မဂ်လမ်းဖြင့် အဖြောင့်တန်းသွားရင်း အများပင် လွတ်
 မြောက်ကြကုန်ရာသတည်း။

၁ - ၃။ ဗုဒ္ဓါ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါစ တဿနေကပိ သာဝကာ။
 ကောယနေန မဂ္ဂေန၊ ပဗုဇ္ဈိ သု အနာသပါ။

ဣမ လောကေ၊ ဤသတ္တလောကကြီးအတွင်း၌။ ဗုဒ္ဓါစ၊
 သစ္စာလေးဆူ အပိုင်ယူ၍ ပြိုင်သူဘက်ကင်း တရားမင်းဖြစ်တော်
 မူကြသော ဘုရားရှင်တို့သည်လည်း။ ကောယနေန မဂ္ဂေန၊
 ဖြစ်ခိုက်ဖြင့်ဆဲ ရုပ်နာမ်ထဲ၌ စွဲမြဲသိမှတ် တခုတည်းသော သတိ
 ပဋ္ဌာန်လမ်းမြတ်ဖြင့်။ ပဗုဇ္ဈိ သု၊ အဝိဇ္ဇာမှောင်အတွင်းမှ ဝိဇ္ဇာ
 ဉာဏ်အရောင်လင်းပြီး ပြောင်ပြောင် ဝင်းဝင်းကြီး ပွင့်ပေါ်
 တော် မူကြလေကုန်ပြီတကား။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါစ၊ ပုဒ်ချေနှစ်ရပ်
 တသိန်းကပ်ဖြင့် မြင့်မြတ်ပါရမီ ကျင့်ကြံသည်မှ ပစ္စေကဟု

ဗုဒ္ဓထင်ရှား ပွင့်ပေါ်သွားကြကုန်သော အရှင်ကောင်း အရှင်
 မြတ်တို့သည်လည်း။ ကောယနေန မဂ္ဂေန၊ ဖြစ်ခိုက်ဖြစ်ဆဲ ရုပ်
 နာမ်ထဲ၌ စွဲမြဲသိမှတ် တရုတ်ည်းသော သတိပဋ္ဌာန် လမ်းမြတ်ဖြင့်
 သာလျှင်။ ပဗုဇ္ဈိံ သု၊ အဝိဇ္ဇာမှောင်အတိုင်းမှ ဝိဇ္ဇာဉာဏ်အရောင်
 အလင်းဖြင့် ပြောင်ပြောင် ဝင်းဝင်းကြီး ပွင့်ပေါ်တော်မူကြ
 လေကုန်ပြီတကား။ အနေကာပိ၊ တပါးမက များပြားယူစွာ
 ကုန်သော။ တဿ သာဝကာ စ၊ ထိုသယမ္ဘူထုတ်ထား ရှင်
 တော်မြတ်ဘုရားတို့၏ တပည့်သား အစင်ကြီး ဖြစ်တော်မူကြ
 ကုန်သော သာဝက သုံးသွယ် ကြီးငယ်အပေါင်း အရှင်ကောင်း
 အရှင်မြတ်တို့သည်လည်း။ ကောယနေန မဂ္ဂေန၊ ဖြစ်ခိုက်ဖြစ်ဆဲ
 ရုပ်နာမ်ထဲ၌ စွဲမြဲသိမှတ် တရုတ်ည်းသော သတိပဋ္ဌာန်လမ်းမြတ်
 ဖြင့်သာလျှင်။ အနာသဝါ၊ အာသဝေါ ကုန်ကင်း၍ သန့်ရှင်း
 ဝင်ကြယ်တော်မူကြကုန်လျက်။ ပဗုဇ္ဈိံ သု၊ သတိပဋ္ဌာန်ဖြင့် လမ်း
 မှန်ကျင့်၍ ပွင့်တော်မူကြလေကုန်ပြီတကား။

၁၃၄။ အာရမ္မထ နိက္ကမထ၊ ယုဉ္ဇထ ဗုဒ္ဓသာသနေ။
 ဓုနာထ မစ္စုနော သေနံ၊ နဠာဂါရံဝ ကုဉ္ဇဇော။

ဘောဇ္ဇော သပ္ပရိသာ၊ နိဗ္ဗာန်မဂ်ဖိုလ်ကို ရက်တို့တို့နဲ့
 သွားမည်ဟု တဆုံးဆီသို့ အာရုံစိုက်၍ နေကြကုန်သော အို...
 ယောဂီအပေါင်း သူအောင်ကောင်းတို့။ တုမော၊ သတိပဋ္ဌာန်
 ဓမ္မဖြင့်အသိအမှန်ရကြလေအောင် တရားအလုပ်ကို အားထုတ်၍
 နေကြကုန်သော သင်ယောဂီအပေါင်းတို့သည်။ ဗုဒ္ဓသာသနေ၊
 ဝေါတမဟု နာမထင်ရှား မြတ်ဘုရား၏ ညွှန်ကြားပြသ အဆုံး
 အမတည်ရာဖြစ်တဲ့ ဤသာသနာခေတ်ကြီး အတွင်း၌။ အာရမ္မ

ထ၊ အရိုးကြေ အရေစုတ်စေတော့ နောက်မဆုတ်ဘူးဆိုတဲ့
 ဇွဲနဲ့ သဲသဲမဲမဲကြီး အားထုတ်ကြပါကုန်လော့။ နိက္ကမထ သတိ
 ပဋ္ဌာန် မဂ်လမ်းဖြင့် သံသရာ နယ်တဝှမ်းဆီမှ ကကယ်တမ်း
 ပြေးထွက် လိုက်ကြပါကုန်လော့။ ယဉ္ဇူထ၊ သံယောဇဉ် အရင်
 အပတ်တော့ကို အပြုတ်ပြုတ် ရုပ်သိမ်း၍ ချုပ်ငြိမ်းရာသို့ရောက်ရန်
 အားထုတ်လိုက်ကြပါကုန်လော့။ ကုဉ္ဇူရော၊ နှာမောင်းအစွယ်
 ခန့်ဆယ်ကြီးမား အင်အားခိုင်မြဲ ဆင်ပြောင်ကြီးသည်။ နဋ္ဌာ
 ဝါရံ၊ ကျူထရံအိမ်ကြီးကို။ ဓုနာတိ ဣဝ၊ တချက်တည်းဖြင့်
 ဖျက်ဆီးချုပ်ပျက် မှုန်မှုန်ညက်ညက် နင်းချေဖျက်သကသို့။
 တုမေ၊ သတိပဋ္ဌာန်ဓမ္မဖြင့် အသိအမှန်ရကြလေအောင် တရား
 အလုပ်ကို အားထုတ်၍ နေကြကုန်သော သင်ယောဂီ အပေါင်း
 တို့သည်။ မစ္စုနော၊ သောကဓာတ် သင်္ဂါမေမှာ ရှင်တာတွေ
 အကုန်ပြုန်းစေဘို့ တပြုံလုံး သတ်ဖြတ်နေတဲ့ ရှင်သေမင်း၏။
 သေနံ၊ မြောက်မြားစွာ ငြိပေ့ကာရစ်ပတ်သည့် ထောင့်ငါးရာ
 ကိလေသာစစ်တပ်ကို။ ဓုနာထ၊ အသိဉာဏ် အသက်အမြက်
 သုံးပြီးတော့ သတိပဋ္ဌာန် လက်နက်ဗုံးတို့ဖြင့် ပျက်ပျက်
 ပြုန်းအောင် ချေမှုန်းသုတ်သင် လိုက်ကြပါကုန်လော့။

မေတ္တာပို့ဝါထာ

- ၁၃၅။ ဒုက္ခပုတ္တာ စ နိဒ္ဒါက္ခာ၊
- ဘယပုတ္တာ စ နိဗ္ဘယာ။
- သောကပုတ္တာ စ နိဿောကာ၊
- ဟောန္တု သဗ္ဗေပိ ပါဏိနော။

သဗ္ဗေပိ၊ တဒယာကံမကြွင်း ခင်းဥသ္မိ အလုံးစုံသည်း ဖြစ်
 ကုန်သော။ ဒုက္ခပတ္တာ၊ ဆင်းရဲညှိနှမ်း စိတ်ပင်ပန်း၍ မချမ်း
 မမြေ့၊ ဒုက္ခမီး တွေ့နေကြကုန်သော။ ပါဏိနော၊ တိုင်းသူ
 ပြည်သား ကမ္ဘာသူ ကမ္ဘာသား သတ္တဝါအများတို့သည်။
 နိဒ္ဒယာစ၊ ဆင်းရဲကင်းဝေး ရေချမ်းပေးသကဲ့သို့ အေးအေး
 မြေ ချမ်းချမ်းသာသာ ရှိကြကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တု၊ ကုသိုလ်
 အခွင့် ပွင့်ကြီးပွင့်၍ အသင့်ဆောစွာဖြစ်ကြပါစေကုန်သတည်း။
 ဘယပုတ္တာ၊ ဘေးနှင့်တွေ့ကြုံ တအံ့ခန္ဓာနှေး ရင်တွင်း၌လေး၍
 နေကြကုန်သော။ ပါဏိနော၊ တိုင်းသူပြည်သား ကမ္ဘာသူ
 ကမ္ဘာသား သတ္တဝါ အများတို့သည်။ နိဗ္ဗယာစ၊ ဘေးဒဏ်
 ရန်မာန် အဘန်တန်တို့ မြူဆံလောက်မျှ မငွေ့ကြပဲ ဆန်းလ
 အသွင် မညှိုးပင်ပမာ သီတာရေပေးသကဲ့သို့ အေးအေးမြေ
 ချမ်းသာကြကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တု၊ စိတ်ရည်ရွယ်သလောက်
 မကေ ကောက်ပဲ ဖြစ်မြောက်ထွန်းကားကြပါစေကန်သတည်း။
 သောကပုတ္တာ၊ နှလုံးမငြိမ် စိုးရိမ်ကြောင့်ကြ အပူကြ၍ သောက
 အတွက် စိတ်စက်မကြည်မလင် ဖြစ်၍နေကြကုန်သော။ ပါဏိ
 နော၊ တိုင်းသူပြည်သား ကမ္ဘာသူ ကမ္ဘာသား သတ္တဝါအများ
 တို့သည်။ နိဿောကာစ စိုးသိရိမ်သံ တရံလောက်မျှ မကြားပဲ
 ပူစရာခပင်းနှင့် အကုန်လုံးကင်း၍ ငြိမ်းခြင်းကြီး ငြိမ်းကြ ကုန်
 သည်လည်း။ ဟောန္တု၊ တရားရေ အအေးဓာတ် တို့ကြောင့်
 ဘေးအထပ်ထပ် ရန်အသွယ်သွယ် အန္တရာယ်ခပ်သိမ်း ဒုက္ခဒုက္ခ
 ငြိမ်း၍မို့ ချမ်းသာကိန်း ဖွင့်နိုင်ကြပါစေကုန်သတည်း။

၁၃၆။ န သော ရဇ္ဇတိ ရူပေသု၊ ရူပံ ဒိသ္မာ ပဋိဿတော။
 ဝိဒုတ္တ စိတ္တော ဝေဒေတိ၊ တဉ္စ နာဇ္ဈောသ တိဋ္ဌတိ။

ယထာဿ ပဿတော ရူပံ၊ သေဝတောစာပိ ဝေဒနံ။
ခီယတိ နောပစိယတိ၊ ဧဝံ သော စရတိဿတော။
ဧဝံ အပနစိတော ဒုက္ခံ၊ သန္တိကေ နိဗ္ဗာန ဝုစ္စတိ။

ယော၊ အကြင်ဝိပဿနာ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ရူပံ၊ အဆင်း
ကို။ ဒိဿာ၊ မြင်၍။ ဝါ-မြင်သည်ရှိသော်။ ပဋိဿတော၊ မြင်
သည်ဟု တဖန်အမှတ်ရသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သော၊ ထိုအမှတ်
ရသောသူသည်။ ရူပေသု၊ မြင်ရသောအဆင်းတို့၌။ န ရဇ္ဇတိ၊
မတပ်မက်။ ဝိရတ္တစိတ္တော၊ တပ်မက်ကင်းသော စိတ်ရှိလျက်။
ဝေဒေတိ၊ ခံစား၏။ တဉ္စ၊ ထိုအာရုံကိုလည်း။ န အဇ္ဈော
သတိဋ္ဌတိ၊ မသိမ်းပိုက်မူ၍တည်း၏။ ဝါ၊ သိမ်းပိုက်လျက်မာသည်။

ယထာ၊ မှတ်သိမှုနှင့်တကွ ဖြစ်သော အကြင်အခြင်းအရာ
အားဖြင့်။ ရူပံ၊ ကို။ ပဿတောစာပိ၊ ရှုပင် ရှုမြင် သော်လည်း။
ဝေဒနံ၊ ခံစားမှုကို။ သေဝတောစာပိ၊ မှီဝဲပင်မှီဝဲသော်လည်း။
အဿ၊ အား။ ဒုက္ခံ၊ အဆင်းနှင့်စပ်၍ ဖြစ်ထိုက်သော ကိလေ
သာ ဆင်းရဲ ဝဋ်ဆင်းရဲသည်။ ခီယတိ၊ ကုန်ခန်း၏။ နော ပစိ
ယတိ၊ ဆည်းပူးစုဆောင်းသည်ကား မဟုတ်။ ဧဝံတထာ၊ မှတ်သိမှု
နှင့်တကွ ဖြစ်သော ထိုအခြင်းအရာဖြင့်။ သတော၊ မြင်တိုင်း
မြင်တိုင်း အမှတ်ရလျက်။ သော၊ ထိုသူသည်။ စရတိ၊ ကျင့်၏။
ဧဝံ၊ ဤနည်းဖြင့်။ ဒုက္ခံ၊ ကိလေသာဆင်းရဲ ဝဋ်ဆင်းရဲကို။
အပစိနတော၊ ဖျက်ဆီးသော သူအား။ နိဗ္ဗာနံ၊ ဆင်းရဲ
ငြိမ်းသော နိဗ္ဗာန်မည်သည်။ သန္တိကေ၊ နိုးကပ်၏ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊
ခေါ်ဆိုအပ်၏။

(မြင်ဆဲ၌ မှတ်သိလျှင် နိဗ္ဗာန်ရောက်နိုင်ပုံကိုပြ၏)

၁၃၇။ ယံပုဗ္ဗေ တံ ပိသောသေဟိ၊ ပစ္ဆာ တေ မာဟု ကိဉ္ဇနံ။
မဇ္ဈေ စေ နော၊ ဂေယတိ၊ ဥပသန္တော စရိယတိ။

ပုဗ္ဗေ၊ ရှေးလွန်ခဲ့ပြီး ချုပ်ခဲ့ပြီးသော ရုပ်နာမ် သင်္ခါရ၌။
ယံယေ ကိလေသာ၊ အကြင် ကိလေသာ တို့သည်။ ဥပ္ပဗ္ဗေယျ၊
ဖြစ်နိုင်ကုန်ရာ၏ ဖြစ်ထိုက် ကုန်ရာ၏။ တံတေ ကိလေသေ၊
ထိုအတိတ် သင်္ခါရတို့ကို၌ ဖြစ်ထိုက်ကုန်သော ကိလေသာ
တို့ကို။ ပိသောသေဟိ၊ ခြောက်သွေ့ ပါစေလော့။ ပစ္ဆာ၊
နောက် ဖြစ်သတံ့သော ရုပ် နာမ် သင်္ခါရတို့၌။ တေ၊
သင့်အား။ ကိဉ္ဇနံ၊ ရာဇဝသော ကြောင့်ကြမှုသည်။ မာ၊ အာဟု၊
မဖြစ်ပါစေနှင့်။ မဇ္ဈေ၊ အလယ်ပိုင်း ရုပ်နာမ် ပစ္စုပ္ပန်သင်္ခါရ
တို့ကို။ စေ နော ဂဟေတိ၊ အကယ်၍ တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် မစွဲ
ငြားအံ့။ ဝေံ သတိ၊ ဖြစ်သည်ရှိသော်။ တံ၊ သည်။ ဥပ
သန္တော၊ ကိလေသာမီး ငြိမ်းအေးပြီးသည်ဖြစ်၍၊ စရိယတိ၊
နေထိုင်ရပေလတံ့။

၁၃၈။ န သန္တိ ပုတ္တာ တာဏာယ၊ န ပိတာ နာပိ ဗန္ဓဝါ။
အန္တကေနာဓိပန္နဿ၊ နတ္ထိ ဉာတိသု တာဏတာ။

ပဋ္ဌာစာရေ၊ ပဋ္ဌာစာရီ။ အန္တကေန၊ သေမင်းသည်။ အဓိ
ပန္နဿ၊ နှိပ်စက်သော အတ္တဝါအား။ ပုတ္တာ၊ သားသမီး
တို့သည်။ တာဏာယ၊ စောင့်ရှောက်ခြင်းငှါ (ကိုးကွယ် ရာ
ဖြစ်ခြင်း ငှါ)။ န သက္ကောန္တိ၊ မစွမ်းနိုင် ကုန်။ တသ္မာ၊
ထို့ကြောင့်။ ပိဗ္ဗမာနာပိ၊ ထင်ရှားပင် ရှိကုန်သော်လည်း။
ဘေ၊ ထိုသားသမီးတို့သည်။ န သန္တိ၊ ရှိသည်မမည်ကုန်။
ပိတာ၊ အဖသည်။ တာဏာယ၊ စောင့်ရှောက် ခြင်းငှါ။

နသက္ကောဘိ၊ မစွမ်းနိုင်။ ဘသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိဇ္ဇာမာနောပိ၊
 သော်လည်း။ နတ္ထိ၊ ရှိသည်မမည်သာတည်း။ ဗန္ဓဝါ၊ သားချင်း
 ဆွေမျိုး တို့သည်။ တာဏာယ၊ စောင့်ရှောက် ခြင်းငှါ။
 နသက္ကောန္တိ၊ မစွမ်းနိုင်ကုန်။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဝိဇ္ဇာမာ
 နာပိ၊ ထင်ရှားပင်ကုန်သော်လည်း။ တေ၊ သားချင်းဆွေမျိုး
 တို့သည်။ နသန္တိ၊ ရှိသည်မမည်ကုန်။ ဉာဟိသု၊ သားချင်းဆွေ
 မျိုးတို့၌။ တာဏာတာ၊ စောင့်ရှောက် တတ်သော အဖြစ်သည်။
 (၀၇) ကိုးကွယ်ရာအဖြစ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။

၁၃၉။ ဥဒကံ ဟိ နယန္တိ နေတ္ထိကာ၊
 ဥသုကာရာ နမယန္တိ တေဇနံ၊
 ဒါရုံ နမယန္တိ တစ္ဆကာ၊
 အတ္တာနံ ဒမယန္တိ ပဏ္ဍိတာ။

နေတ္ထိကာ၊ သမ္မာအာဇီ သက်မွေးမှုလျက် ဝသီမ္မဟောဒါး
 ရှေးသူတော်လမ်းကြောင်းဖြင့် မြောင်းကိုသွယ်စား လယ်သမား
 တို့သည်။ ဥဒကံ ဟိ၊ အဟုန်ထန်သည်။ တဒီးဒီးဖြင့် စီးကျ
 သွင်သွင် အပက်မရှိတဲ့ ရေကြည်ကိုပင်။ နယန္တိ၊ လိုရာသွယ်
 လျဉ်း လယ်အတွင်းသို့ ပို့သွင်းယူဆောင် နိုင်ကြကုန်သေး၏။
 ဥသုကာရာ၊ ရဲစိတ်ရဲမာန် ခက်ထန်ဝင့်ကြား မြားသမား
 တို့သည်။ တေဇနံ၊ အဖုအထစ် မပြေပြစ်သည့် အသစ်ဖန်ငြား
 ထက်လှစွာဘိ စိတ်မရှိတဲ့မြားကို။ နမယန္တိ၊ မီးဖြင့်ကပ်မြှိုက်
 ကိုယ်အကြိုက်သို့ အလိုက်သင့်ဆွဲဆောင် မဖြောင့်ဖြောင့်အောင်
 ပြုလုပ်နိုင်ကြပေကုန်ကုန်။ တစ္ဆကာ၊ သစ်ကိုရွှေစား လက်သ
 မားတို့သည်။ ဒါရုံ၊ ဥဘုအလျောက် တောတွင်ပေါက်သည်

အကောက် အစင်း ဖျားရင်းကြီးငယ် သေးသွယ်နိမ့်ရှိုင်း
 စိတ်မရှိတဲ့ တောသစ်ရိုင်းကို။ နမယန္တိ၊ အဖြောင့် အကောက်
 လိုသလောက်ပင် ကိုယ့်နောက်ပါအောင် ဆွဲဆောင် ပြုပြင်
 နိုင်ကြပေကုန်၏။ တထာ၊ ရေသွယ်တဲ့ လယ်သမား မြား
 ဖြောင့်တဲ့မုဆိုး အရိုးခံသစ်သားကို အမျိုးမျိုးပုံသွင်း၍ လိုရင်း
 ကို ဆွဲဆောင်တဲ့နမူ ထို့အတူ။ ပဏ္ဍိတ၊ ပညာလျှာတိ စံကဝိဟု
 ပဏ္ဍိတောင်ခေါ် ပုဂ္ဂိုလ်ကျော်တို့သည်။ အတ္တနံ၊ ရာဂတည်းဟူ
 ကံလေမြူတို့ မှေးတူဆီပိတ် မိမိတို့၏စိတ်နဲ့။ အတ္တနံ၊ အာရုံ
 ခြောက်ပါး လှည့်ကျက်စား၍ ဖြစ်ပွားမဆိတ် မိမိတို့၏စိတ်ကို။
 ဒမယန္တိ၊ ယဉ်ကျေးအောင် နှုန်းပြု၍ ဆုံးမသွန်သင် အလှဆုံး
 ပြုပြင်နိုင်ကြကုန်ရာသတည်း။

၁၄၀။ အာဂါရာ အနာဂါရာ စ၊
 ဥဘော အညောည နိဿိတာ။
 အာနာယေန္တိ သဒ္ဓမ္မံ၊
 ယောဂက္ခေမ မနုတ္တရံ။

အာဂါရာ စ။ တဏှာဖွဲ့နှောင် အိမ်ရာထောင်၍ လူ့ဘောင်
 ပျော်ရွှင် အိမ်တွင်နေငြား လူ့အများတို့သည်၎င်း။ အနာဂါရာ
 စ၊ တဏှာကင်းလွတ် သင်္ကန်းဝတ်ဖြင့် အထွတ်နိဗ္ဗာန် စိတ်ရည်
 ကြံကာ ကျောင်းမှာ ရှင်ပျော် ရဟန်းတော်တို့သည်၎င်း။
 ဥဘော၊ ရဟန်းနှင့်လူ နှစ်ဦးသူတို့သည်။ အညောညနိဿိတာ၊
 အချင်းချင်း အမှီရကြကုန်မှသာ။ (၀၂) အညောညနိဿိတာ၊
 ရဟန်းတော်များကလည်း တရားပြ ဒကာဒကာမကလည်း မှတ်
 နာယူ ကြည်ဖြူစွာ လေးပစ္စယ တို့ဖြင့် ဖေးမ ဆက် သွင်း

အချင်းချင်း အမှီရကြကုန်မှသာ။ သဒ္ဓမ္မံ၊ ကမ္မဝိပါကိလေသာ
 ဟု ဝဋ်သုံးခုမှ လွတ်မှကြံ့မျှော် သူတော်စင်ပေါင်း သူတော်
 ကောင်းတို့၏ တရားတည်း ဟူသော။ အနုတ္တရံ၊ တုဘက်မမြင်
 ပြိုင်လာလျှင်ရှုံး အမြတ်ဆုံး ဖြစ်ပေသော။ ယောဂက္ခေမံ၊
 ကိလေသာယောဂ ရှာမရပျက်သွင်းအစတုံး အညွန့်တုံးအောင်
 စွမ်းဆောင်ပေတတ် အရဟတ္တမဂ်ဖိုလ် ဉာဏ်တော်မြတ်ကို။
 အာရာမယန္တိ၊ နှစ်ခြိုက်ရွှင်ပျ ကိုယ်ပိုင်ရအောင် မုချမဒသ္မ
 ကြီးစားအားထုတ် နိုင်ကြပေကုန်လိမ့်သတည်း။

၁၄၁။ ဘာရာဟဝေ ပဉ္စက္ခန္ဓာ၊ ဘာရာဟာရော စ ပုဂ္ဂလော။
 ဘာရာဒါနံ ဒုခံ လောကေ၊ ဘာရနိက္ခေပနံ သုခံ။

ပဉ္စက္ခန္ဓာ၊ အများသူငါတို့ ရစရာအသွင် အထင်အမြင်
 များဖွယ် ငါးသွယ်သရုပ်ပြုသည့် ရုပ်အစဝိညာဉ်အဆုံးထွက်ကျုံး
 သင်္ချာ ငါးခုသောခန္ဓာတို့သည်။ ဟဝေ၊ ပရမတ္ထသစ္စာ လှစ်ခါ
 ပြောရန် မုချသဘောမှန်အားဖြင့်။ ဘာရာ၊ မြင်းမိုရ်မြေထူ
 ပမာပြုလောက်အောင် အထူအထည် မကြီးမားသော်လည်း
 အဆီးအတားမရှိ နေ့စဉ်ပင်ပီစေဖို့ တဖိုထဲဖို မခံချိုမခံသာ
 လေးလံစွာ သယ်ပိုးနေသော ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုး တို့ပါပေတည်း။
 ဘာရာဟာရောစ၊ ခန္ဓာတွေအသစ်ဖြစ်ရသဖြင့် ပစ်ချ၍လည်းမဖြစ်
 ပစ်လည်းမပစ်နိုင် ဂနိုင်ဝမြိုင်စွယ်မှာ အရှယ်လွန် ဝန်လေးနှင့်
 ကျန်ပြေးကိုလိုက်ရသလို မောဟိုက်ညည်းညူ ထမ်းဆောင်နေရ
 သောသူသည်ကား။ ပုဂ္ဂလော၊ ခန္ဓာငါးပါး သိမ်းပိုက်ထား၍
 ထောင်လွှားမာန်မူ တံခွန်ထူးနကြသော သူသူငါငါ ပုဂ္ဂိုလ်
 သတ္တဝါပါပေတည်း။ လောကေ၊ ဖြစ်ကြလျှင်ပျက် ဆက်ကြလျှင်

ဖြည့် ကြည်သာလျှင် ဒုက္ခနှင့် မုချဖြင့်ပျက်မဲ့ သံသရာဆိုတဲ့
 သောကကြီးထဲ၌။ ဘာရာဒါနံ၊ ခွေးငတ်ရိုးခဲ စွန့်နိုင်ခဲ့သို့ မခွဲနိုင်
 မလွယ်သာ သွားလေရာရာ အစဉ်ပါအောင် အသစ်ခန္ဓာဝန်ထုပ်
 ကို ဆုပ်ကိုင်ထမ်းဆောင် ရခြင်းသည်။ ဒုခံ၊ အို-နာ-သေရေးဝတ်
 စားရေးနှင့် -ဘေးအတန်တန် ရန်အဖြာဖြာ မျိုးစေ့တွေ့ပါသော
 ကြောင့် သက်သာရာမရ ဆက်ခါသာ ခဏခဏညှဉ်းဆဲ၍
 ဆင်းရဲလှပါပေ၏။

ဘာရန်ကွေ့ပန်၊ အမှန်သိထင် အပြစ်မြင်သဖြင့် ခင်တူယ်
 သောရန်တဏှာကို မြန်မကြာပယ်ဖြုတ် ငါးခန္ဓာဝန်ထုပ်ကို
 မဆုပ်မကိုင် ပိုင်ပိုင်မုချ နှုတ်ပယ်ပစ်ချလိုက်ရခြင်းသည်။ သုခံ၊
 ဘဝတွေ့ဇာတ်သိမ်း ဒုက္ခမီးချုပ်ငြိမ်း၍ လှတ်လပ်ကိုန်းမှန်
 တကယ် ဝဋ်ပင်လယ်စခန်း၊ စ ဆုံးသဖြင့် အချမ်းမြဆုံး အအေး
 အမြဆုံးကြီး ဖြစ်ပါပေတည်း။

၁၄၂။ အတိဒူရောပိ အာသန္နံ၊ ဒူရာသန္နံ အပဓာနံ။
 အတိသန္ဓောပိ ဒူရောဝ၊ မေတ္တာစိတ္တဉ္စ ပဓာနံ။

အတိဒူရောပိ၊ ဘယ်လိုပင် ဝေးကြသော်လည်း။ အာသန္နံ၊
 တယောက်နှင့်တယောက် အချစ်သဒ္ဓါပေါက်၍ မေတ္တာရောက်
 ကြပြီဆိုမှဖြင့် ခရီးမဝေးပါဘူး အနီးကလေးသာ မည်ပါပေ၏။
 အတိသန္ဓောပိ၊ တမြို့ထဲမှာ တရွာထဲမှာ တရပ်ထဲမှာ တအိမ်ထဲ
 မှာ တကျောင်းထဲမှာ မျက်နှာချင်းပြိုင် ခေါင်းချင်းဆိုင်၍
 တိုင်ပင်ရငြားသော်လည်း။ ဒူရောဝ၊ တယောက်နှင့်တယောက်
 အချစ်သဒ္ဓါမပေါက်လို့ မေတ္တာမရောက်ကြပြီဆိုယင်ဖြင့် လှန်စွာ
 ပင်ဝေးလှပါ၏။ (၀၇) နင့်ပါးစပ်ကကျယ်ရင် ငါကဖိနပ်နှင့်

တုယ့်ချင်တယ်လို့ သဒ္ဓါကမပေါက် မာနတွေ့ ရောက်ကြပြီဆိုရင်
ဖြင့် လွန်စွာပင် ဘေးကွာပါပေ၏။ ဒုရာသန္နံ၊ နီးသည် ဝေးသည်
ဤနှစ်လီသည်။ အပဓာနံ၊ အကြောင်းရင်းမူလ ပဓာနမဟုတ်
ပေ။ မေတ္တာစိတ္တဉ္စ၊ တယောက်နှင့်တယောက် အကြောင်း
ကြောင်းတွေ့ထောက်ပြီးတော့ မအောက်မစုဘူးဆိုတဲ့ မေတ္တာ
စိတ်သည်သာလျှင်။ ပဓာနံ၊ အပေါင်းအသင်းကဲ့သို့ အကြောင်း
ရင်းမူလ ပဓာနကြီးပါပေတည်း။

၁၄၃။ သုပုပ္ဖိတံ ဝိလော ကေန္တိ၊ မောဒန္တိ ပီဏိတာ နာရီ။

တထာ မောဒန္တု တေ ဇနာ၊ သုဏန္တာ သာရဒေသနံ။

သုပုပ္ဖိတံ၊ ရင်းဖျားမလွတ် ရှင်ပြုံးညွတ်၍ ပင်လုံးကျွတ်
ပွင့်စုံ ရှေ့နှင်းဆီရုံကြီးကို။ ဝါ-ပုဏ္ဏိတပုံ ဖူးတချို့ ငံစိစိ
ညှာဆိုင်းဆိုင်း ကြိုင်လှိုင် သင်းထုံ ရှေ့နှင်းဆီ ရုံကြီးကို။
ဝိလောကေန္တိ၊ ဖေရှာစေ့ငှ သတိပြု၍ ကြည့်ရှုတွေ့မြင်ကြရ
ကုန်သော။ နာရီ၊ ပန်းကိုမြင်လျှင် တရှင်ရှင်နှင့် ခင်မင်
လိုက်စား ပန်းပင်နားက မသွားနိုင်ကြ ပန်းကြိုက်မကလေး
တို့သည်။ ပီဏိတာ၊ မျက်စိအာရုံ နှစ်ပြာစုံ၍ ကြာငုံရေတွေ့
ချမ်းမြေ့ကြည်နူး ရှင်ပြုံးအားတက် အနှစ်သက်ကြီး နှစ်သက်
ကြကုန်လျက်။ မောဒန္တိ ယထာ၊ တချို့ကိုတော့ ခေါင်းမှာ
ဆင် တကောင်းခုတနာပလ္လင်မှာတော့ တချို့ကိုစိုက် ပွေ့လို့
ပွေ့ ပိုက်လို့ပိုက် နှစ်ခြိုက်သလိုစီစဉ်၍ ကြည်လင်ရှင်လန်း
ဝမ်းမြောက်ကြကုန် သကဲ့သို့။ တထာ၊ ပန်းကြိုက်တဲ့သူ
ပန်းတောရောက်သလို ဝမ်းမြောက်လို့မဆိုး ရှင်ပြုံးကြည်သာ
ထို့အတူသာလျှင်။ သာရဒေသနံ၊ နုဿမျိုးမှန် အဖိုးတန်တဲ့

သတိပဋ္ဌာန်ဒေသနာတော်ကြီးကို။ သုဏန္ဒာ၊ ဟောခွင့်နာခွင့်
 အခါသင့်၍ ဓမ္မသဘင်ကြိုက်ကြုံ သဒ္ဓါဖြင့် တိုက်ဆုံ၍ စရိုက်
 အထုံဝါသနာအရ ဓမ္မမာမကတေ့ပို့ နာကြရကုန်သော။ တေ
 ဇနာ၊ အနီးအဝေးမှ ခရီးမရွေးပဲ စည်းဝေးရောက်လခကြ
 ကုန်သော ထိုတရားနာ ပရိသတ်အပေါင်း သူတော်ကောင်း
 တို့သည်။ မောဒန္တိ၊ ငါတို့ရဲ့ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်မှာ မဂ္ဂသစ္စာ
 ကိုယ်ပိုင်ရပြီလို့ ငမ်းမြောက်ဟဲ့ စိတ်နှလုံးဖြင့် ရှင်ပိုး
 နှစ်သိမ့်တော်မူကြပါစေကုန်သတည်း။

တရားဖွင့်

၀၄၄။ ပုပ္ဖနံ သုမနံ အဂ္ဂံ၊ ဒါနာနံ ဓမ္မမာမကံ။
 တသ္မာယေဝေတံဒဒါမိ၊ ဟာသံ ဂဏန္တုသာဓဝေါ။

ပုပ္ဖာနံ၊ ဂနိုင်အတွင်း အပြိုင်ကျင်း၍ မြိုင်းအတွင်းမဆန့်
 ဆင်းရနံနှင့် သင်းပျံ ကြိုင်လှောင်း ပန်းအပေါင်းတို့တွင်။
 သုမနံ၊ လေခတ်ရာမွှေး အရပ်ဝေးသို့ ရှေ့ပြေး ဝင်သန်း
 မြတ်လေးပန်းသည်။ အဂ္ဂံ၊ ရနံလွှမ်းကြူး တခန်းကူး၍
 ဆန်းထူးအကျော် ပန်းမှူးဟု ခေါ်ထိုက်ပါပေ၏။ ဒါနာနံ၊
 အဝတ်သင်္ကန်း ကျောင်းဆေးဆွမ်းနှင့် လှူဒါန်းကြရိုး ဒါနမျိုး
 တို့တွင်။ ဓမ္မဒါနံ၊ သံသရာဝဋ်ကြီး ကျွတ်လွတ်ပြီးဖို့ ခရီး
 စခန်းချ၍ သြာဒကျူ ဓမ္မအလှကို ကြည်ဖြူစောသွင်း
 ဟောပြောရခြင်းသည်။ ဓမ္မမာမကံ၊ တရားယူဆင် များလှ
 ရှင်တို့ ခင်မင်မှတ်ကိုး မပြတ်ကျိုးသည့် အမြတ်နိုးဆုံးသော
 ဓမ္မဒါနကြီးပါပေတည်း။ တသ္မာယေဝ၊ ထိုထိုဒါန ဟူသမျှတွင်

ဓမ္မအလှူ ဒါနဟူသည် မတုံကဲ့လဲ့ အကျိုးထူးလွန်ကဲခြင်းကြောင့်
 သာလျှင်။ ဧတံ ဒါနံ၊ ထွေးကျရစ်လူး ဘေးရန်ဆူးတို့ မပူး
 မစပ် မကူးခပ်ပဲ ထူးမြတ်သော ဤဓမ္မဒါနကြီးကို။ ဝေဂါ-
 တုမ္ဟာကံ၊ သင်တရားနာပရိသတ်အပေါင်း သူတော်ကောင်းတို့
 အား။ ဒဒါမိ၊ သိကြပါစေ နားလည်ကြပါစေဟု ကရုဏာ
 ဖြန့်ချေ ဟောပြောပေအံ့။ သာဓဝေ၊ အယူမချော် မပြောင်ကြပဲ
 သူတော်ကောင်း ဖြစ်ကြကုန်သော၊ တုမေ၊ တရားနာပရိသတ်
 သင်သူတော်ကောင်းတို့သည်။ ဟာသံ-ဟာသန္ဓေ၊ ဗလဝ-
 ဇောမြတ် မနောကပ်၍ နှောစပ်မိမိ ဇောကပ်ရှင်လန်းသော
 သဒ္ဓါစိတ် ရှိကြကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဂဏန္တု၊ တမလွန်တိုးပွား
 နောင်ကိုးကားဖို့ ကြိုးစား၍ နာယူကြပါကုန်လော့။

၁၄၅။ ဥက္ခိတ္တာ ပုညတေဇေန၊ ကာမရူပဂတိံ ဂတာ။
 ဘဝဂ္ဂန္တမိ သမ္မတ္တာ၊ ပုန အာယန္တိ ဒုဂ္ဂတိံ။

ပုညတေဇေန၊ သူသူငါငါ ဆည်းပူးကာ ပေါင်းစုထားတဲ့
 ကောင်းမှုကုသိုလ်တရားဆိုတဲ့ အရှိန်အစော် အာနုဘော်သည်။
 ဥက္ခိတ္တာ၊ လူလူသူသူ အမြင့်ရောက်အောင် ပင့်မြှောက်ချီတင်
 အပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ကာမရူပဂတိံ၊ လူ့ဘဝ၊ နတ်ဘဝ၊
 ဗြဟ္မာဘဝရယ်လို့ တခါတခါမှ ဆိုက်ရောက်ကြရတဲ့ လူ့ရပ်
 နတ်ရွာ ဗြဟ္မာရိပ်မြို့ ရှုပဘုံသို့။ ဂတာ၊ ဟန်ဟန်ပန်ပန် တက်
 လှမ်း၍ ကြက်ကန်းနှင့် ဆန်အိုးကဲ့သို့ ကံအကျိုးပေးအခွင့်သာ
 သဖြင့် အမြင့်မှာဆိုက်နေကြကုန်သော။ ပုထုဇ္ဇေန၊ လူနတ်
 များစွာ ဗြဟ္မာဆိုဆို နဂိုနတိုင် မပြုပြင်တဲ့ ပုထုဇဉ်သတ္တဝါကြီး
 တို့သည်။ ဘဝဂ္ဂန္တ၊ အထက်တွင် တက်စရာ အဆင့်ဆုံးလို့မိ

အမြင့်ဆုံး ဝေါဂုဏ် နေဝသညာ မဟာဘုံတော်ကြီးသို့။
 သမုတ္တာပို၊ ကမ္ဘာအပေါင်း ရှစ်သန်းလေးထောင် ပျင်းရိအောင်
 ခံစားမည်ဟု နာမ်တရားအဖြစ်ဖြင့် ဆိုက်ရောက်နေကြကုန်
 သော်လည်း။ ပုန၊ ကုသိုလ်အဟုန် အချိန်ကုန်က မျှော့စုံဖို့ရန်
 တကြိမ်တဖန်သာလျှင်။ ဒုဂ္ဂတိ၊ အောက်ရွာဒုဂ္ဂတိ မြင်မိလျှင်
 မဝေါသာနိုင်တဲ့ လွန်စွာကြောက်ဖွယ် အပါယ်လေးတံ ဆင်းရဲ
 ဖြစ်သို့။ အာယန္တိ၊ ဒိဋ္ဌိနှင့်ဝိစိကိစ္ဆာ ကြောက်စရာ ကြီးနှစ်စင်း
 တို့က မောင်မင်းကြီး မမော်မောက်ချင်နှင် ဘော်လောက်ငြိ
 အပါယ်ဆင်းမေတော့ဟု လည်ပင်းမှာကွင်းတပ်လျှင် အတင်း
 အကျပ်ပင် ရွဲလာသဖြင့် မလွဲသာ အသိမှာနာစရာမို့ ဘကင်
 သာ ဆိုက်ရောက်ကြပြန်ကုန်ဘော့သတည်း။

ပါရမီတော် ဘုရားရှိခိုး

၁၄၆။ ယော ဇိနော အနေကဇာတိယံ၊
 သပုတ္တဒါရ မဂ်ဇီဝိတဗ္ဗိ။
 ဗောဓိပေမဇော အလဂ္ဂမာနသော၊
 အဒါသိယေဝ အတ္ထိကဿ။
 ဒါနပါရမိံ တတော ပရံ အပ္ပရိ၊
 သီလပါရမာဒိကဗ္ဗိ။
 တာသမိဒ္ဓိယော ပယာတမဂ္ဂတံ၊
 တမေကဒီပကံ နမာမိ။

ယော ဇိနော၊ ငါးပါးမာရ်ညွန့် မုန်အဝှန်းကို မရွံ့မုသိတ်
 ခြေသို့ စိတ်ဖြင့် နင်းနှိပ်ကြိတ်ဖန် အောင်ပွဲခံ၍ အောင်လံလှင့်ထူ

အကြင် အောင်တော်မြတ်မှာတူကားသည်။ အသနာတော်ပေါင်ချုပ်
 တစ်နှစ်သုံးလေး ကဏန်းချေး၍ ချစ်တမ်းမလွယ် များကြယ်
 လှစွာ တပါဘဝ သေးအသင်္ချေ ကမ္ဘာသား၏ ကာသ
 အတွင်း၌။ ဗေဒဓိပေမတော၊ ဗေဒဓိညာဏ်ကြီးတို့၏ ပြီးသည့်
 တွတ်ထီးမိတာန် သဗ္ဗညုဇာန်ကို ရုရန်စိတ်သား လိုလာ ဝေသာန်တ
 တော်မြတ်ခြင်းကြောင့်။ အတ္တိကာ၊ အတ္တိသတ် လာချဉ်း
 ကပ်သည့် ယုတ်မြတ်ဟူ အညွတ်ပျက်၍ များတိုထိုအား။
 သပုတ္တဒါရုံ၊ ကိုယ်တော်ရင်သွေး အသက်ပေ၍ ချစ်ရေး
 ဖြာစည် သည်းပွတ်နှင့် ပမာဒါရုံသည် ဇာလီ ကတုာမိန်တို့ကဲ့သို့
 သော သမီးသား မဒ္ဒိဒေဝီတို့ ကဲ့သို့သော ဇနီး မိစ္ဆာနှင့်
 ဇာကုသော။ အင်္ဂဇိဝိတမ္ပိ၊ မဟာသွေး မဟာရည် ရာဇရုပ်
 ဂုဏ်အင်ညီ၍ ပြီးစည်သပ္ပာယ်၊ ကိုယ်အင်ကြီးဝယ်နှင့်ဇာကု
 လူဝယ်အမြတ် ခေါ်မှတ်တွင်ငြောင်း အသက်ထုချောအားကိပ်င်
 သော်သည်။ အလဂ္ဂမာနသော၊ ငါ့သား ငါ့သမီး ငါ့ဇနီးက
 ငါ့ထီး ငါ့နန်း ငါ့ကြံ့ငှန်းနှင့် ငါ့သန်းရံရွှေ ငါ့ရွှေငွေက ငါ့မြေ
 ငါ့ဟာ ငါ့ဥစ္စာဟု တဏှာမြေးယုက် မပေးရက်သည့် ရမ္မက်
 ပိတ်ဖုံး စိတ်နှလုံးမှ ဆိတ်သုဉ်းတော်မူသည်ဖြစ်၍။ အဒါသိ
 ယေဝ၊ သဗ္ဗညုဇာန် ရမ္မိရန်ကို စိတ်သန်ရှေ့ပြေး သဒ္ဓါရှေး၍
 လူပေးတော်မူသည်သာလျှင်တည်း။

ဒါန ပါရမီ၊ အပြားသုံးလီ ဒါနပါရမီတော်မြတ်ကိုရင်း။
 တဘောပရုံ၊ ထိုဒါနပါရမီတော်မှ တမျိုးတစား တပါးသာ
 လျှင်ဖြစ်သော။ သီလပါရမာဒိကံပိ သီလပါရမီ၊ နေက္ခမ္မ
 ပါရမီ၊ ပညာပါရမီ၊ ဥပေက္ခာပါရမီတော်မြတ် အပေါင်းကို
 ရင်း။ အပူရီ၊ သဗ္ဗညုဇာန်၊ ရမ္မိရန်ကို စိတ်သန်ရည်စူး သဒ္ဓါ

ထူးဖြင့် ဆည်းပူးဖြည့်ကျင့်တော် မှုခဲလေပြီ။ တာသံ၊ ထိုပါရမီ ဆယ်ပါး အကျယ်ပွားကအပြားသုံးဆယ် နှုန်းမလွယ်တို့၏။ ဣဒ္ဓိယာ၊ ဘစွန်းတစ မကျန်ရအောင် လောကံငကံလုံ ပြည့်စုံ တော်မူခြင်းကြောင့်။ အဂ္ဂတံ၊ ဗြဟ္မာ နတ် လူ သုံးဘုံသုတင် မည်သည့်နှင့်မျှ မယှဉ်အပ်သည့် အမြတ်ခေါင်မှူး ပုဂ္ဂိုလ်ထူး၏ အဖြစ်သို့။ ဥပယာတံ၊ ဆုကြီးပွင့်စီ ခါတန်ပြီဟု ပါရမီတော် နှိုးပင့်ဆော်၍ ရောက်တော်မူပြီးထသော။ ဝါ-ရောက်တော်မူ ပြီးသောကြောင့်။ ဧကဒီပကံ၊ အစမထင် ကမ်းမမြင်ပဲ သံသရာ တကျော တမျောတည်း မျောခဲ့သည့် လူရောနတ်ပါ ဗြဟ္မာ မကြင်း သတ္တဝါခပင်းတို့ ဝပ်စင်းထံနိုး ခိုကပ်မှီးရသည့် တခု တည်းသော ကိုင်းကျန်းကြီး သဖွယ်လည်း ဖြစ်တော်မူပေ ထသော။ တံ ဇိနံ၊ ငါးပါးမာရ်ညွန့် ရန်အဝှန်ကို မရွံ့ထိတ် ခြသော် စိတ်ဖြင့် နင်းနှိပ်ကြိတ်ဖန် အောင်ပဲ့ခံ၍ အောင်လံလွင့်တူ ထိုအောင်တော်မူ မြတ်စွာဘုရားကို။ နမာမိ၊ ကိုယ်နှုတ်နှလုံး သုံးပါးပျောင်းပျော့ မာန်ကိုလျော့၍ ကန်ဘော့မြတ်နိုး လက်အုပ်မှီးလျက် ရှိခိုးဦးညွတ်ပါ၏ မြတ်စွာဘုရား။

၁၄၇။ ဒိဗ္ဗံ မာနုသကဉ္စေဝ၊
 သမ္ပတ္တိဉ္စ အနုဘဝံ။
 မန္ဓာတုရာဇာ အတိတ္ထော၊
 ပတ္တေန္ဓောဝ ကာလကံတော။

ဒိဗ္ဗံ၊ စတုမဟာ ငတ် သာဟု ရှိန်ဝါထွန်းသစ် ကာမဂုဏ် ပတ်ရစ်သည့် နတ်ပြည်၌ဖြစ်သော။ သမ္ပတ္တိဉ္စ၊ ဣဋ္ဌဗလ သုခ ရိပ်ငြိမ် သာလွန်မှုန်မြတ်သော နတ်စည်းစိမ်ကို၎င်း။ မန္ဓာသကံ၊ လူ့ပြည်၌ဖြစ်သော။ သမ္ပတ္တိဉ္စ၊ ကျန်းကြီးလေးသွယ် ကျန်းငယ်

နှစ်ထောင် ဝန်းမြောင်ပတ်ခါ ရုပ်ဒိသာဝယ် အာဏာဂုဏ်ဟိတ်
 ပုညဇိဒ်ဖြင့် နင်းနှိပ်ဝင်းထိန် လှ စည်းစိမ်ကို၎င်း။ အနုဘဝ-
 အနုဘဝန္တော၊ သက္ကဝံရာ ဝေံသာဝယ် တုန္ဒာသိကြား
 သုံးကျိပ်ခြောက်တို့ သွေ့ပြောက်၍ သွားကြာသော်လည်း
 တပါးတည်း ဒွိုင်ခံ နတ်သမီး အခြေအရံတို့နှင့် ခံစံပျော်ပါး၍
 နေသော။ ဗန္ဓာတုရာဇာ၊ လက်ပန်းပေါင်းဝတ်သို့ သိုးရုပ်ကိုလျှင်
 မော်ကာကြည့်လိုက်ယင် ဝါထိအောင် ရွှေရွှေတန်တန်ကို
 သွန်းဖြိုးရှာချစေနိုင်သော ကျွတ်သရေတုန်း တက်နေနှင်း၍ သို့
 ရိုက်ချွန်းဟုန်ဟီး အလေဘိတော် မန္ဓာတ်ပင်းဖြူတည်း။
 အတိတ္တာဝ၊ သေခက်သေ သေခက်သေ ဝယ်ခမျှတည်
 ပင်လယ်ချေပမာ ငါးဖြူကာမ ခံစားရပေမဲ့ မာချင် မပြေ
 သာလျှင်။ ပတ္တန္တောဝ၊ သိကြားမင်းကို နှိမ်နင်းလက်ဖြတ်
 ငါးထပ်အာလိံ တာဝတိံဝယ် ပြင်ပြင်ဝဝ စည်းမိမ်တွေ
 ဟူသမျှကို ငါတယောက်ထီး ခံစားပုပါမူကား ဩော်....
 ကောင်းလေစွ ကောင်းလေစွဟု တကြောင့်ကြကြ တောင့်တ
 လျက်သာလျှင်။ ကာလက်တော၊ အဘိဇ္ဈာမုိုး ဣဿာတိုးလိမ္မိ
 စိတ်ဆိုးယုတ်မာ ဖြစ်ပေါ်လာ၍ နတ်ရွာ၌ကြာရှည် မနေနိုင်
 တော့ပဲ ကမ္ဘာအခြေ အသက်ပမာငယ်နှင့် ဘဂဝါပရမေစကြာ
 ရစဉ်က အဇဋ္ဌာဘေ့ ထက်ဇဋ္ဌာဟကဆိက တဏှာအဆာမပြေ
 သက်လာရသည်ဟု သတ္တဝါခမျှတေ့ကို မြက်ခါသာ ဟရစ်
 ပေတော့လို့ အသက်ခန္ဓာ ဘဝဆိုးရရှာလေသာတည်း။ ။

၈၄၈။ ယော ဝေဇယန္တပီသာဒံ၊ ပါဒဂုံလေန ကမ္မယံ။
 ဣဒိဗလေန ဥပတ္တဒ္ဓေါ၊ သံဝေဇေတိ စ ဒေဝတာ။

ယော၊ ကမ္ဘာမြေမိုး ဖြန်းဖြန်းကျိုးမျှ တန်ခိုးတော်သခင်
 အကြင်အရှင် မောဂ္ဂလ္လာန် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးသည်။ ဣဒ္ဓိ-
 ဗလေန၊ မြေလျှိုးမို့ပျံ တန်ခိုးစျောန် အဘိညာဏ်သိဒ္ဓိပေါက်၍
 စိတ်ရှိသလောက်စွမ်းအင်ဖြင့်။ ဥပတ္တဒ္ဓေါ၊ ကျောက်စာတိုင်ပမာ
 ကိုယ်ခန္ဓာခိုင်ခံ့ ဝေလျက်။ ဝေဇယန္တပ၊ သာဒိ၊ သူဇာသက်ထား
 သိကြားစံရာ ဝေဇယန္တာပြာသာဒ်ကြီးကို။ ပါဒဂုံလေန၊
 ကိုယ်တော်မြတ်ကြီး၏ ခြေမတော်များကလေးဖြင့်။ ကမ္မယံ၊
 ဒရိုးဒရိန် ဂျိုးဂျိုးဂျိန်ဖြင့် ဒိုးကိုလိမ့်သကဲ့သို့ သွက်သွက်ခါ
 တုန်လှုပ်စေတော်မူလေပြီ။ ဒေဝတာစ၊ စတုမဟာ ဝတိ သာဠ
 ဣဒ္ဓာသိကြား နတ်အများတို့ကိုလည်း။ သံဝေဇေတိ၊ နတ်
 အများ အပျော်ကြူးတာဟာ မတော်ဘူးဟဲ့လို့ဆိုတဲ့ စိတ်ထား
 ဖြင့် သံဝေဂစိတ် မပေါ်ပေါက်အောင် အတော်ကို
 ချက်ဆောင်တော် မူလိုက်လေသတည်း။ (ထိတ်လန့်စေတော်
 မူလိုက်လေသတည်း)။

၁၄၉။ ယသ္မိံ ပဒေသေ ကပေတိ၊
 ဝါသံ ပဏ္ဍိတဇာတိယော။
 သီလဝန္တေတ္ထ ဘောဇေတွာ၊
 သညတေ ပြဟ္မစာရယေ။
 ယာ တတ္ထ ဒေဝတာ အာသုံ၊
 အာသံ ဒက္ခိဏမာဒိသေ။
 တာ ပူဇိတာ ပူဇယန္တိ၊
 မာနိတာ မာနယန္တိ နံ။

တတော နံ အနုကမ္မန္တိ၊
 မာတာ ပုတ္တံဝံ သြရသံ။
 ဒေဝတာနုကဗ္ဗိတော ပေါသော၊
 သဒါ ဘဒြာနိ ပဿတိတံ။

ပဏ္ဍိတဇာတိယော၊ ပညာရှိသောသူသည် ယသ္မိ' ပဒေသေ၊
 အကြင်အရပ်၌။ ဝါသံ၊ နေရာကို။ ကပေတိ၊ ပြု၏။ ဧတ္ထ ပဒေသေ၊
 ၌။ သီလဝန္တေ၊ သီလရှိကုန်သော။ သညတေ ကိုယ်နှုတ်
 နှလုံးကို စောင့်သုံးကုန်သော။ ဗြဟ္မစာရယေ၊ မြတ်သော
 အကျင့်ကို ကျင့်ကုန်သော ရဟန်းတော်တို့ကို။ ဘောဇေတွာ၊
 ဆွမ်းကျွေး၍။ တတ္ထ ပဒေသေ၊ ၌။ ယာ ဒေဝတာ၊ အကြင်
 ဘုမ္မစိုး ရုက္ခစိုးအစရှိသော နတ်တို့သည်။ အာသံ၊ ရှိသည်ဖြစ်
 ကုန်၏။ တာသံ ဒေဝတာနံ၊ ထိုနတ်တို့အား။ ဒက္ခိဏံ၊ အလှ
 ကောင်းမှုအဖို့ကို။ အာဒိသေ၊ ရည်ညွှန်း၍ အမျှပေးဝေရာ၏။
 ပူဇိတာ၊ အမျှ ပေးဝေသောအားဖြင့် ပူဇော်အပ်ကုန်သော။
 တာ ဒေဝတာ၊ တို့နတ်တို့သည်။ နံ ပဏ္ဍိတဇာတိယံ၊ ထို
 ပညာရှိဘောဂိုသောသူကို။ ပူဇယန္တိ၊ တုံ့ပြန်၍ပူဇော်ကုန်၏။
 မာနိတာ၊ အမျှပေးဝေသောအားဖြင့် မြတ်နိုးအပ်ကုန်သော။
 တာ ဒေဝတာ၊ တို့သည်။ နံ၊ ပဏ္ဍိတဇာတိယံ၊ ကို။
 မာနယန္တိ၊ တုံ့ပြန်၍ မြတ်နိုးကြကုန်၏။

တတော၊ ထိုသို့ ပူဇော်ခြင်း မြတ်နိုးခြင်းကြောင့်။ နံ၊
 ထိုသူကို။ မာတာ၊ အမိသည်။ သြရသံ၊ ရင်၌ဖြစ်သော။ ပုတ္တံ၊
 သားကို။ အနုကမ္မတိဣဝ၊ အစဉ်စောင့်ရှောက်သကဲ့သို့။ ဒေဝတာ၊
 နတ်တို့သည်။ အနုကမ္မန္တိ၊ အစဉ် စောင့်ရှောက်ကြကုန်၏။

ဒေဝတာနုကမ္မိတော၊ နတ်တို့သည် အစဉ် စောင့်ရှောက်အပ်
သော။ ပေါသော၊ ပညာရှိသော ယောက်ျားသည်။ သဒါ၊ အခါ
ပေါ်သိမ်း။ ဘဒြာနိ၊ ကောင်းသော အကျိုးစီးပွားတို့ကို။ ပဿတိ၊
တွေ့မြင်ရ၏။ ဝါ-ရ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အဝေါစ၊ ။ ။

၁၅၀။ ကာမာနိ ကာမယန္တာနံ၊ သင်္ကန္တော ရထသန္နိတော။
ကာလော သံသာရမဂ္ဂမ္ပိ၊ အာသန္တော မစ္စုဏ္ဍဇိကော။

သတ္တာနံ၊ အားရုံငါးဝ နှစ်သက်ကြသူ ဆူဆူ သောင်း
သောင်း သတ္တာဂါလူအပေါင်းတို့၏။ ကာမာနိ၊ အဝတ်အစား
ပျော်ပွဲများနှင့် ကြားရန်ဝါရန် အကြံအစည် အလီလီအလာ
လာ များစွာပေါင်းဆုံ အကြိုက်ကာမဂုဏ်တို့ကို။ ကာမယန္တာနံ၊
သူတို့ ငါတမျိုး လက်ဖျားဝေမောက်ပြုံးလျက် ကြောက်
ရိုးလား အံခဲ ရေလဲနှင့် ဆေးကိုသုံးသကဲ့သို့ ပျော်မဆုံး မော်
မဆုံး ရှင်ပြုံးမပျက် ခံစားနှစ်သက်၍ နေကြကုန်ဆဲ သာလျှင်။
ရထသန္နိတော၊ မန္တလေး ရန်ကုန် စုန်ချည်ဆန်ချည် အတည်
မနား အမြဲသွားသည့် ရထားစာပို့ အသွင် ပမာတင်လောက်
သော။ ကာလော၊ သက္ကရာဇ်ကောဇာ ဝေါဟာဖွဲ့ချည် နာရီ
ရက်လ တွက်၍ ဆလိုက်လျှင် မရပိုင်းခြား များပြားလှစွာ
နှစ်ပေါင်း အချိန်အခါသည်။ သံသာရမဂ္ဂမ္ပိ၊ ကရွတ်ကင်း
လျှောက် ထွက်ပေါက် မမြင် ငါးအင်ခန္ဓာ ဆယ်နှစ်ဖြာ
အာယတန ဆယ်ရှစ်ဝဇာတ် မပြတ်ဖြစ်ရာ သံသရာခရီး အမြဲ
တွင်၍နေသော ရထားလမ်းမကြီး၌။ သင်္ကန္တော၊ တနေထက်
တနေဝင် တလဝင် တလကုန် စက်ဇာတ်ဟုန်မျိုး ကြိမ်ကြိမ်
ထိုးလျက် မီးခိုးမစဲ သက္ကရာဇ် ခေါင်းလဲ၍ တပြောင်းထဲ

ပြောင်းကာ ခုတ်မောင်းစက်နှင့်၍ လာခဲ့လေပြီ။ မစ္စုရာဇိကော၊ သုံးဆယ့်တစ်နှစ်ပိုင်စံစိုးနင်း ရှင်သေမင်း၏ ခင်းကျင်းဗျူဟာ မဟာသဘင် ယဇ်ပလ္လင်ဟု တွင်တွင်သာဖြတ် ကြိုးမိန့်ပေး အပ်သည့် တင်းကြပ်ချုပ်နှောင် သေဆုံးရမည့် နေဝင်ကောင် သည်။ အာသန္နော၊ ရထားစီးကာ သွားကြရာတွင် ဘူတာကို ကျော် လမ်းဆုံးကိုမျှော်သကဲ့သို့ အတော်ကြီး ခရီးဆက်၍ နိုးသထက်နိုးခဲ့လေပြီတကား။

သက္ကဋ္ဌသံရောင်တော်ဖွင့်

၁၅၁။ ဂျမ္မုနဒ ဆုဘဝဏ္ဏိ၊ ဝရဂျီန ဓာဘုဆမ္ပန္နိ။
ချဗ္ဗဏ္ဏ ရံရှိရာမိကို၊ ဆိဆေ တိရုဋ္ဌတု မြေ ဂျိန္နိ။

ဂျမ္မုနဒဆုဘဝဏ္ဏိ၊ ရှေ့အပေါင်းတို့ထိပ်ခေါင် ရှေ့အရောင် တို့၏ထိပ်တင် ရှေ့သခင်တဆူဖြစ်တဲ့ဗျူရာဇ်ရှောင် ရှေ့ဘုရင်ကြီး တနှုန်းကဲ့သို့ တကိုယ်လုံး ဝေဝေမြိုင်တဲ့ ရှေ့တခိုင်ဝင်းဝါ အလွန်တရာ တင့်တယ်လှပေသည့် ရှေ့အဆင်း လက္ခဏာတော် လည်း ရှိတော်မူပေထသော။ ဝရဂျီနဓာဘုဆမ္ပန္နိ၊ စိန်ခိုး စိန်ရောင် စိန်ပြောင်ထိန်လျက် စိန်ခက်မဏ္ဍိုင် စိန်အခိုင်ကဲ့သို့ ထိန်ထိန်မြိုင်မြိုင် ရှိန်ပြောင်ကြည်တဲ့ စိန်ရောင်ခြည်ဓာတ်တော် အပေါင်းတို့နှင့်လည်း ပြည့်စုံတော် မူပေထသော။ ချဗ္ဗဏ္ဏရံရှိ ရာမိကို၊ ကြာညိုရောင် မဲညိုရောင် ဖဲညိုရောင် ပုလဲညိုရောင် အဆင်းကဲ့သို့ ညိုဝင်းသောရောင်ခြည်တော်။

ပိုးလိန်အဝါရောင် မိုးတိမ် အဝါရောင် ကြိုးလိမ် အဝါ ရောင် ဖြိုးထိန်ကမ္မုလာရောင် အဆင်းကဲ့သို့ ဝါဝါဝေလင်း ရှေ့ဝင်းသော ရောင်ခြည်တော်။

တိမ်နီရောင် သိင်္ဂီရောင် နာရဏီရောင် ရှာနီရောင် ကြာနီ
ရောင် ကမ္ဘလာနီရောင် အဆင်းကဲ့သို့ နီဝင်းသော ရောင်ခြည်
တော်။

တော်သာခွာရောင် သော်တာလရောင် ဂမိုး အဖြူရောင်
ကြယ်အဖြူရောင် စပယ်အဖြူရောင် ခတ္တာအဖြူရောင် ထပ်တရ
အဖြူရောင် ရတီစိန်အဖြူရောင် ဝေဇိန်အဖြူရောင် ပွတ်သင်စ
ခရုဆင်းကဲ့သို့ ဖြူဝင်းသော ရောင်ခြည်တော်။

ဥတုဇမ္ဗိုး ဓာတ်ခိုးရည်မှောင် တိမ်တောင်ဆင့်ဆင့် ထိန်
ပြောင်ဝင့်၍ လွန်တင့်စုပေါင်း ရှုမငြောင်းမျှ မောင်းမဲ့မှိုင်းအုံ
မှိုရည်သော အဆင်းရှိသော မဉ္ဇိဌရောင်ခြည်တော်။

လျှံတောက်ကြွကြွ အခိုးထလျက် မိုးဝဝေယံ ရေအလုံကို
လေပြန်စွဲတိုက် ဓာတ်ချင်းရိုက်၍ လှိုင်းတိုက်ပုံညွန့် ဝေကွန်ကွန်
ဖြင့် စေ့သွန်ပြေသန်း လျှပ်ပန်းပမာ ဥက္ကာပျံမြူး နတ်မီးရှူးသို့
အထူးဝင်းလက် ပြိုးပြိုးပျက် ရိုးရိုးရက် တခဲနက်သော
ရောင်ခြည်တော်တည်းဟူသော အကြည်ရောင်တောက်ကြွား
ခြောက်ပါးသခင် ခြောက်ရောင်တော် အရှင်လည်း ဖြစ်တော်
မူပေထသော။

ဂျီနို၊ ငါးမာရ်အောင်မြင် ရောင်ရှင်မကုဋ္ဌ တုမရသည့်
ဇီနမည်ငြား ရှင်တော်မြတ်ဘုရားကြီးသည်။ မြေ၊ သုသာန်
အစာ မြှုပ်နှံရာ ရုပ်နာမ်နှစ်ဖြာ ဖြစ်ပါသော အကျွန်ုပ်၏။
ဆီဆေ၊ ကိုယ့်ခြံထင် အမြတ်ပင်ဟု မှတ်ထင်ရည်စူးကြသည့်
ဦးသီသအပြင်၌။ တိရိစ္ဆာန်၊ ဤအတ္တဝါ ဆင်းရဲစွာကို ငါကယ်မ
မည် စိတ်တော်ရည်၍ တည်နေမတ်မတ် ကိန်းဝပ်တော်မူလှပါ

တခိုင်လုံးစိန် တခိုင်လုံးရွှေ နေတနန်းကဲ့သို့ ရွှေဘုန်းတော်
သခင် အရှင်မြတ်ဘုရား။

ဓမ္မကထိကလက္ခဏာ (၇)ပါး

၁၅၂။ နံ ဥပက္ခိပေ နော စ ပရိက္ခိပေ ပရေ၊
န ဩက္ခိပေ ပါရဂတံ န ဇာရယေ။
န စတ္တဝဏ္ဏံ ပရိသာသု ဗျာဟရေ၊
အနုဒ္ဒတော သမ္ပိတဘာဏီ သုဗ္ဗတော။

(ဒုကနိပါတ်ထေရဂါထာ ပါဠိတော်မှ)

အတ္တာနံ၊ မိမိက္ခိယံကို။ န ဥပက္ခိပေ၊ မမြောက်ပင့်ရာ။ ပရေစ၊
သူတပါးတို့ကိုလည်း။ နော ပရိက္ခိပေ၊ ဂုဏ်နိမ့်အောင် နှိမ့်၍
မထားရာ။ ပရေ သူတပါးတို့ကို။ န ဩက္ခိပေ၊ မကဲ့ရဲ့ရာ။
ပါရဂတံ၊ တဘက်ကမ်းခတ်ရာ။ အတ္တဝဏ္ဏံ၊ မိမိ၏ ဂုဏ်ကျေးဇူး
ကို။ ပရိသာသု၊ ပရိသတ်အလယ်ခေါင်တို့၌။ န ဗျာဟရေ၊
ဖွင့်၍ မပြောရာ။ အနုဒ္ဒတော၊ ပျံ့လွင့်လှုပ်ရှား ကိုးရိုး
ကားယား မရှိစေပဲ။ သမ္ပိတဘာဏီ၊ နှိုင်းနှိုင်းချိန်ချိန် ပြောဆို
လျက်။ သုဗ္ဗတော၊ အကျင့်ဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံသည်။ ဘဝေယျ၊
ဖြစ်ရာ၏။

သင်္ကရန္တ နိဗ္ဗိန္ဒဂီတိ ဂါထာ

၁၅၃။ သင်္ကမန္တာ ဇရာသန္တာ၊
စုဒ္ဓါ မရဏသန္တိကာ။
ကာလပက္ခ စန္ဒော ဝိယ၊
ကာလော ခယံ သုဝေသုဝေ။

သင်္ကမန္တာ၊ နှစ်ဟောင်းကိုပစ် နှစ်သစ်ထောင်ရန်
 သင်္ကြန်ကျခဲလေပြီတကား။ ဇရာသန္တာ၊ ပျိုရွယ်တွေကုန်ခန်း၍
 ဇရာလမ်းနှင့် အလှမ်းမဝေး အတော်ကလေး နီးခဲ့လေပြီ
 တကား။ ဝုဒ္ဓါ၊ ဖွားသည်ကစ ချိန်ကျအောင် တွက်ဆလေ
 သော် အတော်ကြီးမြင့် အရွယ်တွေကလဲ ရင့်ခဲ့လှလေပြီ
 တကား။ မရဏသန္တိကာ၊ စခန်းမကွာ သေရွာခရီးနှင့် နီးခဲ့
 လေပြီတကား။ ကာလော၊ ဝိပတ္တိခေတ် ကာလညစ်သည်။
 ကာလပက္ခစန္ဒော ဝိယ၊ လဆုတ်ပက္ခ ချိန်ကာလ၌ လမ်း
 အရေး တဖြည်းဖြည်းဆုတ် ပျက်ပြားယုတ်သကဲ့သို့။ သုဝေ
 သုဝေ၊ နေ့ကုန်တိုင်း နေ့ကုန်တိုင်း။ ခယံ၊ ဆိုးသည်ထက်ဆိုးဖို့
 အကျိုးငှါ အမျိုးမျိုးနှမ်း၍ ကုန်ခန်းခဲ့လေပြီတကား။

နှစ်ဟောင်းကိုပစ်- နှစ်သစ်ထောင်သည်၊
 ပျိုရွယ်ကုန်ခန်း- အိုလမ်းဝင်ပြီ၊
 အရွယ်သည်းရင့်-ကြီးမြင့်လေပြီ၊
 သေရွာသို့-လိုက်ဖို့နီးလာပြီ။

၁၅၄။ အာယုကပေ္ဂါ အတိရသော၊
 သံကိဏ္ဍာ ရောဂအန္တရာ။
 ပုညံ ကာတုံ ကာလော ရသော၊
 ဗဟူ ဗာလာ အပဏ္ဍိတာ။

ဣဓ၊ ဝိပတ္တိဟု ညစ်ညယုတ်ကြမ်း အကုသိုလ်တို့ပြွမ်းသော
 ဤခေတ်ဆန်းကြီးထဲ၌။ အမှောက်၊ ရှေးဘုန်းကံမဲ့ ကုသိုလ်
 နဲ့ကြကုန်သော ငါတို့၏။ အာယုကပေ္ဂါ၊ လူ့ပြည်နေရာ အာယု
 ကပ်ကာလကလေးသည်။ ဝါ-စဉ်လှာထုံးတမ်း အသက်တမ်း

ကလေးသည်။ အတိရသော၊ အားရအောင်မှ မနေရပဲ နည်းပါး
 ကျဉ်းလျှ တိုလှလွန်းပါပေ၏။ ရောဂါအန္တရာ၊ ခေတ်အလိုက်
 သော် ဖြစ်ပေါ်ညစ်ညမ်း အနာဆန်းတို့သည်။ သံကိဏ္ဍာ၊
 တော်ကြာတမျိုး ခုတမျိုးနှင့် အမျိုးမျိုး ဆန်း ဆေးပြွမ်း
 များပြားလှလေကုန်၏။ ပုညံ၊ သူတိလမ်း တက်လှမ်း စေမှု
 ကုသိုလ်စုကို။ ကာတုံ၊ ဤဘဝနောက် ကောင်းရာရောက်ခွင့်
 ကာလသည်။ ရသော၊ စိတ်တိုင်းကျကျ မပြုရပဲ နည်းပါး
 ကျဉ်းမြောင်း တိုတောင်းလှပါပေ၏။ အပဏ္ဍိတာ၊ ဉာဏ်မြင်
 မျက်စိ ရှင်းမရှိ၍ မသိမိုက်မဲ ပညာမဲ့ကြကုန်သော။ ဗာလာ၊
 ဘာယောင်ယောင် ညာယောင်ယောင်နဲ့ ယောင်သုံးဆယ်ကဲ့မို့
 ဖွင့်ကြတဲ့ အကျင့်သောင်းပြောင်း လူဗူးတောင်းတို့သည်။ ဝါ၊
 ဘုရားကိုမျှ မဝံ့ညာ သာသနာကိုလည်းမဆောက် သို့ကလောက်
 ရိုင်းပြု လူဗာလတို့သည်။ ဗဟူ၊ ဟိုမှတယောက် သည်တယေခက်
 နှင့် အံလောက်စဖွယ် ရယ်စရာတစား သနားဖို့တချို့ သို့ကလို့
 ထွန်းတား အပုံကြီး များပြားကြသေကုန်၏။

အာယုကပ္ပ-တိုလှလေသည်၊
 ရောဂါဆန်းတို့-ပြွမ်းလို့ပေလီ၊
 ကောင်းမှုကျင့်ဖို့-အခွင့်တို့သည်၊
 လူမိုက်များ....ထွန်းကားလာခဲ့ပြီ။

၁၅၅။ သင်္ကမန္တ ဒိဝါ ဇနာ၊ ကိဋ္ဌာယန္တိ အနုစ္စရာ။
 သောဏ္ဏပဗ္ဗတ သညာယ၊ ပဋ္ဌင်္ဂ အစိုသာဘတာ။
 ဇနာ၊ ဗုဒ္ဓဘာသာ မြန်မာ တိုင်း သူ အချို့ လူတို့သည်။
 သင်္ကမန္တဒိဝါ။ သေဖို့ခရီးနှင့် တနှစ်နီးရန် တည်ထောင်ဖန်တဲ့

သင်္ကြန်နေ့၌။ ကိဋ္ဌာယန္တိ၊ သေပျက်ကိုပင် ဝမ်းမြောက်သွင်သို့
 ရေစင်ပက်ဖျန်းပြီး ရှင်လန်းပျော်ပါး ကြုံလေကုန်၏။ သောဏ္ဏ
 ပဗ္ဗာ သညာယ၊ ပြုံးပြုံးပြက်ပြက် လက်လက် ဝင်းပြောင်
 ရှေ့တောင်လေပဲ အထင်လဲ့၍။ ပဋ္ဌဂံအစွဲသောဘာတာ၊ ပိုးဖလံ
 မိုက်တို့၏ မီး၌ချစ်လျက် နှစ်သက်မြတ်နိုး ဝင်၍တိုးကြခြင်း
 သည်။ အစ္ဆရာ၊ အဟိတ်တိရစ္ဆာန် ဖြစ်သည်မှန်ကြောင့် ကေနိ
 တကယ် အံ့ဩဖွယ်မဟုတ်လှပပေတကား။

၁၅၆။ မဇ္ဈိန္ဒိကာ သန္ဓော သူရော၊
 ဝိကာလံ သန္တိကော ယထာ။
 အဋ္ဌစရမ္ပိ သာသနံ၊
 အပရစ္စု မုပါဂမံ။

မဇ္ဈိန္ဒိကာသန္ဓော၊ မှန်းတည့်ချိန်နည်း ဆယ်နာရီတီးလောက်
 ခရီးပေါက်ခဲ့သော။ သူရော၊ ဆယ်မျက်နှာရပ်ခပင်းသို့ ကိုး
 သိန်းစီ ယူဇနာခင်းပြီး အလင်းကြီးလင်းတောက် ထွင်းဖောက်
 ဝင်းထိန် နေသူရိန်သည်။ ဝိကာလံ၊ အတ္ထဂံမတောင်စွယ်
 နယ်ပင်လယ်အတွင်း မှန်းလဲ့ခြင်းသို့။ သန္တိကော ယထာ၊
 အင်အားကိုလျော့ အရောင်ဖြော့၍ ဝင်တော့မည့်ဟုန် အတန်
 ကလေး နီးလှသကဲ့သို့။ အဋ္ဌစရံ၊ အစဉ်နက်ဝှမ်း ကမ်းကို
 မလွန် ရှိပွယ်ဆယ်ပစ် တမည်ဖြစ်ခြင်း မယှင်းမတိုး ဆယ်မျိုး
 ရတနာ ရသားဆားတူ ကြီးသူနေရာ အံ့ရှစ်ဖြာဟု အံ့စရာလိလိ
 အံ့ဩဖွယ်တို့ဖြင့်ပြည့်သော။ သာသနမ္ပိ၊ အတိုင်းတိုင်း အပြည်
 ပြည်တို့၌ ကြည်လင်ပြောင်ညီး သာသနာတော် မြတ်ကြီးသည်
 လည်း။ အပရစ္စု၊ သိကြားစိုး အုပ် ဆိုး ယုတ်ကြမ်း တမ်း

နောက်အစွန်းသို့။ ဥပဂမံ၊ ဘယ်လိုပင် ငိုယို တသော်လဲ
မရဘူးအမှန် ကေနပ်ပင် ဝင်ရမည့်ခရီးနဲ့ အနီးကြီး နီးခဲ့လေပြီ
တကား။

၁၅၇။ သမ္မုလ္လာသန မာလိနိ၊ ဝိဘာယန္တိ သုသင်္ကမေ။
ပရကာလေ စ သုခန္တိ၊ ဧဝံ တာနိ ဓုဝံ ဇနာ။

သုသင်္ကမေ၊ တနင်္ဂနွေ နဝင်းကြောသည့် ကျက်သရေဆန်းသစ်
သက္ကရာဇ်ဦးခေါင်း ပြောင်း ရှေ့လေရာ သင်္ကြန် အခါ၌။
သမ္မုလ္လာသနမာလိနိ၊ တခိုင်လုံးစွင့် ပြိုင်ရှိပွင့်သည့် ဝါရင့်
ကြိုင်လျမ်း ပိတောက်ပန်းတို့သည်။ ဝိဘာယန္တိ၊ ရှု၍မငြီး ရှေ့
တောင်ကြီးသို့ အံ့ချိုးမကုန် တင့်တယ်လှ ကုန်၏။ စ၊ ထိုသို့ပင်
တင့်တယ်ကုန်ပါငြားသော်လည်း။ ပရကာလေ၊ အဆုံးသို့ကျ
နောက်ကာလ၌။ တာနိ၊ ထိုမြိုင်မြိုင်ဆိုင်ဆိုင် အခိုင်စွင့်စွင့်
ပိတောက်ပွင့်တို့သည်၊ သုခန္တိ ယထာ၊ တားဆီးမရ နှမ်းလျှ
ညှိုးကြုံ ခြောက်သွေ့ကြကုန် ကဲ့သို့။ ဧဝံ-တထာ၊ ထိုနှင့်
မခြား အလားတူစွာ ပုံပမာ။ ဇနာ၊ ကာမဂုဏ်သိုက် အချောင်
လိုက်လျက် နှစ်ခြိုက်ပျော်ပါး လှအများတို့သည်။ သုသင်္ကမေ၊
ဇီဝနာမ်ရုပ် ကွယ်ချုပ်ကင်းပ ပြောင်းရှေ့ သေလွန်ရာ ကာလ၌။
ဓုဝံ၊ မချွတ်ကေန အမှန်စင်စစ်။ သုက္ခန္တိ၊ ကျက်သရေကင်းပ
ခြောက်သွေ့ကြလေကုန်သတည်း။

၁၅၈။ ယော စ ဝဿသတံ ဇီဝေ၊ အပဿံ ဓမ္မမုတ္တမံ။
ကောဟံ ဇီဝိတံ သေယျော၊ ပဿတော ဓမ္မမုတ္တမံ။

ယောစ၊ အကြင်သူသည်ကား။ ယောစ၊ သံသရာ ဝိုင်းရေ
 ဇလုပ်မှာလှ မာန်တဏှာလှိုင်းတွေကပုတ်တာကြောင့် ဖန်ခါခါ
 မှိုင်းဝေဝေနှင့်အုပ်ပါလို့ပေါ်လားမြုပ်လား စုပ်ဖွားစုပ်ဖွားနှင့်
 အဟုတ်သနားစရာကောင်းသော အကြင်လူသည်။ ဓမ္မမုတ္တမံ၊
 ဇောသုဒ္ဓ အစဉ်အဖိုးတန်မို့ မမှားရအောင် စောဗုဒ္ဓအရှင်
 အမျိုးလို့ဝေးခဲ့တဲ့ လောကုတ္တရာအဝင် ကိုးတန်သောတရားကို။
 အပဿံအပဿန္တော၊ ဉာဏ်စက္ခု မှိန်ပြာပြာနှင့် တိမ်သလာ
 ပိတ်ကျသန်းလို့မို့ ဘိတ်စခန်း မမြင်ပါပဲလျက်။ ဝါ-သုတ်
 ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ဟောတော့ သူပယ်ပယ် နှုတ်သရမ်းပုံကတော့
 ဆူကျယ်ကျယ် အေးပြီးတော့ အလုပ်စခန်းမှာတော့ မအူ
 မလယ်နှင့် ထူထူထည်ထည်သိမှုရအောင် မကြည့်ရှု မဆောင်
 ကျဉ်းကြံပါပဲလျက်။ ဝဿသတံ၊ အချစ်ရတနာလေး တွေနဲ့
 တမိနစ်မကွာ တပြုံးပြုံးနှင့် အနှစ်တရာကာလပတ်လုံး။ ဇီဝေ၊
 သေမင်းကထောက်ညွှာ၍ ကြောက်စရာ တစက်မပင်ရအောင်
 အသက်ရှင်နေရခြင်းသည်။ န သေယျာ၊ သူ့လက်ဝယ် ပြေ
 အတွင်းမှာလ မှုကွက်လယ်ရင် အသေညှဉ်းမှာကြောင့် နေရခြင်း
 မမြတ်သည်သာလျှင်တည်း။ တဿ၊ တနပ်စား တေလေနည်း
 တွေနှင့် ပါးစပ်ကြားကာ အခြေကြီးပြီးတော့ အမြတ်တရား
 မပွေ့မိုးသော ထိုသူ၏။ ဇီဝနတော၊ ကာမဂုဏ်သဘက်တစွေ
 တို့နှင့် ရတက်ပွေ့အောင် အသက် ရှေ့ရှေ့ နေရခြင်းထက်။
 ဓမ္မမုတ္တမံ၊ ဇောသုဒ္ဓအစဉ် အဖိုးတန်မို့ မမှားရအောင် စော
 ဗုဒ္ဓအရှင် အမျိုးမှန်မို့ ထားခဲ့တဲ့ လောကုတ္တရာအဝင် ကိုးတန်
 သောတရားကို။ ပဿတော၊ ဉာဏ်ဝမှာ မှိန်ပြာသလို ဓမ္မခဏ်
 ကျကျနှင့် ဟန်ရအောင်မြင်ပြီးသောသူ၏။ ကောဟံ ဇီဝိတံ၊

ချမ်းငြိမ်းသာကြည် ပါရမီအဆက်ဆက် စာဂိစ္စကလိမ္မိ တနာရီ
 တရက်မျှ အသက်ရှင်၍နေရခြင်းသည်။ သေယျာ၊ မြတ်လှသည်
 သာလျှင်တည်း။ သေယျာ၊ အမြတ်စခန်းမှာတော့ ဖတ်စဉ်
 ကလပ် ပထမတန်းကျသည် သာလျှင်တည်း။ သေယျာ၊
 သံသရာ ဘောဂဟတ်မှာလ ရန်ဘယာ အရှည် မကပ်ရအောင်
 မဟန်တာတော့ကို ဖြတ်လိမ္မိ အမတ်ဓမ္မာ အခြေကပ်ကြပေ
 ဟော့လို့ ခြော်... အနေတတ်မှ အသေ မြတ်ရ လေတော့
 ဆတည်း။

တရားသိမ်းဂါထာ

၁၅၉။ ဝဇ္ဇောဃေ သံသရန္တာနံ၊ သတ္တာနံ နိစ္စပိဋိတေ။
 ခန္ဓေ ပဇဟိတုံ ဒါနိ၊ ပဇဟေထ ပဓာနိကာ။

ဘဝဇ္ဇော၊ ခန္ဓာတော့ကို မုန်းကြသဖြင့် အဆုံးတိုင်ခွင်း
 မည်ဟု ခပ်တင်းတင်းအားသန်လျက် တရားမှန်ရှာဖွေ၍ တရီ
 တသေ နာကြားကြကုန်သော တဆးနာ ပရိသတ်အပေါင်း
 သူတော်ကောင်းတို့။ ဝဇ္ဇောဃေ-ခန္ဓုဩဃေ၊ ပြေးလို့လည်း
 မလွတ် တုံ့ဝဋ်အကျယ် သံသရာနယ် ပင်လယ်လှိုင်းဗွန် ဩဃ
 စက်၌။ သံသရန္တာနံ၊ ခန္ဓာကိုယ်လုပ်၍ မြုပ်လို့မြုပ် ပေါ်လို့
 ပေါ် သင့်လျော်သံလို့ မျောပါး၍ ကျက်စား ကျင်လည်ကာ
 နေကြကုန်သော။ သတ္တာနံ၊ လူရော နတ်ပါ ဗြဟ္မာမကြွင်း
 သတ္တဝါ ဗိုလ်ခပင်းတို့အား။ နိစ္စပိဋိတေ၊ မလိုက်မျက်နှာ ချမ်း
 သာမပေး မလေးမစား မြောက်စားကင်းမဲ့ အတင်းရဲ့၍
 တကဲ့ကို နှိပ်စက်တတ်ကြကုန်သော။ ခန္ဓေ၊ ရုပ်ရောနာမ်ရော

စပ်နှောယှက်စုံ သူပုန်ရန်များ ခန္ဓာငါးပါးတို့ကို။ ပဇဟိဘုံ၊
 သင်တို့ကို ဝါမပေါင်းပြီဟု ကြိမ်းမောင်းကာ တွန်းလှန်၍
 မြန်မြန်ကြီး ပယ်စွန့်ခြင်းငှာ။ ဒါနိ-ဣဒါနိ၊ သာသနာရောင်
 ရှိန်ပြောင်ဝင်းပ ယခုလိုအချိန်ကောင်းသမယ၌။ ပဓာနိကာ၊
 ယောကျ်ား ဘသား ငါတကားဟု စွမ်းအားထုတ်ပြီး ပဓာန
 အလုပ်ကြီးကို အပြီးတိုင်စွန့်စား ရဲ့ရဲ့ကြီး လက်ကိုင်ထားကြ
 ကုန်လျက်။ ပဇဟေထ ပဇဟေယျာထ၊ အသားတွေ ကြေ
 ပျောက် အရိုးနဲ့အရေ ခြောက်စေတော့ဟု ရဲ့ရဲ့တောက်ဇဲ့မာန်
 ဖြင့် အသဲအသန် အားထုတ်ကြကုန်ရာသတည်း။ ပဇဟေထ၊
 သေပစေ စိတ်ထားနှင့် အသိဉာဏ် ထိပ်ဖျားရောက်အောင်
 ကြီးစားလိုက်ကြပါကုန်လော့။

၁၆၀။ အာရဗ္ဗထ နိက္ကမထ၊
 ယုဉ္ဇထ ဗုဒ္ဓသာသနော။
 ဓုနာထ မစ္စုနော သေနံ၊
 နဋ္ဌာ ဂါရံဝ ကုဉ္ဇရော။

ဗုဒ္ဓသာသနော၊ မြတ်စွာဘုရားသာသနာတော်၌။ အာရဗ္ဗထ၊
 ဝီရိယဓာတ်ပြင်းပြင်းနှင့် တင်းတင်းရင်းရင်းကြီး စ၍ အားထုတ်
 လိုက်ကြပါကုန်တော့လော့။ နိက္ကမထ၊ ကိလေသာလက်တွင်းမှ
 လွတ်ကင်းထွက်မြောက်အောင် အားထုတ်လိုက်ကြပါကုန်တော့
 လော့။ ယုဉ္ဇထ၊ မပြတ်မစဲ ထပ်တလဲလဲနှင့် တမှတ်ထဲမှတ်၍
 အားထုတ်လိုက်ကြပါကုန် တော့လော့။ ကုဉ္ဇရော၊ အဟုန်
 ယစ်ပြီး ဆင်ပြောင်ကြီးသည်။ နဋ္ဌာဂါရံ၊ အခြေမခိုင် ခွေယိုင်
 နဲ့လိမ် ကျူထရုံအိမ်ကသေးကို။ ဓုနာထိ ဣဝ၊ လောကဓာတ်

သင်္ဂါမေမှာ ရှင်တာတွေ့ အကုန်ပြုန်းစေရမဟဲ့လို့ တပြုံလုံး
သတ်ဖြတ်နေတဲ့ ရှင်သေမင်း၏။ သေနံ၊ အချက်ပိုင်ပိုင်နဲ့
မထွက်နိုင်အောင် ရစ်လည်ဝိုင်းနေတဲ့ ကိလေသာ စစ်သည်
တိုင်းကို။ ဓနုဿ၊ ယခုအခါက အရှည်မဆက်ရအောင် ခြေဖျာ
သုတ်သင်လိုက်ကြပါကုန်တော့သော။

၁၆၁။ သဟာပိ ဒုက္ခေန ဇဟေယျ ကာမေ၊
ယောဂက္ခေမံ အာယတိံ ပတ္တယာနော။
သမ္ပဇာနော သုဝိမုတ္တစိတ္တော၊
ဝိမုတ္တိယာ ဖဿယေ တတ္ထ တတ္ထ။
သ ဝေဒဂ္ဂ ဝုသိတ ဗြဟ္မစရိယော၊
လောကန္တဂ္ဂ ပါရဂဏောတိ ဝုစ္စတိ ဟိ။

ယောဂက္ခေမံ၊ သံသရာဝဋ်တွင်း၌ ကရွတ်ကင်းလျှောက်
ထွက်ပေါက် မရအောင် ဖွဲ့နှောင်ယှဉ်ထားသည့် အင်အား
ကြီးစွာ လေးဖြာသောယောဂတို့ လျှောက်ကျကုန်ဆုံးရာဖြစ်သော
နိဗ္ဗာန်ကို။ အာယတိံ၊ မကြာခဏ နောက်ကာလ၌။ ပတ္တ-
ယာနော၊ လက်မလွတ်တမ်း အရလှမ်းမည်ဟု မျှော်မှန်းစွဲယူ
တောင့်တလိုလားသောသူသည်။ ဒုက္ခေန၊ ကျင့်ရကြံရ အား
ထုတ်ရသဖြင့် ဒိဋ္ဌဖြစ်မြဲ တွေ့ကြုံရမည့် ဆင်းရဲနှင့်။ သဟာပိ၊
ဈာန်မဂ်ဖိုလ်မရခင် ကိုယ်တွင် ထင်စွဲ ခြုံငြင်စွာ ယှဉ်ဘဲရ
သော်လည်း။ ကာမေ၊ နှစ်သက်ဖွယ်ဟု စိတ်ဝယ်ထင်ရာသည့်
ငါးဝအာရုံ ကာမဂုဏ်တို့ကို၊ (ဝတ္ထုကာမ) ဝါ-ကာမဂုဏ်
တွေ့ အာရုံတွေ့လျက် ပျော်မွေ့တတ်စွာ ကိလေသာကာမတို့တံ့
တဏှာတို့ကို။ ဇဟေယျ၊ သမ္ပပုဓါန်လုံ့လ နိက္ကမစွမ်းအန်

ဇွဲသန်သန်ဖြင့် နောင်တဖန် မတွယ်ဝံ့အောင် ပယ်စွန့်လိုက်ရာ
သတည်း။ သမ္မဇာနော၊ လျှောက်ပတ်ကျိုးရှိ ဆင်ခြင်မိသဖြင့်
သတိစွဲယှဉ် သမ္မဇဉ်လက်ကိုင်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝိမုတ္တိယာ ဖွံဖြိုး
သန်ရှင်း မိုလ်တည်းဟူသော လွတ်မြောက်ခြင်းဖြင့်။ သုဝိ-
မုတ္တစံတ္တော၊ ဘဝစက်ကင်း သင်္ခါရလက်တွင်းမှ ရှင်းရှင်း
ပယ်ခွာ သံသရာဇာတ်သိမ်း၍ ပြတ်ငြိမ်းလိုဘိ လွတ်ချင်သော
စိတ်ရှိသူသည်။ တတ္ထတတ္ထ၊ တရားမကွာ ဇွဲသန်စွာဖြင့် ခန္ဓာ
အသက် ရက်ရက်မညွှာ ထိုထိုသို့သော အချိန်အခါ၌။
ဝိမုတ္တိရသ ခေါ်ဆိုရသည့် ဘဝဆုံးရာ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာသို့။
ဖဿယေ၊ စခန်းမထောက်ပံ့ လှမ်းရောက်ရာ၏။ သ - သော၊
စခန်းမထောက်ပံ့ လှမ်းရောက်ရသောထိုသူကို။ ဝေ-ဧကန္တေန၊
အမှန်စင်စစ်အားဖြင့်။ ဝေဒဂူတိ၊ ဘဝအဆက်က အိမ်မက်တွင်မျှ
မမြင်ရသည့် လေးဝသစွာ ခိုင်ရှေ့ကြာကို ကောင်းစွာလှမ်းချူ
သိပြီးသောသူဟူ၍။ ဝုသိတဗြဟ္မစရိယောတိ၊ ကိလေသာစက်
သုံးထောင်ဝက်ကို တိုက်ဖျက်ပယ်လွင့် ကျင့်သုံးပြီးသော မဂ်
အကျင့်ရှိသူဟူ၍။ လောကန္တဂူတိ၊ ဆယ့်တမီးရန်စွယ် အန္တရာယ်
များလှ လက်စသပ် ကွယ်ပျောက် အဆုံးသို့ရောက်သူ ဟူ၍။
ပါရဂတောတိ၊ သံသရာနက်ငှမ်း တဘက်ကမ်းသို့ တက်လှမ်း
ဆိုက်ရောက်ပြီးသောသူဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ စင်စစ်မသွေ ဆိုသင့်
ဆိုထိုက်လှပါပေသတည်း။

၁၆၂။ သီလေ ပတိဋ္ဌိတော ဘိက္ခု၊ ဣန္ဒြိယေသု စ သံစုတော။
ဘောဇနမ္ပိ စ မတ္တည၊ ဇာဂရိယံ အနုယုဉ္ဇတိ။
ဧပံ ဝိဟာရီ အာတာပီ၊ အဟောရတ္ထ မတန္ဒိတော၊

ဘာဝယံ ကုသလံ ဓမ္မံ၊ ယောဂက္ခေမဿ ပတ္တိယာ။
အပ္ပမာဒရတော ဘိက္ခု၊ ပမာဒေ ဘယဒဿိဝါ
အဘဗ္ဗော ပရိဟာနာယ၊ နိဗ္ဗာနဿေဝ သန္တိကေ။

သီလေ၊ ဘဝအောက်နယ် ပါယ်လေ သွယ်သို့ ငြိတယ်
ကြရောက်မှမှ လွန်မြောက်စေတတ်သည့် ပါတိမောက်ခေါ်
မြတ်သီလတော်၌။ ပတိဋ္ဌိတော၊ သတိစွဲမှ အာစာရဂုဏ်ရည်ဖြင့်
ယုံကြည်စွာ တည်နေမှုရှိပေထသော။ ဣန္ဒြိယေသု စက္ခုစထေ
ခြောက်ပါးသော ဣန္ဒြေတို့၌။ သံဝုတောစ၊ အာရုံစုစု စွဲမှု
ကင်းကွာ၍ အဘိဇ္ဈာစသား အကုသိုလ် အယုတ်တရားတို့ကို
အဟုတ်တားဆီးကာ စောင့်စည်းခြင်းလည်း ရှိပေထသော။
ဘောဇနမှ၊ ထူးထွေများပြားလှ စားသောက်ဖွယ်ဟူသမျှ၌။
မတ္တည၊ ပစ္စဝေက္ခဏာတင် ဉာဏ်ဆင်ခြင်ဖြင့် အစဉ်သာသနာ
တည်ရန်ကြာညောင်း ရွယ်တောင်းစိတ်ရည် စားသောက်မည်ဟု
တိုင်းရှည်ပမာဏကိုလည်း သိပေထသော။ ဘိက္ခု၊ ဘဝဝဋ်ဘေး
ကျွတ်လွတ်ရေးမျှော် ရဟန်းတော်သည်။ ဇာဂရိယံ၊ သွားရပ်
ထိုင်ခြင်း သတိချဉ်း၍ နိုးကြားမှုရှိခြင်း၌။ အနုယုဉတိ၊ ကုသိုလ်
တရားတို့ကို တားဆီးပိတ်ပင်တတ်တဲ့ နိဝရဏတည်းဟူသော
အမြူးအမြင်တွေကို ဝေးစင်ကင်းပြတ်အောင် ရှုမှတ်ဘာဝနာ
ဉာဏ်ဖြင့် ပြင်းထန်စွာ သတိချုပ်လို့ အားထုတ်တတ်ပါပေ
သတည်း။

ဧဝံ၊ ဤဆိုခဲ့ပြီးငြား လေးမျိုးသောတရားနှင့်။ ဝိဟာရီ၊
မချွတ်မယှင်း ပြည့်စုံစွာနေခြင်း ရှိပေထသော။ အာတာပီ၊

ကိလေသာမာရ်ကို ပူပန်စေတတ် သမ္ပပုန်ခါန့် လုံ့လရှိပေ
 ထသော။ အဟောရတ္ထံ၊ ဘယ်ဝါမလင်္ဂ နေ့ညဉ့်ပတ်လုံး။
 အတန္တိတော၊ စိတ်အားခြောက်သွေ့ ငြိငွေ့မဝင် ပျင်းရိမှု
 ကင်းဝင်လျက်။ ယောဂက္ခေမဿ၊ လောဘဒိဋ္ဌိ တလိမောဟ
 ယောဂမည်အား လေးပါးလုံး၏ ကုန်ဆုံးရာမှန် မြတ်နိဗ္ဗာန်သို့။
 ပတ္တိယာ၊ လျင်စွာ မျက်မှောက် ဝင်ရောက်နိုင်ခြင်းငှါ။
 ကုသလံဓမ္မံ၊ သမထဝိပဿနာ နှစ်ဖြာတည်ထား ကုသိုလ်
 ဘရားကို။ ဘာဝယံ - ဘာဝယန္တော၊ သဒ္ဓါဆန္ဒ ဝိရိယအစွမ်း
 အားဖြင့် မနားမနေ အားသင်ဝေ၍ ပွားများပေထသော။

အပ္ပမာဒရတော၊ မမေ့လျော့ရေး အရေးပေးထ အပ္ပမာဒ
 ဧဝံထွင် သတိပဋ္ဌာန်နှင့်၌ အစဉ်မေ့လျော့မှုရှိပေထသော။
 ပမာဒေ၊ ပုထုဇဉ်များ ပျော်ပါးစုံရာ ကာမဂုဏ်ငါးပါး အာရုံ
 များကို လိုက်စား ပျော်မေ့ မေ့လျော့ကာ နေခြင်း၌။
 ဘယဒဿိဝါ၊ ကြောက်တုန်ရာအစစ် အပြစ်ထင်ကာ ရှုမြင်လေ့
 ရှိပေထသော။ ဘိက္ခု၊ ဘဝဝဋ်ဘေး ကျတ်လွတ်ရေးမျှော်
 ရဟန်းတော်သည်။ ပရိဟာနာယံ၊ အောက်ရပ် နယ်ပယ်
 ကျရောက်တုန်လျက် ပျက်စီးဆုတ်ယုတ်ခြင်းငှါ။ အဘဗ္ဗော၊
 သတိပဋ္ဌာန် ဘာဝနာဉာဏ်ဟုန် အထုံချိက်တွေ့ကြောင့် အနုန်
 မသွေ မထိုက်တန်လျာပါပေ။ နိဗ္ဗာနဿ၊ ယောဂလေးဖြာ
 ကုန်ဆုံးရာမှန် မြတ်နိဗ္ဗာန်၏။ သန္တိကေဝ၊ လက်တကမ်း
 လောက် လှမ်းထောက်မကွာ အနီးကလေးသာလျှင်။ ဟောတိ၊
 အပ္ပမာဒမှန် သတိပဋ္ဌာန် တန်ခိုးတွေ့ကြောင့် အကျိုးပြီးစွာ
 ကြီးပွားတိုးတက်ရာသတည်း။

၁၆၃။ အာဂါရေသု စ စိဝရံ၊ ပစ္စယံ သယနာသနံ။
အနဂါရာ ပဋိစ္ဆန္တိ၊ ပရိဿယ ဝိနောဒနံ။

အာဂါရေသု၊ အိမ်ရာဘည်ဖန် လူအများတို့၏အထံမှ။ အနာဂါရာ၊ အိမ်ရာစွန့်ထား ရဟန်းအများတို့သည်။ ပရိဿယဝိနောဒနံ၊ ဥတုဘေးဒဏ် ဖောက်ပြန်ချက်ကြောင့် နှောင်ယှက်ခြင်းကို ဖျောက်ဖျက် တတ်သော။ ဝိဝရဉ္စ၊ ခန္ဓာကိုယ် ဆင်မြန်း ရသည့် ဝတ်သင်္ကန်းကို၎င်း။ ပစ္စယဉ္စ၊ ဆွမ်းဆေးစသည့် အလီလိသော ပစ္စည်းကို၎င်း။ သယနာသနဉ္စ၊ အိမ်ရာ ညောင်စောင်း ကိန်း အောင်းရာ ကျောင်းကို၎င်း။ ပဋိစ္ဆန္တိ၊ အလွယ်တကူ ဝိယူရရှိ ကြရလေကုန်သတည်း။

၁၆၄။ သုဂတံ ပန နိဿယာ၊
ဂဟဋ္ဌာ ဃရ မေသိနော။
သဒ္ဓဟနာ အရဟတံ၊
အရိယပညာယ ဈာယိနော။
ဣဒ မေံ စရိတုာန၊
မဂ္ဂံ သုဂတိံ ဂါမိနံ။
နန္ဒိနော ဒေဝလောကသ္မိံ၊
မောဒန္တိ ကာမကာမိနော။

ဃရာမေသိနော၊ အိမ်၌နေကာ ဥစ္စာဓန မြတ်သီလကို နေ့ညဉ့်မပြတ် ရှာမှီးလေ့ ရှိကြကုန်သော။ ဂဟဋ္ဌာ၊ အမျိုး သမီး အမျိုးသား အိမ်နေသူ လူအများတို့သည်။ သုဂတံ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ တရားသံကို နာခံမှတ်သား တပည့်သာဝက

များကို။ နိဿာယ၊ အမှီလှလှ ရရှိကြလေသောကြောင့်။ အရိယ
 ပညာယ၊ ကိလေသာမဝင် လွန်ဖြူစင်သည့် အသိပညာဖြင့်။
 အရဟတံ၊ အရိယာသင်္ခါ အရှင်မြတ်များ၏ စကား ဝစနတ်
 အကျင့်ပဋိပတ်ကို။ သဒ္ဓဟနာ၊ နှစ်သက်ရွှင်ချို အလွန်ကြည်ညို
 ကြကုန်၍။ စျာယိနော၊ သမထ ဝိပဿနာ နှစ်ဖြူညက်ယှဉ်
 ရှုမြင်ကြကုန်လျက်။ ဣဓ၊ ယခုထွန်းလင်းနေတဲ့ ဤသာသနာ
 တော်တိုင်း၌။ သုဂတိ ဂါမိနံမဂ္ဂံ၊ သုဂတိ ရောက်ကြောင်း
 လမ်းခဉ်ကောင်းဖြစ်သော။ ဓမ္မံ၊ သီလစသား များမြတ်သော
 တရားကို။ စရိတွာန၊ လုံ့လထက်သန် ကျင့်ကြံနိုင်ကြကုန်သော
 ကြောင့်။ ဒေဝလောကသ္မိံ၊ ပျော်မွေ့ဘုဟံစုံ အာရုံထပ်ထပ်
 နတ်ပြည်ခြောက်ရပ်၌။ နန္ဒိနော၊ ပီတိဟုန်မုမ်း သောမနဿ
 လွမ်းကာ ရှင်လန်း နှစ်သက် ကြကုန်၍။ ကာမ ကာမိနော
 လိုတိုင်းရသည့် ကာမဝတ္ထု ပြည့်စုံမှုရှိကြကုန်၍။ မောဒန္တိ၊
 ကျန်းကိုင်းနှစ်ဖြာ ပြန်လှန်ကာ အကျိုးရှိကြမျိုးလို အကျိုး
 ထူးကာ နှစ်မီးနှစ်ဝ ဝမ်းမြောက်ခါရှင်းမြူးလို့ ကြည်နူးကြရ
 လေကုန်သတည်း။

တရားသိမ်း

၁၆၅။ ဣတိ ဓမ္မံ ဒေသေန္တေန၊ ယံ ယံ အဓိဂတံ မယာ။
 ပုညံ တဿာနုဘာဝေန၊ လောကနာထဿ သာသနံ။
 ဩကပ္ပေတော ဝိသုဒ္ဓိယာ၊ သီလာဒိ ပဋိပတ္တိယာ။
 သဗ္ဗေပိ ဒေဟိနော ဟောန္တု၊ ဝိမုတ္တိရသ ဘာင်္ဂနော။

ဣတိ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော စကားအစဉ်ဖြင့်။ ဓမ္မံ၊ နိရောဓ
 သစ္စာ နိဗ္ဗာန်နှင့်စပ် မြတ်သော ဒေသနာဓမ္မကို။ ဒေသေန္တေန၊

ကရုဏာရှေ့ထား မေတ္တာအားဖြင့် ဟောကြား ရလေသော
 ကြောင့်။ ယံ ယံ၊ အကြင်အကြင် ပုညကြိယာဆိုတဲ့ ဓမ္မဒေ
 သနာထူးကို။ မေ-မယာ၊ ဒေသကဖြစ်တဲ့ တရားဟော ဆရာ
 ငါသည်။ မေ၊ မြန်မာနှင့်တကွ ကမ္ဘာသိကြတဲ့ သာသနာ
 အာဇာနည် ကျေးဇူးတော်ရှင် မဟာစည် ဆရာတော် ဘုရား
 ကြီး၏ ဒေသနာဉာဏ်ကို အခြေခံကာနည်းယူ၍ ဟောပြော
 လျက်ရှိသောတရားဟော ဆရာ ငါသည်၊ အဓိကတံ၊ ကောင်းစွာ
 မသွေရအပ်ပါပေပြီ။ တုမေဟိပိ၊ တရားချစ်ခင် စိတ်ကောင်းဝင်
 သည့် သင် သူတော်စင် ပရိသတ်အပေါင်းတို့သည်။ ယံ ယံ
 ပုည၊ အကြင်အကြင် ဓမ္မသဝနလို့ ဆိုအပ်တဲ့ ပုညကြိယာ
 ပါရမီ ကုသိုလ် ထူးကို။ အဓိကတံ၊ ကောင်းစွာမသွေ ကိုယ်စီ
 ကိုယ်ငှ ရအပ်ပါပေပြီ။ တဿ၊ ထိုဓမ္မသဝန ဓမ္မဒေသနာ ပုည
 ကြိယာ ဘာဝနာကုသိုလ်ထူး၏။ အာနုဘာဝေန၊ ဘုန်းတန်ခိုး
 ရှိန်စော် အာနုဘော်တော်ကြောင့်။ လောက နာထဿ၊ လူသုံး
 ပါးတို့၏ ဆရာ ကိုးစားရာအစစ် ဖြစ်တော်မူသော သဗ္ဗညု
 ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီး၏။ သာသနံ၊ နိဗ္ဗာန်ဆုံးတိုင်
 ရှက်ဆောင်နိုင်ထ ဘုရား အဆုံး အမ တော်တည်း ဟူသော
 သာသနာတော်မြတ်ကြီးကို။ ဩကပေတော၊ ဩကပ္ပန သဒ္ဓါ
 တရားဖြင့် နှစ်နှစ်ကာကာ လေးလေးနက်နက် ယုံကြည်မှုရှိကြ
 ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝိသုဒ္ဓိယာ၊ အလွန်သန့်ရှင်း စင်ကြယ်လှစွာ
 သော။ သီလဝါဒီ ပဋိပတ္တိယာ၊ သီလ သမာဓိ၊ ပညာဟု ဆိုအပ်
 သော အကျင့်မြတ်ဖြင့်။ သဗ္ဗေပိ၊ ကြွင်းမဲ့ ဥဿုံ အလုံးစုံလည်း
 ဖြစ်ကုန်သော။ ဒေဟိနော၊ ခန္ဓာငါးပါး လက်ကိုင်ထားကြ
 ကုန်သော လူနတ်ဗြဟ္မာ သတ္တဝါအများတို့သည်။ ဝိမုတ္တိရ

သကာဂိုနော၊ ဝိမုတ္တိရသဟု ဆိုအပ်သော နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို ကိုယ်စီကိုယ်ငှ ခံစားနိုင်ကြကုန်သည်။ ဟောန္တု၊ ဖြစ်ကြပါစေ ကုန်သတည်း။ ဟောန္တု၊ အနှစ်နှစ် အလလက အသစ် အသစ် ဘဝ မဖြစ်ရပါလို၏ဟု တောင့်တတိုင်းမသွေ ဖြစ်ကြပါစေ ကုန်သတည်း။

၀၉၆။ ဆဇ္ဈတ္တိကာယတနေသု၊ ဗာဟိယာ ယတနာနိ ဆ။
ဗလဝန္တာ ဝိလုမ္ပန္တိ၊ လောကေ ဓာမရိကာ ယထာ။

လောကေ၊ ခန္ဓာ၊ အာယတန၊ ဓာတ် မပြတ်ဖြစ်နေတဲ့ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ လောကကြီးထဲ၌။ ဓာမရိကာ၊ ကြာံရှည်တသိုက် ရှာပြည်ကို တိုက်ခိုက်၍ အမှိုက်ဂုဏ်ဗာလ ကိုး ကိုး ပြီးတော့ ခိုက်ခိုက်တုန်အောင် အစစဆိုးနေတဲ့ ဓမ္မ သူခိုး အပေါင်းတို့ သည်။ ဝိလုမ္ပန္တိ ယထာ၊ တသိုက်တသိုက် အငိုက်ရိုက်ရိုက်ပြီး တော့ တိုက်ခိုက်လုယက်၍ နေကြကုန်ဘိ သကဲ့သို့။ တထာ၊ ထိုဆိုးလှတဲ့ သူခိုးဓမ္မတို့ အမျိုးမျိုးထကြပြီး ထိုးဆွတ်တိုက်ခိုက် နေကြကုန်သလို။ ဗလဝန္တာ၊ ဖွံ့ဖွံ့ထွားထွား အလွန်ကြွားပြီး အများအမြင်အရ တရားအစဉ် ပြုရမှာဖြင့် အားအင်ဗလ အလွန်ကောင်းကြကုန်သော။ ဆဗာဟိယာယတနာနိ၊ အပြင် အပ အသွင်ဖြင့်လှပေရဲ့ မြင်ရပုံသမ္ဘာရှိပါတဲ့ သတ္တဝါကို ဖိဘတ်တဲ့ ဗာဟိယာယတနာ ခြောက်ပါးတို့သည်။ ဆဇ္ဈတ္တိ ကာယတနေသု။ ပသာဒအကြည် ဌာနမိလ္လိမ္မိ အရည်ပြောင်ဝင်း အရောင်လင်းပေသည့် အတွင်း အဇ္ဈတ္တိကာယတနာခြောက်ပါး တို့၌။ ဝိလုမ္ပန္တိ၊ ယူစရာမရ သူသူငါငါတွေကို အမှုအရာပြုပြုပြီး

တော့ ဖြူပြာကျအောင် ခဏခဏ တသိုက်တသိုက် ရသမျှ
နှိုက်နှိုက်ပြီးတော့ အတင်းတိုက်ခိုက်ခါ နေကြလေကုန်သတည်း။

၁၆၇။ အနုဂ္ဂရတနော ကာလော၊
ဗာလုဿုက္ကေဟိ ခေပိတော။
ဒုလ္လဘံ နဝမံလဒ္ဓါ၊
သမ္မာစယေန္တု သာဓဝေါ။

သံသာရော၊ ဝန္ဓာ အာယတနတဓါတ်မှ တခန္ဓာ အာယန
တဓါတ်သို့ ပြောင်းလွှဲကူးသန်း လဲလှယ်လတ်သဖြင့် ဆုံးခန်း
ပြီးသတ်ဖွယ်မရှိ ကြောက်ဖွယ်လိလိ ဆင်းရဲတွေပြည့်၍နေသော
သံသရာကြီးထဲ၌။ သံသရာန္တေဟိ၊ မေ့လျော့ပျော်ပါးလျက်
ကျက်စားခါနေကြကုန်သော ပုထုဇဉ်မှန်သမျှ အနန္တတို့သည်။
အနုဂ္ဂရတနောကာလော၊ တမုဟုတ် တခဏမျှပင်ဖြစ်သော်လည်း
ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒ နဝမခေတ်မို့ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန် မခန်းပေါက်နိုင်၍ အရေး
ရောက်လှသော ကာလကြီးကို။ ဗာလုဿုက္ကေဟိ၊ ပုထုဇဉ်တို့၏
အကြိုက် အဖိုးမတန် မထိုက်သည့် လူမိုက်တို့အာရုံ ကာမဂုဏ်
ငါးပါး ပျော်လိုက်စား၍ မိုက်မှားခါပြု လုံလန့်တို့ဖြင့်။ ခေပိ
တော၊ သုံးနည်းအလွဲဖြင့် ဖြုန်းတီးခဲ့ကြလေကုန်ပြီ။ တသုဘ၊ ထိုသို့
အဖိုးတန်အချိန်ကောင်းကြီးကို သုံးနည်းအလွဲဖြင့် ဖြုန်းတီးခဲ့
သောကြောင့်။ ဒုလ္လဘံ၊ သင်္ချေကမ္ဘာ လွန်လေပါလည်း အလွန်
တရာမှ ရခဲလှသော။ နဝမံ၊ ရှင်တော်ဘုရားတို့ပွင့်ရာ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒ နဝမ
ခေတ်ကြီးကို။ လဒ္ဓါ၊ ပိုင်ပိုင်လှလှ လူ၏အဖြစ်နှင့် ရဆဲဖြစ်ကြ
လေသောကြောင့်။ သာဓဝေါ၊ ညီညာတကွ စည်းဝေးရောက်ကြ
ကုန်သော တရားနာပရိတ်သတ်အပေါင်း သူတော်ကောင်းတို့

သည်။ သမ္မာစရန္တု၊ ကောင်းစွာကျင့်သုံး နိုင်ကြပါစေကုန်
သတည်း။ သမ္မာစရန္တု၊ မဂ်ဖိုလ် ထိုနယ်စခန်းဆီသို့ ရက်တိုတို
အလွယ်နှင့်မြန်းရအောင်လို့ တကယ်တမ်း အပူတိုက်၍ ကျင့်ထိုက်
လှပါပေတော့သတည်း။

၁၆၈။ အဉ္စနာနံ ခယံ ဒိသ္မာ၊ ဝမ္ဗိကာနဉ္စ အာစယံ။
မဇ္ဈနဉ္စ သမာဟာရံ၊ ပဏ္ဍိတော သရမာဝသေ။

အဉ္စနာနံ၊ မျက်စိရောင်ဆင်း လှအောင်ကွင်းကြတဲ့ မျက်
စဉ်းကျောက်တို့၏။ ခယံစ မလှ၊ လှရေး ခဏခဏသွေး၍ လိမ်းဖန်
များသဖြင့် ကုန်သွားသည်ကို၎င်း။ ခယံစ၊ နောက်ပြန်၍ အသစ်
အသစ်မပွားတော့ပဲ တစ်တစ်ထစ်အားဖြင့် ကုန်၍သွားသည်
ကို၎င်း။ ဝမ္ဗိကာနံ၊ တောသာရိပ်ခန်း ကိုယ့်နေရာတောင်ပိုနန်းကို
ဆောင်ပို့ထမ်းကာ ကိုယ်စီကိုယ်စီ အလီလီဖြင့် မြေချီကာ
တစ်တောင်နှစ်တောင် ကြအောင်ဖို့ကြတဲ့ ခြတောင်ပို့ကြီးတို့၏။
အာစယံစ၊ တရွေ့ရွေ့ သွားပြီးတော့ နေ့မနား ညမအား
ကြီးစားသဖြင့် တိုးပွားများပြား လာသည်ကို၎င်း။ မဇ္ဈနံ၊
ပန်းရက်ကိုချီ ကိုယ်စီထွေမှုတ် များတို့သည်ပြုလုပ်အပ်သော
ပျားအုံပျားရည်တို့၏။ သမာဟာရံစ၊ ကိုယ့်ဝန်ကိုယ်ထမ်း
ကိုယ်ပန်းကိုယ်ရှာ ကိုယ်သာလျှင်ကြီးစားသဖြင့် တိုးပွားများ
ပြားလာသည်ကို၎င်း။ ဒိသ္မာ၊ တောင်ပိုနှင့်ပျား မျက်စဉ်း
ဇားတို့ တိုးပွားများပြား ကုန်၍သွားသည်ကို မျက်ဝါး
ထင်ထင် တွေ့မြင်ရလေသောကြောင့်။ ပဏ္ဍိတော၊ ကပ်စေးနဲ
ကော်တရာ ဆိုချင်တာဆိုကြတော့ လိုသမျှဉာဏ် ထုပ်စရာအား
ကြီးပြီး အများကြီး ကြီးပွားလိုသော စီးပွားရေးပညာရှင်သည်။

သရမာဝသေ၊ စီးပွားဆိုတာ စီးမှုပွားသည်ဟု နည်းအာဘ
စကား နှလုံးထားပြီးတော့ သုံးစားကာ အိမ်၌နေရာသတည်း။

၁၆၉။ ဒိသွာ ဝိဇိတသင်္ဂါမံ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ သာဝတံ။
ဒေဝတာပိ နမဿန္တိ၊ မဟန္တံ ဝိတသာရဒံ။

ဝိဇိတသင်္ဂါမံ၊ မနိုင်နိုင်အောင် တံအားခဲပြီး မနားပဲ
တိုက်ပွဲဝင်သဖြင့် အောင်မြင်ပြီးသော စစ်မြေရှိသော။ မဟန္တံ၊
သီလအစရှိသော ဂုဏ်အားဖြင့် ကြီးမြတ်သော။ ဝိတသာရဒံ၊
မကြောက်မရွံ့ နောက်မတွန့်ပဲ အလွန်ရဲရင့်ခြင်း ရှိတော်မူ
သော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓသာဝကံ၊ သာသနာ စစ်မြေဦးမှာ
အရဟတ္တဖိုလ်တည်းဟူသော အောင်ပန်းကို ဆင်မြန်းပန်ဆင်
တော်မူနိုင်တဲ့ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား သာဝကကို။
ဒိသွာ၊ မျက်ဝါးထင်ထင် တွေ့မြင်ကြကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဒေဝ-
တာပိ၊ အပေါင်းများစွာ နတ် ဗြဟ္မာတို့သည်လည်း။ နမဿန္တိ၊
ရှင်လန်းကြည်နူး နဖူးလက်တင် သံဃာ့ဂုဏ်ဆင်ခြင်၍ အားရ
ပါးရကြီး ဖူးမြင်ကြလေကုန်သတည်း။

၁၇၀။ ယထာ နဂရံ ပစ္စန္တိ၊
ဂုတ္တံ သန္တာရ ဗာဟိရံ။
ဧဝံ ဂေါပေထ အတ္တာနံ၊
ခဏော ဝေ မာ ဥပဇ္ဈဂါ။
ခနတိတာ ဟိ သောစန္တိ၊
နိရယမ္ပိ သမပ္ပိတာ။

ပစ္စန္တိနဂရံ၊ ရဲမက်ဗိုလ်အား လွန်နည်းပါး၍ ခွန်အား
ယှဉ်းချို့ အစွန်အဖျား အနားကျသောမြို့ကို။ သန္တာရဗာဟိရံ၊

လက်နက်ဆင်မြင်း ရန်ရွှေသင်းနှင့် မကင်းစေချ မြို့တွင်းမြို့ပြင်
 နှင့်တကွ။ ဂုတ္တံ ယထာ၊ ရန်သူပြင်သား မဝင်သွားအောင်
 ဟန့်ဘားနေည စောင့်ရှောက် ရသကဲ့သို့။ ဝေ-တထာ၊
 ထိုစကားနှင့် စံထားမှန်ယူ အလားတူသာလျှင်။ အတ္တာနံ၊
 မြို့ကြီးပမာ ဆိုဆီးကာ၍ များစွာမို့ခို မိမိတို့၏ကိုယ်ကို။
 သန္တာရဗာဟိရံ၊ ဝတ္ထုအာရုံ ရန်သူပုန်တို့ ခုခံချဉ်းခ အတွင်း
 အပနှင့်တကွ။ ဂေါပေထ၊ သတိပေါ့ကာ လျော့မညာပဲ ပညာ
 တံခါး လုံစွာထား၍ ဟန့်ဘားနေည ရန်သူပုန် အမျက်မဝင်
 ရအောင် သတိပဋ္ဌာန်လက်နက်ပြင်၍ စောင့်ရှောက်ကြကုန်
 လော့။ ဟိသစ္စံ၊ လုံခြုံရန် ပမာပြုတဲ့ ဘဂဝါဘုရား၏စကား
 တော် မှန်လှပါပေ၏။ ခဏော၊ ဘုရားနှင့်ဆုံ၍ လူ့ဘုံမှာ
 ကြုံကြိုက်ခဲလှ စုံသင်လှစွာသော အခွင့်ကောင်း ကာလကြီးကို။
 ဧဝ-ဧကန္တေန၊ အမှန်စင်စစ်အားဖြင့်။ မာ ဥပဇ္ဈဂါ၊ အတိုး
 ရင်းနည်း ကျိုးမပြီးပဲ အချည်းနှီးသာ ကျော်လွန်၍ မသွား
 ကြပါစေနှင့်။ မာ ဥပဇ္ဈဂါ၊ အမြတ်မကျန်သော်လည်း အရှုံး
 မထွက်ကြပါစေနှင့်။ ခဏာတိဘာ၊ ကိုယ့်ဖို့ကား မကြိုးစားပဲ
 တရားမှောက်သွန် တန်ဖိုးရှိသော အချိန်ကောင်းကာလတွေကို
 ကျော်လွန်စေကြကုန်သော သူတို့သည်။ နိရယမ္ပိ၊ ချမ်းသာ
 နှင့်လွဲ ပါယ်ငရဲ၌။ သမပ္ပိတာ၊ မကောင်းကြံလုပ် ကြောင်းကို
 ယုတ်နှင့် ထုတ်ပစ်ချ၍ နစ်မြုပ်ကြရကုန်သည်ဖြစ်၍။ သောစန္တိ၊
 အချိန်ဖြုန်းခဲ့သဖြင့် မငြိမ်းတဲ့နှလုံးနှင့် စိုးရိမ်ကြရလေကုန်၏။
 သောစန္တိ၊ လူ့ဘဝအခါ ကုသသမ္မော ဘာဝနာမပါခဲ့လေ
 ခြင်းရယ်ဟု သံသရာမှာ ငါကြားဟဲ့လို့ အခါခါ မဲ့မဲ့ပြီး
 တကယ့်ကို စိုးရိမ်ကြရလေကုန်သတည်း။

တရားသိမ်း

၁၇၁။ ဒေသိတော မေ အယံ ဓမ္မော၊
 ဗုဒ္ဓေနာဟစ္စ ဘာသိတော။
 တံ ဓမ္မံ အာဇာနိတံ၊
 ပပေါန္တိ အမတံ ပဒံ။

ဗုဒ္ဓေန၊ သိစရာ ရှိသမျှတွေကို မိမိရရ တစ်စီကမ္မမကျန် စုံစုံ
 လင်လင် အကုန်ပင် သိတော်မူသဖြင့် သူ့သူငါငါ မေးသမျှ
 တွေကို အရေးလုလု ဖြေခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သော ဘုရားရှင်
 ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးသည်။ အာဟစ္စဘာသိတော၊ ရှေ့နတ်တော်
 တံဆိပ်မြတ်ကို နှိပ်ခတ်ဘော်မူ၍ ပြတ်ပြတ် သားသား
 ဟောကြားတော်မူအပ်သော။ အယံ ဓမ္မော၊ မဇ္ဈိမနိကာယ
 မူလပဏ္ဏာသ ကျမ်းတော်မှ ထုတ်ပြုခဲ့တဲ့ ဤဝိမ္ဗိက သုတ္တန်
 တရားတော်ကြီးကို။ မေ-မယာ၊ မြန်မာနှင့်တကွ ကမ္ဘာက
 သိကြတဲ့ သာသနာ့အာဇာနည် မဟာစည် ဆရာတော်ဘုရား
 ကြီး၏ ဒေသနာဉာဏ်ကို အခြေခံကာ နည်းယူ၍ ဟောပြော
 လျက်ရှိပါသော အကျွန်ုပ်သည်။ ဒေသိတော၊ အများသဘော
 ကျဖို့ ဘုရားဟောဓမ္မကျိသုတ္တန်ကို ထုတ်ပြန်၍ ဟောကြားတော်
 မူအပ်ပါပြီ။ တံ ဓမ္မံ၊ တောင့်ပိုင်နှင့် တို့ခန္ဓာ မချို့မှန်စွာ
 တူလှတဲ့သဘာဝကို ပြဟွာက ပုစ္ဆာပေးသဖြင့် ဘဂဝါဘုရားကို
 ထုတ်ခါမေးသောကြောင့် ဖြေကြားတော်မူခဲ့တဲ့ ယိုတရားကြီး
 ကို။ အာဇာနိတံ၊ သံသရာဗျာဓိအိုင်မှ မြန်မကြာထွက်နိုင်တဲ့
 နည်းလမ်းတွေကို စည်းကမ်းနှင့်တကွ ကောင်းစွာပိုင်ပိုင် သိနိုင်
 ကြကုန်ပြီး၍။ အမတံ ပဒံ၊ မအိုရာ မနာရာ မသေရာ ခေမာ

ဆိုတဲ့ နိဗ္ဗာန်အရပ်သို့။ ပပေါန္တု၊ ရောက်ကြပါစေကုန်
သတည်း။ ပပေါန္တု၊ နိဗ္ဗာန်ကိုတာ ခရီးမဝေးလှပါဘူး
နည်းပေးသမျှကို မှန်မှန်ကန်ကန် ကျင့်ကြံ၍ မလင့်အမြန်
ရောက်ကြပါစေကုန်သတည်း။

၁၇၂။ နိစ္စံ ဥတြိယ မိဒံ စိတ္တံ၊
နိစ္စံ ဥပ္ပိဂ္ဂ မိဒံ မနော။
အနုပ္ပန္နေသု ကိစ္စေသု၊
အထော ဥပ္ပတိတေသု စ။
သစေ အတ္ထိ အနုတြိယံ၊
တံ မေ အက္ခာဟိ ပုစ္ဆိတော။

ဘန္တေ၊ ပြဟ္မာဒနတ်လူ သုံးဘုံသတို့ အပူသောက တွေ့ကြုံ
ကြသော် ဓမ္မမြိုက်ဆေး တိုက်ကျွေးကယ်မ ချမ်းသာရအောင်
ညွှန်ပြဟောကြား ရှင်တော်ဘုရား။ အနုပ္ပန္နေသု ကိစ္စေသုစ၊
ခုနစ်ရက်အတွင်း သေခြင်းရောက်ဘိ အဝီစိကျ ဖြစ်ပေါ်ရမည့်
ကိစ္စတို့ကြောင့်၎င်း။ အထော၊ ထို့ပြင်ပူမှု နောက်တခုကား။
ဥပ္ပတိတေသု ကိစ္စေသုစ၊ ပင်လယ်ကသစ် ပန်းကိုချစ်၍ ပျံ့တက်
ပျော်မြူး သီချင်းကျူးလျက် ပန်းခူးကြရာ ငါးရာနတ်သမီး
ချစ်ဇနီးတို့ သေပြီးသည်နောက် အဝီစိကျရောက်ရတဲ့ ကိစ္စ
တို့ကြောင့်၎င်း။ မေ၊ ဆင်းရဲမချီ အပူမိသည့် တပည့်တော်၏။
ဣဒံ စိတ္တံ၊ ဒေါမနဿမေ့ သောကတွေ့၍ တငွေ့ငွေ့လောင်
မြိုက် ဤစိတ်မိုက်သည်။ နိစ္စံ၊ တပည့်တော်၏ ချစ်ဇနီး နတ်သမီး
ငါးရာ သေခါဆင်းရဲ ငရဲအဝီစိ ကျသည်မှစ ခဏမစဲ အမြဲ
ထာဝစဉ်။ ဥတြိယံ၊ သည်းဖိုကြောက်ရွံ့ နောက်ဘုန်းကာ စိတ်

မခန့်ပဲ အထိတ်လန့်ကြီး ထိတ်လန့်၍ နေပါသည်ဘုရား။ ဣဒံ
 မနော၊ သဘောမဖြူ အပူကိုစော ဤမနောသည်။ နိစ္စံ၊
 နောင်ဖြစ်မည့်ရေး ကြံတွေးပူပင် ထာဝစဉ်။ ဥဗ္ဗိဂုံ၊ ကြက်သီး
 မွေးညှင်း တဖျဉ်းဖျဉ်းထ အလွန်ပင် ထိတ်လန့်လှပါသည်
 ဘုရား။ အနုဩတ္တံ၊ သစေ အတ္တိ၊ ထိတ်လန့် လွန်မြောက်
 ကြောက်ရွံ့ အကယ်၍ ရှိခဲ့ပါလျှင်။ တံ၊ ဘေးရန်ကင်းပ
 လွန်အေးမြသည့် ဌာနသီတလံ ထိုရပ်ဌာန်ကို။ ပုစ္ဆိတော တံ၊
 ထွက်လမ်း ညွှန်တတ်၍ လျှောက်ထားအပ်ပါသော ရှင်တော်
 မြတ်ဘုရားသည်။ မေ၊ ဆင်းရဲမချီ အပူမိသည့် တပည့်တော်
 အား။ မေ၊ ချစ်မီးတောက်တောက် ဆင်းရဲရောက်၍ နေရ
 ပါသော တပည့်တော်အား။ အက္ခာဟိ၊ မေတ္တာရှေ့ထား
 ဂရုဏာပွားလျက် သနားအတန်တန် ဗြဟ္မာမင်း အသံဖြင့်
 ပူပန်ကင်းပ စိတ်အေးမြအောင်ဟောပြုတော်မူပ ရှေ့တန်းတော်
 သခင် အရှင်မြတ်ဘုရား။ အက္ခာဟိ၊ အပူငြိမ်းဆေး မြှိုက်ရေ
 အေးကို တိုက်ကျွေးဟောကြားတော်မူပါ ကရုဏာတော်သခင်
 ရှင်တော်မြတ်ဘုရား။

၁၇၃။ နာညတြ ဗောဇ္ဈ တပသာ၊
 နာညတြိန္ဒြိယ သံဝရာ။
 နာညတြ သဗ္ဗနိဿဂ္ဂါ၊
 သောတ္ထိ ပဿာမိ ပါဏိနံ။

ဒေဝပုတ္တ၊ အပူဘေးတွေ စိတ်မမွေ့၍ လာ၍လျှောက်ထား
 မောင်နတ်သား။ ဗောဇ္ဈတပသာ၊ သတိ၊ ဝိစယ၊ ဝီရိယနှင့်
 ဝီတိ၊ ပဿဒ္ဓိ၊ သမာဓိ၊ ဥပေက္ခာခုနစ်ဖြာ ဗောဇ္ဈင် ဉာဏ်တိုင်

ဆင်ရှား မြင်အောင် ပွားလျက် ကြိုးစား အားထုတ်ခြင်း
 အကျင့်မြတ်ကို။ အညတြ၊ သစ္စာသိကြောင်း အကျင့်ကောင်းကို
 မပေါင်းပယ်ရှား ကြဉ်ဖယ်ထား၍။ ပါဏီနံ၊ အခြေကလည်း
 မလှ အနေကလည်း မကျ တသေတည်း သေကြရသည့်
 ကလေးကဝများစွာ သတ္တဝါတို့၏။ သောတ္ထိံ၊ ဘေးရန်ကင်းပ
 အေးမြကြည်လင် ပျော်ရွှင် စိတ်တွင်း ချမ်းသာခြင်းကို။
 သောတ္ထိံ၊ သောကကင်းဂေး နေနိုင်ရေးကို။ အဟံ၊ ဝေနေယျ
 မှန်လျှင် ဘေးရန်လွန်မြောက် နိဗ္ဗာန်ရောက်အောင် ကယ်
 ထောက်မတင် ငါဘုရားရှင်သည်။ န ပဿာမိ၊ သမန္တက္ခယ
 ဉာဏ်ဖြင့် ရှုသော်လည်း တခုမှပင် မထင်မပေါ် ကြည့်ရှု၍
 မြင်တော်မမူပေ။ ဣန္ဒြိယသံဝရာ၊ မျက်စိ၊ နား၊ နှာ၊ လျှာ၊
 ကိုယ်၊ စိတ် တံခါးတွေ လုံအောင်ပိတ်ခြင်းကို။ အညတြ၊ ၍။
 ပါဏီနံ၊ တို့၏။ သောတ္ထိံ၊ ကို။ အဟံ၊ သည်။ န ပဿာမိ၊
 မမူပေ။ သဗ္ဗနိဿဂ္ဂါ၊ ဆင်းရဲချမ်းသာ နှစ်ဖြာရုပ်နာမ် စွန့်လွှတ်
 ချုပ်ပြတ် နိဗ္ဗာန်ခံတ်ကို။ အညတြ၊ ၍။ ပါဏီနံ၊ တို့၏။
 သောတ္ထိံ၊ ကို။ အဟံ၊ သည်။ န ပဿာမိ၊ ရှေ့ဉာဏ်တော်
 အဟုန်အစွမ်းဖြင့် စုံစမ်း၍ ကြည့်သော်လည်း လွတ်လမ်းကို
 မမြင်ပေဘူး ချစ်သား။

၁၅၄။ အစ္ဆရာ ဂဏ သံသုဋ္ဌံ ပိဿာစ ဂဏ သေဝိတံ။
 ဝနန္တိ မောဟနံ နာမ၊ ကထံယာတြာ ဘဝိဿတိ။

ဘန္တေ၊ အားကိုးရာမဲ့ အားနဲ့သူ အဖြာဖြာ ပြဟွာနတ်လူ
 အပူသယ်အစားစားတို့၏ ဘုရားဟူ၍ အားထားရာအမှန် ငြိမ်း
 အေးရန်ဆေး တိုက်ကျေးတော်မူတတ် ပါပေသော မြတ်စွာ

ဘုရား။ အစ္ဆရာ ဂဏသံဃံ၊ ဖြူဝါညိုဝင်း ယမင်းထိပ်ဆောင်း
 နတ်သမီး အပေါင်းတို့၏ ငြိမ်ညောင်းသံသာ ဆိုကာ ဆိုက
 တီးမှုတ်ကြနှင့် အော်ကြဟစ်ကြ ဆူညံလှသော။ ပိသာစ ဂဏ
 သေဝိတံ၊ အမြင်မဆိုးလှသော်လည်း အသွင်အမျိုးမျိုး ပြု၍
 ရှုပါရုံဘမ်းပြုလျက် ဖမ်းကြဆီးကြသော ဘုတ်သရဲမအပေါင်း
 တို့သည် မှီဝဲအပ်သော။ မောဟနံနာမ၊ ကုသိုလ်မဲ့လျော့
 ပျော်ပါးဆော့၍ ကြော့ကြော့ဝတ်ရုံ ကာမဂုဏ်လိုက် နတ်
 မိုက်တို့ဌာန အမည်ရသော။ ယံဝနံ၊ ပန်းမျိုးစုံလှိုင် မွှေးကြိုင်
 ရနံ့ သင်းပျံ့ထာဝစဉ် အကြိုင်နန္ဒဝန်ဥယျာဉ်သည်။ အတ္ထိ၊
 ကံကြောင့်ဖြစ်ခါ ရှိနေပါသည်ဘုရား။ တံဝနံ၊ ပန်းမျိုးစုံလှိုင်
 မွှေးကြိုင်ရနံ့ သင်းပျံ့ထာဝစဉ် ထိုနန္ဒဝန်ဥယျာဉ်ကို။ ကထံ၊
 ဘယ်လိုလုပ်ပြီး ဘယ်လိုနည်းဖြင့်။ ယာတြာ၊ ကျော်ကာလွန်
 မြောက်၍ ထွက်ရပ်လမ်း ပေါက်နိုင်သည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်နိုင်
 ပါသနည်း မြတ်စွာဘုရား။ ဘဝိဿတိ၊ ဒုက္ခခပ်သိမ်း ချုပ်
 ငြိမ်းပိုင်ပိုင် ဖြစ်နိုင်ပါသနည်း မြတ်စွာဘုရား။

၁၇၅။ ဥဇု ကာ နာမ သော မဂ္ဂေါ၊
 အဘယာနာမ သာ ဒိဿာ။
 ရထော အကူဇနော နာမ၊
 ဓမ္မစက္ကဟိ သံယုတော။
 ဟိရိ တဿ အပါလဓမ္မာ၊
 သတျဿ ပရိဝါရဏံ။
 ဓမ္မာဟံ သာရထိ ဗြူမိ၊
 သမ္မာဒိဋ္ဌိ ပူရေဇဝံ။

ယဿ တောဒိသံ ယာနံ၊
 ဣတ္ထိယာ ပုရိယဿ ဝါ။
 သ ဝေ တေေန ယာနေန၊
 နိဗ္ဗာန သေဝ သန္တိကေ။

ဒေဝပုတ္တ၊ နတ်ပြည်တစ်ခု သုသာန်ထင်သည့် ကြင်ဖက်
 ငါးရာ နတ်သမီး ရတနာကို ဘီလူးမသွင် ကြောက်ဖွယ်ထင်၍
 လွတ်ချင်လိုလား သင်နတ်သား။ သောမဂ္ဂေါ၊ ရဟန်းဖြစ်စဉ်
 တွင်တွင်မပြတ် သင်ရှုမှတ်အပ်သည့် ရှစ်ရပ်မဂ္ဂင် ထိုလမ်းစဉ်
 သည်။ ဥဇ္ဇကောနာမ၊ မကွယ်မထောင့် တကယ်ဖြောင့်တဲ့
 လမ်းစဉ်ကြီးပါ ပေတည်း။ ဥဇ္ဇကောနာမ၊ မကွယ်မထောင့်
 တကယ်ဖြောင့်သည့် နိဗ္ဗာန်ခရီး လမ်းရိုးကြီး ပါပေတည်း။
 သာ ဒိသာ၊ ထို လောကုတ္တရာနိုင်ငံ ပြိုင်ဝံကင်းပ နိဗ္ဗာန်တည်း
 ဟူသော အရပ်ဒေသသည်။ အဘယာနာမ၊ အတိသုခလွန်အေး
 မြသည့် အေးမရှိရာအရပ်မည်ပါပေ၏။ ရထော၊ သင်လိုလား
 သည့်လွတ်မြောက်ရာစခန်းကို ဖြောင့်ယန်းစွာ သွားနိုင်တဲ့မဂ္ဂင်
 ရှစ်ပါး ယာဉ်ရထားကြီးသည်။ အကူဇ နော နာမ၊ ကမ္ဘာသူ
 ကမ္ဘာသား သတ္တဝါများတို့ ပြည့်ကျပ်အောင် စီးသော်လည်း
 မြည်ခြင်းကျိုးခြင်း ပျက်စီးခြင်း မရှိသော ရထားကြီး ပါပေ
 တည်း။ ဓမ္မစက္ကဟိ သံယုတော၊ လျောင်းထိုင်ရပ်သွား လေးပါး
 ယာပိုက် မှန်းခြေကိုက်အောင် မလိုက်အလို ကိုယ်ကိုစောင့်သည့်
 ဝီရိယံဆိုတဲ့ဘီးတခု၊ မကောင်းယုတ်မာ စိတ်ဖြစ် လာ သော်
 ဖြစ်အဋ္ဌာန မရွေ့ကြပဲ လုံးဝကင်းလွတ်အောင် ရှုမှတ်သည့်
 နာမ်ဝီရိယံဆိုတဲ့ ဘီးကတခု၊ နှစ်ခုသည်ပတ် ဘီးတို့ဖြင့် စပ်
 ယှဉ်၍ တပ်ဆင်ကာထားရပါပေသတည်း။

ဟိရီ၊ ရှက်တတ် ကြောက်တတ် အမြက်တရား ဩတပ္ပ
 နှစ်ပါးသည်။ တဿ၊ နိဗ္ဗာန်ခရီးသွားနိုင်တဲ့ ထိုမဂ္ဂင် ရထား
 ကြီး၏။ အပါလမ္မော၊ တရားအလုပ် ကို အားထုတ် သူ
 ယောဂီ၏ နောက်မှ တကဲကြီးလည်း မည်ပါပေ၏။ သတိ၊
 ကာယ၊ ဝေဒနာ၊ စိတ်၊ ဓမ္မာဟု လေးဖြာသတိ အမှတ်မိပ္ပသည်။
 အဿ၊ ထိုမဂ္ဂင်ရထားကြီး၏။ ပရိဝါရဏံ၊ ရှေ့နောက် ဝဲယာ
 ဝန်းကာခြံရံ အကာအရံကြီးတို့လည်းမည်ပါပေ၏။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ
 ပူရေဇဝံ၊ မပြတ်ရှုလတ်သည့် ပိပဿနာ သမ္မာဒိဋ္ဌိ လေးသွား
 ရှိသော။ ဓမ္မာ လောကီနိုင်ငံအတွင်းက ကျော်နင်းကာ စိတ်ကြံ
 မြောက်လို့မို့ နိဗ္ဗာန်ပေါက် အစဉ်မပြတ်သွားနိုင်တဲ့ ခရီးယာ
 သမ္မာမိဋ္ဌိ ခေါ်ရသည့် ပညာဓာတ်တရား စစ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီးကို
 အာရတိ၊ နိဗ္ဗာန်ရောက်အောင် ပို့ဆောင်သယ်ယူ ရထား
 မောင်းသူဟု။ အဟံ၊ မကွေ့မစောင်း လမ်းကောင်းညွှန်ကြား
 ငါဘုရားသည်။ ဗြူမိ၊ မဂ်ရထားကြီး စီးတဲ့နည်းကို အပြီး
 မသွေ ဟောကြားတော်မူလိုက်ပေသတည်း။

ယဿာဣတ္ထိယာဝါ၊ ပရမတ်နယ်တွင် မကွာခြားသော်
 ကမ္ဘာသူ ကမ္ဘာသားတို့က မတူကွဲပြား အညံ့စား ခေါ်တဲ့
 အမျိုးသမီးအပေါင်းအား၎င်း။ ယဿပုရိသဿဝါ၊ ပညတ်
 တွေကို အဟုတ်အဟတ်ထင်၍ အယုတ်အမြတ် တမင်နှစ်ရပ်
 ခြားပြီးတော့ အမြတ်စားခေါ်တဲ့ အမျိုးသားအပေါင်းအား
 ၎င်း။ တောဒိသံ ယာနံ၊ ဤသို့ညွှန်ကြားသည့် ယာဉ်ရထား
 သည်။ ဝါ၊ မပြတ်မလပ် ရှေ့နောက်စပ်အောင် ရှုမှတ်ပွားများ
 ပုဗ္ဗဘာဂဆိုတဲ့ ယဉ်ရထားကြီးသည်။ အတ္ထိ၊ လောကုတ္တရာကို
 သဘောမိ၍ လောကီကို ပယ်လှန်ပြီး တကယ်အမှန်ကြီး ရှိပါ

ပေ၏။ သ-သော၊ မိန်းမ ယောက်ျား မခြားနားပဲ ထိုသို့ရှုပွား
 ရထားပိုင်ရှင် သူတော်စင်သည်။ ဝေ-ကေန္တေန၊ မချွတ်မလွဲ
 အမြဲကေန အမှန်စင်စစ်အားဖြင့်သာလျှင်။ တေန ယာနေန၊
 မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး ဤယာဉ်ရထားဖြင့်။ နိဗ္ဗာနဿ၊ လောကီတွေ
 မတုပနိုင်အောင် သုခမုစုံစွာညီတဲ့ ဘုံအမတာပြည်မြို့ အတွင်း
 ဆီသို့။ သန္တိကေဝေ၊ ဆိုက်ကပ်ရန် ခရီးမဝေးလှပဲ အနီးကလေး
 နှင့် သွားရောက်နိုင်တော့သည်သာလျှင်တည်း။

၁၇၆။ အဇ္ဇေဝ ကိစ္စ မာတပုံ၊ ကော ဇညာ မရဏံ သုဝေ။
 န ဟိ နော သင်္ဂရံ တေန၊ မဟာသေနေန မစ္စုနာ။

သုဝေ၊ နက်ဖြန်ခါ၌။ ဇီဝိတံဝါ၊ အသက်ရှင်၍ နေရ
 ဦးမည်ကို၎င်း။ မရဏံဝါ၊ သေရမည်ကို၎င်း။ ကောဇညာ၊
 အဘယ်သူသိနိုင်ပါအံ့နည်း။ (ဇီဝိတံဝါ မရဏံဝါ ကောဇ
 နာတိ-အဋ္ဌကထာဖွင့်)ဣတိ၊ ဤသို့လုံးလုံးသွင်း၍။ အာတပုံ၊
 ကိလေသာတို့ကို ပူပန်ချောက်သွေ စေတတ်သော ဝိပဿနာ
 အလုပ် အားထုတ်မှုကို။ အဇ္ဇေဝ၊ နက်ဖြန်သဘက် နေ့ရက်
 မရွေ့ ယနေ့ပင်လျှင်။ ကိစ္စံ၊ အချိန်မဆွဲပဲနဲ့ တရှိန်ထဲပြုလုပ်အပ်
 ပါပေ၏။ ဟိ၊ နက်ဖြန်ခါသေရမည် သဘက်ခါသေရမည်ဟု
 မသိနိုင်ခြင်း၏အကြောင်းသော်ကား။ မဟာသေနေန၊ ရေမီး
 အဆိပ် လတ်နက်ရောဂါ စသည်ဖြာသဖြင့် သေစေနိုင်ကြောင်း
 စစ်သည်ပေါင်းများစွာရှိသော။ တေနမစ္စုနာ၊ လောကဓါတ်
 သင်္ဂါမေမ္မာ ရှင်တာတွေ အကုန်လုံးပြုန်းစေရမဟဲ့လို့ တပြီလုံး
 သတ်ဖြတ်နေတဲ့ ထိုသေမင်းဟုဆိုသပ်သော သေခြင်းတရားနှင့်။
 နော၊ ငါတို့အား။ သင်္ဂရံ၊ ရက်ချိန်းထားပေးခြင်း တံစိုး

လက်ဆောင်ပေးထားခြင်း ခုခံတိုက်ခိုက်နိုင်အောင် စစ်သည်
 ဗိုလ်ပါစုဆောင်းထားခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မယုံမှားကြန့်တော့
 မှုံမှားမှားကလေးမျှ မရှိရိုး မှန်ပါပေသတည်း။ တသွာ၊
 ရက်ချိန်းနဲ့လက်ဆောင် ဗိုလ်သောင်းထောင် စစ်သည်စုပြီးတော့
 မသေအောင်မပြုနိုင်လေသောကြောင့်။ သုဝေ၊ နက်ပြန်ခါဉ်။
 မဂဏံ၊ ရှင်ရဦးမည် သေရဦးမည်ကို။ ကောဇညာ။ မုချိုင်လိုင်
 ဘယ်သူမှ သိခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်တဲ့တရား မဟုတ်ပါဟကား။

၁၇၇။ စျာယထ ဘိက္ခဝေ မာ ပဟဒတ္တ၊
 မာ ပစ္ဆာ ဝိပုဋ္ဌိသာရိနော အဟုဝတ္ထ၊
 အယံ ဝေါ အမှာကံ အနုသာသနီ။

ဘိက္ခဝေ၊ ဘုရားသာသနာ ခါသမယမှာ အပွားသဒ္ဓါ
 ခမ္မာတွေနဲ့ တဆူးလာနာကြတဲ့ အို...ဒါယကာ ဒါယိကမ
 အပေါင်းတို့။ စျာယထ၊ ဟောဒီခန္ဓာကိုယ်ကြီးရဲ့ အဖြစ်အပျက်
 တွေကို အသစ်စက်စက် မြင်အောင် ရှုလိုက်ကြစမ်းပါတော့
 လော့။ မှတ်လိုက်ကြစမ်းပါအော့လော့၊ သမထဝိပဿနာ အလုပ်
 တွေကို အားထုတ်လိုက်ကြစမ်းပါဘော့လော့။ မာ ပမာဒတ္တ၊
 မေ့မေ့လျော့လျော့ ပေါ့တော့တော့ မနေလိုက်ကြပါကုန်နဲ့။
 မရူမမှတ်ပဲ မနေကြပါကုန်လင့်။ ပစ္ဆာ၊ ယခုလိုအခွင့်ကောင်း
 တွေ လွန်ပြီးသော နောက်အခါ ကာလ၌။ ဝိပုဋ္ဌိသာရိနော၊
 မရူမှတ်မိခဲ့သည်မှာ မှားလေစွဟု နောင်တရကာ နှလုံးမသာ
 ကုန်သည်။ မာအတုဝတ္ထ၊ မဖြစ်ကြပါစေနှင့်။ အယံ၊ အခါ
 သည်ကား။ ဝေါ-တုမှာကံ၊ သင်ချစ်သား သစ်သမီးတို့အား။
 အမှာကံ၊ ငါဘုရားတို့၏။ အနုသာသနီ၊ အဖန်ဖန်အထပ်ထပ်
 ပေးအပ်တော်မူအပ်သော အဆုံးအမတော်ပါပေတည်း။

၁၇၈။ စျာယ တုဝံ ဘိက္ခု မာ ပမာဒေါ၊
 မာ တေ ကာမဂုဏေ ရမေဿု စိတ္တံ။
 မာ လောဟဂုဋ္ဌံ ဂီလီ ပမတ္ထော၊
 မာ ကန္ဒိ ဒုက္ခ မိဒန္တိ ဒယုမာနော။

ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ တုဝံ၊ သင်သည်။ စျာယ၊ မနားမဆုတ်
 အားထုတ်ညီညာ ရှုမှတ်ပါလော့။ မာ ပမာဒေါ၊ မေ့၍မနေပါ
 နှင့်။ တေ၊ သင်၏။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ ကာမဂုဏေ၊ ငါးပါးအာရုံ
 ကာမဂုဏ်ထဲ၌။ မာ ရမေဿု၊ မေ့လျော်ပျော်ပိုက် နှစ်ခြိုက်၍
 မနေပါစေနှင့်။ ပမတ္ထော၊ မေ့မေ့လျော့လျော့ ပေါ့တော့တော့
 နေမိသောကြောင့်။ နိရယံပတွာ၊ တရံတခါ၊ ငရဲရွာသို့ ရောက်
 လတ်၍။ လောဟဂုဋ္ဌံ၊ မီးလျှံတဟုန်းဟုန်းနှင့် သံတုံးသံခဲကို။
 မာ ဂီလီ၊ အလိုမကျပဲ မမျိုးရပါစေနှင့်။ ဒယုမာနော၊ ငရဲမီး
 တပြောင်ပြောင် အပူလောင်ခံရသည်ဖြစ်၍။ ဣဒံ ဒုက္ခန္တိ၊
 ဒီဟာက ဆင်းရဲလှပ ကလားလို့။ မာ ကန္ဒိ၊ ဟစ်အော်ယောင်
 ယမ်း၍ မမြည်တမ်း မငိုကြွေးပါရပေနှင့်။ မာ ကန္ဒိ၊ အပါယ်
 ဘေးဘဝ တကယ်အရေးကျကမှ အမလေး တတပြုံး မငိုကြွေးရ
 ပါစေနှင့်။

၁၇၉။ သာသနဿ စ လောကဿ၊ ဝုစ္ဆီ ဘဝတု သဗ္ဗဒါ။
 သာသနမ္ပိ စ လောကဉ္စ၊ ဒေဝါ ရက္ခန္တု သဗ္ဗဒါ။

သာသနဿ စ၊ ပရိယတ် ပဋိပတ် ပဋိဝေဓဟု ခေါ်မှုသညာ
 သုံးဖြာသော သာသနာတော်မြတ်ကြီး၏၎င်း။ လောကဿ စ၊
 ရတနာသုံးအင် ထိပ်ဝယ်တင်၍ ကြည်လင်ခစား လူအများ၏
 ၎င်း။ သဗ္ဗဒါ၊ နေ့ရောညဉ့်ပါ အခါခပ်သိမ်း။ ဝုစ္ဆိ၊ တနေ့

တခြား တိုးပွားစည်ပင်ခြင်းသည်။ ဘဝတု၊ ဖြစ်ပါစေသတည်း။
 ဘဝတု၊ မေတ္တာရေချမ်း လှစ်ခါဖြန်းလိုက်မည် (ဟယ်)လန်းဆန်း
 ပွင့်မြောက်တော် မူနိုင်ကြပါစေသတည်း။ သာသနာ့ဗိမ္မာန်၊ လူနတ်
 ဗြဟ္မာ များစွာခိုမှီး သာသနာတော်မြတ်ကြီးကို၎င်း။ လောကဉာ
 သာသနာတော်တိုင်း ခိုခါချဉ်း၍ အလင်းဓမ္မ ဟူသမျှကို နေ့ည
 မယုတ် အားထုတ်မည့်သူ ခပ်သိမ်းသော ဗုဒ္ဓဘာသာ ကမ္ဘာသူ
 ကမ္ဘာသား အပေါင်းကို၎င်း။ သဗ္ဗဒါ၊ နေ့ရောညဉ့်ပါ၊ အခါ
 ခပ်သိမ်း။ ဒေဝါ၊ သမ္မာဒေဝ ခေါ်ကြံထင်ရှား နတ်အများ
 တို့သည်။ ရက္ခန္တု၊ စောင့်ရှောက်ကြပါစေကုန်သတည်း။ ဖေးမ
 ကူညီကြပါစေကုန်သတည်း။ စိတ်ချမ်းသာ ကိုယ်ကျန်းမာနှင့်
 ပြည်စုံအောင် စောင့်ရှောက်နိုင်ကြပါ စေကုန်သတည်း။ တရား
 စစ် တရားမှန်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်
 ကြီး၏ သာသနာတော်ကြီးကို စောင့်ရှောက်နိုင်အောင် မစကြ
 ပါစေကုန်သတည်း။ မြတ်စွာဘုရား၏ သာသနာတော်မြတ်
 ကြီးကို ပြုစုစောင့်ရှောက်နိုင်ကြ၍ ဘုရားရှင်၏ အဆုံးအမကို
 လိုက်နာ ကျင့်သုံးနိုင်အောင် စောင့်ရှောက် ကြပါစေကုန်
 သတည်း။ ကျင့်သုံးနိုင်ကြ၍ ဘုရားရှင်တို့ ဝင်စံရာဖြစ်တဲ့ နိဗ္ဗာန်
 ချမ်းသာမြတ်ကို လွယ်သောအကျင့် လျင်မြန်သောအသိဉာဏ်
 တို့ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုနိုင်အောင် စောင့်ရှောက်တော် မူနိုင်ကြ
 ပါစေကုန်သတည်း။ ရက္ခန္တု၊ အောက်တန်းစား အခြေဖျောက်
 ဇေးအပါယ် သပိတ်မှောက်လို့မို့ အထက်တန်း မြန်မြန်ရောက်
 တဲ့အောင် ဪ... စောင့်ရှောက်တော် မူနိုင်ကြပါစေကုန်
 သတည်း။

၁၅၀။ ဝိဝေကံ အနုဗြူဟေယျ၊ ရူပါရူပဝိပဿနံ။
အတ္တာနံ သင်္ဂဟန္တောဝ၊ ပဏ္ဍိတော စိမ သာသနေ။

စ၊ မဂ်ဖိုလ်ရံအောင် ရှေ့ဆောင်ပြည့်နိုး တိုက်တွန်းစကား ပြောကြားလိုက်ပါဦး အံ့။ ဣစ သာသနေ၊ မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားမိန့်မှာ သုံးဖြာသော သာသနာတော်မြတ်ကြီး၌။ ပဏ္ဍိတော၊ သဒ္ဓါပြုန်ပြော ပညာဇောဖြင့် မနောကြည်ကြည် သဘောမှီတဲ့ ယောဂီပညာရှိသည်။ အတ္တာနံ၊ အမျိုးမျိုးသ သော်လည်း အချိုးမကျ အစိုးမရတဲ့ မိမိကိုယ်ကြီးကို။ သင်္ဂ- ဟန္တောဝ၊ စည်းနှင့်နည်းနှင့် အပြီးသင့်အောင် ချီးမြှင့်မြှောက် စားသည်ဖြစ်၍သာလျှင်။ ရူပါရူပဝိပဿနံ၊ ရုပ်ရူ နာမ်ရူ ရုပ်နာမ် စုအားဖြင့် နှစ်ပါးသော ရှုမှတ်မှုဖြင့် ပြီးသော။ ဝိဝေကံ၊ ဝိဝေကသုံးပါး အကျင့်မြတ်တရားကို။ ဧဝံ၊ လုပ်ငန်းစဉ်အရ ဟောပြသော ရှုမှတ်နည်း အစဉ်ဖြင့်။ အနုဗြူဟေယျ၊ အစဉ် မသွေ နားမနေပဲ ပွားများစေရာတော့သတည်း။ အနုဗြူ- ဟေယျ၊ လူ့ဘဝနှင့် သာသနာ ကြုံကြိုက်ခ မှီ အထုံစရိုက် ဝါသနာ အသိအမှန် ရကြလေအောင် သတိပဋ္ဌာန် ဓမ္မကို ပွားများအားထုတ်ကြကုန်ရာသတည်း။

၁၆၀။ ယဒါ ဧသောဘိသမ္မောဓိံ၊ သမ္ပတ္တော မုနိပုဂံဝေ။
တဒါ ပဘုတိ ဓမ္မဿ၊ လောကေ ဇာတော မဟုဿဝေ။

လောကေ၊ လောကသို့ခွင် ဘုံအပြင်၌။ မုနိပုဂံဝေ၊ မုနိ ငါးဦးတို့၏ အကြီးအမှူး ဦးစီးခေါင်းဆောင်ဖြစ်တော်မူသော။ ဧသော၊ သုံးဘုံဆင်းရှား ဤငါတို့ရှင်တော် မြတ်ဘုရားသည်။

ယဒါ၊ အကြင်ကာလ ခါသမယ၌။ အဘိသမ္မောဓိံ၊ အရဟတ္တ
 မဂ်ဉာဏ် သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်သို့။ သမ္ပတ္တော၊ ကောင်းစွာမသွေ
 ဆိုက်ရောက်တော် မူလေပြီ။ တဒါ၊ ထိုအခါကာလ သမယမူ။
 ပဘုဝိ၊ ဦးစွာပဋ္ဌမ အစပြု၍၊ ဓမ္မဿ၊ သွေလွှာတတ် အစ
 ဖြာသား ခြောက်ပါးသောဂုဏ်တော်တို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော
 တရားတော်၏။ မဟုဿဝေါ၊ ကြီးစွာသော ဝိသမိသတိ
 ကြီးသည်။ ဇာတော၊ ဘုရားပွင့်စ ခါသမယမှ ယခုကျအောင်
 သင်ရှားမသွေ ဖြစ်ပေါ်၍လာခဲ့ပေသတည်း။

ညောင်ရေသွန်းရာ ပူဇော်ဂါထာ

၁၀၂။ ယဿ မူလေ နိသိန္ဒော ယော၊
 ဇေတွာ မာရံ သဝါဟိနိံ ။
 သမ္ပတ္တော အဘိသမ္မောဓိံ
 ဟဿ တံ ပူဇယာမသေ။

ယော ဘဂဝါ၊ ရွှေဘုန်းတော်ခြောက်ပါးသခင် အကြင်
 ဘုရားရှင်သည်။ ယဿ ဗောဓိရုက္ခဿ၊ ညောင်ဗုဒ္ဓဟေခေါ်
 မှတ် အကြင်အရပ်၌။ နိသိန္ဒော၊ ထက်ဝယ်ဖွဲ့ခွေတင်တယ်စွာ
 စံနေတော်မူလျက်။ သဝါဟိနိံ၊ နောက်လိုက်ဗိုလ်ပါ စင်သည်
 ပေါင်းများစွာနှင့်တကွသော။ မာရံ မာရ်နတ်မင်းကို။ ဇေတွာ၊
 ဒါနစသည် ပါရမီဘော် ဆယ်ချက် မကောင်းမှုတော်တည်း
 ဟူသောလက်နက်ဖြင့် ဖယ်ဖျက်သုတ်သင် အောင်မြင်တော်မူ
 ပြီး၍။ အဘိသမ္မောဓိံ၊ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် သဗ္ဗညုတဉာဏ်
 တည်းဟူသော ဘုရားအဖြစ်သို့။ သမ္ပတ္တော၊ ကောင်းစွာ

လမြောက် ဆိုက်ရောက်တော်မူခဲ့လေပြီ။ တဿ ဘဂဝတော၊
 ဘုန်းတော်ခြောက်ပါးသုခင် ထို ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်
 ကြီး၏။ တံဗောဓိရုက္ခံ၊ ညောင်ဗုဒ္ဓဟေခေါ်မှတ် ထိုဗောဓိပင်
 မြတ်ကို။ မယံ၊ ငါတို့သည်။ ပူဇယာမသေ၊ အေးမြစေကြောင်း
 ရေစင် လောင်းလျက် နှင်ထောင်းရှင်ပျ ပူဇော်ကြပါကုန်
 သတည်း။

၁၈၃။ ဝိစိတ္တ ပရစက္ကတော၊ ဇိနော ယော မမ မတ္တကေ။
 သာဓုနမ္မိ စိတ္တဋ္ဌာတူ၊ ဗောဓေတု ဝိနယုဿဝံ။

ဝိစိတ္တပရစက္ကတော၊ များစွာ သောင်းသောင်း ရန်
 အပေါင်းကို အောင်ကြောင်း မှန်လက် အောင်စက် ရတနာ
 အောင်မင်္ဂလာဂုဏ်ဟိတ် ခပ်နှိပ်ထူးဆန်း မြင့်မြတ်သော တရား
 ရှစ်ကွက် စက်လက္ခဏာ တည်းဟူသော အောင်ပန်းတံဆိပ်
 ရှိတော်မူသော။ ယော ဇိနော၊ ဒေဝပုတ္တ စသည်များဖြင့်
 မာဇ်ငါးအင်ကို အောင်မြင်တော်မူပြီးသော အကြင် ဘုရားရှင်
 ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးသည်။ အတ္ထိ၊ ကမ္ဘာသူ ကမ္ဘာသားတို့၏
 အားထားမှီခိုရာကြီးအစစ် ဖြစ်ကြီးဖြစ်၍ ခေတ်သုံးရပ်အလုံးတွင်
 ထစ်ချဲ့န်း ကျော်ကြား ထင်ရှားပွင့်ပေါ် ရှိတော်မူပါပေ၏။
 သော ဇိနော၊ ကမ္ဘာသူကမ္ဘာသားတို့၏ အားထားမှီခိုရာကြီး
 အစစ် ဖြစ်ကြီးဖြစ်၍ ခေတ်သုံးရပ် အလုံးတွင် ထစ်ချဲ့န်း
 ကျော်ကြားလျက် ထင်ရှားပွင့်ပေါ် ဘုန်းတော် ကံမောက်
 သိဒ္ဓိပေါက်၍ ထွန်းတောက်ကေဇာ ကြီးမားစွာဘိ အောင်ပန်း
 ရှိတော်မူသော ထိုရှင်တော်မြတ်ဘုရားကြီးသည်။ မမ၊ အကျွန်ုပ်

၏။ မပ္ပံမက၊ ကိုယ်ဒြပ်ဘွင် အမြတ်ပပ်ဟု မှတ်ထင်ခေါ်ဆို
မည်းညိုဆောင်သန်း ပလ္လင်နန်းအသွင် ဦးထိပ်ပြင်၌။ ဌာတု၊ မယိမ်း
မယိုင် ကျောက်စာတိုင်ကဲ့သို့ ခိုင်ခိုင်ခန့်ခန့် ရပ်တန့် တည်နေ
တော်မူလှည့်ပါ ရှင်တော်မြတ်ကြီးဘုရား။ ဌာတု၊ တည်နေ
ရပ်တန့်တော်မူပြီး၍။ မမ၊ အကျွန်ုပ်၏။ စိတ္တံ၊ မနောဝိညာဉ်
စိတ်အစဉ်ကို။ ဗောဓေတု၊ ဒေသနာဓမ္မ အဝဝသည် စူးယှ
ဖောက်ထွင်း အမှောင်ကင်းလျက် ပွင့်လင်းလွယ်ကူ ထုတ်ယူ
သိမြင်နိုင်ပါစေသတည်း။ သာဓုနံ၊ များစွာသောင်းသောင်း
သူတော်ကောင်းတို့၏။ ဝါ၊ ဝိနည်းပွဲသဘင် ဆင်ယင်လိုလား
သူတော်ကောင်းများတို့၏။ မတ္တကေ မည်းညို ရောင်သန်း
ပလ္လင်နန်းအသွင် ဦးထိပ်ပြင်၌။ ဌာတု၊ မယိမ်းမယိုင် ကျောက်စာ
တိုင်ကဲ့သို့ ခိုင်ခိုင်မာမာ တည်နေရပ်တန့်တော်မူပါဘုရား။
ဌာတု၊ တည်နေရပ်တန့်တော်မူပြီး၍။ စိတ္တမ္ပိ၊ ဝိနည်းပွဲသဘင်
ဆင်ယင်လိုလား သူကောင်းအများတို့၏ မနောဝိညာဉ် စိတ်
အစဉ်ကိုလည်း။ ဗောဓေတု၊ သံသရာဆက်မှ လွတ်ထွက်ရန်
လမ်းစ ရှာမရအောင် ကွယ်ပစ်ညှပ် အမှောင်ခတ်ကို ပယ်သတ်
ဖြုတ်ရှင်း သံသရာတည်းဟူသော ထောင်နှောင်အိမ်အတွင်းမှ
ချက်ခြင်း ထုတ်ဆောင်တတ်သည့် သဒ္ဓါပညာ တည်းဟူသော
အရောင်ခတ်ကို နှင်းအပ်သောအနေဖြင့် အထွေထွေ အဆန်း
ဆန်း ဝေဝေပွင့်လန်းပါစေသတည်း။ ဝိနယုဿဝမ္ပိ၊ သဘင်
တကာ မယှဉ်သာအောင်ဆင်ကာယင်၌ ဝိနည်းပြန်ပွဲတော်ကြီး
ကိုလည်း။ ဗောဓေတု၊ တနှစ်ထက်တနှစ် တဆင့်ဆင့်တိုးပွား
တက်သစ်သည့် အလားသို့ ကြီးထွားပွင့်လင်းပါစေသတည်း။

၁၈၄။ ပမုဋ္ဌမိ စ သုတ္တန္တေ၊ အဘိဓမ္မေ စ တာဝဒေ။
ဝိနယေ အဝိနုဋ္ဌမိ၊ ပုန တိဋ္ဌတိ သာသနံ။

သုတ္တန္တေ၊ သတ္တဝါအများအား လွန်သနားသဖြင့် အလို
အဇ္ဈာသယလျော်စွာ စာနာထောက်ထားလျက် ဟောကြား
မြက်ဖော် ဆုံးမတော်မူအပ်သော သုတ္တန်ပိဋကတ် တရားတော်
မြတ်သည်၎င်း။ အဘိဓမ္မေ၊ နတ်ဗြဟ္မာအများအား တာဝတိံ
သာ ရပ်ဌာနာ၌ ရှေးဦးစွာ မုချဆတ်ဆတ် ငရမတ်အစစ်
ဓာတ်အနှစ်ကို ဟောကြားတော်မူအပ်သော အဘိဓမ္မပိဋကတ်
တရားတော်မြတ်သည်၎င်း။ ပမုဋ္ဌမိ၊ ဆောင်ရွက်မရှိသဖြင့်
မေ့လျော့ပျောက်ကင်း ကွယ်ပခြင်းရှိစေကာမူ။ ဝိနယေ၊ ကိုယ်
အမှုအရာ နှစ်အမှုအရာ မဖောက်မပြန် လမ်းမှန်ကျကျ အာ
ဏာပြု၍ ဆုံးမအပ်သော ဝိနည်းပိဋကတ် တရားမြတ်သည်။
အဝိနုဋ္ဌမိ၊ မကွယ်ပကင်း မလစ်ဟင်းပဲ ချွတ်ယွင်းမရှိ ပကတိ
တည်နေခဲ့သည်ရှိသော်။ တာဝဒေ၊ ထိုချွတ်ယွင်းမရှိ ပကတိ
တည်နေသမျှ ကာလပတ်လုံး။ သာသနံ၊ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ သာသနာ
တော်မြတ်ကြီးသည်။ ပုန၊ တဖန်။ တိဋ္ဌတိ၊ ကမ္ဘာပေါ်တွင်
နေလသွင်သို့ ထွန်းသင်းမသွေ တည်တံ့နိုင်ပါပေသတည်း။

၁၈၅။ သုဒုဒ္ဓသံ သုနိပုဏံ၊ ယတ္ထကာမ နိပါတိနံ။
စိတ္တံ ရက္ခေထ မေဓာဝီ၊ စိတ္တံ ဂုတ္တံ သုခါဝဟံ။

သုဒုဒ္ဓသံ၊ အကောင်အထည် ခြပ်မရှိသဖြင့် အတတ်သိရန်
ပကတိမျက်စိဖြင့် မြင်နိုင်ခဲ့စွာအသော။ သုနိပုဏံ၊ ပုံသန်းမရှိ
စုံစမ်း၍ ကြည့်သော်လည်း ပကတိမျက်စိဖြင့် မတွေ့မမြင်နိုင်
အောင် အလွန်အလွန်လည်း သိမ်မွေ့ထသော။ ယတ္ထကာမနိ-

ပါတိနံ၊ အမှတ်ထင် အကြင်အကြင် မြင်မြင်ဝါးဝါး အာရုံ
 ငါးပါး ကာမဂုဏ်တရားတို့၌။ တဏှတည်း တဏှ ကျလည်း
 ကျရောက်တတ်ထသော။ စိတ္တံ၊ နှားရိုင်းအသွင် ဘောဆင်ရိုင်း
 သမ္ပ ဝါရနစရိုက် ဗာသအကြိုက်ဖြင့် မိုက်ချင်တိုင်းမိုက်
 ရိုင်းချင်တိုင်းရိုင်း ပြေးချင်တိုင်း ပြေး၍နေတဲ့ စိတ်ကို။ မေဓာဝီ၊
 သံသရာဝဋ်စခန်းမှ လွတ်သမ်းကို မျှော်မှန်း၍ သတိဥဋ္ဌာန်
 ကျင့်လမ်းမှန်ဖြင့် ရုပ်နာမ်မှတ်သိ ပညာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။
 ရက္ခေထ၊ နေ့ရော ညဉ့်ပါ တယ်ခါမလပ် မပြတ်အောင်သာ
 စောင့်ရှောက်ရာ၏။ ဂုတ္တံ၊ မြင်ယင်မြင်တယ် ကြားယင် ကြား
 တယ်နှင့် နှိတ်တယ်စားတယ် ထိသိတယ်ဟု ခြောက်သွယ်အာရုံ
 အလုံးစုံကို လုံခြုံအောင် ရှုမှတ်နိုင်သော။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။
 စိတ္တံ၊ ခြောက်အာရုံဓာတ်သဘောတို့ လတ်သလောထိခိုက်လျှင်
 မိလိက်အောင် မှတ်နိုင်တဲ့စိတ်သည်။ သုခါဝဟံ၊ လူချမ်းသာ
 နတ်ချမ်းသာ ဗြဟ္မာချမ်းသာတို့ထက် အဆမမှန်းသာတဲ့ အဒတ
 ချမ်းသာရောက်အောင် ပို့ဆောင်နိုင်ပါပေသတည်း။

၈၈၆။ တံ ပုတ္တပသုသမ္ပတ္တံ၊ ဗျာသတ္တမာနသံ နမ။
 သုတ္တံ ဂါမံ မဟောသော ဝ၊ မစ္စု အာဒါယ ဂစ္ဆတိ။

ပုတ္တပသုသမ္ပတ္တံ၊ အိုးအိမ်တိုက်တာ လယ်ယာမြေခင်း ဆင်
 မြင်းကျွဲနှား သမီးသားနှင့် ပျော်ပါးရွှင်မြူး မေ့မူး၍နေသော။
 ဗျာသတ္တမာနသံ၊ မရသေးသည်ကို တောင်းကာ ရှေးမျှကိုတော့
 လေ့တတ်နိုင် ခိုင်ခိုင်မြဲမြဲ စွဲစွဲသမ်းသမ်း မခွဲကမ်း မခွာတမ်း
 ကပ်ယူ၍နေသော။ တံနရံ၊ တိုယောကျ်ားမိန်းမဟု ခပ်သိမ်
 သူကို။ မဟောသော၊ အလျှံဒီးဒီး အသံဟည်၍ စီးဆင်း

သွင်သွင် ကြမ်းတမ်းတဲ့ မြစ်ရေအယဉ်သည်။ သုတ္တံ၊ သတိမရ
 အိပ်မောကျ၍နေသော။ ဂါမ်၊ တရွာလုံးကို။ အာဒါယ၊
 အတင်း ဒလကြမ်း ညှဉ်းပန်းဆောင်ယူ၍။ ဂစ္ဆတိက္ကဝ၊ သွား
 လေတိသကဲ့သို့။ ဧဝံတတာ၊ တရွာလုံးလွှမ်း ရေကြမ်းဆောင်ယူ
 ထို့အတူသာလျှင်။ တံနရံ၊ ကို။ မစ္စု၊ အာဏာထန်ပြင်း ရှင်
 သေမင်းသည်။ အာဒါယ၊ အတင်း ဒလကြမ်း ညှဉ်းပန်း
 ဆောင်ယူ၍။ ဂစ္ဆတိ၊ အများလူရှင် ငိုပွဲဆင်ဖို့ ခေါင်ထွက်
 သွားလေတော့သတည်း။

၁၇၇။ အတ္ထာ ဂေဟေ နိဝတ္တန္တိ၊ သုသာနေ မိတ္တဗန္ဓဝါ။
 သုကတံ ဒုက္ကတံ ကမ္မံ၊ ဆာယာဝ အနုယာယိနီ။

အတ္ထာ၊ လယ်ယာမိုးမြေ ရွှေငွေစပါး ကျွဲနွား မြင်းဆင်
 တွင်းပြင်အရပ်ရပ် ရတတ်သမျှ စည်းစိမ်ဂုဏ်သိန် အလုံးအရင်း
 တို့သည်။ မရဏကာလ၊ သေပြီးသည်မှ နောက်ကာလ၌။
 ဂေဟေ၊ မိမိနေရာ အိမ်ဂေဟာ၌။ နိဝတ္တန္တိ၊ မလိုက်မပါ
 ကျန်ရစ်ရှာကြလေကုန်၏။ သုသာနေ၊ လူ့သမ္မုပ္ပန် မြေ
 သုသာန်၌။ သုသာနေ လူ့သေတွေရုန်းတက်တဲ့ ကုန်းပျက်ကြီး
 သာလာယံ၌။ မိတ္တဗန္ဓဝါ၊ ခြံရံသင်းပင်း မိတ်ရင်း သဟာယ
 မိတ်တိုးဘွား သားမယားတို့သည်။ နိဝတ္တန္တိ၊ မလိုက်မပါ
 ကျန်ရစ်ရှာကြလေကုန်၏။ နိဝတ္တန္တိ၊ သွားလေရှာတော့ သွား
 ရှာတော့ဟု ဟစ်အော်ငိုတ သနားကြ၍ ပို့သပြန်သွားကြလေ
 ကုန်၏။ သုကတံ ဒုက္ကတံ ကမ္မံ၊ ကိုယ်တိုင်ပြုစု ကောင်းမှု
 မကောင်းမှုဖြစ်တဲ့ ကုသိုလ်ကံ အကုသိုလ်ကံ နှစ်ပါးသည်သာ
 လျှင်။ မရဏကာလ၊ သေပြီးသည်မှ နောက် ကာလ၌။
 ဆာယာဝ၊ အရိပ်မာ သွားလေရာသို့။ အနုယာယိနီ၊ ဘဝ

သံသရာ အစဉ်ပါအောင် မကွာစိုက်စိုက် မိမိနောက်သို့ လိုက်
တတ်လေတော့သတည်း။

၁၈၈။ လောကေစ ဇာယန္တာ သတ္တာ၊
သသောကာ သဘယာ သဒါ။

မရဏာဘိ မုခါပတ္တာ၊ ဒော လောကဿ ဓမ္မတာ။

လောကေစ၊ ဖြစ်ကပျက်တုံ တွေ့ကြုံဆုံကဲ့ လောကကြီးထဲ၌။
ဇာယန္တာ၊ ရှေးကံပစ်ချ၍ ဖြစ်ပေါ်လာကြကုန်သော။ သတ္တာ၊
လှုပ်လှုပ်ရှုရှု သွားလာနေထိုင်ကြကုန်သော သတ္တဝါမှန်သမျှ
အနန္တတို့သည်။ သဒါ၊ နေ့ရောညဉ့်ပါ အခါခပ်သိမ်း။
သသောကာ၊ မျက်နှာညှိုးမှိန် စိုးရိမ်မအေး ပူဆွေး သောက
ရောက်ကြရလေကုန်၏။ သဘယာ၊ ဘေးဆိုးရန်ဆိုး အမျိုးမျိုး
အဝဝ တွေ့ကြုံခံစားကြရလေကုန်၏။ မရဏာဘိ မုခါပတ္တာ၊
နေ့စဉ်ရက်ဆက် သေမင်းဘက်သို့ မျက်နှာမူကာ သွားလာနေ
ထိုင်ကြရလေကုန်၏။ ဒော၊ ဤသို့စိုးရိမ်သောက ဘေးဘယ
နှင့် ဒုက္ခမကင်း သေမင်း၏လက်တွင်းသို့ သက်ဆင်းလိုက်ပါ
ရခြင်းသည်။ လောကဿ၊ သတ္တလောကကြီး တခုလုံး၏။
ဓမ္မတာ၊ သဘောတံထွာ ဓမ္မတာတရားကြီးပါပေတည်း။

၁၈၉။ အန္တော ဇဋ္ဌာ ဗဟိဇဋ္ဌာ၊ ဇဋ္ဌာယ ဇဋ္ဌိတာ ပဇာ။
တံ တံ ဂေါတမ ပုစ္ဆာမိ၊ ကော ဣမံ ဝိဇဋ္ဌယေ ဇဋ္ဌံ။

ဂေါတမ၊ ဂေါတမနွယ်ဖွား ရှင်တော်မြတ်ဘုရား။ ယာ
ဇဋ္ဌာ၊ အကြင်တဏှာကုန်ယက်သည်။ အန္တောဇဋ္ဌာ အတွင်း၌
လည်း ဖွဲ့ယှက်ရှုပ်ထွေး မြှေးရစ်တတ်ပါ၏။ ဗဟိဇဋ္ဌာ၊ အပဉ္စ
လည်း ဖွဲ့ယှက်ရှုပ်ထွေး မြှေးရစ်တတ်ပါ၏။ တာယ ဇဋ္ဌာယ၊

ထို့တဏှာတည်း ဟူသောကုန်ယက်သည်။ ပဇာ၊ သတ္တဝါ
 အပေါင်းကို။ ဇဋ္ဌိတာ၊ ဖွဲ့ယှက်ရှုပ်ထွေး မြှေးရစ်အပ်ပါ၏
 ဘုရား။ တံ-တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ တံ၊ ရှင်တော်ဘုရားကို။
 အဟံ၊ အရှုပ်ကိုမရှင်းနိုင်သဖြင့် လက်မှိုင်ချကာ နေရသော
 တပည့်တော်သည်။ ပုစ္ဆာမိ၊ သိလိုရေးနှင့် မေးလျှောက်ရ
 ပါတော့သည် မြတ်စွာဘုရား။ ဣမံ ဇဋ္ဌိ၊ ဤတဏှာတည်း
 ဟူသော အရှုပ်အထွေးကို။ ကော၊ အဘယ်သူသည်။ ဝိဇဋ္ဌဇယ၊
 ခုတ်ဖျက်ဖောက်ထွင်း ဖြေရှင်းနိုင်ပါမည်နည်း မြတ်စွာဘုရား။

၁၉၀။ သီလေ ပတိဋ္ဌာယ နရော သပ္ပညော၊
 စိတ္တံ ပညဉ္ဇ ဘာဝယံ။
 အာတာပီ နိပကော ဘိက္ခု၊
 သော ဣမံ ဝိဇဋ္ဌဇယ ဇဋ္ဌိ။

ဒေဝပုတ္တ၊ သိလိုရေးနှင့် မေးလျှောက်လာသော ဒါယကာ
 နတ်သား။ သပ္ပညော၊ အမြော်အမြင် ဉာဏ်ပညာရှိသော။
 နရော၊ ယောက်ျား မိန်းမဘူ ခပ်သိမ်းသော သူသည်။
 သီလေ၊ သမထဝိပဿနာ၏ ဥပနိဿယ ပါဒကဖြစ်သော
 ကုသိုလ် သီလ၌။ ပတိဋ္ဌာယ၊ ကောင်းစွာ တည်ထား၍။
 အာတာပီ၊ အကုသိုလ်ကို ပူပန်စေတတ်သော ပြင်းထန်သော
 လုံ့လရှိသည်ဖြစ်၍။ နိပကော၊ ဆန့်ကျင်ဘက်ကို ခြောက်သွေ့
 စေတတ်သော ပညာရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝါ-ဆန့်ကျင်ဘက်တို့မှ
 မိမိကို စောင့်ရှောက်တတ်သော ပညာရှိသည်ဖြစ်၍ ဝါ-
 ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ဆောင်ခြင်း၌ ယှဉ်သော ပညာရှိသည်ဖြစ်၍။
 စိတ္တဉ္ဇ၊ သမာဓိကို၎င်း။ ပညဉ္ဇ၊ ဝိပဿနာပညာကို၎င်း။

ဘာဝယံ - ဘာဝယန္တော၊ ပွားစေသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်ပါပေ၏။ သော - တာဒိသော၊ ထိုသို့သောသီလ သမာဓိ တ်ဝိဓပညာ အာတာပဟူသော ခြောက်ပါးသောတရားနှင့် ပြည့်စုံသော။ ဘိက္ခု၊ သံသဏှဘေးကို ရှုလေ့ရှိသော သူသည်။ ဣမံဇဋ္ဌံ၊ ဤတရားတည်းဟူသော အရှုပ်အထွေးကို။ ဝိဇဋ္ဌယေ။ ခုတ်ဖြတ်ဖောက်ထွင်း ဖြေရှင်းနိုင်ပေသတည်း။

သီလတရားတော် အချိုး

၁၉၁။ ဗီဇဂါမ ဘူတဂါမာ၊ ယေကေစိ ပထဝီ နိဿာ။
ယထာ ဝုစ္ဆိံ ပါပုဏန္တိ၊ သီလံ နိသတယ ပုညာနိ။

ဘော၊ အကျင့်သီလ အာစာရကို တောင့်တလိုလား အို... လူများတို့။ ယေကေစိ၊ ယခုကြုံကြ ဤလောကဝယ် ရှိသမျှ ဥဿံ အလုံးစုံကုန်သော။ ဗီဇဂါမဘူတဂါမာ၊ မျိုးစေ့အပေါင်း နောက်နှောင်း ကြီးပွား သစ်ပင်များတို့သည်။ ပထဝီ၊ နှစ်သိန်းလေးသောင်း ထုပေါင်း ယုဇနာ သင်္ချာ တွက်မှီး ကြီးမားလှတဲ့ ဤမြေကြီးကို။ နိဿာ နိဿာယဇေ၊ အပေါ်၌စီ မှီကပ်တည်၍သာလျှင်။ ဝုစ္ဆိံ၊ ပင်စည်ကိုင်ခက် အရှက်အပွင့် အဆင့်ဆင့်သီး မရေမတွက်နိုင်အောင် ကြီးပွားခြင်းသို့။ ပါပုဏန္တိယထာ၊ သဘာဝအလျောက် ဓမ္မတာအားဖြင့် ရောက်ရကုန်သလို။ တထာ၊ လောကမျက်မြင် အထင်အရှား ထိနည်းနှင့်မခြား သာလျှင်။ ယေကေစိ၊ ပစ္စုပ္ပန်သံသရာ နှစ်ဖြာ မျှော်ရှု ပြုသမျှဥဿံ အလုံးစုံကုန်သော။ ပုညာနိ၊ နိဗ္ဗာန် ရောက်ရန် အမှန်ပြုရိုး ပုညကြံယာကုသိုလ်မျိုးတို့သည်။ သီလံ၊

ငါးပါးရှစ်ပါး ကိုးဆယ်အားဖြင့် များပြားတုံလှ ကျင့်
 သီလကို။ နိဿာ နိဿာယဝေ၊ ကိုယ့်သန္တာန်ဝယ် ကျင့်ကြံ
 ဖြူဆွ မပျက်ရအောင် တည်ကြ ထိန်းကြ အမှီရကြကုန်၍
 သာလျှင်။ ဝုဇ္ဈိ၊ ဆိုင်ရာအကျိုး ဖွံ့ဖြိုးကြီးမား စည်ပင်ပြန့်ပွား
 ခြင်းသို့၊ ပါပုဏန္တိ၊ အားကိုးတခု မှီပြု လောက် အောင်
 ထောက်ရာတည်ရာ ရောက်တော့မည်သာလျှင်တည်း။

သာသနာပြု ထုတိဂါထာ

၁၉၂။ တံတံ ဌာနေသု ထေရာ ဝ၊ ပသာဒေတုံ မဟာဇနံ။
 မဟာစည် ပိ ဓုနာ ထေရော၊ ဂန္ဓာန ဗုဒ္ဓသာသနေ။

ထေရာ၊ သာသနာတော် အဦးအစ ထိုစဉ်ကာလက ပဉ္စဂင်္ဂီ
 အစချီသည့် ဂုဏ်ရည်ပြည့်ကြွယ် ကြွယ်များနွယ်သို့ လူဝယ်
 ထင်ရှား ခြောက်ဆယ်သော ထေရ်အရှင် ဘုရားတို့သည်။
 ထေရာ၊ အရှင်သာရိပုတ္တရာ အရှင်မဟာမောဂ္ဂလာန အရှင်
 ကဿပနှင့် အနုရုဒ္ဓါတဖြာ အရှင်အာနန္ဒာစသည့် ဂုဏ်ရည်
 ထင်ရှား မထေရ်ကျော် အရှင်ဘုရားတို့သည်။ တံတံ ဌာနေသု၊
 ဣန္ဒြိယပြည့်နယ် အလယ်တဝိုက် မဇ္ဈေတိုက်ဟု သမိုက်ခေါ်ရ
 မြို့မမြို့ငယ် တောနယ်ကျေးရွာ လျော်ရာဒေသ ထိုထိုအရပ်ဌာန
 တို့၌။ (ဝါ) ထိုထိုအရပ်ဌာနတို့သို့။ ဂန္ဓာန၊ သာသနာတော်
 ထွန်းပေါ်ပြန့်ရေး ရည်မျှော်တော့၍ အလေးပြုကြ ဥဿာဟ
 ဖြင့် ဒေသစာရီ ဖြန့်ချိကြသွား တော်မူကြကုန်လျက်။ မဟာဇနံ၊
 ပါရမီပြည့်ဝ ကျွတ်ထိုက် ကြသည့် များလှ သိန်းသောင်း
 လူအပေါင်းကို။ ဗုဒ္ဓသာသနေ၊ မြတ်စွာဘုရား ဟောညွှန်ကြား

သည့် သုံးပါးထင်ပေါ်၊ အဆုံးအမသာသနာတော်၌။ ပသာ
ဒေတုံ ဣဝ၊ ယုံကြည်လေးမြတ် သဒ္ဓါဓာတ်ဖြင့် ဆည်းကပ်
မိမိ ကြည်ညိုစေကြကုန်သကဲ့သို့။ ဝါ-ကြည်ညိုလေးစား သဒ္ဓါ
ပွားအောင် ဟောကြား ညွှန်ပြတော်မူကြကုန် သကဲ့သို့၎င်း။
ထေရာ၊ တတိယ သံဂါယတနာ တင်ပြီးပါသော်၊ မဟာ
မောဂ္ဂလိပုတ္တ တိဿမည်တွင် ထေရ်အရှင်၏ သွန်သင်ညွှန်ကြား
အမိန့်တော်စကားကို ထိပ်ဖျားပန်ဆင် အရှင်မဇ္ဈန္တိက မဟာ
ဒေဝ သောဏစသည် ကိုးလိထင်ရှား ကိုးဘွဲ့သော မထေရ်
အရှင်ဘုရားတို့သည်။ တံတံ ဌာနေသ္မ၊ ဂဿိဂန္ဓာရမဟိ သန္တံ
သုဝဏ္ဏဘူမိ မြန်မာပြည်တို့ စသည်ကိုးတန် ကိုးနိုင်ငံဒေသ
ထိုထိုအရပ်ဌာနတို့၌။ (ဝါ) ထိုထိုအရပ်ဌာနတို့သို့။ ဂန္ဓာန၊
ဓမ္မဒူတ ကိစ္စမြတ်မုန် ကျလာသည့် တာဝန်ကို အလွန်လေးစား
ထက်သန်သော စိတ်ထားဖြင့် ကြံသွားတော်မူကြ ကုန်လျက်။
မဟာဇနံ၊ ပါရမီပြည့်ဝ ကျွတ်ထိုက်ကြသည့် များလှ သိန်း
သောင်း လူအပေါင်းကို။ ဗုဒ္ဓသာသနော၊ မြတ်စွာဘုရား
ဟောညွှန်ကြားသည့် သုံးပါးထင်ပေါ် အဆုံးအမသာသနာ
တော်၌။ ပသာဒေတုံဣဝ၊ ယုံကြည်လေးမြတ် သဒ္ဓါဓာတ်ဖြင့်
ဆည်းကပ်မိမိ ကြည်ညိုစေကြကုန်သကဲ့သို့။ ဝါ-ကြည်ညို လေး
စား သဒ္ဓါပွားအောင် ဟောကြား ညွှန်ပြတော် မူကုန်ကြ
သကဲ့သို့၎င်း။ အဓုနာ၊ သာသနာနှစ်များ နှစ်ဆယ့်ငါး နှစ်ဆယ့်
ခြောက်၊ ရာစုဆောက်ရာ ယခုအခါ၌။ မဟာစည်ထေရောပိ။
ဆဋ္ဌသံဂါယနာ ပဉ္စာပုစ္ဆက အရှင်မဟာကဿပလို့ ဘာရဝန်
ဆောင် ဉာဏ်ရောင်ထိန်ညှိုး ကျေးဇူးရှင် မဟာစည်ဆရာတော်
ဘုရားကြံသည်လည်း။ တံတံ ဌာနေသ္မ၊ အင်ဒိုနီးရှား၊ ယိုးဒယား

နှင့် ဒိန္နိယသီဟိုဠ် ထိုထိုဌာန တိုင်းပြည်ပနှင့် ပြည်မအတွင်း
 ဂုဏ်ရောင်လင်း၍ သတင်းပြန့်လှိုင် ရန်ကြိုင်သည့် မော်လမြိုင်
 အဝင်အပါ များစွာသောဒေသ ထိုထိုအရပ်ဌာနတို့၌။ (ဝါ)
 ဆောဝတီ၊ ချင်း၊ ကရင်၊ ရခိုင်၊ မွန်၊ မြန်မာ၊ ရှမ်းပါ မကျန်ရ
 ထိုထိုအရပ်ဌာနတို့သို့။ ဂန္ဓာန၊ အခါအခွင့် ပေါ်လာလင့်က
 မဖင့်လျင်စွာ ကရုဏာဖြင့် မေတ္တာရွှေထား သာသနာပြု
 ကြသွားတော်မူလျက်။ မဟာဇနံ၊ ကို။ ဗုဒ္ဓသာသနော၊ ၌။ ပဿ
 ဒေတံ၊ ကြည်ညိုလေးစား သဒ္ဓါပွားအောင် ဟောကြား ညွှန်ပြ
 လျက်ရှိပါပေသတည်း။

၀၉၃။ ပဿန္တာ ရူပဝိဘဝံ၊ သုဏန္တာ မဓုရံ ဂိရံ။
 စရန္တိ သာဓု သမ္ပုဒ္ဓါ ကာလေ ကေဠိ ပရမ္မုခါ။

သမ္ပုဒ္ဓကာလေ၊ ရှင်တော်ဘုရား ထင်ရှားပွင့်ပေါ် လက်
 ထက်တော်အခါ၌။ သာဓု၊ ပါရမီနှင့် စင်တင်၍ အရင်းအမာ
 ကလျာဏဂိုဏ်းဝင် ဟိုရှေးက သူတော်စင်တို့သည်။ ရူပဝိဘဝံ၊
 လက္ခဏာတော်ကြီးငယ် အသွယ်သွယ်ဖြင့် တင့်တယ်ပေါင်းစုံ
 ဘုရားရှင်၏ ရှေ့ရုပ်ပုံကို။ ပဿန္တာ၊ သင်္ချေကမ္ဘာ လွန်လေပါ
 လည်း တခါဘူးမျှ မဖူးရသဖြင့် ထူးစွာအချိန် မြိန်မြိန်ကြီး
 ဖူးမျှော်ကြံကုန်လျက်။ မဓုရံဂိရံ၊ ကြားရသူဖိန့် နားဝင်စိမ့်၍
 ဆိမ့်လျက်ချိုဟန် အင်္ဂါရှစ်တန်နှင့် ပြည့်စုံသော ကရားတော်
 အသံကို။ သုဏန္တာ၊ အာရုံတပါး၊ စိတ်မမျှားပဲ တရား၌သာ
 မှတ်သား နာကြကုန်လျက်။ ကေဠိပရမ္မုခါ၊ ပျော်ပွဲရှင်ပွဲ
 မျက်နှာလှကြ ကုန်လျက်သာလျှင်။ စရန္တိ၊ သူတော်ချင်းတွေ့

သတင်းမေ့လျက် ပျင်းငွေမကြုံ အသင်းအဖွဲ့ တွေ့ဆုံလျက်
ပျော်ပျော်ကြီး လှည့်လည်ကြလေကုန်သတည်း။

၁၉၄။ သံလံ ယောဂိဿ လင်္ကာရော၊
သီလံ ယောဂိဿ မဏ္ဍနံ။
သီလေဟိ လင်္ကတော ယောဂီ၊
မဏ္ဍနေ အဂ္ဂတံ ဂတော။

သီလံ၊ သီလငါးပါး ရှစ်ပါးဆောက်တည်သားသည့် သီလ
များသည်။ ယောဂိဿ၊ တရားအလုပ်၊ အားထုတ် နေသော
ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏။ အလင်္ကာရော၊ အဝတ်လောက်မက၊ အလွန်
တောက်ပတဲ့ အဆင်းတန်ဆာ မည်ပါပေ၏။ သီလံ၊ ဂရုဓမ္မ၊
ပဉ္စင်နှင့် အဋ္ဌင်ခေါ်၊ စောင့်သုံးအပ်တဲ့ သီလတော်သည်။
ယောဂိဿ၊ ဘဝလွတ်လမ်း ကမ္မဋ္ဌာန်း၌ ကြိုးပမ်းအားထုတ်
တရားအလုပ်နှင့် ပျော်ရွှင် သူထော်စင် ယောဂီ ပုဂ္ဂိုလ်၏။
မဏ္ဍနံ၊ လိမ်းသခြယ်တင် အပေါ်ရံ အဆင်အပြင်ပါပေတည်း။
သီလေဟိ၊ အမြဲစောင့်သုံးအပ်တဲ့ ငါးပါးသီလ ရှစ်ရက်
သီတင်း လပြည့်လကွယ်နေ့တို့၌ အထူးစောင့်သုံးအပ်တဲ့ ဥပုသ်
သီလတို့ဖြင့်။ လင်္ကတော၊ ငတ်စားတန်ဆာ ပန်းနံ့သာနှင့်
ဆင်စရာစုံလင် အယဉ်ကြီးယဉ်အောင် အပြင်ကြီးပြင် အဆင်
ကြီးဆင်၍ ထားအပ်သော။ ယောဂီ၊ ဘုရားရှင်အကြိုက် တရား
ရှင်ခွင်ပိုက်ထားတဲ့ ယောဂီသည်။ မဏ္ဍနေ၊ အပြင်အဆင်
ကြောင့်။ မဏ္ဍနေကိုယ်ကိုယ်ကို အချိုးမကျတယ်လို့ တမျိုး
လှအောင် အပြုအပြင်တွေနဲ့ အနုအယဉ် ယခုဆင်ကြသော
သတို့တင်။ အဂ္ဂတံ၊ အလှပြင်တဲ့ အတတ်တင်ဖြင့် ပဋ္ဌမတင်ရတဲ့

အမြတ်ဘုရင် အဖြစ်သို့။ ကတော၊ ပါရဂူမြောက် တစ်ခေါ်
လောက်အောင် ထိပ်တန်းကနေ ရောက်ရပါပေသတည်း။

၁၉၅။ (၁) ပတ္တဒွေ၊ တာတိ ကာယော၊
ဒဋ္ဌော ကဋ္ဌ မုခေန ဝါ။
ပထဝီ ဓါတုပ္ပကောပေန၊
ဟောတိ ကဋ္ဌ မုခေဝ သော။

(၂) ပုတိကော ဘဝတိ ကာယော၊
ဒဋ္ဌော ပုတိမုခေန ဝါ။
အာပေါ နုတုပ္ပကောပေန၊
ဟောတိ ပုတိမုခေဝ သော။

(၄) သန္တတ္ထော ဘဝတိ ကာယော၊
ဒဋ္ဌော အဂ္ဂိမုခေန ဝါ။
တေဇောဓါတုပ္ပကော ပေန၊
ဟောတိ အဂ္ဂိမုခေဝ သော။

(၄) သဉ္စိန္ဒော ဘဝတိ ကာယော၊
ဒဋ္ဌော သတ္ထ မုခေန ဝါ။
ဝါယော ဓါတုပ္ပကောပေန၊
ဟောတိ သတ္ထမုခေဝ သော။

ကဋ္ဌမုခေန၊ ကဋ္ဌမုခမြေမျိုးသည်။ ယောကာယော၊ အကြင်
ကိုယ်ကို။ ဒဋ္ဌော၊ ကိုက်အပ်လေပြီ။ သောကာယော၊ ထိုကဋ္ဌမုခ
မြေအကိုက်ခံရတဲ့ ကိုယ်သည်။ ပတ္တဒွေ၊ ထင်းချောင်းပမာ
တောင့်တင်း၍ အသက်သေရလေသည်။ ဟောတိဝါ-ဟောတိ
ယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ သတ္တာနံ၊ သတ္တဝါတို့၏။

ကာယေ၊ ကိုယ်၌။ ပထဝီတပုပ္ဖကောပေန၊ ပထဝီတတ်တည်း။
ဟူသော မြေကြီး ထကြွသောင်းကျန်းခြင်းကြောင့်။ သော
ကာယော၊ ထိုကိုယ်ကောင် ကြီးသည်။ ကဋ္ဌမုခေဝ၊ ကဋ္ဌမုခ
မြေအကိုက်ခံရသော ကိုယ်ကဲ့သို့။ ပတ္တဒ္ဒေါ၊ ထင်းချောင်းပမာ
တောင့်တင်းခိုင်မာ၍ သေရလေသည်။ ဘဝတိ မလွဲပုံသေဖြစ်ရ
ပေသတည်း။ (ကျန်တာတုပြီ)

၁၉၆။ (၁) ယေကေစိ သပ္ပံ ဂဏ္ဍန္နိ၊
မိဠုလိတ္တံ မဟာဝိသံ။
ပဉ္စ ဂဏ္ဍန္နု နတ္တာနိ၊
လောကေ သပ္ပါဘိ နန္ဒိနော။

(၂) ဒုဂ္ဂန္ဒ အသုစိ ဗျာဓိံ၊
ဝိသံ မရဏ ပဉ္စမံ။
အနတ္တာ ဟောန္တိ ပဉ္စေတေ၊
မိဠုလိတ္တေ ဘုဇဂ်မေ။

(၃) ဧဝမေဝံ အကုသလာ၊
အန္ဓဗာလ ပုထုဇနာ။
ပဉ္စ ဂဏ္ဍန္နု နတ္တာနိ ဘဝေ၊
ဇာတာဘိ နန္ဒိနော။

(၄) ဒုဂ္ဂန္ဒ အသုစိ ဗျာဓိံ၊
ဇရိ မရဏ ပဉ္စမံ။
အနတ္တာ ဟောန္တိ ပဉ္စေတေ၊
မိဠုလိတ္တေဝ ပန္ဒဂေ။

(၁) ယေကေစိ၊ အမှတ်မဆင် အကြင်သို့သော သူတို့သည်။ မိဋ္ဌလိတ္တံ၊ မပင်တင်ပုပ်တို့ဖြင့် စက်ဆုတ်ဖွယ်ရန် လိမ်းကျံ၍ နေပေသော။ မဟာဝိသံ၊ ကြောက်လန့်သနား ကြမ်းတမ်းသော အဆိပ်ရှိသော။ သပ္ပံ၊ မြေကို။ ဂဏ္ဍန္တိ၊ ဖမ်းယူကြကုန်ခြားအံ့။ ဘောကေဋ္ဌံ၊ သပ္ပာတိနန္ဒီနော၊ အသိဉာဏ်ခေါင်းပါးသဖြင့် မြေကိုပင် အားရနှစ်သက် သဘောကျ၍ နေကြကုန်သော သူတို့သည်။ ပဉ္စအနတ္တာနိ၊ အကျိုးမဲ့ ငါးပါးတို့သည်။ ဂဏ္ဍန္တိ၊ ဖမ်းယူသည်မည်ကြလေကုန်၏။

(၂) ဒုဂ္ဂန္တိ၊ မကောင်းသော ရန်ကို။ ဂဏ္ဍန္တိ၊ ကုန်၏။ အသုစိ၊ မစင်ကြယ်သည်ကို။ ဂဏ္ဍန္တိ ကုန်၏။ ဗျာဓိ၊ သေဖို့ရန် အနာရောဂါကို။ ဂဏ္ဍန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝိသံ၊ အဆိပ်ကို။ ဂဏ္ဍန္တိ၊ ကုန်၏။ ပဉ္စမံ၊ ငါးခုမြောက်သော။ မရဏံ၊ သေခြင်းကို။ ဂဏ္ဍန္တိ၊ ကုန်၏။ မိဋ္ဌလိတ္တော၊ သော။ ဘုဇင်္ဂမေ၊ ကောက်ကောက်ကော့ကော့ သွားတတ်သော မြေသတ္တဝါ၌။ ဧတေပဉ္စအနတ္တာ၊ ဤအကျိုးမဲ့တရား ငါးပါးတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ထင်ရှားမသွေဖြစ်ကြလေကုန်၏။

(၃) ဝေမေဝံ၊ ဤအတူ။ အကုသလာ၊ ပရမတ္တသဘာဝ၌ လိမ္မာ ကျွမ်းကျင်မှု မရှိကြကုန်သော။ အန္ဓဗာလ ပုထုဇဉ်နာ၊ ပညာမပြုစိ ကန်းဘိဗာလ ပုထုဇဉ်ဟူသမျှတို့သည်။ ဘဝေ၊ ဖြစ်ရာဘဝ၌။ ဇာတာဘိ နန္ဒီနော၊ ဇာတိပဋိသန္ဓေ တည်နေရသည်ကို နှစ်လိုအားရ ငမ်းမြောက်ကြကုန်သည်ဖြစ်၍။ (၀၂) ဝမ်းမြောက်ကြကုန်သော အန္ဓဗာလ ပုထုဇဉ်ဟူသမျှတို့သည်။ ပဉ္စအနတ္တာနိ၊ ပေါ်လတ်သော အကျိုးမဲ့ ငါးပါးတို့ကို။ ဂဏ္ဍန္တိ၊ ဖမ်းယူမိသည် မည်ကြလေကုန်သတည်း။

(၄) ဒုက္ခန္ဓာ၊ ကို။ ဂဏ္ဍန္တိ၊ ကုန်၏။ အသုခိ၊ ကို။ ဂဏ္ဍန္တိ၊ ကုန်၏။ ဗျာမိ၊ သေဖို့ရန်ပို့ဆောင်တဲ့ ဗျာဓိတရားကို။ ဂဏ္ဍန္တိ၊ ကုန်၏။ ဇရံ၊ ဆွေးမြေ့ ယိုယွင်း အိုးမင်းခြင်းကို၎င်း။ ပဉ္စမံ၊ ငါးခု မြောက်သော။ မရဏံ၊ သေခြင်းကို၎င်း။ ဂဏ္ဍန္တိ၊ ကုန်၏။ မဇ္ဇ လိတ္တော၊ အပ်သော။ ပန္နဂေါ၊ မြေပွေးမြေဟောက်၍။ ပဉ္စအနတ္တာ၊ ငါးပါးသော အကျိုးမဲ့ တို့သည်။ ဟောန္တိဣဝ၊ ဖြစ်ကုန် သကဲ့သို့။ ဣမသ္မိံ သရီရေ၊ ဤကံ့ယံကောင်ကြီး၍။ တေပဉ္စ အနတ္တာ၊ ဤအကျိုးမဲ့ တရား ငါးပါးတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ပရမတ္ထသဘာဝအားဖြင့် ထင်ရှားမသွေ ဖြစ်ကြလေကုန်၏။

၁၈၇။ (၁) အတိတံ နာန္တာဂမေယျ၊
 နုပ္ပဋိကခေ အနာဂတံ။
 ယဒတိတံ ပဟိနံ တံ၊
 အပ္ပတ္တဉ္စ အနာဂတံ။

(၂) ပစ္စုပ္ပန္နဉ္စ ယံ ဓမ္မံ၊
 တတ္ထ တတ္ထ ဝိပဿတိ။
 အသံဟိရံ အသံကပ္ပံ၊
 တံ ဝိဒ္ဓါ အနုဗြူဟယေ။

(၃) အဇ္ဇော ကိစ္စံ မာတပ္ပံ၊
 ကောဇညာ မရဏံ သုဝေ။
 နဟိနော သကံရံ တေန၊
 မဟာ သေနေန မစ္စုနာ။

(၁) အတိတံ၊ အတိတ်ဖြစ်သော။ ယံ ဓန္ဒပဉ္စကံ၊ အကြင် ဓန္ဒာငါးပါးအပေါင်းသည်။ အတ္တိ၊ ရှိ၏။ တံ၊ ထိုဓန္ဒာငါးပါး

စည်။ ပဟိနံ၊ ချုပ်ပျောက်ခဲ့လေပြီ။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ချုပ်ခဲ့ပြီး ပျောက်ခဲ့ပြီးဖြစ်သောကြောင့်။ အတိတံ၊ အတိတ်ခန္ဓာငါးပါးကို။ နအန္တအာဂမေယျ၊ တဖန်မလာစေရာ။ ဝါ၊ တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် ပြန်၍စဉ်းစားမနေရာ။ အနာဂတဉ္စ၊ အနာဂတ်ခန္ဓာ ငါးပါး သည်လည်း။ အပ္ပတ္တံ၊ မရောက်လာသေး၊ မဖြစ်ပေါ်သေး။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ မဖြစ်ပေါ်လာသေးသောကြောင့်။ အနာဂတံ၊ အနာဂတ် ခန္ဓာငါးပါးကို။ နပ္ပဋိကခေါ်၊ တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် မျှော်လင့်တောင့်တ၍ မနေရာ။

(၃) သုဝေ၊ နက်ဖန်ခါ၌။ ဇီဝိတံဝါ၊ အသက်ရှင်ရဦး နေ့ရက်။ မရဏံဝါ၊ ရက်။ ကောဇညာ၊ အဘယ်သူသိနိုင်ပါ အံ့နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့လုံးလုံးသွင်း၍။ အာတပ္ပံ၊ ကိလေသာတို့ကို ပူလောင်စေတတ်သော ဝိပဿနာအားထုတ်မှုကို။ အဇ္ဇေဝ၊ နက်ဖန်သဘက် နေ့ရက်မရွေ့ ယနေ့ပင်လျှင်။ ကိစ္စံ၊ မဆိုင်းမရပ် ပြုလုပ်အပ်၏။ ဟိ၊ နက်ဖန်သေမည် ရှင်မည်ဟုမသိနိုင်ခြင်း၏ အကြောင်းကား။ မဟာသေနေန၊ ရေမီးအဆိပ် လက်နက် ရောဂါ စသည်ဖြင့် သေစေနိုင်ကြောင်း စစ်သည်အပေါင်း များရှိသော။ တေနမစ္စုနာ၊ သေမင်းဟုခေါ်သော ထိုသေခြင်း တရားနှင့်။ နော၊ ငါတို့အား။ သင်္ဂရံ၊ ရက်ချိန်းပေးထားခြင်း တံစိုးလက်ဆောင်ပေးထားခြင်း ခုခံနိုင်အောင် စစ်သည်ဗိုလ်ပါ စုံဆောင်းထားခြင်းသည်။ နအတ္တိ၊ မလုံးလုံး မရှိပါပေ။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်၊ သုဝေမရဏံ၊ ကို။ ကောဇညာ၊ ဘယ်သူသိနိုင်ပါအံ့ နည်း။ ။

(၄) ဝေံ ဝိဟာရိံ၊ ဤသို့မြတ်သောအကျင့်ဖြင့် နေလေ့ရှိ သော။ အခတာပိံ၊ ကိလေသာကို ပူပန်စေတတ်သော လုံ့လ

ဝိရိယ ရှိပေထသော။ အဟောရတ္တံ၊ နေ့ညဉ့်တို့ပတ်လုံး။
 အတန္တိတံ၊ ပျင်းရိခြင်း မရှိထသော။ တံပုဂ္ဂလံ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို။
 ဝေ ကေန္တေန၊ စင်စစ်ကေန အမှန်အားဖြင့်။ ဘဒ္ဒေကရတ္တောတံ၊
 တညဉ့် မျှပင် အသက်ရှင်လည်း သူတော်စင်ပေါင်း ချီးမွမ်း
 ကြောင်းဖြင့် ကောင်းသောအသက်ရှည်ခြင်းဟူ၍။ သန္တော၊
 သူတော်ကောင်းစင်စစ် ဖြစ်တော်မူသော။ မုနိ၊ မြတ်စွာဘုရား
 သည်။ အာစိက္ခတေ၊ သဘောစိမ့်အောင် ဟောမိန့်တော်မူလိုက်
 ပါပေသတည်း။

၁၉၈။ အပ္ပမာဒေန မဃဝါ၊ ဒေဝါနံ သေဠတံ ဂတော။
 အပ္ပမာဒံ ပသံသန္တိ၊ ပမာဒေါ ဂရဟိတော သဒါ။

အပ္ပမာဒေန၊ အရာရာမှာ ဘာမဆို သိရမဲ့ အပ္ပမာဒ
 သတိဆိုတဲ့ မမေ့မလျော့ခြင်းကြောင့်။ မဃဝါ၊ သူ့ဇာသက်နှင်း
 သိကြားမင်းသည်။ ဒေဝါနံ၊ စတုမဟာ ဝတိ သာဝယ် ရှိန်ဝါ
 များစွာ နတ်တကာတို့ထက်။ သေဠတံ၊ မပြတ်နှလုံးသွင်းခြင်း
 ကြောင့် အမြတ်ဆုံး မင်းအဖြစ်သို့။ ဂတော၊ ရှေးကပြုဘူး
 ကုသိုလ်ထူးကြောင့် အမှန်မသွေ ရောက်လာပါပေ၏။ အပ္ပ
 မာဒံ၊ စည်းစိမ်ယစ်မှူး အပျော်ကြူးစရာတွေကို မတော်ဘူးဆို
 တာ စိတ်မှာဝင်၍ ထိတ်စရာပင် ဆင်ခြင်မိမိ သတိထားမှုဆိုတဲ့
 မမေ့မလျော့ခြင်းကို။ ပသံသန္တိ၊ ဂုံရည်လျှံတို ကဝိဆိုခေါ် ပညာ
 ကျော်တို့က ချီးမွမ်းကြလေကုန်၏။ ပမာဒေါ၊ သတိပေါ်၍
 မေ့လျော့ခြင်းကို။ သဒါ၊ အခါခပ်သိမ်း။ ဂရဟိတော၊ ကဲ့ရဲ့
 အပ်၏။ ဂရဟိတော၊ ဘုရားအစရှိတဲ့ သူတော်ကောင်းတွေက
 လက်ညှိုးထိုးကာ မဲ့ရှဲ့၍ ကဲ့ရဲ့အပ်လေတော့သတည်း။

၁၉၉။ တုမေ့ မနုဿတ္တံ လဒ္ဓါ၊ အာဂတာ ဗုဒ္ဓ သာဝကာ။
သကဂေ ဟေ ပမောဒိက္ခာ၊ ဝတ္တံ ကရောထ ပဏ္ဍိတာ။

ဘောန္တော၊ အနီးအဝေးမှ ခရီးမရှေးပဲ စည်းဝေး
ရောက်လာကြကုန်သော အို... တရားနာ ပရိသတ်အပေါင်း
သူတော်ကောင်းတို့။ မနုဿတ္တံ၊ သံသရာမှာ အပြန်တရားနှစ်ရာ
မက ဖန်ခါခါဘဝအနေနဲ့ ခန္ဓာတွေရကြသော်လည်း တကြိမ်
တခါမှရလာတဲ့ လူအဖြစ်ကို။ လဒ္ဓါ၊ ရှေးကံထောက်မသဖြင့်
ဗုဒ္ဓပုဂ္ဂိုလ် နဝမ ခေတ်အခါမှာ ဖြစ်လာကြကုန်သော။ တုမေ့၊
သာသနာမှာမှီခို၍ ကြည်ညိုလေးစား အားထားလေ့ ရှိကြ
ကုန်သော သင်္ဘောတရားနာ ပရိသတ်အပေါင်းတို့သည်။ သက
ဂေဟေ၊ မိမိတို့နေရာ အိမ်ဂေဟာ၌။ ဗုဒ္ဓသာဝကာ၊ လက်အုပ်
ချီးမြှင့် ရှိခိုးပူဇော်ခြင်းငှာ ထိုက်ကုန်သော ဘုရားသားကျော်
သံဃာတော်တို့သည်။ အာဂတာ၊ ချီးမြှောက်ဖို့ရာ ကြံရောက်
တော်မူလာကြကုန်၏။ တေ၊ ထိုလက်အုပ်ချီးမြှင့် ရှိခိုးခြင်းငှာ
ထိုက်တဲ့ ဘုရားသားတော် သံဃာတော်တို့ကို။ ပဏ္ဍိတာ၊ ပစ္စုပ္ပန်
သံသရာ နှစ်ဖြာအကျိုးမျှော်ကိုးသိမြင် ပညာရှင်တို့သည်။ ပမော
ဒိက္ခာ၊ ကံထူးပေလှ ရတော်စွဟု အလွန်အကျူး အတူးဝမ်း
မြှောက်ခြင်း ရှိကြကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝတ္တံ၊ ဒေဝတာ သူတို့နှင့်
ထုတ်ပြန်ဟောကြားတော်မူခဲ့တဲ့ ချမ်းသာရေးလမ်းမှန် ကျင့်
ဝတ်ကိုးတန်ကို။ ကရောထ၊ အဟောဝတ ဪ... ကောင်း
လေစွ ကောင်းလေစွဟု ခုံခုံမင်မင်နဲ့ စုံစုံလင်လင်ကြီး ပြုလိုက်
ကြပါကုန်တော့လော့။ ။

၂၀၀။ ယောနိသော မနသိကာရော၊
 ဓမ္မော သေက္ခဿ ဘိက္ခုနော။
 နတ္ထညော ဧဝံ ဗဟုကာရော၊
 ဥတ္တမတ္တဿ ပတ္တိယာ။
 ယောနိသော ပဒဟံ ဘိက္ခု၊
 ခယံ ဒုက္ခဿ ပါပုဏေ။

ယောနိသော မနိသိကာရော၊ သည်။ သေက္ခဿဘိက္ခု
 နော၊ ကျင့်ဆဲဖြစ်သော ရဟန်းအား။ ဥတ္တမတ္တဿပတ္တိယာ၊
 မြတ်သော အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်ဖို့ရန် အလို့ငှာ။ ဗဟုပကာ
 ရော၊ များစွာကျေးဇူးရှိ၏။ ဧဝံ၊ ဤအဘူ။ အညော၊ ယော
 နိသော မနသိကာရမှတပါး။ ဗဟုပကာရော၊ ကျေးဇူးများ
 သော၊ ဓမ္မော၊ တရားသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိပါပေ။ ယောနိသော၊
 အသင့်အံ့အားဖြင့်။ ပဒဟံ ပဒဟန္တော၊ အားထုတ်သော။ ဘိက္ခု၊
 ရဟန်းသည်။ ဒုက္ခဿ၊ ဆင်းရဲ၏။ ခယံ၊ ကုန်ရာန်ဗွာန်သို့။
 ပါပုဏေ၊ ရောက်ရာ၏။ ။

၂၀၁။ ယတော ယတော သမ္မသတိ၊ ခန္ဓာနံ ဥဒယဗ္ဗယံ။
 လဘတေ ပီတိပါမုဇ္ဇံ၊ အမတံ တံ ဝိဇာနတံ။

ယတော ယတော၊ အကြင်အကြင် ရုပ်အဖို့ နာမ်အဖို့မူ။
 ခန္ဓာနံ ဥဒယဗ္ဗယံ၊ ခန္ဓာငါးပါးတို့ အဖြစ်အပျက်ကို။ သမ္မသတိ၊
 သုံးသပ်၏။ တတော တတော၊ ထိုထိုသုံးသပ်သော ရုပ်အဖို့
 နာမ်အဖို့မူ။ ပီတိပါမုဇ္ဇံ များစွာနှစ်သိမ့် အားရမှုပီတိ အနည်း
 ငယ် နှစ်သိမ့် အားရမှု ပါမောဇ္ဇာကို။ လဘတေ၊ ရလေ၏။
 တံ၊ ထို ပီတိပါမောဇ္ဇာသည်။ ဝိဇာနတံ၊ အဖြစ်အပျက်ကို

သိသော ယောဂီတို့၏။ အမတံ၊ သေခြင်းကင်းသော နိဗ္ဗာန်သို့
ကေနရောက်ကြောင်းဖြစ်၍ အပ္ပိုက်နိဗ္ဗာန်ကြီး ပါပေတည်း။ ။

၂၀၂။ အန္ဓဘူတော အယံ လောကော၊ တနုကေတ္တဝိပဿတိ။
သကုဏော ဇာလမုတ္တော၊ အပ္ပေါ သဂ္ဂါယ ဂစ္ဆတိ။

အယံ လောကော၊ ဤလူအပေါင်းသည်။ အန္ဓဘူတော၊
သံသရာဘေးကို မြော်မြင်သောဉာဏ် ဝိပဿနာဉာဏ် တည်းဟူ
သော မျက်စိမှကင်းသည်ဖြစ်၍ ပကတိမျက်စိ မှကန်းသော်
လည်း အကန်းကဲ့သို့ဖြစ်၏။ ဧတ္ထ၊ အကန်းသဖွယ် ဖြစ်သော ဤ
လူအများထဲ၌။ တနုကော၊ အနည်းငယ်သော သူသည်သာလျှင်။
ဝိပဿတိ၊ ဝိပဿနာရှုနိုင်၏။ ဇာလမုတ္တော၊ အုပ်မိပြီးသော
ပိုက်ကုန်အတွင်းမှ လွတ်မြောက်သော။ သကုဏော၊ ငှက်သည်။
အပ္ပေါဣဝ၊ နည်းပါးသကဲ့သို့။ အပ္ပေါ၊ မပြောသဖွယ် အနည်း
ငယ်သော သူသည် သာလျှင်။ သဂ္ဂါယ၊ သုဂတိနိဗ္ဗာန်သို့။
ဂစ္ဆတိ၊ သွားရောက်နိုင်၏။ ။

၂၀၃။ ကိစ္ဆော မနုဿပဋိလာဘော၊ ကိစ္ဆံ မစ္စာန ဇီဝိတံ။
ကိစ္ဆံ သဒ္ဓမ္မသဝနံ၊ ကိစ္ဆော ဗုဒ္ဓါနံ မပ္ပါဒေါ။

မနုဿပဋိလာဘော၊ သတ္တဝါရယ်လို့ မကြာမကြာဖြစ်ရ
သော်လည်း တခဲတလခေတ်မှ လူဖြစ်၍လွှာရခြင်းသည်။
ကိစ္ဆော၊ လူနိစ္စာကြီးပမ်း ကုသိုလ်ကံအစွမ်းကြောင့် လိပ်ကန်း
ထမ်းပိုး တိုးငင်သည့်ပမာ ဖြစ်တောင့်ဖြစ်ခဲ ရခဲကြီးရအပ်ပါ
ပေ၏။ မစ္စာနံ၊ ကိုယ်ကိုယ်သူသူ အပူမကင်း လူခပင်း နတ်
ပြဟွာ သတ္တဝါမှန်သမျှတို့၏။ ဇီဝိတံ၊ မရ ရရေး မလှ လှရေး

မဝဝရေး ခဏခဏမအေးရပဲ နေရေးသေရေးအတွက်နှင့် ရှုပ်
 ပွေ့ကာ အလုပ်တွေအဖြာဖြာနှင့် အသက်ရှင်၍နေရခြင်းသည်။
 ကိစ္စံ၊ တကွက်တကွက် ပူစရာကြောင့် အသက်မက မရှူသာ
 အောင် သူ့သူငါငါတွေကိုညှဉ်းဆဲသဖြင့် အဆင်းရဲကြီး ဆင်းရဲ
 လှပါပေ၏။ သဒ္ဓမ္မသဝနံ၊ နည်းမှန်လမ်းမှန် ကျမ်းဂန်ချင့်
 ထောက် နိဗ္ဗာန်ရောက်အောင် ချီးမြှောက်ဟောကြားနိုင်တဲ့
 သူတော်ကောင်းတို့၏တရားတော်ကိုကြားနာရခြင်းသည်။ ကိစ္စံ၊
 နှစ်ရှည်သမ္ပာဒ် စောင့်စားခါ ငံ့ မျှော်ရသော်လည်း အတော်
 ကြာအောင်မပေါ်လာသဖြင့် ကြောင့်ငြာနှင့်ဖွင့်၍ရှာရလောက်
 အောင် ဆင်းရဲလှပါပေ၏။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ သင်္ချေလေးချပ် တသိန်း
 ကပ်ဖြင့် ဆယ်ထပ်ပါရမီ ကျင့်ကြံစည်မှ လေးလီသစ္စာ ဟုတ်
 မှန်ရာကို ကောင်းစွာသိမြင် ဘုရားရှင်တို့၏။ ဥပ္ပါဒေါ၊ ဥဒ္ဓိ
 တောင်စွန်း နေဇက်ဝန်းပမာ ဖြစ်ထွန်းပေါ်ပေါက်၍ လာခြင်း
 သည်။ ကိစ္စော၊ လူဖြစ်ရခြင်း သက်ရှင်ခြင်းနှင့် ဆောင်နှင်း
 နိဗ္ဗာန် သူတော်ကောင်းတို့၏ တရားမှန်ကို နာကြားရခြင်းတို့
 ထက် အလွန်အလွန် ခက်ခဲ၍ အသက်နှင့် လဲရလောက်အောင်
 အဆင်းရဲကြီးဆင်းရဲ အရဲကြီး ရဲလှပါပေသတည်း။

၂၀၄။ နိရယေသု ဘယံ ဒိသ္မာ၊ ပါပါနိ ပရိဝဇ္ဇယေ။
 အရိယဓမ္မံ သမာဒါယ၊ ပဏ္ဍိတော ပရိဝဇ္ဇယေ။

ပဏ္ဍိတော၊ ပညာရှိသည်။ ပဏ္ဍိတော၊ အကျိုးအကြောင်း
 နှင့် ဆိုးကောင်း ထောက်မျှော် သင့်မသင့် တော်မတော်ကို
 လျော်သလို စစ်ဆေး၍ အပြစ်ဘေးကင်းစင် လမ်းကောင်းကို
 မြော်မြင်သည့် တော်ဝင်ကဝိ ပညာရှိသည်။ နိရယေသု၊

မကောင်းမှုပြုသူတို့၏ ကျရောက်ရာ ကယ်ပါယူပါ တစာစာ
 နှင့် ဘယ်ခါမှ ချမ်းသာမရ အလွန်အလွန်ဆင်းရဲလှတဲ့ ငရဲဘုံ
 ဘဝတို့၌။ ဘယ်၊ အကုသိုလ်တကယ်ပြုလျှင်ဖြင့် ဘယ်သူ့ကိုမှ
 မထောက်ညှာ ကြောက်စရာ အတင်းဆွဲဆွဲပြီးတော့ အညှဉ်းဆဲ
 ကြီး ညှဉ်းဆဲကြတဲ့ ငရဲဘေးကို။ ဒီသို့၊ ကံအရေးကို ကြံစေ့
 မြေ-မြင် ဉာဏ်ဖြင့်မြင်၍။ ပါပါနီ၊ သက်သတ် ခိုးမှု
 ကာမေသု ဟု သုံးခု ကာယကံ လိမ်သည်ကုန်းချော နှုတ်ကြမ်း
 ပြောဖျဉ်း လေးသင်းဝစီကံ၊ သူ့ဟာရလို သေစေလိုငြား ကံ
 ဗဒိရား သုံးပါး မနောက်လို့ ဆိုတဲ့ အပါယ်လားကြောင်း
 မကောင်းမှုဒုစရိုက်ကံတို့ကို။ ပရိဝဇ္ဇယေ၊ အပြစ်ဘေးကိုဆင်ခြင်
 အညစ်အထေးတွေ မတင်အောင် ဝေးဝေးကပ် ရှောင်
 ကြဉ်ရာ၏။ အရိယဓမ္မံ၊ အရိယာသခင် သူတော်စင်တို့၏ မိမိ
 အသက်ကိုပင် မညှာမထောက် အမြဲစောင့်ရှောက်ရမည့် ငါးပါး
 သီလလို့ဆိုတဲ့ အရိယာတို့၏တရားကို။ သမာဒါယ၊ မကျိုး
 မပေါက် မပြောက်မကြားရအောင် ယောက်ျားတသား ငါ
 တကား ဇွဲမာန်ဖြင့် မြဲမြဲမြဲမြဲ ဆောက်တည်၍။ ပရိဝဇ္ဇယေ၊
 ရှောင်ကြဉ်ရာ၏။ ပရိဝဇ္ဇယေ၊ မပြုထိုက်သည့် ဒုစရိုက်အမှုတို့
 ကိုဖြင့် အကြောင်းတခုခုကြောင့် မကောင်းမှု မပြုမိအောင်
 ရှောင်ကြဉ်ကြကုန်ရာသတည်း။

၂၀၅။ အတ္တတိ ဂါဟ မာဂမ္မ၊ သတ္တာ သံသာရ ဂါမိကာ။
 ဒုက္ခိတာ ဟပ္ပဟာနာယ၊ သုဏာထ အနတ္တဒေသနံ။

ဘော၊ တရားတော်ဂုဏ် အာရုံယူ၍ မွေ့မွေ့လျော်လျော်
 လျော်ရွှင်တတ်သူ နတ်လူစားစား အို ပရိသတ်အများတို့၊

အတ္တတိဂါဟံ၊ ပရမတ်စက် ဓာတ်အချက်ကို အသက်ယောင်
ယောင် အကောင်အရှင် ထင်မြင်မှုလဲ့ အတ္တဟူသော အယူ
အစွဲကို။ အာဂမ္မ၊ ဖြစ်တတ်ပျက်ဘတ် ပရမတ်အစု ဓာတ်အမှု၌
တခုတည်းလား တသားတည်းထင် အမြင်လဲ့မ အစွဲပြု၍။
သတ္တာ၊ မှန်မမြင်တတ် မျှင်မပြတ်ပဲ ပညတ်နယ်ထဲ တဝဲဝဲနှင့်
အစွဲမပြတ် မှားမသတ်ပဲ စွဲလာမှတ်လာ သတ္တဝါတို့သည်။
သံသာရဂါမိကာ၊ ရုပ်နာမ်နှစ်ဖြာ ခန္ဓာစက်ရဟတ် ဆက်
မပြတ်၍ ထပ်တလဲလဲ မရပ်စဲပဲ ဝဲဟန်ပမာ ဖန်ခါဖြင့်
သံသရာတဝှမ်း ခရီးကြမ်း၌ ဖမ်းတဝါးဝါး အရမ်းသွား
ကြရကုန်လျက်။ ဒုက္ခိတာ၊ ပဋိသန္ဓေ အိုနာသေရေး ဘေး
ဒုက္ခစုံ တလုံလဲလဲ မရပ်စဲပဲ ဆင်းရဲဒုက္ခရောက်၍ နေကြရလေ
ကုန်သတည်း။ တပ္ပဟာနာယ၊ ပရမတ်စက် ဓာတ်အချက်ကို
အသက်ယောင်ယောင် အကောင်အရှင် ထင်မြင်ပါကြ ထို
အတ္တကို မုချကေန ပယ်ရန်အလို့ငှာ။ အနတ္တဒေသနံ၊ သံသရာမှ
မခွာမခွဲ တပါထဲလျှင် စွဲသာကပ်ရိုး ချိုးနှယ်သမျှ အတ္တကို
ဖျက် လက်နက်တော်မှန် နာရန်လွန်သင့် ကျင့်ရန်သင့်လျော်
အတ္တ ပယ်သတ်ရေး တရားတော်ကို။ တုမေ၊ အတ္တပြုတ်ရေး
အလုပ်ပေးတရားကို နာကြားလိုကြကုန်သော သင် တရားနာ
အပေါင်း သူတော်ကောင်းတို့သည်။ သုဏာဘ၊ ရိုသေလေးစား
သဒ္ဓါနားဖြင့် အားခဲရှင်ပျ မှတ်သား နာယူလိုက်ကြပါကုန်
တောလော။

၂၀၅။ အဇ္ဈပုညေန နိဗ္ဗာနံ၊ လဒ္ဓါ သန္တိဋ္ဌိ ကံဏ္ဍဓ။
 ပရမတ္ထံ အာရာဓေန္တု၊ ဇနာသဗ္ဗေပိ သုဗ္ဗတာ။
 အဇ္ဈပုညေန၊ မြတ်စွာဘုရား ဟောဖော်ကြားသည့် တရား
 ရေအေး အမြှိုက်ဆေးကို တုံ့က်ကျွေးဟောပြောယူရတဲ့ ပုညအစု
 ခကောင်းမှုကြောင့်။ ဣဓသာသနေ၊ ဘုရားသားသနာတော်
 နှစ်ဆယ့်ငါးရာကျော် ယခု ရှေ့လက်ထက်တော်၌။ သန္တိဋ္ဌိကံ၊
 ပြောမယုံကြုံမှသိ တကယ်ရှိတကယ်ပင် ကိုယ်တိုင်မြင်ရသော။
 နိဗ္ဗာနံ၊ ခန္ဓာကိုယ်ကြီး လေးငါးစုံ မီးတို့၏ ငြိမ်းပြီးရာမှန် မြတ်
 နိဗ္ဗာန်ကို။ လဒ္ဓါ၊ ယခုဘဝကိုယ်တွေ ဒိဋ္ဌရကြကုန်၍။ သုဗ္ဗတာ၊
 သီလဖြူစင်သမာဓိယှဉ်၍ ဝိပဿနာဉာဏ်ပညာ ယာဉ်ရထားကို
 မနေမနား ကြိုးစားမောင်းနှင်သောအကျင့်ရှိကြကုန်၍။ သဗ္ဗေပိ
 အကြောင်းမထား များပြားသောင်းပြား ကလျာဏမိတ်ကောင်း
 လည်း ဖြစ်ကြကုန်သော။ ဇနာ၊ ဝိပဿနာမြတ်ဓမ္မာကို ဒီလိုမှတ်
 ဒီလိုထိုင် ဒီလိုဉာဏ်တွေပိုင်လိုမိမယ်လို့ ခိုင်ခိုင်မြဲမြဲ ဟောပြောပွဲ
 ကျင်းပ ဩဠာနသို့ ဂါရဝရှေ့ထား ထောက်လှမ်းသည့်
 တို့ဒကာ ဒကာမများတို့သည်။ ဣဓေဝ၊ ဘုရားသားသနာတော်
 ဘုရားအမတာကြုံ မမှားသဒ္ဓါယုံလို့မို့ အင်္ဂါစုံလစ် လူရယ်လို့ဖြစ်
 ရတဲ့ ဆိုရှယ်လစ် ယခုခေတ်အခါ၌သာလျှင်။ ပရမတ္ထံ၊ မဖေ့ကံ
 မပြန် အမြတ်မှန်သည့် ကေန်တိတိတကယ်ရှိ၍ သန္တိဋ္ဌိလို့ခေါ်သော။
 နိဗ္ဗာနံ၊ မီးဆယ့်ငါး တန် ငြိမ်းရာမှန်သည့် နိဗ္ဗာန်ဘုံနန်း ဓါတ်စခန်း
 ကို။ အာရာဓေန္တု၊ ခရီးမထောက် မကေ ကောက်သည့် သတိပ
 ဋ္ဌာန်မဂ်လမ်းပေ ကံဖြင့်အပြီးတိုင်ရောက်ကြပါစေကုန်သတည်း။
 အာရောဓေန္တု၊ ကျေးဇူးရှင်မဟာစည်ထေရ်က ဒီနေရာ အဖေ
 ဘဝဝါ ဒေသနာတွေနဲ့ ညှိကာပြလိုက်ပါသည့် ဖောင်းချည်

ပိန်ချည်နှင့် အသိမည်ငြား သတိပဋ္ဌာန်ခေါ်တဲ့ ဟောဒီတရား
ကိုလ မိမိညာဏ်မှာ ပွားပွားပြီးတော့ များများကြီးပေါက်
ရောက်လို့မို့၊ ဩော်...ပြီးမြောက် ခံစားကြ ရပါစေကုန်
သတည်း။ ။

၂၀၆။ ဥတော ပါဒါနိ ဘိန္ဒိတော၊ သညာ ပေဿမိဝေ ဝါ အဟံ။
အဋ္ဌိယာမိ ဟရာယာမိ၊ သရာဂမရဏံအဟံ။

တော၊ ငါသမဏကို မညာမတာ တရားပျက်ကြသမို့၊
ခားလက်နက်တို့ဖြင့် သတ်ဖြတ်ရန်လာကြတဲ့ အို...ခိုးသားအ
ပေါင်းတို့။ ဥတောပါဒါနိ၊ ဗယ်ညာရောယှက် ငါ၏ဟောဒီ
ပေါင်နှစ်ဘက်တို့ကို။ ဘိန္ဒိတော၊ ဟောဒီကျောက်ခဲနဲ့ တအားကုန်
ဖောက်ခွဲထုချိုး၍။ အဟံ၊ ဒီဘဝဒီအခါ ဒီသာသနာမှာ မသဒီ
စရာ ကိလေသာသူခိုးဒုမြေတွေကိုဖြင့် တိချွေကာ ဟန်ခိုးပြုမယ်ဟဲ့
ရယ်လို့ အချိုးကျကျနှင့် တရားအလုပ်ကို အားထုတ်လျက်ရှိပါ
သောငါသည်။ ဝေ ဝါ၊ ဗာလနှင့်ပဏ္ဍိတ အမှန်မသိကြသဖြင့် ကြံမိ
သမျှကိုတော့ နောက်မဆုတ်ပဲ သတ်ပုတ်မည်ငြိုးထားတဲ့ သင်
သူခိုးတို့အား။ သညာပေဿာမိ၊ ဟောဒီလို အကျိုးသမဏမှာဖြင့်
တောဆီကို တမျိုးထလို့မပြောပါဘူးကဲ့လို့ ယုံကြည်စေရန်
ဝန်ခံလိုက်ပါတော့အံ့။ ခယ်မ၏သဘောမမှန်မှုကြောင့် လောက
ခံအစုမှမလွတ်ကင်းသဖြင့် ဇွတ်အညှဉ်းခံနေရပါသောငါသည်။
သရာဂမရဏံ၊ ဆယ်ကိလေသာအ ရှုံးပေးလို့မို့ နှလုံးသွေးနောက်
နောက်နှင့်သေရခြင်းကို။ အဋ္ဌိယာမိ၊ မဂ်လေးတန်စက်ခလုပ်ကို
တချက်လောက်မှမဖြုတ်နိုင်၍ စက်လည်း စက်ဆုတ်လှပါတော့
၏။ ဟရာယာမိ၊ ခန္ဓာကိုယ်ကိလေမကင်းပါပဲနှင့် ဓမ္မက္ခန္ဓာအလို

ဂတိတေ့ ယွင်းမှူးကြောင့် ငါ့မှူးကွယ် သေခြင်းကိုကြောက်လှ ပါတော့သတည်း၊ ။

သံသရာ ဘရာတော်

၂၀၇။ လောဘေန အတိဒီဃောဝ၊
ဒေါသေန အတိသံသရာ။
မောဟေန အတိဒုက္ခောတိ၊
မာနေန ဗုဒ္ဓဒေသိတော။

လောဘေန၊ လောဘကြောင့်။ လောဘေန၊ အူဝဲအူဝဲ ခိုကထဲက အလိုမကျ သံသရာအဝှမ်း တကမ္ဘာလုံးမှန်းသော် လည်း ဘယ်တော့မှအလိုမကျနိုင်တဲ့ လောဘအတွက်ကြောင့်။ သံသရာ၊ လူ့သံသရာနှင့် နတ်သံသရာ ခွေးဖါမကျန် လေး ရွာမှန် အပါယ်တကြောတကယ်ပဲ မျောလို့မဆုံးနိုင်တဲ့ သံသရာ ကြီးသည်။ အတိဒီဃောဝ၊ ကရုတ်ကင်းလျှောက် ဇုတ်အတင်း မှောက်မပ ဖောက်ချင်တိုင်းဖောက် လျှောက်ချင်တိုင်းလျှောက် ဘယ်တော့မှ အပြီးသို့မရောက်။ အတိဒီဃောဝ၊ အရှည်ကြီး လည်း ရှည်ကြာ အလည်ကြီးလည်း လည်တာ မနားမရပ် တေည်နိုင်ပါ သြော်...အဲဒါကြောင့် သံသရာကြီးထဲမှာ မကြာ။ ဒေါသေန၊ ဒေါသကြောင့်။ ဒေါသေန၊ စိတ်ဆိုးရတဲ့အရသာ စိတ်ညစ်ရတဲ့အရသာ ခုနစ်အိမ် ရှစ်အိမ် ကြားအောင် အသံ ဟစ်ဟုတ်ပြီးတော့ ရန်ဖြစ်ရတဲ့ အရသာ ဆီမပါ ဆားမပါ အလကားဟာတွေ အဟုတ်တန်း သူ့သဘောမကျနိုင်တဲ့နှုတ်မေး စုရတဲ့ဒေါသကြောင့်။ သံသရာ၊ သည်။ အတိဒီဃောဝ၊ ကြာ။

မောဟန၊ ကြောင့်။ မောဟန၊ သံသရာဘဝ၊ သူ့ချစ်
 အမြင်တူယ် သစ္စာလေးပါးတွေ ကွယ်စေတတ်တဲ့ မောဟ
 အတွက်ကြောင့်။ သံသရာ၊ သည်း။ အဘိဒီသော၊ ကြော။
 မာနေန၊ နင်က ပါးစပ်နှင့်ကျယ်လျှင် ငါက ဘိနပ်နှင့်တူယ်ချင်
 ပြိုင်ချင်သူသာသမ္ပုတေကိ မှန်းမယ်ဟဲ့ ရယ်လို့ အနိုင်ယူချင်တဲ့
 မာနဟလုံးအတွက်ကြောင့်။ အဘိဒုက္ခော၊ ဒုက္ခတွေ အဘင်း
 တိုပြီးဟော့ အဆင်မပြေကြီး ဆင်ရဲလှပါပေ၏။ ဣတိ ဤသို့။
 ဗုဒ္ဓဒေသိတော၊ အစိန္တေယျ သုံးလောကထွတ်သား ဘဘုရားက
 မှာကြားတော်မူခဲ့ ပါပေ၏။ ဗုဒ္ဓဒေသိတော၊ အစိန္တေယျ
 သုံးလောကထွတ်သား ဘဘုရားက မှာကြားအထပ်ထပ် ပပဉ္စ
 တရား မပြတ်သမျှသာဖြင့် ခြားရဟတ်ကဲ့သို့ လှည့်ပတ်ခါ
 ကြာလိမ့်အုံးမယ်လို့ အခါခါ မိန့်တော်မူခဲ့ပါပေသတည်း။

၂၀၇။ ဝနပ္ပဂုဗ္ဗေ ယထာဖုဿိတဂ္ဂေ၊
 ဂိဗ္ဗာနမာသေ ပထမသ္မိံဂိဗ္ဗေ။
 တထူပမံ ဓမ္မဝရံ အဒေသယိ၊
 နိဗ္ဗာနဂါမိံ ပရမံ ဟိတာယ။
 ဣဒမ္ပိ ဗုဒ္ဓေ ရတနံ ပဏီတံ၊
 ဧတေန သဇ္ဇေန သုဝတ္ထိဟောတု။

ဂိဗ္ဗာနံ၊ ဒေါင်းငွေစကြာ သူရိယာ၏ ရောင်ဝါပြင်းပြ
 နွေလေးလတို့တွင်။ ဂိဗ္ဗာနံ၊ တဂေါင်းလသက် ကျော်အမုက်မှ
 စ၍တွက်ရေ နွေဟုခေါ်မှတ် လမြတ်ခါဆို ထိုသည့်ကာလ
 ပြည့်ကျော်သည့်တရက်ကျအောင် ဂိဗ္ဗာနဟု ခေါ်ပြုတွင်အ
 နွေလေးလတို့တွင်။ ပထမသ္မိံဂိဗ္ဗေ၊ ရှက်ဟောင်းတွေမြေခ

ရှက်သစ်တွေ ဝေလှတဲ့ နွေလ၏အဦးအစ ကာလဖြစ်သော။
 မာသေ၊ ရနံ့သင်းထုံ ရောင်ဆန်းစုံသည့် ဖူးငုံရှက်ခုပ် ပန်း
 ရင်ခတ်တို့ ပွင့်လတ်၍ ဟူး လတန်ခူး၍။ ဖုသိတဂေ၊ မြင်ရသူ
 ရှင်ပြုံးအောင် ပင်လုံးကျွတ်ပွင့်သောအဖျားရှိသော။ ဝနပုဂ္ဂမ္ပေ၊
 ကြီးကျယ်ဆန်းပြား ပင်စုံပွား၍ မားမားမို.မို. လေပြင်း
 တို့လျှင် ဟို.ဟို.လှုပ်ယိုင် ရဂုံမြိုင်ထီး တောအုပ်ကြီးသည်။
 သသိရိတော ယကာ၊ ရှန်းရှန်းအိအိတင့်တယ်လှပသောအသရေ
 ရှိသကဲ့သို့။ တထူပမံ၊ မြင်ရသူ ရှင်ပြုံးအောင် ပင်လုံးကျွတ်ပွင့်
 သော ထိုတောအုပ်ကြီးသဖွယ် တင့်တယ်လှပ နက်နဲထူးခြား
 လှသည့် အာဒိမဇ္ဈ ပရိယောသာန ကလျာဏသုံးပုံ သာတ္ထဗျဉ္ဇန
 ကေဝလ ပရိပုဏ္ဏ စသော ပန်းရနံ့ တို့နှင့် ပြည့်စုံသော။ နိဗ္ဗာန
 ဂါမိံ၊ ခန္ဓာကိုယ်ကြီး လောင်စာမီးတို့၏ ပျက်စီးကုန်ငြိမ်း ဒုက္ခ
 သိမ်းရာနိဗ္ဗူတာသို့ လျင်စွာဆတ်ဆတ် ရောက်စေတတ်သော။
 ဓမ္မဝရံ၊ သုံးပုံပိဋကတ် ငါးရပ်နိကာယ် ကိုးသွယ်အင်္ဂါ အစပြု
 သည့် ဓမ္မက္ခန္ဓာပေါင်းရှစ်သောင်းလေးထောင် ဟူသောဒေသနာ
 အရပ်ရပ် ပရိယတ် တရားတော်မြတ်ကို။ ပရမံဟိတာယ၊
 ဝေနေယျများစွာ ချမ်းသာစေဖို့ မြတ်သော လောကုတ္တရာ
 အစီးအပွားအလှိုင်ငှာ။ ဘဂဝါ၊ သတ္တဝါအများတို့က ဘုရား
 ဘုရားလို့ အားထားယုံကြည် အရဟံအစရှိသော ဂုဏ်အလီလီ
 တို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးသည်။
 ဒေဒေသယိ၊ ကရုဏာလှုံဆော် ရွှေဉာဏ်တော်ဖြင့် ထုတ်ဖော်
 ကျူးသိ ဟောကြားတော်မူခဲ့လေပြီ။ ဣဒမ္ပိဗုဒ္ဓေ အယံဝေဗျံဒ္ဓေါ၊
 ဤရွှေဘုန်းတော်သခင် သုံးခွင်ထွတ်ထား ငါတို့ဆရာ ရှင်တော်
 မြတ်ဘုရားသည်သာ။ ဗဏိတံ၊ ဟောဒီကမ္ဘာမှာ လောကီ

ရတနာ အဖြာဖြာတို့ထက် သာလွန်မွန်မြတ် ချီးမွမ်းအပ်သော။
 ရတနံ၊ ကိုးကွယ်ရာအစစ် ရတနာမြတ်ကြီးဖြစ်ဘော်မူပါပေ၏။
 ဇေတနသစ္စေန၊ ဤသို့ အဟုတ်အမှန်ကိုသာ မလုပ်မကြံထုတ်
 မှန်မှန်ကန်ကန် ပြောဆိုလိုက်ရသော သစ္စာစကားကြောင့်။
 ပါဏိနံ၊ အနီးအဝေးမှ ခရီးမရွေးပဲ စည်းဝေး ရောက်လာ
 တရားနာတို့အား။ သုဝတ္ထိ၊ ဘေးအတန်တန် ရန်အမျိုးမျိုး
 အဆိုးဟူသမျှ မတွေ့ကြပဲ အေးမြချမ်းသာခြင်းသည်။ ဟောတု၊
 ဖြစ်ပါစေသတည်း။ ဟောတု၊ တက်သစ်စနေဝန်း ထွန်းသစ်စ
 လစန်းပမာ ကျန်းမာရွှင်ကြည် ဖြစ်ပါစေသတည်း။

၂၀၉။ ယော စ ဝဿသတံ ဇီဝေ၊ အပဿံ ဥဒယဗ္ဗယံ။
 ကောဟံ ဇီဝိတံ သေယျော၊ ပဿတော ဥဒယဗ္ဗယံ။

ယောစ၊ အကြင် သူသည်ကား။ ဥဒယဗ္ဗယံ၊ ခန္ဓာ
 နာမ်ရုပ် မတည်အုပ်ပဲ ခန့်ချုပ်ဆက်ဆက် အဖြစ်အပျက်ကို။
 အပဿံ အပဿန္တော၊ သတိမထား တရားမဝင် ဆင်ခြင်
 ဉာဏ်နည်း မရှုမမြင်ပဲသာလျှင်။ တဿသတံ၊ အနှစ်ဘရာရှည်မြင့်
 ကြာအောင်။ ဇီဝေ-ဇီဝေယျ၊ နေ့ရက်တာရှည် အကယ်၍ နေရ
 စေကာမူ။ တတော၊ ထိုတရာပတ်လုံး သတိဖုံးလျက် နှလုံးမမူ
 နေရသောသူထက်။ ဥဒယဗ္ဗယံ၊ ခန္ဓာနာမ်ရုပ် တက်ဆုတ် ဆက်
 ဆက်အဖြစ်အပျက်ကို။ ပဿတော၊ ရှုခါအစဉ်ခုခုထင်အောင်
 သိမြင်သေးသူ၏။ ကောဟံ၊ တနေ့ဘရက် တမနက်မျှ။ ဇီဝိတံ၊
 အသက်မယွင်း တည်နေရခြင်းသည်။ သေယျော၊ အလွန်အကျူး
 အထူးဝိသေသ မြတ်လှချေ၏။ ။

၂၁၀။ မာ ပမာဒ မနုယုဉ္ဇေထ၊ မာ ကာမရတိသန္တာဝံ။
အပ္ပမတ္တောတိ စျာယန္တော၊ ပပေတိ ဝိပုလံ သုခံ။

သပ္ပုရိသာ၊ တရားမေ့လျော် မြဲရှင်ပျော်သည့် အို
သူတော်ကောင်း အပေါင်းတို့။ ပမာဒ၊ မေ့လျော့ ပေါ့စား
အလကားသော အချိန်ကာလကို။ မာအနုယုဉ္ဇေထ၊ ဤ
တံခွန် သတိညွှန်၍ မလွန်ကြစေကုန်လင့်။ ကာမရတိသန္တာဝံ၊
ကာမဂုဏ်ရေး စိတ်ကြိုက်ပေး၍ တင်းမောမော ပျော်ရွှင်
နှော၍ သဘောဖြောင့်တော် ကြောင်းမမျှော်၍ ပေါင်းဖော်
ဆက်ဝင်ခြင်းကိုလည်း။ မာအနုယုဉ္ဇေထ၊ စိတ်မာန်ကြီးကုတ်
အလကားအလုပ်ဖြစ်သဖြင့် အားမထုတ်ကြလေကုန်လင့်။ ဟိ၊
မမေ့မလျော့ခြင်းအကျိုးကား။ အပ္ပမတ္တော၊ ချွတ်သွင်းသတိ
မေ့လျော့ခြင်းမရှိပဲ။ စျာယန္တော၊ ရုပ်နာမ်နှစ်ရပ် ရှုမှတ်ကြီး
ကုပ် အားထုတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဝိပုလံ၊ အေးတကာ
ရန်တကာ ကင်းဝေးရာဖြစ်၍ ချမ်းသာသုခ လွန်ပြည့်ငသော။
သုခံ၊ လူနတ်နိဗ္ဗာန် သုံးတန်သော ချမ်းသာခြင်းသို့။ ပပေတိ၊
မုချမသွေ ရောက်ရလေ၏။ ။

၂၁၁။ တပိဋိတာ ဇရာကာလေ၊ ခုဒ္ဒေ ဓမ္မ မဇာနတော။
အညကိစ္စေန မဇ္ဈေနော၊ ကာသော ဓမ္မာ ဟိနာ ဝယေ။

ဇနာ၊ ဒုက္ခ၏လက်တွင်းသို့ သက်ဆင်းရောက်လာလှပျား
စွဲတို့သည်။ ဇရာကာလေ၊ ရင့်ရော်နှမ်းလှ အိုချိန်ရောက်သော
ကာလ၌။ တပိဋိတာ၊ ထိုအိုခြင်း ဒုက္ခသည် မုချမသွေ နှိပ်စက်
အပ်ကြလေသောကြောင့်။ နောကာသော၊ စိတ်သွားတိုင်း

ကိုယ်မပါသဖြင့် လိုရာမရောက်ရ အောက်ကျသည့် အနေအား
 ဖြင့် တရားနှင့် မျက်နှာလှဲ၍ အားထုတ်ခွင့်မရပဲ ရှိကြလေ၏။
 ခုဒ္ဒေ၊ ပျိုမြစ်နံနယ် ငယ်ရွယ်စဉ်အခါကလည်း။ ဓမ္မံ၊ ချမ်းသာ
 ခြင်းအခြေခံ တကယ်မှန်သည့် ဆယ်တန်သော တရားတော်များ
 ကို။ အဇာနာတာ၊ ဌာနအလိုက် အထိုက်အလျောက် ဉာဏ်မျှော်
 ထောက်၍ သင့်လောက်အောင်ပင် မသိမမြင် ခြင်းကြောင့်။
 နောကာသော၊ အားထုတ်ဖို့အချက်ထဲမှာ တဲလဲ့ကြီးအချိန်ဖင့်၍
 အားထုတ်ခွင့်မရပဲရှိကြလေ၏။ မဇ္ဈေ၊ အင်အားသန်မာ ဉာဏ်ဝါ
 ခိုင်ကြည် ကြံစည်နိုင်လောက် အလယ်အပတ် အရွယ်သို့ ရောက်
 သောအခါ၌။ အည-က္ခိစ္စေန၊ မင်းရေး စိုးရေး တိုင်းပြည်ရေး
 နှင့် စားရေးသောက်တာ ချစ်စွာမယား သမီးသားဖို့ စီးပွား
 ရှာရေး တပါးကိစ္စ အရှုပ်အထွေးတွေကြောင့်။ နောကာဒသ၊
 ဖောင်စီးရင်းရေငတ်သကဲ့သို့ ကောင်းမြတ်သည့်အချိန်အခါမှာ
 တနပ်စာအရေးကြီးသဖြင့် အချည်းနှီးအချိန်ဖြုန်း၍ လုံးလုံး
 အခွင့်မရပဲ ရှိကြလေ၏။ ဣဘိ၊ ဤယခု ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း။
 ဝယေ၊ သတ်မှတ်ပိုင်းခြား အရွယ်သုံးပါး၌။ ဓမ္မာ၊ သူတော်
 ကောင်းတရား တည်းဟူသော မဟာလဘတ်ကြီးမှ။ ဟိနာ၊
 ယေဘုယျအားဖြင့် လျော့ပါးဆုတ်ယုတ်ကြလေကုန်သတည်း။

သောတုသ္မိ ဆုတောင်း

၂၁၂။ ပိဋကေ ပါဠိဝတ္ထာယ၊ နာနာရဋ္ဌေဟိ အာဂတာ။
 ယထာစိတ္တံ သမိဇ္ဈန္တု၊ ဝစုန္တု ဇိနသာသနေ။
 ပိဋကေ၊ ဘုရားဟောဖော် ပါဠိတော်၌။ ပါဠိဝတ္ထာယ၊
 သိမ္မာတတ်မြောက်ခြင်း အလို့ငှါ။ နာနာရဋ္ဌေဟိ၊ အထူးထူး

သော တိုင်းခရိုင်နယ်၊ ယ်မြို့ရွာ အသွယ်သွယ်တို့မှ၊ အာဂတာ၊
 မြို့ရွာတိုက်တာ အသီးသီးသို့ ကြွရောက်ပို့တင်း သိတင်းသုံး
 နေထိုင်ကြကုန်သော။ သာသနာဘဝရိတာ၊ သာသနာ့ဝန်ကို
 အားသွန်ကြိုးပမ်း ထမ်းဆောင်ကြကုန်သောရှင်ရဟန်းတို့သည်။
 ယထာစိတ္တံ၊ ကြံစည်ရည်မှန်း စိတ်တန်းတော်မူကြသည့်အတိုင်း။
 သမိဇ္ဈန္တု၊ အလိုကျ၍ ပြည့်ဝ စုံလင်တော် မူကြပါစေကုန်
 သတည်း။ ဇိနသာသနေ၊ ဌ။ ဝဗုန္တု၊ လှစန်းနေရောင် ကြယ်
 အထောင်ကဲ့သို့ ပြောင်တဝင်းဝင်း မိုက်မွှောင် ကင်းလျက်
 ပွင့်လင်းကြည်သာတော် မူနိုင်ကြပါစေကုန်သတည်း။

တရားသိမ်း

၂၁၃။ သဉ္ဇိတံ မေ မဟာပုညံ၊ ဓမ္မာနုဂ္ဂဟ သဉ္ဇိတံ။
 တေန သဗ္ဗေ သုခါယန္တု၊ ဇနက္ခဋ္ဌ သမင်္ဂိနော။

ဓမ္မာနုဂ္ဂဟသဉ္ဇိတံ၊ တရားလိုလား အမျိုးသမီးအမျိုးသား
 တို့ နိုးကြားပါစေ သိပါစေဟု ရည်ချေ ငဲ့ညှာ ကရုဏာဖြင့်
 ခေမာအောင်မြို့ ဆောင်ပို့လေတတ် တရားတော်မြတ်ကို ဟော
 ဖော်ညွှန်ပြ ဆုံးမခြင်းနှင့်စပ်သော။ မေ၊ ငါ၏။ မဟာပုညံ၊
 ခပ်သိမ်းဒါန ဟူသမျှတွင် ဓမ္မဒါန မြတ်ပုညဖြင့် အများ
 အကျိုး လွန်သည်ပိုးသည်း၊ ဟောရလေပြီ၊ တရားကုသိုလ်
 တော်ကြီးကို။ သဉ္ဇိတံ၊ တရားလိုလား အမျိုးသမီး အမျိုးသား
 တို့အတွက် ကြိုးစား၍ ဆည်းပူးလိုက်ရလေပြီ။ တေန၊ ခုလို
 ဆည်းပူး ကုသိုလ်ထူးကြောင့်။ သဗ္ဗေဇနာ၊ တရားနာသူ
 များပိုင်လှတို့သည်။ သဗ္ဗေဇနာ၊ သံသရာဝဋ်ဘေ့မှ မြန်မကြာ

ကျွတ်ပါရစေ လွတ်ပါရစေလို့ ရည်ချွေ့ဆုတောင်း အပေါင်း
များစွာ တရားနာတို့သည်။ ဣဋ္ဌသမင်္ဂီနော၊ ကြံသမျှ စည်သမျှ
ဒီဘဝတွင် လိုအပ်သမျှ အထွေထွေ ကျက်သရေ အမျိုးမျိုး
လက်ဝေဖြိုးကာ ပြည့်စုံ ကြကုန်သည် ဖြစ်၍။ သုခါယန္တု၊
ဝမ်းပန်းတသာ ကျန်းမာစွာဖြင့် ချမ်းသာ ကြပါစေကုန်
သတည်း။

တရားချီး

၂၁၄။ ပုညသေဋ္ဌော အယံ လောကော၊
သာသိမော သာသနုဇ္ဇလော။
နိဗ္ဗာန တရဏော သေဋ္ဌော၊
သဗ္ဗသမ္ပတ္တိ ဒါယကော။

အယံလောကော၊ ဤလူ့ပြည်လူ့ရပ် လူ့လောကခတ်
ကြီးသည်ကား။ ပုညသေဋ္ဌော၊ ကုသိုလ်ဆယ်လီ ပါရမီဆယ်ဆင့်
ကြီးရင့်ဖွံ့ဖြိုး စိုက်ပျိုးရာမှန် မြေသန် မြေကောင်း ကြီးလည်း
မှန်လှပါပေ၏။ အယံလောကော၊ သည်။ သာသိမော၊ သာသနာ
အောင်ဟိတ် မြတ်တံဆိပ်နှင့်တိ သိက်သွင်းရာ မင်္ဂလာမဟာသိမ်
တော်ကြီးသည်လည်း ချိခဲပါပေ၏။ အယံလောကော၊ သည်။
သာသနုဇ္ဇလော၊ သာသနာသုံးဆင့် ဆောင်စုံဘ၌ ပွင့်ထွန်း
ထွက်ပေါ်တော်မူရာ အခါကြီးလည်း ဖြစ်ခဲ့ပါပေ၏။ အယံ
လောကော၊ သည်။ နိဗ္ဗာနတရဏော၊ နိဗ္ဗာန် သောင်ကမ်း
အမြိုက်နန်းသို့ သွားရာလမ်းစစ် ဣန္ဒြေတို့ဆိပ်ကြီးလည်း ဖြစ်ခဲ့
ပါပေ၏။ အယံလောကော၊ သည်။ သဗ္ဗသမ္ပတ္တိ ဒါယကော

လူ့စည်းစိမ် နတ်စည်းစိမ် ဗြဟ္မာ့စည်းစိမ် ရိပ်ငြိမ်ခံစား
 ချမ်းသာများနှင့် ထွတ်ဖျားနိဗ္ဗာန် ကော်မသွေ ပေးစွမ်းနိုင်
 လေသောကြောင့်။ သေဋ္ဌော၊ ထိုနတ်ပြည်နှင့်လည်း မနှိုင်းသာ
 ဗြဟ္မာပြည်နှင့်လည်း မနှိုင်းသင့် မြင့်ထက်မြင့်ဆုံး အခေါင်ကဖုံး
 သမို အထွတ်ဆုံး အမြတ်ဆုံးလည်း မှန်လှပါပေ၏။

အောင်ခြင်း ဂါထာတော်

၂၁၅။ ဥုံ နမော တေ ဝိဇေတုံမေ၊
 ဇယတော ဒ ဒ တော ဇယံ။
 နဋ္ဌထမ္ဘံ သဗ္ဗသန္တံ၊
 ကရ မေ ဇယမင်္ဂလံ။

ဥုံ၊ အန္တရာယ်ကင်း ရန်စွယ်ရှင်း၍ ကောင်းခြင်းစဉ်ကာ
 မလှဉ်သာအောင် မင်္ဂလာကြီး ဖြစ်ပါစေတည်း။ နဋ္ဌထမ္ဘံ၊
 ထောက်ပံ့ မည့်လူ ကူညီမည့်နတ် ရံပတ်ဝဲယာ ဗြဟ္မာ့လည်း
 မရှိပါပဲ။ သဗ္ဗသန္တံ၊ ကိုယ်နေရှိန်မပျက် တသိန်ထွက်ဖို့ ငြိမ်သက်
 ဖွေးဖြူ အေးအေးလူ သာလျှင်။ ဇယတော၊ ပါရမီစက်ဟုန်
 လက်နက် စုံဖြင့် ချက်ကုန်မလွဲ ပွဲတိုင်းမရွှောင် နွဲတိုင်းပင်အောင်
 တော်မှုပထသော။ ဇယံ ဒ ဒ တော၊ အောင်ရာ စည်းကမ်း
 အောင်နည်းလမ်း၌ မှီငြမ်းမလစ် အသစ်အဆန်း တစ်ဂဏန်းက
 မှန်းဆ၍ မျှော် ပန်းရအောင်လည်း လမ်းပြ ပေးသနားတော်
 မူပေထသော။ တေ တဝ၊ မကိုင့်ရောင်လျှံ သျှောင်ပျံမှာ
 အောင်လံတစွင့်စွင့် လွင့်တလူလူ အောင်တော်မှု မြတ်ဘုရား
 အား။ မေ၊ မအောင်သေးခင် အောင်ကြေးတင်၍ အောင်မြင်
 ရန်မျှော် တပည့်တော်၏။ ဝိဇေတုံ၊ မရွှောင်ခပင်း အခေါင်

နင်း၍ အောင်ခြင်းကြီး အောင်ရပါစေခြင်း အကျိုးငှါ။
 နမော၊ အောင်ခဲ့သည့် တန်ခိုးဂုဏ်ကို အမျိုးစုံမှန်းဆ၍ တမ်းတ
 ရှိခိုးပါ၏ ဘုရား။ မေ၊ မအောင်သေးခင် အောင်ကြီးတင်၍
 အောင်မြင်ရန်ပျော် တပည့်တော်အား။ ဇယမင်္ဂလံ၊ အောင်ရန်
 အတိတ် အောင်နိုင်ဖို့ဖြင့် အောင်ဘိသိတ်သွင်း အောင်ဟိတ်
 ကျင်းလျက် အောင်ခြင်းဆင်ကာ မင်္ဂလာကိုး ကရ၊ သပြေအနု
 ငွေ့ရဖြင့် ဇေယျတပုံ မေရုဘုန်အောင် အပုံပုံ အမှုအေးဖို့
 ပြုပေးတော်မူပါ အောင်တော်မူ အရှင်မြတ် ဘုရား။

၂၁၆။ ဒါနံ သီလဉ္စ နေက္ခမံ၊ ပညာ ဝီရိယ ပဉ္စမံ။
 ခန္တိ သစ္စံ အဋ္ဌောနံ၊ မေတ္တာပေက္ခာ တိမာ ဒသ။

ဒါနဉ္စ၊ စေတနာသုံးတန် ထက်သန်ကြည်ဖြူ အလှူပေးခြင်း
 လက္ခဏာရှိသော ဒါနပါရမီတော်၎င်း။ သီလဉ္စ၊ ကိုယ်နှုတ်နှစ်ပါး
 ကုံသိုလ်ပွားအောင် ကောင်းစွာ စောင့်ထားခြင်း လက္ခဏာ
 ရှိသော သီလပါရမီတော်၎င်း။ နေက္ခမဉ္စ၊ ခေမာသောင်ကမ်း
 နိဗ္ဗာန်နန်းသို့ မျှော်မှန်းရည်ဆ ဘဝကာမာ ဤနှစ်ပြာမူ
 ထွက်ခွာခြင်းလက္ခဏာရှိသော နေက္ခမပါရမီတော်၎င်း။ ပညာစ၊
 ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ အဖြာဖြာကို သေချာဖောက်ထွင်း သိမြင်ခြင်း
 လက္ခဏာရှိသော ပညာပါရမီတော်၎င်း။ ပဉ္စမံ၊ ငါ့ခုမြောက်
 ဖြစ်သော။ ဝီရိယံစ၊ ယှဉ်ဘက်တရား ပေါင်းအများကို လှုပ်
 ရှားစေောင် ဆောက်ပုံခိုင်မာစေခြင်း လက္ခဏာရှိသော ဝီရိယ
 ပါရမီတော်၎င်း။ ခန္တိစ၊ မှက်-ခြင်-ယင်-လေ - နေပူမြေကင်း
 တွေ့ထိခြင်းနှင့် ထန်ပြင်းရောဂါ ကြမ်းစွာစကား စသည်များကို
 ချုပ်ထားအောင်အီး သည်းခံခြင်းလက္ခဏာရှိသော ခန္တိပါရမီ

တော်ဂုဏ်း။ သစ္စဉ္စ၊ အဟုတ်အမှန်ကို ယုတ်ပြန်ဆိုခြင်းကား၊ ကာ
 ရှိသော သစ္စာပရိပေါတော်ဂုဏ်း၊ အဝိဋ္ဌာနဉ္စ၊ ကျောက်တိုင်အ
 လား ကုသိုလ်တရားကို မလှုပ်ရှားအောင် စိုက်ထောင်ဆောက်
 တည်ခြင်း၊ လက္ခဏာရှိသော အဝိဋ္ဌာန်ပါရမီ တော်ဂုဏ်း။
 မေတ္တာစ သတ္တဝါကို ကိုယ်နှင့်လုပ်တူ နှလုံးမ၍ ကြည်ဖြူချစ်ခင်
 ခြင်း၊ လက္ခဏာရှိသော မေတ္တာပါရမီတော်ဂုဏ်း။ ဥပေက္ခာက၊
 ဆင်းရဲချမ်းသာ ထိုနှစ်ဖြာကို အမျှညီစွာ ချိန်ငမသို့ သာပိုမပြု
 လျစ်လျူရှုခြင်း၊ လက္ခဏာရှိသော ဥပေက္ခာပါရမီတော်ဂုဏ်း။
 ဣတိ၊ ဤသို့။ ပါရမီယော၊ အလောင်းအလျှာ သူတော်စွာ
 တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော ပါရမီတရားတို့သည်။ ဝါ၊ နိဗ္ဗာန်သေင်
 ကမ်း၊ ဝေမာနန်းသို့ ဖြောင့်တန်းစွာ ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော
 ပါရမီတရားတို့သည်။ ဣမာဒသ၊ အပိုမထား တရားကိုယ်အား
 ဖြင့် ဤဆယ်ပါးတို့ သည်သာလျှင်တည်း။ ဧဘေဒသ၊ ဤဆယ်
 ပါးတို့တည်း။

၂၁၇။ စက္ခုန သံဝရော သာဓု၊ သာဓုသောတေန သံဝရော။
 သာနေန သံဝရော သာဓု၊ သာဓု ဇိဝ္ဗာယ သံဝရော။
 ကာယေန သံဝရော သာဓု၊ သာဓု မနေန သံဝရော။

စက္ခုနာ၊ အဆင်းအာရုံ မြင်သိကြုံတော့ ပိတ်မလုံ ဆို့မရ
 အတွင်းရန် သူပုန်ထသောကြောင့် တဏှာက သာယာ မာနက
 စွာတာတာ ဒိဋ္ဌိကတင်္ဂါငါနဲ့ မလုံတဲ့အိုး၊ တုတ်မိုးငုံနဲ့အာ အဲဒီလို
 အခါခါ ဘာဘာညာညာထေးကန်ခါမတွေးဘော့ပါပဲနဲ့ သူရှိရာ
 အရောက်ပြေးဘတ်တဲ့ စက္ခုခေါ်တဲ့ မျက်စိပေါက်ကသေးဖြင့်။
 သံဝရော၊ အမြင်ခံရတာက ရုပ်၊ မြင်သိတာကနာမ် နှင်ပါးသော

နာမ်ရုပ်အပေါင်းတို့သည် ကော်မုချ ဒုက္ခသစ္စာကြီးပါလားလို့ ပရိသေယျဉာဏ်ဖြင့် လိမ္မာစွာအုပ်စိုး၍ နိုင်နိုင်ကြီး ချုပ်တည်း လိုက်နိုင်ခြင်းသည်၊ သာဓု၊ အကြောင်းအခြေမလှသမို့ အသုန်ပင် ကောင်းမြတ်လှပါပေ၏။ ဝါ၊ ခွေးသံသရာ ဝက်ကြက်၊ လူနက် သံသရာဆိုတဲ့ သံသရာတွေမှာ ခန္ဓာကိုယ် နောင်တသန် အသစ်မဖြစ်တော့ပါပဲနဲ့ ဝဋ်မြစ်တွေအကြောင်း သုဉ်းလို့မို့၊ ဪ...အကောင်းဆုံး ပထမတန်းကြီး ဖြစ်တော့မူပါပေ သတည်း။

၂၁၀။ ပုဗ္ဗေ အပ္ပဋ္ဌိကတာနံ၊ ပိတုနဉ္စ ကုဒါစနံ။
ဣဒါနိ ပဋ္ဌိကဿာမိ၊ ဓမ္မသုဏန္တု သာဓဝေါ။

ပုဗ္ဗေ၊ သံသရာအနုမတဂ္ဂ ရှေးရှေးသောကာလက။ ကုဒါစနံ၊ တရံတဆစ်မျှ။ အပ္ပဋ္ဌိကတာနံ၊ ကျေးဇူးတုံ့ဖန် ပြန်၍မဆပ်ဘူးကုန်သေးသော။ ပိတုနဉ္စ၊ အဖဟောင်းအမိဟောင်းတို့အား ငင်း။ ဘဂီနိနဉ္စ၊ အစ်မဟောင်း နှမဟောင်းတို့အား၎င်း။ ပိတာမဟာနဉ္စ ဘိုးဟောင်း ဘွားဟောင်းတို့အား၎င်း။ ဣဒါနိ၊ ယခုကာလ ခုဘဝ၌။ အဟံ၊ ရုပ်နာမ် နှစ်ရုပ် ပရမတ်ကို ပညတ်တိုင်ထ (ဘွဲ့ထည့်) တင့်ဆန်း ငါမဟန်းသည်။ ပဋ္ဌိကဿာမိ၊ တုံ့ပြန်နောက်ထပ် ကျေးဇူးဆပ်ပေးတော့အံ့။ သာဓဝေါ၊ မိဟောင်းဖဟောင်း ဘိုးဘွားဟောင်းနှင့် အစ်ကိုအစ်မ ညီမ အဟောင်း ဖြစ်ကြပေကုန်သော တရားနာပရိတ်သတ်အပေါင်း သူတော်ကောင်းတို့သည်။ ဓမ္မေ၊ ကျေးဇူးတုံ့ဖန် ပြန်၍ဆပ်ငြား တရားတော်များကို။ စိတ္တိကတာ၊ ရိုရိုသေသေ လေးလေး မြတ်မြတ် ရှုမှတ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ သုဏန္တု၊ တို့သား တို့မောင်

တို့ညီနောင်ပဲ စိတ်မှာစွဲ၍ ဟိုအတိတ်မှာကတည်းက မွေးကျေး
ဘူးတဲ့ ကျေးဇူးတရားတွေကို ပြန်လှန်ကာဆပ်တဲ့ တရားပွဲမို့
နားဝှဲအောင် နှလုံးသွင်းပြီတော့ အပျင်းမဖြစ်လာရအောင်
သွင်းမေတ္တာပွားကာ ကြားနာလိုက်ကြပါကုန်တော့လော့။

၂၁၉။ ဥဠာန ကာလမို့ အနုဠာဟာနော၊
ယုဝါ ဗလီ အာလသိယံ ဥပေတော။
သံသန္ဓ သင်္ကပ္ပမနော ကုသိတော၊
ပညာယ မဂ္ဂံ အလသော န ဝိန္ဒတိ။

ဥဠာနကာလမို့၊ ထကြွလုံ့လ ဥဿာဟရီသင့်သောအခါ၌။
အနုဠာဟာနော၊ ထကြွလုံ့လ ဥဿာဟမရီသော။ ယုဝါဗလီ၊
ပဋမအရှယ် တည်ဖွယ်စွမ်းပကား ခွန်အားရှိသည်။ ဟုတ္တာပိ၊
ဖြစ်ပါလျက်လည်း။ အာလသိယံ၊ ပျင်းရိသောအဖြစ်သို့။ ဥပေ
တော၊ ကပ်ရောက်၏။ သံသန္ဓ သင်္ကပ္ပ မနော၊ မိစ္ဆာဝိတက်
နှောက်ယှက်စားစား များသော အကြံအစည်စိတ်ရှိသော။ ကုသိ
တော၊ ထကြွလုံ့လ မရီသော။ အလသော၊ ကြီးကျယ်လေဘိ
ပျင်းရိခြင်းရှိသောသူသည်။ ပညာယ၊ ဉာဏ်ပညာဖြင့်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊
ရွှံမြင်ထိုက်သော။ မဂ္ဂံ၊ အရိယမဂ်ကို။ နဝိန္ဒတိ၊ မမြင်မသိ
မရရှိနိုင်။

၂၂၀။ ဘာဝေတဗ္ဗာ သတာ စေဝံ၊ သတိပဋ္ဌာန ဘာဝနာ။
ဝိပဿနာ ရသဿာဒံ၊ ပတ္ထေန္တေ နိဓ သာသနေ။

၈။ တိုက်တွန်းစကား ပြောကြားပါဦးအံ့။ ဣဓ သာသနေ၊
ဂေါတမဟု နာမထင်ရှား မြတ်ဘုရား၏ ညွှန်ကြားပြသ

အဆုံးအမတည်ရာ ဤသာသနာ ခေတ်အတွင်း၌။ ဝိပ နာ
 ရသဿာဒံ၊ ဝိပဿနာ ဉာဏ်ပညာ၏ သာယာဗျယ် အစစ်အမှန်
 ဖြစ်သော ဆီနှစ်အရေသာ ချမ်းသာသုံးတန် မင်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်ကို။
 ပတ္တန္တေန၊ တောင်တလိုလား ဆန္ဒများသော။ သတာ၊
 သူတော်ကောင်းဖြစ်သော အမျိုးသား အမျိုးသမီးသည်။
 သတိဗ္ဗာနာ ဘာဝနာ၊ သတိဗ္ဗာန် ဘာဝနာကို။ (၀၇) ကာယ၊
 ဝေဒနာ၊ စိတ္တ၊ ဓမ္မဟူသော အာရုံတို့၌ ပြေးဝင်သွားသကဲ့သို့
 ထင်သော အမှတ်ရမှုဖြစ်၍ သတိဗ္ဗာန်မည်သော မုချပွားစေ
 ထိုက်သော တရားကို။ ဝေ၊ ဤနှုတ်မှတ်နည်း အစဉ်ဖြင့်။ ဘာဝေ
 တဗ္ဗာ၊ ပွားစေအပ်၏။

မဟာစည်ထေရ အာစရိယဝန္တနာ

၂၂၁ ။ နာနာဂုဏေဟိ သမ္ဗန္ဓံ၊ သာသနဿ ဇေယမံ။
 မဟာစည်ထေရ အာစရိ၊ ဝန္တာမဟံ သုဝဏ္ဏိတံ။

နာနာဂုဏေဟိ၊ ကန်ဘောင် ဆင့်တိုး ရေပြည့်ဖြိုးလျက်
 ကြာမျိုးစုံတင့် ဖူးငုံပွင့်၍ ကန်မင်းကျက်သရေ တင့်ဖြိုးဝေ
 အောင် ရှေ့ဆောင်ကြိုးကုတ် အားထုတ်ဆင့်ပွား ညွှန်ကြား
 စောင့်ကြပ်စုပေါင်းလတ်၍ ကန်မြတ်မင်္ဂလာ သာယာတင့်ကြား
 တူးဖော်သည့် ပမာအလှားကဲ့သို့ မြင့်မားလှစွာ သုံးဖြာပိဋကတ်
 ငါးရပ်နိကာယ် သွယ်သွယ်အဋ္ဌကထာ ဋီကာအနု မရုယေဒု
 ဇနာ တဖြာဂဏ္ဏိ နှံ့သိစုံလင် ဂုဏ်အင်ပေါက်ပြ အဂ္ဂမဟာ
 ပဏ္ဏိတ ဝန္တကာရက စသည်ဆင့်ဆင့် ပရိယတ္တိတည်းဟူသော

ကန်ဘောင်ကန်ရိုးကို မြှင့်တင်တော်မူလျက် တိုးတင့်ကျက်သရေ
 ခိုင်မြဲလုံခြုံစေတော်မူပြီးမှ ယုံကြည်စိတ်ချ သောက်သုံးကြသူ
 ရဟန်းရှင်လူ သူတော်စဉ် ဟူသမျှတို့ကို အပူမခ သန့်ရှင်း၍
 စိုးရိမ်ငိုကြွေး ပူဆွေးလွှတ်ကင်း မဂ်ဉာဏ်လင်းလျက် ဝဋ်တုင်း
 ထွက်မြောက် မျက်မှောက်ပြုရာ နိဗ္ဗာနဓာတ် အကျိုးမြတ်ကို
 ဆတ်ဆတ်ကေန ရစေရန်နည်း 'တကြောင်းဖြင့် ခရီးမဖင့်
 မဟာသတိပဋ္ဌာန် ဝိပဿနာ အကျင့်ဟု ဆိုအပ်သော စိမ်းလဲ
 သွင်သွင် သန့်စင်ညစ်ကြေး ကြည်အေးစွာဘိ ပဋိပတ္တိတည်းဟူ
 သော ရေစင်ရေကောင်းတို့ကို ပြည့်စေတော်မူလျက် မွေးကြူ
 ထုံစွာ အားရုံသာက ငုံ့အာဆင့်ဆင့် အပြိုင်ပွင့်၍ ကန်မင်း
 ကျက်သရေ တင့်ဖြိုးစေငှါ ပဋိဝေဓ တည်းဟူသော ပဒုမ္မာကြာ
 မျိုးစေ့တို့ကို စိုက်ပျိုးကြဲချတော်မူခြင်းစသော အမျိုးမျိုးသော
 ဂုဏ်တော်အပေါင်းနှင့်။ သမ္ဗန္ဓ-သမ္ဗန္ဓတ္တာ၊ အရှင်ပါရမီ စုံညီ
 ဘုန်းဟုန် ပြည့်စုံတော်မူခြင်းကြောင့်။ သာသနဿ၊ ရှင်တော်
 ဘုရား တည်ထားမိန့်မှာ သုံးဖြာသော သာသနာတော် မြတ်ကြီး
 ၏။ ဓဇူပမံ၊ ရောင်ဝါလုံ နန်းဘုံမြင့်ဆောင်ယံဝယ် ရောင်လုံ
 တော် အသွယ်သွယ်တို့ဖြင့် အောင်လံသဖွယ် ဖြစ်တော်မူပေထ
 သော။ သုဝဏ္ဏိတံ၊ မြင့်မြတ်ဘင့်တယ် ခန့်ထယ်ဒြပ် သာကီယ
 ဇာတ် ဂုဏ်သကတ်နှင့် စုံလတ်ဖြာဖြာ သာသနာစက် ငါးထောင်
 ဝက်တွင် ပေါ်ထွက်ထင်စွာ သံဂါယနာ ဆဋ္ဌပုစ္ဆကဖြင့် လုံ့လ
 ကြီးစွာ မဟာကဿပ ထေရ်ရှင်လှသို့ ဓမ္မဘေရီ မဟာစည်ကြီး
 ရိုက်တီးသံစုံ အံ့မကုန်ခဲ့ ကြယ်စုံရံခ သေင်တလသို့ ဓူရနှစ်ဖြာ
 နန်းရိပ်သာဖြင့် ထေရာဝါဒ သာသနာ့နိုင်ငံတွင် ခြံရံဝန်းလှည့်
 တပည့်အများတို့၏ အားထားမှီခို ကြည့်ညိုဘွယ်ရာ သီလ

သမာဓိ ပညာ သာသနာ့ဂုဏ်ရည် စုံညီပြည့်လျှမ်း အထူးသဖြင့်
 ကောင်းစွာ ချီးမွမ်းအပ်တော် မူပေထသော။ မဟာစည်ထေရ
 အာစေရံ၊ မဟာစည်၊ မဟာစည်ဟု နာမည်ထင်ပေါ် ကမ္ဘာ
 ကျော်ကြား ငါတို့ကျေးဇူးရှင် မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး
 ကို။ အဟံ မဟာသတိပဋ္ဌာန် ကျင့်ကြံပွားများ ဝိပဿနာ
 အမှတ်တရားတို့ကို ကြိုးစားအားထုတ် နာမ်ရုပ်မျှသာ ဖြစ်ပါ
 သော (ဘွဲ့ထည့်ဆို)ဟု နာမတွင်ခေါ် တပည့်ဘော်သည်။
 ဝန္ဒာမိ၊ အရှင်ဂုဏ်ရည် စုံညီဆင်ဆင့် မြင့်ထက်မြင့်လျက်
 တင့်ကျက်သရေ အထွေထွေကို မနိန္ဒြေ နှိမ်ခွေ ညွတ်ကျိုး ကာယ
 ဝစီ အလီလီဝပ်လျှိုး၍ ရှိခိုးကန်တော့လိုက်ပါ၏ အရှင်ဘုရား။
 ဝန္ဒာမိ၊ အာစရိယဂုဏော အနန္တောဟု မိန့်ဟောအရ ဝဋ်ဒုက္ခမှ
 ကျွတ်ကြ လွတ်ကြ ကျွတ်လွတ် ကြရန် ရည်သန် စိတ်ထား
 မဟာသတိပဋ္ဌာန် ဝိပဿနာ အမှတ်တရားတို့ကို ဟောကြား
 ညွှန်ပြ အနန္တဂုဏ်ရည် ယုံကြည်မြတ်နိုး လက်အုပ်ခိုး၍ ရှိခိုး
 ကန်တော့လိုက်ပါရဲ့ ကမ္ဘာမြို့ရွာ အပြည်ပြည် ကြံချီကာ တရား
 ဓမ္မာပြုပီတဲ ကျေးဇူးတော်ရှင် သာသနာ့အာဇာနည် မဟာ
 စည်ဆရာတော် သခင် အရှင်သူမြတ်ကြီးဘုရား။

၂၂၂။ အက္ခောဓန ဇိနေ ကောဓံ၊ အသာဒုံ သာဓုနာဇိနေ။
 ဇိနေ ကဒရိယံ ဒါနေန၊ သစ္စေနာသိက ဝါဒိနံ။

ကောဓံ မိမိအပေါ်မှာ ဆဲဆိုရိုက်နှက် အမျက်ထွက်တဲ့
 ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ အက္ခောဓန၊ မိမိကတဖန်ပြန်၍ အမျက်မထွက်
 သဖြင့်။ ဇိနေ၊ အနိုင်ယူရာ၏။ အသာဒုံ၊ မိမိအပေါ်မှာ မတရား
 သဖြင့် မကောင်းပြုလုပ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ သာဓုနာ၊ မိမိက တဖန်

ပြန်၍ တရားသဖြင့်။ ဇိနော၊ အနိုင်ယူရ၏။ ကဒရိယံ၊ မပေး
 ရက်လို့ သဝန်တို့ဘဲ ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဒါနော၊ မိမိကပေးကမ်း
 စွန့်ကြဲသဖြင့်။ ဇိနော၊ အနိုင်ယူရ၏။ အလိက ဝါဒိနံ၊ မမှန်
 မှသာ ပြောကြားလေ့ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ သစ္စော၊ မိမိက
 မှန်သောစကား ပြောကြားခြင်းဖြင့်။ ဇိနော၊ အနိုင်ယူရ၏။

၂၂ ။ သီလေန ဝိတိက္က မန္တံ၊ ပရိယုဋ္ဌာန သမာဓိနာ။
 ပညာယ နူသယံ ဆိန္ဒံ၊ ဂစ္ဆေ နိဗ္ဗာန မုတ္တမံ။

ဝိတိက္ကမန္တံ၊ ငစိကံလေးပါး ကာယကံသုံးပါး ဟုဆိုအပ်သော
 ကိလေသာကို။ သီလေန၊ ငါးပါး ရှစ်ပါး ဆယ်ပါးအစ စတုပါ
 ရိသုဒ္ဓိသီလ တည်းဟူသော ဓားဖြင့်။ ဆိန္ဒံ-ဆိန္ဒန္တော၊ သုတ်သင်
 ရှင်းလင်း ခုတ်စင်းဖြတ်တောက်လျက်။ ပရိယုဋ္ဌာနံ၊ အဘိဇ္ဈာ
 ဗျာပါဒ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတည်းဟူသော မနောကံသုံးပါး ပရိယုဋ္ဌာန
 ကိလေသာကို။ သမာဓိနာ၊ သမာဓိ တည်းဟူသော ဓားဖြင့်။
 ဆိန္ဒံ-ဆိန္ဒန္တော၊ လျက်။ အနူသယံ၊ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ ကိန်းဝပ်
 လျှို၍နေသော အနူသယကိလေသာ (၇) များကို။ ပညာယ၊
 ဝိပဿနာမဂ်ပညာဖြင့်။ ဆိန္ဒံ-ဆိန္ဒန္တော၊ လျက်။ ဥတ္တမံ၊ သော။
 နိဗ္ဗာနံ၊ ဝါနတဏှာ ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်ရာမှန် ပြည်နိဗ္ဗာန်
 ကို။ ဂစ္ဆေ-ဂစ္ဆေယျ၊ အမှန်ပင်နိုးကြ၍ မြန်မြန်ကြီးရောက်ကြ
 ရလေတော့သတည်း။ ။

၂၂၄။ ကာမံ တစောစ နှာရုစ၊ အဋ္ဌိစ ဥပသုဿကု။
 အဝသုဿတု မေ သရီရေ မံသ လောဟိတံ။

ယံ တံ ပုရိသ ယာမေန ပုရိသ ပရက္ကမေန။
ပတ္တဗ္ဗံ နတံဋ္ဌာနံ အပတွာ ဝီရိယဿ သဏ္ဌာနံ ဘဝိဿတိ။

မေ၊ ဇာ၊ သရီရေ၊ ကိယံဋ္ဌိ။ တစောစ အနေမ္မ သည်၎င်း။
နွာရုစ၊ အကြောမျှ သည်၎င်း။ အဋ္ဌိစ၊ အရိုးမျှ သည်၎င်း။ ကာမံ
အဝသုဿကု၊ အကယ်၍ ကား ကြွင်းကျန်ပေစေတော့။ မံသလော
ဟိတံ၊ အသားအသွေးမျှ သည်။ ကာမံဥပသုဿကု၊ ခန်းခြင်း
ခန်းခြောက်ခြင်း ခန်းခြောက်ပေစေတော့။ ပုရိသထာမေန၊
ယောကျ်ားတို့၏ အားအစွမ်းဖြင့်။ ပုရိသပရက္ကမေန၊ ယောကျ်ား
တို့၏မဖြစ်မနေ အဆင့်ဆင့်အားထုတ်မှုဖြင့်။ ယံဋ္ဌာနံ၊ အကြင်
မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန် တည်းဟူသော ဋ္ဌာနသို့။ နပတ္တဗ္ဗံ၊ မရောက်အပ်
သေး။ တံဋ္ဌာနံ၊ ထိုမဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်သို့။ အပတွာ၊ မရောက်သေး
သမျှကာလပတ်လုံး။ ဝီရိယဿ၊ ကြိုးစားအားထုတ်မှု၏။ သဏ္ဌာနံ၊
နောက်ဆုတ်ရပ်နား နေခြင်းသည်။ မေ၊ အား။ နဘဝိဿတိ၊
မဖြစ်ရပေတော့အံ့သတည်း။ ။

၂၂၅။ ယော ဟဝေ ဒဟရော ဘိက္ခု၊
ယုဉ္ဇတိ ဗုဒ္ဓသာသနေ။
သောမံ လောကံ ပဘာသေတိ၊
အဗ္ဘာ မုတ္တောဝ စန္ဒိမာ။

ဗုဒ္ဓသာသနေ၌။ ယောဘိက္ခု၊ သည်။ ဒဟရော၊ ငယ်ရွယ်စဉ်။
ဟဝေယုဉ္ဇတိ၊ စင်စစ်အားထုတ်၏။ သော၊ ငယ်ရွယ်စဉ်အား
ထုတ်သောထိုရဟန်းဘည်။ ဣမံလောကံ၊ မိမိ၏ခန္ဓာငါးပါးဟူ
သော ဤလောကကို။ ပဘာသေတိ၊ ထွန်းလင်းစေ၏။ ကိမိဝံ၊

ကား။ အဗ္ဘာ၊ တိမ်တိုက်မှ။ မုဒတ္တာ၊ လွတ်သော။ စန္ဒိမာ၊
လမင်းသည်။ ဣမံသောကံ၊ ဤကမ္ဘာလောကကို။ ပဘာသေ
တိဣဝ၊ လင်းစေဘိသကဲ့သို့ပင်တည်း။ ။

နိဗ္ဗာန်လိုလားလျှင်

၂၂၆။ ကုသိတံ ဘယတော ဒိသ္မာ၊ ဝီရိယဉ္ဇာပိ ခေမတော။
အာရဒ္ဓံ ဝီရိယာ ဟောထ၊ သော ဗုဒ္ဓါန သာသနီ။
ကုသိတံ၊ အတ္တပရ ကျိုးနှစ်ဝ၌ လုံ့လပေါ့ဖျင်း ပျင်းရိ
ခြင်းကိုလည်း။ ဘယတော၊ ကြောက်ဖွယ်လန့်ဖွယ် ထိတ်လန့်
ဖွယ်ရေး ဘေးကြီးအားဖြင့်။ ဒိသ္မာ၊ ပညာမပျက်စိ ဉာဏ်မြင်
သိ၍။ ဝီရိယဉ္ဇာပိ၊ အတ္တပရ ကျိုးနှစ်ဝ၌ လုံ့လလွန်မင်း အား
ထုတ်ခြင်းကိုလည်း။ ခေမတော၊ ပစ္စုပ္ပန် သံသရာ နှစ်ဖြာသော
ဘေး ကင်းဝေးသော အားဖြင့်။ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍။ တုမေ၊
နိဗ္ဗာန်လိုလား သင်ချစ်သားတို့သည်။ အာရဒ္ဓံဝီရိယာ၊ နေ့ရော
ည၌ပါ ဘယ်ခါမလပ် ပြင်းစွာအားထုတ်အပ်သော ဝီရိယရှိကြ
ကုန်သည်။ ဟောထ၊ လော။ သော၊ ဤသည်ကား။ ဗုဒ္ဓါနံ၊
ဘုရားရှင်တို့၏။ သာသနီ၊ လိုရင်းနှုန်းပြ ထုံးအားဖြင့် သုံး
ကြပစေ ဆုံးမဘော်မှုချက်ပါပေတည်း။ ။

ညဉ့်ရုံတော်ဂါထာမွန်

၂၂၇။ နက္ခတ္တမာလိနီ၊ ဟောတိ ရတ္တိနက္ခတ္တမာလိနီ။
ပဋိဇဂ္ဂတု မေဝေသာ၊ ရတ္တိဟောတိ ဝိဇာနတံ။
နက္ခတ္တမာလိနီ၊ နက္ခတ်ပန်းတို့ဖြင့် သပ်ယပ်ဆန်းကြယ်
လှပေသော။ နက္ခတ္တမာလိနီ၊ ကတိပါညိုလွင် စိန်ပြောက်တွေ့

ဆင်သလို ကြည်လင်လတ်ဆတ် ကြယ်ရောင်စုံ ဟပ်သဖြင့်
 သပ်ယပ်ဆန်းကြယ် လှပေသော။ ရတ္တီ၊ ငှက်တိရစ္ဆာန် လှသံ
 ဆိတ်ငြိမ် အချိန်အေးမြ ညချမ်းအချိန်ကာလသည်။ သုပိတုံ၊
 အိပ်ရန်အလို့ငှါ။ သုပိတုံ၊ ကာမဂုဏ် အရိပ်တောစမှာ အဖြာ
 ဖြာအစုံစုံ စိတ်သောကတွေနှင့် အိပ်မောကျ၍ နေခြင်းငှာ၊
 နုတွေဝဟောတံ၊ ကမ္ဘာကိုပြဟွာစဉ်က ဟေ-ဒါဟာ ပထမ
 အကောင်းပဲရယ်လို့ လျောင်းလွဲကာ ဇာခေါင်းအုံး တွေနှင့်
 မွေ့လျော်ချန် အများကိုငဲ့ပြီး ထားခဲ့တာလည်း မဟုတ်ပါ။ ချေ
 တကား။ သောရတ္တီ၊ ထိုညချမ်းအချိန်ကာလသည်။ သောရတ္တီ၊
 ရောင်းရေးဝယ်တာ အဖြာဖြာနဲ့ လူ့ရွာကိစ္စ အားလပ်ကြတဲ့
 ဤညချမ်းအချိန် ကာလသည်။ ဝိဇာနတ်- ဝိဇာနန္ဒာနံ၊
 လောကကို ထောက်တွေးတော့ ကြောက်သွေးစိမ့်စိမ့် ကျော
 တသိမ့်သိမ့်နဲ့ အေးငြိမ်စေရန် နိဗ္ဗာန်မျှော်ငြောင်း သူတော်
 ကောင်းတို့၏ ပဋိဇဂ္ဂတုမေဝ၊ စက်ခန်းသဉ္ဇာညောင်မှာ အစက်
 တန်း လျင်စွာအောင်ရအောင် မင်္ဂလမ်းတဒင်္ဂါ ဆောင်လို့မို့
 ပြောင်ပြောင်ကြီး ကြီးစားအားထုတ်ကြရန်ဖို့ အလို့ငှာသာ
 လျှင်။ ပဋိဇဂ္ဂတုမေဝ၊ ဟို- နိဗ္ဗာန်ဆိုတဲ့ အမတာဘုံ စံစား
 ပျိုးရန်ဘို့ ကာမဂုဏ်ညက်သမား သူခိုးဒြေတွေကြောင့် သတိလို့
 ဆိုတဲ့ ဓမ္မာရုံဒရဝမ် သမားကို နှိုးနှိုးပြီး - နှိုးနှိုးကြားကြား
 ကြီးကြီးစားစား အားထုတ်ကြရန်ဖို့ အလို့ငှာသာလျှင်။ ဟော
 တံ၊ စင်စစ်မသွေ ဖြစ်ပေါ်၍ လာခဲ့ပါပေ၏။ တောတို့၊ ညဉ့်ရုံ
 တော် ဓမ္မာပြစေဖို့ အတင်းခန့်ကျော်ကာ နိဗ္ဗာန်ဆိုတဲ့ အမတာ
 နဂရကိုဖြင့် မဟာဓမ္မ ဝိပဿနာတွေနဲ့ တခါ ပျော်ရအောင်

သုတော်ကောင်းတို့ရယ် ဟစ်အော်လို့ ပြခဲ့ရပါလေတော့
သတည်း။ ။

ဇယမင်္ဂလာ ဂါထာ

၂၂၇။ ဇယစက္ကော ဇယန္တော ယော၊ ဇယိတဗ္ဗေ ဇယာသနေ။
ဇယာပေသိ ဇယေသိနံ၊ ဇယံ ဒေတု ဇယုတ္တမော။

ယောဇီနော၊ ငါးရပ်သော မာရ်စွယ်ကို လှန်ပယ်ကာ
မြစ်တား၍ စစ်သားမကူ တဆူဥက္ကဋ္ဌ အကြင်ဘုရားရှင် ကိုယ်
တော်မြတ်ကြီးသည်။ ဇယိတဗ္ဗေ၊ အောင်စည်ကိုဟိန်း၍ အောင်
ကိန်းဆင်စလျက် ဘဝင့်ဟဒယ ကြည်နူး အောင်ပန်းခူးရာ
ဖြစ်ပေသော။ ဇယာသနေ၊ အောင်သိဒ္ဓိ ဆင်မြန်းသည့်
ပလ္လင်နန်းမှန်ကင်း ဗောဓိငင် ရင်း၌။ ဇယစက္ကော၊ ပါရမီ
ဆယ်ချီက် အောင်လက်နက် စက်ခရိုင်ကို အချက်ပိုင်အောင်
ကိုင်ဆောင်တော်မူကာ ပယ်ရှင်း၍ အောင်ခြင်းကြီး အောင်
တော်မူခဲ့လေပြီ။ ဇယေသိနံ၊ ဘဝပေါင်းအနန္တတွင် ကြံဆ၍
မဆုံးဘွယ် မပြုံးမရယ်နိုင် လောင်ခမန်းမို့ အောင်ပန်းကို
အာသာကြီး၍ ရှာမှီးကာနေကြကုန်သော သူတို့အစားလည်း။
ဇယာပေသိ၊ ကိုယ်တော်မြတ်နှင့်အတူ အောင်ပန်းကိုဆွတ်ချူ၍
ထွတ်အငူ အမြတ်ခတ်သို့ ဆိုက်ကပ်တော်မူစေပြီ။ ဇယုတ္တမော၊
အောင်သူ တကာ တို့၏ မှန်ကင်း အောင်ခြင်းတကာ တို့၏
ဥသျှောင် ထွတ်ခေါင်သရဖူ သယမ္ဘူမကိုက်ထီး အောင်ပွဲဝင်
ပုဂ္ဂိုလ်ကြီး ဖြစ်တော်မူပေသော။ ယောဇီနော၊ အောင်သိဒ္ဓိ
ပလ္လင်နန်း၌ ဆင်မြန်းပန်ဆင် မာန်နှင့်ဟန်တား ထိုရှင်တော်
မြတ်ဘုရားသည်။ မေ၊ ဘာတိုင်း အရှုံးပေး၍ နှလုံးသွေး

ဆူသောင် အပူကောင် အပူရုပ် အကျွန်ုပ်အား။ ဇယံ၊ ကြောက်
သွေးမတွန့် ရဲဝံ၊ စေကြောင်း ဆေးကောင်းတရတည် ထူးလည်
ကြိုင်လိုင် အောင်သိဒ္ဓိ မြတ်ပန်းခိုင်ကို။ ဒေတု၊ အရှင်ဘုရား
တပည့်သားကို သနားသမှု ကိုယ်တိုင်ရှု၍ ယခုမကြာ ပေးတော်
မူပါဘုရား။ ။

တောနု သစ္စဝဇ္ဇေန၊ အစစ်အမှန် မြတ်ဘုရား၏ ထူးခြား
တဲ့ဂုဏ်ပုဒ်ကို ထုတ်ဆိုကာ မြက်ဟလျက် အချက်ကျ အကြောင်း
စပ်အောင် ကောင်းမြတ်စွာဆိုရသော ဤသစ္စာစကားကြောင့်။
ဇယကာမာနံ၊ ကိလေသာစစ်ပွဲမှာ တပ်စွဲကစ အောင်ဇေယတုနှင့်
အောင်ဆုကို လိုလားကြကုန်သော တရားနာပရိသတ်အပေါင်း
သူတော်ကောင်း တို့၏။ အဇ္ဈတ္တိက ဗာဟိရေသု၊ ကိုယ်တွင်း
ကိုယ်ပ ဌာနနှစ်ပြင် ထက်ဝန်းကျင်တို့၌။ သဗ္ဗန္တရာယာ၊ အလုံး
စုံသော အန္တရာယ် ရှိစွယ်ရန် ငြောင့် အမှောင်ပယောဂ မှီသမျှ
တို့သည်။ ဝိနာသေန္တု၊ ပိန်းကြာဗွေပြင် ရေမတင် သကဲ့သို့
ကင်းစင်ကာ တန်ခိုးဝေလျက် ချမ်းသာမိုး စေ့ကြပါစေကုန်
သတည်း။ ။

မဟာစည် ထေရဝန္တနာ

၂၂၉။ ဂန္ထကာရံ မဟာထေရံ၊ ပရိယတ္တိ ဝိသာရဒံ။
သီလာဒိ ဂုဏသမ္ပန္နံ၊ ဝန္တာမိ တံ သုပါကဋံ။

ဂန္ထကာရံ၊ ကျမ်းဂန်အရပ်ရပ် နှံ့စပ်သည်ပင် ကျမ်းပြု
အရှင်လည်း ဖြစ်တော်မူပေထသော။ မဟာထေရံ၊ ရတညူ
မဟာတ္ထစိရပဗ္ဗဇိစာ သိက္ခာဝါတော်(၂၀)ကျော်၍ အရှယ်တော်

ကြီးမား မဟာထေရ်ဆရာတော်ဘုရားလည်း ဖြစ်ပေထသော။
 ပရိယတ္တိဝိသာရဒံ၊ သုံးပုံပိဋကတ် ပရိယတ်၌ သိမှတ်ဖို့ရာ
 ပြဿနာအစုံကို နောက်မတုန်သဖြင့် ကြောက်ရွံ့မဲ့ကင်း ခြင်္သေ့
 မင်းကဲ့သို့ ရဲတင်းခြင်းလည်းရှိတော်မူပေထသော။ သီလာဒိ-
 ဂုဏသမ္ပန္နံ၊ သီလသမာ ကျင့်အာစာနှင့် သိက္ခာလောက်လုံ
 ပညာဂုဏ်တို့နှင့်လည်း ပြည့်စုံတော်မူပေထသော။ သုပါကဋ္ဌံ၊
 နေလအသွင် လွန်ပေါ်ထင်၍ ဂုဏ်အင်ကြီးမား အလွန်လည်း
 ကျော်ကြားတော် မူပေထသော။ မဟာထေရံ၊ မဟာစည်
 မဟာစည်ဟု ကမ္ဘာကျော်ကြား ငါတို့ရှဲ့ကျေးဇူးရှင်ဆရာတော်
 ဘုရားကြီးကို။ အဟံ၊ သည်။ ဝန္ဒာမိ၊ ဆရာဂုဏ်အား ဦးထိပ်
 ထား၍ ကြီးမားအန္တရာယ် မငြိတုယ်ပဲ ဖွယ်ဖွယ်ရာရာ ဒေသနာ
 တရား ပြည့်စေသားဟု စိတ်များရည်ရော် ရှိခိုးပူဇော်လိုက်
 ပါ၏ ဆရာတော်သခင် အရှင်သုမြတ်ကြီးဘုရား။

သစ္စာလေးပါး

၂၃၀။ စတုန္နံ အရိယသစ္စာနံ၊ ယထာဘူတံ အဒဿနာ။
 ပုနပုနံ သံသရန္တိ၊ သတ္တာ သံသာရ သာဂဓေ။

ဘောဇ္ဇော၊ သူတော်ဥစ္စာ ရတနာခုနစ်ပါး လက်ကိုင်
 ထား၍ တရားကြည်ညိုလျက် မှီခိုလေ့ရှိကြကုန်သော တရားနာ
 ပရိသတ်အပေါင်း သူတော်မကောင်းတို့။ စတုန္နံ၊ သင်္ချာအား
 ဖြင့် လေးပါးအရေအတွက် ရှိကြကုန်သော။ အရိယသစ္စာနံ၊
 မဖောက်မပြန် အမှန်စင်စစ် အနှစ်သာရ မေ့မြုတ်မိ သို့ပေထိုက်
 ငြား အရိယသစ္စာတရားတို့ကို။ ယထာဘူတံ၊ အကြောင်း

အကျိုး အခြေခံနဲ့ ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း။ အဒဿနာ၊ မှောင်
 အဝိဇ္ဇာ ပိတ်ခါမေးယုက် လှမ်းမိုးချက်ဖြင့် ဉာဏ်စက်မလင်း
 ထိုးထွင်း၍မသိမြင်နိုင်ခြင်းကြောင့်။ သတ္တာ၊ ကြီးကြီးငယ်ငယ်
 ရှယ်ရှယ်စားစား လူ နတ် ဗြဟ္မာ သတ္တဝါများ တို့သည်။
 သံသာရသာဂရေ၊ ကမ်းမမြင်လမ်းမမြင် စခန်းသင့်မဆုံးပွယ်
 ကျယ်ချင်တိုင်း ကျယ်၍နေသော သံသရာပင်လယ် ဘုံနယ်
 လောကကြီးအတွင်း၌။ ပုနုပ္ပုနု၊ ဟိုကိုရောက် ဒီကိုရောက်
 ကမောက်ကမ ခုန်စိုင်း၍ မုန်တိုင်းကြီး မွေ့တဲဟန် တုံ့ပြန်
 အဖန်ဖန်သာလျှင်။ သံသာရန္တိ၊ စုံချည်တဖန် ဆန်ချည်တလှည့်
 ရဲ့လို့ရဲ့ စောင်းလိုစောင်း မောင်းနှင်တိုင်း ပြေးလွှား၍ တဖား
 ဖား တမောမောနဲ့ နစ်မျောကျင်လည်ခါ နေကြရလေကုန်
 သတည်း။

တရားသိမ်း

၂၃၁။ ဣမိနာ ပုညကမ္မေန၊ လဒ္ဓသမ္ပတ္တိံ လောကိယာ။
 စတုသစ္စံ အဘိညာယ၊ သဗ္ဗဒုက္ခာ ပမောစေယျံ။

ဣမိနာ ပုညကမ္မေန၊ ဤသို့ (ယောဂီအား) တရားဓမ္မ
 ဟောရ ပြောရတဲ့ ကုသိုလ်ကံ စေတနာတို့ကြောင့်။ ဝါ-ဓမ္မ
 သဘင်ပဲ့ ဆင်နဲ့ကျင်းပရတဲ့ ကုသိုလ်ကံ စေတနာတို့ကြောင့်။
 လောကိယာ၊ ပါရမီဉာဏ် မရင့်သန်သူ နိဗ္ဗာန်အောင်ပဲ့ မဝင်
 နဲ့မီ ဘုံသုံးလီ၌။ သမ္ပတ္တိံ၊ လူမင်းချမ်းသာ နတ်မင်းချမ်းသာ
 ဗြဟ္မာမင်းချမ်းသာ အဖြာဖြာကို။ လဒ္ဓါ၊ အလွယ်တကူ ရယူ
 ခံစား စံစားနိုင်ကြသည်ရှိသော်။ စတုသစ္စံ၊ သိရန်ခက်ခဲ နက်နဲ

ဂမ္ဘီ လေးလီသစ္စာ မြတ်ဓမ္မာကို။ အဘိညာယ၊ သစ္စဉာဏ်
ကိုစွဉာဏ် ကတဉာဏ် သုံးတန်သော ဉာဏ်တို့ဖြင့် ဝေဖန်
ပိုင်းခြားထင်ထင် သိမြင်ကြကုန်သည်ဖြစ်၍။ သဗ္ဗဒုက္ခာ၊ ခန္ဓာစရို
များဘိဖုံဖုံ ဆင်းရဲအလုံးစုံမှ။ ပမောစေယျ၊ အရှင်းလွတ်ခါ
ကင်းလွတ်နိုင်ကြပါစေကုန်သတည်း။

၂၃၂။ ဗျာဓိတံ ဇနတံ ဒိသ္မာ၊ အမတာပဏံ ပသာရယံ။
ကဟာပဏေန ကိဏိတုာ၊ ဧတံ ပိဝေထ သာဓဝေ။

ဘောဇ္ဇော၊ ကာမရူပ အရူပဟု ဘဝတေးဘုံ ဝဋ်ဆေး
ရုံဝယ် တွေ့ကြုံကြခြင်း အို သာဝကများတို့။ ဇိနော၊ ဘုံသုံး
တိုက်နေ ရှိသမျှရောဂါတွေကို ဘယ်လက္ခဏာ ဘယ်သဘော
ရယ်လို့ ဓာတ်ကြောကို မြင်ကာမျှဖြင့် လျင်စွာခဏ သိမြင်တော်
မူတဲ့ ကဝိဒုဒ္ဒ မြတ်ဇိနဟု တိကိစ္ဆကျော်ကြီး မဟာသမားတော်
ကြီးသည်။ ဗျာဓိတံ၊ သံသရာဟိုအစတွေက ယနေ့ကျအောင်
စွဲဝင်ပူးကပ် ခါပါလာတဲ့ ကိုယ်နှုတ်နှစ်ဖြာ လွန်ကျူးမိကြတဲ့
ဝိတိက္ကမကိုလေသာ ရောဂါသောင်းကျန်း ဆူပွက်ပြီးလာတဲ့
ပရိယုဋ္ဌာန ကိလေသာရောဂါ၊ စိတ်အစဉ်တွေမှာ မျိုးတွေ
မပျက်ကြပဲနဲ့ တိမ်မြုပ်ကိန်းဝပ်ပြီးနေတဲ့ အနုသယကိလေသာ
ရောဂါ၊ ထိုထိုကိလေသာ အိုင်းအမာတွေဖြင့် ဝိုင်းကာနှိပ်စက်
ဖိစီးကြသဖြင့် စိတ်အပျက်ကြီးပျက်၍ နေကြကုန်သော။ ဇနတံ၊
မယ်တို့မောင်တို့ သင်သာဝကတို့မှာ ကိုယ့်ရောဂါအမြစ်ရင်းတွေ
မပြတ်ကြသဖြင့် အတွင်းမှာ တည်၍နေတာကို သေချာစွာ
အဟုတ်မသိခဲ့ကြလေသောကြောင့် ခလုတ်ထိရင်သာ အမယ်
လေး တကာနေကြတဲ့ များလှသောင်းသောင်း သင်ရော

ဂါသယ် အပေါင်းတွေကို။ ဒိသွာန၊ သူ့ရောဂါနဲ့ သူ့ဆေး
ပျောက်အောင်ကျေးမလို့ ဆေးချက်ကိုရှာရာတွင် အနာကို မြင်
ကာမျှဖြင့် လျင့်စွာခဏသိမြင်တော်မူတဲ့ ကဝိဗုဒ္ဓ မြတ်ဇိနဟု
တိကိစ္ဆကျော်ကြီး မဟာသမားတော်ကြီးသည်။ အမတာပဏံ၊
ဘဝများစွာ သံသရာက ရှာဖွေစုံဆောင်း ထုထောင်းမှရတဲ့
သီလ သမာဓိ ပညာဆိုတဲ့ ဝိဇ္ဇာကျင့်ရိုး သိက္ခာဆိုတဲ့ ဆေး
သုံးမျိုးတို့ ဖြန့်ထားမြိုင်မြိုင်မသေနိုင်တဲ့ဆေးဆိုင်ကို။ ပသာရယံ၊
မည်သူမဆိုဝယ်ယူလိုကြပါကချိုချိုသာသာ ရနိုင်တဲ့အကြောင်း
တို့ဖြင့် ထပ်လောင်း၍ စည်မောင်းတီးလို့လဲ ဆိုင်းဘုတ်တွေနှင့်
ကြော်ငြာ သးသနာ ငါးထောင်အတွင်းမှာ ဒီလိုလင်းကြစေဖို့
အဖြာဖြာ တရားအရောင်တို့ဖြင့် ဆိုင်ခင်း၍ ထားခဲ့လေပြီ။
သာဓဝေါ၊ တရားချစ်ခင် စိတ်ကောင်း ဝင်ကြကုန်သော။
တုမေ၊ ရောဂါကိုယ်မှ ကွာလိုကြတဲ့ များလှသောင်းသောင်း
သင်ရောဂါသယ်အပေါင်းတို့သည်။ ဧတံ၊ ထို သီလ သမာဓိ
ပညာဆိုတဲ့ ဝိဇ္ဇာကျင့်ရိုး သိက္ခာဆိုတဲ့ ဆေးသုံးမျိုးကို။
ကဟာပဏေန၊ ဆရာကောင်းထံ သူနည်းခံ၍ ကျင့်ကြံပွားမှု
ဘာဝနာဘည်းဟူသော ရတနာငွေအစုဖြင့်။ ကိုဏိတွာ၊ အဖိုး
သက်သာ ပေးကာလွယ်ကူ ဝယ်ယူကြကုန်ပြီး၍။ ပိဝေထ၊ အခါ
တွေကလည်းတန် ယနေ့ပင် အချိန်ခွဲတုရောက်ကြပြီမို့ သဒ္ဓါ
ဉာဏ် ထိန်ထိန်တောက်ပြီးတော့ မြိန်မြိန်ကြီး သောက်လိုက်
ကြစို့ရဲ့။ တုမေ၊ ဆေးသောက်ရင်းသာ ပျင်းတယ်လို့မငြင်း
လိုက်ကြပါနှင့် ဘေးပျောက်ကင်းကွာ လွယ်လွယ်နှင့် နှလံထူလို့
ကြကုန်သော သင်သာဝကတို့သည်။ ပိဝေထ၊ ဆေးတော်မြတ်
ကဝိနမူနာကို မသိတဲ့သူတွေ ကျော်ကာပင် သွားကြစေဘော့

သိကြတုံသင်သာဓကတို့မှာ လျှောက်စွာမမှားရအောင် ဖော်စား
သောကံ မျှီလိုက်ကြကုန်ရာသတည်း။

အရိပ်

၂၃၃။ သုခါရုက္ခဿ ဆာယာဝ၊
တတော ဉာတိ မာတာပိတု။
တတော အာစရိယော ရညော၊
တတော ဗုဒ္ဓဿ နေကဓါ။

ရုက္ခဿ၊ ၎်။ ဆာယာဝ၊ အရိပ်သည်လျှင်။ သုခါ၊ ချမ်း
သာ၏။ တတော၊ ထိုသစ်ပင်ရိပ် ချမ်းသာသည်ထက်။ ဉာတိ
မာတာပိတု၊ ဆွေမျိုးမိဘ၏။ ဆာယာ၊ သည်။ သုခါ၊ ၎်။
တတော၊ ထို ဆွေမျိုး မိဘ၏ အရိပ် ချမ်းသာသည်ထက်။
အာစရိယော၊ ဆရာသမား၏ အရိပ်သည်။ သုခေါ၊ ၎်။
တတော၊ ထို ဆရာသမားတို့၏ အရိပ် ချမ်းသာသည်ထက်။
ရညော၊ ၎်။ ဆယာ၊ သည်။ သုခါ၊ ၎်။ တတော၊ ထိုမင်း၏
အရိပ် ချမ်းသာသည်ထက်။ ဗုဒ္ဓဿ၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ ဆာယာ၊
အရိပ်ဟုဆိုအပ်သော တရားတော်သည်။ အနေကဝါ၊ များ
သောအားဖြင့်။ သုခါ၊ ၎်။

အနှစ်သာရတရားတော်

၂၃၄။ အသာရေ သာရမတိနော၊
သာရေ စာသာရ ဒဿိနော၊
တေ သာရံ နဒင်္ဂစ္ဆန္တိ၊
မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပ ဝေဂါစပျ။

အသာရေ၊ အနှစ်သာရရှာမရတဲ့ စီပွားဥစ္စာ ကိုယ်ခန္ဓာ အသက် ရဟန်းတော်များအတွက် လေးဖြာပစ္စယ လာဘ် လာဘထဲ၌။ သာရမတိနော၊ အကာတွေကို အနှစ်ထင်၍နေကြ လေကုန်၏။ သာရေစ၊ အနှစ်သာရ အစစ်အမှန်ဖြစ်တဲ့ ဒါန သီလ ဘာဝနာ လောကုတ္တရာအစု၌ကား။ အသာရဒသိနော၊ အနှစ်ဟုမထင်ကြကုန်ပဲ အထင်မှား အမြင်မှား၍ နေကြလေ ကုန်၏။ တေ၊ ထိုအကာကို အနှစ်ထင်၊ အနှစ်ကို အကာထင်၍ နေကြကုန်သော သူတို့သည်။ မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပဂေါစရာ၊ ကာမ ဝိတက် ဗျာပါဒဝိတက် ဝိဟိံသဝိတက်ဟုဆိုအပ်သော ဝိဘက် သုံးပါးသာလျှင် အာရုံရှိကြကုန်သည်ဖြစ်၍။ သာရံ၊ အနှစ် လေးပါး သာရတရားကို(ဝါ)အနှစ်သာရ အစစ်ဖြစ်တဲ့ နိဗ္ဗာန် ဆိုတဲ့ သာရတရားကြီးကို။ နာဓိဂစ္ဆန္တိ၊ မရရှိနိုင်ကြလေကုန် သတည်း။ (ဝါ)အနှစ်ကိုအနှစ်ဟု မထင်ကြလေသောကြောင့် နိဗ္ဗာန်ဆိုတဲ့ သာရတရားကြီးကို ဘယ်သောခါမှ မရကြလေ ကုန်တော့သတည်း။

၂၃၅။ သာရဉ္စ သာရတော ဥတှာ၊ အသာရဉ္စ အသာရတော။ သာရဝေါ အဓိဂစ္ဆေတေ၊ သမ္မာသင်္ကပ္ပ ဂေါစရာ။

ဘောန္တေ၊ သာသနာစက်အတွင်းမှာ အသက်နှင်းကာ ကြည်ညို၍ မှီခိုအားထားကြကုန်သော အို-တရားနာပရိသတ် အပေါင်း သူတော်ကောင်းတို့။ ဝေါ-တုမေ၊ သင် ချစ်သား ချစ်သမီးတို့သည်။ သာရံ၊ အနှစ်လေးပါး သာရ တရားကို။ သာရံ၊ ဒါနသီလ ဘာဝနာ လောကုတ္တရာအားဖြင့် အနှစ်လေး ပါး သာရတရားကို။ ဥတှာ (ဇာနာထ) ပိုင်းခြား ထင်ထင်

အမှန်အတိုင်း သိမြင်လိုက်ကြပါကုန်တော့လော့။ အသာရဉ္စ၊ အနှစ်သာရ ဘာမှမဟုတ်တဲ့ စီးပွားဥစ္စာ ကိုယ်ခန္ဓာအသက် ရဟန်းတို့တွက်တာ လေးဖြာပစ္စယ လာဘ်လာဘကိုလည်းပဲ။ အသရတော၊ အနှစ်အဆိုင် အခိုင်အမာတွေ မဟုတ်ပါတကား ဟု။ ဥတ္တဘ၊ (ဇာနာထ) ပိုင်းခြားထင်ထင် အမှန်အတိုင်း သိမြင် လိုက်ကြပါကုန်တော့လော့။ ဥတ္တဘ၊ ရှိ။ သမ္မာသင်္ကပ္ပ ဂေါစရာ၊ ဝတ္ထုကာမမှ ထွက်မြောက်လိုတဲ့ အကြံအစည် တည်းဟူသော နေက္ခမဝိတက်၊ မေတ္တာနှင့် ယှဉ်တဲ့ အကြံအစည် တည်းဟူသော အဗျာပါဒဝိတက်၊ ကရုဏာနှင့်ယှဉ်သော အကြံအစည် တည်း ဟူသော အဝိဟိံ သဝိတက်၊ ဤသမ္မာဝိတက် သုံးပါး ကောင်း မြတ်သော အကြံအစည်များလျှင် ကျက်စားရာအာရုံ ဂေါစ ရဂမ် ရှိကြကုန်သည်ဖြစ်၍။ သာရုံ၊ အနှစ်လေးပါး သာရတရား ကို။ အဓိဂစ္ဆေဋ္ဌေါ၊ လှလှပိုင်ပိုင် ရယူနိုင်ကြပါစေကုန်သတည်း။ သာရုံ အဓိဂစ္ဆေဋ္ဌေါ၊ စီးပွားဥစ္စာ ရတနာ၏ အနှစ်သာရဖြစ် သော ဒါနကောင်းမှု သီလကောင်းမှု ယခုဘဝရရှိပြီး နေကြတဲ့ အသက်၏ အနှစ်သာရဖြစ်သော ဘာဝနာ ကောင်းမှု ဤ အနှစ်သုံးခု အကြောင်းပြု၍ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ သာသနာတော်ကြီး ၏။ အနှစ်သာရဖြစ်သော မဂ်လေးတန် ဖိုလ်လေးတန် နိဗ္ဗာန် အားဖြင့် ကိုးပါးသော လောကုတ္တရာ တရားတော်မြတ်ကြီးကို အရဟတ္တမဂ်/ဖိုလ်ပေါက် ကောင်းစွာ ရောက်၍ မျက်မှောက် ပြုနိုင်ကြပါစေကုန် သတည်း။ (ဝါ) သာရုံ အဓိဂစ္ဆေဋ္ဌေါ၊ စီးပွားဥစ္စာ ရတနာ၏ အနှစ်သာရဖြစ်သော ဒါနကောင်းမှု သီလကောင်းမှု ယခုဘဝ၏ ရရှိပြီးသကာလ နေကြတဲ့ အသက် ၏ အနှစ်သာရဖြစ်သော ဘာဝနာကောင်းမှု ဤ အနှစ်သုံးခု

အကြောင်းပြု၍ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ သာသနာတော်မြတ်ကြီး၏ အနှစ်
သာရဖြစ်သော မင်္ဂလေးတန် ဖိုလ်လေးတန် နိဗ္ဗာန်အားဖြင့်
ကိုးပါးသော လောကုတ္တရာ တရားတော်မြတ်ကြီးကို အရဟတ္တ
မင်္ဂ/ဖိုလ်ပေါက် ကောင်းစွာရောက်၍ မျက်မှောက်ပြုနိုင်ကြပါ
စေကုန်သတည်း။ ။

၂၃၆။ ပီဠေယျ ကာယတော မေဒံ၊ ဓနတော ဖဂ္ဂုနာ ဝရံ။
တေန မေဒေန နိဗ္ဗာနံ၊ ကိဏေယျ အဇရံ ဝရံ။

ဖဂ္ဂုနာ၊ ရန်သူငါးတန် ဆက်ဆံရောယှက်သည်၏အဖြစ်
ကြောင့်။ အနှစ်သာရမဖက် သက်သက်အကာ အတိသာဖြစ်
သော။ ဓနတော၊ ပစ္စည်းဥစ္စာထဲက။ ဝရံ၊ အပြားအားဖြင့်
တောင့်တအပ် မြတ်လှစွာသေစ။ မေဒံ၊ သူတော်ကောင်းတရား
တည်းဟူသော အနှစ်အဆီကို။ ပီဠေယျ၊ အားကုန်နှစ်၍ ညှစ်
ထုတ်လိုက်ရာ၏။ ဖဂ္ဂုနာ၊ ကိုးဆယ့်ခြောက်ဖြာ အေးရောဂါ
တို့ဖြင့် ဆက်ဆံရောယှက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် အနှစ်သာရ
မဖက် သက်သက်အကာ အတိသာဖြစ်သော။ ကာယတော၊
ခန္ဓာကိုယ်ရုပ် အကောင်ပုပ်ကြီး ထဲက။ ဝရံ၊ အပြားအားဖြင့်
မြတ်လှစွာထသော။ (ဝါ) နိဗ္ဗာန် ရောက်ကြောင်း ဖြစ်၍
ကောင်းမြတ်လှစွာသော။ မေဒံ၊ သူတော်ကောင်းတရားတည်း
ဟူသော အနှစ်အဆီကို။ ပီဠေယျ၊ ရှု၏။ တေန၊ မေဒေန၊
ထိုပစ္စည်းဥစ္စာ အင်္ဂါခြေလက် ကိုယ်အသက်ထဲက ညှစ်ထုတ်၍
ရသော သူတော်ကောင်းတရား တည်းဟူသော ဒါန သီလ
ဘာဝနာ အနှစ် အဆီဖြင့်။ အဇရံ၊ မအိုရာဖြစ်သော။ ဝရံ၊

သော။ နိဗ္ဗာန်၊ ဘေးဘယကင်းကွာ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာမြတ်
ကို(သို့)၊ ကိဏေယျ၊ လဲလှယ်ဖလယ် ဝယ်ယူလိုက်ကြလေကုန်
ရာသတည်း။

၂၃၇။ သဒ္ဓမ္မံ ဒေသနကာလေ၊ သာဓု သာဓုတိ ဘာသတော။
မုခတော ဇာယတေ ဂန္ဓော၊ ဥပ္ပလံဝ ယထောဒကေ။

သဒ္ဓမ္မံ ဒေသနကာလေ၊ သူတော်ကောင်း တရားကို
ကောင်းစွာဟောပြု ဆုံးမရာ ကာလ၌။ သာဓုသာဓုတိ၊ သာဓု
သာဓုဟူ၍ (ဝါ) ကောင်းပေစွ ကောင်းပေစွဟူ၍။ ဘာသ
တော၊ ရွတ်ဆိုရသောသူ၏။ မုခတော၊ အာခံတွင်းမှ။ ယထာ၊
လေးကတဏှ၊ အပြိုင်ပြိုင် နှိုင်းတူစရာ ဥပမာမည်သည်ကား။
ဥဒကေ၊ ရေ၌။ ဥပ္ပလံဝ၊ ကြာညီပန်း အနံ့ကဲ့သို့။ ဂန္ဓော၊
ကြိုင်လှိုင်သင်းပျံ မွှေးရနံ့သည်။ ဇာယတေ၊ မုချမသွေ ဖြစ်
ပေါ်၍ လာရလေတော့သတည်း။ ။

၂၃၇။ အပ္ပမတ္တာ သဒါ ဟောထ၊ ဥတုာ၊ သင်္ခါရ မေတံ။
သကိစ္စ မနုယုဉ္ဇေ၊ နတ္ထိ နော မစ္စုသင်္ဂရံ။

ဘောဂန္ဓော၊ နှလုံးပျော့ပျောင်း အိုသူတော်ကောင်းတို့။
သင်္ခါရ မေတံ ကိုယ်ကဏ္ဍိပုံ ဖြစ်လို့တုံ့လည်း တဖုံဆင်နွှဲ သူ၏
နဲဖြင့် ဖြစ်မြဲတံ့သာ ရုပ်နာမ်ဓမ္မ သင်္ခါရတို့၏ ဓမ္မတာကို။ ဥတုာ
ဇာနာထ၊ ကိုယ်စီကိုယ်၌ အဇ္ဈတ္တဝယ် ဉာဏစက္ခု မျှော်ထောက်
ရ၍ ယခုပင်လျှင် သိမြင်အောင် အားထုတ်ကြပြီးလျှင်။ သဒါ၊

နေ့ညဉ့်ဆက်ခါ ခပ်သိမ်းသော ကာလ၌။ အပ္ပမတ္တာ၊ အပ္ပမာဒ
 တရား လက်ကိုင်ထားကြကုန်သည်။ အပ္ပမတ္တာ၊ ကုသိုလ်အယ်ခု
 မြတ်ကောင်းမှု၌ ဂရုကထ ကြိုးလုံ့ လသည် အပ္ပမာဒတရား လက်
 ကိုင်ထားကြကုန်သည်။ အပ္ပမတ္တာ၊ မမျှော်လင့်ပဲ ပြုန်းကန်
 ရောက်စွဲနာဗျာဓိ၊ မမျှော်လင့်ပဲ သူ၏နဲ့အိုလည်း အိုနိုင်၏၊ မမျှော်
 လင့်ပဲ သူ၏နဲ့ ဖေါက်လွဲသေနိုင်၏ဟု သတိလိက်လဲ့ စိတ်ဝယ်
 စွဲကုန်သည်။ ဟောထ၊ ကေနစင်စစ် ဖြစ်ကြပါကုန်လော့။
 နော၊ တဏှာတည်းဟူသော မာန်၏ညွှတ်ကွင်း ခန္ဓာတည်း
 ဟူသော သံသရာဝဋ်အတွင်းမှ လွတ်ကင်းရန်ရည်ချွေ တို့တတွေ
 အား။ မစ္စုသင်္ဂရံ၊ မစ္စုမည်လျှဉ်း ရှင်သေမင်းနှင့် အဘွား
 ကြိပ်ပူး မိတ်ရည်နှူး၍ နှစ်ဦးနှစ်ဖက် ချိတ်အဆက်ဖြင့် ဤရက်
 ခါမှ ဤလခါမှ ဤနှစ်ခါမှ သေအံ့ဟူ၍ သဘောတူ အချိန်း
 အချက် စာချုပ်စာတမ်း စာရွက်တို့နှင့်တကွ လက်ဆောင်
 တန်စိုး ထိုး၍ထားခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိကေန် လူတိုင်းမှန်ပေ၏။
 တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ သင်္ကစ္စံ၊ ခုဝတ္တမာန် ပစ္စုပ္ပန် တမလွန်
 နောက်နှောင်း တောက်လျှောက်ကောင်းအောင် ရွယ်ချောင်း
 ဆုပ်နဲ့ စိတ်ရည်သန်သည့် နှစ်တန်သော လောကဓမ္မ ကိုယ်ကိစ္စ
 များကို။ အနုယုဉ္ဇေ၊ လုံ့လကြိုးကုတ် အားထုတ်ကြပါကုန်
 လော။ အနုယုဉ္ဇေ၊ ရုပ်နာမ်နှစ်ဖြင့် ကိုယ်ဖြစ် ချင်သလို
 မဖြစ်ပဲ သူတို့ဖြစ်ချင်သလိုသာဖြစ်ကြသည့် သဘာဝသုညဉ်ကို
 သမ္မုဉ်နှိုင်းညှိ အမှန်အတိုင်း သိကြ၍ မိမိတို့ဆိုင်ရာ နှစ်ဖြာ
 သော လောကဓမ္မစီးပွား ကိုယ်ကိစ္စများကို ရှည်လျားကာလ
 အချိန်ကိုမဆွဲကြပဲ ယခုကပင် အရေးတွင်အောင် ကြိုတင်ကာ
 ကြိုးကုတ်အားထုတ်တော် မူကြပါကုန်လော့။

၂၃၉။ ဗုဒ္ဓဒိဇ္ဇေ အနုပ္ပန္နော၊ ဗုဒ္ဓစန္ဒေ အနုဂ္ဂတေ။
တေတံ သဘာဝ ဓမ္မာနံ၊ နာမ မတ္တံ နနာယတိ။

ဗုဒ္ဓဒိဇ္ဇေ၊ ဘုန်တော်ပွင့်လင်း ထိန်ထိန်ဝင်းသည့် အတွင်းရွှေ
ရောင် ပြင်ဖန်ရောင်တောက် အဖြောင့်ယူဇနာ ငါးဆယ်မှာညွှန်း
အဝန်းငါးဆယ် တရာဆွယ်၍ လာယ်ထက်သွား တရာအားဖြင့်
ကွာခြားယူဇနာ ပုံပမာမိုး ဘုရားတည်းဟူသော နေမင်းကြီး
သည်။ အနုပ္ပန္နော၊ အပရာဇီရိပ် ဥဒည်ထိပ်က တဖိတ်ဖိတ်လှမ်း
ရောင်စုံပြမ်း၍ မထွန်းမပေါ် လာခဲ့သည်ရှိသော်။ ဗုဒ္ဓစန္ဒေ၊
ကရုဏာအေးကြူ ဖွေးဖွေးဖြူသည့် ပြိုင်သူပကင်း အတွင်း
ပတ္တမြား ပြင်ကားငွေရောင် ချမ်းအေးဆောင်သား ကြယ်ခေါင်
ဥက္ကဋ္ဌ အဖြောင့်ကမူ လေးဆယ့်ကိုးယူဇနာ အဝန်းမှာထွက်ရေး
စစ် တရာလေးဆယ့်ခုနစ်ဖြစ်ငြား မြတ်ဘုရားကြည်ဖြူ သီတဂူ
ရွှေလမင်းကြီးသည်။ အနုဂ္ဂတေ၊ ပလ္လင်မှောင်ရိပ် ရွှေတောင်
ထိပ်က တဖိတ်ဖိတ်လက် ရောင်စုံပြက်ခါ မထွက်မပေါ်လာသည်
ရှိသော်။ တေတံ သဘာဝဓမ္မာနံ၊ လူ့ပြည်နတ်လမ်း မဂ်ဖိုလ်
လှမ်းဖို့ အခန်းခန်းအဝဝ ထိုထိုဟုတ်မှန်သော ရုပ်နာမ်သဘာဝ
ပရမတ္ထ ဓမ္မတွေ၏။ နာမမတ္တံ၊ ရုပ်ပဲ နာမ်ပဲ ခန္ဓာပဲသာ တဖြာ
အာယတ် ဓါတ်သစ္စာမြတ်ဟု စွဲမှတ်တွင်ခေါ် အမည်ကို
သော်မျှ။ နနာယတိ၊ သင်္ကေတယှဉ် နာမတင်သဖြင့် ဉာဏ်ထွင်
စဉ်းစား မပေါ်ငြား၍ ထင်ရှားပိုင်ပိုင် မသိနိုင်လေတကား။

အထင်မှားကော သေကြရှာသော
ကြက်တူရွေးနှင့်ပျားပိတုန်း၊ ဥပမာ

၂၄၀။ ပလာသ ပုပ္ဖသညာယ၊ အမရာ သူကတုဏ္ဏကေ။

ပ ပ တျေသ သူကောပေနံ၊ ဇမ္ဗုသညာယ အက္ခတံ။

ဘောန္တော၊ အထင်မှား၊ အမြင်မှား၊ အခင်အမင်မှား နေကြတဲ့ အို...ပရိသတ်အပေါင်း သူတော်ကောင်းတို့။ အမရာ၊ နွဲ့ကောနွဲ့ကော ပျံသန်းလာ၍ လိုရာစခန်း အရောက်မြန်းတဲ့ ပန်းရက် သုံးဆောင် ပိတုန်းကောင်သည်။ ပလာသပုပ္ဖ သညာယ၊ ပေါက်ပင်နှင့်ကျေး တူသည်ရေးကြောင့် ဆေးထူးထုံလျက် အသိခက်လို့ မခွဲပါနိုင် အဆိုင်ဆိုင်နီမြန်းတဲ့ ပေါက်ပန်းပွင့်ထင်မှတ် လေသောကြောင့်။ သူက-တုဏ္ဏကေ၊ ကြက်တူရွေး၏ နီးထွေးလေငြား နှုတ်သီး ဖျား၌။ ပပတံ၊ မြပန်းဝတ်ရည် စုပ်မည်အလား အထင်မှား၍ နားလိုက်လေ၏။ သေသူကောပံ၊ ခွဲခြားအမှန် မသိပြန်၍ အကြံမှန်မှေး ဤကြက်တူရွေးကလည်း။ နေံ၊ နှုတ်သီးဖျား၌ နားလျက်နေတဲ့ ညိုညိုမဲမဲကြီး ဖြစ်သော ဤပိတုန်းကောင်ကို။ ဇမ္ဗုသညာယ၊ ရှု၍မညီး အလုံးကကြီး သဟဲ့လို့ သပြေသီး အမှည့်ကြီး ထင်သောကြောင့်။ အက္ခတံ၊ ကြက်တူရွေးက သပြေသီးမှည့်ထင်၊ ပိတုန်းကြီးက ပေါက်ပန်းပွင့်ထင်၊ ဝါးလိုက်ထုတ်လိုက် မောဟိုက်နာကျင် နောက်ဆုံးကြသေရတာလိုပင် လင်ဖြစ်သူကလည်း ကိုယ့်မယားထင်၊ မယားဖြစ်သူကလည်း ကိုယ့်လင်ဆင်၊ သားသမီးများက မိခင်ဖခင်ထင်၊ မိဘများက သားထင် သမီးထင်၊ သြော်... များလိုက်တာထင်.... ထင်...ထင် တနေ့ကျ သေရအမှန်ပင် ဉာဏ်ယှဉ်ကာတဲ့

ဓမ္မတာအမြင်တွေကို မခွဲနဲ့တော့ ရုပ်မမြဲ၊ နာမ်မမြဲ ဒုက္ခပဲဟု အားခဲ၍သာ ဆင်ခြင်လိုက်ကြကုန်ရာသတည်း။

ပေါက်ပွင့်ခွေးမျှော် ထင်လွဲချော်
ထုတ်ဖော်ပုံညွှန်း တရားခွန်း

၂၄၁။ ပတိတံ ပတိကံ ပုပ္ဖံ၊ ခုသိတွာ အဘိလောလုပေါ။
နယိဒံ မံသံ အဒု မံသံ၊ ယံ ရုက္ခသ္မိန္တိ ဂဏုတိ။

ဘော၊ မျှော်ပြီး မျှော်ဟုန်း မျှော်လိမ့်အုံးမို့ မျှော်မဆုံး ဖြစ်ခြင်း မျှော်မှုတွေမကင်း နိုင်ကြတဲ့ အို...အမျှော်ကောင်း တသင်းတို့။ ယထာပိနာမ၊ အာရုံငါးခု အမှားစု၌ အားပြု ချော်လွဲ အပျော်ရဲကြသဖြင့် မျှော်မြဲသာမျှော်၍ နေကြပုံကို သိသာရုံမျှ ဥပမာပြလိုက်သော်ကား။ သိင်္ဂါလော၊ တောစိတ် တောမာန် တောအကြံနှင့် တောဟန်ပြောင်ပြောင် တောခွေး ကြီးတကောင်သည်။ ဂန္ဓာန၊ အစာရှာစဉ် ပေါက်ပင်ရှိရာ ချဉ်းကပ်လာ၍။ ပတိတံ ပတိတံ၊ တစတစ ရင့်ရော်လှ၍ ခဏ မဆိုင်း ကြေကျတိုင်း ကြေကျတိုင်းသော။ ပုပ္ဖံ၊ အသွေးနီမြန်း ပေါက်ပွင့်ပန်းကဲ့။ အဘိလောလုပေါ သားတစ်ထင်ခါ ပြင်းစွာ တပ်မက် မလွတ်ရက်အောင် အလွန် အလွန်ကြီး နှစ်သက်ပြီး ရကား။ ခုသိတွာ၊ အတေးစရိုက်မတတ် ခွေးအမိုက် အငတ် အပြေးကိုက်ဟပ်လိုက်သည်ဖြစ်၍။ ဣဒံ၊ ငါယခုခဲတာ ဤဥစ္စာ သည်။ န မံသံ၊ ငါ့အကြိုက် ငါ့အစာ ငါ့ဟာအစစ် သားအစစ် အနေ မဟုတ်သေးချေ။ ရုက္ခသ္မိံ၊ အမြင့်တမျှော် မော်၍တလွဲ ကြည့်၍မဆုံး တရုံးရုံးနှင့် အုန်းအုန်းကျက်ကျက် ပေါက်ပင်

ထက်၌။ ယံ၊ အကြင်နီနီရဲရဲ တွဲရရွဲနှင့် အဆီအသဲ အသားခဲသည်။
 အတ္တိ၊ ကျန်ရစ်သောစိုစို ဟောဟိုဟာမှ မုချမလွဲ အမဲသားတွေ
 ရှိသေးလေ၏။ အဒုံ၊ ဝဲဝဲဝဲဝဲ တသဲသဲနှင့် ရဲရဲအစု ထိုကျန်ရစ်
 သော ဝတ္ထုသည်။ မံသံ၊ နောက်တခါ ကြွကျ စားရတော့
 မှာ သေချာအပြီး သားတစ်ကြီး ပေတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။
 ဂဏှတိ၊ ချစ်လားခင်လား အမြင်အားဖြင့် ထင်မှားရှာလေ
 သတည်း။ ဂဏှတိ၊ စားချင်ရက် သောက်ချင်ရက်နှင့် ပေါက်ပင်
 အောက်တွင် သေပွဲသာဝင်ရရှာသတည်း။ ဂဏှတိ၊ ကြည့်တုန်း
 မြင်တုန်း တရွှင်ရွှင်တပြုံးပြုံးနှင့် သူ့ဘက်ကို အတင်းရုန်းရုန်းပြီး
 ထင်တလုံးနှင့်သာ သေရရှာလေသတည်း။ ဂဏှတိ၊ ထင်သာထင်
 မဝင်ဘူး ကျောင်းအမ ပမာဏသို့ ဘယ်ခါမှ ညာခါမှနှင့်
 ခါထီးမရ ခါမနှင့်သာ သေရရှာလေသတည်း။

ဂဏှတိ၊ မြင်ရုံသာမြင်ရ မကြင်ရ မောင့်ကို ဇီဝကား
 ဥပမာလို အမှုသာပို ခရီးမလှပဲဟာမို့ သူ့နဂို နည်းမကျလို့
 လွဲတဲ့ပြင် တငြီးငြီး တသသနှင့် အပြီးကျဟီး ချခါသေရရှာ
 လေသတည်း။

ဂဏှတိ၊ ငှက်မသိတော့ ဆက်ရက်ကိုချိုးထင် အချက်မသိ
 တော့ သမက်ကိုသူခိုးထင် ဆိုးချင်ဘေချင် အစိမ်းပက်တဲ့
 ကလေးလိုပ မိုးမမြင်လေမမြင် ကလိန်းကလက် အရေးတွေ
 ကြောင့် ဘိန်းတဘက်ပြေးကြီး လယ်၍သာ သေရရှာလေ
 သတည်း။

ဂဏှတိ၊ မမှီတဲ့ပန်း တုံးခုလို့လှမ်းသကဲ့သို့ မမှီမကမ်း အထည်
 လှမ်းလှမ်းပြီး သွားရည် တသန်းသန်းနှင့်သာ သေရရှာလေ
 သတည်း။

ပံ့ကုတိ၊ ဇောကလေး သဘောကလေး တမောမောပြေးရပုံက
 တောခွေးနှင့်သာ ပမာဏအလား ဘာမှမခြားပြီဘူ ဗျာများတဲ့
 စိတ်အာရုံကို ပိတ်ကာမလုံ အမူအရာ အကျော့တော့နှင့် အဆိပ်
 ကာမဂုဏ် မြူလာချော့ရင်ဖြင့် ထိတ်စရာအဖုံဖုံ သူပါပြောလို့မို့
 မလျော့ပြောင်ပြောင် တမော့မော့ တယောင်ယောင်နှင့်သာပြီး
 ရတာဖြင့် (ဒကာရေ) ခံချင်လဲခံ မခံချင်လဲခံ အမျှော်
 အမျှော်ကောင်ထီး အမျှော် အမျှော်ကောင်မကြီးတွေ ဆိုထိုက်
 လှပါပေတော့သတည်း။

ဥပုသ်သည်များ သတိထား၊ သနားကြင်နာ ဆုံးမစာ
 ကောင်းစွာပေါ်ညွှန်း တရားခွန်း

၂၄၂။ ကေ စညေကေ ပရေ သီလံ၊ ဂဏှိတော တဉ္စူပေါသတံ။
 ဟိနံ ဝဇ္ဇေတ ဘုဉ္ဇန္တိ၊ သေန္တိ ဘာသန္တိ ဂစ္ဆရေ။

ဘောန္တော၊ ဝါတွင်းဝါပ နှစ်ဌာန၌ လာကြသွားကြ
 များလှစွာဆောင်း အို...ဥပုသ်သည်အပေါင်းတို့။ တုမေ၊ ရှစ်ရက်
 လပြည့် လကုယ်နေ့၌ တနေ့မပျက် သေ့ကျက်ဆောက်တည်
 အရှည်ကြာညောင်း သင်ဥပုသ်သည် အပေါင်းတို့သည်။ မေ၊
 မဂ်ဖိုလ်စခန်း ရက်တိုလှမ်းဖို့ စိတ်မှန်းရည်ရော် အကျိုးမျှော်၍
 နှိုးဆော်လိုက်ခြင်း ငါပဉ္စင်း၏။ မေ၊ သုံးပုံပိဋကတ် ပရိယတ်၌
 အတတ်ကြီး မဟုတ်သော်လည်း ပရမတ်ခရီး အချုပ်မှာဖြင့်
 အလုပ်နှင့်သရုပ် ဟုတ်မဟုတ်ကို ခွဲထုတ်နိုင်ငြား ငါရွှေကိုယ်
 တော်မြတ်ဘုရား၏။ ဝစနံ၊ ထုတ်ဆိုစကား နှုတ်ချီပျားကို။
 ဝစနံ၊ ဥပုသ်သည်များ သတိထားဖို့ သနားကြင်နာ ဆုံးမစာဟု

ကောင်းစွာဖော်ညွှန်း ရွှေနှုတ်ခွန်းကို။ သံလက္ခေယ၊ အကြောင်း
 အရာ ၎င်းစာမှာ ကောင်းစွာ မှတ်လိုက်ကြ ပါကုန်လော့။
 မနုသိကရောထ၊ မရုန်မရင်း အမုန်းကင်းအောင် ကောင်းစွာ
 နှလုံးသွင်းလိုက်ကြပါ ကုန်လော့။ စိန္တေထ၊ ဟုတ်တာကိုတော့
 မခံချင် မဟုတ်တာပြောတော့ စိတ်ငြိငြင် ဘယ်လိုပြောလို့မှ
 သဘောကျနိုင်မည်မထင် သူ့ကိုပင်စောင်းသဟဲ၊ ငါ့ကိုပင်
 စောင်းသဟဲ လို့ အကြောင်းမဲ့ အပြစ်မတင်ကြပါနှင့် ယဉ်ယဉ်
 ကလေး သဘောပိုက်ဆ၍ ဆင်ခြင်တွေးတော့ လိုက်ကြပါကုန်
 လော။ အပ္ပဿုတော၊ ပညာရှိထံ နည်းမခံက ယထာဘူတ
 မှန်မရဘူး လောကဆိုးရိုး မော်ကွန်းထိုး၏ အကျိုးမပျား တရား
 မဝင် အကြားအမြင်နည်းပါးကြသဖြင့် အလကားပင်ကြီးမား၍
 နေရှာကြတဲ့ အနေမကျ အသေမလှ ဘဝထုံထုံ ဘူတာအိုထီး
 ဘူတာအိုမကြီးသည်။ သီလံ၊ ရှစ်ပါး ကိုးပါး ဆယ်ပါးအထိ
 အပ္ပင်္ဂီ နဝင်္ဂီ ဒသင်္ဂီနှင့် ရှိသမျှအကုန် အဖုံဖုံအရပ်ရပ် အလုံး
 စုံသော သီလတော်မြတ်ကို။ ဂဏ္ဍန္တိ၊ အသိမျိုးမပါ မိရိုးဖလာဖြင့်
 ရှိခိုးခံယူကြလေကုန်၏။ ဂဏ္ဍိတော၊ တယောက်နှင့် တယောက်
 ပေါက်ပေါက်ဖောက်သလို ပြောက်တောက်ညံ့ဆူ ခံယူဆောက်
 တည်ကြကုန် ပြီး၍။ ဧကေစိ၊ အပေါ်ယံဖရောင်း အတွင်းကသံ
 ချောင်းမှို သို့ကလို့ သဘောမကောင်းကြတဲ့ အချို့ အချို့ သော
 ဥပုသ်သည်အပေါင်းတို့သည်။ ဘုဉ္ဇန္တိ၊ အပေါင်းအသင်း သဟာ
 ယတွေနှင့် ကျောင်းတွင်းမှာ လာကြ၍ ဝါကြကြားကြ စားကြ
 သောက်ကြ ဝါကြား စားသောက်ကြလေကုန်၏။

ဘုဉ္ဇန္တိ၊ အမတောင်မှ သီလစောင့်နိုင် ထိုစကားလက်ကိုင်
 ကြောင့် မထွက်နိုင် ပြင်ဆင်လို့မပြီးတကာ အထင်အမြင်ကြီး

အောင် အတော်ပဲနည်းတွေက များရော့ထင် အသွင်အပြင် ပုတီးပြောင်ပြောင် အဖော်သဟဲ သမီးသားတွေနှင့် ပျော်ပွဲကြီး စားသောက်ကြလေကုန်၏။

ဘုရား၏ အကောင်းဟင်းတခွက် အဆိမ့်အသက်မပါလျှင် အပေါင်းအသင်းအတွက် မိတ်ပျက်မှာကြောင့် ချက်ပြုတ်ခါ ချက်ပြုတ်ခါနှင့် ထက်သုဒ္ဓါဒေဝါအကြိုက်တို့လို့ လက်သုတ်ပါ ရေဖျော် အကြော်အလှော် အမြှိုက်တွေနှင့် ပျော်ပျော်ပါးပါး ကြီး စားတော်တိုက်ကြ လေကုန်၏။

ဘုရား၏ ဝက်သားကြက်သား အမဲငါးနှင့် ဘဲသား ဆိတ်ပါ အခုဆိုတဲ့ သတ္တဝါ အကောင်ဆိုတဲ့ သတ္တဝါတွေကို ပြောင် တတ်တာဇာန်သိပါလျက်နှင့် ဆေးဒဏ်ထိတာ ဟိုခမြာကိုဖြင့် မတွေးကြတော့ပဲ ကိုယ်ခန္ဓာလေး လိုတာမေး အချိုသာ ပေးပေးပြီး ဂြိုဟ်စာကြီး ကျွေးကြလေကုန်၏။

ဘုရား၏ ပါးစပ်ကို အလိုလိုက် ဗိုက်ကအကျင့်ပါ စိတ်ခါတ် သရမ်းလာသည့် ပန်းစရာ အဖော်ရမက်တွေနှင့် စခန်းပါဝါ အပျော်ဖက်ဖက်ပြီး ရှင်ရှင်လန်းလန်းကြီး စားတော်ဆက်ကြ လေကုန်၏။

ဘုရား၏ အညံ့ဆုံးအားဖြင့် ဥပုသ်စောင့်အသွား ဇရပ်နား အဆောက်တိုင် ဆတ်သားခြောက်ထေခင်း ငါးခြောက်ကလေး တမြောင်းနှင့် ငါးပိကောင်း ခေါင်းပြတ်ကလေးမှ မပါလာ လျှင် လာဟာမြင် နှုတ်မဆက်မဲ့အရေးတွေကြောင့် ရုတ်တရက် ပြေးခါ လက်ဗလာကလေးရယ်နှင့်အခက်ပါတမျက်နှာ ရှက်စရာ အရေးလို့ပ တခွက်စားပါနော် သန်ဘက်ခါပေးမယ်လို့ ဈေး ဘယ်ဆီ အငမ်းယူ အများနှင့် ဘန်းတူအောင် လှမ်းခြူအောင်

အကဲစတိုင်ပြချင်လို့မို့ နောင်ခါပေး အကြွေးစားပွဲထိုင်လိုက်ကြ
လေကုန်၏။

ဟိန်၊ စားစိတ်ထန်ပြင်း မသန့်ရှင်းလို့မို့ အလွန်ပင်ညံ့ဖျင်း
လှစွာသော။ တညူပေါသတံ၊ တံညူပေါသတံ၊ စားလိုက်ဝါးလိုက်
တအားတိုက်ဖြင့် အများစရိုက် လက်ရိုးထိုးကဲ့သို့ ဘီလူး
ဥပုသ်မျိုးကိုလည်း။ ဝဇ္ဇေထ၊ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုအား သတိထား၍
ရှောင်ရှားတားမြစ်လိုက်ကြပါကုန်လော့။ အညေ၊ အပေါ်ယံ
ရွှေမှုကြဲ အထဲကနွားချေးခံမို့ သို့ကလို သဘောမကောင်ကြဲတဲ့
အချို၊ အချို၊ သော ဥပုသ်သည် အပေါင်းတို့သည်။ သေန္တိ၊
ပါလာသမျှ အစာအဟာရ အသီးသီးတွေကို ပိုက်ကားအောင်
စားသောက်ပြီး၍ တငိုက်ငိုက် တမျဉ်းမျဉ်းနှင့်ဖိန်းခြင်းကြီးဖိန်း
ရှိန်းခြင်းကြီးရှိန်းလျက် မှိန်းခြင်းကြီးမှိန်းကြလေကုန်၏။

သေန္တိ၊ ဇရပ်ကြိုဇရပ်ကြား ဘုရားကြိုဘုရားကြား ဆိတ်ငြိမ်
ရာ သွားသွားပြီး ကားကားကြီး အိပ်ကြလေကုန်၏။

သေန္တိ၊ အစားဝတဲ့အခါ ပုတီးကလေးအနားချ၍ အားရ
ပါးရ စိတ်ချလက်ချနှင့် အဝတ်စကလေး ခင်းခင်းပြီး စင်းစင်း
ကြီး အိပ်ကြလေကုန်၏။

သေန္တိ၊ တချက်တော့ဆလိုက်ပုံက တရက်ကလေးကွ ရတက်
အေးပဟရယ်လို့ တဘက်ကလေး တမမနှင့် တစကိုအုံး တစကို
ဖုံးလျက် တုံးလုံးပက်သက် တချက်မပျော် တချက်ပျော်နှင့်
စက်တော်ခေါ်ကြလေကုန်၏။

သေန္တိ၊ တောင်တော့ မြောက်တော့ တရားရေးနှင့် မအေး
နှိပ်စက် စိတ်ရတက်တော့က အဆိပ်ဘက်သလို မိတ်ဘက်ကို အငွေ
လှမ်းလှမ်းပြီး အိပ်မက်ခန်းကြီး ဝင်ကြလေကုန်၏။

ဟိန်၊ အိပ်စက်ထန်ပြင်း မသန်ရှင်းလို့မို့ အလွန်ပင်ညံ့ဖျင်း
 လှစွာသော။ တဉ္စူ ပေါသတံ-တံဉ္စူ ပေါသတံ၊ ဥပုသ်သည့်ရဲ့
 စည်းစိမ် တလိမ်လိမ်နှင့် တပိန်ပိန်တချုံးချုံး တနုံးနုံးတခွေခွေ
 တသန်းသန်းတဝေဝေနှင့် အချိန်တွေဖြုန်း တနေ့လုံးသာလျှင်
 အိပ်မှုရီညှိုး ထိုကဲ့သို့ နဂါးဥပုသ်သည့်မျိုးကိုလည်း။ ဝဇ္ဇေထ၊
 ရုပ်နာမ် အနိစ္စ သဘာဝဗျာ ငါမရ သူမရှိ ပကတိပျက်မှု အာရုံ
 ပြု၍ အမှုမဲ့ အမှတ်မဲ့ နေချင်တဲ့ အချည်းနှီးစိတ်ကို နှိပ်နင်း
 ခါဆီး ပိတ်ပြီး ထင်မြင်အောင် ပုတီးစိပ်လိုက်ကြပါကုန်လော့။

ကော၊ အပေါ်ယံရဲရဲ အတွင်းကမဲမဲမို့ သို့ကလို သဘော
 မကောင်းကြတဲ့ အချို့ အချို့ သော ကျီးအာသီးဥပုသ်သည့်မျိုး
 တို့သည်။ ဘာသန္တိ၊ ဥပုသ်နေ့မှ အားလပ်ခွင့်ရသဖြင့် တွေ့ကြ
 လေရာ မျက်နှာစုံညီ သီတင်းသည်တို့၏ အလယ်၌ သယ်သယ်
 ပိုးပိုး အကျိုးမပြီး အချည်းနှီးမျှ အသုံးမကျတဲ့ စကားတွေကို
 နားမနေ၊ တားမနေ ပတ္တမြားရွှေငွေ အမွေရတော့မလို့ တဖူဖူ
 တရွရွနှင့် ပါးစပ်က အမြှုပ်ကျအောင် စားမတတ် ဝါးမတတ်
 ပြောဆိုကြလေကုန်၏။

ဘာသန္တိ၊ တောရောက် တောင်ရောက် ကမောက်ကမသော
 တရားခြောက်ဆယ် အသွယ်သွယ်အဝဝ တွေ့ခဲ့ရပြင်ခဲ့ရ စကား
 အစားစားကို တဝါးဝါး တသိုက်သိုက်နှင့် ဟားဟားတိုက်
 ပြောဆိုတတ်ကြလေကုန်၏။

ဘာသန္တိ၊ လက်ကတော့ ပယင်းပတီး တချောက်ချောက်နှင့်
 ပါးစပ်ကတော့ မြင်းအီးပေါက်သလို တယောက်ကို အလှည့်

မပေးနိုင်တော့ပဲ မယ်အေးက ဘယ်လို မယ်ထွေးက ဘယ်ပုံ
မယ်ယုံ မယ်သုံ မယ်လုံတို့က ဘယ်ဟန် မရင် မခင် မကျင်က
ဘယ်သဏ္ဍာန်နှင့် မိဟန် မိကြံ မိဉာဏ်က ဘယ်သဘော အကြည်
အနု အစု အပုတို့ပါ အကုန်ရောပြီး တရယ်ရယ်တမောမော
နှင့် တသောသော နေအောင်ပြော ဆိုတတ်ကြလေကုန်၏။

ဘာသန္တိ၊ လက်ထဲက အုန်းပုတီးနှင့် ကျောင်းပေါ်က ဘုန်း
ကြီးကိုမှ အားမနာ ဖြုန်းတီးတာ သားရတနာက မိုက်တယ်လို့
အများကညာတသိုက်ကို ကြီးစွာပိုးပြန်သတဲ့ သမီးကညာသတိုး
ဟာ လိမ္မာတဲ့ အရေးတွေကြောင့် ချိန်ခါမဝေးအောင် မင်္ဂလာ
ဆောင်တော့မလို့တဲ့ တင်စရာ နောင်ဗန်း အမြင် မချို့ ပေဘူး၊
ခန်းဝင်ဖို့ ပစ္စည်းမှာ ဟောဘာတွေ ဒါတွေပဲရယ်လို့ မိဂုဏ်
ဘဂုဏ် ဓနဂုဏ် အလုံးစုံ အကုန်မကျန် တခုစီခွဲခွဲပြီး သဲသဲမဲမဲ
ကြီး ပြောဆိုတတ်ကြလေကုန်၏။

ဟိန်၊ မဲ့စိတ်ရှဲ့စိတ် မတဲ့စိတ်နှင့် ရယ်စိတ်မောစိတ် သော
စိတ်ထန်ပြင်း မသန်ရှင်းလို့မို့ အလွန်ပင်ညံ့ဖျင်းလှစွာသော။ တဉ္စ
ပေါသတံ-တံဥ ပေါသတံ၊ လက်ပံပင် ဆက်ရက် ကျသလို့
ထွက်သမျှနှုတ်ဆို ထိုကဲ့သို့ ဆက်ရက် ဥပုသ်မျိုး ကိုလည်း။
ဝဇ္ဇေထ၊ ရုပ်နာမ် ဒုက္ခ သဘာဝမှာ ငါမရသူမရှိ ပကတိ
ဆင်းရဲမှု အာရုံပြု၍ အမှုမဲ့ အမှတ်မဲ့ နေချင်တဲ့ အချည်းနှီးစိတ်
ကို နှိပ်နင်းခါပိတ်ဆီးပြီး ထင်မြင်အောင် ပုတီးစိပ်လိုက်ကြပါ
ကုန်လော့။ အပရေ၊ အပေါ်ယံရှင်းရှင်း အတွင်းက ရှုပ်ရှုပ်မို့
သို့ကလို့သဘောမကောင်းကြတဲ့ အချို့အချို့သော သပွတ်အူ

ဥပုသ်သည် အပေါင်းတို့သည်။ ဂစ္ဆရေဂစ္ဆန္တိ၊ တရား အဆုံးအမ ကိုဖြင့် တလုံးတပါဒမှ အရမယူခဲ့မိတဲ့ စိတ်ဓာတ်က တရစ်ရစ် လှုပ်လှုပ်ပြီးဆွဲလို့မိ၊ လှစ်ခနဲ သုတ်ခနဲ၊ ဖြုတ်ခနဲ ပြန်သွားကြလေ ကုန်၏။

ဂစ္ဆရေ ဂစ္ဆန္တိ၊ ဩကာသအစ အာမဘန္တေအဆုံး အားလုံး ကိစ္စ သီလခံပြီး ကတည်းက ဘာကိစ္စ ညံ့ကိစ္စ အဝှါကိစ္စ ကြောင့်ရယ်လို့ တဆိတ်ကမှမအောင်နိုင် မစောင့်နိုင် မလိမ်နိုင် အချိန်တိုင်မတိုင် အရေးမထားကြတော့ပဲ ဟေးလားဝါးလား နှင့် ပြန်သွားကြလေကုန်၏။

ဟိန်၊ သွားစိတ်လာစိတ် ပြန်စိတ်ထန်ပြင်း မသန့်ရှင်းလို့မိ အလွန်ပင်ညှို့ဖျင်းလှစွာသော။ တဉ္စူ ပေါသတံ-တံဉ္စူ ပေါသတံ၊ အိမ်ချည်တိုင်နား အကြံများလို့မိ ပျံ့လွှားလွှားနှင့် ပြန်သွား ကြရိုး ထိုကဲ့သို့ စာကလေးဥပုသ်သည်မျိုးကိုလည်း။ ဝဇ္ဇေထ၊ ရုပ်နာမ်အနတ္တ သဘာဝမှာ ငါမရ သူမရှိ ပကတိမပိုင်မှု အာရုံ ပြု၍ အမှုမဲ့ အမှတ်မဲ့ နေချင်တဲ့ အချည်းနှီးစိတ်ကို နှိပ်နင်းခါ ဆီးပိတ်ပြီး ထင်မြင်အောင် ပုတီးစိပ်လိုက်ကြ ပါကုန်လော။ ဝဇ္ဇေထ၊ စားအိပ်ပြောပြန် သို့ဖြစ်ဟန်ကို လက်မခံပယ်ရှား သတ်ထား၍ အများလို ဓမ္မတာ စံမတူအောင် ကွင်းလိုက်ကြပေ တော့ တရားကိုယ်မှာ ဉာဏ်တဆူသွင်းမိလျှင်ဖြင့် အယူလင်းသူ မဂ်တံချူဆွဲမိပေလိမ့် မူရင်းအုံမအုံ အနက်အဖြူ ခဲ့လိုက်ကြစို့ရဲ့ ဒကာရေ လူလူချင်း တူပေမဲ့ အသက်ရှူ ကွဲကြရလေ ကုန် သတည်း။

တရားတောင်း

၂၄၃။ အာယာစာမ မယံ ဘန္ဓေ၊ တုယံ ပတ္တိံ သု ပရိသာ။
ဟိတာယ ဇနာနံ တုဝံ၊ ဒေသေဟိ ဒယာယ ဓမ္မံ။

ဘန္ဓေ၊ ဘံသာသမုဒ် ဝဲလုပ်မု ဆွဲထုတ်ယူကာ ဝေနေယျာကို
ဒေသနာစက် ဖေါင်တော်မဂ်ဖြင့် အောင်ချက်သာစွာ အမတသို့
ညွှန်ပြပေငြား အရှင်သူမြတ်ဘုရား။ မယံ၊ အိုဘေးကိုကင်းရှောင်
နာဘေးကို လွတ်အောင် သေဘေးကို လွတ်အောင် ခေမာ
သောင်အရောက်သွားမည်ဟု မောက်ကြွားကာ တရားနာလိုကြ
ပါကုန်သော တပည့်တော် တပည့်တော်မတို့သည်။ အာယာ
စာမ၊ တရားဟောရန် တောင်းပန်ကြပါကုန်၏ အရှင်ဘုရား။
အာယာစာမ၊ တရားတောင်းတဲ့သူမှာတော့ ရှစ်ကမ္ဘာအဘယ်မ
သွားတရားနာတဲ့သူမှာတော့ ကိုးကမ္ဘာအပါယ်မလား၊ တကမ္ဘာ
အပါယ်မသွားရတာကတော့ သာဓု သာဓုလို့ ခေါ်တဲ့လူအများ
တရား ဟောသူမှာကတော့ အသင်္ချေယျထား ဒုလ္လဘတရားမို့
ကြုံလည်း ကြုံခဲရပါတယ်ဘုရား ဆုံလည်း ဆုံခဲလှပါသည်ဘုရား
နာလည်း နာခဲရပါသည်ဘုရား၊ ကြားလည်း ကြားခဲရပါသည်
ဘုရား၊ မြတ်စွာ ဘုရားရဲ့တရား ဟောတော်မူပါဘုရား။ ပရိသာ၊
ဝေးနီးမြို့ရွာ ရပ်ဒေသာမှ ဓမ္မာမျှော်ချင့် အာရုံလင့်၍ အရှင်
ထံမှောက် ခြေတော်အောက်သို့ ဝင်ရောက်ခိုလှုံ ပရိသတ်ဗိုလ်ပုံ
တို့သည်။ တုယံ၊ ရသာဆိမ့်မွှေး မြှိုက်ရေအေးဟု လေးလေး
နက်နက် ဓမ္မစက်ကို ကွက်ကွက်ထင်ထင် များလှရှင်အား သွန်
သင်ဟောကြား အရှင်ဘုရား၏။ ယံဓမ္မံ၊ တရား ရေပေါက်
တကြိုက်သောက်က ကင်းပျောက် ဘေးဘျမ်း မြူမသန်းပဲ

အေးချမ်းရာထောင် နိဗ္ဗာန်သောင်သို့ ယူဆောင်ပို့ငြား အကြင်
 ရာတားတော်မြတ်ကို။ ပတ္တိ သု၊ ဟောစလိမ့် ပြောလိမ့် မနေ့ငြိမ့်
 က်လျ ကျောစိမ့်ကမန်း ပီတိဖြန်းအောင် ဝမ်းပန်းလှိုက်ခုံ
 တောင့်တကြပါကုန်၏ အရှင်ဘုရား။ တံဓမ္မ၊ အပါယ်လေးထွေ
 ရှောင်ကင်းသေ၍ အသေကင်းပြတ် နိဗ္ဗာန်ဓာတ်သို့ ဆိုက်ကပ်
 တူရူ ပို့တော်မူသည့် ဆယ်ဆူထင်ရှား၊ ထိုတရားကို။ တုခံ၊ ပစ္စုပ္ပန်
 သံသာကျိုးနှစ်ဖြာကို တွေးကစမျှော်ရှု အလေးပြုလျက် အေးမှု
 အေးရာ အေးဓမ္မကို အေးရာလုံလား အရှင် ဘုရားသည်။
 ဇနာနံ၊ သံရာဝါသ မှုကိုစွဲကို ပြုကြ သူတိုင်း ဒုက္ခ ဝိုင်းလို့
 ဒေါင်းစိုင်းနေစဉ် ပေမူအင်ကြောင့် မရှင်နိုင်အား လူအများ
 တို့၏။ ဟိတာယ၊ လောကုတ်လောကီ ကျိုးနှစ်လီကို စုံညီ
 ပြည့်ဝ လက်ကိုင်ရ၍ အမတရိပ်မြှုံ နန်းရွှေဘုံကို ခုလှိုက်စား
 အကျိုးများရန်အလို့ငှါ။ ဒယာယ၊ ကိုယ်နှင့်လားတူ ထားတော်
 မူလို့ ကြည်ဖြူဆပွား မေတ္တာထား၍ တရားရေစင် သွန်းဖြန်း
 ယှဉ်လျက် ကြည်လင်ယိုဖိတ် မေတ္တာစိတ်ဖြင့်။ ဒေသေဟိ၊
 အဟောဝတ သဘောကျအောင် ဟောပြတော်မူပါ အရှင်
 ဘုရား။ ဒေသေဟိ၊ ဤတရားကတော့ကောင်းမှုဆို ထိုတရား
 ကတော့ အကုသိုလ် ဤတရားကတော့ပယ်ဖို့မလို့ ထိုတရား
 ကတော့ ဘယ်သို့ဆို ဤတရားကတော့ သံသာတို့ ထိုတရား
 ကတော့ သံသာပို့ ဤတရားကတော့ မဂ်နှင့်ဖို့လ် ထိုတရား
 ကတော့ အပါယ်ကိုဟု သံချိုမိန့်ကြား မြတ်တရားကို မှတ်သား
 ဖို့လျော် အချိန်တော်ပြီ ဖွင့်ဖော်ဟောကြားတော်မူပါ အရှင်
 ဘုရား။

တရားတောင်ရံ

၂၄၄။ စတုန္ဒံ အရိယ သစ္စာနံ၊ ယထာဘူတံ အေသနာ။
သန္တာဝိတံ ပုနပုနံ၊ တသ္မာ ဒေသေတု သဒ္ဓမ္မံ။

ဘန္တေ၊ တရားဓမ္မ သဘာဝကို ကျနထင်မြင် စိတ်ဇောရှင်
အောင် သွန်သင် ပြသ ဆုံးမတတ်ငြား အရှင်မြတ်ဘုရား။
အမှောက်၊ သံသရာလမ်း ဝန္တာထမ်းလျက် ပပ်ပန်းရိဂ္ဂား ဆုံလည်
နှားသို့ ပြေးသွားမေ့ပျော် တပည့်တော်တို့သည်။ စတုန္ဒံ၊ အရိယ
သစ္စာနံ၊ ဒုက္ခိသမုဒယ နိရောဓနှင့် မဂ္ဂလေးတန် ပုထုဇန်ဇာတ်
အနွယ်ဖြတ်၍ မြတ်အရိယာ ပြုတတ်ပါသည့် သစ္စာခေါ်ငြား
အမှန်တရားတို့ကို။ ယထာဘူတံ၊ သမာဓိရောက် အခြေပေါက်၍
မဖောက်မပြန် မှန်ကန်တိမတ် အဟုတ်အဟတ်။ အေသနာ၊
မှောင်အဝိဇ္ဇာ တောင်ပိတ်ကာ၍ ကောင်းစွာမှီသိ ဉာဏ်သတိ
ဖြင့် မိမိထင်ထင် မသိမမြင် နိုင်ကြခြင်းကြောင့်။ ပုနပုနံ၊
ဖြစ်ပျက်မစဲ ထပ်တလဲလဲ။ သန္တာဝိတံ၊ နိမ့်တုံမြင့်တုံ သုံးပါး
ဘုံ၌ ဆန်စုန်မျောပါး ရဟတ်ခြားသို့ ပြေးသွားကျင်လည်ရပါ
သည် ဘုရား။ တသ္မာ၊ ထိုသို့သစ္စာလေးပါး မှန်တရားတို့ကို
ပိုင်းခြားထင်ထင် ဉာဏ်အစဉ်ဖြင့် မမြင်သမျှ ဘုံဘုဝ၌ ဆုံက
သောနှား ရဟတ်ခြားသို့ ပြေးသွား ကျင်လည် ရပါသော
ကြောင့်။ အယျော၊ ဘုရားသားအစစ် တရားနှစ်ကို အားသစ်
ရှင်ရှင် စိတ်မှာထင်အောင် သွန်သင်ပြသ ဆုံးမတတ်ငြား အရှင်
ဘုရားသည်။ သဒ္ဓမ္မံ၊ လေးပါးသစ္စာ ထုတ်ပြခြင်း နိယျာနိက
ဝိဇ္ဇာဒုက္ခမှ မုချလွတ်ကြောင်း တရားကောင်းကို။ ဒေသေတု၊

တပည့်တော်များ ငဲ့သနား၍ ဟောကြားပြသ ဆုံးမတော်မူပါ။
ဆရာတော်သခင် အရှင်သူမြတ်ဘုရား။

တရားတောင်းရန်

၂၄၅။ ဟိတဝယ် ဓီရ လောကဿ၊ နိစ္စံ စာရိတ္တ ဝုဋ္ဌိယာ။

ဓမ္မံ ဒေသေတု နော သုဒ္ဓံ၊ ဌတော ဗုဒ္ဓ မနောရထေ။

ဓီရ၊ ပရိယတ် ပဋိပတ် နှစ်ရပ်သာသနာ ခွဲစိတ်ဖြာ၍ ကောင်း
စွာညွှန်ပြ သဘာဝကို မုချပိုင်ပိုင် ဟောစွမ်းနိုင်သော နိုင်ငံ
ကျော် ဓမ္မကထိကအမော် ဆရာတော် အရှင်သူမြတ်ဘုရား။
(၀၇) နိုင်ငံတလွှားမှာ ပြိုင်စံရှားလျက် တရားစကြာ ဖြန့်ကျက်
ခါဖြင့် အံ့ကွက်အဖြာဖြာကို သေချာကျန သာဓကထုတ်ဖော်
သဘာဝသရုပ်ပေါ်အောင် အဟုတ်နော်ဟောစွမ်းနိုင်ထ ပညာ
ရည်ဝပါသည့် နိုင်ငံကျော်ဓမ္မကထိကအမော် ဆရာတော်အရှင်
သူမြတ်ဘုရား။ လောကဿ၊ လောဘဒေါသ မောဟမေဿင်ရိပ်
ခိုဝင်အိပ်လျက် တဆိတ်ကမ္မမုနီးနိုင် ဒုက္ခတွေ့ ပေလှိုင်ဖိုစီးပြီး
သောကမီးတွေ့ ဖောက်လောင်နေသောလောကကြီး၏။ (၀၇)
သူ့ထက်ငါတုဘက်ရှာ လုယက်ခါ အဆန်းတွေ့ထွင်ကြပြီး ဟို
ရှေ့အခဉ်ထာဝရဆီက ဗမာ့ယဉ်ကျေးမှုတွေကို တမင်အလေး
မပြုရှာ အဘက်ဘက်နှိုးလှိုမို့ တက်တက်ပြုန်း ဆိတ်သုဉ်းလုနီး
လူထုကြီး၏။ အတ္တဝါယ၊ ဘုရားယဉ်ကျေး ဗမာ့ယဉ်ကျေးအစစ
ယဉ်ကျေးမှု အစုစုတို့ တခုမကျန် အကုန်ပြုန်၍ ဖော်လှန်ကော်
ထုတ်နိုင်စေခြင်းအကျိုးငှါရင်း။ အတ္တဝါယ၊ ဓမ္မဉာဏ သံဝေဂ
အမှန်ရကြ၍ သံသရာဝဋ်ပေ ကရွတ်ခွေမှ မချွတ်မသွေ

လွတ်မြောက်ပြီးလျှင် မဂ်ပေါက်ဖိုလ်မြင် နိဗ္ဗာန်သို့ ကိုယ်စိစင် နိုင်စေခြင်းအကျိုးငှါ၎င်း။ နိစ္စံ၊ ဘယ်ခါမဆိုင်း အချိန်ရှိတိုင်း သာလျှင်။ စာရိတ္တဝုဗ္ဗိယာ၊ ကိုယ်ကျင့်တရား မပျက်ပြားပဲ တိုးပွားစေခြင်းငှါ၎င်း။ (၀၂) စာရိတ္တမဏ္ဍိုင် မယိမ်းယိုင်အောင် ကျောက်စာတိုင်ကဲ့သို့ ခိုင်ခိုင်ကြီး တည်ဆောက် နိုင်စေခြင်း ငှါ၎င်း။ ဗုဒ္ဓမနောရထေ၊ ကိုယ်သန်ရာကိုယ်အပြော ကိုယ်ဟော သမျှ တယူသန်ဝါဒ ခဝါချလျက် မဟာဉာဏသခင် ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်၏အလိုတော်၌။ ဌတ္တာ၊ မရှဲ့၊ မပြောင်း မစောင်း မချိတ် ဓမ္မဓိဌာန် အမှန်ကျကျ စံပြအနေ တန်ရပ်တည်နေ၍ သာလျှင်။ နော၊ ရေငတ်သူအလား မြတ်တရားကို မရပ်မနား ရှာဖွေ အာသာတွေ့ပြင်းပြလျက် ဓမ္မစက်ဓမ္မခက် တရားအမှန်ကို ကော်လိုလား တပည့်တော် တပည့်မတတ်မတို့အား။ သုဒ္ဓံ၊ အာဒိ ကလျာဏံ မဇ္ဈေကလျာဏံ ပရိယောသာနကလျာဏံ သုံးတန် ကောင်းခြင်း ပြည့်စုံလျဉ်း၍ သန့်ရှင်း စင်ကြယ်စွာသော။ ဓမ္မံ၊ လေးပါးအပါယ် ငရဲနယ်မှ ဆွဲကယ်ပေတတ် တရားတော် မြတ်ကို။ ဒေသေတု၊ ကရုဏာရှေ့ရှု မေတ္တာပြုလျက် စေတု သေချာ ဟောပြောတော်မူပါ၊ ဓမ္မကထိကအမော် နိုင်ငံကျော် ဆရာတော်အရှင်သူမြတ်ဘုရား။ ဒေသေတု၊ သဗ္ဗဒါနံ ဓမ္မဒါနံ ဇိနာတိ မိန့်တီဖြာဖြာ ဒေသနာကို သေချာရှုမျှော် ကရုဏာ ပေါ်တွင် မေတ္တာတွေ့ဝင်လျက် ရှင်ရှင်ပျပျ လောကမှာ သဘောကြစရာ ဓမ္မောဇမဟာကို ဟောကြားညွှန်ပြ ဆုံးမတော် မူခဲ့ပါ ပြိုင်စံမပေါ် နိုင်ငံကျော်ဓမ္မကထိကအမော် ဆရာတော် စာခင် အရှင်သူမြတ်ဘုရား။

ဆရာတော် ဦးဝိစိတ္တသာရာဘိဝံသ၏

ဘုရားရှိခိုး

၂၄၆။ ဗုဒ္ဓေါ ဗောဓာယ ဒေသေသိ၊
 ဒန္တော ယော ဒမထာ ယ စ။
 သမာထာယ သန္တော ဓမ္မံ၊
 တိဏ္ဍောဝ တရဏာ ယ စ။
 နိဗ္ဗုတော နိဗ္ဗာနတ္ထာယ၊
 တံ လောကသရဏံ နမေ။

လောကသရဏော၊ လောကသုံးပါး၏ ကိုးစားမှီခိုရာအစစ်
 ဖြစ်တော်မူသော။ ယော ဗုဒ္ဓေါ၊ သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓ အမည်ရသည့်
 လောကထွတ်ထွား အကြင်မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဗုဒ္ဓေါ၊ သစ္စာ
 လေးပါး မြတ်တရားကို ပိုင်းခြားထင်ထင် ကိုယ်တော်တိုင် သိမြင်
 တော်မူပြီးသည်ဖြစ်၍။ ဗောဓာယ၊ ကျွတ်ထိုက်သည့် ဗိုလ်ဗိုလ်
 လူတို့ ကိုယ်တူမယွင်း သိစေခြင်းငှါ ၎င်း။ ဒန္တော၊ ကိုယ်တော်
 ကပင် ယဉ်ကျေးတော်မူပြီးသည်ဖြစ်၍။ ဒမထာယစ၊ ကျွတ်ထိုက်
 သည့် ဗိုလ်ဗိုလ်လူတို့ ကိုယ်တူမနှေးယဉ်ကျေးကြစေခြင်းငှါ ၎င်း။
 သန္တော၊ ကိလေသာဟူ အပူကင်းဝေး ငြိမ်းအေးတော်မူပြီး
 သည်ဖြစ်၍။ သမာထာယစ၊ ကိုယ်တော်ထပ်တူ ဗိုလ်ဗိုလ်လူတို့
 အပူမလိမ်း ငြိမ်းရန်အလို့ငှါ ၎င်း။ တိဏ္ဍောဝ၊ နိဗ္ဗုသာဝဂ္ဂ
 မှာ ရပ်ကမ်းသို့ ကူးသန်းထုတ်ချောက် ကိုယ်တော်တိုင် ထောက်
 တော်မူပြီးသည်ဖြစ်၍သာလျှင်။ တရဏာယစ၊ ကျွတ်ထိုက်ဘသု
 ဗိုလ်ဗိုလ်လူတို့ နိဗ္ဗုကုန်းထောက် ဆောက်ကြစေခြင်းငှါ ၎င်း။

နိဗ္ဗာန်တော၊ ကိလေသာ ပရိနိဗ္ဗာန် ဝင်စံချုပ်ငြိမ်း အပူဇာတ်သိမ်း
 တော်မူပြီးသည်ဖြစ်၍။ နိဗ္ဗာန်တောယ၊ ကျွတ်ထိုက်သည့် ဗိုလ်ဗိုလ်
 လူတို့ အပူဇာတ်သိမ်း ငြိမ်းကြရန်အလို့ငှါ။ ဓမ္မံ၊ ဓမ္မသိမ်
 နံနက်တရားစက်ကို။ ဒေသေသိ၊ ကရုဏာရှေ့ထား၍ ဟောကြား
 တော်မူလေပြီ။ လောကသရဏံ၊ လောကသုံးပါး၏ ကိုးစားမှီခို
 ရာစစ်ဖြစ်တော်မူသော။ ဘိဗ္ဗုဒ္ဓံ၊ သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓ အမည်ရသည်
 လောကထွတ်ထွား ထိုမြတ်စွာဘုရားကို။ နမေ-နမာမိ၊ ကိုယ်နှုတ်
 နှလုံး သုံးပါးပျောင်းစေပျာ့ မာန်ကိုလျော့၍ ကန်တော့မြတ်နိုး
 လက်အုပ်မှီးလျက် ရှိခိုး ဦးညွတ်ပါ၏ မြတ်စွာဘုရား မြတ်စွာ
 ဘုရား။

၂၄၇။ မဟာစေတီရော မဟာထေရော၊
 ဘေရီဇောစဗ္ဗ တစ္ဆရော။
 ကပ္ပဋ္ဌောသုရ မာဘာဝ၊
 တဿ ဓမ္မော ဟိဘာဝဟော။

မဟာစေတီရော၊ ဆရာပီပီ အာဇာနည်မို့ ကမ္ဘာမဟိ ပဏာချို
 သည့် မဟာစည်ဆရာထေရ် ဖြစ်တော်မူပေသော။ မဟာထေရီ
 ဝေဝါ၊ ဌာနျုဉ္ဇာနု နှစ်ဆူဥပမာ သူ့ဘာသာလျှင် သဒ္ဓါညီညီ
 ဝါစာပီပီဖြင့် မဟာစည်ဟူသော အမည်တော်လည်းရှိသော။
 မဟာဘေရီဇော၊ သတ္တဝါအလီလီ အမတာပြည် အပါချီရ
 အောင် ဓမ္မာအတည်တည် ကမ္ဘာတည်လောက်မျှ ကြာအရှည်
 အသာယာမည်၍ မဟာစည်ဟူသော ဘုံအမည်တော်လည်းရှိသ
 သော။ မဟာထေရော၊ ဂုဏ်နှင့်ဂုဏ် သဘာရည်ဖြင့် ကမ္ဘာ
 အပြည်ပြည် အဖြာဖြာစည်သည့် မဟာစေတီရ် ဖြစ်တော်မူပေ

ထသော။ အဗ္ဗုတော၊ ပဖြစ်စဘူ၊ အထူးဖြစ်လာသည့် အဗ္ဗုတ
မနုဿဖြစ်တော်မူပေထသော။ အစ္စရော၊ လက်ဖြစ်တီး၍ အံ့ချီး
ဖွယ်ရာ ဖြစ်ပေါ်လာသည့် အစ္စရမနုဿလည်း ဖြစ်တော်မူပေ
ထသော။ ဟောမဟာစေရော၊ ပရိယတ်တွင်လည်း မနှိုင်းသာ
ပဋိပတ်တွင်လည်း မတိုင်းသာ ကဝိဇာတ်တွင်လည်း သမိုင်း
သာ၍ အတိုင်းတိုင်း ကမ္ဘာအတည်တည် ကျော်သည့် အကြင်
မဟာစည် ဆရာတော်သည်။ အတ္ထိ၊ ကေနတိတိ ရှိပါပေ၏။
တဿ၊ ထိုသင်္ကာမဟေ ကမ္ဘာပြည်ကျော်သည့် မဟာစည်ဆရာ
တော်၏။ ဓမ္မော၊ ဘုရားဘဝ၀ါ၏ သတိပဋ္ဌာန်ကို ခြားနားစွာ
အထိအမိ ကြံဖန်၍ အများသတ္တဝါအသိမှန်ရန် အကြေခင်း
ချိန်လျက် ဖေင်းပိန်ဟု အခြေခံမှတ်ကြစေဖို့ သူထွေထွေအမှုန်
ပရမတ္ထကို စုစည်းဟောသည့် တခုတည်းသော ဝိပဿနာတရား
တော်သည်။ ကပ္ပဋ္ဌေ၊ ကမ္ဘာအရှည်တည်နေသော။ သူရမာ
ဘာဝ၊ နေဓင်းဥဏ္ဍဂူရောင် လမင်း၏ သီဘဂူရောင်ကဲ့သို့။
ဟိတာဝဟော ဟောတု၊ ကမ္ဘာ့အစီးအပွား သာသနာ့ အစီး
အပွားကို တသီးတခြား နည်းအများအစားဖြင့် ရှက်ဆောင်
ပါစေသတည်း။ ဟိတာဝဟော၊ ဝိပဿနာ မဂ်ဖိုလ်ခရီးအသွား
ဝယ် သိမှတ်စရာ အချက်မပိုမလို့ နည်းအစားဖြင့် တသီးတခြား
ကြီးမားသော အစီးအပွားကို ရှက်ဆောင်လျက်။ သူရမာဘာဝ၊
အမှောင်ခွင်း၍ အလင်းဆောင်သည့် နေမင်းအရောင် လမင်း
အရောင်ကဲ့သို့။ ကပ္ပဋ္ဌေဟောတု၊ အဝိဇ္ဇာမှောင် အခါခါမှန်း
ပြီးလျှင် ဝိဇ္ဇာရောင် အဖြာဖြာဖုံး၍ တကမ္ဘာလုံး တည်ပါစေ
သတည်း။

ထောမနာ ဂါထာတော်

၂၄၈။ အဂ္ဂဋ္ဌော ကဿပေါ နောနော၊
 မဟာတိဿော ဂဏိဿရော။
 ပဏ္ဍိတော ယောသော သေနောဟော၊
 မဟာစည်ဟေသ သောဘနော။

သေ-သော၊ နိုင်ငံတော် ဗုဒ္ဓသာသနာ အဖွဲ့ကြီး၏ ဦးစီး
 ဥက္ကဋ္ဌ ဥဂ္ဂတပုညာ ကုလံပါ၍ ဂုဏ်ဝါတန်ခိုး မိုးသို့မိုးသား
 သတိုးသီရိသုဓမ္မ ဆံာဦးသွင် အမှူးတင်လျက် အထူးလျှင်လော
 ကြည် သဘောညီသည့် ယောဂီသစ်ဟောင်း တပည့်အပေါင်းတို့
 သောင်းသောင်းဖျဖျ စည်းဝေးကြ၍ ဆန္ဒလွန်ကဲ ခြိမ်းခြိမ်းသဲမျှ
 ချီးဝှဲကော်ရော် ပူဇော် ကန်တော့ အပ်သော သဘင်္ဂအလယ်
 တင်တယ်ထိန်ဝေ သိန်သရေမြင့်မြင့် သမဏိန္ဒြေ ရင့်ရင့်နှင့်
 သီးတင်းသုံးနေသော ဤအရှင်သည်။ အဂ္ဂဋ္ဌော၊ ဓုတင်တေ
 ရယ် ကျင့်သကတ်ကြောင့် မြင့်မြတ်သော တေဒဂ် အဆုဉ်
 တည်တော်မူသော။ ကဿပေါနော၊ အစတင်ကာ စဉ်ကာ
 သတပဉ္စာ အရဟာဖြင့် ပဌမ သင်္ဂါယနာတင်တော် မူခဲ့သော
 အရှင်မဟာကဿပပင် ဖြစ်လေသလော။ နော၊ မဟုတ်ပါပေ။
 သောဘနော၊ လေးထောင်ရှစ်သောင်း မွေကွန်အပေါင်းကို
 ထောင်းထောင်းကြေညက် ပညာစက်ဖြင့် ကြိတ်လျက်ဆီနှစ်
 အကြည်စစ်၍ စိစစ်စူးစမ်း မေးနိုင်စွမ်းအောင် ဆန်းဆန်း
 ကြယ်ကြယ်၊ တင်တယ် ထူးခြားသည့် ပုစ္ဆာဉာဏ်ရှိသော။ မဟာ
 စည်ဟိ-မဟာစည်ဝေ၊ ဆဋ္ဌသင်္ဂါယနာ တင်စဉ်ခါဝယ် သံသာ

မြားမြောင် ညှိုးဆောင်ထုတ်ဟ သမုတ်ရသည့် ပုစ္ဆက
 ဒာဇာနည် မဟာစည်ဆရာတော်ပါပေတကား။ ဂဏိဿရော၊
 အသောက ဧကဏ္ဍိ ဝိုးသည့်ခေတ်ငယ် အသစ်ဖွဲ့အပ် စင်ကြယ်
 လတ်သည့် ဂိုဏ်းမြတ်ဦးကိုခံ သာသနာပိုင် ဖြစ်တော်မူသော။
 မဟာတိဿောနော၊ ဇမ္ဗုဗြေပြင် ဝန်းကျင်ပတ်ဝိုင်း ဉာဏ်ဖြင့်
 ဝိုင်း၍ ကိုးတိုင်း ကိုးဌာန သာသနာပြု လေ့တော်တော်မူသော
 အချင်မဟာ မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿ ပင်ဖြစ်လေသလော။ နော၊
 မဟုတ်ပါပေ။ သောဘနော၊ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ သာသနာကို ကမ္ဘာ
 မဆန့် နှံ့ကြီးနှံ့၍ စည်ပြန်စေသော တည်တံ့စေသောဟု မနော
 အဋ္ဌောန် သန်ကြီးသန်၍ ကာလံဒေသံ အခြေခံကို ဝေဖန်
 ခဲ့ခြမ်း ပြုနိုင်စွမ်းအောင် ဆန်းဆန်း ကျယ်ကျယ် တင့်တယ်
 ထူးခြားသည့် သဒ္ဓါအခံနှင့်သမ္မာဉာဏ်စိတ်ထားရှိသော။ မဟာ
 စည်ဟိ-မဟာစည်ဧဝ၊ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်သာမက
 အိန္ဒိယသီဟိုဠ် ထိုထိုများပြား နိုင်ငံခြားတို့သို့ ကိုယ်စား
 သာသနာပြုလေ့တော်သော မဟာစည်ဆရာတော်ပါပေတကား။
 ပဏ္ဍိတော၊ ဗုဒ္ဓမတည ဂုဏ်ပြုသမုတ် ပမာထုတ်သော် သမုဒ်
 အဏ္ဏဝါ ပထဗျာအထု မေရုတနှိုင်း နက်ချိုင်းကြီးကျယ်သည့်
 ပညာရှိတော်မူသော။ သောသောနော၊ မဟာဝိဟာရ ဝါသီ
 ဝါဒီအရ အညိဆ၍ သီဟဌမှ မာဂဓပြန်ကာ အဋ္ဌကထာ
 အားလုံး သိမ်းကျုံး၍ သီကုံးစီရင် ပေထက်တင်ခဲ့သည့် အရှင်
 မဟာဗုဒ္ဓဗောဓိပင် ဖြစ်လေသလော။ နော၊ မဟုတ်ပါပေ။
 သောဘနော၊ ဘုရားမြတ်ဒေသနံ ပေဋတံကို ဝေဖန်ခဲ့ခြမ်း
 ဟောနိုင်စွမ်းအောင် ဆန်းဆန်းကျယ်ကျယ် တင့်တယ်ထူးခြား
 စွာ အဆစ်မိမိ အစစ်သိသည့် နေတ္တိဟာရ ဗျာကရဏနှင့်

ပါဝစနညဏ်ရှိသော။ မဟာစည်ဟိ-မဟာစည်ဝေ၊ အဋ္ဌကထာ
 ဝိဘာဂကို အတ္ထသဒ္ဓါ ပိဋကာနယဖြင့် သတ္တပါဝစနာ ညှိကာ
 ပြခဲ့သည့် အတိပါကဋ္ဌအာဇာနည် မဟာစည်ဆရာတော်ပါပေ
 တကား။ ပဏ္ဍိတော၊ ဂမ္ဘိတိက္ခ ဝေဟု ဉာဏဆောင်ခြည်
 ပြောင်လည်ဖိုတ်ဖိတ် ဂုဏ်ဝိသိဋ္ဌနှင့် ပဏ္ဍိတ်တဆူ ဖြစ်တော်မူ
 သော။ သေနောနော၊ ကြားရုံနှင့်ရုံ နောက်ပြိုင်တုန်အောင်
 အလွန်အလွန်ခက်ခဲ နက်နဲဆန်းပြား ပြိဿနာများကို ခြားခြား
 ပိုင်းပိုင်း ဆုတ်ဆိုင်းမရှိ ထိမိပြေလည်အောင် ဖြေရှင်းနိုင်စွာ
 အရှင်နာဂသိန် မထေရ်မြတ်ပင်ဖြစ်လေစသော။ နေ ၈၊ မဟုတ်
 ပါပေ။ သေဘာနော၊ သကပရ ဝါဒတုမတု နိက္ခယဆွေးနွေး
 ထိုထိုအမေးကို မနှေးသျှင်စွာ ဝိတ်ဖြာခဲ့ခြင်း ဖြေနိုင်စွမ်းအောင်
 ဆန်းဆန်း ကျယ်ကျယ် တင့်တယ်ထူးခြားသည့် ဝိသဇ္ဇဝါဒ
 နှင့် ဝိသဇ္ဇနာကာရ အဖြေဉာဏ်ရှိသော။ မဟာစည်ဟိ- မဟာ
 စည်ဝေ၊ ဆွေးနွေးစုံစမ်း မေးမြန်းကြသူ ရှင်လုံသောင်း
 သောင်း ပုဂ္ဂိုလ်အပေါင်းတို့ နှစ်တောင်းအားရ ကျေနပ်ကြ
 လျက် အာမဩဇာဖြင့် မှန်ပေသော်ဟု မနှောဟဒယ သော
 မနနှင့် ဩချဝန်ခံရသော မဟာစည်ဆရာတော်ပါပေတကား။
 သောဘနော၊ စကားကထာ ကြည်ချိုသာသည့်ပြင် တရား
 ခမ္မာ မှီခိုရာကြောင့် အများတကာ ကြည်ညိုစရာရှိသော။ သေ-
 သော၊ ပြည်ကမ္ဘာအတည်တည် ကြည်သမ္ဘာလည်လည် ဤ
 မဟာစည်ဆရာတော်သည်။ အဟော၊ ပုံမမို့ စံမနှောရအောင်
 ဂုဏ်အလီလီပြန်ပြေစ၍ ဩဇာ... အံ့ဩဖွယ် ကောင်းပါပေစွ
 တကား။ ။

အာစရိယဝန္ဒာနာ ဂါထာ

၂၄၉။ ဂုဏ်ာဓာရံ မဟာထေရံ၊ မယံ ဝန္ဒာမ သက္ကစ္စံ။
ပစ္စုဋ္ဌေမ စ ပူဇေမ၊ ပဋိပတ္တိ ရသံ ဒေန္တံ။

ဘန္တေ၊ သီလသမာ မြတ်ပညာဖြင့် လွန်စွာ ထင်ရှား
မဟာစည်ဆရာတော် အရှင်မြတ်ကြီးဘုရား။ မယံ၊ ဟံသာဝတီ
ခရိုင် တူပြိုင်ညီညာ သမ္မာဆန္ဒပြည့်ဝလေတောင်း ကွမ်းခြံကုန်း
မြို့သူမြို့သား နယ်သူနယ်သား ယောဂီထောက်ပံ့ရေး ဒါယကာ
ဒါယိကာမ အပေါင်းတို့သည်။ ဂုဏာဒါရံ၊ ဂုဏ်အပေါင်း၏
တည်ရာဖြစ်တော်မူသော။ ဂုဏာဓာရံ၊ အဂ္ဂမဟာ ပဏ္ဍိတာနှင့်
ဓမ္မာစရိယ ဂန္ထကာရက နာမတွင်ညောင်း ဂုဏ်အပေါင်း၏
တည်ရာဖြစ်တော်မူသော။ ပဋိပတ္တိရသံဒေန္တံ၊ ပဋိပတ် အရသာ
ကို ပေးတော်မူတတ်သော။ ပဋိပတ္တိရသံဒေန္တံ၊ နိဗ္ဗာန်မြို့နန်း
ကျင့်စခန်းဖြင့် အမြင့်လမ်းသို့ တက်လှမ်းဖို့ရာ ရသာမွန်မြတ်
ပေးတော်မူတတ်သော။ မဟာထေရံ၊ မြတ်သော မထေရ်
ဖြစ်တော်မူသော။ မဟာထေရံ၊ စာမထဝိပဿနာ ဖြာဖြာ
စီးဖြန်း ကမ္မဋ္ဌာန်းနည်းပြ မဟာထေရ်မို့ များလှစုံစွာ ဂုဏ်
ပေါင်းဖြာလျက် ကြေငြာတုန်ဟီး ကျေးဇူးရှင် မဟာစည်
ဆရာတော်ဘုရားကြီးကို။ သက္ကစ္စံ၊ အဖြာဖြာအဖုံဖုံ အရှင်
ဂုဏ်ကို အာရုံပြုကာ ရိုသေစွာ။ ဝန္ဒာမ၊ သဒ္ဓါရေမိုး ရွာစေ
ဖို့လျက် မြတ်နိုးကြည်သာ ရှိခိုးကန်တော့ကြပါကုန်၏ အရှင်
ဘုရား။ ဝန္ဒာမ၊ ကြည်ကြည်နူးနူး စေတနာဖြူးလျက် နဖူး
ပေါ်တွင် ဆယ်လက်တင်ကာ ရှိခိုး ကန်တော့ကြပါ ကုန်၏
အရှင်ဘုရား။ ပစ္စုဋ္ဌေမစ၊ သမ္မပဓာန ဝိရိယဖြင့် လုံ့လထား

ကာ ကြွရောက်လာသော ဆရာ တပါးမို့ စေား ကြည်ညို
 သဒ္ဓါပိုလျက် ခရီးဦးလည်း ကြိုဆိုကြပါကုန်၏ အရှင်ဘုရား။
 ပူဇော်မစ၊ အရှင်သန္တာန် တရားမှန်ကို ရည်သန် ကော်ရော်
 ပူဇော်လည်း ပူဇော် ကြပါကုန်၏ အရှင်ဘုရား။ ပူဇော်မ၊
 ယုံကြည်စိတ်ထား ဂါရဝ တရားဖြင့် လေးစား ကော်ရော်
 နောင်ကျိုးမျှော်လျက် ပူဇော်ကြပါကုန်၏ ကျေးဇူးတော်ရင်
 မဟာစည် ဆရာတော် အရှင်မြတ်ကြီး ဘုရား။

ဘုန်းတော်ဘွဲ့ ဂါထာ

၂၅၀။ သွာဂတံ တေ မဟာပုည၊ သုကာလောယံ ဂုဏန္ဓရ။
 ဓမ္မံ တေ နော သုဏိတောန၊ မောဒိဿာမ အနာမယာ။

မဟာပုည၊ ဘုန်းရောင် ဉာဏ်ရောင် ထိန်ပြောင် ဖြိုးမြှင့်
 တန်ခိုးတင့်တော်မှုထသော။ ဂုဏန္ဓရ၊ သီလဂုဏ် သမာဓိဂုဏ်
 ပညာဂုဏ်ကို ဆောင်တတ် အရှင်မြတ်ဘုရား။ တေ၊ ဘုန်းရောင်
 ဉာဏ်ရောင် ဂုဏ်ရောင်တင့်ကြား အရှင်မြတ်ဘုရား၏။ အာဂတံ၊
 ညိုညိုဝေ့မိုင်း မို့မို့ဆိုင်းသည် ရှုတိုင်းသာယာ ရှေ့သိုင်းမြို့
 မဟာစည်ရိပ်သာသို့ သိမ်သမုတ်တော်မှုရန် ကြွရောက်တော်
 မှုလာခြင်းသည်။ သွာဂတံ၊ ကောင်းသော ကြွရောက်တော်မှု
 လာခြင်းပေတည်း။ သုကာလောယံ၊ တပည့်ဒါယကာ ဒါယိကာမ
 တို့မှာ အထူးရှင်ပျ ဦးတင်သခါ ဖူးမြင်ရလေသောကြောင့်
 ကောင်းသော ကြွရောက်တော်မှုလာခြင်းပေတည်း။ အယံ၊
 မဟာစည်ရိပ်သာစခန်း၌ ဓမ္မာစည် စိတ်မှာမှန်ပြီး နိဗ္ဗာန်လမ်း
 ဖွင့်ရာ ဤအခါကာလသည်ကား။ သုကာလော၊ အမတာ
 ပျော်ပျော်သွားမည့် ဆရာတော်ဘုရား အစုံကို ဖူးမြင်ရကုန်

သောကြောင့် ကောင်းစွာ တွေ့ကြုံရသော အခါကာလကြီး
 ပေတည်း။ နော၊ မဟာစည်ထေရ် ဩဝါဒဖြင့် ဓမ္မရသာ
 မြင့်မြတ်စွာကို ကျင့်ကာသုံးစား တပည့်များဖြစ်သော အကျွန်ုပ်
 တို့သည်။ တေ၊ သီလရောင် သမာဓိရောင် ပညာရောင်တို့ဖြင့်
 ပြောင်ပြောင်ပဝင်း အရှင် ဆရာတော်ဘုရား တည်းဟူသော
 နေမင်း၏။ ဓမ္မ၊ နိဗ္ဗာန်ဝင်စခန်း သတိပဋ္ဌာန်လမ်း ဖြစ်သော
 တရားတော်မြတ်ကို။ သုဏိတောန၊ နား သောတအကြည်အိမ်၌
 ဆီထိခါဝါဂွမ်း စိမ်သကဲ့သို့ တည်ငြိမ်စွာကြားနာရပါသော
 ကြောင့်။ အနာမယာ၊ မင်းဘေး စိုးဘေး ခိုးဘေးနှင့် သူဘေး
 ဟူသမျှ မတွေ့ ချမ်းမြေ့စွာ ရှိကြပါကုန်၍။ မောဒိဿာမ၊
 ထိပေ၊ ကံသုအလား သဒ္ဓါတရား ရှင်ပျ ဝမ်းမြောက်ကြရပါ
 ကုန်တော့မည်ဘုရား။ ။

၂၅၅။ သုသုခံ ဝတ ပဿာမ၊ ပညာဘာယ ပဘဿရုံ။
 အာဂစ္ဆန္တံ မဟာထေရုံ၊ သဟသိဿံ ဣမံ ပုရုံ။

ပညာဘာယ၊ ပညာဉာဏ်ဟုန် ရောင်ခြည်ဂုဏ်ဖြင့်။ ပဘဿရုံ၊
 ထိန်ထိန်ပြောနေပြောင် တောက်လောင် ပြုံးပြက်တော်မူလျက်။
 ဣမံပုရုံ၊ ဘုရားကျောင်းမွေသရီ စေတီတော်အဆူဆူ သူမတူ
 နတ်ဖန်သ၊ သကဲ့သို့ မြတ်ဉာဏ်ကြွသော ယောဂီအပေါင်းတို့ဖြင့်
 အထူး တင့်တယ်သော ရှေ့သိုင်းမြို့သို့။ သဟသိဿံ၊ တပည့်
 နောက်ပါ သံဃာပေါင်း များစွာတို့နှင့် တကွ။ အာဂစ္ဆန္တံ၊
 ကရုဏာရွှေပြေ သဒ္ဓါ ပေးပေးဖြင့် အေးအေးဆေးဆေး
 ကြွလာတော်မူသော။ မဟာထေရုံ၊ မဟာစည် အဖွဲ့အစည်း
 ယောဂီဂိုဏ်းကြီး၏ ဦးစီးပဓာန နာယက ဖြစ်တော်မူသော

မဟာထေရ်ကျော် ဆရာတော်ဘုရားကြီးကို။ သုသုခံ၊ စိတ်ချမ်းသာ ကိုယ်ချမ်းသာ ဝမ်းမြောက်ဖွယ်ရာ။ ပဿာမဝတ၊ ရှေးအခါက စာအတွေ့ ယခုတော့ငါတွေ့ သဒ္ဓါမြေ့လွမ်းမောက် ပီတိတွေ့ဖြန်းဖြန်းပေါက်၍ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ဖူးမြင်ကြရ ကုန်ပါသည် ဘုရား။

၂၅၂။ ဝိပရိဿတိခေမဿ၊ ဒွါရံတံ ကရုဏာကရ။
အစိရေနေဝ ဂစ္ဆာမ၊ တေန ခေမံ တုရံမယံ။

ကရုဏာကရ၊ သတ္တဝါအများ၌ သနားညွှာတာ ကရုဏာ သခင် ကျေးဇူးရှင်ဘုရား။ တံ၊ ကရုဏာသခင် အရှင်ဘုရား သည်။ ခေမဿ၊ ဇာတိဇရာ ဗျာဓိမရဏ စသည်ရှင်းရှင်း ဘေးကင်းရာမှန် နိဗ္ဗာန်မည်သီး မြို့တော်ကြီး၏။ ဒွါရံ၊ ဝင်ရန် အချက် တံခါးရွက်ကို။ ဝိပရိဿတိ၊ မကြာမမြင့် ဉာဏ်ဖြင့် ချင့်၍ ဖွင့်ပေးတော်မူပါလတံ့။ တေန၊ ဆရာသခင် ကျေးဇူး ရှင်သည် လျင်စွာခဏ ဖွင့်ပေးသောတံခါးဝဖြင့်။ မယံ၊ အရှင် ထံမှ နည်းမှန်ရ၍ ဓမ္မရသာ သုံးရပါသော ခန္ဓာနာမ်ရုပ် အကျွန်ုပ်တို့သည်။ အစိရေနေဝ၊ မကြာမတင် ဆောလျင်စွာ သာလျှင်။ ခေမံ၊ ဘေးကင်းရာမှန် နိဗ္ဗာန်မည်သီး မြို့ထော် ကြီးသို့။ တုရံ၊ လျင်လျင်မြန်မြန်။ ဂစ္ဆာမ၊ မဂ္ဂင်ရထား ရက်စဉ် သွား၍ ဝင်သွားဆိုက်ရောက်ကြတော့မည် ဘုရား။

၂၅၃။ အပနေဿတိ မောဟန္ဓ၊ ကာရံ တံ ဓမ္မရံသိယာ။
တာဟ သာကိယ ဒက္ခာမ၊ အဉ္ဇသံ အမတောဂတံ။

သာကိယ၊ သာကီနွယ်ဇာတ် ရဟန်းမြတ်ဖြစ်တော်မူသော အရှင်မြတ်ကြီးဘုရား။ တံ၊ အရှင် မြတ်ဘုရား ကြီးသည်။

မောဟန္တကာရံ၊ သစ္စာလေးချက် သဘောနက်ကို ဖုံးဝှက်ကာသုံး
 မောဟတုံးကို။ ဓမ္မရံသိယာ၊ သတိပဋ္ဌာန် တရားထူးလည်
 ဉာဏ်ရောင်ခြည်ဖြင့်။ အပနေဿတိ၊ မိုးတိုက်တိုက်ကို လေတိုက်၍
 လွင့်သကဲ့သို့ ပယ်ရှား လွင့်နှင်တော်မူလတံ။ တာယ၊ သတိ
 ပဋ္ဌာန် တရားထူးလည် ဉာဏ်ရောင်ခြည်ဖြင့်။ အမတောဂတံ၊
 အမြိုက်ကြငှန်း နိဗ္ဗာန်နန်းသို့ ဖြောင့်တန်းစွာထသော။ အဉ္စသံ၊
 ဘုရားပစ္စေကာ သွားရာခရီး မဂ္ဂင်လမ်းမကြီးကို။ ဒက္ခာမ၊
 ကောင်းကင်မှာ ဒေါင်းယာဉ်သွားသလို ထင်ထင်ရှားရှားကြီး
 တွေ့မြင်ကြရကုန်တော့မည်ဘုရား။

ပဋိသန္ဓာရ သမ္မောဒနိယ ဝန္တနာ။

၂၅၄။ (၁) ကာယခေဒံ အနာပေက္ခံ၊ မဟာထေရံ သုအာဂတံ။
 မဟာဉာဏံ ဣဓါသနံ၊ မောဒါမ ဒဿိတွာ မယံ။

ဣဓါသနံ၊ မင်းလှငွာန အိတ်ငြိမ်လှသည့် သာသနာ့
 ရိပ်သာ ကျောင်းဝိဟာသို့။ ကာယခေဒံ၊ အင်ဒိုနေရှား နိုင်ငံ
 ခြားမှ မြတ်ဖျားသာသနာ ထွန်းလင်းရာဖို့ ထုဇာမင်းများ
 ပင့်လျှောက်အားကြောင့် အသွားလျင်မြန် လေယာဉ်ပျံဖြင့်
 ဘုန်းလှုံကြသွား ရံထေရ်များနှင့် ဘုရားသာသနာ ပြုခဲ့ရာမှ
 မကြာပေးပေ မြန်းကြလေ၍ ရည်ရှည်အနား မနေအားပဲ
 ကြိုးစားကြမြန်း ကိုယ်တော်၏ ပင်ပန်း၊ စိတ်တော်၏ ညှိုးနွမ်း
 ခြင်းကို။ အနာပေက္ခံ၊ မငဲ့မရှု လျစ်လျူ ပြုတော်မူလျက်။
 သုအာဂတံ၊ တရားနည်းမှန် ပွားကျင့်ကြံသို့ ရင့်သန်စေဟု
 သနားမှုဖြင့် ရှေးရှုမျှော်ခါ ကြွလာတော်မူပေထသော။ မဟာ

ဉာဏ်။ သုံးပုံပိဋကတ် ပရိယတ်နှင့် ပဋိပတ်ဓမ္မ ဓူရနှစ်ကြော
 စုံလင်ပါ၍ လွန်စွာထက်သန် လျင်မြန်သိတတ် ပညာဉာဏ် ကြီး
 မြတ်တော်မူပေထသော။ မဟာထေရ်၊ သီလသမာ ဝိပညာနှင့်
 အင်္ဂါစုံညီ မဟာစည်ဟု ပြည်ပြည်ကျော်ကြား ဆရာတော်
 အရှင်မြတ်ဘုရားကို။ မယံ၊ ခရီးဦးကြို ထူးကြည်ညို၍ ပိုခိုစောင့်
 မျှော် တပည့်တော်တို့သည်။ ဒဿိတွာ၊ ခဲယဉ်းပါပေ အကို
 ပြုလျက် ကိုယ်တွေ့ဦးတင် ဖူးမြင်ရကုန်သည်ဖြစ်၍။ မောဒါမ၊
 ကိုတ်စိတ်နှုတ်ခမ်း ပီတိဟုန်ပြည့်လျှမ်း၍ ဝမ်းမြောက် လှပါ
 ကုန်သည်ဘုရား။ ။

(၂) ပဋိပတ္တိံ တဝ ဓမ္မံ၊ ဇာနန္ဒာ ဗုဒ္ဓ ဒေသိတံ။
 အာရဘိတွာန တံ ဓမ္မံ၊ ရဟန္တာ မဂ္ဂဝါဟနံ။

ဗုဒ္ဓဒေသိတံ၊ တရားဖုံဖုံ နည်းမျိုးစုံကို အကုန်သိမြင်
 ဘုရားရှင်သည် အစဉ် ပိုင်းခြား၍ ဟောကြားတော် မူပေထ
 သော။ ပဋိပတ္တိံ၊ ဓတ်ကြီးလေးဖြာ ခန္ဓာငါးတန် သတိ
 ပဋ္ဌာန်ဖြင့် ရုပ်နာမ်ခွဲခြား သုံးပါးလက္ခဏာ ဉာဏ်ဆယ်ဖြာဟု
 ရှုရာဆင့်ဆင့် ပဋိပတ်အကျင့် ဖြစ်ပေထသော။ တဝ၊ မဟာစည်
 သခင် အရှင်မြတ်ဘုရား၏။ ဓမ္မံ၊ သမထဝိပဿနာ နည်းစုံစွာ
 ဖြင့် ခွဲခါဟောကြား အကျင့်မြတ်ဘုရားကို။ ဇာနန္ဒာ၊ ကျန
 သေချာ သဘောပါလျက် သောတပန်ဆင် သိမြင်နိုင်ကြကုန်
 သည်။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍။ တံဓမ္မံ၊ သဘောအကျ ဟောပော်ပြ
 သည့် ထိုတရားတော်မြတ်ကို။ အာရဘိတွာန၊ ကျင့်ကြံကြိုးကုတ်
 နောက်မဆုတ်ပဲ အားထုတ်နိုင်ကြကုန်သည်ဖြစ်၍။ မဂ္ဂဝါဟနံ၊
 မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး ယာဉ်ရထားကို။ (ဝါ) မဂ္ဂင်ရှစ်ဖြာ စက်စုံစွာဖြင့်

သမ္မာဒိဋ္ဌိ လမ်းမှန်ကြည့်လျက် ဝဲဂယက်မှ ခဲ့ထုတ်ခတ်သွား
ဓမ္မစတ်ယာဉ်ရထားကို။ ရူဟန္တု မဂ်ထီးဖွင့်ကိုင် ကိုယ်စီထိုင်၍
စီးနိုင်ကြပါစေကုန်သတည်း။ ။

မဟာစည်ထေရ ထောမနိယ ဥယျောဇဉ်ဂါထာ

၂၂၅။ ကေဇိန္ဒုက္ကံ ဂုဏောပေတံ၊ ဘဒ္ဒန္တသောဘနံ ထိရံ။
ရာဇဂုရုစ နောစေရံ၊ ပူဇေမ အစ္ဆရဗ္ဗုတံ။

ဘဒ္ဒန္တာ၊ သွား၊ ရပ်၊ ထိုင်၊ ထိ အစရှိသည့် သတိပဋ္ဌာန်
နည်းလမ်းမှန်ဖြင့် နိဗ္ဗာန် ထုတ်ချောက် ဆိုက်ရောက်ရန်ရည်
မနသိနှင့် ယောဂီဘာဝ ကျင့်သုံးကြသည့် ကလျာဏဂိုဏ်းဝင်
လူရှင်အပေါင်း အို... သူတော်ကောင်းတို့...။

ဘဒ္ဒန္တာ၊ မဟော်ဝိဇ္ဇ အလားတူပင် ဇမ္ဗူမြန်ဘောင် ဤ
ပြည်ထောင်ကို ဦးဆောင်စိုးအုပ်သည့် (ဝန်ကြီးချုပ် သခင်နု)
အစရှိကုန်သော ကလျာဏဂိုဏ်းဝင် အို သူတော်စဉ်အပေါင်း
တို့။

ဘဒ္ဒန္တာ၊ ဘုရားကျောင်း ဒါယကာ ဗိမ္ဗိသာသို့ ဂုဏ်ဝါ
ဖြိုးတိ တန်ခိုးရှိသား သတိုးသီရိ သုဓမ္မဘွဲ့ရ ကျော်ဟီး
သဋ္ဌေးကြီး ဆာဦးသွင် အစရှိကုန်သော ကလျာဏဂိုဏ်းဝင်
သူတော်စဉ် ပရိတ်သတ်အပေါင်းတို့။

ဘဒ္ဒန္တာ၊ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ သာသနာကို ကမ္ဘာ တလျှောက်
နေလိုတောက်အောင် ချီးမြှောက်လိုကြ သမ္မာဆန္ဒနှင့် ကလျာဏ
အပေါင်း အို-အဖွဲ့ဝင် သူတော်ကောင်းတို့။

ကေဇိန္ဒုက္ကံ ဂုဏောပေတံ၊ သီလတော် ဂန္ဓာရုံကြောင့်
ပန်းကြာပဒိုနှင့်လည်း တူပေသည်၊ သမာဓိတော် တန်ခိုးအသရေ

ပပဝင်း၍ ဖိုးရွှေလမင်းနှင့်လည်း တူပေသည်၊ ပညာရောင်
 ပြောင်ပြောင်ဝေ၍ လင်းပေသဖြင့် ထောင်ရောင်ခြည်
 ရှင်နေမင်းနှင့်လည်း တူပေသည်၊ စံမိုမချို ဤသို့သော သီလ
 သမာဓိ ပညာတော် အစရှိသော ဂုဏ်ကျေးဇူးတော်အပေါင်း
 တို့နှင့် ကောင်းကောင်းကြီး ပြည့်စုံတော်မူပေထသော။ သော
 ဘနံ၊ ရူပနိကာယံ သဒ္ဓနိကာယံ ကျက်သဒရ အသ္မာယံသ္မာယံဖြင့်
 တင့်တင့်တယ်တယ် ကြည်ညိုဘွယ်လည်း ရှိတော်မူပေထသော။
 သောဘနံ၊ ပါဠိအဋ္ဌကထာ ဋီကာအနု မရုဏ္ဏိ နေတ္ထိအလင်္ကာ
 သဒ္ဓါမောဂ္ဂလာန် အဘိဓာန် ဗျာကရုဏ်း ကျမ်းအားလုံးကို
 သိမ်းရုံးထွင်းဖောက် တဘက်ကမ်းပေါက်အောင် တတ်မြောက်
 တော်မူ ထေရ်တဆူဟု ဇမ္ဗူသောင်းနယ် ဂုဏ်ကြွယ်ကြွယ် နှစ်
 တင့်တယ်တော်မူပေထသော။ သောဘနံ၊ သွား၊ ရပ်၊ ထိုင်၊ ထိ၊
 အစရှိသည့် သတိပဋ္ဌာန် နည်းလမ်းမှန်ဖြင့် ဆယ်တန်ဆင့်ကာ
 ဝိပဿနာဟု ပညာဉာဏ်များ အစဉ်ပွား၍ ထင်ရှားသိမြင်
 မဂ်ဖိုလ်ဝင်အောင် သွန်သင်ပေတတ် ဂုဏ်သကတ်ကြောင့် လူ
 နတ်အလယ် ကောင်းချီးကြွယ်၍ တင့်တယ်တော်မူပေထသော။
 သောဘနံ၊ ဂန္ထဝိပဿ ဝန်နှစ်ရပ်ဖြင့် စောမြတ်သတ္တာ သာသနာ
 ဝယ် ဂုဏ်ပေါင်းကြွယ်၍ တင့်တယ်တော်မူပေထသော။ သော
 ဘနံ၊ ကျိုးရှိဟုတ်မှန် သူနာခံလို မခံလိုဟု အဆိုနှစ်ပါး
 ကောင်းမြတ်သော ကောင်းကို ဘုရားရှင်မှ အတုယူ၍ ကြည်ဖြူ
 လှစွာ စေတနာဖြင့် ကောင်းစွာ မိန့်မှတ် ပြောဆိုတော်
 မူတတ် ပေထသော။ ထိရံ၊ လောကဓံလေဟုန် တိုက်ခတ်
 ကြုံလည်း မတုန်မယိုင် မြဲမြံခိုင်၍ မဏ္ဍိုင်ဗဟို ရွှေမြင့်မိုရ်သို့
 နဂိုရ်ကြုံကြုံ သည်းခံ တည်တံ့သော ခန္တိဂုဏ်လည်း ရှိတော်

မူပေထသော။ ထေရုံ၊ သိက္ခာ ဝါတော် နှစ်ဆယ်
 ကျော်၍ ဉာဏ်မြော်ရင့်ပြီး မထေရ်ကြီးလည်း ဖြစ်တော်မူပေ
 ထသော။ ရာဇဂုရုံစ၊ ပြည်ထောင်စုခေါ် မြန်မာနိုင်ငံတော်မှ
 ပဓာနခေါင်အုပ် ဝန်ကြီးချုပ်တို့ တုပ်ကွပ်ဝပ်စင်း ကိုးကွယ်
 ခြင်းကြောင့် မင်းဆရာတဆူလည်း ဖြစ်တော်မူပေထသော။။
 ရဋ္ဌဂုရုံစ၊ တိုင်းသားပြည်သူ ရှင်လူအားလုံး ပျားပိတုန်းသို့
 ညွတ်ရုံးဆည်းကပ် မှီဝဲအပ်သဖြင့် အရပ်ရပ်ထင်ပေါ်နိုင်ငံတော်
 ဆရာ ရဋ္ဌာဂုရုလည်းဖြစ်တော်မူပေထသော။ အစ္ဆရုံ၊ ခုနစ်ရက်
 တပက္ခ စသည်အတွင်း ဉာဏ်မြင် လင်း၍ ခြောက်စင်း
 အာယတနာ ချုပ်ငြိမ်းရာသို့ မှန်စွာပို့တတ်ဂုဏ်သကတ်ကြောင့်
 ရင်သပ်ရှုမော အံ့တဩဖြင့် အတောမသတ် ချီးမွမ်းအပ်သည့်
 အစ္ဆရိယ ဂုဏ်လည်းရှိတော်မူပေထသော။ အဗ္ဘုတံ၊ ဝိပုတ်
 ဆိုးညစ် ဤလိုခေတ်တွင် မဖြစ်စဘူး အဖြစ်ထူးစွာ ဖြစ်ပေါ်
 လာ၍ အဗ္ဘုတ ဂုဏ်လည်း ရှိတော်မူပေထသော။ ဘဒ္ဒန္တ-
 သောဘနံ၊ အသျှင်သောဘန ဘဲ့နာမဖြင့် ကမ္ဘာ့နယ်ပယ်
 နတ်လူတို့အလယ်တွင် ပြန့်ကျယ်ထင်ရှား ကျော်ကြားတော်မူပေ
 ထသော။ နော၊ ဆင်းရဲခပ်သိမ်း အေးငြိမ်းရာမှန်မြတ်နိဗ္ဗာန်ကို
 အမြန်ရောက်ရေး မနှောင့်နှေးပဲ အလေးပြု၍ အကျွန်ုပ်တို့၏။
 အာစေရုံ၊ သစ္စာလေးတန် တရားမှန်ကို အမြန်သိရေး နည်း
 လမ်းပေးသဖြင့် ကျေးဇူးတော်အနန္တ များလှပေသား မဟာစည်
 ဆရာတော် အရှင်မြတ်ဘုရားကို။ မယံ၊ အကျွန်ုပ်တို့သည်။
 ပူဇေမ၊ မြတ်စွာဗုဒ္ဓ အလိုကျသည့် ဓမ္မပူဇာ မြင့်မြတ်စွာဖြင့်
 သဒ္ဓါမြတ်နိုး လက်ဆယ်ဖြာထိပ်မှာမိုး၍ ရှိခိုးဖူးမြော် ပူဇော်ကြ
 ပါကုန်စို့...သပ္ပရိသအပေါင်း၊ အိုသူတော်ကောင်းတို့။

ထောမနာ ဂါထာ

၂၅၆။ အစ္ဆရိယော မဟာဘေရီ၊ ဓမ္မသဒ္ဓ သုသောသယီ။
ဝေရဿာတီ ခေမဓာရီ၊ ထေရော လောကေ သမုဗ္ဗဝီ။

အစ္ဆရိယော၊ သီလသမာ ငညာရောင်ခြည် ပြောင်လည်
ဝင်းလျှပ် ဂိုဏ်သကတ်တို့ကြောင့် နတ်နှင့်လူ သံဃိုင်ကျူး
ပြီးလျှင် ချီးကျူးအံ့ဩခြင်းငှာ ထိုက်တော် မူပေထသော။
မဟာဘေရီ၊ ကမ္ဘာ့ဘုံ နယ်ပယ်တလျှောက်မှာ သာသနာ့ဂုဏ်
မကွယ်ပျောက်ရအောင် ဘာဝနာ့ အဟုန် ထီးဖြူဆောက်
ပြီးလျှင် နည်းယူလောက်ဖွယ် သံသာ မြည်ဟီးတဲ့ မဟာ
စည်တော်ကြီးနှင့်လည်း တူပေထသော။ ထေရော၊ လူဆရာ
နတ်ပါ ဗြဟ္မာညွတ်နှူး လက်စုံပူး၍ ရှိဦးပန်းခိုင် ပူဇော်နိုင်
အောင် မြဲခိုင်လေဘိ ဂုဏ်ပေါင်း ပြည့်သည့် ကဝိဇာနည်
ကျေးဇူးရှင် မဟာစည် မထေရ်မြတ်ကြီးသည်။ ဓမ္မသဒ္ဓသုသော
သယီ။ သတိပဋ္ဌာန် တရားသံကို နဘာဝဂ် ပျံ့ပျံ့တက်၍
အာဇာနည်လက်သံ တိုက်လုံးညံ့မျှ နာခံမငြီး သံစုံ ဟီးအောင်
ခတ်တီးဆော်ယွမ်းတော်မူပြီးသော်။ ဝေရဿာတီ၊ တွင်းရန်
ပြင်ရန် ဘေးဒဏ်သွယ်သွယ် အန္တရာယ်အများ မာရ်စစ်သည်
ရန်ဆယ်ပါးတို့ကို ပယ်ရှားကာ ဖျက်ဆီး၍ မဂ်ခရီး ဖွင့်တော်
မူလျက်။ ခေမဓာရီ၊ ကိုယ်တော် စွမ်းဟုန် တန်ခိုးဂုဏ်ကို
ညွတ်ယုံခိုမှီ ယောဂီအများ တပည့်သားတို့အား တရားရေချမ်း
ဆွတ်ဖြန်း မြေ မဂ်လမ်းပြ၍ ခေမနိဗ္ဗူ - အပါယူရအောင်
ကြည်ဖြူစွာ ဆွဲဆောင်တော်မူပြီးသော်။ လောကေ၊ နိဗ္ဗူ
ဆောင်ကမ်း အောင်ကြွင်းသို့ ကူးဆန်းရာငှာ အမတ

ဆိပ်ကမ်းပမာ ဤသာသနာ့ရိပ်ခမ်းသာကြီးအတွင်း၌။ သံမုတ္တဝါ၊
သတိပဋ္ဌာန် လက်သံဖိန့်ဖိန့် အောင်စည် ငြိမ်လျက် သိမ့်သိမ့်
ရိုက်ညောင်း ယောဂီ အပေါင်းတို့အား စုဆောင်းကာခေါ်
ယူလျက် ဖြစ်ထွန်းတော်မူခဲ့ပါပေသတည်း။

၂၅၇။ ဒက္ခိဏေယံ၊ မဟာထေရံ၊ သံဃဂုဏ သုလင်္ကတံ။
ဂုဏမာလံ ပိလန္ဒိတော၊ ပုဇန္တိ သုသမာဟိတာ။

ဘဝန္တော၊ သတိပဋ္ဌာန် အသိဉာဏ်ဖြင့် အမှန်တရား
ဖန်ဖန် ပွားလျက် စိတ်ထား ညွတ်ပြောင်း အို... သူတော်
ကောင်းတို့။ ဒက္ခိဏေယံ၊ သီလသမာ ပညာသရဖူ ဆောင်း
တော်မူ၍ ကြည်ဖြူဆက်ကပ် ပေးလှအပ်သည့် မြတ်သော
အလှကို ခံယူတော်မူထိုက်ပေထသော။ သံဃဂုဏ သုလင်္ကတံ၊
သုပ္ပဋိပန် ကိုးတန်ထုံကြိုင် ဂုဏ်ပန်းခိုင်တို့ဖြင့် လှိုင်လှိုင်ပျံ့သင်း
ဘဝဂ်ချဉ်းလောက်အောင် သန့်ရှင်းစင်ကြယ် တင့်တယ်စင်း
လျှပ် တန်ဆာဆင်အပ်ပေထသော။ မဟာထေရံ၊ သတိပဋ္ဌာန်
မဂ်သံဖိန့်ဖိန့် နာဘိငြိမ်မျှ သိမ့်သိမ့်ရိုက်ဟီး ကျေးဇူးရှင်မဟာစည်
ဇာနည် ဥက္ကဋ္ဌ မထေရ်မြတ်ကြီးကို (၀၁) မဟာထေရ်-မဟာ
ထေရဿ၊ ကောယန မဂ်လမ်းမဖြင့် ပြသသွန်သင်အောင်ပန်း
ဆင်သည့် ကျေးဇူးရှင် မဟာစည် ဇာနည် ဥက္ကဋ္ဌ မထေ
မြတ်ကြီး၏။ ဂုဏမာလံ၊ သီလစသည် မြတ်တတ်ရည်တို့ဖြင့် စုံညီ
ပျံ့မွှေး မြတ်လေးကြိုင်လှိုင် ဂုဏ်ပန်းခိုင်ကို။ ပိလန္ဒိတော၊ အရှင်
ဘုရား ဆင်ယင်ထားသည့် စာရားထုံကြိုင် ဂုဏ်ပန်းခိုင်တို့ဖြင့်
ကိုင်ကာယခု အလေးပြုမည် စိတ်ရည်ရှင်လန်း ဆင်မြန်းကြကုန်
ပြီး၍သာလျှင်။ သုသမာဟိတာ၊ ဆရာတော်မြတ် ဂုဏ်တော်

ဓာတ်တို့၌ ဆိုက်ကပ်ယုံကြည် တည်စေနိုင်ဘိ ကောင်းမြတ်သော
သမာဓိ ရှိကြကုန်သည်ဖြစ်၍။ ပူဇော်၊ သဒ္ဓါဓာတ်အား ပြတ်
ပွားလျက် ညွတ်တူး ကော်ရော် ရှင်ရှင်ပျော်မို့ ပူဇော်
ကန်တော့ကြပါကုန်လော့။

အစိန္တေယျဘုရားရှိခိုး

၂၅၇။ နယန သုဘဂ ကာယင်္ဂံ။ မဓုရ ဝရ သရောပေတံ။
အမိတ ဂုဏ ဂဏာ ဓာရံ၊ ဒသဗသ မတုလံ ဝန္တေ။

နယန သုဘဂ ကာယင်္ဂံ၊ နတ်လူရှိ၍ ဖူးကြသမျှစိဝယ်
ပီတိဟုန်ဆင့် လွမ်းအောင်တင့်ဆန်းသပ္ပာယ်ကိုယ်အင်္ဂံ ကြီးငယ်
တို့နှင့် ဖြိုးကြွယ်ဝန်းရုံ ပြည့်စုံတော်မူပေသော။ (၀၇) နယန-
သုဘဂကာယင်္ဂံ၊ နတ်လူဗြဟ္မာ သတ္တဝါအနန္တ ရှိသမျှတို့၏
ပသာဒစက္ခု ဓာတ်မှန်နုဝယ် ရှုလေ့အံ့ဖွယ် ဆန်းတကျယ်လျှင်
သုံးဆယ့်နှစ်စင်းသောနေမင်း၊ သုံးဆယ့်နှစ်စင်းသော လမင်း၊
ဝင်းဝင်းဆောင်ဖိတ် သုံးကျိပ်နှစ်ဆူသော စကြာဝတေး
မင်းဘုရား၊ သုံးကျိပ်နှစ်ပါးသော သိကြား သုယာမ သုနိမ္မိဘ
ဝသဝတ္တိ မဟာ ဗြဟ္မာကြီးတို့ကို လူထီးဖြူ နတ်ထီးဖြူ ဗြဟ္မာ
မင်းထီးဖြူ သုံးဆယ့်နှစ်ဆူသော သရဖူဦးခိုက် ရတနာကို၌
တို့နှင့်တကွ စကြာဝဠာတသိုက်၌ အလိုက်သင့်စီစဉ်ကျင်းပသော
ပဘဝကျက်သရေကဲ့သို့ စက်ရွှေတော်ပါဒ်မှ ရူပကာယအာလုံး
ရွှေဆံတော်အဆုံးတိုင် သုံးဆယ့်နှစ်ရပ်သော ဗာတ္တိံသပဝရ
သတပုညဇ မဟာပုရိသလက္ခဏာတော်ကြီး ညီးညီးချန်းကယ်
ထွန်းတင့်တယ်သော ရှစ်ဆယ်အစုံ အနုဗျဉ္ဇနလက္ခဏာတော်ငယ်

အသွယ်သွယ်တို့ဖြင့် လကွယ်မိုက်မှောင် တိုက်ချောင်ဥမင်
 ကောင်းကင် မိုးလယ် တောင်ရှစ်ဆယ်ကို မီးနှယ်ထိန်လျှပ်
 စိန်နဝရတ်ကဲ့သို့ မပြတ်ကာလ အခါခပ်သိမ်း ထွန်းပသော
 နိစ္စလဩဘာ ဗျာမပူဆောင်ခြည်တော် အဝန်းတို့ဖြင့် ရှန်းရှန်း
 သပ္ပာယ် ကိုယ်အင်္ဂါကြီးငယ်တို့ဖြင့် ဖြိုးကြွယ်ဝန်းရုံ ပြည့်စုံ
 တော်မူပေထသော။ (၀၇) ပြည့်စုံတော် မူသော ကြောင့်၎င်း။
 (ရူပအစိန္တေယျကို ဖွဲ့ဆိုသည်)

မဓုရ ဝရသ ရောပေတံ၊ သာယာချိုမြိန် နှစ်သိမ့်နာပျော်
 မြတ်သော အသံတော်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူပေထသော။ (၀၇)
 မဓုရ ဝရသ ရောပေတံ၊ သိလှယ်သည် နာလှယ်သည် သာယာ
 သည် တခဲနက်ပရိသတ် ပြင်မထွက်သနှင့် လုံးနက်သည် ပဲတင်
 သည် အင်ရှစ်မည် ပေါင်းမဆိတ် ကျူးရင့်ကာ ညောင်းငြိမ့်
 သော ကရဝိက်ငှက်မင်း၏ အသံပမာ တူရိတမဟာဗြဟ္မာမင်း၏
 အသံအလား၊ ပတ္တမြား ပလ္လေညှင်းသ ကဲ့သို့ ပွားရင်းကာလ
 ဇာတိကပင် ဗြဟ္မဿရ မဓုရနှင့် ဝရအင်္ဂါ အစုံ၍ သာယာ
 ချိုမြိန် နှစ်သိမ့်နာပျော် မြတ်သောအသံတော်နှင့် ပြည့်စုံတော်
 မူပေထသော။ (၀၈) ပြည့်စုံတော် မူသောကြောင့်၎င်း။
 (ဝါစာအန္တေယျကို ဖွဲ့ဆိုသည်)

အမိတဂုဏဂဏာ ဓာရံ၊ ဣဒ္ဓိပါဒ်မျိုးတန်ခိုးတော်အလီလီ
 သန္တုဠိ သလ္လေခ အပိုစ္ဆ သုဘရာ အစုဖြာသား သင်္ချာကမ်း
 ခတ် ဂဏန်းတတ်တို့ မမှန်းအပ် မရေးပိုင် မကြံနိုင် မနှိုင်းအပ်
 ကျေးဇူးတော် အရပ်ရပ်တို့ ကိန်းဝပ်ပျော်အောင်းစုပေါင်းတည်
 နေရာလည်း ဖြစ်တော်မူပေထသော။ (၀၉) အမိတဂုဏဂဏာ

စာရံ၊ ယုဂန်ထိပ်ဖျား မြင်းမိုရ်ခါးဝယ် လှည့်သွားကုန်ကြ
 နေနှင့်လကို ဂန္ဓကုဋီ တိုက်တော်ဆီမှ လှမ်းမိုလက်ကိုင် သုံးသပ်
 နိုင်၏ မဏ္ဍိုင်ဗဟို လေးရောင်စိုသား မြင်းမိုရ်ထိပ်ပန်း ဝတ်
 နန်းသို့ နှစ်လမ်းသုံးဘဝါး ကြွချီသွား၏ အလျားယူဇနာ
 ခြောက်ဆယ် အထုဝယ် တဆယ်ငါး အနံကား ငါးဆယ်
 ပြန်ကျယ်ယူဇနာ ပဏ္ဍုကမ္မဗာ မြကျောက်ဖြာလည်း ဝဲယာ
 ထုတ်သန်း ဒူးတော်စွန်းနှင့် သက်န်းတော်အောက် ဖုံးကွယ်၍
 ပျောက်ရ၏ ကျောက်ဖျာကိုလည်း မငယ်စေ လနေကိုလည်း
 အောက်မေ့ မြင်းမိုရ်ကိုလည်း မညွတ်ရ ကိုယ်တော်ကလည်း
 မကြီးမြင့် ကြည့်တင်ရှုသာ ဤအရသာသည် မဟာအာဝေဏိက
 သိဒ္ဓိ ဘုရားတို့သာရရှိသည့် ဣဒ္ဓိပါဒ်မျိုး တန်ခိုးတော်အလီလီ
 သန္တုဋ္ဌိ သလ္လေခ အပိစ္ဆ သုဘရာ အစဖြာသား သင်္ချာကမ်း
 ခတ် ဂဏန်းတတ်သို့ မမှန်းအပ် မရေးပိုင် မကြံ့နိုင် မနှိုင်းအပ်
 ကျေးဇူးတော် အရပ်ရပ်တို့ ကိန်းဝပ်ပျော်အောင်း စုပေါင်း
 တည်နေရာလည်း ဖြစ်တော်မူပေထသော။ ဝါ၊ စုံပေါင်း
 တည်နေရာ ဖြစ်တော်မူသောကြောင့် ၎င်း။ (ဣဒ္ဓိ အစိန္တေယျ
 ဂုဏ်ကို ဖွဲ့ဆိုသည်)။

ဒေသဗလံ၊ အားတော်ဆယ်တန် ဉာဏ်တော်ဆယ်ပါး စွမ်း
 ပကားနှင့် ထူးခြားလောက်လုံ ပြည့်စုံတော်မူပေထသော။ ဝါ၊
 ဒေသဗလံ၊ ကာဠာဝက ဆင်မှစ၍ ဆယ်ဆယ်တန် အားတော်
 လှည့်သည့် ဆဒ္ဒန်ဆယ်ဆ မဇ္ဈိမဟု ပုရိသယောကျ်ား ကုဋေ
 တသောင်းအားကို ကြားကြားကုန်အောင် ကိုယ်တော်တည်း
 ရှက်ဆောင်နိုင်သည့် နာရာယန ကာယဗလ အားတော်ဆယ်

ပါး မဟာပထဝီ မေဒနီစုတ် မြူလုံးမှုန့်ထက် နှုန်းအထိန်းထိန်း
 ကိန်းအခန်းခန်း သန်းအထွေထွေ ကုဋေကုဋာ မရေသာအောင်
 မြေချာအဆုံး မိုးအဖုံးနှင့် ပတ်ကုံးမျက်နှာ စက္ကဝါလျှင်
 မဟာဝိသယ ရှိသမျှ၌ အနန္တဘုံ သတ္တဝါကုန်အောင် အာရုံ
 စော်ပြု နေ့တိုင်းရှုသည့်မှာ အနုသယကိုတနည်း အာသယျဉ်း
 ကိုတဖြာ ပညာကိုတထွေ ဣန္ဒြေကိုတလိုက် စရိုက်ကိုတခြား
 အလားကိုတဝ သွာကာရ ဒွာကာရ ဝေဒါန သံကိလေ မဂ်
 အခြေဖိုလ်အခွင့် သင့်မသင့် ပရိစ္ဆိန် ရှေ့ဉာဏ်တော်လှစ်ထွန်း၍
 ရှေ့စဉ်းနှင့် ချိန်သည့်နှယ် ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တိဉာဏ် အစဖန်
 သား ဆယ်တန်သောအသဘာဝရဏ ဉာဏကျေးဇူး ဂုဏ်အထူး
 နှင့် ချီးကျူးလောက်လုံ ပြည့်စုံတော် မူပေထသော။ ဝါ၊
 ပြည့်စုံတော်မူသောကြောင့်၎င်း။ (ဉာဏ အစိန္တေယျကို ဖွဲ့ဆို
 သည်)။

အတုလံ၊ သရီရဂုဏ် ဓမ္မဂုဏ်တို့ နှိုင်းပုံယူဘိ တုမရှိသား
 အတုလိယ ကျေးဇူးဂုဏ် အထူးတို့နှင့် ချီးကျူးအပ်ငြား
 အစိန္တေယျမြတ်ဘုရားကို။ ဝန္တေဝန္တာမိ၊ ကိုယ်နှုတ်နှလုံး-သုံးပါး
 ပျောင်းပျော့ မာန်ကိုလျော့၍ ကန်တော့မြတ်နိုး လက်အုပ်
 မိုး၍ ရှိခိုးညွတ်တွားပါ၏ မြတ်စွာဘုရား မြတ်စွာဘုရား။

မာန်လည် ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏

အနန္တဒိသာဖရဏ ရောင်ခြည်တော် ဘုရားရှိခိုး

(၁) နီလရောင်ခြည်တော်

၂၅၉။ ဝဇီရသံဃာဌ ကာယဿ၊ အင်္ဂီရသဿ တာဒိနော၊
ကေသမဿဟိ အက္ခိနံ၊ နီလဋ္ဌာနေဟိ ရံသိယော။
နီလဝဏ္ဏာ နိစ္ဆရိံသု၊ အနန္တော ကာသ ဘူဒဏော။

ဝဇီရသံဃာဌကာယဿ၊ ဝရဇိနိတန္တုနိး စိန်တုံး စိန်ဆိုင်
စိန်တိုင်စိန်ခဲနှင့်အတူ မကွဲမအက် မပျက်မကျေနိုင်သော ရူပ
ကာယ ကိုယ်တော်ရှိတော်မူထသော။ အင်္ဂီရသဿ၊ ကိုယ်တော်
မြတ်မှု မပြတ်ပြုံးပြိုက် တလက်လက်ဖြင့် ထွက်သောရောင်ခြည်
တော်ရှိတော်မူထသေစ။ တာဒိနော၊ လာဘာလာဘ စသည်
ရှစ်တန် လောကဓံကြောင့် ဖောက်ပြန်မရှိ သည်းခံချီသား
တာဒိဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏။ ကေသ
မဿဟိ၊ ဆံတော် မွေးညှင်းတော် မုတ်ဆိတ်တော်တို့မှ၎င်း။
အက္ခိနံ၊ မျက်လုံးတော်အစုံတို့၏။ နီလဋ္ဌာနေဟိ၊ ညိုရာအချက်
မျက်နက်တော်တို့မှ၎င်း။ နီလဝဏ္ဏာ၊ ကြာညိုပွင့် အောက်မဲပွင့်
ခရမ်းရောင် ငှက်ခါးတောင် တိန်ညင်မွှေး ဥဒေါင်းမင်း လည်
ရေးနှင့် ရွှေကျေးမင်းတောင်ပံ ဝင်သဝဏ် ကျောင်မြတ် ဇော
တိရသိက္ခန္တုနိကတ္တိပါပဋ္ဌူစိမ်း ယင်းတဲစိမ်းနဂါးသွဲ စိန်မီးပန်း
ကြဲသကဲ့သို့ ပြာလဲစိမ်းစို ညိုသောအဆင်း ရှိကုန်သော။
ရံသိယော၊ နီလတွင်ခေါ် ရောင်ခြည်တော် တို့သည်။
အနန္တကာယဘူဒကော၊ အဆုံးမထင် ကောင်းကင်မြေထု ရေစု
လေပုံ အလုံးစုံသော အရပ်ဆယ်မျက်နှာတို့ကို။ ဝိနိဝိဇ္ဇိတာ၊

ထိုးဖောက်လှစ်ထွင်းကြကုန်၍။ နိစ္ဆရိံသု၊ ဖူးမြင်ကုန်သူ နတ်လူ
ဗြဟ္မာ သတ္တဝါတို့ သဒ္ဓါရွှေမိုး စေ့ကာပြုံးအောင် ရိုးရိုး
ရက်ရက် ပြုံးပြုံးပျက်လျှင် နှံ့ထွက်ကုန်ပြုံးတော်မူကြလေကုန်ပြီ။

(၂) ပိတရောင်ခြည်တော်

၂၆၀။ ဝဇီရ သံဃာဌ ကာယဿ၊ အင်္ဂီရသဿ တာဒိနော။
ဆဝိတော စေဝ အက္ခိနံ၊ ပိတဌာနေဟိ ရံသိယော။
ပိတဝဏ္ဏာ နိစ္ဆရိံသု၊ အနန္တာ ကာသယူဒကေ။
ဝဇီရသံဃာဌကာယဿ၊ မူထသော။ အင်္ဂီရသဿ၊ မူထ
သော။ တာဒိနော၊ ဧ။ ဆဝိတောစေဝ၊ သိင်္ဂီရွှေသား
အရပါးတို့မှိုင်း၊ အက္ခိနံ၊ မျက်လုံးတော်အစုံ တို့၏။ ပိတ
ဌာနေဟိ၊ မူညှိဝင်းဝါရွှေသောအရာ အရပ်တို့မှိုင်း။ ပိတ
ဝဏ္ဏာ၊ မဟာလှေကား ရွှေသားမင်းစံ နိဖလံနှင့် ကိုကုမံမှန်ညက်
ဖြန့်ကြက် မြောက်ကြဲ ရွှေမီးပန်း ဝဲသကဲ့သို့ ရဲရဲထိန်လင်း
ဝါဝင်းရွန်းဝေ ရွှေသော အဆင်းရှိကုန်သော။ ရံသိယော၊
ပိတတိုင်ခေါ် ရောင်ခြည်တော် တို့သည်။ အနန္တာကာသ
ယူဒကေ၊ တို့ကို။ ဝိနိဝိဇ္ဇိတော၊ ကုန်၍။ နိစ္ဆရိံသု၊ မူကြလေ
ကုန်ပြီ။

(၃) လောဟိတရောင်ခြည်တော်

၂၆၁။ ဝဇီရ သံဃာဌ ကာယဿ၊ အင်္ဂီရသသဿ တာဒိနော။
မံသလောဟိတအက္ခိနံ၊ ရတ္တဌာနေဟိ ရံသိယော။
ရတ္တဝဏ္ဏာ နိစ္ဆရိံသု၊ အနန္တာကာသယူဒကေ။
ဝဇီရသံဃာဌကာယဿ၊ မူထသော။ အင်္ဂီရသဿ၊ မူထ
သော။ မံသလောဟိတာ၊ အသားတော် အသွေးတော်မှိုင်း။

အက္ခိန်၊ မျက်လုံးတော်အစုံတို့၏။ ရတ္တဋ္ဌာနေဟိ၊ နိမြန်းရာ
 အရပ်တို့မှ၎င်း။ ရတ္တဝဏ္ဏာ၊ ပဒုမ္မာနိပွင် ယုန်မင်းမျက်လုံး
 စိန်ဆုံး ဟင်းသပဒါး ပတ္တမြားကြေးကန်နီ လောဟိကြက်သွေး
 ရှေ့ကျေးနှုတ်သီး သန္တာသီး သန္တာခက် သင်းဘောထွက်ပန်းဆီ
 ရောင် ငှက်မင်းတော် ကသပ်ပန်း လယ်ခေါင်ရမ်း မိုးစေ့ပွင့်
 ကံကုမံပန်းရင်တို့ကို မှတ်လွင်ကြဲဖြန့် တမိုးလုံးပြန်သကဲ့သို့ နိဖန္တ
 ဖန်စာခန်း နိမြန်းမြန်းတစု နိထုတ်ထုတ်နှုနုတို့ ရှုအံ့မဆုံး နှိုင်းနှိုင်း
 မမ့် နိသော အဆင်းရှိကုန်သော။ ရံသိယော၊ လောဟိတ
 တိုင်ခေါ် ရောင်ခြည်တော်တို့သည်။ အနန္တာကာသဘူဒကေ၊
 တို့ကို။ ဝိနိဝိဇ္ဇိတာ၊ ကုန်၍။ နိစ္ဆရိံသု၊ မူကြလေကုန်ပြီ။

(၄) သြဒါတရောင်ခြည်တော်

၂၆၂။ ဝဇီရ သံဃာဋ္ဌ ကာယဿ၊ အဂီရဿ တာဒိနော။
 အဋ္ဌိဒန္တေဟိ အက္ခိန်၊ သေတဋ္ဌာနေဟိ ရံသိယော။
 သေတဝဏ္ဏာ နိစ္ဆရိံသု၊ အနန္တာ ကာသဘူဒကေ။

ဝဇီရ သံဃာဋ္ဌကာယဿ၊ မူထသော။ အဂီရဿ
 မူထသော။ တာဒိနော၊ ၏။ အဋ္ဌိဒန္တေဟိ၊ အရိုးတော်
 သွားတော် စွယ်တော်တို့မှ၎င်း။ အက္ခိန်၊ မျက်လုံးတော်
 အစုံတို့၏။ သေတဋ္ဌာနေဟိ၊ ဖြူရာအရပ် မျက်ဖြူတော်မြတ် ဝဏ္ဏ
 ဓာတ်တို့မှ၎င်း။ သေတဝဏ္ဏာ၊ သင်းခွေကြာဖြူ မဉ္ဇူဇလပ်
 ငွေပွင့်ချပ်နှင့် ငွေယပ်ငွေသား ငွေပြားနဂထာ ငွေဇာမျက်နှာ
 ကြက် ဖြန့်မိုးကြက်၍ ဂေရုတ်တံခွန် မိုးစွန်လလစိုက်ထသကဲ့သို့
 ပြုသော အဆင်းရှိကုန်သော။ ရံသိယော၊ သြဒါတတိုင်ခေါ်

ရောင်ခြည်တော် တို့သည်။ အနန္တာကာသဘူဒကေ၊ တို့ကို။
ဝိနိဝိဇ္ဇိတော၊ ကုန်၍။ နိစ္ဆရိံ သု၊ မူကြလေကုန်ပြီ။

(၄) မဇ္ဈေဋ္ဌရောင်ခြည်တော်

၂၆၃။ ဝဇီရ သံဃာဋ္ဌ ကာယဿ၊ အင်္ဂီရသဿ တာဒိနော။
တေသံ တေသံ သရီရာနံ၊ နာနာဋ္ဌာနေဟိ ရံသိယော။
မဇ္ဈေဋ္ဌကာ နိစ္ဆရိံ သု၊ အနန္တာကာသ ဘူဒကေ။

ဝဇီရသံဃာဋ္ဌကာယဿ၊ မူထသော။ အင်္ဂီရသဿ၊ မူထ
သော။ တာဒိနော၊ ဧ။ တေသံ တေသံ သရီရာနံ၊ ထိုထို
ကိုယ်တော်တို့၏။ နာနာဋ္ဌာနေဟိ၊ အထူးထူးသော အရပ်
တော်တို့မှ။ မဇ္ဈေဋ္ဌကာ၊ ထန်းကျင့်ချိတ်ရည် ကိန်းညက်ရည်
နှင့် စက်စက်ရည်ကောင်း သွန်း၍လောင်းသကဲ့သို့ မောင်းမှည့်
မိုင်းအုံ မှီရိသော အဆင်းရှိကုန်သော ရံသိယော၊ မဇ္ဈေဋ္ဌ
တင်ခေါ် ရောင်ခြည်တော်တို့သည်။ အနန္တာကာသဘူဒကေ၊
တို့ကို။ ဝိနိဝိဇ္ဇိတော၊ ကုန်၍။ နိစ္ဆရိံ သု၊ မူကြလေကုန်ပြီ။

(၆) ပဘဿရောင်ခြည်တော်

၂၆၄။ ဝဇီရ သံဃာဋ္ဌ ကာယဿ၊ အင်္ဂီရသဿ တာဒိနော။
တေသံ တေသံ သရီရာနံ၊ နာနာဋ္ဌာနေဟိ ရံသိယော။
ပဘဿရာ နိစ္ဆရိံ သု၊ အနန္တာကာသ ဘူဒကေ။

ဝဇီရ သံဃာဋ္ဌ ကာယဿ၊ မူထသော။ အင်္ဂီရသဿ၊ မူထ
သော။ တာဒိနော၊ ဧ။ တေသံ တေသံ သရီရာနံ၊ တို့၏။
နာနာဋ္ဌာနေဟိ၊ အထူးထူးသော အရပ်တော်တို့မှ။ ပဘဿရာ၊

ညိုရင့်ရွှေရင့် ဖြူနီရင့်တို့ သက်တင့်ရောင်နှယ် လျှပ်စစ်နှယ်နှင့်
အံ့ဖွယ်လွန်ကဲ စိန်မီးပန်းကြဲသကဲ့သို့ ရိုးရဲပြုံးပြက် တခဲနက်
သော အဆင်းရှိကုန်သော။ ရံသိယော၊ ပဘာဿရတွင်ခေါ်
ရောခြည်တော် တို့သည်။ အနန္တာ ကာသဘူဒကေ၊ တို့ကို။
ဝိနိဝိဇ္ဇိတော၊ ကုန်၍။ နိစ္ဆရိံသု၊ မူကြလေကုန်ပြီ။

(၇) ရှိခိုးခြင်းပဏာမဂါထာ

၂၆၅။ ဧဝံ သဗ္ဗဏ္ဍရသ္မိဟိ၊ နိစ္ဆရန္တံ ဒီသောဒိသံ။
အနန္တံ အဓော ဥဒ္ဓံစ၊ အမတံဝ မနောဟရံ။
ကာယေန ဝါစာစိတ္တေန၊ အင်္ဂီရသံ နမာမဟံ။

ဧဝံ၊ ဤသို့။ သဗ္ဗဏ္ဍရသ္မိဟိ၊ စိမ်းလဲ ညိုပြာ ရှေ့ဝါထိန်လင်း
ချင်းချင်းနီမြန်း လျှမ်းလျှမ်းဖြူပွေး စွေးစွေးမောင်းချိတ် ဖိတ်
ဖိတ်ရိုးရက်ပြုံးပြုံးပြက်သားတခဲနက်ဟုဆိုအပ်သောခြောက်ပါး
သောအဆင်းရှိသော ရောင်ခြည်တော်တို့ဖြင့်။ အနန္တံ၊ အဆုံး
အပိုင်း အတိုင်းအရှည်မရှိသော။ ဒီသောဒိသံ၊ အရပ်ရှစ်မျက်နှာ
စကြဝဠာပတ်ဝန်း လေးကျန်းမြင်းမိုရ် ထိုထိုဝိသယ ရှိသမျှတို့
၎င်း။ အဓောစ၊ မြေထူရေထူ လေစုထွင်းဖောက် အောက်
အဇဋ္ဌာ အာကာကောင်းကင် ဟင်းလင်းအပြင်သို့၎င်း။ ဥဒ္ဓံစ၊
နတ်ပြည်ခြောက်ရွာ မြဟ္မာနှစ်ဆယ် ဘဝင်္ဂကယ်၍ ထက်ဝယ်
အာကာခ အဇဋ္ဌာပြင် မိုးကောင်းကင်သို့၎င်း။ နိစ္ဆရန္တံ၊
ထိန်ထိန်ပြေးလျက် ကုန်ထွက် စေတော်မူထသော။ အမတံဝ၊
မသေစေတတ် ချမ်းကြည်မြတ်သား နတ်တို့သုဒ္ဓါ မြှိုက်ဩဇာ
ကဲ့သို့။ မနောဟရံ၊ ရှုမြင်သည့် နတ်လူမြဟ္မာ သတ္တဝါတို့၏

သဒ္ဓါပိတိ ဂုဏ်းသိထိသို့ မျက်စိ အရသာ မင်္ဂလာ အစု
 တပေါင်းတည်းပြုသကဲ့သို့ လုံ့လုရှင်ပြုံး စိတ်နှလုံးကို သိမ်းကျုံး
 ယူဆောင်တော်မူပေထသော။ အင်္ဂီရသံ၊ ကိုယ်တော်မြတ်မူ
 မုံပြတ်ပြုံးပြက် တလက်လက်ဖြင့် ထွက်သော ရောင်ခြည်
 ရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကို။ ကာယေန၊ ကိုယ်ဟုဆိုအပ်
 သောကာယဒွါရဖြင့်။ နမာမိ၊ ပူဆစ်ညွတ်တုပ် လက်အုပ်
 ချီမိုး ရှိညွတ်ကျိုး၍ ရှိခိုးပါ၏။ ဝါစာဝါစာယ၊ နှုတ်ဟုဆိုအပ်
 သော ဝစီ ဒွါရဖြင့်။ နမာမိ၊ နှုတ်ကတုတ်တုတ် ဆိုရှုတ်ရှင်ပြုံး
 မြက်ဖော်ပြုံး၍ ရှိခိုးပါ၏။ စိတ္တေန၊ စိတ်ဟု ဆိုအပ်သော
 မနောဒွါရဖြင့်။ နမာမိ၊ အောက်မေ့ဆင်ခြင် ဂုဏ်တော်
 အစဉ်ကို ကြည်လင်မြတ်နိုး မာန်ညွတ်ကျိုး၍ ရှိခိုးပါ၏ မြတ်စွာ
 ဘုရား။ မြတ်စွာဘုရား။

မဟာစည်ဗိမာန်တော် ရတနာ အုဉ်မြစ်ချ လေယျမင်္ဂလာ
 မော်ကွန်း

မြရောင်ဇမ္ဗူ။ ညွှန်ဖြိုးလှသား ဆူဆူမြတ်စွာ ပွင့်ထွန်းရာဟု
 ဂုဏ်ဝါတင့်ရှန်း ဤတောင်ကျန်းဝယ် တောက်ထွန်းသာသနာ
 ချိန်အခါနှင့် ကြိမ်လာခဲ့ရ ပြည်မြန်မာ့၌ ဥက္ကလလေယျုံ မြို့
 ဒဂုံဝယ် လှိုင်ထုံမဉ္ဇူ။ သဗ္ဗညုတို့ လေးဆူဓာတ်ပုံ ရွှေတိဂုံဟု
 ခိုင်လုံသာသနာ သမိုင်းလာဖြင့် ရောင်ဝါလှည်း စေတီကြီး
 လျှင် အံ့ချီးမကုန် ဘဝဂ်တုန်မျှ သိန်ဂုဏ်ဖြိုးမောက် ဘုန်း
 ရောင်တောက်လျက် အထောက်ရှည်ကြာ ဤကမ္ဘာမှာ တည်ရာ
 မှန်လှ သာသနာ့၏ သုံးဝအခြေ ခိုင်မြဲစေမည့် များထေ့စုံတိ

အံ့ဖွယ်ရှိသား ဘူမိနက်သံ ဂုဏ်ရည်လှသည့် ဇေယျမင်္ဂလ
 အောင်မြေချာဝယ် သံဂါဆဋ္ဌ သဘာယဖြင့် သုံးဝပိဋကတ်
 ပရိယတ်ကို တည့်မတ်ဖြောင့်မှန် အဘတ်တန်လျှင် ဖန်ဖန်
 သုတ်သင် အောင်ပွဲယင်ခဲ မဂ္ဂင်ရစ်ဖြာ သာသနာဟု တဖြာ
 ပဋိပတိ အကျင့်မြတ်တို့ လျှောက်ပတ်ဒေသနာ သေအချာဖြင့်
 မဟာသတိပဋ္ဌာန် ကျင့်လမ်းမှုန်ကို ကေနလမ်းကောင်း လမ်း
 တကြောင်းဖြင့် ကိန်းအောင်းမင်ဖိုလ် မြိုက်ထီးခိုဖို ပုဂ္ဂိုလ်
 လီလီ မြတ်ယောဂီကို စုံညီနယ သြဝါဒဖြင့် ညွှန်ပြခါခါ ဂန္ထ
 ကာရက သံဂါယန ပုစ္ဆကနှင့် ကမ္မဋ္ဌာန အာစေရဟု အဂ္ဂ
 မဟာ ဂုဏ်ရောင်ဖြာစာည့် မဟာစည်တွင် ဇာနည်ရှင်အား
 ပြည်ခွင်တိုင်းသား တပည့်များက ထက်ပွားစေတနာ ထက်
 သန်စွာဖြင့် သာသနာ့ရိပ်သာ အတွင်းမှာလျှင်ရှေးခါစံကျောင်း
 ဗိမာန်ဟောင်းမှ ရှေ့ပြောင်းစံပျော် ဗိမာန်တော်တို့ မွေ့
 လျော်စေငှာ အေးချမ်းစွာလျှင် သုံးဖြာဥတု ကျန်းမာမှုကို
 မျှော်ရှုဉာဏ်ယှဉ် သမ္ပုဇဉ်ဖြင့် စီစဉ်ခေတ်မှီ အလီလီတို့ စုံညီ
 ဆင့်ဆင့် တင့်ထက်တင့်အောင် အသင့်ညီညာ ထောင်သုံးရာမှာ
 စွန်းလာနှစ်ဆယ် ကိုးခုကယ်သည့် ကန်လယ်သင်းထုံ ပွင့်ဖူး
 စုံလျက် ဝတ်မှုကြိုင်စွာ ငါးမည် ကြာနှင့် တာရာကာက
 ဝသန္တလျှင် အဿဝနီ စန်းနှင့်ချီလျက် ရာသီတူခွင် များပျော်
 ရှင်သည့် ဆင်ယင်ထူးကဲ ရောင်စုံခဲချ၍ မီးပွဲပြောင်ထိန် တာဝ
 တီမှ မှန်မြန်းကြွ ဝါကျွတ်လဟု ဆန်းထခုနစ်ရက် ခြင်္သေ့
 စက်လျှင် နက်ချိန်ညီ သုံးနာရီနှင့် စွန်းသည်မိနစ် ငါးကို
 ဖြစ်သည့် ထွန်းသစ်ချိန်ခါ ဘောအာကာဝယ် ရောင်ဝါ
 ထိန်လင်း မိဿတွင်း၌ ဟိုင်း မင်း စံမြန်း သုဘ နန်း တည့်

ရှင်လန်းသာယာ သိဟ်ဘုံမှာလျှင် တဖြာကြွက်ပူး လက်နှင့်
 မြူးလျက် တင်ထူးလီလီ ကန်ရာသီတွင် ယှဉ်မိမာန်တင်း ဂဠုန်
 မင်းလည်း ထန်းပြင်းတောင်ဟုန် သိမ့်သိမ့်တုန်မျှ လှိုက်ခုန်
 ဝမ်းသာ ပျော်စံကာလျှင် တူရာသီတွင်း ဆဒ္ဒန်မင်းနှင့် မယွင်း
 ဗြိစ္ဆာ ဖန်ဂူမှာလျှင် သီတာစံမြန်း ကသစ်နန်းတည့် တခန်း
 ဆောင်ကြာ ဓနုမှာလျှင် စန္ဒာယုန်မင်း ရောင်စုံကျင်းလျက်
 ထွန်းလင်းချိန်ခါ ရာသီမိန်ဝယ် ဂုဏ်ရှိန် ထန်ပြင်း နဂါး
 မင်းလည်း ခပင်းရန်မျိုး ပါးပျဉ်းမိုးလျက် နိမ်ချိုး ရန် ငှါ
 စံမြန်းခါဖြင့် အာကာဝေဟင် ဒွါဒသင်ဝယ် ရောင်ရှိန်ထိန်လက်
 ဂုဏ်ပေါင်းယှက်သည့် သုနက္ခတ္တ မင်္ဂလာဟု ဇေယျပြက္ခဒိန်
 တိထိချိန်တွင် တောက်ထိန်ပတ္တမြား အလားမြ သား စိန် နှစ်
 ပုလဲစစ်နှင့် ထွန်းသစ်သန္တာ ဂေါမုတ်ပြာမုတ် နီလွာနှင့်ကြောင်
 ထိန်ထိန်ပြောင်သည့် စိန်ရောင်ဥဿဖုရား စဉ်တိုင်း အား ဖြင့်
 တောက်ကြားနဝရတ် ရောင်စုံဟတ်လျက် လည်ပတ် ချယ်စီ
 ကျမ်းအညီလျှင် မြန်းမှီဖေ့လှစ် ရွှေအုဉ် မြစ်ကို ထွန်းသစ်
 ရောင်ဖြာ ထေရ်သံသာတို့ သံဝါချိုမြ ပရိတ္တဟု ဗုဒ္ဓမန္တန်
 ဓမ္မက္ခန်ကို ဖန်ဖန်သရဇ္ဈာယ် ဂုဏ်ပေါင်းကြွယ်လျက် တသွယ်
 ဦးနု ခေါင်းဆောင်ပြု၍ လူထုပရိတ်သတ် များ ပန်း ခတ် သို့
 လျှောက်ပတ်ရုံးစု အောင်သံပြုလျက် အောင် ဆု ကြေ ငြိ
 ရတနာတို့ ဖြာဖြာကြဲမြောက် လက်ပန်းပေါက်၍ ဝမ်းမြောက်
 ရှင်ပျ အုဉ်မြစ်ချခဲ့ မင်္ဂလာဆင်ယဉ် တော်သဘင်မှီ ဘော်ဝင်
 မော်ကွန်း အောင်စည်ညွှန်းသည် တည်ထွန်းသာသနာ အလင်း
 ရောင်တည်း။

ယမကပါဠိဟာရိယဝဏ္ဏနာဘုရားရှိခိုး

၂၆၆။ ကဏ္ဍမ္မမူလေ ပရဟိတကဏော၊
 ယောမုနိန္ဒော နိသိန္ဒော။
 အစ္ဆေရံ သိသံ နယန သုဘဂံ၊ အာကုလန္တဂ္ဂိဇာလံ။
 ဒုဇ္ဇာလဒ္ဓံသံ မုနိဘိဇဟိတံ ပါဠိဟေရံ အကာသိ။
 ဝန္ဒေတံ သေဋ္ဌံ ပရမ ရတိဇံ ဣဒ္ဓိ ဓမ္မေဟုပေတံ။

ပရဟိတကဏော၊ ဝေနေယျများ သူတပါးတို့ စီးပွား
 ချမ်းသာ ဖြစ်စိမ့်ငှါလျှင် ဝါလေးဆယ်ငါး ကာလလျားအောင်
 ဘုရားတို့ငြိမ်း ကိစ္စံတော်ဝါးခန်းကို ကြိုးပမ်းမယုတ် ပြုလုပ်ပြီး
 ပြေတော့ မူစေတတ်ထသော။ ယောမုနိန္ဒော၊ အာဂါရိက
 စသည်အပြား မုနိများ၏ ဦးဖျားပရမေ သုံးလူ ဆွေဖြစ်တော်
 မူသော အကြင်မြတ်စွာဘုရားသည်။ ကဏ္ဍမ္မမူလေ၊ ကဏ္ဍ
 ဟူသည် လူအမည်ဖြင့် ဂုဏ်ရည်လုံညီး သရက်ပင်၏ အနီး၌။
 နိသိန္ဒော၊ တိတ္ထိတဝေး . ရန်အလေးကို ယဉ်ကျေးစိမ့်မည်
 ဆုံးမမည်ဟု မျညီယာပိုက် နှစ်ခြိုက်ရှင်ပျိုး သီတင်းသုံးစံနေ
 တော်မူလျက်။ အစ္ဆေရံ၊ မမြင်စဖူး မကြုံဘူးကို အထူးတွေ့ကြုံ
 သို့ဖြစ်ပုံကြောင့် လူ့ဘုံနတ်ရွာ ကောင်းတင်းငြာလျက် ဗြဟ္မာ
 မဟဂ္ဂုတ် ဘဝဂ်လှုပ်အောင် လက်ခုပ်ညာဟီး လက်ဖြစ်တီး၍
 အံ့ချီးခြင်းငှါ ထိုက်တန်စွာထသော။ သိသံ၊ ရေအယဉ်ကို
 ဖန်ဆင်းသည်ကား တကာလ မီးအလုံ့ကို ဖန်ဆင်းသည်ကား
 တကာလ ဤသို့လျှင် ကာလခြားကွာ ဖြစ်တုံပါလည်း ဗြဟ္မာ
 နတ်လူ ဖူးမြင်သူတို့ စွဲယူမှတ်သား တချိန်တည်း တခဏတည်း
 ဖြစ်သည်ဟု အထင်မှားရအောင် လျှင်လျားလည်း လျှင်လျား

စွာထသော။ နယနသုဘင်္ဂ၊ မျက်စိအရသာ ဆောင်စွမ်း
 ကာဖြင့် လွန်စွာတင့်တယ် သပ္ပာယ်စွာထသော။ ဒုဇ္ဈာလဒွံသံ၊
 နိယျာန်က သာသနာမ္ပလျှင် ပြင်ပဗာဟိ ဝိတဏှိတို့ ထိုဤ
 မွေးယုက် မိစ္ဆာအယုတည်းဟူသော ကွန်ယက်ကို ချိုးဖျက်တော်
 မူနိုင်ပေထသော။ မုနိဘိ၊ ကဿပမြတ်စွာ အစ ဖြာ သား
 မဟာပရမေ ပွင့်တော်မူပြီး ကြသော သုံးလူ ဆွေတို့သည်။
 အဇဟိတံ၊ ဤနေရာ ဤဌာနဝယ် ပြုမြဲပြုမြဲ မှန်မလွဲသဖြင့်
 မစွန့်ပဲ အပ်သော တရားမျိုးလည်း ဖြစ်ပေထသော။
 အာကု ဗန္ဓဂ္ဂိဇာလံ ပါဠိဟေရံ၊

- (၁) အထက်ဖြစ်သော ကိုယ်တော်အစိတ်မှ ရေအယဉ်
 အောက်ဖြစ်သော ကိုယ်တော်အစိတ်မှ မီးအလျှံ
 တဖန် အောက် ဖြစ် သော ကိုယ်တော် အ စိတ် မှ
 ရေအယဉ်၊ အထက်ဖြစ်သော ကိုယ်တော် စိတ် မှ
 မီးအလျှံ။
- (၂) ရှေ့ပိုင်းဖြစ်သော ရူပကာယ နှင့် နောက် ပိုင်း
 ဖြစ်သော ရူပကာယ (ရှေ့နည်းတိုင်းလှည့်လေ)
- (၃) လကျောမျက်လုံးတော်နှင့် လက်ဝဲမျက်လုံးတော်။
- (၄) လကျောနားပန်တော်နှင့် လက်ဝဲနားပန်တော်။
- (၅) လကျောနှာတော်နှင့် လက်ဝဲနှာတော်။
- (၆) လကျောပခုံးတော်နှင့် လက်ဝဲပခုံးတော်။
- (၇) လကျောလက်တော်နှင့် လက်ဝဲလက်တော်
- (၈) လကျောနံပါးတော်နှင့် လက်ဝဲနံပါးတော်။

ရေမီး အစုံအစုံ အစရှိသော တန်ခိုးပြာဋိဟာကို။ အကာသိ၊ ပြုတော်မူလေပြီ။ သေဋ္ဌံ၊ အထူးသဖြင့် ချီးမွမ်းအပ်၍၊ မြတ်စွာ ထသော။ ပရမ ရတီဇံ၊ မြတ်သောနှစ်လိုခြင်းကို ဖြစ်စေတတ် ထသော။ ဣဒ္ဓိဓမ္မေဟံ၊ တန်ခိုးကျေးဇူးတို့နှင့်။ ဥပေတံ၊ ပြည့်စုံတော်မူပြီးထသော။ တံမုနိန္ဒံ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားကို။ အဟံ၊ တပည့်တော်သည်။ ဝန္တေ ဝန္တာမိ ရှိခိုးပါ၏ အရှင်ဘုရား။

၂၆၇။ အာဗာဓေ မေ သမပ္ပန္နော၊
သတိ မေ ဥဒပဇ္ဇထ။
အာဗာဓော မေ သမပ္ပန္နော၊
ကာလော မေ နပ္ပမဇ္ဇိတံ။

မေ၊ ငါ့အား။ အာဗာဓေ၊ မကျန်းမာမှု ရောဂါဝေဒနာ သည်။ သမပ္ပန္နော၊ ဖြစ်ပေါ်၍လာလတ်သော်။ သတိ၊ အမှတ် ရှုမှုသတိသည်။ မေ၊ ငါ့အား။ ဥဒပဇ္ဇထ၊ ဖြစ်ခဲ့လေပြီ။ ကိန္တိ၊ ဘယ်လိုဖြစ်သနည်းဟူမူကား။ မေ၊ ငါ၏သန္တာန်၌။ အာဗာဓော၊ မကျန်းမာ ရောဂါဝေဒနာတည်း။ သမပ္ပန္နော၊ ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့လေပြီ။ ဣမိနာ ဝေဒအာဗာဓေန၊ ဤရောဂါ ဖြင့်ပင်လျှင်။ မရဏံပါဝါပုဏောယျ၊ သေခြင်းသို့ ရောက်မူလည်း ရောက်နိုင်ချေ၏။ တဿာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ မေ၊ ငါ့အား။ ပမဇ္ဇိတံ၊ ရှုမှတ်မှုမရှိပဲ မေ့လျော့နေခြင်းငှာ။ နကာလော၊ အချိန်အခါမဟုတ်ပေ။ နပ္ပမဇ္ဇိတံကာလော၊ မမေ့ မလျော့ပဲ တမှတ်ထဲမှတ်၍ မပြတ်ရှုမှတ်သွားရမည့် အခါကာလ ပေတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့လုံးလုံးဆင်ခြင်လျက်။ သတိ၊ အမှတ် ရှုမှုသတိသည်။ ဥဒပဇ္ဇထ၊ ဖြစ်ခဲ့လေပြီ။

၂၆၈။ တိဗ္ဗိဓေ သဒ္ဓမ္မေ ကိစ္စံ၊ သတိပဋ္ဌာန မူလကံ။
နာညတြ သတိဝေပုလ္လော၊ သုခံ လဘန္တိ ပါဏိနော။

တိဗ္ဗိဓေ သဒ္ဓမ္မေ၊ သီလ သမာဓိ ပညာ ဟူသော သဒ္ဓမ္မ
သုံးဖြာ သာသနာတော်မြတ်၌။ ကိစ္စံ၊ နာယုတ္တိသားသင်ကြား
ဆင်ခြင် အလုပ်ဝင်ဟူသော ကိစ္စမှန်သမျှသည်။ သတိပဋ္ဌာန
မူလကံ၊ စွဲမြဲသော အမှတ်ရမှု သတိစွဲမြဲမှုဟူသော သတိပဋ္ဌာန
သာလျှင် အကြောင်းရင်းအခြေခံ ရှိပါပေ၏။ သတိဝေပုလ္လော၊
နေရာတိုင်းမှာ မကွာမှတ်မိ သတိကုသိုလ် သတိပွား၍ သတိ
များခြင်း ပြန့်ပြောခြင်းဟူသော အချက်ကို။ အညတြ၊ ပမာ
မပြု ဂရုစိုက်အား နည်းပါးအစဉ် ဖယ်ထားရှောင်ကြဉ်၍။
ပါဏိနော၊ ချမ်းသာလိုလား သတ္တဝါ အစားစားတို့သည်။
သုခံ၊ လှူနတ်နိဗ္ဗာန် သုံးတန်ပိုင်းခြင်း ချမ်းသာအစားစားကို။
နလဘန္တိ၊ မုချပိုင်ပိုင် မရနိုင်ကြလေကုန်သတည်း။

၂၆၉။ သဗ္ဗတ္ထိကံ သတိံ ခန္ဓါဟံ၊ ဝဒါမိ ဗုဒ္ဓဘာသိတံ။
သတေဝ အဓိကာ နတ္ထိ၊ သတိပဋ္ဌာနကာရဏာ။

အဟံ၊ သင်တို့ဆရာ ငါဘုရားသည်။ သတိံ ခေါ်၊ အမှတ်
ရခြင်းဟူသော သတိတရားကိုသာလျှင်။ သဗ္ဗတ္ထိကံ၊ နေရာ
တိုင်းမှာ အစဉ်ပါရသဖြင့် အရာကျယ်ပြန့် အရာဝင်ဆန်သော
တရားဟူ၍။ ဝဒါမိ၊ ဉာဏ်တော် ရှေ့သွား အစဉ်အားဖြင့်
ဟောကြားတော်မူ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဗုဒ္ဓဘာသိတံ၊ မြတ်ဘုရား
က သတိတရားအတွက် ချွင်းချက်မချန် သဘောမှန်ကို ထုတ်ပြန်
ဟောကြားတော် မူအပ်ပါပေ၏။ သတိပဋ္ဌာန ကာရဏာ၊

အမှတ်ရမှု သတိစွဲမြဲမှုဟူသော သတိပဋ္ဌာန်းခြင်း အကြောင်း
ကြောင့်သာလျှင်။ သတိအဓိကော၊ လိုသည်ထက်ကို သာလွန်
ပိုသည်ဟူ၍။ (၀၂) တခါတရံ ပိုလှုံဆံ့ပွား လွန်ကဲသွားသည်
ဟူ၍။ နတ္ထိဝေ၊ မရှိရိုးအမှန်ပါပေတည်း။

၂၇၀။ တေမတ္တ ဝသံ ဥတုာ၊ ပဏ္ဍိတော ဝုဒ္ဓိမာမကော။
သတိပဋ္ဌာနံ ဘာဝေယျ၊ မာရသေနာ ပမဒ္ဒနံ။

တေမတ္တဝသံ၊ အပ္ပမာဒသက်ဝင် ကုန်စင်ကြီးမား ကြည့်
သော သတိပဋ္ဌာန်၏ အကျိုးသွားကို။ ဥတုာ၊ လှလှ ပိုပို
သိစွမ်းနိုင်၍။ (၀၂) သိစွမ်းနိုင်သောကြောင့်။ ဝုဒ္ဓိမာမကော၊
မဂ်ရဖိုလ်မြင် နိဗ္ဗာန်ဝင်ဟု ဂုဏ်အင်ခန့်ညား အဆင့်ဆင့်ကြီး
ပွားခြင်းကို ပြင်းထန်သောဆန္ဒဖြင့် အမှန်ကြ အလိုရှိသော။
ပဏ္ဍိတော၊ ယခုနောင်လစား ကျိုးနှစ်ပါးကို ပိုင်းခြားသိမြင်
ပညာရှင်သည်။ မာရသေနာမဒ္ဒနံ၊ မာရ်စစ်သည် အသင်းအပင်း
ကို နှိမ်နင်းဖျက်ဆီးနိုင်သော။ သတိပဋ္ဌာနံ၊ နိဗ္ဗာန်သို့ သွားရန်
လမ်းကောင်း တကြောင်းတည်းဟုဆိုအပ်သော သတိပဋ္ဌာန်
တရားမြတ်ကို။ ဘာဝေယျ၊ အစဉ်တစိုက် တဝင်ခိုက်အောင်
နှစ်ခြိုက်ကြည်သာ ပွားများကြကုန်ရာသတည်း။

